

12,50€

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ)
Διδάσκων : ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010-2011

ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
INTERNATIONAL A. ΡΕΜΠΕΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Α.Φ.Μ. 082601164 Δ.Ο.Υ. Ι΄ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ Τ.Κ. 546 35
Κ. Μελενίκου 5 Τηλ. 219804 - 214007 – Fax 248886 – e-mail intercop@otenet.gr
Υπ/μα: Πρ. Ν. - Επισκόπου 1 Τηλ. 245753 – Υπ/μα: Παν. Μακεδονίας Τηλ. 891551

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ)
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ: ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Το κράτος – Εννοιολογικά στοιχεία του κράτους
2. Το δίκαιο – Έννοια και ορισμός του δικαίου
3. Το Σύνταγμα- Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών
4. Η εκτελεστική λειτουργία
  - A. Κυβέρνηση-δημόσια διοίκηση
5. Συστήματα οργάνωσης της διοίκησης
  - A. Η έννοια της δημόσιας υπηρεσίας: η οργανική και λειτουργική εκδοχή.
  - A. Το συγκεντρωτικό σύστημα. Έννοια και χαρακτηριστικά
  - B. Το αποκεντρωτικό σύστημα. Έννοια και χαρακτηριστικά
    - α. Διάκριση κεντρικών-περιφερειακών οργάνων.
  - Γ. Αυτοδιοίκηση. Έννοια-χαρακτηριστικά-διακρίσεις
    - α. Τοπική αυτοδιοίκηση
    - β. Καθ' ύλην αυτοδιοίκηση

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ: ΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. Το ισχύον συνταγματικό πλαίσιο (Συντ. 1975/2001)
  - A. Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών (άρθρο 26)
  - B. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (άρθρα 30-50)
    - α. Οι διοικητικές αρμοδιότητες
  - Γ. Η κυβέρνηση (άρθρα 81-83)
    - α. Η συγκρότηση της κυβέρνησης
    - β. Το υπουργικό συμβούλιο
    - γ. Τα κυβερνητικά όργανα

- δ. Ο πρωθυπουργός
- ε. Οι υπουργοί
- στ. Οι υφυπουργοί
- ζ. Οι γενικοί γραμματείς των υπουργείων και οι λοιποί μετακλητοί υπάλληλοι συνεργάτες των υπουργών – υφυπουργών
- Δ. Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές (άρθρα 9^Α, 15, 19, 103)
  - α. Οι συνταγματικώς κατοχυρωμένες
  - β. Οι λοιπές ανεξάρτητες αρχές
  - γ. Το καθεστώς του ν.3051/2002
- Ε. Τα μεγάλα σώματα της διοίκησης
  - α. Το Συμβούλιο της Επικρατείας
  - β. Το Ελεγκτικό Συνέδριο
  - γ. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
- 2. Το νομοθετικό πλαίσιο διοικητικής οργάνωσης της χώρας
  - Α. Τα υπουργεία ως κεντρικά όργανα διοίκησης
    - α. Οι οργανισμοί των υπουργείων
    - β. Οι οργανικές μονάδες
      - Γενική Διεύθυνση
      - Διεύθυνση
      - Τμήμα
    - γ. Προσωπικό
      - Μόνιμοι υπάλληλοι
      - Ειδικό επιστημονικό προσωπικό
      - Με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ: ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- 1. Η οργάνωση της Διοίκησης (άρθρο 101 Συντ.)
  - Α. Η καθιέρωση του αποκεντρωτικού συστήματος
  - Β. Κριτήρια διοικητικής διαίρεσης της χώρας
  - Γ. Αποφασιστικές αρμοδιότητες των περιφερειακών οργάνων του κράτους
  - Δ. Σχέση κεντρικών και περιφερειακών οργάνων του κράτους

2. Η διοικητική αποκέντρωση στο ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»

A. Η διαίρεση της χώρας σε επτά Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

B. Οργάνωση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

3. Υπουργεία και Γενικές Γραμματείες χωρικής αρμοδιότητας

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ: Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Σύντομη ιστορική αναδρομή στους θεσμούς τοπικής αυτοδιοίκησης

2. Συνταγματική κατοχύρωση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρο 102 Συντ)

A. Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης δύο βαθμών

B. Εκλογή των αρχών από το λαό

Γ. Διοίκηση τοπικών υποθέσεων

Δ. Ανάθεση με νόμο υποθέσεων που ανήκουν στο κράτος

E. Διοικητική αυτοτέλεια

ΣΤ. Οικονομική αυτοτέλεια

Z. Έλεγχος νομιμότητας από το κράτος

3. Βασικοί θεσμοί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

A. Οι δήμοι ως πρώτη βαθμίδα ο.τ.α. (ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»)

α. Όργανα-αρμοδιότητες

β. Προσωπικό-περιουσία

γ. Εποπτεία του κράτους

B. Οι Περιφέρειες ως δεύτερη βαθμίδα ο.τ.α. (ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»)

α. Όργανα-αρμοδιότητες

β. Προσωπικό-περιουσία

β. Εποπτεία του κράτους

Γ. Ιδιαίτερες μορφές οργάνωσης των ο.τ.α.

α. Δημοτικά νομικά πρόσωπα

β. Δημοτικές επιχειρήσεις

γ. Σύνδεσμοι δήμων

δ. Περιφερειακά νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ: Η ΚΑΘ' ΎΛΗΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Έννοια και χαρακτηριστικά της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης

A. Συνταγματικό πλαίσιο

B. Στοιχεία καθ' ύλην αυτοδιοικούμενων οργανισμών

α. Νομικά πρόσωπα

β. Ειδικότητα αντικειμένου

γ. Διοικητική αυτοτέλεια

δ. Περιουσιακή αυτοτέλεια

ε. Κρατική εποπτεία

Γ. Διάκριση καθ' ύλην αυτοδιοικούμενων οργανισμών

α. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

-Ιδρυματικού και σωματειακού τύπου

-Άσκηση δημόσιας εξουσίας

-Εφαρμογή κανόνων διοικητικού δικαίου

β. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου

- Δημόσιες επιχειρήσεις

- Δημόσιες εταιρείες

- Επιχειρήσεις μικτής οικονομίας

-Εφαρμογή κανόνων ιδιωτικού δικαίου

γ. Παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΤΗ: ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ

ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Συγκρότηση των συλλογικών διοικητικών οργάνων

2. Σύνθεση-συνεδριάσεις-λειτουργία

3. Λήψη αποφάσεων

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΔΟΜΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

1. Έννοια και νομική φύση

2. Προϋποθέσεις και διαδικασία σύναψης
3. Εκτέλεση και ερμηνεία
4. Επίλυση των διαφορών πριν και μετά τη σύναψη της σύμβασης

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ι.Δ. Αναστόπουλου, Οι δημόσιες επιχειρήσεις (εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1987)
2. Σπ. Φλογαΐτη, Το ελληνικό διοικητικό σύστημα (εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1987).
3. Ελληνικό Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών. Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα (εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα 2001)
4. Αντ. Μακρυδημήτρη, Διοικητικές Μελέτες (εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1991)
5. Αντ. Μακρυδημήτρη, Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής οργάνωσης (εκδ. Σάκκουλα 2006)
6. Μ. Μουστάκα, Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως (εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα 2000)
7. Δ. Κόρσου, Διοικητικό Δίκαιο. Γενικό Μέρος (εκδ.Αντ. Ν.Σάκκουλα 2005)
8. Α.Ι. Τάχου, Διοικητική Επιστήμη (εκδ. Σάκκουλα 1985)
9. Δ.Θ.Τσάτσου, Συνταγματικό Δίκαιο. Τόμος Β' (εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1992)
10. Α. Ι. Τάχου, Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο (εκδ. Σάκκουλα 1992)
11. Δ. Σωτηρόπουλου, Γραφειοκρατία και πολιτική εξουσία (εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1996)
12. Ν.Κ. Χλέπα, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα (εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1999)
13. Δ. Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου, Η διοικητική οργάνωση του κράτους (Θεσσαλονίκη 2002).
14. Γ. Σωτηρέλη-Θ.Ξηρού, Από την Νομαρχιακή στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση (εκδ. Παπαζήση 2010)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1. Η μελέτη στο αντικείμενο του διοικητικού δικαίου πρέπει να γίνεται συνδυασμένα και να μην περιορίζεται στην ανάγνωση του εγχειριδίου. Ειδικότερα, για την ορθή κατανόηση των εννοιών και της εν γένει προβληματικής του αντικειμένου επιβάλλεται όπως ο φοιτητής όταν μελετά τις έννοιες που περιέχει το εγχειρίδιο, ανατρέχει ταυτόχρονα στο κείμενο του Συντάγματος καθώς και στα κείμενα των νομοθετημάτων προκειμένου να αποκτήσει σαφή εικόνα της διατύπωσης των διατάξεων. Στη συνέχεια απαιτείται η προσεκτική ανάγνωση των κυριότερων σημείων των δικαστικών αποφάσεων που θα διανέμονται, ώστε ο φοιτητής να εξοικειωθεί με τον τρόπο προσέγγισης των ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των νομοθετημάτων που διέπουν τη διοικητική οργάνωση του κράτους.
2. Η προτεινόμενη συνδυασμένη μελέτη εγχειριδίου-Συντάγματος-νομοθετημάτων και δικαστικών αποφάσεων επιβάλλεται από τη φύση της νομικής επιστήμης, και ιδίως του διοικητικού δικαίου. Ο νομικός καλείται συχνά να επιλύσει σύνθετα προβλήματα ερμηνείας συνταγματικών και νομοθετικών διατάξεων και γι' αυτό πρέπει να είναι εξοικειωμένος με ταυτόχρονη έρευνα στη θεωρία και στη νομολογία. Είναι σαφές ότι ο φοιτητής της νομικής πρέπει να προετοιμάζεται κατάλληλα για να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις ήδη από το στάδιο της μελέτης των μαθημάτων στο πλαίσιο των σπουδών του.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1. Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση του συστήματος διοικητικής οργάνωσης του κράτους. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση του γενικού οργανωτικού σχήματος με την ανάδειξη των βασικών θεσμών επί των οποίων το σχήμα αυτό στηρίζεται. Για το λόγο αυτό κεντρικό σημείο αναφοράς είναι το Σύνταγμα, το κείμενο του οποίου πρέπει να είναι στη διάθεση όλων.
2. Θα ήταν χρήσιμο, για την καλύτερη κατανόηση των θεμάτων, η μελέτη να στηρίζεται όχι μόνο στο βιβλίο που διανέμεται αλλά και στην προτεινόμενη βασική βιβλιογραφία. Επισημαίνεται ότι δεν απαιτείται η ανάγνωση του συνόλου της ύλης των πιο πάνω βιβλίων αλλά η επιλεκτική προσέγγιση σημαντικών κεφαλαίων τους που καλύπτουν τμήματα της διδασκόμενης ύλης.
3. Η διδασκαλία δεν θα αναλωθεί σε εξαντλητική παρουσίαση των νομοθετημάτων που διέπουν τη διοικητική οργάνωση του κράτους αλλά θα αναφέρεται συνοπτικά σε βασικά νομοθετήματα που διαγράφουν το γενικό οργανωτικό σχήμα και καθιερώνουν βασικούς θεσμούς. Θα ήταν χρήσιμο οι φοιτητές να συμβουλευόνται τα κείμενα των νομοθετημάτων.
4. Κομβικό σημείο του μαθήματος είναι η διάκριση αποκέντρωσης – αυτοδιοίκησης και περαιτέρω η ανάδειξη των κυριότερων χαρακτηριστικών τους. Με τα δεδομένα αυτά είναι απαραίτητη η κριτική προσέγγιση και κατανόηση της διάκρισης αυτής.
5. Η μελέτη πρέπει να είναι κριτική και να στοχεύει στην κατανόηση της δομής της διοικητικής οργάνωσης του κράτους, έτσι ώστε στο τέλος του εξαμήνου να έχει διαμορφωθεί σαφής εικόνα του οργανωτικού σχήματος.

01000982204050100

1083

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 98

22 Απριλίου 2005

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 63

Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση
και τα κυβερνητικά όργανα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. τη διάταξη του άρθρου 3 του ν. 3242/2004 "Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους ΟΤΑ" (ΦΕΚ Α' 102),

2. τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 παρ. 2 του ν. 3133/2003 "Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης" (ΦΕΚ Α' 85),

3. τη διάταξη του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985 "Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα", όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 "Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 154) και όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του ν. 2469/1997 "Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 38) και το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

4. τα από 3.2.2005, 9.2.2005 και 4.3.2005 πρακτικά της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης, με πρόταση του Πρωθυπουργού, αποφασίζουμε:

Άρθρο πρώτο

Κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις:

1. του ν. 1558/1985 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (ΦΕΚ Α' 137), όπως οι διατάξεις του συμπληρώθηκαν, τροποποιήθηκαν ή αντικαταστάθηκαν: α) με το άρθρο 22 παρ. 2, εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν. 1735/1987 "Προσλήψεις στο δημόσιο τομέα, κοινωνικός έλεγχος στη Δημόσια Διοίκηση, πολιτικά δικαιώματα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 195), β) με το άρθρο 41 παρ. 1 του ν. 1828/1989 "Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 2), γ) με το άρθρο 7 παρ. 8 του ν. 1943/1991 "Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, αναβάθμιση του προσωπικού της και άλλες συναφείς διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 50), δ) με το άρθρο 37 του ν. 1968/1991 "Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης" (ΦΕΚ Α' 150), ε) με το άρθρο 6 παρ. 6 και το άρθρο 8 του ν. 2026/1992 "Ρύθμιση

ση θεμάτων οργάνωσης και προσωπικού της δημόσιας διοίκησης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 43), στ) με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 "Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 154), ζ) με το άρθρο 30 παρ. 2 του ν. 2190/1994 "Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης" (ΦΕΚ Α' 28), η) με το άρθρο 1 του ν. 2469/1997 "Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 38), θ) με το άρθρο 18 παρ. 16 του ν. 2503/1997 "Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 107), ι) το άρθρο 7 παρ. 5 του ν. 2880/2001 "Πρόγραμμα ΠΟΛΙΤΕΙΑ" για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 9), ια) με το άρθρο 23 παρ. 1 του ν. 3156/2003 "Ομολογιακά δάνεια, τιτλοποίηση απαιτήσεων και απαιτήσεων από ακίνητα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 157) και ιβ) με το άρθρο 1 του ν. 3242/2004 "Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους ΟΤΑ" (ΦΕΚ Α' 102),

2. του ν. 1299/1982 "Οργάνωση Υπηρεσιών Πρωθυπουργού" (ΦΕΚ Α' 129), όπως οι διατάξεις του συμπληρώθηκαν, αντικαταστάθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις: α) του άρθρου 14 παρ. 3 του ν. 1320/1983 "Πρόσληψη στο Δημόσιο Τομέα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 6) και β) του άρθρου 16 παρ. 6 του ν. 1400/1983 "Τροποποίηση και συμπλήρωση υπαλληλικών διατάξεων" (ΦΕΚ Α' 156),

3. του άρθρου 11 παρ. 1, 2 εδ. α' και 3 του ν. 1586/1986 "Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 37),

4. του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 1735/1987 "Προσλήψεις στο δημόσιο τομέα, κοινωνικός έλεγχος στη Δημόσια Διοίκηση, πολιτικά δικαιώματα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 195),

5. των άρθρων 7 παρ. 4, 71 και 79 του ν. 1943/1991 "Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, αναβάθμιση του προσωπικού της και άλλες συναφείς διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 50), όπως το άρθρο 71 τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 19 του ν. 2190/1994 "Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης" (ΦΕΚ Α' 28),

**«ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ
ΟΡΓΑΝΑ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Άρθρο 1

Σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου

Άρθρο 1 παρ. 1 ν. 1558/
1985
Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
1943/1991

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποτελείται, σύμφωνα με το άρθρο 81 παρ. 1 του Συντάγματος, από τον Πρωθυπουργό και τους υπουργούς, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι αναπληρωτές και οι υπουργοί Επικρατείας. Οι αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης είναι μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και όταν απαλλάσσονται από τα καθήκοντα υπουργού, σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 4.

Άρθρο 1 παρ. 2 και 4 ν.
1558/1985
Άρθρο 2 παρ. 4 ΠΥΣ
50/1990

2. Οι υφυπουργοί δεν αποτελούν μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να προσκαλέσει υφυπουργούς να συμμετάσχουν σε συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες του Υπουργικού Συμβουλίου

Άρθρο 2 ν. 1558/1985

Το Υπουργικό Συμβούλιο:

α) Καθορίζει και κατευθύνει, κατά το άρθρο 82 παρ. 1 του Συντάγματος, τη γενική πολιτική της Χώρας σύμφωνα με τους ορισμούς του Συντάγματος και των νόμων.

β) Αποφασίζει για πολιτικά θέματα γενικότερης σημασίας.

γ) Αποφασίζει για κάθε θέμα αρμοδιότητας συλλογικών κυβερνητικών οργάνων ή για κάθε θέμα αρμοδιότητας ενός ή περισσότερων υπουργών που παραπέμπει σε αυτό ο Πρωθυπουργός. Οι σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου υποκαθιστούν τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων.

δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπει το Σύνταγμα και οι νόμοι.

Άρθρο 3

Σύγκληση Υπουργικού Συμβουλίου

Άρθρο 2 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 3 εδάφιο
πρώτο ν. 1558/1985

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρωθυπουργό ή τον αναπληρωτή του σε τακτικές συνεδριάσεις την πρώτη και τρίτη Τετάρτη κάθε μήνα, εκτός αν ορίσει άλλως ο Πρωθυπουργός. Συνεδριάζει επίσης εκτάκτως, όταν παρίσταται ανάγκη, ύστερα από σχετική πρόσκληση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 3 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990

2. Η σύγκληση του Υπουργικού Συμβουλίου σε συνεδρίαση γίνεται με γραπτή πρόσκληση, η οποία περιλαμβάνει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο της συνεδρίασης. Μαζί με την πρόσκληση κοινοποιείται και η ημερήσια διάταξη των προς συζήτηση θεμάτων.

Άρθρο 3 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990

3. Σε έκτακτες περιπτώσεις η σύγκληση του Υπουργικού Συμβουλίου σε συνεδρίαση και η γνωστοποίηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης μπορεί να γίνει και προφορικά, πράγμα που μνημονεύεται στα πρακτικά.

Άρθρο 4

Συνεδριάσεις

Άρθρο 2 παρ. 3 ΠΥΣ
50/1990

1. Στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου μετέχουν μόνο τα μέλη του και παρίστανται ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης και το προσωπικό που είναι απαραίτητο για τη στενογράφιση και μαγνητοφώνηση των συζητήσεων.

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει και χωρίς την παρουσία του Γενικού Γραμματέα και του ειδικού για τη στενογράφιση των συζητήσεων προσωπικού, όταν ο Πρωθυπουργός κρίνει ότι τα προς συζήτηση θέματα είναι άκρως απόρρητα.

Άρθρο 2 παρ. 6 ΠΥΣ
50/1990

3. Για την ενημέρωση των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου σε ειδικά επιστημονικά και τεχνικά ζητήματα, σε θέματα εθνικής άμυνας και ασφάλειας ή άλλα γενικά ή ειδικά πολιτικά θέματα, ο Πρωθυπουργός μπορεί να καλεί στο Υπουργικό Συμβούλιο δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ιδιώτες εμπειρογνώμονες, καθώς και άλλα ενδεδειγμένα πρόσωπα. Οι προσκαλούμενοι αποχωρούν από τη συνεδρίαση, όταν ο Πρωθυπουργός κρίνει ότι ολοκληρώθηκε η ενημέρωση.

Άρθρο 2 παρ. 5 ΠΥΣ
50/1990

Άρθρο 1 παρ. 4 ν.
1558/1985

4. Οι συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου πραγματοποιούνται σε ειδικά διασκευασμένη αίθουσα του κτιρίου της Βουλής ή και σε οποιονδήποτε άλλο χώρο ορίσει ο Πρωθυπουργός στην πρόσκληση για συνεδρίαση.

Άρθρο 2 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990

Άρθρο 5
Ημερήσια διάταξη

- Άρθρο 4 παρ. 1 ΠΥΣ 50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004
- Άρθρο 4 παρ. 2 ΠΥΣ 50/1990
- Άρθρο 4 παρ. 3 ΠΥΣ 50/1990
- Άρθρο 4 παρ. 4 ΠΥΣ 50/1990
Άρθρο 4 παρ. 5 ΠΥΣ 50/1990
- Άρθρο 4 παρ. 6 ΠΥΣ 50/1990
1. Η ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει τα θέματα που πρόκειται να συζητηθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρίαση που καθορίζεται από τη σχετική πρόσκληση του Πρωθυπουργού. Η ημερήσια διάταξη καταρτίζεται από το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης, ύστερα από συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό, ο οποίος και την υπογράφει.
  2. Για την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης λαμβάνονται υπόψη οι εισηγήσεις των αρμόδιων υπουργών για έκδοση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, διαταγμάτων κανονιστικού ή ατομικού χαρακτήρα, πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι προτάσεις των μελών της Κυβέρνησης για συζήτηση και λήψη απόφασης σε γενικά ή ειδικά πολιτικά ζητήματα ή και για ανακοινώσεις.
  3. Η ημερήσια διάταξη διαιρείται σε τρία μέρη. Το «μέρος Α» περιέχει τα σχέδια πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, διαταγμάτων κανονιστικού ή ατομικού χαρακτήρα και πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου. Το «μέρος Β» περιλαμβάνει τις προτάσεις του Πρωθυπουργού και των μελών της Κυβέρνησης για συζήτηση και λήψη απόφασης σε γενικά ή ειδικά πολιτικά ζητήματα, καθώς και τα υπό κατάθεση σχέδια νόμων που έχουν σχέση με τη γενική πολιτική της Κυβέρνησης, εφόσον κριθεί από τον Πρωθυπουργό ότι πρέπει να προηγηθεί έγκριση εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου. Το «μέρος Γ» είναι αφιερωμένο στις ανακοινώσεις του Πρωθυπουργού και των υπουργών και την ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου σε γενικά ή ειδικά πολιτικά ζητήματα.
  4. Η ημερήσια διάταξη κοινοποιείται στα μέλη της Κυβέρνησης το αργότερο την παραμονή της συνεδρίασης.
  5. Απλά αντίγραφα των κειμένων μαζί με τις συνοδευτικές εισηγήσεις και άλλα ουσιώδη στοιχεία των σχεδίων πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, κανονιστικών διαταγμάτων, πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου, που πρόκειται να εισαχθούν για συζήτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο, αποστέλλονται στα μέλη της Κυβέρνησης μαζί με την ημερήσια διάταξη ή και μεταγενέστερα, εκτός αν υπάρχει αντίθετη εντολή του Πρωθυπουργού.
  6. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί, ύστερα από έγκριση του Πρωθυπουργού, να συζητεί και να αποφασίζει και για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη.

Άρθρο 6
Απαρτία – Συζητήσεις

- Άρθρο 5 παρ. 1 ΠΥΣ 50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004
- Άρθρο 5 παρ. 2 ΠΥΣ 50/1990
Άρθρο 1 παρ. 3 εδάφιο πρώτο ν. 1558/1985
Άρθρο 5 παρ. 3 ΠΥΣ 50/1990
- Άρθρο 5 παρ. 4 ΠΥΣ 50/1990
- Άρθρο 5 παρ. 5 ΠΥΣ 50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004
1. Η παρουσία των υπουργών στις συνεδριάσεις είναι απαραίτητη. Ο υπουργός που πρόκειται να απουσιάσει ή κωλύεται να παρευρεθεί στη συνεδρίαση ενημερώνει εγκαίρως τον Πρωθυπουργό και το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης.
  2. Το Υπουργικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίστανται τα μισά, τουλάχιστον, από τα μέλη του. Την ύπαρξη απαρτίας διαπιστώνει ο Πρωθυπουργός.
  3. Ο Πρωθυπουργός κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης, διευθύνει τη συζήτηση, δίδει το λόγο στον εισηγητή κάθε θέματος υπουργό, στους τυχόν συναρμόδιους για το ίδιο θέμα υπουργούς, στα άλλα μέλη της Κυβέρνησης και στους τυχόν παριστάμενους υφυπουργούς.
  4. Η συζήτηση των θεμάτων γίνεται με βάση τη σειρά εγγραφής τους στην ημερήσια διάταξη, εκτός αν ο Πρωθυπουργός εγκρίνει να προταχθεί η συζήτηση άλλου θέματος, εγγεγραμμένου ή μη στην ημερήσια διάταξη.
  5. Οι συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου είναι απόρρητες. Η διαφύλαξη του απορρήτου αποτελεί χρέος για τα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς και υπηρεσιακή υποχρέωση για το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης και το κατά το άρθρο 4 παρ. 1 προσωπικό. Υποχρέωση διαφύλαξης του απορρήτου έχουν και τα πρόσωπα που, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 3, παρέστησαν στη συνεδρίαση.

Άρθρο 7
Αποφάσεις

- Άρθρο 6 παρ. 1 ΠΥΣ 50/1990
Άρθρο 6 παρ. 2 ΠΥΣ 50/1990
- Άρθρο 6 παρ. 3 ΠΥΣ
1. Αφού ολοκληρωθεί η συζήτηση ενός θέματος, ο Πρωθυπουργός προβαίνει στη διατύπωση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.
  2. Αν ο Πρωθυπουργός κρίνει ότι υπάρχουν σοβαρές διαφωνίες μεταξύ των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, θέτει σε ψηφοφορία τα ζητήματα και ανακοινώνει το αποτέλεσμα της.
  3. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει πάντοτε με φανερή ψηφοφορία και

- 50/1990
Άρθρο 1 παρ. 3 εδάφια
δευτέρο και τρίτο ν.
1558/1985
Άρθρο 6 παρ. 4 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 6 παρ. 5 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 6 παρ. 6 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 7 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 7 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 7 παρ. 3 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 7 παρ. 4 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 8 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 8 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 8 παρ. 3 ΠΥΣ
- με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του. Σε περίπτωση
ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη υπέρ της οποίας ψήφισε ο Πρωθυπουργός.
4. Αν κατά την ψηφοφορία διαμορφωθούν περισσότερες από δύο γνώμες,
χωρίς να σχηματισθεί η κατά την προηγούμενη παράγραφο νόμιμη
πλειοψηφία, ο Πρωθυπουργός καλεί όσους τάχθηκαν υπέρ των
ασθενέστερων γνώμων να προσχωρήσουν, με ψηφοφορία, σε μία από τις
επικρατέστερες γνώμες.
5. Μετά το τέλος της συνεδρίασης, ο Πρωθυπουργός μπορεί να ορίσει
μέλος ή μέλη της Κυβέρνησης για τη σύνταξη, σε συνεργασία με το Γενικό
Γραμματέα της Κυβέρνησης, επίσημου ανακοινωθέντος ως προς τα θέματα
που απασχόλησαν το Υπουργικό Συμβούλιο και τις αποφάσεις που έλαβε.
Το επίσημο αυτό ανακοινωθέν παραδίδεται από τον κυβερνητικό
εκπρόσωπο στον Τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
6. Την επομένη της συνεδρίασης ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης
συντάσσει και αποστέλλει στα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς
κατάλογο των αποφάσεων που ελήφθησαν και των κειμένων που
εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- Άρθρο 8**
Επίσημα πρακτικά
1. Οι συζητήσεις που διεξάγονται στο Υπουργικό Συμβούλιο καταγράφονται
με το στενογραφικό σύστημα και ταυτόχρονα μαγνητοφωνούνται. Με βάση
το αποστενογραφημένο και απομαγνητοφωνημένο κείμενο των
συζητήσεων ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης συντάσσει τα επίσημα
πρακτικά, τα οποία φέρουν συνεχή κατ' έτος αρίθμηση. Στην περίπτωση
του άρθρου 4 παρ. 2 τα πρακτικά συντάσσονται από το μέλος της
Κυβέρνησης που ορίζεται από τον Πρωθυπουργό.
2. Τα επίσημα πρακτικά περιλαμβάνουν: α) τη χρονολογία, την ημέρα και
τον τόπο συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και την ώρα
έναρξης και λήξης αυτής, β) τα ονοματεπώνυμα των παρόντων και των
απόντων μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών, του Γενικού
Γραμματέα της Κυβέρνησης και των προσώπων του άρθρου 4 παρ. 3 που
παρέστησαν στη συνεδρίαση, γ) σύντομη περίληψη των εισηγήσεων,
προτάσεων και ανακοινώσεων των μελών της Κυβέρνησης, των γνωμών
και των απόψεων που διατυπώθηκαν κατά τη συζήτηση και των τελικών
συμπερασμάτων, δ) ακριβή και σαφή διατύπωση των αποφάσεων που
ελήφθησαν κατά τη συνεδρίαση στα εγγεγραμμένα ή μη στην ημερήσια
διάταξη θέματα και την ομοφώνως ή κατά πλειοψηφία λήψη αυτών, ε) τον
αριθμό, τη χρονολογία και τα κείμενα των πράξεων του Υπουργικού
Συμβουλίου που εγκρίθηκαν και στ) τις πολιτικές αποφάσεις που έλαβε το
Υπουργικό Συμβούλιο.
3. Τα επίσημα πρακτικά επικυρώνονται από τον Πρωθυπουργό και
υπογράφονται από αυτόν και το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης ή, στην
περίπτωση της παρ. 1 εδάφιο τρίτο, από το μέλος της Κυβέρνησης που
άσκησε χρέη γραμματέα. Πριν από την επικύρωση των επίσημων
πρακτικών κάθε υπουργός μπορεί να λάβει γνώση του περιεχομένου τους
στο γραφείο του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης ή του μέλους της
Κυβέρνησης που άσκησε χρέη γραμματέα. Το σχετικό αίτημα διατυπώνεται
μέσα σε τρεις μέρες από τη συνεδρίαση.
4. Μετά την υπογραφή των επίσημων πρακτικών, το κατά την παρ. 1
στενογραφημένο κείμενο των συζητήσεων και οι μαγνητοταινίες
καταστρέφονται από τριμελή επιτροπή, αποτελούμενη από το Γενικό
Γραμματέα της Κυβέρνησης και δύο υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας.
Για την καταστροφή αυτή συντάσσεται και υπογράφεται πρακτικό.
- Άρθρο 9**
Απόρρητο και φύλαξη πρακτικών - Χορήγηση αποσπασμάτων
1. Τα επίσημα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου είναι και παραμένουν
απόρρητα για τριάντα χρόνια. Η διαφύλαξη του απορρήτου των πρακτικών
αποτελεί υπηρεσιακή υποχρέωση του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης
και όλου του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας.
2. Τα επίσημα πρακτικά βιβλιοδοτούνται σε ειδικό, κατ' έτος, τηρούμενο
βιβλίο, με τον τίτλο «Επίσημα Πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου» και
φυλάσσονται από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Τα επίσημα
πρακτικά της παρ. 1 εδάφιο τρίτο του προηγούμενου άρθρου φυλάσσονται
από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.
3. Ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης χορηγεί απόσπασμα των

- 50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 8 παρ. 4 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 9 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 9 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 9 παρ. 3 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 9 παρ. 4 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 9 παρ. 5 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 10 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 10 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 11 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 11 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004
- Άρθρο 11 παρ. 3 ΠΥΣ
50/1990
- Άρθρο 11 παρ. 4 ΠΥΣ
50/1990
- επίσημων πρακτικών του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από σχετική αίτηση των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών.
4. Τα αποσπάσματα των επίσημων πρακτικών περιέχουν την ημερομηνία της συνεδρίασης, τα παρόντα και απόντα κατά τη συνεδρίαση μέλη της Κυβέρνησης, το όνομα του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης και τα κείμενα των αιτούμενων πράξεων ή αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Η μνεία της συζήτησης και των απόψεων που διατυπώθηκαν κατά την έγκριση των πράξεων ή τη λήψη των αποφάσεων απαγορεύεται.
- Άρθρο 10**
Διαβίβαση σχεδίων και πράξεων
1. Τα σχέδια των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, των διαταγμάτων που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και οι γραπτές εισηγήσεις των υπουργών για έκδοση πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου μαζί με τα κείμενα των πράξεων και των διαταγμάτων αυτών διαβιβάζονται εγκαίρως στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης για την απαραίτητη επεξεργασία και την εγγραφή τους στην ημερήσια διάταξη.
2. Τα σχέδια των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου και των διαταγμάτων καθώς και οι εισηγήσεις της προηγούμενης παραγράφου εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη και εισάγονται για συζήτηση στην πρώτη, μετά τη διαβίβασή τους στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον διαβιβάστηκαν τρεις, τουλάχιστον, ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.
3. Οι προτάσεις των μελών της Κυβέρνησης για συζήτηση και λήψη απόφασης σε οποιοδήποτε γενικό ή ειδικό πολιτικό ζήτημα ή για ανακοινώσεις απευθύνονται στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης σαράντα οκτώ ώρες, το αργότερο, πριν από τη συνεδρίαση και συνοδεύονται από σύντομο επεξηγηματικό σημείωμα, το οποίο διανέμεται στα μέλη της Κυβέρνησης πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.
4. Κάθε μέλος της Κυβέρνησης που αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να υποβάλει πρόταση για συζήτηση και λήψη απόφασης ή για ανακοίνωση οφείλει, παράλληλα με την αποστολή του επεξηγηματικού σημειώματος της προηγούμενης παραγράφου, να ενημερώσει τους συναδέλφους του που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το αντικείμενο της πρότασής του.
5. Οι προτάσεις για διορισμούς προσώπων, για τους οποίους απαιτείται απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, συνοδεύονται από σύντομο βιογραφικό σημείωμα των προτεινόμενων, το οποίο διανέμεται στα μέλη της Κυβέρνησης πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.
- Άρθρο 11**
Αρχείο θεμάτων
1. Για κάθε νομική πράξη που εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο σχηματίζεται ιδιαίτερος φάκελος, ο οποίος περιέχει την εισήγηση του αρμόδιου υπουργού με τα επισυναπτόμενα σε αυτήν έγγραφα, την πράξη ή την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο ή έγγραφο.
2. Οι φάκελοι της προηγούμενης παραγράφου ταξινομούνται κατ' έτος και αποτελούν το «Αρχείο Θεμάτων του Υπουργικού Συμβουλίου», το οποίο φυλάσσεται από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.
- Άρθρο 12**
Υπογραφή και φύλαξη πρωτότυπων
1. Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, τα διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και οι πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου υπογράφονται από την κατά το άρθρο 7 παρ. 3 νόμιμη πλειοψηφία, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου. Οι τυχόν μειοψηφίες ή επιφυλάξεις μελών του Υπουργικού Συμβουλίου καταχωρίζονται στα πρακτικά.
2. Στα πρωτότυπα των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, των διαταγμάτων και των πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των μελών της Κυβέρνησης, τα οποία και υπογράφουν παραπλευρώς του ονόματός τους.
3. Μετά την υπογραφή τους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τα διατάγματα κανονιστικού ή ατομικού χαρακτήρα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποστέλλονται για φύλαξη στον αρμόδιο για τη δημοσίευση και την εκτέλεσή τους υπουργό.
4. Τα πρωτότυπα των διαταγμάτων διορισμού του Πρωθυπουργού, των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών, διάλυσης της Βουλής,

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004

σύγκλησης της Βουλής σε σύνοδο, αναβολής της έναρξης ή διακοπής των εργασιών της Βουλής και κήρυξης της έναρξης των εργασιών της Βουλής, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και οι πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου φυλάσσονται στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.

Άρθρο 13

Υπογραφή πράξεων και διαταγμάτων δια περιφοράς

Άρθρο 12 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990

1. Σε θέματα που έχουν κατεπείγοντα χαρακτήρα και για τα οποία είναι αναγκαία, κατά την κρίση του Πρωθυπουργού, η άμεση λήψη απόφασης, η άμεση έκδοση πράξης νομοθετικού περιεχομένου ή Υπουργικού Συμβουλίου ή η άμεση προσυπογραφή διατάγματος, οι διαδικασίες επιτελούνται δια περιφοράς με συμμετοχή των δύο τρίτων τουλάχιστον των μελών της Κυβέρνησης.

Άρθρο 12 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990

2. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου συντάσσονται επίσημα πρακτικά, στα οποία καταχωρίζεται ολόκληρο το κείμενο της απόφασης, της πράξης νομοθετικού περιεχομένου ή του Υπουργικού Συμβουλίου και σε περίπτωση ή ολόκληρο το κείμενο του διατάγματος. Στα πρακτικά αναφέρονται τα ονόματα των μελών της Κυβέρνησης από τα οποία ζητήθηκε η γνώμη και η υπογραφή ή προσυπογραφή των κειμένων, τα ονόματα των μελών της Κυβέρνησης που τα υπέγραψαν ή τα προσυπέγραψαν, καθώς και τα ονόματα των μελών της Κυβέρνησης που απουσίαζαν ή κωλύονταν να υπογράψουν ή να προσυπογράψουν ή που διαφώνησαν με το περιεχόμενό τους.

Άρθρο 12 παρ. 3 ΠΥΣ
50/1990

3. Οι πράξεις και τα διατάγματα που υπογράφονται δια περιφοράς ανακοινώνονται από τον Πρωθυπουργό στην πρώτη, μετά την υπογραφή τους, συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 14

Δημοσίευση πράξεων και διαταγμάτων

Άρθρο 13 παρ. 1 ΠΥΣ
50/1990

1. Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και τα διατάγματα, των οποίων τα πρωτότυπα φυλάσσονται στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με τη φροντίδα του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, ο οποίος και αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση ακριβές αντίγραφο των κειμένων με τα ονόματα των μελών της Κυβέρνησης που τα υπογράφουν.

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004

Άρθρο 13 παρ. 2 ΠΥΣ
50/1990

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004

2. Οι πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου, των οποίων η δημοσίευση επιβάλλεται από το νόμο, αποστέλλονται σε ακριβές αντίγραφο στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση, η οποία γίνεται με τα ονόματα των υπουργών που τις υπογράφουν ή με το όνομα του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.

Άρθρο 13 παρ. 3 ΠΥΣ
50/1990

3. Η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των διαταγμάτων κανονιστικού ή ατομικού χαρακτήρα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, γίνεται από τον αρμόδιο για τη δημοσίευση και εκτέλεση αυτών υπουργό, στον οποίο και αποστέλλονται τα πρωτότυπα των διαταγμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΛΟΙΠΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 15

Συλλογικά κυβερνητικά όργανα

Άρθρο 1 ΠΥΣ 31/2000
Άρθρο 1 ΠΥΣ 14/2004

1. Εκτός από το Υπουργικό Συμβούλιο, λειτουργούν τα κατωτέρω συλλογικά κυβερνητικά όργανα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα:

α) Κυβερνητική Επιτροπή.

β) Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.).

γ) Επιτροπή Θεσμών.

δ) Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής.

ε) Επιτροπή Μεγάλων Έργων και Υποδομών.

στ) Επιτροπή για τον Καθορισμό της Στρατηγικής και την Ανάπτυξη της Πληροφορικής.

Άρθρο 8 παρ. 4 ν.
1558/1985

Άρθρο 3 παρ. 5 ΠΥΣ
88/1996

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ.
32/2004

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί:

α) Να καταργεί τα ήδη προβλεπόμενα ή με οποιοδήποτε τρόπο συνιστώμενα συλλογικά κυβερνητικά όργανα ή να μεταβάλλει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές τους.

β) Να συνιστά νέα συλλογικά όργανα από μέλη του ή και με τη συμμετοχή υφυπουργών, βουλευτών, δημοσίων λειτουργών και λειτουργών του

δημόσιου τομέα ορίζοντας τις αρμοδιότητές τους και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.

γ) Να συνιστά επιτροπές και ομάδες εργασίας από υπουργούς, υφυπουργούς, βουλευτές, δημόσιους λειτουργούς και λειτουργούς του δημόσιου τομέα και ιδιώτες εμπειρογνώμονες για την επεξεργασία θεμάτων της κυβερνητικής πολιτικής, ορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους καθώς και την αμοιβή που ενδεχόμενα θα καταβληθεί για το έργο τους στους ιδιώτες και στους δημόσιους λειτουργούς και λειτουργούς του δημόσιου τομέα, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.

δ) Να καταργεί τις γραμματείες των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, να συνιστά νέες για την εξυπηρέτηση οποιουδήποτε συλλογικού οργάνου, συνιστώντας τις αναγκαίες θέσεις και ορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους, καθώς και να συγχωνεύει τις υφιστάμενες μεταξύ τους ή με τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.

Άρθρο 8 παρ. 5 ν.
1558/1985

3. Στις συνεδριάσεις των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να μετέχουν, χωρίς ψήφο, ύστερα από πρόσκληση του Πρωθυπουργού και άλλα μέλη της Κυβέρνησης.

Άρθρο 16

Γενικές διατάξεις για τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα

Άρθρο 8 παρ. 1 ν.
1558/1985

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο και ο Πρωθυπουργός μπορεί να παραπέμπουν για επεξεργασία και λήψη αποφάσεων στα συλλογικά όργανα που προβλέπονται στα άρθρα 17 και 18 κάθε θέμα της κυβερνητικής πολιτικής, του οποίου, κατά την κρίση τους, είναι ανάγκη να επιληφθούν.

Άρθρο 3 παρ. 5 ΠΥΣ
88/1996

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού, μπορεί να αποφασίζει για οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητας των άλλων συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και να καταργήσει οποιαδήποτε απόφασή τους.

Άρθρο 8 παρ. 2 ν.
1558/1985

Άρθρο 8 παρ. 3 ν.
1558/1985

3. Για τη λήψη των αποφάσεων από τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, ισχύουν οι αρχές της συζήτησης, της φανεράς ψηφοφορίας και της ίσχυσης. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερτερεί η γνώμη υπέρ της οποίας ψήφισε ο πρόεδρος του οργάνου.

Άρθρο 7 παρ. 1 ΠΥΣ
31/2000

4. Τα συλλογικά όργανα συγκαλούνται από τον πρόεδρό τους, ο οποίος και καθορίζει την ημερήσια διάταξη. Επιτρέπεται κατά περίπτωση να μην προσκαλούνται ορισμένα μέλη του συλλογικού κυβερνητικού οργάνου σε συνεδριάσεις κατά τις οποίες δεν συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 7 παρ. 2 ΠΥΣ
31/2000

5. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, οι υπουργοί αναπληρώνονται από τους οριζόμενους από αυτούς υφυπουργούς.

Άρθρο 7 παρ. 3 ΠΥΣ
31/2000

6. Στα συλλογικά κυβερνητικά όργανα μπορεί να προσκαλούνται και άλλοι, πλην των τακτικών μελών, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί, υφυπουργοί, σύμβουλοι του Πρωθυπουργού, υπηρεσιακοί παράγοντες και εμπειρογνώμονες, εφόσον συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 7 παρ. 4 ΠΥΣ
31/2000

7. Στα μέλη των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή ή αποζημίωση. Στα πρόσωπα που παρέχουν τη γραμματειακή εξυπηρέτηση καταβάλλεται η αποζημίωση που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 7 παρ. 5 ΠΥΣ
31/2000

8. Τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα για τη διευκόλυνση του έργου τους ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, που οφείλουν να τις παρέχουν χωρίς καθυστέρηση.

Άρθρο 7 παρ. 6 ΠΥΣ
31/2000

9. Οι προσκλήσεις και η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, στα οποία δεν προεδρεύει ο Πρωθυπουργός, κοινοποιούνται και στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ
32/2004

Άρθρο 7 παρ. 7 περ. α'
ΠΥΣ 31/2000

10. Στις συνεδριάσεις των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων τηρούνται πρακτικά εις διπλούν. Από αυτά, το ένα παραμένει στο αρχείο που τηρεί η γραμματεία του συλλογικού κυβερνητικού οργάνου και το άλλο κοινοποιείται στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης και είναι στη διάθεση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ
32/2004

Άρθρο 7 παρ. 7 περ. β'
ΠΥΣ 31/2000

11. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων είναι απόρρητα, το δε απόρρητο διαρκεί για όσο χρόνο ισχύει το απόρρητο των συζητήσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Η διαφύλαξη του απορρήτου των πρακτικών αποτελεί υπηρεσιακή υποχρέωση του γραμματέα του οικείου συλλογικού οργάνου.

Άρθρο 7 παρ. 7 περ. γ'
ΠΥΣ 31/2000

12. Χορήγηση αποσπασμάτων επιτρέπεται με τους ίδιους όρους, που προβλέπονται για τα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 17
Κυβερνητική Επιτροπή

Άρθρο 3 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3242/2004

Άρθρο 3 παρ. 2 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3242/2004

Άρθρο 3 παρ. 3 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3242/2004

Άρθρο 3 παρ. 4 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3242/2004

1. Στην Κυβερνητική Επιτροπή μετέχουν ο Πρωθυπουργός, ως πρόεδρος και οι Υπουργοί: α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, β) Οικονομίας και Οικονομικών, γ) Εξωτερικών, δ) Εθνικής Άμυνας, ε) Ανάπτυξης, στ) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και ζ) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ως τακτικά μέλη.

2. Στην Κυβερνητική Επιτροπή μπορεί να μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι προϊστάμενοι των γραφείων Οικονομικού και Σχεδιασμού Στρατηγικής του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και ο ειδικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού για νομικά θέματα.

3. Καθήκοντα γραμματέα της Κυβερνητικής Επιτροπής ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης.

4. Η Κυβερνητική Επιτροπή, ενεργώντας στο πλαίσιο των αποφάσεων και κατευθύνσεων του Πρωθυπουργού και του Υπουργικού Συμβουλίου, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής, παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή των αποφάσεων της και των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου από τα μέλη της Κυβέρνησης και συζητά και λαμβάνει αποφάσεις για τα θέματα που παραπέμπει σε αυτήν ο Πρωθυπουργός.

Άρθρο 18

Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.)

1. Στο ΚΥ.Σ.Ε.Α. μετέχουν ο Πρωθυπουργός, ως πρόεδρος, και οι Υπουργοί: α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, β) Οικονομίας και Οικονομικών, γ) Εξωτερικών, δ) Εθνικής Άμυνας, ε) Ανάπτυξης, στ) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και ζ) Δημόσιας Τάξης. Επίσης μετέχουν ως τακτικά μέλη: η) ο Υπουργός Μακεδονίας - Θράκης και θ) ο Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, εφόσον συζητούνται θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους, ι) ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, όταν πρόκειται για την επιλογή του Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος και ια) ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (ΑΓ.Ε.ΕΘ.Α.), χωρίς δικαίωμα ψήφου, όταν λαμβάνονται αποφάσεις για θέματα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

2. Τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, απόντα ή κωλύόμενο, αναπληρώνει ο οριζόμενος από αυτόν Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, εκτός εάν έχει ορισθεί αντικαταστάτης του.

3. Οι αρχηγοί των Γενικών Επιτελείων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων μπορεί να προσκληθούν από τον πρόεδρο στις συνεδριάσεις του ΚΥ.Σ.Ε.Α. όταν συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους, οπότε μετέχουν σε αυτό χωρίς ψήφο.

4. Τον ΑΓ.Ε.ΕΘ.Α., απόντα ή κωλύόμενο, αναπληρώνει ο αρχαιότερος των αρχηγών των Γενικών Επιτελείων των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων.

5. Στο ΚΥ.Σ.Ε.Α. μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι προϊστάμενοι του Γραφείου Σχεδιασμού Στρατηγικής και του Διπλωματικού Γραφείου του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού για αμυντικά θέματα.

6. Καθήκοντα γραμματέα του ΚΥ.Σ.Ε.Α. ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης. Εφόσον συζητούνται θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας του άρθρου 3 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ Α' 35), επικουρεί το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης στα καθήκοντα του γραμματέα του ΚΥ.Σ.Ε.Α. ανώτατος ή ανώτερος αξιωματικός της Γραμματείας του ΚΥ.Σ.Ε.Α.

7. Σε πολεμική περίοδο το ΚΥ.Σ.Ε.Α. μετονομάζεται σε Πολεμικό Συμβούλιο.

Άρθρο 19

Αρμοδιότητες του ΚΥ.Σ.Ε.Α.

Το ΚΥ.Σ.Ε.Α.:

α) Διαμορφώνει την πολιτική εθνικής άμυνας και εθνικής ασφάλειας της Χώρας.

Άρθρο 4 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 2 ν.
3242/2004

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. α' ν. 2292/1995

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. β' ν. 2292/1995

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. γ' ν. 2292/1995

Άρθρο 4 παρ. 2 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 2 ν.
3242/2004

Άρθρο 4 παρ. 3 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 2 ν.
3242/2004

Άρθρο 2 παρ. 5 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 2 παρ. 2 ν.
2292/1995

Άρθρο 2 παρ. 4 ΠΥΣ
31/2000

- β) Αποφασίζει για θέματα εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής, καθώς και για θέματα δημόσιας τάξης που σχετίζονται με την εξωτερική και αμυντική πολιτική.
- γ) Αποφασίζει για θέματα που αφορούν τη δομή των Ενόπλων Δυνάμεων, εγκρίνει τα μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα προγράμματα ανάπτυξης των αμυντικών ικανοτήτων της Χώρας, καθώς και τα μείζονα προγράμματα εκσυγχρονισμού, έρευνας, προμήθειας και παραγωγής αμυντικών μέσων και υλικού.
- δ) Προβαίνει σε έκτακτες εκτιμήσεις κρίσεων και αποφασίζει για την οργάνωση του συστήματος χειρισμού κρίσεων, παρέχοντας τις κατευθυντήριες οδηγίες προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, τα συναρμόδια υπουργεία και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.
- ε) Αποφασίζει την κήρυξη και άρση μέτρων και σταδίων συναγερμού για τη μερική ή γενική κινητοποίηση της Χώρας και την εφαρμογή και άρση των κανόνων εμπλοκής των Ενόπλων Δυνάμεων και αναθέτει αρμοδιότητες, σχετικά με τα παραπάνω, για την άμεση αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων ή επεισοδίων.
- στ) Εξουσιοδοτεί τον Πρωθυπουργό να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, την κήρυξη και άρση γενικής ή μερικής επιστράτευσης και την κήρυξη πολέμου.
- ζ) Αποφασίζει τη διάθεση εθνικών δυνάμεων στο πλαίσιο διεθνών υποχρεώσεων.
- η) Καθορίζει την πολιτική συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων στη δοκιμή εφαρμογής των σχεδίων της Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.).
- θ) Αποφασίζει για την αναπλήρωση αρχηγού κλάδου στο Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (Σ.Α.Γ.Ε.).
- ι) Επιλέγει, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, τον Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α. μεταξύ των αντιστρατήγων, αντιναυάρχων, αντιπτεράρχων, με εναλλαγή: δύο αντιστρατήγων, ενός αντιναυάρχου και ενός αντιπτεράρχου και με σειρά εναλλαγής που καθορίζεται από το ίδιο, καθώς και τους Αρχηγούς των Γενικών Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, μεταξύ των αντιστρατήγων, αντιναυάρχων ή υποναυάρχων, αντιπτεράρχων ή υποπτεράρχων, αντίστοιχα.
- ια) Επιλέγει τους αρχηγούς των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, αντίστοιχα.
- ιβ) Τοποθετεί και μεταθέτει, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, με κύριο κριτήριο την αύξηση της μαχητικής ικανότητας των Ενόπλων Δυνάμεων, το Διοικητή της Στρατιάς, τον Αρχηγό του Στόλου, τον Αρχηγό της Τακτικής Αεροπορίας, τον Υπαρχηγό του Γ.Ε.ΕΘ.Α., και γενικά τους αντιστρατήγους, αντιναυάρχους, αντιπτεράρχους, υποστρατήγους, υποναυάρχους, υποπτεράρχους σε θέση αντιστρατήγων, αντιναυάρχων και αντιπτεράρχων, όταν παρίσταται ανάγκη.
- ιγ) Αποστρατεύει τους Αρχηγούς Γ.Ε.ΕΘ.Α., Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν. και Γ.Ε.Α. Αποφασίζει για τη διατήρηση, επί τιμή, του τίτλου της θέσης τους και μετά την αποστρατεία, για τον Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α., καθώς και τους Αρχηγούς Γενικών Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, τους οποίους και προάγει στο βαθμό του στρατηγού, ναυάρχου και πτεράρχου αντίστοιχα.
- ιδ) Επιλέγει τον Πρόεδρο, τον Εισαγγελέα και τους Αντιπροέδρους του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2304/1995 (ΦΕΚ Α' 83). Η σειρά αρχαιότητας των δικαστικών λειτουργών των Ενόπλων Δυνάμεων που έχει τεθεί στην περί προαγωγής απόφαση του ΚΥ.Σ.Ε.Α. είναι δεσμευτική.
- ιε) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 20

Επιτροπή Θεσμών

Άρθρο 4 παρ. 1 ΠΥΣ 31/2000
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
 Άρθρο 2 παρ. 1 και 6 ν. 3242/2004

1. Στην Επιτροπή Θεσμών μετέχουν ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως πρόεδρος και οι Υπουργοί: α) Οικονομίας και Οικονομικών, β) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, γ) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δ) Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ε) Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στ) Δικαιοσύνης, ζ) Πολιτισμού, η) Δημόσιας Τάξης και θ) το μέλος του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο ασκεί την εποπτεία των Γενικών Γραμματειών Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, ως τακτικά μέλη.

Άρθρο 4 παρ. 2 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 4 παρ. 3 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 4 παρ. 4 ΠΥΣ
31/2000

2. Στην Επιτροπή μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο ειδικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού για νομικά θέματα.

3. Η γραμματειακή εξυπηρέτηση της Επιτροπής παρέχεται από το γραφείο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Έργο της Επιτροπής είναι:

α) Ο συντονισμός της κυβερνητικής δράσης αναφορικά προς τους θεσμούς.

β) Η επεξεργασία προτάσεων προς τον Πρωθυπουργό για τον εκσυγχρονισμό των θεσμών και την άρτια λειτουργία τους.

γ) Η επεξεργασία των αναγκαίων μέτρων για την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας.

δ) Η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για την τοπική αυτοδιοίκηση, η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της και η εισήγηση προτάσεων για τις αναγκαίες βελτιώσεις της.

Άρθρο 21

Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Άρθρο 5 παρ. 1 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

Άρθρο 5 παρ. 2 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 5 παρ. 3 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

Άρθρο 5 παρ. 4 ΠΥΣ
31/2000

1. Στην Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής μετέχουν ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, ως πρόεδρος και οι Υπουργοί: α) Ανάπτυξης, β) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, γ) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δ) Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ε) Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στ) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ζ) Μεταφορών και Επικοινωνιών και η) Εμπορικής Ναυτιλίας, ως τακτικά μέλη.

2. Στην Επιτροπή μετέχουν, επίσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου: α) Ο προϊστάμενος του Οικονομικού Γραφείου του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και β) ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων.

3. Η γραμματειακή εξυπηρέτηση της Επιτροπής παρέχεται από το γραφείο του αρμόδιου γενικού γραμματέα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Η Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής, στο πλαίσιο των αποφάσεων του Πρωθυπουργού και του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζει για θέματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής γενικότερης σημασίας και λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος της Κυβέρνησης, παρακολουθεί, εποπτεύει και συντονίζει την εφαρμογή του προγράμματος αυτού και των αποφάσεών της, καθώς επίσης εξετάζει τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της συνολικής αναβάθμισης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του τρόπου και των συνθηκών ζωής.

Άρθρο 22

Επιτροπή Μεγάλων Έργων και Υποδομών

Άρθρο 6 παρ. 1 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

Άρθρο 6 παρ. 2 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 6 παρ. 3 ΠΥΣ
31/2000

Άρθρο 6 παρ. 4 ΠΥΣ
31/2000

1. Στην Επιτροπή Μεγάλων Έργων και Υποδομών μετέχουν ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ως πρόεδρος και οι Υπουργοί: α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, β) Οικονομίας και Οικονομικών, γ) Ανάπτυξης, δ) Μεταφορών και Επικοινωνιών και ε) ο αρμόδιος κατά περίπτωση υπουργός, ο οποίος εισηγείται το θέμα της αρμοδιότητάς του, ως τακτικά μέλη.

2. Μετέχουν, επίσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου: α) Ο Γενικός Γραμματέας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, β) ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού για τεχνικά θέματα, γ) ο προϊστάμενος του Οικονομικού Γραφείου του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και δ) ο ειδικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού για νομικά θέματα.

3. Η γραμματειακή εξυπηρέτηση της Επιτροπής παρέχεται από τη Γενική Γραμματεία Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

4. Έργο της Επιτροπής είναι:

α) Ο συντονισμός της προώθησης των μεγάλων έργων και υποδομών.

β) Η εξέταση και ιεράρχηση των διαφόρων εναλλακτικών λύσεων αναφορικά με τα προς εκτέλεση μεγάλα έργα.

γ) Η διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων για κάθε έργο προς το Υπουργικό Συμβούλιο και τα λοιπά συλλογικά κυβερνητικά όργανα.

δ) Ο καθορισμός των χρονοδιαγραμμάτων εκτέλεσης και ο έλεγχος της πορείας ολοκλήρωσης των έργων αυτών.

Άρθρο 23

Επιτροπή για τον Καθορισμό της Στρατηγικής και την Ανάπτυξη της Πληροφορικής

- Άρθρο 1 ΠΥΣ 14/2004
- Άρθρο 2 ΠΥΣ 14/2004
Άρθρο 24 παρ. 1 ν. 3200/2003
- Άρθρο 3 ΠΥΣ 14/2004
- Άρθρο 4 ΠΥΣ 14/2004
- Άρθρο 5 ΠΥΣ 14/2004
- Άρθρο 6 ΠΥΣ 14/2004
- Άρθρο 7 ΠΥΣ 14/2004
1. Συνιστάται Επιτροπή για τον Καθορισμό της Στρατηγικής και την Ανάπτυξη της Πληροφορικής σε εθνικό επίπεδο και ειδικότερα στο δημόσιο τομέα.
2. Η Επιτροπή αποτελείται από:
- α) Τον Ειδικό Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ως συντονιστή,
- β) το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,
- γ) το Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών,
- δ) το Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και
- ε) τον Πρόεδρο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.», ως μέλη.
3. Η Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
- α) Διαμόρφωση των γενικών κατευθύνσεων και στόχων της κυβερνητικής πολιτικής για την πληροφορική σε επιμέρους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η έρευνα και η τεχνολογία.
- β) Προσδιορισμό του πλαισίου ανάπτυξης και λειτουργίας των συστημάτων πληροφορίας του Δημοσίου.
- γ) Προσδιορισμό του πλαισίου υποστήριξης των φορέων του Δημοσίου για την ανάπτυξη και παραγωγική λειτουργία συστημάτων πληροφορικής.
- δ) Προώθηση της διεύθυνσης της Κοινωνίας της Πληροφορίας στο δημόσιο τομέα μέσω και του αντίστοιχου επιχειρησιακού προγράμματος.
- ε) Διαμόρφωση στρατηγικής για τη σύγκλιση της έρευνας και τεχνολογίας και της ανάπτυξης τεχνολογιών πληροφορικής σε εθνικό επίπεδο.
- στ) Πρόταση αναδιαμόρφωσης θεσμικού πλαισίου για την αρτιότερη εκτέλεση του επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.).
4. Η Επιτροπή ενημερώνεται για το βαθμό εφαρμογής των προγραμμάτων των φορέων του Δημοσίου που αφορούν την Κοινωνία της Πληροφορίας και εισηγείται μέτρα και παρεμβάσεις για την αρτιότερη πραγματοποίησή τους. Διαβουλεύεται επίσης επί εισηγήσεων που καταθέτουν οι παραγωγικοί φορείς της Χώρας (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών, κ.λ.π.).
5. Στην Επιτροπή μπορεί να συμμετάσχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εφόσον καλούνται από αυτήν, υπηρεσιακοί παράγοντες, εκπρόσωποι φορέων του δημοσίου τομέα καθώς και εμπειρογνώμονες.
6. Η Επιτροπή συνεδριάζει κάθε μήνα και συντάσσει ετήσια έκθεση με τη δραστηριότητα, παρατηρήσεις και προτάσεις της.
7. Η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται σε υπάλληλο της διαχειριστικής αρχής της Κοινωνίας της Πληροφορίας, που ορίζεται με απόφαση του φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Άρθρο 24
Ορκωμοσία

- Άρθρο 9 ν. 1558/1985
- Ο Πρωθυπουργός, διοριζόμενος κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος πριν αναλάβει τα καθήκοντά του, δίνει ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας τον όρκο που προβλέπει το άρθρο 39 του παρόντος.

Άρθρο 25
Αρμοδιότητες

- Άρθρο 10 παρ. 1 ν. 1558/1985
1. Ο Πρωθυπουργός:
- α) Εξασφαλίζει κατά το άρθρο 82 παρ. 2 του Συντάγματος την ενότητα της Κυβέρνησης και κατευθύνει τις ενέργειές της, καθώς και τις ενέργειες των δημόσιων γενικά υπηρεσιών για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής.
- β) Προσδιορίζει επακριβώς την κυβερνητική πολιτική στο πλαίσιο των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου.

- γ) Συντονίζει την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής.
 δ) Επιλύει τις διαφωνίες ανάμεσα στους υπουργούς.
 ε) Εκπροσωπεί την Κυβέρνηση και προεδρεύει στο Υπουργικό Συμβούλιο.
 στ) Εποπτεύει για την εφαρμογή των νόμων από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα και για τη λειτουργία τους προς το συμφέρον του Κράτους και των πολιτών.
 ζ) Δίνει την άδεια για τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κάθε κειμένου, του οποίου η δημοσίευση σε αυτήν προβλέπεται από το νόμο.
 η) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπουν το Σύνταγμα και οι νόμοι.
2. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ανατίθεται η άσκηση μέρους ή όλων των παραπάνω υπό στοιχ. γ', δ', ε' και στ' αρμοδιοτήτων κατά τομείς σε αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης ή αναπληρωτή υπουργό του Πρωθυπουργού ή στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση η άσκηση της υπό στοιχ. ζ' αρμοδιότητας μπορεί να ανατεθεί στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης. Με την ίδια ή άλλη απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ορισθεί ότι σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος εκείνου, προς τον οποίο μεταβιβάστηκε η υπό στοιχ. ζ' αρμοδιότητα, αυτή ασκείται από υπάλληλο του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού. Ειδικά για το τεύχος «Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης» της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, η άσκηση της υπό στοιχ. ζ' αρμοδιότητας μπορεί να ανατίθεται με απόφαση του Πρωθυπουργού στον Ειδικό Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου.
3. Ο Πρωθυπουργός μπορεί, για την υποβοήθηση του έργου του, να συνιστά με αποφάσεις του επιτροπές ή ομάδες εργασίας, στις οποίες μπορεί να συμμετέχουν υπουργοί, υφυπουργοί, διοικητές τραπεζών ή άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα γενικά, καθώς και ιδιώτες, για τη μελέτη ειδικών θεμάτων, τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών, τη σύνταξη προγραμμάτων ή νομοσχεδίων.
4. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα θέματα της λειτουργίας κάθε επιτροπής ή ομάδας εργασίας και της αμοιβής των μελών της, που είναι υπάλληλοι ή ιδιώτες, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις.
5. Όλες οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα έχουν υποχρέωση να παρέχουν στις επιτροπές ή ομάδες εργασίας που συνιστώνται με βάση την παρ. 3 του άρθρου αυτού ή το άρθρο 15 παρ. 2 περ. γ', καθώς και στις υπηρεσίες του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού κάθε πληροφορία και στοιχείο που τους ζητείται. Αν το θέμα χαρακτηρίζεται κρατικό απόρρητο ή εμπιστευτικό ή ύπαρξη της υποχρέωσης εξαρτάται από την προηγούμενη γραπτή έγκριση του Πρωθυπουργού.
- Άρθρο 26**
Ευθύνη και ασυμβίβαστα
1. Οι διατάξεις των άρθρων 42 και 43 ισχύουν και για τον Πρωθυπουργό.
 2. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να αρνηθεί να καταθέσει ως μάρτυρας στην περίπτωση του άρθρου 44 παρ. 4.
- Άρθρο 27**
Αναπλήρωση
1. Τον Πρωθυπουργό αναπληρώνει, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, ο αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης. Αν έχουν διορισθεί περισσότεροι αντιπρόεδροι, η αναπλήρωση του Πρωθυπουργού γίνεται κατά τη σειρά που ορίζεται στο άρθρο 46 παρ. 2.
 2. Αν δεν υπάρχει αντιπρόεδρος και ο Πρωθυπουργός δεν έχει ορίσει αναπληρωτή του, σύμφωνα με το άρθρο 81 παρ. 5 του Συντάγματος, τον Πρωθυπουργό αναπληρώνει υπουργός κατά τη σειρά προβαδίσματος, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 46 παρ. 3.
- Άρθρο 28**
Υπαγόμενες στον Πρωθυπουργό υπηρεσίες
1. Στον Πρωθυπουργό υπάγονται, ως δημόσιες υπηρεσίες: α) το Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού, β) η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, γ) η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και δ) η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης.
- Άρθρο 10 παρ. 2 ν. 1558/1985, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 παρ. 16 εδάφιο πρώτο ν. 2503/1997 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 5 ν. 2880/2001
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
 Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004
 Άρθρο 10 παρ. 3 ν. 1558/1985
 Άρθρο 10 παρ. 4 ν. 1558/1985
 Άρθρο 10 παρ. 5 ν. 1558/1985
 Άρθρο 11 παρ. 1 ν. 1558/1985
 Άρθρο 11 παρ. 2 ν. 1558/1985
 Άρθρο 12 παρ. 1 ν. 1558/1985
 Άρθρο 12 παρ. 2 ν. 1558/1985
 Άρθρο 13 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 4 ν. 3242/2004

- Άρθρο 13 παρ. 2 ν. 1558/1985
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
 Άρθρο 3 παρ. 2 ν. 2479/1997
2. Για τη διοικητική και οικονομική εξυπηρέτηση της λειτουργίας των υπηρεσιών που υπάγονται στον Πρωθυπουργό ή ορισμένων από αυτές, με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών επιτρέπεται: α) να προβλέπεται η εγγραφή σε ιδιαίτερο φορέα του κρατικού προϋπολογισμού, πιστώσεων λειτουργίας των παραπάνω υπηρεσιών, β) να συνιστώνται υπηρεσία διοικητικής μέριμνας, υπαγόμενη στον Πρωθυπουργό, υπηρεσία για την εκκαθάριση και εντολή πληρωμής των δαπανών και υπηρεσία επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον έλεγχο των δαπανών, γ) να συνιστώνται οι αναγκαίες θέσεις προσωπικού μόνιμου, μετακλητού ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, για τη στελέχωση των ιδρυόμενων υπηρεσιών, να διαρθρώνονται οι θέσεις αυτές κατά κατηγορίες, κλάδους και βαθμούς, να καθορίζονται τα ειδικά προσόντα διορισμού και δ) να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία των ιδρυόμενων υπηρεσιών, να καθορίζεται ο τίτλος και οι ειδικότερες αρμοδιότητες της υπηρεσίας της διοικητικής μέριμνας και να ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.
3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και με την επιφύλαξη του άρθρου 32 παρ. 2 στις υπηρεσίες που υπάγονται στον Πρωθυπουργό μπορεί να συνιστώνται ή να καταργούνται θέσεις υπαλλήλων μόνιμων, μετακλητών και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.
4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να καθορίζονται οι σχέσεις των υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτόν, να αναδιαρθρώνονται οι αρμοδιότητες και οι θέσεις προσωπικού των υπηρεσιών αυτών και να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία τους.
- Άρθρο 29**
Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού
1. Ιδρύεται αυτοτελής δημόσια υπηρεσία με τον τίτλο «Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού». Σκοπός της είναι η άμεση υποβοήθηση και εξυπηρέτηση του Πρωθυπουργού στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
2. Το Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού, υπάγεται άμεσως στον Πρωθυπουργό για όλα τα θέματα που αναφέρονται στην οργανική συγκρότηση και σύνθεση των υπηρεσιών του, στην επιλογή του προσωπικού του, στη λειτουργία και στην άσκηση γενικά των αρμοδιοτήτων του.
- Άρθρο 30**
Διάρθρωση του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού
- Στο Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού υπάγονται τα εξής ειδικά γραφεία:
- α) Γραφείο Σχεδιασμού Στρατηγικής.
 Στην αρμοδιότητα του Γραφείου Σχεδιασμού Στρατηγικής ανήκει η επεξεργασία προτάσεων για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της κυβερνητικής πολιτικής.
- β) Διπλωματικό Γραφείο.
 Στην αρμοδιότητα του Διπλωματικού Γραφείου ανήκει η παρακολούθηση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εξωτερικών, η επεξεργασία σχετικών προτάσεων και η ευθύνη για την οργάνωση σε διπλωματικό επίπεδο των επισκέψεων του Πρωθυπουργού στο εξωτερικό.
- γ) Οικονομικό Γραφείο.
 Στην αρμοδιότητα του Οικονομικού Γραφείου ανήκει η παρακολούθηση της υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής στα θέματα οικονομίας και ανάπτυξης και η επεξεργασία σχετικών προτάσεων.
- δ) Γραφείο για Θέματα Ποιότητας Ζωής.
 Στην αρμοδιότητα του Γραφείου για Θέματα Ποιότητας Ζωής ανήκει η παρακολούθηση θεμάτων που άπτονται της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής των πολιτών και η επεξεργασία σχετικών προτάσεων.
- ε) Γραφείο Κοινωνικού Διαλόγου και Επικοινωνίας.
 Στην αρμοδιότητα του Γραφείου Κοινωνικού Διαλόγου και Επικοινωνίας ανήκει η σύνδεση και ο διάλογος με πολιτικούς, κοινωνικούς και εργασιακούς φορείς καθώς και ο σχεδιασμός των σχετικών παρεμβάσεων και δράσεων.
- Άρθρο 13 παρ. 3 ν. 1558/1985
- Άρθρο 13 παρ. 4 ν. 1558/1985
- Άρθρο 1 ν. 1299/1982
- Άρθρο 2 παρ. 1 ν. 1299/1982
 Άρθρο 6 περ. η', ιδ', ιστ' π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004
 Άρθρο 1 π.δ. 294/1993
- Άρθρο 3 παρ. 2 ν. 1299/1982
 Άρθρο 1 Υ174/1996

στ) Γραφείο Οργάνωσης και Διοίκησης.

αα) Τμήμα Διοίκησης.

Στην αρμοδιότητα του τμήματος Διοίκησης του Γραφείου Οργάνωσης και Διοίκησης ανήκει η πρόσληψη και η ευθύνη για τη διοικητική κατάσταση του προσωπικού του Πολιτικού Γραφείου καθώς και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν το προσωπικό, ο συντονισμός και η εποπτεία των διαχειριστικών και οικονομικών ζητημάτων που άπτονται της λειτουργίας του Πολιτικού Γραφείου, η ευθύνη για την τήρηση του γενικού πρωτοκόλλου και την εκπροσώπηση του Πρωθυπουργού σε επίσημες τελετές.

ββ) Τμήμα Σχέσεων με τους Πολίτες.

Στην αρμοδιότητα του Τμήματος Σχέσεων με τους Πολίτες ανήκει ο χειρισμός της αλληλογραφίας και οι επαφές με τους πολίτες.

γγ) Τμήμα Γραμματείας.

Στην αρμοδιότητα της Γραμματείας ανήκει η λειτουργική υποστήριξη της εργασίας του Πρωθυπουργού, ο χειρισμός της αλληλογραφίας του, η ρύθμιση των προσωπικών επαφών του και η τήρηση του επίσημου και εμπιστευτικού πρωτοκόλλου του Πρωθυπουργού.

δδ) Τμήμα Τύπου.

Στην αρμοδιότητα του Τμήματος Τύπου ανήκει η παρακολούθηση της επικαιρότητας, η ενημέρωση του Πρωθυπουργού και οι σχέσεις του Πρωθυπουργού με τον Τύπο και τα λοιπά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

εε) Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων.

Στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων ανήκει η μέριμνα για τις δημόσιες σχέσεις του Πρωθυπουργού και η στήριξη του για τις εντός της Ελλάδας μετακινήσεις του.

στστ) Τμήμα Ασφάλειας.

Στην αρμοδιότητα του Τμήματος Ασφάλειας ανήκει η ασφάλεια του Πρωθυπουργού και η ασφάλεια των χώρων και μέσων λειτουργίας του Πολιτικού Γραφείου, καθώς και των βιβλίων και εγγράφων που βρίσκονται σε αυτό.

Άρθρο 31

Προϊστάμενοι ειδικών γραφείων

Άρθρο 3 παρ. 3 ν.
1299/1982

Άρθρο 1 Υ174/1996

1. Ο προϊστάμενος του Διπλωματικού και ο προϊστάμενος του Οικονομικού Γραφείου είναι, αντίστοιχα, διπλωματικός και οικονομικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού, εφόσον δεν έχει ορισθεί αντίστοιχος ειδικός σύμβουλος του άρθρου 32 παρ. 1 περ. α'.

Άρθρο 3 παρ. 4 ν.
1299/1982

2. Οι προϊστάμενοι των ειδικών γραφείων είναι οι άμεσοι βοηθοί και συνεργάτες του Πρωθυπουργού για θέματα της αρμοδιότητας των γραφείων τους υπαγόμενοι, όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων τους, άμεσα σε αυτόν. Το ίδιο ισχύει και για τους κατά το άρθρο 32 παρ. 1 περ. α' ειδικούς συμβούλους και ειδικούς συνεργάτες του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 32

Θέσεις προσωπικού

Άρθρο 3 Υ174/1996

Υ 348/1996

Υ 829/1996

Άρθρο 16 παρ. 6,

τελευταίο εδάφιο ν.

1400/1983

Υ77/1999

Υ134/2004

1. Για τις ανάγκες του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και των ειδικών γραφείων η εσωτερική διάρθρωση και η σύνθεση σε προσωπικό των ειδικών γραφείων καθορίζεται ως εξής:

α) Δέκα ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών του Πρωθυπουργού.

β) Γραφείο Σχεδιασμού Στρατηγικής:

αα) Μία θέση προϊσταμένου.

ββ) Έξι θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

γγ) Πέντε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με βαθμούς Α' έως Γ'.

γ) Διπλωματικό Γραφείο:

αα) Μία θέση προϊσταμένου.

ββ) Έξι θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

γγ) Τρεις θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με βαθμούς Α' έως Γ'.

δ) Οικονομικό Γραφείο:

αα) Μία θέση προϊσταμένου.

ββ) Τρεις θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

γγ) Τέσσερις θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με βαθμούς Α' έως Γ'.

ε) Γραφείο για Θέματα Ποιότητας Ζωής:

αα) Μία θέση προϊσταμένου.

ββ) Τρεις θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

γγ) Τρεις θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με βαθμούς Α' έως Γ'.

στ) Γραφείο Κοινωνικού Διαλόγου και Επικοινωνίας:

αα) Μία θέση προϊσταμένου.

ββ) Δύο θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

γγ) Τρεις θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με βαθμούς Α΄ έως Γ΄.

ζ) Γραφείο Οργάνωσης και Διοίκησης:

αα) Μία θέση προϊσταμένου.

ββ) Δέκα θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

γγ) Μία θέση ιδιαίτερου γραμματέα.

δδ) Τέσσερις θέσεις ειδικών γραμματέων.

εε) Τριάντα τέσσερις θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με βαθμούς Α΄ έως Γ΄.

η) Δύο θέσεις καθαριστριών με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Άρθρο 5 παρ. 2 ν.
1299/1982

Άρθρο 15 παρ. 4
ν.2026/1992

2. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η βαθμολογική διαβάθμιση των κατά την προηγούμενη παράγραφο θέσεων μετακλητών υπαλλήλων και γίνεται η κατανομή τούτων μεταξύ του Πολιτικού Γραφείου ως ενιαίας υπηρεσίας και των υπαγόμενων σ' αυτό, κατά το άρθρο 30, ειδικών γραφείων Πρωθυπουργού. Με όμοια απόφαση μπορεί να συνιστώνται, να διαβαθμίζονται και να κατανέμονται κατά το προηγούμενο εδάφιο νέες θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών, των οποίων ο συνολικός αριθμός δεν μπορεί να υπερβεί τους δεκαοκτώ, καθώς και μετακλητών υπαλλήλων, των οποίων ο συνολικός αριθμός δεν μπορεί να υπερβεί τους εξήντα. Μπορεί επίσης να συνιστώνται και να διαβαθμίζονται θέσεις ειδικών συνεργατών για το Οικονομικό και το Διπλωματικό Γραφείο, των οποίων ο συνολικός αριθμός δεν μπορεί να υπερβεί τις επτά για κάθε γραφείο. Οι επιπλέον των πέντε θέσεις που επιτρέπεται να συσταθούν μπορεί να κατανέμονται μεταξύ των δύο αυτών γραφείων.

Άρθρο 33

Πλήρωση των θέσεων προσωπικού

Άρθρο 6 παρ. 1 ν.
1299/1982

1. Η πλήρωση των θέσεων προσωπικού που προβλέπονται στην παρ. 1 περ. α΄ έως και ζ΄ του προηγούμενου άρθρου γίνεται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη και χωρίς διαγωνισμό, είτε με διορισμό, είτε με απόσπαση από θέση του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα είτε με ανάθεση καθηκόντων με παράλληλη, πλήρη ή μειωμένη άσκηση των κύριων καθηκόντων του προσλαμβανόμενου. Ο διορισμός, η απόσπαση ή η ανάθεση καθηκόντων γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση απολύεται το προσωπικό οποτεδήποτε χωρίς η απόλυση να δημιουργεί δικαίωμα αποζημίωσης του απολυομένου. Με την απόφαση διορισμού, απόσπασης ή ανάθεσης καθηκόντων των ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών του Πρωθυπουργού καθορίζονται και τα καθήκοντά τους.

Άρθρο 6 παρ. 2 ν.
1299/1982

Άρθρο 3 Υ174/1996

Άρθρο 54 παρ. 1 ν.
1481/1984

2. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, στο Τμήμα Ασφαλείας του Γραφείου Οργάνωσης και Διοίκησης του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού τοποθετείται, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, ανώτερος αξιωματικός της Ελληνικής Αστυνομίας. Ο αξιωματικός αυτός διοικεί δύναμη μελών των Σωμάτων Ασφαλείας, η σύνθεση της οποίας καθορίζεται, ανάλογα με τις ανάγκες, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

Άρθρο 6 παρ. 3 ν.
1299/1982

Άρθρο 89 Συντάγματος
1975/1986/2001

Άρθρο 2 ν. 2993/2002

Άρθρο 41 παρ. 2, 3, 4
και 5 κ.ν. 1756/1988

3. Για τις ανάγκες του Πολιτικού Γραφείου και των υπαγόμενων σε αυτό ειδικών γραφείων και εκτός από τις προβλεπόμενες στο προηγούμενο άρθρο θέσεις, μπορεί με απόφαση του Πρωθυπουργού να ανατίθενται ειδικά καθήκοντα σε δικαστικούς και σε υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις και στα Σώματα Ασφαλείας, παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Με την απόφαση ανάθεσης καθορίζεται και επιμίσθιο, που δεν υπερβαίνει το 30% των αποδοχών τους.

Άρθρο 34

Αποδοχές προσωπικού

Άρθρο 6 παρ. 4 ν.
1299/1982

Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
2683/1999 και άρθρο 34
παρ. 2 ν. 2190/1994,
όπως επανήλθε σε ισχύ
και αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 7 ν. 3260/2004

1. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται η μισθολογική διαβάθμιση των θέσεων που συνιστώνται με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 1 πλην των θέσεων μετακλητών υπαλλήλων. Η μισθολογική αυτή διαβάθμιση δεν μπορεί να υπερβεί το ύψος του συνόλου των αποδοχών που προβλέπεται κάθε φορά από το νόμο για το βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.

<p>Άρθρο 4 Υ 174/1996 Άρθρο 79 παρ. 1 ν. 2683/1999 και άρθρο 34 παρ. 2 ν. 2190/1994, όπως επανήλθε σε ισχύ και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 ν. 3260/2004 Άρθρο 6 Υ 174/1996 Άρθρο 79 παρ. 1 ν. 2683/1999 και άρθρο 34 παρ. 2 ν. 2190/1994, όπως επανήλθε σε ισχύ και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 ν. 3260/2004</p>		<p>2. Οι μηνιαίες αποδοχές των προϊσταμένων των ειδικών γραφείων του Πολιτικού Γραφείου καθορίζονται στο ύψος του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών που αντιστοιχούν κάθε φορά στην κατηγορία ειδικών θέσεων με βαθμό 1ο μαζί με τα κάθε είδους επιδόματα και προσαυξήσεις.</p>
<p>Παράγραφος Υ 119/2004</p>	<p>Β'</p>	<p>3. Οι μηνιαίες αποδοχές του ιδιαίτερου γραμματέα και των ειδικών γραμματέων καθορίζονται στο 95% και 85%, αντίστοιχα, του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών που αντιστοιχούν κάθε φορά στον 1ο βαθμό της κατηγορίας ειδικών θέσεων, μαζί με τα κάθε είδους επιδόματα και προσαυξήσεις.</p> <p>4. Το μισθολογικό καθεστώς των ειδικών συμβούλων και συνεργατών του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού καθορίζεται σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 2/94734/0022/31.12.1999 (ΦΕΚ Β' 38/2000), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών οικ.2/48124/0022/4.9.2002 (ΦΕΚ Β' 1205), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ Α' 297).</p> <p>5. Οι μετακλητοί υπάλληλοι με βαθμούς Α' – Γ' του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, εξελίσσονται σύμφωνα με τα μισθολογικά κλιμάκια του ν. 3205/2003:</p> <p>Με απολυτήριο υποχρεωτικής εκπαίδευσης από το 15ο μέχρι το 1ο μισθολογικό κλιμάκιο της ΥΕ κατηγορίας. Με απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου από το 14ο μέχρι το 1ο μισθολογικό κλιμάκιο της ΔΕ κατηγορίας. Με πτυχίο ή δίπλωμα ανώτερης σχολής της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής από το 11ο μέχρι το 1ο μισθολογικό κλιμάκιο της ΤΕ κατηγορίας. Με πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής από το 10ο μέχρι το 1ο μισθολογικό κλιμάκιο της ΠΕ κατηγορίας.</p>
<p>Παράγραφος Υ 119/2004</p>	<p>Γ'</p>	<p>6. Οι υπηρετούντες μετακλητοί υπάλληλοι του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού κατατάσσονται ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν στα μισθολογικά κλιμάκια του ν. 3205/2003 με βάση τα έτη υπηρεσίας που αντιστοιχούν στο μισθολογικό κλιμάκιο που ήδη κατέχουν.</p>
<p>Παράγραφος Υ 119/2004</p>	<p>Δ'</p>	<p>7. Στους υπηρετούντες σε θεσμοθετημένες θέσεις στο Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού χορηγούνται επίσης κατά περίπτωση τα επιδόματα: κίνητρο απόδοσης του άρθρου 12 του ν. 3205/2003, επίδομα ευθύνης της παρ. 1. περ. α' εδάφιο πρώτο του άρθρου 13 του ν. 3205/2003, όπως ισχύει, για τους προϊστάμενους των ειδικών γραφείων του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, επίδομα εορτών και αδείας, καθώς και οικογενειακή παροχή.</p>
<p>Παράγραφος Υ 119/2004</p>	<p>Ε'</p>	<p>8. Οι αποδοχές των μετακλητών υπαλλήλων, των ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών δεν μπορεί να υπερβούν σε περίπτωση παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων το 30% των αποδοχών της κύριας θέσης τους. Το ποσοστό αυτό για τους προϊστάμενους των ειδικών γραφείων του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% των αποδοχών της κύριας θέσης τους. Στις αποδοχές της κύριας θέσης για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, δεν λαμβάνεται υπόψη το κίνητρο απόδοσης του άρθρου 12 του ν. 3205/2003 και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, καθώς και τα τυχόν επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις που σχετίζονται άμεσα με την προσφορά εργασίας στην οργανική θέση.</p>
<p>Παράγραφος Υ 119/2004</p>	<p>ΣΤ'</p>	<p>9. Από την έναρξη ισχύος της απόφασης Υ 119/2004 (ΦΕΚ Β' 1102) του Πρωθυπουργού και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ως προς την υπερωριακή εργασία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3205/2003 για όλο το προσωπικό, μετακλητούς, μόνιμους και με σύμβαση που υπηρετεί στο Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού με οποιονδήποτε τρόπο. Η πραγματοποίηση των ωρών υπερωριακής εργασίας βεβαιώνεται στο τέλος κάθε μήνα, με πράξη του προϊσταμένου του Γραφείου Οργάνωσης και Διοίκησης του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού.</p>
<p>Παράγραφος Υ 119/2004</p>	<p>Ζ'</p>	<p>10. Για κάθε θέμα αποδοχών του προσωπικού του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού που δεν ρυθμίζεται ειδικά στις παρ. 4 επομ., εφαρμόζεται ανάλογα ο ν. 3205/2003. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού. Οι διατάξεις των παρ. 4 επομ. ισχύουν από 1.1.2004.</p>

Άρθρο 35 Ασυμβίβαστα

Άρθρο 7 παρ. 1 ν.
1299/1982

1. Η πρόσληψη σε οποιαδήποτε θέση του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και των υπηρεσιών του συνεπάγεται την αναστολή άσκησης του τυχόν ασκούμενου ελευθέρου επαγγέλματος. Η υπηρεσία στο Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές συνέπειες.

Άρθρο 7 παρ. 2 ν.
1299/1982, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 14 παρ. 3 ν.
1320/1983 και
αντικαταστάθηκε εκ νέου
με το άρθρο 16 παρ. 6
ν. 1400/1983

2. Ο αποσπώμενος κατά το άρθρο 33 παρ. 1 σε θέση του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού επιλέγει το σύνολο των κάθε είδους αποδοχών της θέσης στην οποία αποσπάζεται είτε της θέσης από την οποία αποσπάζεται.

Άρθρο 36 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 12 ν. 1299/1982
Άρθρο 13 παρ. 2 ν.
1299/1982
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
τροποποιήθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

Με επιφύλαξη των ειδικών εξουσιοδοτήσεων που παρέχονται από άλλες διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, ο Πρωθυπουργός με αποφάσεις του, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

α) Καθορίζει την εσωτερική διάρθρωση και οργανική σε προσωπικό σύνθεση του Πολιτικού Γραφείου και των υπαγόμενων σε αυτό ειδικών γραφείων κατά το άρθρο 30.

β) Καταργεί τα υφιστάμενα ειδικά γραφεία που προβλέπονται στο άρθρο 30 ή ιδρύει νέα ειδικά γραφεία ή ειδικές υπηρεσίες, ορίζοντας συγχρόνως τις αρμοδιότητές τους και την εσωτερική τους διάρθρωση και σε προσωπικό σύνθεση και λειτουργία τους.

γ) Μεταβάλλει τις αρμοδιότητες των υφιστάμενων ειδικών γραφείων που προβλέπει το άρθρο 30, καθώς και την εσωτερική τους διάρθρωση και σε προσωπικό σύνθεση και λειτουργία τους.

δ) Καθορίζει την εσωτερική λειτουργία και τις διαδικασίες άσκησης των αρμοδιοτήτων του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και των ειδικών γραφείων που υπάγονται σε αυτό.

ε) Ρυθμίζει ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ό,τι αφορά τη συγκρότηση, τη σύσταση και τη λειτουργία της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.), μεταβάλλει τους όρους, τα προσόντα και την απαιτούμενη ειδικότητα για την πρόσληψη των μελών και των επιστημονικών συνεργατών της, μειώνει τις θέσεις των επιστημονικών συνεργατών ή και τις αυξάνει μέχρι πέντε, καθορίζει τον τρόπο και το ύψος της αμοιβής των μελών και των επιστημονικών συνεργατών της και εγκρίνει τον κανονισμό λειτουργίας της που καταρτίζεται από αυτήν.

στ) Ρυθμίζει κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής του ν. 1299/1982 (ΦΕΚ Α' 129).

Άρθρο 37 Μεταβατική διάταξη

Άρθρο 13 παρ. 1 ν.
1299/1982

Το προσωπικό που υπηρετεί στο Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού εξακολουθεί να παρέχει τις υπηρεσίες του με το ίδιο καθεστώς πρόσληψής του μέχρι την έκδοση των πράξεων επαναδιορισμού του στις συνιστώμενες με το ν. 1299/1982 θέσεις.

Άρθρο 38 Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας

Άρθρο 1 π.δ. 294/1993
Άρθρο 11 παρ. 2 π.δ.
32/2004, όπως
αναριθμήθηκε με το
άρθρο μόνο παρ. 9 β'
π.δ. 179/2004

1. Συνιστάται Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, στην αρμοδιότητα της οποίας ανήκει η φροντίδα της προετοιμασίας και η εκτέλεση των προγραμματισμένων επίσημων γευμάτων, δεξιώσεων και κάθε είδους εκδηλώσεων. Η υπηρεσία αυτή υπάγεται στον Πρωθυπουργό, η εποπτεία της δε ανήκει στον προϊστάμενο του Γραφείου Οργάνωσης και Διοίκησης του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού.

Άρθρο 2 π.δ. 294/1993

2. Στην υπηρεσία αυτή απασχολείται εργατοτεχνικό και βοηθητικό προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή αποσπώμενο από φορείς του δημόσιου τομέα στον οποίο υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Η σχέση εργασίας του αποσπώμενου προσωπικού συνεχίζεται με τους ίδιους όρους της σύμβασης εργασίας που έχει υπογράψει. Οι προσλήψεις του προσωπικού γίνονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη ή περιορισμό με αποφάσεις του προϊσταμένου του Γραφείου Οργάνωσης και Διοίκησης

του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και υπογραφή σύμβασης μεταξύ αυτού, ως εκπροσώπου του Δημοσίου και του προσλαμβανόμενου. Στην απόφαση περί πρόσληψης καθορίζονται οι αποδοχές και συνοπτικά οι όροι εργασίας των προσλαμβανόμενων, λεπτομερέστερα δε στη σύμβαση εργασίας. Για την πρόσληψη και εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού αυτού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος και εξαίρεση καθόσον αφορά το όριο ηλικίας, ισχύουν κατά τα λοιπά οι γενικές διατάξεις που διέπουν το προσωπικό του Δημοσίου με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Η σύμβαση εργασίας των προσλαμβανόμενων καταγγέλλεται οποτεδήποτε με πράξη του αρμόδιου για την πρόσληψη οργάνου, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή προς τούτο οποιασδήποτε άλλης προϋπόθεσης και διατύπωσης, καταβαλλόμενης μόνον της προβλεπόμενης στο άρθρο 55 του π.δ. 410/1988 (ΦΕΚ Α' 191) αποζημίωσης.

Άρθρο 3 π.δ. 294/1993

3. Για τη στελέχωση της πιο πάνω υπηρεσίας συνιστώνται οι ακόλουθες κατά ειδικότητα θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου: α) μία θέση διαχειριστή - επιστάτη, β) μία θέση βοηθού διαχειριστή - επιστάτη, γ) τρεις θέσεις ηλεκτροτεχνιτών, δ) μία θέση υδραυλικού, ε) μία θέση ξυλουργού, στ) μία θέση μαγείρου, ζ) τρεις θέσεις σερβιτόρων, η) τέσσερις θέσεις καθαριστριών, θ) τέσσερις θέσεις επιμελητών, ι) μία θέση κηπουρού, ια) δύο θέσεις εργατών, ιβ) δύο θέσεις τηλεφωνητών, ιγ) μία θέση ελαιοχρωματιστή.

Ως τυπικά προσόντα πρόσληψης στις παραπάνω θέσεις ορίζονται, για τις θέσεις διαχειριστή - επιστάτη και βοηθού διαχειριστή - επιστάτη, τα προβλεπόμενα για τον κλάδο ΔΕ Διοικητικό - Λογιστικό και για τις λοιπές θέσεις, τα προβλεπόμενα για τους κλάδους αντίστοιχης ειδικότητας, σύμφωνα με το π.δ. 50/2001 (ΦΕΚ Α' 39).

Ο διαχειριστής - επιστάτης ασκεί καθήκοντα προϊσταμένου της υπηρεσίας επικουρούμενος και αναπληρούμενος σε κάθε περίπτωση από το βοηθό διαχειριστή - επιστάτη.

Άρθρο 4 π.δ. 294/1993

4. Οι προσλαμβανόμενοι κατά την παρ. 2 λαμβάνουν τις αποδοχές που ορίζονται στην πράξη πρόσληψής τους, σύμφωνα με τα γενικώς ισχύοντα για τους απασχολούμενους στο Δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου με την ίδια ή πλέον συναφή ειδικότητα. Το προσωπικό αυτό υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του προς πλήρη κάλυψη των αναγκών του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και υπερωριακώς και κατά τις μη εργάσιμες ημέρες. Για την αμοιβή, την υπερωριακή απασχόληση και για την παροχή εργασίας κατά τις μη εργάσιμες ημέρες του προσωπικού αυτού εφαρμόζονται αναλόγως τα προβλεπόμενα για το εργατοτεχνικό και βοηθητικό προσωπικό της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΟΙ, ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

Άρθρο 39

Διορισμός και ορκωμοσία

Άρθρο 14 παρ. 1 ν.
1558/1985

1. Οι αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, οι υπουργοί και οι υφυπουργοί διορίζονται και παύονται σύμφωνα με τα άρθρα 37 παρ. 1 και 81 παρ. 1 του Συντάγματος, με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και δίνουν ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας τον ακόλουθο όρκο: «Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας, Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας να τηρώ το Σύνταγμα και τους νόμους και να υπηρετώ το γενικό συμφέρον του ελληνικού λαού». Η παρ. 2 του άρθρου 59 του Συντάγματος ισχύει αναλόγως. Μπορεί επίσης να δοθεί όρκος με διαβεβαίωση χωρίς θρησκευτικό περιεχόμενο.

Άρθρο 14 παρ. 2 ν.
1558/1985

2. Για το διορισμό αντιπροέδρου της Κυβέρνησης δεν απαιτείται προηγούμενη σύσταση θέσης.

Άρθρο 40

Αρμοδιότητες αντιπροέδρων της Κυβέρνησης

Άρθρο 15 παρ. 1 ν.
1558/1985

1. Οι αντιπρόεδροι ασκούν:
α) Τις αρμοδιότητες που ορίζει ο Πρωθυπουργός με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στους αντιπροέδρους της Κυβέρνησης μπορεί να ανατεθούν και αρμοδιότητες, που ανήκουν σε υπουργείο άλλο από εκείνο, του οποίου ενδεχομένως προϊστάται. Στην περίπτωση αυτή προϊστανται των υπηρεσιών στις οποίες ανήκουν οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και του προσωπικού τους. Με όμοια απόφαση μπορεί επίσης να τους ανατεθεί η εποπτεία ορισμένων τομέων της κυβερνητικής δραστηριότητας.

β) Κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζει ο νόμος.

- Άρθρο 15 παρ. 2 ν.
1558/1985
2. Όπου, σύμφωνα με το νόμο, προβλέπεται η συμμετοχή αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, σε συμβούλια ή επιτροπές, συμμετέχει σ' αυτά κατά τη σειρά προβαδίσματος. Αν δεν υπάρχουν αντιπρόεδροι ή κωλύονται, στα παραπάνω συμβούλια μετέχει υπουργός κατά τη σειρά του άρθρου 46 παρ. 3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ορίζονται διαφορετικά τα θέματα της συμμετοχής στα παραπάνω συμβούλια και επιτροπές.
- Άρθρο 15 παρ. 3 ν.
1558/1985
3. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται η άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας από αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης ή πρόταση ή εισήγησή του, αν έχουν διορισθεί περισσότεροι από ένας αντιπρόεδροι, οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται κατά τη σειρά προβαδίσματος. Αν δεν έχει διορισθεί αντιπρόεδρος, ασκούνται από μόνο τον υπουργό, στον οποίο ανήκει η αρμοδιότητα αυτή. Το τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου έχει ανάλογη εφαρμογή και στην παράγραφο αυτή.
- Άρθρο 15 παρ. 4 ν.
1558/1985
4. Ο υπουργός που διορίζεται ως αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης μπορεί με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού, να απαλλαγεί των καθηκόντων του ως υπουργού.

Άρθρο 41

Αρμοδιότητες υπουργών και υφυπουργών

- Άρθρο 16 παρ. 1 ν.
1558/1985
1. Οι υπουργοί έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
- Έχουν την ανώτατη διεύθυνση των υπηρεσιών που υπάγονται στο υπουργείο, του οποίου προϊστανται και κατευθύνουν, συντονίζουν, εποπτεύουν και ελέγχουν τη δράση τους, καθώς και τη δράση των υπαλλήλων και δημόσιων λειτουργιών που υπάγονται σε αυτούς.
  - Εποπτεύουν, συντονίζουν και κατευθύνουν τις ενέργειες των διορισμένων στο υπουργείο τους υφυπουργών.
  - Ασκούν, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, τη νομοθετική πρωτοβουλία σε θέματα της αρμοδιότητάς τους.
  - Προτείνουν την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση νόμου κανονιστικών και των αναγκαίων για την εκτέλεση των νόμων διαταγμάτων της αρμοδιότητάς τους και εκδίδουν κανονιστικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση νόμου.
  - Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους παρέχει το Σύνταγμα και ο νόμος ή τους αναθέτει ο Πρωθυπουργός βάσει του Συντάγματος ή νόμου.
- Άρθρο 16 παρ. 2 ν.
1558/1985
2. Οι αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού και του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ανατεθούν και αρμοδιότητες που ανήκουν σε υπουργείο.
- Άρθρο 16 παρ. 3 ν.
1558/1985
3. Ο αναπληρωτής υπουργός διορίζεται σε θέση που εντάσσεται σε υπουργείο ή στον Πρωθυπουργό. Οι αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατεθεί σε αναπληρωτή υπουργό η άσκηση συναφούς προς τις αρμοδιότητές του αρμοδιότητας που ανήκει σε άλλο υπουργείο.
- Άρθρο 16 παρ. 4 ν.
1558/1985
- Άρθρο 79 παρ. 1, 2 και 5 ν. 1943/1991
4. Οι υπουργοί Επικρατείας μπορεί να προϊστανται υπουργείου. Οι αρμοδιότητες των υπουργών Επικρατείας που δεν προϊστανται υπουργείου καθορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αρμοδιότητες αυτές μπορεί να ανήκουν είτε στον Πρωθυπουργό είτε σε υπουργό προϊστάμενο υπουργείου. Οι διατάξεις, που ισχύουν κάθε φορά για τους υπουργούς και τα πολιτικά τους γραφεία, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπουργούς Επικρατείας, εφόσον δεν τροποποιούνται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού.
- Άρθρο 16 παρ. 5 ν.
1558/1985
5. Οι υφυπουργοί διορίζονται σε θέσεις που προβλέπονται από το κεφάλαιο αυτό σε ορισμένο υπουργείο και ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου υπουργού. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην κοινή απόφαση, η νομοθετική πρωτοβουλία και οι άλλες κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες, καθώς και η κανονιστική εξουσία, όσον αφορά τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες παραμένουν στον υπουργό. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται ότι ορισμένες από τις ανατιθέμενες στον υφυπουργό αρμοδιότητες ασκούνται παράλληλα και από τον υπουργό.
- Άρθρο 16 παρ. 6 ν.
1558/1985
6. Στις περιπτώσεις, που μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 αρμοδιότητες που ανήκουν σε υπουργείο, μπορεί να υπαχθούν στον ίδιο υπουργό ή υφυπουργό και οι αντίστοιχες υπηρεσίες και προσωπικό.

Άρθρο 42**Ευθύνη μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών**Άρθρο 17 παρ. 1 v.
1558/1985

1. Οι υπουργοί υπέχουν κοινοβουλευτική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις τους, καθώς επίσης και για πράξεις ή παραλείψεις των υφυπουργών του υπουργείου στο οποίο προϊστανται, ακόμα και αν στους υφυπουργούς αυτούς έχουν ανατεθεί κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες και νομοθετική πρωτοβουλία.

Άρθρο 17 παρ. 2 v.
1558/1985

2. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι υφυπουργοί υπέχουν αστική και ποινική ευθύνη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85 του Συντάγματος.

Άρθρο 43**Ασυμβίβαστα μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών**Άρθρο 18 παρ. 1 v.
1558/1985

1. Εκτός από την αναστολή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας, που προβλέπει το άρθρο 81 παρ. 3 του Συντάγματος, αναστέλλεται και η άσκηση καθηκόντων οποιασδήποτε θέσης νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, που κατέχει μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός. Η αναστολή επέρχεται αυτοδικαίως από το διορισμό του μέλους της Κυβέρνησης ή του υφυπουργού.

Άρθρο 18 παρ. 2 v.
1558/1985

2. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι υφυπουργοί δεν επιτρέπεται να συνάπτουν οποιασδήποτε μορφής σύμβαση με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, από την οποία γεννάται οποιοδήποτε όφελος υπέρ αυτών ή τρίτων. Η απαγόρευση ισχύει και για οποιασδήποτε μορφής εταιρεία ή επιχείρηση, στην οποία συμμετέχει μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός ως κύριος μέτοχος ή ως ομόρρυθμος, ετερόρρυθμος ή περιορισμένης ευθύνης εταίρος ή διατηρεί την ιδιότητα ανώτατου διοικητικού στελέχους.

Άρθρο 18 παρ. 3 v.
1558/1985

3. Η παράβαση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων συνεπάγεται την ακυρότητα των πράξεων που ορίζονται στην παρ. 2 και την ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών κατά τις διατάξεις του νόμου περί ευθύνης υπουργών.

Άρθρο 44**Ειδικές υποχρεώσεις μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών**Άρθρο 19 παρ. 1 v.
1558/1985

1. Όταν μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, οφείλει να γνωστοποιήσει τούτο αμέσως στον Πρωθυπουργό. Οι υφυπουργοί οφείλουν να γνωστοποιήσουν το κώλυμά τους και στον υπουργό που προϊστανται του υπουργείου στο οποίο υπηρετούν.

Άρθρο 19 παρ. 2 v.
1558/1985

2. Μέλος της Κυβέρνησης, που προτίθεται να απουσιάσει από την έδρα του, οφείλει να ζητήσει τη συγκατάθεση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 19 παρ. 3 v.
1558/1985

3. Για την αποδοχή πρόσκλησης για μετάβαση στο εξωτερικό μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού για οποιοδήποτε λόγο καθώς και για συμμετοχή σε οποιασδήποτε μορφής διεθνές συνέδριο ή διεθνή διάσκεψη στο εσωτερικό απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 19 παρ. 4 v.
1558/1985

4. Μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός, που καλείται να καταθέσει ως μάρτυρας στην προδικασία ή στην κύρια διαδικασία οποιασδήποτε δίκης για θέματα που αφορούν την ασφάλεια του Κράτους ή την εξωτερική πολιτική της Χώρας, οφείλει να ζητήσει προηγουμένως την άδεια του Πρωθυπουργού. Η μη παροχή της άδειας απαλλάσσει το μέλος της Κυβέρνησης ή τον υφυπουργό από την υποχρέωση να καταθέσει ως μάρτυρας.

Άρθρο 45**Αναπλήρωση μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών**Άρθρο 20 παρ. 1 v.
1558/1985

1. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αντιπροέδρου της Κυβέρνησης ο Πρωθυπουργός ορίζει με απόφασή του ως αναπληρωτή άλλον αντιπρόεδρο ή τον υπουργό, αρμοδιότητες του οποίου έχουν ανατεθεί στον αντιπρόεδρο. Αν δεν υπάρχει άλλος αντιπρόεδρος ή ο Πρωθυπουργός δεν ορίσει αναπληρωτή, οι αρμοδιότητες του αντιπροέδρου της Κυβέρνησης ασκούνται από τον Πρωθυπουργό. Αν αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης παύσει να υπάρχει, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον Πρωθυπουργό ή στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό.

Άρθρο 20 παρ. 2 v.
1558/1985

2. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού, ο Πρωθυπουργός με απόφασή του ορίζει ως αναπληρωτή άλλον υπουργό. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, ο Πρωθυπουργός ορίζει με απόφασή του ως αναπληρωτή υπουργό ή άλλον υφυπουργό. Αν δεν ορισθεί αναπληρωτής κατά τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων, τις αρμοδιότητες του

- Αρθρο 20 παρ. 3 v.
1558/1985
- Αρθρο 20 παρ. 4 v.
1558/1985
- Αρθρο 20 παρ. 5 v.
1558/1985
Αρθρο 79 παρ. 1 v.
1943/1991
- Αρθρο 20 παρ. 6 v.
1558/1985
- Αρθρο 20 παρ. 7 v.
1558/1985
3. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος υπουργού, ο Πρωθυπουργός ορίζει με απόφασή του άλλον υπουργό ή υφυπουργό ως αναπληρωτή. Αν ο Πρωθυπουργός δεν ορίσει αναπληρωτή του υπουργού, τον υπουργό αυτόν αναπληρώνει αναπληρωτής υπουργός ή υφυπουργός του οικείου υπουργείου κατά τη σειρά του άρθρου 46 παρ. 1 και 4. Εφόσον δεν υπάρχει αναπληρωτής υπουργός ή υφυπουργός, αναπληρώνει τον υπουργό άλλος υπουργός κατά τη σειρά που ορίζει το άρθρο 46 παρ. 3. Αν υπουργός παύσει να υπάρχει, μέχρι το διορισμό νέου εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής.
4. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αναπληρωτή υπουργού ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του, ορίζει άλλο μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό ως αναπληρωτή του. Αν δεν ορισθεί αναπληρωτής, τις αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού ασκεί ο υπουργός του οικείου υπουργείου. Εάν ο αναπληρωτής υπουργός παύσει να υπάρχει, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον υπουργό του οικείου υπουργείου.
5. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας υπουργού Επικρατείας ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του, ορίζει ως αναπληρωτή άλλο μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό. Αν δεν ορισθεί αναπληρωτής, οι αρμοδιότητες ασκούνται κατά περίπτωση από τον Πρωθυπουργό ή τον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό. Αν ο υπουργός Επικρατείας παύσει να υπάρχει, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον Πρωθυπουργό ή στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό.
6. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας υφυπουργού οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον οικείο υπουργό. Αν παύσει να υπάρχει υφυπουργός, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον οικείο υπουργό.
7. Οι αποφάσεις του Πρωθυπουργού, με τις οποίες ορίζονται αναπληρωτές μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 46

Σειρά προβαδίσματος μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

- Αρθρο 21 παρ. 1 v.
1558/1985
Αρθρο 79 παρ. 3 v.
1943/1991
- Αρθρο 21 παρ. 2 v.
1558/1985
- Αρθρο 21 παρ. 3 v.
1558/1985
Αρθρο 21 παρ. 4 v.
1558/1985
- Αρθρο 79 παρ. 3 v.
1943/1991
- Αρθρο 21 παρ. 5 v.
1558/1985
Αρθρο 79 παρ. 1 v.
1943/1991
- Αρθρο 21 παρ. 6 v.
1558/1985
Αρθρο 79 παρ. 1 v.
1943/1991
1. Η σειρά προβαδίσματος των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών κατά κατηγορίες ορίζεται ως εξής: Πρωθυπουργός, αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, αναπληρωτής υπουργός του Πρωθυπουργού, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί, υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, υφυπουργοί.
2. Η σειρά προβαδίσματος των αντιπροέδρων καθορίζεται από το χρόνο διορισμού τους και, σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.
3. Η σειρά προβαδίσματος των υπουργών καθορίζεται από τη σειρά τάξης των υπουργείων κατά το άρθρο 48.
4. Η σειρά προβαδίσματος των αναπληρωτών υπουργών και των υφυπουργών αντιστοιχεί με τη σειρά τάξης των υπουργείων στα οποία υπηρετούν. Μεταξύ περισσότερων αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών του ίδιου υπουργείου η σειρά προβαδίσματος καθορίζεται από το χρόνο διορισμού τους στο οικείο υπουργείο και σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.
5. Η θέση των υπουργών Επικρατείας, στην κατά την παρ. 1 σειρά προβαδίσματος των μελών της Κυβέρνησης κατά κατηγορίες και στην κατά την παρ. 3 σειρά προβαδίσματος των υπουργών, καθορίζεται, όταν δεν προΐστανται υπουργείου, με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
6. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, η σειρά προβαδίσματος των υπουργών Επικρατείας καθορίζεται από το χρόνο διορισμού τους και, σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.
7. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου αυτού και της υφιστάμενης κάθε φορά σειράς τάξης των υπουργείων κατά το άρθρο 48, ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταβάλλει τη σειρά προβαδίσματος των αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, των αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών του ίδιου υπουργείου και των υπουργών Επικρατείας.

Άρθρο 47

Θέσεις υπουργών και υφυπουργών

Άρθρο 22 παρ. 1 ν. 1558/1985
 Άρθρο 79 παρ. 2 ν. 1943/1991
 Άρθρο 22 παρ. 2 εδάφιο πρώτο ν. 1558/1985
 Άρθρο 22 παρ. 2 περ. α' ν. 1558/1985
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
 Υ520/2-10-1991
 Υ 594/13-10-1993
 Υ 391/7-7-1994
 Υ2/10-3-2004
 Υ1430/15-9-1995
 Άρθρο 22 παρ. 2 περ. β' ν. 1558/1985
 Άρθρο 79 παρ. 1 ν. 1943/1991
 Υ1197/1990
 2224/1996
 Άρθρο 22 παρ. 2 περ. γ' ν. 1558/1985
 Άρθρο 79 παρ. 1 ν. 1943/1991
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
 Άρθρο 1 παρ. 1 ν. 3270/2004
 Υ 25/17-3-2004
 Υ 1495/27-8-1991
 Υ114/1986
 426/6-8-1992
 Υ43/26-7-1985
 Υ1486/7-8-1991
 Υ2/10-3-2004
 204/1-2-1996
 Υ892/23-10-2001
 1430/15-9-1995
 Υ521/1991
 Υ892/23-10-2001
 Υ579/22-6-1988
 710/2-12-1992
 133/22-1-1996
 391/7-7-1994
 Άρθρο 22 παρ. 3 ν. 1558/1985
 Άρθρο 79 παρ. 1 ν. 1943/1991
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

1. Σε κάθε υπουργείο προΐσταιται υπουργός ή αναπληρωτής υπουργός του Πρωθυπουργού ή αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης ή ο Πρωθυπουργός. Σε κάθε μέλος της Κυβέρνησης του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανατεθούν περισσότερα από ένα υπουργεία. Οι υπουργοί Επικρατείας μπορεί να προΐστανται υπουργείου.
 2. Συνιστώνται επιπλέον και οι εξής θέσεις μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών:
 α) Από μια θέση αναπληρωτή υπουργού στα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

β) Τρεις θέσεις υπουργών Επικρατείας.

γ) Δύο θέσεις Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό.

δ) Τέσσερις θέσεις υφυπουργών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, από τρεις θέσεις υφυπουργών στα Υπουργεία Εξωτερικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, από δύο θέσεις υφυπουργών στα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Πολιτισμού, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης και από μία θέση υφυπουργού στα Υπουργεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συνιστώνται και άλλες θέσεις αναπληρωτών υπουργών, υπουργών Επικρατείας και υφυπουργών, να καταργούνται υφιστάμενες και να μεταφέρονται από υπουργείο σε υπουργείο. Με όμοια απόφαση μπορεί να συσταθεί μια θέση αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού εφόσον καταργηθούν οι υπηρεσίες του τέως Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και δεν υπάρχει διορισμένος αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, καθώς και μία θέση υφυπουργού στον Πρωθυπουργό. Η θέση του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού καταργείται αυτοδικαίως όταν διοριστεί αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης ή ανασυσταθούν οι πιο πάνω υπηρεσίες.

Άρθρο 22 παρ. 4 ν.
1558/1985
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004.
Άρθρο 2 παρ. 2 π.δ.
81/2002

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, κανένα υπουργείο δεν μπορεί να έχει περισσότερες από τρεις συνολικά θέσεις αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών. Οι θέσεις των αναπληρωτών υπουργών δεν μπορεί να είναι παραπάνω από δύο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Άρθρο 48

Τίτλος και τάξη υπουργείων

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004
Άρθρο 1 ν. 3270/2004

1. Τα Υπουργεία ορίζονται ως εξής: α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, β) Οικονομίας και Οικονομικών, γ) Εξωτερικών, δ) Εθνικής Άμυνας, ε) Ανάπτυξης, στ) Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ζ) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η) Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, θ) Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ι) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ια) Δικαιοσύνης, ιβ) Πολιτισμού, ιγ) Τουριστικής Ανάπτυξης, ιδ) Μεταφορών και Επικοινωνιών, ιε) Δημόσιας Τάξης, ιστ) Εμπορικής Ναυτιλίας, ιζ) Μακεδονίας - Θράκης και ιη) Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Στο κάθε υπουργείο ανήκουν οι αρμοδιότητες που είναι ανατεθειμένες σε αυτό από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 23 παρ. 2 ν.
1558/1985

2. Με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να μεταβάλλεται η σειρά τάξης και ο τίτλος των υπουργείων της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 49

Καθορισμός αρμοδιοτήτων

Άρθρο 24 παρ. 4 ν.
1558/1985
Άρθρο 8 παρ. 3 ν.
2026/1992
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

1. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των οικείων κατά περίπτωση υπουργών καθορίζονται οι αρμοδιότητες κάθε υπουργείου. Με όμοια διατάγματα μπορεί να μεταφέρονται αρμοδιότητες από υπουργείο σε υπουργείο, να καταργούνται ή συγχωνεύονται υφιστάμενα και να ανασυστώνται υπουργεία που έχουν καταργηθεί ή συγχωνευθεί και να συγκροτούνται υφιστάμενες υπηρεσιακές μονάδες υπουργείου ή αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες σε νέο υπουργείο. Με όμοια διατάγματα μεταφέρονται οι σχετικές υπηρεσίες και θέσεις προσωπικού και ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 του ν. 51/1975 (ΦΕΚ Α' 125).

Άρθρο 24 παρ. 6 ν.
1558/1985

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου υπουργού μπορεί να καθορίζονται, και κατά τροποποίηση των ισχυουσών διατάξεων, ο βαθμός της εποπτείας καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης της στα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, εκτός των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων και των συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων, είτε για καθένα από αυτά είτε κατά ομάδες.

Άρθρο 24 παρ. 7 ν.
1558/1985
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται η έδρα του Υπουργείου Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

Άρθρο 50

Γενικοί γραμματείς υπουργείων

Άρθρο 25 παρ. 1 ν.
1558/1985
Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
2683/1999 και άρθρο 34
παρ. 2 ν. 2190/1994,
όπως επανήλθε σε ισχύ
και αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 7 ν. 3260/2004
Άρθρο 25 παρ. 2 ν.
1558/1985

1. Σε κάθε υπουργείο συνιστάται μια θέση μετακλητού γενικού γραμματέα με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.

Άρθρο 25 παρ. 3 ν.
1558/1985

2. Οι γενικοί γραμματείς των υπουργείων διορίζονται και παύονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Ο γενικός γραμματέας υπουργείου προΐσταται αμέσως μετά τον υπουργό, τον αναπληρωτή υπουργό και τον υφυπουργό όλων των

Άρθρο 25 παρ. 4 ν.
1558/1985

Άρθρο 25 παρ. 5 ν.
1558/1985, όπως
προστέθηκε με το άρθρο
41 παρ. 1 ν. 1828/1989

Άρθρο 79 παρ. 4 ν.
1943/1991

Άρθρο 26 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως το
πρώτο εδάφιο
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 8 παρ. 1 ν.
2026/1992

Άρθρο 31 παρ. 5 ν.
3259/2004

Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
2683/1999 και άρθρο 34
παρ. 2 ν. 2190/1994,
όπως επανήλθε σε ισχύ
και αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 7 ν. 3260/2004

Άρθρο 26 παρ. 2 ν.
1558/1985

Άρθρο 27 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
προστέθηκε με το άρθρο
1 παρ. 6 ν. 3242/2004

Άρθρο 27 παρ. 2 ν.
1558/1985, όπως
αναριθμήθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 6 ν.
3242/2004

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

υπηρεσιών του υπουργείου, εκτός από τις υπηρεσίες που αποτελούν γενική γραμματεία κατά το άρθρο 51 ή υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλου μέλους της Κυβέρνησης κατά τα άρθρα 40 και 41, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους και ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του παρέχει ο νόμος ή ανατίθεται σε αυτόν βάσει νόμου. Μπορεί, επίσης, να συμμετέχει χωρίς ψήφο σε κάθε είδους συμβούλια ή επιτροπές του υπουργείου του, στα οποία δεν είναι μέλος εκτός από τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια.

4. Ο γενικός γραμματέας υπουργείου προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που υπογράφει ο υπουργός, αναπληρωτής υπουργός και ο υφυπουργός, εφόσον προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσίες κατά την προηγούμενη παράγραφο. Δεν απαιτείται προσυπογραφή των εγγράφων που προσυπογράφονται από ειδικό γραμματέα κατά το άρθρο 53. Σε περίπτωση που η θέση του γενικού γραμματέα είναι κενή ή αυτός κωλύεται ή απουσιάζει, το έγγραφο δεν χρειάζεται προσυπογραφή.

5. Επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων γενικών γραμματέων υπουργείων, γενικών γραμματέων προϊσταμένων γενικών γραμματειών και γενικών γραμματέων περιφερειών σε υπαλλήλους και σε δικηγόρους με έμμισθη εντολή του δημόσιου τομέα για χρονικό διάστημα δύο ετών, που μπορεί να παρατείνεται. Για την ανάθεση των παραπάνω καθηκόντων εφαρμόζονται και οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1320/1983 (ΦΕΚ Α' 6).

6. Ο υπουργός Επικρατείας που δεν προϊσταται υπουργείου επικουρείται από ένα μετακλητό γενικό γραμματέα με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων, η θέση του οποίου συστάθηκε με το ν. 1943/1991 (ΦΕΚ Α' 50). Ο γενικός γραμματέας προϊσταται του πολιτικού γραφείου του υπουργού Επικρατείας και των υπηρεσιών που τυχόν έχουν υπαχθεί σε αυτόν. Οι διατάξεις, που ισχύουν κάθε φορά και ρυθμίζουν θέματα σχετικά με το διορισμό, τις αρμοδιότητες των γενικών γραμματέων των υπουργείων, την οργάνωση και τη στελέχωση των γραφείων τους, εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση των γενικών γραμματέων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 51

Γενικές γραμματείες

1. Οι γενικές γραμματείες, υπαγόμενες απευθείας στον οικείο υπουργό, αποτελούν ενιαίο σύνολο υπηρεσιών του οικείου υπουργείου, ενός ή περισσοτέρων συναφών τομέων δραστηριότητας αυτού. Με εξαίρεση τη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, σε κάθε γενική γραμματεία προϊσταται μετακλητός γενικός γραμματέας με βαθμό 1ο της κατηγορίας των ειδικών θέσεων.

2. Για το διορισμό και τις αρμοδιότητες των προϊσταμένων των γενικών γραμματειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 52

Σύσταση γενικών γραμματειών

1. Στον Πρωθυπουργό συνιστώνται οι εξής γενικές γραμματείες και αντίστοιχες θέσεις των προϊσταμένων τους γενικών γραμματέων:

α) Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας,
β) Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης.

2. Συνιστώνται οι εξής γενικές γραμματείες και οι αντίστοιχες θέσεις των προϊσταμένων τους γενικών γραμματέων:

α) Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης:

Άρθρο 1 π.δ. 400/1995
Άρθρο 24 παρ. 1 ν.
3200/2003

Άρθρο 27 παρ. 2 περ. α' στοιχ. ii ν. 1558/1985, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 ν. 3242/2004

Άρθρο 4 παρ. 1 ν. 2344/1995

Άρθρο 1 π.δ. 401/1995
Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

π.δ. 500/1991

π.δ. 138/1993

Άρθρο 1 παρ. 1 ν. 2343/1995

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 61/1997

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 224/1986

Άρθρο 13 ν. 1288/1982
Άρθρο 27 ν. 1558/1985

Άρθρο 4 παρ. 3 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο ν. 2594/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 παρ. 5 ν. 3259/2004

Άρθρο 4 παρ. 2 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο ν. 2594/1998

Άρθρο 7 παρ. 1 π.δ. 159/2002

Άρθρο 4 παρ. 1 ν. 2984/2002

Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

Άρθρο 27 παρ. 2 περ. ζ' ν. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε και αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 ν. 3242/2004

Άρθρο 1 π.δ. 59/1996

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 197/1997

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 229/1986

Άρθρο 27 παρ. 2 περ. στ' ν. 1558/1985, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 ν. 3242/2004

αα) Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ββ) Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

γγ) Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

δδ) Γενική Γραμματεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

β) Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών:

αα) Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης.

ββ) Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής.

γγ) Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

δδ) Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος.

γ) Στο Υπουργείο Εξωτερικών:

αα) Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, της οποίας προϊστάται ο εκάστοτε αρμόδιος για θέματα απόδημου ελληνισμού Υφυπουργός Εξωτερικών. Η θέση του Γενικού Γραμματέα Απόδημου Ελληνισμού καταργείται.

ββ) Γενική Γραμματεία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

γγ) Γενική Γραμματεία Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας.

δ) Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας:
Γενική Γραμματεία Οικονομικού Σχεδιασμού και Άμυντικών Επενδύσεων.

ε) Στο Υπουργείο Ανάπτυξης:

αα) Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

ββ) Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

γγ) Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

δδ) Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

στ) Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων:

αα) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων.

- Άρθρο 1 π.δ. 166/1996
- Άρθρο 27 παρ. 1 περ. ε' στοιχ. ii v. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 π.δ. 386/1991
- Άρθρο 27 παρ. 2 περ. ε' στοιχ. iii v. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 386/1991 και με το άρθρο 3 παρ. 1 v. 2909/2001 και αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 v. 3242/2004
- Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 417/1987
- Άρθρο 23 παρ. 1 v. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 v. 3242/2004
- Άρθρο 27 παρ. 2 περ. δ' v. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 π.δ. 372/1995 και αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 v. 3242/2004
- Άρθρο 1 π.δ. 475/1993
- Άρθρο 18 παρ. 3 v. 2224/1994
- Άρθρο 23 παρ. 1 v. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 v. 3242/2004
- Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 68/1987
- Άρθρο 23 παρ. 1 v. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 v. 3242/2004
- Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 484/1991, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 385/1994
- Άρθρο 1 παρ. 1 α.ν. 397/1968
- Άρθρο 27 παρ. 2 περ. ε' στοιχ. iv v. 1558/1985, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 v. 3242/2004
- Άρθρο 41 παρ. 3 v. 2912/2001
- Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 3/1990
- Άρθρο δέκατο έβδομο v. 2932/2001
- Άρθρο 27 παρ. 4 v. 1558/1985, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 v. 3242/2004
- Άρθρο 8 παρ. 2 v.
- ββ) Γενική Γραμματεία Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων.
ζ) Στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
αα) Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.
- ββ) Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- γγ) Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων.
- η) Στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας:
- αα) Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- ββ) Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων.
- θ) Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης:
- Γενική Γραμματεία Πρόνοιας.
- ι) Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
- Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων.
- ια) Στο Υπουργείο Πολιτισμού:
αα) Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.
- ββ) Γενική Γραμματεία Ολυμπιακών Αγώνων.
- ιβ) Στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών:
Γενική Γραμματεία Επικοινωνιών.
- ιγ) Στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας:
Γενική Γραμματεία Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής.
3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να καταργούνται οι υφιστάμενες γενικές γραμματείες, να συνιστώνται νέες, να μεταφέρονται από υπουργείο σε υπουργείο και να

2026/1992
 Άρθρο 6 παρ. 6 περ. γ'
 ν. 2026/1992
 Άρθρο 22 παρ. 1 ν.
 1735/1987

τροποποιούνται οι αρμοδιότητές τους. Με όμοια διατάγματα ρυθμίζονται η οργάνωση και λειτουργία τους.

4. Οι συσταθείσες ή συνιστώμενες με βάση τις παρ. 2 και 3 γενικές γραμματείες επιτρέπεται να έχουν με τα υπουργεία, στα οποία υπάγονται, κοινές γενικές υπηρεσίες ιδίως σε θέματα προσωπικού, οικονομικού, διοικητικής μέριμνας, μηχανογράφησης και πολιτικής σχεδίασης έκτακτης ανάγκης, καθώς επίσης και κοινά υπηρεσιακά συμβούλια και κοινούς κλάδους προσωπικού. Με τα προεδρικά διατάγματα της παρ. 3, καθορίζονται οι γενικές υπηρεσίες ή τα υπηρεσιακά συμβούλια που είναι κοινά κατά το προηγούμενο εδάφιο, ο τρόπος διάρθρωσης, σύνθεσης και συγκρότησής τους, κατά λόγο των εξυπηρετούμενων αναγκών και του προσωπικού που υπάγεται σε αυτά, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής. Οι υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής ανήκουν οργανικά στο οικείο υπουργείο, το προσωπικό όμως και οι θέσεις που κατέχει ανήκουν οργανικά στο υπουργείο ή στη γενική γραμματεία από την οποία προέρχονται. Ο καθορισμός των κοινών υπηρεσιών και των κοινών υπηρεσιακών συμβουλίων της παραγράφου αυτής μπορεί να γίνει και με τα διατάγματα του άρθρου 20 του ν. 2503/1997. Κενές θέσεις υπηρεσιών υπουργείου ή γενικής γραμματείας του αυτού υπουργείου καλύπτονται με τοποθέτηση προσωπικού από το υπουργείο στη γενική γραμματεία και αντίστροφα.

Άρθρο 53

Διοικητικός τομέας και ειδικοί γραμματείς

Άρθρο 28 παρ. 1 ν.
 1558/1985
 Άρθρο 11 παρ. 1 ν.
 1586/1986
 Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
 2683/1999 και άρθρο 34
 παρ. 2 ν. 2190/1994,
 όπως επανήλθε σε ισχύ
 και αντικαταστάθηκε με
 το άρθρο 7 ν. 3260/2004
 Άρθρο 28 παρ. 2 ν.
 1558/1985

1. Για την εναρμόνιση και το συντονισμό της λειτουργίας τους, περισσότερες από μια συναφείς υπηρεσίες κάθε υπουργείου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, συγκροτούνται σε ενιαίο διοικητικό τομέα, του οποίου προϊστάται μετακλητός ειδικός γραμματέας με βαθμό 2ο της κατηγορίας των ειδικών θέσεων. Με την κοινή απόφαση σύστασης του διοικητικού τομέα συνιστάται η θέση του ειδικού γραμματέα και ορίζεται η αναγκαία αναδιάρθρωση των θέσεων και υπηρεσιών εντός του τομέα.

2. Ο ειδικός γραμματέας προϊστάται των υπηρεσιών του διοικητικού τομέα, συντονίζει τη λειτουργία τους και είναι υπεύθυνος για την ποιότητα του έργου τους και την αποδοτικότητά τους. Προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσίες και υπογράφονται από τον προϊστάμενο του υπουργού, αναπληρωτή υπουργού ή υφυπουργό και μπορεί να συμμετέχει χωρίς ψήφο σε οποιοδήποτε συμβούλιο ή επιτροπή εκτός από τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά.

3. Οι ειδικοί γραμματείς διορίζονται και παύονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα Κυβερνήσεως. Για το διορισμό σε θέση ειδικού γραμματέα απαιτείται η κατοχή τουλάχιστον πτυχίου ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή ισότιμης της αλλοδαπής και διοικητική εμπειρία. Ως ειδικός γραμματέας μπορεί να διοριστεί και δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή υπάλληλος οποιουδήποτε νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα εν ενεργεία ή συνταξιούχος.

4. Σε περίπτωση που διορίζεται σε θέση ειδικού γραμματέα δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή υπάλληλος νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα αναστέλλεται η άσκηση καθηκόντων στην κύρια θέση του, στην οποία επανέρχεται αυτοδικαίως με την απαλλαγή των καθηκόντων του από τη θέση του ειδικού γραμματέα. Αναστολή της άσκησης καθηκόντων της κύριας θέσης δεν επέχεται για τους διοριζόμενους ως ειδικούς γραμματείς που υπηρετούν ως μέλη διδακτικού ερευνητικού προσωπικού σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

5. Δημόσιος υπάλληλος, για να οριστεί ειδικός γραμματέας σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 στο υπουργείο στο οποίο ανήκει, πρέπει να έχει το βαθμό Α' της κατηγορίας ΠΕ και να έχει επιλεγεί προϊστάμενός διευθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας.

6. Ως υπάλληλοι Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 νοούνται για την πλήρωση θέσεων ειδικών γραμματέων και όσοι συνδέονται με το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με σύμβαση εργασίας ή έμμισθης εντολής.

Άρθρο 28 παρ. 3 ν.
 1558/1985

Άρθρο 28 παρ. 4 ν.
 1558/1985

Άρθρο 11 παρ. 2 ν.
 1586/1986

Άρθρο 11 παρ. 3 ν.
 1586/1986

Άρθρο 28 παρ. 5 ν.
1558/1985

7. Οι θέσεις ειδικών γραμματέων που προβλέπονται σε υπουργεία από τις ισχύουσες διατάξεις διατηρούνται μέχρι να συγκροτηθούν στα αντίστοιχα υπουργεία ισάριθμοι διοικητικοί τομείς κατά την παρ. 1.

Άρθρο 54

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων

Άρθρο 29 παρ. 1 ν.
1558/1985
Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
1943/1991

1. Οι υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί μπορούν με απόφασή τους που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να μεταβιβάζουν στο γενικό γραμματέα του υπουργείου, σε γενικούς γραμματείς που προΐστανται γενικών γραμματειών, σε ειδικούς γραμματείς, σε διευθυντές και γενικά σε προϊστάμενους υπηρεσιακών μονάδων ορισμένες αρμοδιότητές τους ή το δικαίωμα να υπογράφουν κατά περίπτωση «με εντολή υπουργού» ή «με εντολή υφυπουργού». Τη δυνατότητα μεταβίβασης προς τους προϊστάμενους υπηρεσιών που ενδεχόμενα υπάγονται σε αυτούς ή στον προϊστάμενο του πολιτικού γραφείου τους έχουν και οι αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, ο αναπληρωτής υπουργός του Πρωθυπουργού και ο υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, καθώς και οι υπουργοί Επικρατείας. Ως προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων κατά το πρώτο εδάφιο θεωρούνται και οι αρχηγοί επιτελείων των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και οι διοικητές μεγάλων μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

Άρθρο 29 παρ. 2 ν.
1558/1985

2. Σε περίπτωση έκδοσης διοικητικής πράξης με βάση την προηγούμενη παράγραφο πρέπει να αναφέρεται στο προοίμιο η εξουσιοδοτική πράξη.

Άρθρο 7 παρ. 4 ν.
1943/1991

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί αρμοδιότητα ή δικαίωμα υπογραφής «με εντολή», που μεταβιβάζεται κατά την παρ. 1, να ασκείται και από το μεταβιβάζον διοικητικό όργανο.

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

4. Η απόφαση μεταβίβασης αρμοδιότητας ή του δικαιώματος υπογραφής κατά την παρ. 1 εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την ανάκλησή της από το αρμόδιο όργανο και αν αυτός που την εξέδωσε παύσει να υπάρχει.

Άρθρο 29 παρ. 4 ν.
1558/1985

Άρθρο 55

Πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών και προσωπικό των γενικών γραμματέων

Άρθρο 30 παρ. 1 ν.
1558/1985

1. Για τις θέσεις υπουργών, αναπληρωτών υπουργών, υπουργών Επικρατείας και υφυπουργών, υφίστανται αντίστοιχα «πολιτικά γραφεία» υπουργών, αναπληρωτών υπουργών, υπουργών Επικρατείας και υφυπουργών. Για τις περιπτώσεις διορισμού αντιπροέδρων της Κυβέρνησης και σύστασης θέσεων μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών βάσει της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης τα αντίστοιχα πολιτικά γραφεία συνιστώνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου αντιπροέδρου της Κυβέρνησης ή υπουργού. Τα πολιτικά γραφεία των υφυπουργών συνιστώνται με απόφαση του Πρωθυπουργού όταν πρόκειται για τον υφυπουργό στον Πρωθυπουργό ή του οικείου υπουργού.

Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
1943/1991

2. Στα πολιτικά γραφεία του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου συνιστώνται οι εξής θέσεις:

Άρθρο 30 παρ. 2 ν.
1558/1985

Άρθρο 79 παρ. 5 ν.
1943/1991

α) Σε κάθε γραφείο υπουργού πέντε θέσεις μετακλητών διοικητικών υπαλλήλων και τέσσερις ενιαίες θέσεις για ειδικούς συμβούλους και ειδικούς συνεργάτες.

β) Σε κάθε γραφείο αναπληρωτή υπουργού πέντε θέσεις μετακλητών διοικητικών υπαλλήλων και τρεις ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.

γ) Σε κάθε γραφείο υφυπουργού τέσσερις θέσεις μετακλητών διοικητικών υπαλλήλων και δύο ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.

Άρθρο 30 παρ. 3 ν.
1558/1985

3. Στα πολιτικά γραφεία αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, υπουργών και υφυπουργών επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και χωρίς χρονικό περιορισμό, η απόσπαση μέχρι πέντε υπαλλήλων του Δημοσίου ή νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα. Η απόσπαση γίνεται με απόφαση του μέλους της Κυβέρνησης στο οποίο υπάγεται το γραφείο και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού. Για τα πολιτικά γραφεία των υφυπουργών την απόφαση υπογράφει ο οικείος υπουργός. Η απόσπαση γίνεται σε προσωρινές ομοίβαθμες θέσεις που συνιστώνται κατά περίπτωση με την πράξη απόσπασης για όσο χρόνο ο υπάλληλος που αποσπάται προσφέρει τις υπηρεσίες του στο αντίστοιχο πολιτικό γραφείο.

- Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που ο αποσπώμενος υπάλληλος κατέχει οργανικά.
4. Σε κάθε πολιτικό γραφείο αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού και του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό συνιστώνται με την απόφαση σύστασής τους μέχρι δέκα θέσεις μετακλητών διοικητικών υπαλλήλων και μέχρι πέντε ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών. Με την απόφαση σύστασης πολιτικού γραφείου υπουργού, αναπληρωτή υπουργού, υπουργού Επικρατείας και υφυπουργού της παρ. 1 συνιστώνται και οι οριζόμενες αντίστοιχα στην παρ. 2 θέσεις.
5. Ο αριθμός των θέσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους μπορεί να αυξάνει κατά κατηγορία και γραφείο ανάλογα με τις ανάγκες του κατά περίπτωση μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμόδιου κατά περίπτωση μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
6. Τα πολιτικά γραφεία επικουρούν στο έργο τους τα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς για τους οποίους συστάθηκαν. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία τους, τον τρόπο πλήρωσης των θέσεων, τη μισθολογική και βαθμολογική διαβάθμιση, ένταξη και εξέλιξη, καθώς και τα ειδικότερα προσόντα διορισμού και τα καθήκοντα του προσωπικού των ανωτέρω γραφείων.
7. Το πολιτικό γραφείο αντιπροέδρου της Κυβέρνησης καταργείται αυτοδικαίως όταν παύσει να υπάρχει ο αντιπρόεδρος τον οποίο επικουρεί. Τα άλλα πολιτικά γραφεία καταργούνται αυτοδικαίως με την κατάργηση των θέσεων των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών για τις οποίες συστάθηκαν.
8. Η υπηρεσία του προσωπικού των πολιτικών γραφείων λήγει αυτοδικαίως με την κατά οποιοδήποτε τρόπο λήξη της θητείας του προϊσταμένου μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού.
9. Στα γραφεία υπουργών ή υφυπουργών, στους οποίους υπάγονται οι μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής που καταργήθηκαν με το άρθρο 33 παρ. 1 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ Α' 28), συνιστώνται θέσεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ως ακολούθως:
- α) Δέκα θέσεις για το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και από πέντε θέσεις για καθένα από τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Δημόσιας Τάξης, Μακεδονίας-Θράκης, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής,
- β) δεκατέσσερις θέσεις για καθένα από τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης και από επτά θέσεις για καθένα από τα Υπουργεία Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουριστικής Ανάπτυξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας,
- γ) πέντε επιπλέον θέσεις για κάθε μία από τις ακόλουθες Γενικές Γραμματείες: αα) Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ββ) Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, γγ) Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, δδ) Απόδημου Ελληνισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, εε) Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, στστ) Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ζζ) Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ηη) Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, θθ) Νέας Γενιάς του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ιι) Εκπαίδευσης Ενηλίκων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ιαα) Θρησκευμάτων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ιββ) Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ιγγ) Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων πόρων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ιδιδ) Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ιειε) Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ισισι) Αθλητισμού
- Άρθρο 30 παρ. 4 ν. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 παρ. 2 εδάφιο πρώτο ν. 1735/1987
Άρθρο 79 παρ. 1 ν. 1943/1991
- Άρθρο 30 παρ. 5 ν. 1558/1985, όπως το τελευταίο εδάφιο καταργήθηκε με το άρθρο 22 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο ν. 1735/1987
- Άρθρο 30 παρ. 6 ν. 1558/1985, όπως το δεύτερο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παρ. 1 ν. 3156/2003
- Άρθρο 30 παρ. 7 ν. 1558/1985
- Άρθρο 30 παρ. 8 ν. 1558/1985
- Άρθρο 33 παρ. 2 ν. 2190/1994
Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
Άρθρο 1 παρ. 1 ν. 3270/2004

- του Υπουργείου Πολιτισμού, Ιζζ) Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, ιηη) Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας, δ) τριάντα θέσεις για το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που κατανέμονται μεταξύ Υπουργείου και γενικών γραμματειών του με απόφαση του Υπουργού.
10. Το προσλαμβανόμενο στις θέσεις της προηγούμενης παραγράφου προσωπικό πρέπει να έχει πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής και α) διδακτορικό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής ή β) μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών διάρκειας τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού έτους ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής και αντίστοιχη εμπειρία δύο τουλάχιστον ετών μετά την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου. Οι προσλαμβανόμενοι στις θέσεις της παρ. 9 στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας αρκεί να είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. ιδίως οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, νομικοί και κάτοχοι πτυχίου ξένων γλωσσών ή έχοντες προϋπηρεσία μεταφραστική ή πιστοποιητικό ισοτιμίας ξένων γλωσσών.
11. Η πρόσληψη στις θέσεις της παρ. 9 γίνεται με απόφαση του οικείου υπουργού χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία. Οι προσλαμβανόμενοι αποχωρούν αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του υπουργού που τους προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις της παρ. 9 δεν γεννά οποιονδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση.
12. Ειδικό επιστημονικό προσωπικό, περιλαμβανομένου του προσωπικού της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2190/1994, επιτρέπεται να τοποθετείται στις συνιστώμενες κατά την παρ. 9 θέσεις. Το τοποθετούμενο στις θέσεις της παρ. 9 προσωπικό λαμβάνει τις τακτικές αποδοχές του προσωπικού της παρ. 10.
13. Για την εξυπηρέτηση των γενικών γραμματέων υπουργείων και των γενικών γραμματέων που προΐστανται γενικών γραμματειών στην άσκηση των καθηκόντων τους συνιστώνται σε κάθε αντίστοιχη θέση τρεις θέσεις διοικητικών υπαλλήλων. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών αποσπώνται με κοινή απόφαση των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης υπάλληλοι του Δημοσίου ή νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα. Σε θέσεις γενικών γραμματέων και των δύο κατηγοριών που συνιστώνται βάσει εξουσιοδότησης του νόμου αυτού, οι θέσεις του πρώτου εδαφίου συνιστώνται με βάση την ίδια εξουσιοδότηση. Με απόφαση του οικείου υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως διαβαθμίζονται οι συνιστώμενες κατά τα προηγούμενα εδάφια θέσεις και καθορίζονται τα ειδικότερα καθήκοντά τους.
14. Για την υποβοήθηση των γενικών γραμματέων υπουργείων και των γενικών γραμματέων, που προΐστανται γενικών γραμματειών, στην άσκηση των καθηκόντων τους, συνιστάται μία θέση ειδικού συμβούλου και μία θέση ειδικού συνεργάτη με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η πρόσληψη γίνεται από το γενικό γραμματέα, με σύμβαση διάρκειας έξι μηνών, που μπορεί να ανανεώνεται ανά εξάμηνο, κατά την κρίση του γενικού γραμματέα. Στη σύμβαση τίθεται απαραίτητως ο όρος ότι αυτή λύεται αυτοδικαίως και χωρίς αποζημίωση και ο προσληφθείς απολύεται με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του γενικού γραμματέα που τον προσέλαβε. Η πλήρωση των θέσεων της παραγράφου αυτής μπορεί να γίνεται και με απόσπαση από θέσεις του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα ή και με απασχολούμενους με πάγια αντιμισθία δικηγόρους τραπεζών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείτο στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ Α' 65).
15. Ο ειδικός σύμβουλος ή ειδικός συνεργάτης πρέπει να έχει τα γενικά προσόντα, που απαιτούνται για το διορισμό των δημοσίων διοικητικών πολιτικών υπαλλήλων, εκτός από το ανώτατο όριο ηλικίας, πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής και εμπειρία δύο τουλάχιστον ετών σε αντικείμενα διοίκησης ή οργάνωσης ή σε τομείς που προσοιδιάζουν στα αντικείμενα του οικείου υπουργείου ή γενικής γραμματείας.
16. Για τις αποδοχές των ειδικών συμβούλων ή συνεργατών της παρ. 14 ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις, που ρυθμίζουν τις αποδοχές των ειδικών συμβούλων και συνεργατών των παρ. 2, 4 και 5.
17. Για την υποβοήθηση των, κατά το άρθρο 53 ειδικών γραμματέων, οι διατάξεις των παρ. 13 και 14 εφαρμόζονται αναλόγως και για την απόσπαση μέχρι δύο υπαλλήλων. Στην περίπτωση αποσπάσεων
- Άρθρο 33 παρ. 3 ν. 2190/1994
Άρθρο 18 παρ. 11 ν. 2224/1994
Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
- Άρθρο 33 παρ. 4 ν. 2190/1994
- Άρθρο 33 παρ. 5 ν. 2190/1994, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη του δεύτερου εδαφίου με το άρθρο 14 παρ. 13 ν. 2266/1994
Άρθρο 30 παρ. 9 ν. 1558/1985
- Άρθρο 71 παρ. 1 ν. 1943/1991, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη του τελευταίου εδαφίου με το άρθρο 32 παρ. 19 ν. 2190/1994
- Άρθρο 71 παρ. 2 ν. 1943/1991
- Άρθρο 71 παρ. 3 ν. 1943/1991
- Άρθρο 18 παρ. 16 εδάφια δεύτερο και τρίτο ν. 2503/1997

υπαλλήλων κατά το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 εδάφιο πρώτο.

Άρθρο 56

Οργάνωση και λειτουργία πολιτικών γραφείων μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

Άρθρο 1 ΠΥΣ 88/1985
Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

1. Τα πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών αποτελούν δημόσιες υπηρεσίες που υπάγονται απευθείας στο μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό, για την επικουρία του οποίου λειτουργούν. Οι δαπάνες λειτουργίας των πολιτικών γραφείων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του υπουργείου, όπου ασκεί τα καθήκοντά του το μέλος της Κυβέρνησης ή ο υφυπουργός τον οποίο επικουρούν, ή τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όταν πρόκειται για τα πολιτικά γραφεία αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού ή υφυπουργού στον Πρωθυπουργό.

Άρθρο 2 περ. α' ΠΥΣ 88/1985

2. Τα πολιτικά γραφεία επικουρούν στο έργο τους τα μέλη της Κυβέρνησης ή τους υφυπουργούς στους οποίους υπάγονται. Στα πολιτικά γραφεία ανήκει μεταξύ των άλλων η συγκέντρωση των αναγκαίων στοιχείων προς ενημέρωση του προϊσταμένου μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, η επιμέλεια της αλληλογραφίας τους, η τήρηση του προσωπικού τους πρωτοκόλλου, η φροντίδα για ό,τι αφορά την επικοινωνία τους με τους βουλευτές, τους πολίτες, τους εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων και τους δημόσιους γενικά λειτουργούς καθώς και η μέριμνα για τη σωστή εκπλήρωση των εθιμοτυπικών τους υποχρεώσεων.

Άρθρο 2 περ. β' ΠΥΣ 88/1985

3. Οι διευθυντές των πολιτικών γραφείων, οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες των πολιτικών γραφείων δεν επιτρέπεται να ασκούν διοίκηση ή διαχείριση των υποθέσεων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών του υπουργείου ούτε έχουν το χαρακτήρα προϊσταμένης αρχής των υπηρεσιών αυτών.

Άρθρο 3 παρ. 1 και 2 ΠΥΣ 88/1985
Άρθρο 79 παρ. 1 και 5 ν. 1943/1991

4. Για την εκπλήρωση του κατά τις παρ. 2 έργου τους τα πολιτικά γραφεία συγκροτούνται ως ακολούθως:

α) Τα γραφεία αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού και υφυπουργού στον Πρωθυπουργό με τον προβλεπόμενο κάθε φορά στην πράξη σύσταση του γραφείου αριθμό μετακλητών υπαλλήλων και ειδικών συμβούλων και συνεργατών, σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 4. β) Τα γραφεία υπουργών, με τον προβλεπόμενο από το άρθρο 55 παρ. 2 αριθμό μετακλητών υπαλλήλων και ειδικών συμβούλων και συνεργατών, κατά τις διακρίσεις των περ. α' και β' της ίδιας παραγράφου του άρθρου 55. γ) Τα γραφεία υφυπουργών με τον προβλεπόμενο από το άρθρο 55 παρ. 2 περ. γ' αριθμό μετακλητών υπαλλήλων και ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

Στο προσωπικό των πολιτικών γραφείων υπολογίζεται επιπλέον ο αριθμός των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτό με απόσπαση βάσει του άρθρου 55 παρ. 3.

Άρθρο 3 παρ. 3 ΠΥΣ 88/1985
Παράγραφος 2 ΠΥΣ 377/1995
Άρθρο 79 παρ. 1 και 5 ν. 1943/1991

5. Οι προβλεπόμενες ή ιδρυόμενες κατά το άρθρο 55 παρ. 1 έως 5 θέσεις των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης ή των υφυπουργών διαβαθμίζονται ως ακολούθως:

α) Θέσεις μετακλητών υπαλλήλων.

αα) Στα γραφεία αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού και υφυπουργού στον Πρωθυπουργό ισάριθμες προς τις συνιστώμενες σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 4 θέσεις μετακλητών υπαλλήλων από τις οποίες μία με βαθμό Α' και οι υπόλοιπες με βαθμό Β' έως Δ'.

ββ) Στα γραφεία υπουργών:

Μία θέση με βαθμό Α'.

Τέσσερις θέσεις με βαθμούς Β' έως Δ'.

γγ) Στα γραφεία υφυπουργών:

Μία θέση με βαθμό Α'.

Τρεις θέσεις με βαθμούς Β' έως Δ'.

β) Θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών.

αα) Στα γραφεία αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού και υφυπουργού στον Πρωθυπουργό ισάριθμες προς τις συνιστώμενες σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 4 θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.

ββ) Στα γραφεία υπουργών προϊσταμένων υπουργείων και υπουργών Επικρατείας:

Άρθρο 4 ΠΥΣ 88/1985
Παράγραφος 2 ΠΥΣ
377/1995
Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
2683/1999 και άρθρο 34
παρ. 2 ν. 2190/1994,
όπως επανήλθε σε ισχύ
και αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 7 ν. 3260/2004

Άρθρο 5 ΠΥΣ 88/1985
Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
2683/1999 και άρθρο 34
παρ. 2 ν. 2190/1994,
όπως επανήλθε σε ισχύ
και αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 7 ν. 3260/2004

Άρθρο 6 παρ. 1 ΠΥΣ
88/1985

Άρθρο 6 παρ. 2 ΠΥΣ
88/1985

Τέσσερις ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.

γγ) Στα γραφεία αναπληρωτών υπουργών:

Τρεις ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.

δδ) Στα γραφεία υφυπουργών:

Δύο ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.

6. Σε κάθε πολιτικό γραφείο μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού προΐστανται μετακλητός υπάλληλος με Α' βαθμό. Ο διευθυντής του πολιτικού γραφείου κατευθύνει και συντονίζει τις εγέργειες όλων όσων υπηρετούν σε αυτό, εφόσον δεν υπάγονται κατ' ευθείαν στο οικείο μέλος της Κυβέρνησης ή στον υφυπουργό, με σκοπό την άρτια λειτουργία και αποδοτικότητα του, κατανέμει το συνολικό έργο του γραφείου μεταξύ των μετακλητών υπαλλήλων ή όσων υπηρετούν με απόσπαση σε αυτό βάσει του άρθρου 55 παρ. 3 και μεριμνά για την έγκαιρη και ικανοποιητική εκπλήρωσή του και φροντίζει για όλα τα θέματα οικονομικής και διοικητικής μέριμνας που αφορούν το προσωπικό του πολιτικού γραφείου συμπεριλαμβανομένων των ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών. Ο διευθυντής του πολιτικού γραφείου αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού ή υφυπουργού στον Πρωθυπουργό ασκεί επίσης όσες αρμοδιότητες του ανατίθενται με βάση το άρθρο 54 παρ. 1.

7. Οι ειδικοί σύμβουλοι και ειδικοί συνεργάτες διορίζονται στις θέσεις ειδικών συμβούλων και συνεργατών του άρθρου 55 παρ. 2, 4 και 5, υπάγονται απευθείας στο μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό, για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί και ασκούν τα έργα που τους ανατίθενται κάθε φορά από τον οικείο αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, υπουργό ή υφυπουργό. Οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες διατυπώνουν ειδικευμένες γνώμες γραπτά ή προφορικά και παρέχουν συμβουλές. Οι λοιποί μετακλητοί υπάλληλοι εκτός από το διευθυντή του πολιτικού γραφείου διορίζονται στις θέσεις μετακλητών υπαλλήλων του άρθρου 55 παρ. 2, 4 και 5 και ασκούν τα καθήκοντα που τους αναθέτει ο διευθυντής του γραφείου ή το μέλος της Κυβέρνησης ή ο υφυπουργός για την επικουρία του οποίου λειτουργεί το γραφείο. Τα καθήκοντα που τους αναθέτονται ασκούν και όσοι υπάλληλοι αποσπώνται στα πολιτικά γραφεία με βάση το άρθρο 55 παρ. 3.

8. Για την κατάληψη των θέσεων των πολιτικών γραφείων που προβλέπονται ή συνιστώνται κατά το άρθρο 55 παρ. 2, 4 και 5, απαιτούνται τα ακόλουθα τυπικά προσόντα:

α) Για την κατοχή θέσης διευθυντή πολιτικού γραφείου: πτυχίο σχολής ή τμήματος Α.Ε.Ι. της Χώρας ή ισότιμο ξένης ανώτατης σχολής ή απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιο γυμνασίου και ειδική πείρα σε θέματα πολιτικού γραφείου ή διοίκησης στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα.

β) Για την κατοχή των λοιπών θέσεων μετακλητών υπαλλήλων: απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιο γυμνασίου, εκτιμώμενης κατά περίπτωση της γνώσης μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών ή απολυτήριο δημοτικού σχολείου όταν πρόκειται για πλήρωση θέσης ως και Β' βαθμού.

γ) Για τους ειδικούς συμβούλους και ειδικούς συνεργάτες: αα) Πτυχίο σχολής ή τμήματος Α.Ε.Ι. της Χώρας ή ισότιμο ξένης ανώτατης σχολής ή ανώτατης κατά το νόμο στρατιωτικής σχολής των Ενόπλων Δυνάμεων ή των Σωμάτων Ασφαλείας. ββ) Ειδίκευση σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα συναφή με τις αρμοδιότητες του οικείου μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού που αποδεικνύεται με αξιολογη επιστημονική ενασχόληση (δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ομάδες εργασίας κ.λπ) ή αξιολογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία, ανάλογη με τα αντικείμενα που πρόκειται να τους ανατεθούν. Η ειδίκευση αυτή μπορεί να αποδεικνύεται επίσης από την ιδιότητα όσων πρόκειται να ασκήσουν καθήκοντα ειδικού συμβούλου ή συνεργάτη ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας.

γγ) Ειδικά για την πλήρωση θέσεων ειδικών συνεργατών αρκεί η ειδική εμπειρία στον τομέα που προσλαμβάνονται, χωρίς να απαιτούνται απαραίτητα τα προσόντα των στοιχ. αα' και ββ' της περ. γ' αυτής της παραγράφου.

9. Σε κάθε περίπτωση πλήρωσης με διορισμό θέσης μετακλητού υπαλλήλου ή ειδικού συμβούλου ή συνεργάτη σε πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών απαιτούνται τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται κάθε φορά για τους δημοσίους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, εκτός από το ανώτερο όριο ηλικίας για διορισμό. Διορισμός δεν μπορεί επίσης να γίνει σε οποιαδήποτε από τις πιο πάνω θέσεις, αν

Άρθρο 6 παρ. 3 ΠΥΣ 88/1985, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 ΠΥΣ 120/1985 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 ΠΥΣ 377/1995
 Άρθρο 7 παρ. 1 ΠΥΣ 88/1985, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 1 ΠΥΣ 206/1993 και την ΠΥΣ 262/1996

Άρθρο 7 παρ. 2 ΠΥΣ 88/1985

Άρθρο 7 παρ. 3 ΠΥΣ 88/1985

Άρθρο 7 παρ. 4 ΠΥΣ 88/1985

Άρθρο 7 παρ. 5 ΠΥΣ 88/1985

Άρθρο 7 παρ. 6 ΠΥΣ 88/1985

Άρθρο 7 παρ. 7 ΠΥΣ 88/1985

στο πρόσωπο του υποψήφιου για διορισμό συντρέχει κώλυμα από εκείνα που προβλέπει ο νόμος ως κώλυμα για το διορισμό δημοσίου πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου.

10. Η ύπαρξη των προσόντων και η ανυπαρξία κωλύματος της προηγούμενης παραγράφου στο πρόσωπο του υποψήφιου για το διορισμό, βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986.

11. Η πλήρωση των θέσεων προσωπικού των παρ. 4 και 5 γίνεται κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη και χωρίς διαγωνισμό είτε με διορισμό είτε με απόσπαση από θέση του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα είτε με ανάθεση καθηκόντων με παράλληλη, πλήρη ή μειωμένη άσκηση των κύριων καθηκόντων του προσλαμβανόμενου. Η σχετική πράξη εκδίδεται από το μέλος της Κυβέρνησης, στο οποίο υπάγεται το γραφείο ή τον υπουργό που προΐσταται στο υπουργείο, όπου υπηρετεί ο υφυπουργός και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν πρόκειται για υπαλλήλους που ανήκουν σε υπηρεσίες υπαγόμενες ή εποπτευόμενες από άλλο υπουργό η απόσπαση ή ανάθεση καθηκόντων γίνεται με κοινή απόφαση του τελευταίου υπουργού και του μέλους της Κυβέρνησης στο οποίο υπάγεται το γραφείο ή που προΐσταται του υπουργείου, όπου ασκεί τα καθήκοντά του ο υφυπουργός. Προκειμένου για μέλη διδακτικού και επιστημονικού προσωπικού (Δ.Ε.Π.) Α.Ε.Ι. απαιτείται πάντοτε άδεια της οικείας Συγκλήτου. Η πλήρωση των θέσεων των παραγράφων 4 και 5 μπορεί να γίνεται και με απασχολούμενους με πάγια αντιμισθία δικηγόρους τραπεζών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείτο στο άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, όπως αυτή ίσχυε πριν την ισχύ του άρθρου 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101). Η πλήρωση των θέσεων των παρ. 4 και 5, μπορεί να γίνεται και με δικηγόρους απασχολούμενους με πάγια αντιμισθία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

12. Οι υπάλληλοι των πολιτικών γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών, όπως επίσης οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες απολύονται οποτεδήποτε με πράξη του μέλους της Κυβέρνησης που τους διόρισε. Με ίδια πράξη τίθεται τέρμα στην ανάθεση καθηκόντων ή την απόσπαση, χωρίς να είναι αναγκαία στην περίπτωση αυτή η σύμπραξη του υπουργού, στον οποίο υπάγεται ή από τον οποίο εποπτεύονται οι υπηρεσίες από τις οποίες αποσπάστηκαν.

13. Σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων των πολιτικών γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών, όπως επίσης σε θέσεις ειδικών συμβούλων ή συνεργατών διορίζονται και συνταξιούχοι του κατά το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιου τομέα, εφόσον έχουν τα απαραίτητα προσόντα και τις λοιπές προϋποθέσεις για την πλήρωση των θέσεων αυτών.

14. Η απόσπαση σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων των πολιτικών γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών γίνεται πάντοτε στο βαθμό που κατέχει ο υπάλληλος στη θέση από την οποία αποσπάται. Είναι όμως δυνατή η με απόσπαση ένταξη σε ανώτερο του βαθμού της θέσης που κατέχει οργανικά, με βάση τα ιδιαίτερα τυπικά προσόντα ή την εμπειρία του, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ισότητας.

15. Ο διορισμός σε θέση μετακλητού υπαλλήλου των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης ή των υφυπουργών γίνεται με οποιονδήποτε βαθμό της ενιαίας θέσης, όπου διορίζεται με βάση τα ιδιαίτερα τυπικά προσόντα ή την εμπειρία χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ισότητας, τόσο μεταξύ διοριζόμενων, όσο και μεταξύ διοριζόμενων και αποσπασμένων.

16. Ως ιδιαίτερα τυπικά προσόντα για την εφαρμογή των παρ. 12 και 13 θεωρούνται μεταξύ των άλλων, η άριστη γνώση μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών ή η ειδίκευση σε έναν ή περισσότερους τομείς της δραστηριότητας του υπουργείου, όπου λειτουργεί το πολιτικό γραφείο και η σημαντική εμπειρία σε θέματα των τομέων δραστηριότητας του υπουργείου. Η γνώση ξένης γλώσσας ή η ειδίκευση αποδεικνύεται από τη λήψη αντίστοιχων πτυχίων, ενώ η σημαντική εμπειρία από συγγραφικό έργο του αποσπώμενου ή διοριζόμενου υπαλλήλου, από τη συμμετοχή του σε συνέδρια, αρθρογραφία στον ημερήσιο Τύπο ή περιοδικά, συμμετοχή σε ομάδες εργασίας κ.ο.κ.

17. Υπάλληλοι που αποσπώνται από υπηρεσίες του Δημοσίου ή από νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα όπου δεν ακολουθείται η διαβάθμιση των θέσεων των δημοσίων υπαλλήλων εντάσσονται σε ένα από τους προβλεπόμενους βαθμούς με απόφαση του μέλους της Κυβέρνησης για την επικουρία του οποίου λειτουργεί το γραφείο ή του οικείου υπουργού

όταν πρόκειται για πολιτικό γραφείο υφυπουργού. Η ένταξη γίνεται ανάλογα με τα προσόντα του αποσπώμενου χωρίς να παραβιάζεται όμως η αρχή της ισότητας. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους υπαλλήλους που αποσπώνται με βάση το άρθρο 55 παρ. 3.

Άρθρο 57

Αποδοχές και ασυμβίβαστα

Παράγραφος 1 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

1. Οι μετακλητοί υπάλληλοι, οι ειδικοί σύμβουλοι και οι ειδικοί συνεργάτες των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών, κατατάσσονται στα μισθολογικά κλιμάκια (ΜΚ) του άρθρου 3 του Α' Μέρους του ν. 3205/2003, ως εξής:

α) Ο διευθυντής του πολιτικού γραφείου, στο ΜΚ 1 της ΠΕ κατηγορίας.

β) Οι ειδικοί σύμβουλοι στην κατηγορία που αντιστοιχούν τα τυπικά τους προσόντα σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο και νόμο:

αα) Κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, στο ΜΚ 1.

ββ) Λοιποί, στο ΜΚ 4.

γ) Οι ειδικοί συνεργάτες στην κατηγορία που αντιστοιχούν τα τυπικά τους προσόντα σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο και νόμο:

αα) Κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, στο ΜΚ 4.

ββ) Κάτοχοι πτυχίου Πανεπιστημίου ή Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.), στο ΜΚ 7.

γγ) Λοιποί, στο ΜΚ 10.

δ) Λοιποί μετακλητοί:

αα) Οι διοριζόμενοι χωρίς προϋπηρεσία στο Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στο μισθολογικό κλιμάκιο της οικείας κατηγορίας, που αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας που απαιτούνται για την απόκτηση του βαθμού διορισμού τους σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

ββ) Οι αποσπώμενοι από θέσεις του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, με βάση το χρόνο πραγματικής υπηρεσίας στις οργανικές τους θέσεις, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπολείπεται του χρόνου της προηγούμενης περίπτωσης.

Το πιο πάνω προσωπικό της περ. δ' εξελίσσεται στα μισθολογικά κλιμάκια ως εξής: με απολυτήριο δημοτικού σχολείου, από το 18ο μέχρι το 1ο της ΥΕ κατηγορίας, με απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου, από το 18ο μέχρι το 1ο της ΔΕ κατηγορίας, με πτυχίο ή δίπλωμα Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, από το 18ο μέχρι το 1ο της ΤΕ κατηγορίας, με πτυχίο ή δίπλωμα πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, από το 18ο μέχρι το 1ο της ΠΕ κατηγορίας.

Παράγραφος 2 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

2. Σε όλους τους ανωτέρω, καθώς και στους υπηρετούντες σε θεσμοθετημένες θέσεις στα ιδιαίτερα γραφεία των γενικών γραμματέων, καταβάλλονται επίσης, το κίνητρο απόδοσης του άρθρου 12 του ν. 3205/2003, καθώς και τα κάθε είδους επιδόματα και προσαυξήσεις των μόνιμων δημοσίων υπαλλήλων αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου του υπουργείου ή της υπηρεσίας στην οποία υπηρετούν με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Στο διευθυντή του πολιτικού γραφείου καταβάλλεται και το επίδομα θέσης του άρθρου 13 παρ. 1 περ. Α' στοιχ. Ι' του ν. 3205/2003.

Παράγραφος 3 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

3. Στους αποσπώμενους σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων ή ειδικών συμβούλων ή συνεργατών των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών καταβάλλεται, κατ' επιλογήν, είτε το σύνολο των αποδοχών της θέσης από την οποία αποσπώνται, είτε το σύνολο των αποδοχών της θέσης στην οποία αποσπώνται. Η επιλογή γίνεται με αμετάκλητη δήλωση του αποσπώμενου στο διευθυντή του πολιτικού γραφείου μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της απόσπασης. Αν το διάστημα αυτό παρέλθει άπρακτο ο αποσπώμενος θεωρείται ότι επιλέγει τις αποδοχές της θέσης στην οποία αποσπάται. Όταν ο υπάλληλος επιλέξει τις αποδοχές της θέσης από την οποία έγινε η απόσπαση, η μισθοδοσία του βαρύνει τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας, από την οποία αποσπάσθηκε. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους αποσπώμενους σε προσωρινές θέσεις με βάση το άρθρο 55 παρ. 3. Ως αποδοχές που διατηρούνται κατ' επιλογήν του αποσπασμένου νοείται το σύνολο των πάσης φύσης αποδοχών τακτικών και έκτακτων περιλαμβανομένων των πάσης φύσης επιδομάτων και επιμισθίων της θέσης από την οποία αποσπώνται. Στους υπαλλήλους που αποσπώνται από υπηρεσίες του Δημοσίου ή από νομικά πρόσωπα του Δημοσίου όπου δεν ακολουθείται διαβάθμιση των θέσεων των δημοσίων υπαλλήλων, καταβάλλονται οι αποδοχές που αντιστοιχούν στο βαθμό στον οποίο εντάσσονται με βάση τις διατάξεις της περ. δ' της παρ.

Παράγραφος 5 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

Παράγραφος 6 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

Παράγραφος 7 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

Παράγραφος 8 ΚΥΑ
οικ.2/8098/0022/2004

Άρθρο 9 ΠΥΣ 88/1985
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

Άρθρο 1 Υ228/2000
Άρθρο 1 Υ 316/2000
Άρθρο 1 Υ876/2001
Άρθρο 1 Υ1057/2001
Άρθρο 1 Υ315/2003

1. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους αποσπώμενους σε προσωρινές θέσεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 55 παρ. 3.

4. Οι αποδοχές των μετακλητών υπαλλήλων, των ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών δεν μπορεί να υπερβούν σε περίπτωση παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων το 30% των αποδοχών της κύριας θέσης τους. Το ποσοστό αυτό για το διευθυντή του πολιτικού γραφείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% των αποδοχών της κύριας θέσης του.

5. Στις αποδοχές της κύριας θέσης, για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, δεν λαμβάνονται υπόψη το κίνητρο απόδοσης, η οικογενειακή παροχή, τα τυχόν επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις που σχετίζονται άμεσα με την προσφορά εργασίας στην οργανική θέση. Οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3205/2003 εφαρμόζονται για όλο το προσωπικό (μόνιμο και με σύμβαση) που υπηρετεί στα ανωτέρω γραφεία με οποιοδήποτε τρόπο, καθώς και στα γραφεία των γενικών γραμματέων υπουργείων, περιλαμβανομένων και των αστυνομικών της προσωπικής ασφάλειας των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών και γενικών γραμματέων. Για το προσωπικό που καλύπτει οργανικές θέσεις των ως άνω γραφείων, καθώς και την προσωπική ασφάλεια και τους οδηγούς των παραπάνω γραφείων, εφαρμόζονται αντίστοιχα οι διατάξεις των περ. Α' και Β' της παρ. 2, ενώ για όσους δεν καλύπτουν οργανικές θέσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 για την απογευμαινή υπερωριακή εργασία του ίδιου άρθρου και νόμου. Προσωπικό το οποίο δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Α' Μέρους του ν. 3205/2003, λαμβάνει το ωρομίσθιο του μισθολογικού κλιμακίου του άρθρου 16 παρ. 5 του ίδιου νόμου στο οποίο αντιστοιχούν τα έτη υπηρεσίας και τα τυπικά του προσόντα. Η συγκρότηση του συνεργείου υπερωριακής απασχόλησης διενεργείται με πράξη του διευθυντή του πολιτικού γραφείου ή του γενικού γραμματέα, ενώ επίσης με πράξη στο τέλος κάθε μήνα βεβαιώνεται η πραγματοποίηση των ωρών υπερωριακής εργασίας.

6. Στο προσωπικό των πολιτικών γραφείων σε περίπτωση μετακίνησής του εκτός έδρας για τις ανάγκες του γραφείου του μέλους της Κυβέρνησης και του υφυπουργού, στο οποίο ανήκουν, καταβάλλονται τα οδοιπορικά έξοδα και η ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για τους μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους, η οποία είναι:

α) για το διευθυντή πολιτικού γραφείου, τον ειδικό σύμβουλο και τον ειδικό συνεργάτη ίση με την αποζημίωση που αντιστοιχεί στο βαθμό διευθυντή,

β) για δε τους λοιπούς ίση με εκείνη που αντιστοιχεί στο βαθμό τους.

7. Για τη μισθολογική εξέλιξη των ανωτέρω, πλην των ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών, καθώς και για κάθε θέμα αποδοχών τους που δεν ρυθμίζεται ειδικά, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν. 3205/2003.

8. Η κατοχή της θέσης μετακλητού υπαλλήλου ή ειδικού συμβούλου ή συνεργάτη σε πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δικηγόρου ή άλλη ελεύθερου επαγγελματία. Ο διορισμός σε θέση διευθυντή πολιτικού γραφείου μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού, όπως επίσης σε θέση ειδικού συμβούλου ή συνεργάτη, αναστέλλει την άσκηση του λειτουργήματος ή επαγγέλματός τους. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού μπορεί να εισαχθούν εξαιρέσεις στην εφαρμογή αυτής της παραγράφου, όταν πρόκειται για διορισμό ειδικού συνεργάτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Άρθρο 58 Διυπουργικές επιτροπές

Εκτός από τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα που προβλέπονται στο άρθρο 15 λειτουργούν οι κατωτέρω διυπουργικές επιτροπές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα:

- α) Επιτροπή Εξέτασης Θεμάτων Δανειοδότησης - Πιστοδότησης.
- β) Επιτροπή Συντονισμού Πολιτικής Προστασίας για την Αντιμετώπιση Μεγάλης Έκτασης Καταστροφών.
- γ) Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Χώρας.
- δ) Επιτροπή Αμυντικής Βιομηχανίας.
- ε) Επιτροπή για τα Θέματα των Ελλήνων Τσιγγάνων.
- στ) Επιτροπή για την Οδική Ασφάλεια.
- ζ) Επιτροπή για τη Νεολαία.
- η) Επιτροπή για την Ισότητα των δύο Φύλων.

- θ) Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών.
 ι) Επιτροπή για την Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου.
 ια) Επιτροπή για τον Τουρισμό.
 ιβ) Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.).

Άρθρο 59

Κοινές διατάξεις για τη λειτουργία των διυπουργικών επιτροπών

Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 1	1. Ο πρόεδρος της κάθε επιτροπής έχει την αρμοδιότητα σύγκλησής της και καθορίζει την ημερήσια διάταξη.
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 2	2. Υπουργός, μέλος επιτροπής, αναπληρώνεται σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος από τον οριζόμενο από αυτόν υφυπουργό.
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 3	3. Στις επιτροπές μπορεί να προσκληθούν και άλλοι υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί, υφυπουργοί, σύμβουλοι του Πρωθυπουργού και υπηρεσιακοί παράγοντες εφόσον συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους ή και άλλοι εμπειρογνώμονες για θέματα της ειδικότητάς τους.
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 4	4. Στα μέλη των επιτροπών δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή ή αποζημίωση.
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 5	5. Η γραμματειακή και τεχνική εξυπηρέτηση των διυπουργικών επιτροπών ανατίθεται στο υπουργείο ή στη γενική γραμματεία στην οποία προΐσταται ο πρόεδρος της επιτροπής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο κεφάλαιο αυτό. Καθήκοντα γραμματέα ασκεί υπάλληλος, ο οποίος ορίζεται από τον πρόεδρο της επιτροπής με έναν ή περισσότερους αναπληρωτές. Στην περίπτωση αυτή στο γραμματέα και στους αναπληρωτές του καταβάλλεται αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 6	6. Οι επιτροπές, για τη διευκόλυνση του έργου τους, ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, οι οποίες οφείλουν να τις παρέχουν εγκαίρως, και ενημερώνονται με εισηγήσεις από τους αρμόδιους υπουργούς.
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 7	7. Οι προσκλήσεις και η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων των επιτροπών, στις οποίες δεν προεδρεύει ο Πρωθυπουργός αποστέλλονται και στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.
Άρθρο 1 32/2004	παρ. 1 π.δ.	
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 8	8. Στις συνεδριάσεις των επιτροπών τηρούνται πρακτικά εις διπλούν. Από αυτά, το ένα παραμένει στο αρχείο της γραμματείας της επιτροπής, το δε άλλο αποστέλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης.
Άρθρο 1 32/2004	παρ. 1 π.δ.	
Άρθρο 12 Υ228/2000	παρ. 9	9. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων των επιτροπών είναι απόρρητα, το δε απόρρητο διαρκεί για όσο χρόνο ισχύει το απόρρητο των συζητήσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Η διαφύλαξη του απορρήτου των πρακτικών αποτελεί υπηρεσιακή υποχρέωση του γραμματέα της οικείας επιτροπής. Χορήγηση αποσπασμάτων επιτρέπεται με τους ίδιους όρους, που προβλέπεται για τα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 60

Επιτροπή Εξέτασης Θεμάτων Δανειοδότησης - Πιστοδότησης

Άρθρο 2 παρ. Α' στοιχ. 1 - 3 Υ228/2000		1. Στην Επιτροπή Εξέτασης Θεμάτων Δανειοδότησης - Πιστοδότησης μετέχουν:
Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004		α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, ως πρόεδρος και β) ο υπουργός, ο οποίος εποπτεύει τον υπό δανειοδότηση ή πιστοδότηση φορέα, ως μέλος. Εισηγητής στην Επιτροπή είναι ο Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, τον οποίο αναπληρώνει, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας, ο αρμόδιος γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.
Άρθρο 2 παρ. Β'		2. Η Επιτροπή:
Υ228/2000		α) Εγκρίνει τη χορήγηση δανείων, εγγυητικών επιστολών και πιστώσεων, με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, αφού αξιολογήσει τη σκοπιμότητα παροχής της εγγύησης από οικονομικής και κοινωνικής πλευράς, στο πλαίσιο της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Κυβέρνησης. β) Εγκρίνει τους δανεισμούς από το εξωτερικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, είτε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με την προηγούμενη περ. α', είτε χωρίς αυτή. γ) Εγκρίνει τις συμφωνίες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, με πιστωτικά ιδρύματα, σε παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Άρθρο 2 παρ. Γ'
Υ228/2000
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

3. Καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Διεύθυνσης Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, κατηγορίας ΠΕ που ορίζεται, με τους αναπληρωτές του, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 61

Επιτροπή Συντονισμού Πολιτικής Προστασίας για την Αντιμετώπιση Μεγάλης Έκτασης Καταστροφών

Άρθρο 4 παρ. Α'
Υ228/2000
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

1. Στην Επιτροπή Συντονισμού Πολιτικής Προστασίας για την Αντιμετώπιση Μεγάλης Έκτασης Καταστροφών μετέχουν:

α) Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, ως πρόεδρος, β) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, γ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης, δ) ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Έργων, ε) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ζ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, η) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, θ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, ι) ο Γενικός Γραμματέας Επικοινωνίας, ια) ο Υπαρχηγός Γ.Ε.ΕΘ.Α. και ιβ) οι Γενικοί Γραμματείς των Υπουργείων Μακεδονίας - Θράκης και Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, σε περίπτωση καταστροφών σε περιοχές της αρμοδιότητάς τους, ως μέλη.

2. Η Επιτροπή:

α) Ενισχύει το έργο συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση γενικών ή τοπικών (χερσαίων ή θαλάσσιων) μεγάλης έκτασης καταστροφών και ενημερώνει την κοινή γνώμη.

β) Προτείνει στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας τη διάθεση του απαραίτητου ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων για την αντιμετώπιση των πιο πάνω καταστροφών.

γ) Επιλαμβάνεται κατά την κρίση του προέδρου της, κάθε άλλου σχετικού θέματος.

Άρθρο 62

Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Χώρας

Άρθρο 5 παρ. Α'
Υ228/2000
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

1. Στην Επιτροπή Οργάνωσης και Συντονισμού των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Χώρας μετέχουν:

α) Ο Υπουργός Εξωτερικών και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών, ως πρόεδρος, β) ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, γ) ο Υπουργός Ανάπτυξης, δ) ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, ε) ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας και στ) ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός για το συζητούμενο θέμα, ως μέλη.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής προσκαλούνται και οι προϊστάμενοι του Οικονομικού Γραφείου και του Γραφείου Σχεδιασμού Στρατηγικής του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού. Η Επιτροπή είναι δυνατόν να συνέρχεται και σε επίπεδο γενικών ή ειδικών γραμματέων υπουργείων όταν ένας ή περισσότεροι υπουργοί κωλύονται να συμμετάσχουν και κατά την κρίση του προέδρου το συζητούμενο θέμα δεν είναι ιδιαίζουσα σημασίας. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή προεδρεύεται από το Γενικό Γραμματέα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών.

2. Έργο της Επιτροπής είναι:

α) Η συλλογή των αναγκαίων πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με το συντονισμό και την οργάνωση των διεθνών οικονομικών σχέσεων της Χώρας, καθώς και η μελέτη επεξεργασίας τους.

β) Η παρακολούθηση της εκτέλεσης των διεθνών οικονομικών συμφωνιών.

γ) Η σύνταξη σχετικών προγραμμάτων και προτάσεων.

Άρθρο 5 παρ. Β'
Υ228/2000

3. Η γραμματειακή εξυπηρέτηση της Επιτροπής ανατίθεται στη Γενική Γραμματεία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Καθήκοντα γραμματέα ασκεί ειδικός σύμβουλος του Υπουργείου Εξωτερικών ή υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων που ορίζεται, με τους αναπληρωτές του, από τον πρόεδρο της Επιτροπής.

Άρθρο 5 παρ. Γ'
Υ228/2000

Άρθρο 63
Επιτροπή Αμυντικής Βιομηχανίας

Άρθρο 7 παρ. Α'
Υ228/2000
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

1. Στην Επιτροπή Αμυντικής Βιομηχανίας μετέχουν:

α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, ως πρόεδρος, με αναπληρωτή τον οριζόμενο από αυτόν υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, β) ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, με αναπληρωτή τον οριζόμενο από αυτόν υφυπουργό Εθνικής Άμυνας, γ) ο Υπουργός Ανάπτυξης με αναπληρωτή τον Υφυπουργό Ανάπτυξης, αρμόδιο για θέματα βιομηχανίας και δ) ο κατά περίπτωση συναρμόδιος για το συζητούμενο θέμα υπουργός, ως μέλη.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής προσκαλείται και ο οικονομικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού.

2. Έργο της Επιτροπής είναι:

Άρθρο 7 παρ. Β'
Υ228/2000

α) Ο σχεδιασμός της πολιτικής για την αμυντική βιομηχανία και ιδίως για την ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής αμυντικού υλικού και την εξυγίανση των κρατικών μονάδων ή φορέων του τομέα αυτού.

β) Η διαμόρφωση πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του συνόλου των μονάδων παραγωγής ή εμπορίας αμυντικού υλικού, τη βελτίωση της καινοτομικής τους ικανότητας με συμπαράγωγή αλλοδαπών εταιρειών, την αξιοποίηση των ιδιωτικών εταιρειών του κλάδου και την ορθολογικότερη οργάνωση και λειτουργία τους, μέσω της αποτελεσματικής διοίκησής τους και της δημιουργίας βιώσιμων μονάδων.

γ) Η διαμόρφωση αποτελεσματικής πολιτικής εξαγωγών στρατηγικής στον αμυντικό τομέα και πλαισίου συνεργασίας με μη αμυντικές βιομηχανίες.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητά από τους εμπλεκόμενους φορείς την πρόσληψη συμβούλων για τα ειδικά ζητήματα (αναδιάρθρωση, μεταχοποίηση, συνεργασίες κ.λ.π.). Η Επιτροπή ιδίως εξετάζει σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας τρόπους μεγαλύτερης συμμετοχής της εθνικής παραγωγής στα προγράμματα εξοπλισμών και προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων και καθορίζει τις αναγκαίες για το σκοπό αυτό διαδικασίες.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής εκτελούνται από τα αρμόδια, κατά περίπτωση, υπουργεία.

Άρθρο 64

Επιτροπή για τα Θέματα των Ελλήνων Τσιγγάνων

Άρθρο 9 παρ. Α'
Υ228/2000
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004
Άρθρο 3 παρ. 1 ν.
2909/2001

1. Στην Επιτροπή για τα Θέματα των Ελλήνων Τσιγγάνων μετέχουν:

α) Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως πρόεδρος, β) ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, αρμόδιος για θέματα δημοσίων επενδύσεων και περιφερειακής ανάπτυξης, γ) ο Υφυπουργός Πέριβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αρμόδιος για θέματα χωροταξίας και περιβάλλοντος, δ) ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ε) ο Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, αρμόδιος για θέματα απασχόλησης, στ) ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιος για θέματα της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας, ζ) ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιος για θέματα πρόνοιας, η) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, αρμόδιος για θέματα δημοσίων δαπανών, θ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού, ι) ο Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς, ια) ο Γενικός Γραμματέας Εκπαίδευσης Ενηλίκων και ιβ) ο Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού, ως μέλη.

Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, οι παραπάνω υφυπουργοί, αναπληρώνονται από το γενικό γραμματέα του αντίστοιχου υπουργείου. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής προσκαλείται και εκπρόσωπος του Γραφείου για Θέματα Ποιότητας Ζωής του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού.

Άρθρο 9 παρ. Β'
Υ228/2000

2. Η Επιτροπή έχει ως έργο το σχεδιασμό και συντονισμό της εθνικής πολιτικής για τα θέματα των ελλήνων τσιγγάνων και ιδίως την επεξεργασία και την πρόωθηση νομοθετικών, διοικητικών και οικονομικών μέτρων για την υγεία, τη στέγαση, την εκπαίδευση, την απασχόληση, την πολιτιστική ανάπτυξή τους, καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών προγραμμάτων και μέτρων

Άρθρο 65**Επιτροπή για την Οδική Ασφάλεια**

Άρθρο 10 παρ. Α' Υ228/2000
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

1. Στην Επιτροπή για την Οδική Ασφάλεια μετέχουν :
 α) Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, ως πρόεδρος, β) ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αρμόδιος για θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, αρμόδιος για θέματα δημοσίων επενδύσεων και περιφερειακής πολιτικής και ανάπτυξης, δ) ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αρμόδιος για θέματα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, ε) ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιος για θέματα της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσίας Υγείας και στ) ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, ως μέλη.

Άρθρο 10 παρ. Β' Υ228/2000

Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τους, οι παραπάνω υφυπουργοί, αναπληρώνονται από το γενικό γραμματέα του αντίστοιχου υπουργείου.
 2. Η Επιτροπή έχει ως έργο την εξέταση των θεμάτων που αφορούν την οδική ασφάλεια της Χώρας, τη διαμόρφωση πολιτικής οδικής ασφάλειας, την κατάρτιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προγραμμάτων και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους, καθώς και το συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών για τη συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών και άλλων στοιχείων και τη λήψη μέτρων, με σκοπό τον περιορισμό των τροχαίων ατυχημάτων και την εμπέδωση της οδικής ασφάλειας.

Άρθρο 66**Επιτροπή για τη Νεολαία**

Άρθρο 11 παρ. Α' Υ228/2000
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

1. Στην Επιτροπή για τη Νεολαία μετέχουν:
 α) Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ως πρόεδρος, β) ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, γ) ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δ) ο Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ε) ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στ) ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ζ) Ο Υφυπουργός Πολιτισμού, η) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού και θ) ο Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς, ως μέλη.

Άρθρο 11 παρ. Β' Υ228/2000

Ο πρόεδρος της Επιτροπής ορίζει τον εισηγητή ή τους εισηγητές, ανάλογα με τα προς συζήτηση θέματα. Εκτός από τα μέλη της Επιτροπής καθήκοντα εισηγητή μπορεί να ανατίθενται και σε στελέχη της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς ή άλλων αρμόδιων για το συγκεκριμένο θέμα υπουργείων ή φορέων, σε εκπροσώπους περιφερειών, εμπειρογνώμονες και σε εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων νέων.

Άρθρο 11 παρ. Γ' Υ228/2000

2. Έργο της Επιτροπής είναι:
 α) Ο συντονισμός των αρμόδιων υπουργείων και άλλων φορέων του δημόσιου τομέα στην ανάπτυξη πολιτικής για τη νέα γενιά.
 β) Ο συνδυασμός των επιμέρους μέτρων πολιτικής για τη νέα γενιά, ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες συνεργασίες για την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων αυτών.
 γ) Η υποστήριξη και καθοδήγηση των υπουργείων και των δημόσιων φορέων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων που αφορούν ειδικά τη νέα γενιά.
 δ) Η προετοιμασία και κατάρτιση ετήσιου προγράμματος δράσης για τους νέους, με στόχο τη συγκρότηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για τη νεότητα, και η παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος.
 ε) Η παρουσίαση των κυβερνητικών αποφάσεων για θέματα νέας γενιάς. Κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής της πολιτικής για τους νέους, η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη συνεργασία και τη συνδιαχείριση με μη κυβερνητικές οργανώσεις νέων, κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς, στο πλαίσιο μιας δικτυακής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.
 3. Η γραμματειακή, τεχνική και επιστημονική εξυπηρέτηση της Επιτροπής ανατίθεται στη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς. Καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς της κατηγορίας ΠΕ που ορίζεται με τους αναπληρωτές του από τον πρόεδρο της Επιτροπής.

Άρθρο 67**Επιτροπή για την Ισότητα των δύο Φύλων**

Άρθρο 1 Υ316/2000

1. Στην Επιτροπή για την Ισότητα των δύο Φύλων μετέχουν:

- Αρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
- α) Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως πρόεδρος, β) το μέλος του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο ασκεί την εποπτεία των Γενικών Γραμματειών Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, γ) ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο αρμόδιος για τις δημόσιες επενδύσεις, την περιφερειακή πολιτική και την ανάπτυξη, δ) ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, ο αρμόδιος για τα θέματα εμπορίου, ε) ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στ) ο Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο αρμόδιος για τα θέματα εργασίας, ζ) ο Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο αρμόδιος για τα θέματα κοινωνικών ασφαλίσεων, η) ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο αρμόδιος για την υγεία, θ) ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο αρμόδιος για την πρόνοια, ι) ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο αρμόδιος για τη φυτική παραγωγή, τις γεωργικές εφαρμογές και την έρευνα και ια) ο Γενικός Γραμματέας Ισότητας.
- Αρθρο 2 παρ. Α' 316/2000
2. Έργο της Επιτροπής είναι:
- α) Η λήψη των αναγκαίων αποφάσεων για την προώθηση της εθνικής πολιτικής για την ισότητα των δύο φύλων στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές (mainstreaming), και των πολιτικών ισότητας των διεθνών οργανισμών.
- β) Ο συντονισμός των υπουργείων και των φορέων του δημόσιου τομέα κατά την επεξεργασία πολιτικών και δράσεων για τις γυναίκες σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- γ) Η υποστήριξη των υπουργείων και των φορέων του δημόσιου τομέα στο σχεδιασμό νομοθετικών πρωτοβουλιών και την υλοποίηση μέτρων που αφορούν ειδικά τις γυναίκες.
- δ) Η προετοιμασία και η κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος δράσης για την ισότητα με στόχο τη διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης πολιτικής στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ., καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων και των μέτρων του εν λόγω προγράμματος.
- ε) Η εποπτεία, η παρακολούθηση και η ποιοτική και ποσοτική αποτίμηση των ασκούμενων πολιτικών.
- στ) Η προβολή των αποφάσεων για θέματα ισότητας των δύο φύλων.
- Αρθρο 2 παρ. Β' 316/2000
3. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Επιτροπή μπορεί να συνεργάζεται με μη κυβερνητικές οργανώσεις γυναικών, καθώς επίσης και με κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς.
- Αρθρο 3 παρ. 1 316/2000
4. Η γραμματειακή, η τεχνική, η επιστημονική και κάθε άλλη υποστήριξη της Επιτροπής παρέχεται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας.
- Άρθρο 68**
Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών
- Αρθρο 1 παρ. 1 876/2001
1. Η Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών, την οποία συντονίζει ο Πρωθυπουργός αποτελείται από τους:
- Αρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004
- α) Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως πρόεδρο, β) Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, γ) Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, δ) Υπουργό Εθνικής Άμυνας, ε) Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στ) Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ζ) Υπουργό Δικαιοσύνης, η) Υπουργό Πολιτισμού, θ) Υπουργό Δημόσιας Τάξης και ι) Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, ως μέλη.
- Αρθρο 1 παρ. 2 876/2001
2. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τους, οι παραπάνω υπουργοί, μέλη της Επιτροπής, αναπληρώνονται από τους αρμόδιους υφυπουργούς ή το γενικό γραμματέα του αντίστοιχου υπουργείου.
- Αρθρο 1 παρ. 3 876/2001
3. Στην Επιτροπή καλούνται από τον πρόεδρό της και μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα, οι τυχόν αρμόδιοι κατά περίπτωση υπουργοί ή γενικοί γραμματείς. Επίσης μπορεί να καλούνται εκπρόσωποι υπουργείων, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου
- Αρθρο 2 παρ. 1 876/2001
4. Η Επιτροπή ως έργο της έχει:
- α) Την εκπόνηση του εθνικού σχεδίου δράσης πενταετούς διάρκειας, που αποτελεί τη συνολική πολιτική καταπολέμησης του προβλήματος των ναρκωτικών, όπου θα προβλέπονται και θα καθορίζονται με σαφήνεια οι αρχές, οι στόχοι, οι δράσεις, οι ενέργειες και τα μέτρα, η διαθεσιμότητα των πόρων για την κάλυψη αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την επίτευξη και την ολοκλήρωση του σχεδίου και
- β) το συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και τη παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης σε όλα τα υπουργεία και σε όλα τα επίπεδα.

- Άρθρο 2 παρ. 2
Υ876/2001
- Άρθρο 3 παρ. 1
Υ876/2001
- Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν
3242/2004
- Άρθρο 3 παρ. 2
Υ876/2001
- Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν
3242/2004
5. Οι υπηρεσίες και οι φορείς του δημόσιου τομέα οφείλουν να παρέχουν στην Επιτροπή κάθε αναγκαία συνδρομή και ιδίως τις πληροφορίες και στοιχεία που ζητούνται από αυτή για την εκπλήρωση του έργου της.
6. Η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη της Επιτροπής εξασφαλίζεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
7. Καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με βαθμό Α΄ της ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με απόφαση του προέδρου της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση μπορεί να οριστεί, ως αναπληρωτής του γραμματέα, υπάλληλος με τα ίδια τυπικά προσόντα.
- Άρθρο 69**
Επιτροπή για την Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου
- Άρθρο 1 παρ. 1
Υ1057/2001
- Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004
- Άρθρο 1 παρ. 2
Υ1057/2001
- Άρθρο 1 παρ. 3
Υ1057/2001
- Άρθρο 2 παρ. 1
Υ1057/2001
- Άρθρο 2 παρ. 2
Υ1057/2001
1. Η Επιτροπή για την Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου και την εφαρμογή ολοκληρωμένων πολιτικών τοπικής ανάπτυξης, την οποία συντονίζει ο Πρωθυπουργός αποτελείται από τους:
- α) Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως πρόεδρο και: β) Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, γ) Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, δ) Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ε) Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στ) Υφυπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ζ) Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η) Υφυπουργό Πολιτισμού και θ) Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης, ως μέλη.
2. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τους οι παραπάνω υφυπουργοί, μέλη της Επιτροπής, αναπληρώνονται από το γενικό γραμματέα του αντίστοιχου υπουργείου.
3. Στην Επιτροπή καλούνται και μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα, οι τυχόν αρμόδιοι κατά περίπτωση υφυπουργοί, υφυπουργοί ή γενικοί γραμματείς. Επίσης, μπορεί να καλούνται σύμβουλοι του Πρωθυπουργού, υπηρεσιακοί παράγοντες, εκπρόσωποι νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή και άλλοι εμπειρογνώμονες για θέματα ειδικότητάς τους.
4. Έργο της Επιτροπής είναι:
- α) Ο συντονισμός των αρμόδιων υπουργείων και άλλων φορέων του Δημοσίου στη λήψη πρωτοβουλιών και μέτρων για την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου και ιδίως:
- αα) για τη βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα σε όλα τα επίπεδα της αγροδιατροφικής αλυσίδας μέσα από την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των αγροτών, τη διάχυση της καινοτομίας, την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού επιπέδου, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων, καθώς και τη δημιουργία κατάλληλης φυσικής υποδομής, ββ) για την εξασφάλιση συνθηκών για την αύξηση της απασχόλησης, την αναδιάρθρωση θεσμών και διοικητικών υποδομών, την αναβάθμιση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, ενημέρωσης και εκπαίδευσης, την προσέλκυση νέων, δυναμικών και οικονομικά ενεργών ατόμων και οικογενειών στην ύπαιθρο και γενικά τη δημιουργία οικονομικά αυτοδύναμων περιφερειών.
- β) Ο συνδυασμός των επί μέρους μέτρων πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου, ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες συνεργασίες για την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων αυτών.
- γ) Η υποστήριξη και καθοδήγηση των υπουργείων και των δημόσιων φορέων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων που αφορούν την ανάπτυξη της υπαίθρου.
5. Οι υπηρεσίες και οι φορείς του δημόσιου τομέα οφείλουν να παρέχουν στην Επιτροπή κάθε αναγκαία συνδρομή και ιδίως τις πληροφορίες και τα στοιχεία που ζητούνται από αυτή για την εκπλήρωση του έργου της.

- Άρθρο 3 παρ. 1
Υ1057/2001
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004
Άρθρο 3 παρ. 2
Υ1057/2001
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004
6. Η γραμματειακή και τεχνική εξυπηρέτηση της Επιτροπής εξασφαλίζεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
7. Καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με βαθμό Α' της ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με απόφαση του προέδρου της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ως αναπληρωτής του γραμματέα υπάλληλος με τα ίδια προσόντα. Στο γραμματέα και τον αναπληρωτή του καταβάλλεται αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Άρθρο 70**
Επιτροπή για τον Τουρισμό
1. Η Επιτροπή για τον Τουρισμό, την οποία συντονίζει ο Πρωθυπουργός αποτελείται από τους:
- α) Υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης, ως πρόεδρο, β) Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, γ) Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, δ) Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ε) Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στ) Υπουργό Πολιτισμού, ζ) Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, η) Υπουργό Δημόσιας Τάξης και θ) Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας.
2. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τους οι παραπάνω υπουργοί, μέλη της Επιτροπής, αναπληρώνονται από τον υφυπουργό ή γενικό γραμματέα του αντίστοιχου υπουργείου.
3. Στην Επιτροπή καλούνται και μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα, οι τυχόν αρμόδιοι κατά περίπτωση υφυπουργοί, υφυπουργοί ή γενικοί γραμματείς. Επίσης, μπορεί να καλούνται σύμβουλοι του Πρωθυπουργού, υπηρεσιακοί παράγοντες, εκπρόσωποι νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή και άλλοι εμπειρογνώμονες για θέματα της ειδικότητάς τους.
4. Έργο της Επιτροπής για τον Τουρισμό είναι:
- α) ο σχεδιασμός, ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων για την τουριστική ανάπτυξη της Χώρας,
β) η λήψη μέτρων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες λόγω δυσμενών συνθηκών διέρχεται κρίση ο τουρισμός στη Χώρα,
γ) η μελέτη, η δημιουργία προϋποθέσεων και η υποστήριξη μέτρων προσέλκυσης κεφαλαίων για επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού,
δ) η εφαρμογή μέτρων που διευκολύνουν την είσοδο στη Χώρα και τις μετακινήσεις μέσα σε αυτήν των προερχόμενων από το εξωτερικό επισκεπτών.
5. Οι γενικοί γραμματείς των αντίστοιχων των παρ. 1, 2 και 3 υπουργείων ή αυτοτελών γενικών γραμματειών συνεδριάζουν ως ομάδα εργασίας, υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, τουλάχιστον μία φορά το δίμηνο και ασχολούνται με τα θέματα της παρ. 4.
6. Η γραμματειακή και τεχνική εξυπηρέτηση της Επιτροπής εξασφαλίζεται από το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης.
7. Καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης με βαθμό Α' της ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με απόφαση του προέδρου της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ως αναπληρωτής του γραμματέα υπάλληλος με τα ίδια προσόντα. Στο γραμματέα και τον αναπληρωτή του καταβάλλεται αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Άρθρο 71**
Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.)
1. Η Δ.Ε.Α. αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ως πρόεδρο και τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και κατά περίπτωση από τον υφυπουργό που εποπτεύει την επιχείρηση του Δημοσίου που υπάγεται στις διατάξεις του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ Α' 212).
- Άρθρο 1 παρ. 1 Υ
315/2003
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004
Άρθρο 5 π.δ. 122/2004
Άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3270/2004
Άρθρο 1 παρ. 2
Υ315/2003
Άρθρο 1 παρ. 3
Υ315/2003
Άρθρο 2 Υ 315/2003
Άρθρο 3 Υ315/2003
Άρθρο 5 π.δ. 122/2004
Άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3270/2004
Άρθρο 4 παρ. 1
Υ315/2003
Άρθρο 5 π.δ. 122/2004
Άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3270/2004
Άρθρο 4 παρ. 2
Υ315/2003
Άρθρο 5 π.δ. 122/2004
Άρθρο 1 παρ. 1 ν.
3270/2004
Άρθρο 3 παρ. 1 ν.
3049/2002
Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

- Άρθρο 3 παρ. 2 ν. 3049/2002 2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών εποπτεύει το έργο της αποκρατικοποίησης και είναι εισηγητής στη Δ.Ε.Α. Η Δ.Ε.Α. αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των μελών της.
- Άρθρο 3 παρ. 3 ν. 3049/2002 3. Η Δ.Ε.Α. χαράσσει την κυβερνητική πολιτική για την αποκρατικοποίηση επιχειρήσεων του Δημοσίου και καθορίζει με αποφάσεις της τις επιχειρήσεις του Δημοσίου που αποκρατικοποιούνται.
- Άρθρο 3 παρ. 4 ν. 3049/2002 4. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.), με σκοπό την επικουρία του έργου της Δ.Ε.Α.. Η οργάνωση της Ε.Γ.Α., η λειτουργία και οι αρμοδιότητές της, στις οποίες περιλαμβάνεται και η επικουρία του έργου εποπτείας των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.
- Άρθρο 3 παρ. 5 ν. 3049/2002 5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να αποσπώνται στην Ε.Γ.Α., κατ' απόκλιση των περί αποσπάσεων διατάξεων, υπάλληλοι υπουργείων και εποπτευόμενων από αυτά φορέων. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων αυτών βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.
- Άρθρο 3 παρ. 6 ν. 3049/2002 6. Με απόφαση της Δ.Ε.Α., για τις ανάγκες της αποκρατικοποίησης και επικουρίας του έργου της Ε.Γ.Α. μπορεί να συνάπτονται, εκτός των συμβάσεων των συμβούλων που προβλέπονται στο άρθρο 7 του ν. 3049/2002, και συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με ειδικούς επιστημονικούς συμβούλους και εμπειρογνώμονες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζεται και η αμοιβή των πιο πάνω προσώπων.
- Άρθρο 3 παρ. 7 ν. 3049/2002 7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κατ' παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, στη θέση του προϊσταμένου της Ε.Γ.Α. μπορεί να αποσπάται διευθυντής της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή να τοποθετείται υπάλληλος των ειδικών θέσεων του άρθρου 55.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 72

Τίτλος – Σκοπός

- Άρθρο 1 παρ. 2 π.δ. 32/2004 1. Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης αποτελεί αυτοτελή δημόσια υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό.
- Άρθρο 7 παρ. 1 ν. 1558/1985 2. Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης είναι επιτελική δημόσια υπηρεσία, η οποία υποστηρίζει το έργο του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο Υπουργικό Συμβούλιο, στα λοιπά συλλογικά κυβερνητικά όργανα και στις διυπουργικές επιτροπές, εκτός αν τα καθήκοντα αυτά έχουν ανατεθεί σε άλλα όργανα, συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων των οργάνων αυτών και γενικά ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, ή ανατίθενται σε αυτήν από άλλες διατάξεις.
- Άρθρο 1 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο π.δ. 32/2004 3. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία αναφέρονται οι όροι «Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου» ή «Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου» και «Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου» ή «Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου», νοούνται, εφεξής, η «Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης» και ο «Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης» αντίστοιχα.

Άρθρο 73

Γενική διάρθρωση

- Άρθρο 2 παρ. 1 π.δ. 32/2004, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 1 του π.δ. 179/2004 1. Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης αποτελείται από: α) Το Ιδιαίτερο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα, β) το Νομικό Γραφείο και γ) το Γραφείο Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, τα οποία λειτουργούν σε επίπεδο γραφείου.
- Άρθρο 2 παρ. 2 π.δ. 32/2004 2. Στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης υπάγονται η Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή (ΚΕ.Ν.Ε.) και η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης (Κ.Ε.Κ.), οι οποίες ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 2 παρ. 3 π.δ. 32/2004, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 2 του π.δ. 179/2004

Άρθρο 3 παρ. 1 π.δ. 32/2004, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 3 π.δ. 179/2004

Άρθρο 7 παρ. 2 εδάφια πρώτο και δεύτερο ν. 1558/1985

Άρθρο 3 παρ. 2 π.δ. 32/2004

Άρθρο 3 παρ. 3 π.δ. 32/2004, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 4 π.δ. 179/2004

Άρθρο 3 παρ. 4 π.δ. 32/2004

Άρθρο 7 παρ. 8 ν. 1558/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 30 παρ. 2 ν. 2190/1994

Άρθρο 3 παρ. 5 π.δ. 32/2004

Άρθρο 3 παρ. 6 π.δ. 32/2004, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 5 π.δ. 179/2004

3. Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης και οι υπηρεσίες των οποίων έχει τη διοικητική και οικονομική υποστήριξη εξυπηρετούνται από αυτοτελές γραφείο Νομικού Συμβούλου του Κράτους που συνιστάται για το σκοπό αυτό στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στη Βουλή.

Άρθρο 74

Γενικός Γραμματέας

1. Ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης είναι μετακλητός υπάλληλος με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων. Η θέση του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης πληρούται με διορισμό ή ανάθεση καθηκόντων σε ανώτατο δημόσιο λειτουργό, με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η παύση του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος καθήκοντα του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης ασκεί πρόσωπο, το οποίο ορίζεται από τον Πρωθυπουργό με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης αναστέλλεται κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων του.

4. Οι διατάξεις που ισχύουν για τους γενικούς γραμματείς των υπουργείων εφαρμόζονται ανάλογα και για το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης, εφόσον δεν τροποποιούνται από τις ειδικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Η διάταξη του άρθρου 55 παρ. 14 ισχύει και για το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας ασκεί ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) Προϊστάται των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

β) Είναι ο άμεσος βοηθός του Πρωθυπουργού στη διεκπεραίωση των εντολών του, παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων και οδηγιών του, και ιδίως εκείνων που αφορούν το συντονισμό του κυβερνητικού έργου, καθώς και την εκτέλεση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, ενημερώνοντας σχετικά τον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους υπουργούς και υφυπουργούς.

γ) Ασκεί καθήκοντα γραμματέα στο Υπουργικό Συμβούλιο, στα συλλογικά κυβερνητικά όργανα και τις διυπουργικές επιτροπές εκτός αν τα καθήκοντα αυτά έχουν ανατεθεί σε άλλα όργανα. Οι γραμματείς των λοιπών κυβερνητικών οργάνων όπου δεν μετέχει ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης του κοινοποιούν τις προσκλήσεις με την ημερήσια διάταξη την οποία καταρτίζουν και αντίγραφο των πρακτικών που τηρούν.

δ) Ενημερώνει τα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς για τις αποφάσεις του Πρωθυπουργού, του Υπουργικού Συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και παρακολουθεί την εφαρμογή τους.

ε) Συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Βουλής, τα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς και το Γενικό Γραμματέα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, για τα θέματα που εμπíπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

6. Ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να:

α) Μεταβιβάζει αρμοδιότητες και το δικαίωμα υπογραφής σε διοικητικές και οικονομικής φύσης θέματα στους προϊστάμενους των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

β) Κατανέμει και ανακατανέμει τις θέσεις και να καθορίζει τη σύνθεση του προσωπικού των υπηρεσιακών μονάδων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

γ) Συνιστά με απόφασή του επιτροπές ή ομάδες εργασίας από δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους και ιδιώτες εμπειρογνώμονες για τη μελέτη, συλλογή και επεξεργασία στοιχείων ή εκτέλεση εργασίας νομοπαρασκευαστικού ή άλλου έργου συναφούς με τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης. Με την απόφαση αυτή μπορεί να καθορίζεται ο χρόνος ολοκλήρωσης της εργασίας ή του έργου. Σε περίπτωση καθορισμού αμοιβής ή αποζημίωσης των επιτροπών ή ομάδων

αυτών η απόφαση υπογράφεται και από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών

δ) Αναθέτει σε ερευνητικά κέντρα ή επιστημονικά ινστιτούτα τη διενέργεια ερευνών και τη σύνταξη μελετών ή άλλων επιστημονικών εργασιών, που σχετίζονται με το σκοπό και τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης. Η απόφαση αυτή συνυπογράφεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 75

Ιδιαίτερο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα

Άρθρο 4 παρ. 1 π.δ. 32/2004

1. Το Ιδιαίτερο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα είναι αρμόδιο για την οργάνωση και το συντονισμό των ενεργειών της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 4 παρ. 2 π.δ. 32/2004, όπως τα στοιχ. ε', στ' και ζ' αντικαταστάθηκαν με το άρθρο μόνο παρ. 6 και 7 π.δ. 179/2004 και όπως τα στοιχ. η' έως ια' προστέθηκαν με το άρθρο μόνο παρ. 10 π.δ. 179/2004

2. Ειδικότερα, στο Ιδιαίτερο Γραφείο υπάγονται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Η οργάνωση της επικοινωνίας του Γενικού Γραμματέα με τα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς, τους γενικούς γραμματείς των υπόυργείων, το Προεδρείο και τη Γενική Γραμματεία της Βουλής, τις κοινοβουλευτικές ομάδες των κομμάτων, τη Γενική Γραμματεία της Προεδρίας της Δημοκρατίας, τις δικαστικές και δημόσιες αρχές και τους πολίτες, β) η διεκπεραίωση της αλληλογραφίας του Γενικού Γραμματέα και η υποβοήθησή του στην άσκηση των καθηκόντων του και την επίτευξη της αποστολής του, γ) ο προγραμματισμός και η οργάνωση κάθε είδους εκδηλώσεων από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, δ) ο χειρισμός των ζητημάτων πρωτοκόλλου κατά τη συμμετοχή των μελών της Κυβέρνησης, υφυπουργών, ή γενικών γραμματέων ως εκπροσώπων της Κυβέρνησης στις εθνικές εορτές και τις επίσημες τελετές, ε) η ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης για τα δημοσιεύματα του ημεδαπού και αλλοδαπού Τύπου, που αφορούν την Κυβέρνηση και ειδικότερα τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, στ) η παροχή γραμματειακής υποστήριξης στο Υπουργικό Συμβούλιο, στα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, καθώς και στις διυπουργικές επιτροπές, εφόσον τα καθήκοντα αυτά δεν έχουν ανατεθεί σε άλλα όργανα και ειδικότερα η προετοιμασία των φακέλων, η κατάρτιση και κοινοποίηση της ημερήσιας διάταξης των θεμάτων που πρόκειται να εισαχθούν για συζήτηση ή λήψη απόφασης από τα παραπάνω όργανα και η τήρηση των πρακτικών των συζητήσεων αυτών, ζ) η ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών για τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και των άλλων συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, η) η μέριμνα για την ανάπτυξη εφαρμογών πληροφορικής βάσεων δεδομένων και συναφών θεμάτων, θ) η μέριμνα για την τήρηση και τον εμπλουτισμό της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, ι) η τήρηση αρχείου των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών και των μελών των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και κυβερνητικών επιτροπών και η παροχή σχετικών βεβαιώσεων, ια) η τήρηση αρχείου των διοριζόμενων προσώπων από το Υπουργικό Συμβούλιο, τα κυβερνητικά όργανα και τους υπουργούς σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, όπως προέδρων και μελών διοικητικών συμβουλίων δημόσιων οργανισμών.

Άρθρο 76

Νομικό Γραφείο

Άρθρο 5 π.δ. 32/2004, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 8 π.δ. 179/2004

Το Νομικό Γραφείο έχει τις εξής αρμοδιότητες :

α) Υποστηρίζει το νομοθετικό έργο της Κυβέρνησης και ιδίως:

αα) Παραλαμβάνει τα σχέδια νόμων και τις υπουργικές τροπολογίες και ελέγχει τη συνδρομή των κατά το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής απαιτούμενων προϋποθέσεων προκειμένου να κατατεθούν στη Βουλή.

ββ) Διαβιβάζει τα σχέδια νόμων και όσες υπουργικές τροπολογίες κρίνεται αναγκαίο προς επεξεργασία στην ΚΕ.Ν.Ε. και συνεργάζεται με αυτή για τη ρύθμιση κάθε διαδικαστικού θέματος που σχετίζεται με τη λειτουργία της και την επεξεργασία των σχεδίων από την Επιτροπή, στις συνεδριάσεις της οποίας παρίσταται υποχρεωτικώς εκπρόσωπος του Νομικού Γραφείου. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης η ΚΕ.Ν.Ε. μπορεί να συνεδριάσει και χωρίς την παρουσία εκπροσώπου του Νομικού Γραφείου, ύστερα από σχετική ειδοποίηση του Γραφείου προς την Επιτροπή.

γγ) Καταθέτει τα σχέδια των νόμων και των υπουργικών τροπολογιών στη Βουλή.

δδ) Παρακολουθεί τις εργασίες νομοθετικού έργου της Βουλής μέχρι την ψήφιση των νομοσχεδίων και την περαιτέρω διαδικασία έκδοσης και δημοσίευσης των νόμων.

β) Υποστηρίζει το κανονιστικό έργο της Κυβέρνησης και των άλλων κρατικών οργάνων και νομικών προσώπων, που διαθέτουν κανονιστική αρμοδιότητα και ιδίως:

αα) Παραλαμβάνει τα σχέδια προεδρικών διαταγμάτων με κανονιστικό χαρακτήρα και ελέγχει την πληρότητα των εγγράφων που τα συνοδεύουν, ασκεί προέλεγχο επί του περιεχομένου τους, τα διαβιβάζει περαιτέρω στο Συμβούλιο της Επικρατείας για την κατά το Σύνταγμα επεξεργασία τους, ελέγχει εάν η Διοίκηση συμμορφώθηκε προς τις παρατηρήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και τα προωθεί προς υπογραφή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ββ) Συντάσσει τα σχέδια προεδρικών διαταγμάτων που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου.

γγ) Συντάσσει τα σχέδια των αποφάσεων που εκδίδει ο Πρωθυπουργός και ελέγχει τα σχέδια των κοινών αποφάσεων που εκδίδονται από τον Πρωθυπουργό και άλλους υπουργούς ή υφυπουργούς.

δδ) Συντάσσει σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία τα σχέδια πράξεων νομοθετικού περιεχομένου και μεριμνά για την υπογραφή τους από τον Πρωθυπουργό και τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου.

εε) Συντάσσει ή εξετάζει τη νομιμότητα των σχεδίων πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου και μεριμνά για την υπογραφή τους από τον Πρωθυπουργό και τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου.

γ) Μεριμνά για τη θεώρηση των δοκιμίων των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και την αποστολή τους στο Εθνικό Τυπογραφείο.

δ) Εκπονεί μελέτες, καταρτίζει προτάσεις για αναγκαίες νομοθετικές μεταρρυθμίσεις και εισηγείται στον Πρωθυπουργό για κάθε θέμα νομιμότητας της κυβερνητικής λειτουργίας καθώς και για ειδικά θέματα νομοθετικής πολιτικής της Κυβέρνησης και συντονισμού και προώθησης του κυβερνητικού έργου.

ε) Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα για το οποίο ερωτάται από τον Πρωθυπουργό ή το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης.

στ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον Πρωθυπουργό ή το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης.

ζ) Συντάσσει σχέδια αποφάσεων, γνωμοδοτήσεων, εισηγήσεων, προτάσεων και κάθε άλλης πράξης των ανωτέρω κυβερνητικών οργάνων και μεριμνά για την υπογραφή και κοινοποίησή τους στους αρμόδιους υπουργούς και τις αρμόδιες υπηρεσίες και την εν γένει διακίνησή τους.

η) Εκπονεί μελέτες και συντάσσει προτάσεις και εισηγήσεις για όλα τα θέματα που εμπíπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων του για τη βελτίωση της λειτουργίας των κυβερνητικών οργάνων, καθώς και άλλων υπηρεσιών, των οποίων η διοικητική και οικονομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.

Άρθρο 77

Γραφείο Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης

Το Γραφείο Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης μεριμνά για τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, χειρίζεται τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του κάθε είδους προσωπικού αυτής καθώς και τα θέματα οικονομικής υποστήριξης των υπηρεσιών της.

Ειδικότερα, το Γραφείο Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και διανέμει στις αρμόδιες υπηρεσίες της έγγραφα που απευθύνονται σε αυτήν. Κάθε γραφείο δύναται να τηρεί ίδιο αρχείο για τα θέματα της αρμοδιότητάς του.

β) Μεριμνά για τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, των πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και των διυπουργικών επιτροπών, των προεδρικών διαταγμάτων που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου ή των αποφάσεων του Πρωθυπουργού και του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης καθώς και για την κοινοποίηση επίσημων αντιγράφων τους στους αρμόδιους υπουργούς και υπηρεσίες.

γ) Διεκπεραιώνει την εν γένει αλληλογραφία της Κυβέρνησης και μεριμνά για την επικοινωνία της με δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και τους πολίτες.

Άρθρο 6 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004 και τροποποιήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 10 π.δ. 179/2004

- δ) Αντιμετωπίζει, σε συνεργασία με τις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες των οικείων υπουργείων, ζητήματα που έχουν σχέση με τη θητεία των εν ενεργεία ή τέως μελών της Κυβέρνησης, τηρεί τα σχετικά στοιχεία και εκδίδει σχετικά πιστοποιητικά.
- ε) Τηρεί και ενημερώνει τους φακέλους του προσωπικού του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, του πολιτικού γραφείου του υπουργού Επικρατείας, του πολιτικού γραφείου του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, του προσωπικού των επιτροπών και των άλλων υπηρεσιών των οποίων η διοικητική και οικονομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.
- στ) Μεριμνά για την επιμόρφωση και εκπαίδευση σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.
- ζ) Συνεργάζεται για τα θέματα πολιτικής σχεδίασης έκτακτης ανάγκης της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού με την αντίστοιχη διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία και έχει τη σχετική ευθύνη.
- η) Επιφορτίζεται με την οικονομική υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, του πολιτικού γραφείου του υπουργού Επικρατείας, του πολιτικού γραφείου του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, της Κ.Ε.Ν.Ε., της Κ.Ε.Κ., της Επιτροπής Βιοηθικής, της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και της Επιτροπής για τα Αρχεία του Πρωθυπουργού.
- θ) Καταρτίζει και εκτελεί τον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και των υπηρεσιών που αναφέρονται στην περ. η'.
- ι) Παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την κίνηση των πιστώσεων.
- ια) Μεριμνά για την εντολή και εκκαθάριση των αποδοχών, επιδομάτων, οδοιπορικών και εξόδων κίνησης και κάθε είδους αποζημιώσεων και λοιπών απολαβών του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και των υπηρεσιών που αναφέρονται στην περ. η'.
- ιβ) Τηρεί το μητρώο μισθοδοσίας.
- ιγ) Μεριμνά για την έκδοση χρηματικών ενταλάτων προπληρωμής, εντολών πληρωμής προς τους υπολόγους και τον εν γένει έλεγχο των υπολόγων των ενταλάτων αυτών, καθώς και για τον έλεγχο και την εκκαθάριση των κάθε είδους δαπανών προμηθειών ή εκτέλεσης εργασιών.
- ιδ) Μεριμνά για την προμήθεια πάγιων και αναλώσιμων υλικών για τις ανάγκες των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και των υπηρεσιών που αναφέρονται στην περ. η' και την εκποίηση αυτών, παρακολουθεί τη διάθεση και την εν γένει διαχείριση του υλικού αυτού και φροντίζει για τη συντήρηση και εξασφάλιση παντός είδους πραγμάτων που ανήκουν στις πιο πάνω υπηρεσίες και την εκποίηση αυτών.
- ιε) Μεριμνά για την κατάρτιση και εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και εκτέλεσης εργασιών.
- ιστ) Μεριμνά για τη βελτίωση των συνθηκών στέγασης των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και για τον εξοπλισμό, τη συντήρηση και την καθαριότητα των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων των υπηρεσιών αυτών.

Άρθρο 78

Θέσεις προσωπικού

Άρθρο 7 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' και αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 11 π.δ. 179/2004

Οι θέσεις μετακλιτών υπαλλήλων κάθε κατηγορίας και κλάδου προσωπικού της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης ανέρχονται σε σαράντα τέσσερις και είναι οι εξής:

- α) Προϊσταμένων των γραφείων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης: θέσεις τρεις εκ των οποίων:
- αα) Μία θέση προϊσταμένου του Ιδιαίτερου Γραφείου του Γενικού Γραμματέα.
- ββ) Μία θέση προϊσταμένου του Νομικού Γραφείου.
- γγ) Μία θέση προϊσταμένου του Γραφείου Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.
- β) Κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού: θέσεις επτά.
- γ) Κλάδου ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού: θέσεις οκτώ.
- δ) Κλάδου ΥΕ Επιμελητών: θέση μία, Οδηγών: θέσεις δύο και Υπαλλήλων Καθαριότητας: θέσεις τρεις.
- ε) Ειδικών Συμβούλων: θέσεις δώδεκα.
- στ) Ειδικών Συνεργατών: θέσεις οκτώ.

Άρθρο 79**Προσόντα διορισμού**

Άρθρο 8 παρ. 1 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004
 Άρθρο 8 παρ. 2 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

1. Ως προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό των κλάδων ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ προσωπικού ορίζονται τα προβλεπόμενα στο π.δ. 50/2001.

2. Καθήκοντα ειδικού συμβούλου της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης ανατίθενται σε πανεπιστημιακούς λειτουργούς ή σε μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους παράλληλα ή μη με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους ή σε δικηγόρους ή σε συνταξιούχους ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς ή πολιτικούς επιστήμονες ή οικονομολόγους. Καθήκοντα ειδικού συνεργάτη ανατίθενται σε πτυχιούχους Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η κατοχή θέσης ειδικού συμβούλου ή ειδικού συνεργάτη δεν συνεπάγεται αναστολή άσκησης του οικείου ελευθέρου επαγγέλματος.

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού ανατίθενται καθήκοντα αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης σε πανεπιστημιακούς λειτουργούς ή στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους παράλληλα ή μη με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Με ίδια απόφαση ανατίθενται παρόμοια καθήκοντα σε δικαστικούς λειτουργούς παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Με την απόφαση ανάθεσης καθορίζεται και επιμίσθιο που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% των αποδοχών τους.

Άρθρο 80**Διορισμός πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης**

Άρθρο μόνο π.δ. 406/2001
 Άρθρα 1, 3, 7, 9 π.δ. 32/2004, όπως τα άρθρα 7 και 9 αναριθμήθηκαν με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Δεν επιτρέπεται διορισμός ή πρόσληψη πολιτών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ακόλουθες θέσεις της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης:

- α) Θέση Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.
- β) Θέσεις προϊσταμένων Ιδιαίτερου Γραφείου του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, Νομικού Γραφείου, Γραφείου Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.
- γ) Θέσεις ειδικών συμβούλων.
- δ) Θέσεις ειδικών συνεργατών.
- ε) Θέσεις μετακλητών διοικητικών υπαλλήλων.

Άρθρο 81**Πλήρωση θέσεων**

Άρθρο 9 παρ. 1 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

1. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται:

α) Στη θέση προϊσταμένου του Νομικού Γραφείου με ανάθεση καθηκόντων σε συνταξιούχο ανώτατο δικαστικό λειτουργό ή σε νομικό σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή σε πανεπιστημιακό λειτουργό μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι, με γνωστικό αντικείμενο στο δίκαιο με παράλληλη άσκηση των κύριων καθηκόντων του ή αποκλειστικώς, ή σε δικηγόρο στον Άρειο Πάγο.

β) Στις λοιπές θέσεις προϊσταμένων είτε με διορισμό είτε με απόσπαση από θέση του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή με απόσπαση προσωπικού από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα ή με σχέση ιδιωτικού δικαίου, εφόσον κατέχουν πτυχίο Α.Ε.Ι.

γ) Στις υπόλοιπες θέσεις με απόσπαση ή διορισμό.

2. Ο διορισμός και η παύση του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 9 παρ. 2 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε από το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Άρθρο 7 παρ. 5 ν. 1558/1985, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 37 παρ. 4 ν. 1968/1991

Άρθρο 9 παρ. 3 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

3. Οι υπάλληλοι κάθε κατηγορίας του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στο δημόσιο τομέα όπως αυτός οριοθετείται από το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994, μπορεί να αποσπώνται σε κενές οργανικές θέσεις αντίστοιχων κλάδων ή

Άρθρο 7 παρ. 9 ν. 1558/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 ν. 3242/2004
 Άρθρο 7 παρ. 7 ν. 1558/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 30 παρ. 2 ν. 2190/1994
 Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004

Άρθρο 10 παρ. 1 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004
 Άρθρο 10 παρ. 2 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Άρθρο 10 παρ. 3 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' και όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 12 π.δ. 179/2004

Άρθρο 10 παρ. 4 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Άρθρο 11 παρ. 1 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Άρθρο 11 παρ. 2 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Άρθρο 11 παρ. 3 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

ειδικότητων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης με απόφαση του Πρωθυπουργού, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, εφόσον κατέχουν τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για τη θέση αυτή.

4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να μεταβιβάζονται στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3.

5. Με όμοια απόφαση το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης οποιασδήποτε κατηγορίας, βαθμού ή σχέσης δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αποσπάται και κατανέμεται κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή δημόσιων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα όπως αυτός οριοθετείτο πριν την ισχύ του άρθρου 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990. Η μισθοδοσία του προσωπικού που αποσπάται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τους φορείς προς τους οποίους γίνεται η απόσπαση.

Άρθρο 82 Αποδοχές

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 74 το προσωπικό που υπηρετεί με απόσπαση λαμβάνει το σύνολο των πάσης φύσης αποδοχών και επιδομάτων από την υπηρεσία από την οποία έχει αποσπασθεί.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 74, το μισθολογικό κλιμάκιο των μετακλητών υπαλλήλων καθορίζεται με την πράξη διορισμού τους και μπορεί να ανέρχεται έως το 1ο μισθολογικό κλιμάκιο για καθεμιά κατηγορία υπαλλήλων (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ), σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 3205/2003.

3. Οι αποδοχές των προϊσταμένων του Ιδιαίτερου Γραφείου του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, του Νομικού Γραφείου, του Γραφείου Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης και των ειδικών συμβούλων ορίζονται για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος στο 95%, για τους κατόχους αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο 90%, για τους κατόχους πτυχίου Α.Ε.Ι. στο 85% και για τους ειδικούς συνεργάτες στο 75% - 85% του συνόλου των πάσης φύσης αποδοχών που αντιστοιχούν κάθε φορά στον 1ο βαθμό της κατηγορίας ειδικών θέσεων. Όσοι από τους παραπάνω υπηρετούν με απόσπαση επιλέγουν μεταξύ των αποδοχών που προβλέπονται στην παράγραφο αυτή και εκείνων της υπηρεσίας από την οποία έχουν αποσπασθεί.

4. Το προσωπικό που υπηρετεί με ανάθεση καθηκόντων στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης λαμβάνει επιμίσθιο που καθορίζεται με την απόφαση της ανάθεσης σε ποσοστό από 30% έως 50% του συνόλου των αποδοχών της κύριας θέσης τους ανάλογα με τα καθήκοντα και το χρόνο της απασχόλησης.

Άρθρο 83 Δαπάνες

1. Οι δαπάνες λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται, κάθε έτος σε ιδιαίτερο φορέα και με ιδιαίτερους κωδικούς αριθμούς στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Η διάθεση των πιστώσεων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και η διενέργεια των αντίστοιχων δαπανών γίνεται από το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης ως κύριο διατάκτη.

2. Στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης ανήκει η διαχείριση, συντήρηση και εποπτεία των κτιρίων της και των κτιρίων του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, του περιβάλλοντος αυτού χώρου και των εγκαταστάσεων, επίπλων, σκευών και κάθε άλλου εξοπλισμού τους, των μηχανημάτων, των οχημάτων και του αναλώσιμου ή μη υλικού που διατίθενται για τις ανάγκες των υπηρεσιών της και του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού.

3. Τα αρμόδια όργανα και ο τρόπος κατά την προηγούμενη παράγραφο διαχείρισης, συντήρησης και εποπτείας όπως και κάθε άλλη σχετική με το θέμα αυτό λεπτομέρεια, ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.

Άρθρο 12 π.δ. 32/2004, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 9β' π.δ. 179/2004

Άρθρο 84 Μεταβατικές διατάξεις

Οι αποσπασμένοι και μετακλητοί υπάλληλοι και οι ειδικοί σύμβουλοι και ειδικοί συνεργάτες που υπηρετούσαν κατά τη δημοσίευση του π.δ. 32/2004 (ΦΕΚ Α' 28) στη Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου εντάσσονται αυτοδικαίως και με το ίδιο νομικό καθεστώς σε προβλεπόμενες από το άρθρο 78 αντίστοιχες θέσεις.

Άρθρο 11 παρ. 1 ν. 1299/1982

Άρθρο 85 Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή

1. Η Ενιαία Νομοτεχνική και Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, η οποία συστάθηκε με την απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης Α. 5257/1982 (ΦΕΚ Β' 211) και της οποίας τα μέλη διορίστηκαν με την απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης 4186/1982 (ΦΕΚ Β' 504), μετονομάζεται σε Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή (ΚΕ.Ν.Ε.).

Άρθρο 11 παρ. 2 ν. 1299/1982

2. Η ΚΕ.Ν.Ε. μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της ως ολομέλεια ή κατά τμήματα ή ομάδες εργασίας των μελών, των αναπληρωτών τους και των επιστημονικών συνεργατών τους.

Άρθρο 7 παρ. 3 ν. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 παρ. 2 και 3 ν. 1968/1991

Άρθρο 86 Εξουσιοδοτήσεις

1. Με διάταγμα, που αποτελεί τον οργανισμό της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται χωρίς κανένα περιορισμό από τις ισχύουσες διατάξεις κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση, τη σύνθεση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, καθώς και η σύσταση για τις ανάγκες της, σε οποιαδήποτε κατηγορία και βαθμό, θέσεων, η ανάθεση καθηκόντων σε πανεπιστημιακούς και δικαστικούς λειτουργούς ή στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους παράλληλα ή μη με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους, και η υπηρεσιακή μισθολογική κατάσταση του προσωπικού της εν γένει.

Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004

Άρθρο 2 παρ. 1 ν. 2993/2002

Άρθρο 7 παρ. 4 ν. 1558/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 37 παρ. 4 ν. 1968/1991
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004

2. Με το ίδιο ή διαφορετικό διάταγμα είναι δυνατόν: α) να μεταβάλλεται ο τίτλος της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, β) να ρυθμίζεται η μεταφορά αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών προς τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 49 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο, γ) να προβλέπεται η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και δικαιώματος υπογραφής σε διοικητικής και οικονομικής φύσης θέματα από τον Πρωθυπουργό στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης και από τον τελευταίο στους προϊστάμενους των διευθύνσεων και των τμημάτων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 54 και δ) να παρέχεται εξουσιοδότηση στο Υπουργικό Συμβούλιο, στον Πρωθυπουργό ή στο Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης για την ειδικότερη ρύθμιση των θεμάτων που αναφέρονται σε αυτήν και την προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32 παρ. 1 ν. 1558/1985
Άρθρο 1 παρ. 1 π.δ. 32/2004

Άρθρο 87 Αποσπάσεις σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων

1. Η πλήρωση θέσεων του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, των πολιτικών γραφείων μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών και γενικών γραμματέων υπουργείων και γενικών γραμματέων κατά το άρθρο 55 μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων από θέση του Δημοσίου ή νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και χωρίς χρονικό περιορισμό της απόσπασης. Οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του ν. 1558/1985 με απόσπαση σε θέσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο λογίζεται ότι αποσπάστηκαν κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και χωρίς χρονικό περιορισμό.

Άρθρο 32 ν. 1558/1995

2. Οι αποσπάσεις που έγιναν στις μεταφερόμενες από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης στο Υπουργείο Πολιτισμού υπηρεσίες και γενικές γραμματείες σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 2 του ν.δ. 216/1974 (ΦΕΚ Α' 367) εξακολουθούν να ισχύουν με το ίδιο νομικό καθεστώς.

Άρθρο 33 παρ. 1 ν. 1558/1985

Άρθρο 88

Υπηρεσιακή κατάσταση και αποδοχές μετακλητών υπαλλήλων

1. Η υπηρεσία σε θέση γενικού γραμματέα υπουργείου, γενικού γραμματέα προϊσταμένου γενικής γραμματείας και ειδικού γραμματέα, καθώς και σε

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

θέσεις των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών και γενικών γραμματέων υπουργείων και γενικών γραμματειών, λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται τα της ασφάλισης των προσλαμβανόμενων στις πιο πάνω θέσεις μετακλητών υπαλλήλων σε υφιστάμενα ταμεία πρόνοιας, αρωγής και επικουρικής ασφάλισης όπως επίσης τα της μεταφοράς των δικαιωμάτων τους σε άλλα ταμεία και προσμέτρησης του χρόνου ασφάλισής τους.

Άρθρο 33 παρ. 2 ν.
1558/1985

2. Για τους υπαλλήλους των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών και των γενικών γραμματέων υπουργείων και των γενικών γραμματειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1, 2 και 3 του ν. 1320/1983. Η μισθολογική ένταξη ή διαβάθμιση των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα που αποσπώνται σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων του Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού και των άλλων μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών διέπεται για όσο χρόνο διαρκεί η απόσπασή τους από τις διατάξεις για τη μισθολογική ένταξη και διαβάθμιση των υπαλλήλων των γραφείων αυτών. Η ισχύς της διάταξης αυτής ανατρέχει για τους ήδη υπηρετούντες κατ' απόσπαση υπαλλήλους στην έναρξη ισχύος του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ Α' 194).

Άρθρο 33 παρ. 3 ν.
1558/1985

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται και κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων οι κάθε είδους αποδοχές και επιδόματα ή προσαυξήσεις των βαθμών 1ου και 2ου της κατηγορίας ειδικών θέσεων.

Άρθρο 23 παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 1 παρ. 5 ν.
3242/2004

Άρθρο 79 παρ. 1 ν.
2683/1999 και άρθρο 34
παρ. 2 ν. 2190/1994,
όπως επανήλθε σε ισχύ
και αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 7 ν. 3260/2004
Άρθρο 33 παρ. 4 ν.
1558/1985

4. Η παύση των μετακλητών υπαλλήλων και λειτουργών, οι οποίοι υπηρετούν σε θέσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους του άρθρου αυτού ή σε θέσεις των υπηρεσιών που υπάγονται στον Πρωθυπουργό δε δημιουργεί δικαίωμα αποζημίωσης.

Άρθρο 89

Εξουσιοδοτήσεις

Άρθρο 34 παρ. 1 ν.
1558/1985

1. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίνεται εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της Κυβέρνησης. Με τον κανονισμό αυτό ρυθμίζονται όλα τα θέματα τα σχετικά με τη λειτουργία του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, οι σχέσεις των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων μεταξύ τους και με τις υπηρεσίες που υπάγονται στον Πρωθυπουργό για το συντονισμό της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 34 παρ. 2 ν.
1558/1985

2. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1558/1985, που κωδικοποιούνται με το παρόν διάταγμα.

Άρθρο 34 παρ. 3 ν.
1558/1985

3. Όπου στην κείμενη νομοθεσία ορίζεται ότι ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβιβάσει αρμοδιότητά του σε ορισμένο υπουργό, νοείται ότι μπορεί να την μεταβιβάσει στον υπουργό στον οποίο ανήκουν σύμφωνα με το παρόν διάταγμα οι συναφείς αρμοδιότητες.

Άρθρο 90

Έλεγχος των δαπανών που προκαλούν οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις

Άρθρο 29Α παρ. 1 ν.
1558/1985, όπως
προστέθηκε με το άρθρο
27 ν. 2081/1992

1. Η κατά νομοθετική εξουσιοδότηση έκδοση από οποιοδήποτε διοικητικό όργανο κανονιστικών διοικητικών πράξεων που συνεπάγονται κάθε είδους δαπάνες σε βάρος του Δημοσίου επιτρέπεται εφεξής μόνο αν έχει εγγραφεί αντίστοιχη πίστωση στον προϋπολογισμό του Κράτους.

Άρθρο 29Α παρ. 2 ν. 1558/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 ν. 2081/1992 και όπως το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α ν. 2469/1997.
 Άρθρα 15 έως 18 ν. 2362/1995
 Άρθρο 23 παρ. 1 ν. 1558/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 5 ν. 3242/2004

Άρθρο 29Α παρ. 3 ν. 1558/1985

Άρθρο 29Α παρ. 4 ν. 1558/1985

2. Στο κείμενο των κανονιστικών πράξεων και σε ιδιαίτερο ακροτελεύτιο άρθρο ή στο προοίμιο αναγράφεται υποχρεωτικά το μέγεθος της δαπάνης, η κατανομή της σε οικονομικά έτη, ο τρόπος αντιμετώπισής της για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών και αναφέρεται υποχρεωτικά από το αρμόδιο για την έκδοσή του όργανο, ο ειδικός φορέας του προϋπολογισμού και ο Κωδικός Αριθμός Εξόδου (Κ.Α.Ε.), από την εγγεγραμμένη πίστωση των οποίων πρόκειται να καλυφθεί η εν λόγω δαπάνη. Σε περίπτωση που δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό του Κράτους ή αυτή που έχει εγγραφεί έχει εξαντληθεί ή είναι ανεπαρκής, αναγράφεται η απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία τροποποιεί τον προϋπολογισμό με ισόποση της προκαλούμενης δαπάνης αυξομείωση, νέα εγγραφή, αύξηση ή μεταφορά πιστώσεων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ Α' 247) ή εν πάση περιπτώσει η πηγή από την οποία θα καλυφθεί η σχετική δαπάνη.

3. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωνικής ασφάλισης και σε όλα τα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και στα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Στην περίπτωση αυτή στο κείμενο κάθε κανονιστικής πράξης σε ιδιαίτερο ακροτελεύτιο άρθρο ή σε ιδιαίτερη ακροτελεύτια διάταξη με τον τίτλο «κάλυψη δαπάνης» αναγράφεται υποχρεωτικά το μέγεθος της δαπάνης και η κατανομή της σε οικονομικά έτη και βεβαιώνεται επίσης υποχρεωτικά από το αρμόδιο για την έκδοση ή την έγκριση της πράξης όργανο, η πίστωση του προϋπολογισμού του νομικού προσώπου από την οποία πρόκειται να καλυφθεί η εν λόγω δαπάνη. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια πίστωση, αναγράφεται η πράξη των αρμόδιων οργάνων με την οποία τροποποιείται ο προϋπολογισμός του νομικού προσώπου για τη δημιουργία της αναγκαίας πίστωσης.

4. Η αναφορά των στοιχείων των προηγούμενων παραγράφων στο σώμα της κανονιστικής πράξης αποτελεί ουσιώδη τύπο για την έκδοσή της. Σε περίπτωση παράλειψης της αναφοράς αυτής η κανονιστική πράξη δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του διατάγματος αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στον Πρωθυπουργό αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 21 Απριλίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ε.Β.

Αρροδιότητα
απομακρυνέντων οργάνων

Αριθμός 519/1992

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α   Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ε Ω Σ

ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε'

της 5ης και 6ης Νοεμβρίου 1992

Μ Ε Λ Η	Α Ν Τ Ι Κ Ε Ι Μ Ε Ν Ο
Μ. Δεκλερής, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε Τμήματος,	Ε Π Ε Ξ Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α Σχεδίου Διατάγματος
Ι. Τζεβελεκάκης, Σύμβουλος,	"Καθορισμός αρμοδιοτήτων που
Κ.Γ. Χαλαζωνίτης, "	διατηρούνται από τον Υπουργό
Γ. Δεληγιάννης, "	Μεταφορών και Επικοινωνιών".
Ι. Μαρή, "	
Κ. Μενουδάκος, "	Εισηγητής ο Πάρεδρος
Π.Ν. Φλώρος, "	Αθ. Ράντος.
Αθ. Ράντος, Πάρεδρος,	
Ι. Μαντζουράνης, "	
Α. Χριστοφορίδου, "	
Δ. Αλεξανδρή, "	
Μ. Κωνσταντινίδου, "	
Β. Καμπίτση, "	
Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε Τμήματος.	

Εκθεση Πρακτικών

Κατά την σημερινή συνεδρίαση το Τμήμα συνήλθε υπό την ανωτέρω σύνθεση στην αίθουσα διασκέψεων προς επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος, διαβιβασθέντος εις το Συμβούλιον της Επικρατείας από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών με το 22132/2.9.1992 έγγραφό του, που πρωτοκολλήθηκε την 3.9.1992.

Εν πρώτοις, ο εισηγητής εξέθεσε ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται -εν όψει του άρθρου 1 του ν. 2026/1992 κατά το οποίο εφεξής τις κατά τις ισχύουσες διατάξεις απονεμόμενες σε κρατικά όργανα αρμοδιότητες ασκεί, για τις υποθέσεις της περιφέρειάς του, ο νομάρχης, εξαιρέσει αυτών που διατηρούνται υπέρ των κεντρικών οργάνων -ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων επί αντικειμένων του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, η άσκηση των οποίων επιφυλάσσεται στον οικείο Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Εν συνεχεία, ο εισηγητής ανέπτυξε την γνώμη του επί των ζητημάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία του σχεδίου και, μετά από σχετική συζήτηση, το Τμήμα εγνωμοδότησε ως ακολούθως:

1) Υπό το προεκτεθέν περιεχόμενο, το σχέδιο ευρίσκει, κατ' αρχήν, νόμιμο έρεισμα στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 2 του ν. 2026/1992, των οποίων γίνεται επίκληση στο προοίμιο, εν όψει του ότι η τασσομένη στην ανωτέρω παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2026/1992 εξάμηνη αποκλειστική προθεσμία από την δημοσίευση του νόμου (23.3.1992) προς έκδοση των σχετικών προεδρικών διαταγμάτων, παρέτάθη ήδη επί δίμηνο - εντός του οποίου επισημαίνεται ότι πρέπει να έχει γίνει και η δημοσίευση του π.δ/τος - με την υπ' αριθ. ΔΟΑ/Φ.6/21/25302/17.9.1992 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β 568/18.9.1992), η έκδοση της οποίας επιτρέπεται

./.

βάσει της ανωτέρω διατάξεως και η οποία πρέπει να μνημονευθή στο προοίμιο του σχεδίου.

2) Κατά την έννοια της ανωτέρω εξουσιοδοτικής διατάξεως, ερμηνευομένης και εν όψει των ορισμών των άρθρων 101 παρ. 1 και 3 και 118 παρ. 5 του Συντάγματος, η έκδοση των επ'αυτής ερειδομένων προεδρικών διαταγμάτων πρέπει να αποβλέπει εις την πραγμάτωση του τεθέντος από τον νομοθέτη (συνταγματικό και κοινό) σκοπού, συνισταμένου εις την αποκέντρωση των διοικητικών λειτουργιών διά της μεταβιβάσεως των εκτελεστικού χαρακτήρος αρμοδιοτήτων, ήτοι εκείνων που συνιστούν υλοποίηση κρατικής πολιτικής, στα νομαρχιακού επιπέδου όργανα και της διατηρήσεως των επιτελικού χαρακτήρος αρμοδιοτήτων, ήτοι εκείνων που έχουν ως αντικείμενο τον προγραμματισμό και συντονισμό της κρατικής πολιτικής, υπέρ των κεντρικών και διανομαρχιακού επιπέδου υπηρεσιών των υπουργείων, οι οποίες αναλαμβάνουν επίσης και την εποπτεία και έλεγχο των νομαρχιακού επιπέδου υπηρεσιών και των εποπτευομένων από το υπουργείο οργανισμών και επιχειρήσεων. Η διατήρηση ορισμένων εκτελεστικού χαρακτήρος αρμοδιοτήτων υπέρ των κεντρικών υπηρεσιών των υπουργείων επιτρέπεται όλως εξαιρετικώς προκειμένου περί ειδικών, κατά ρητό ορισμό του Συντάγματος, αρμοδιοτήτων. Ως ειδικές, υπό την ανωτέρω έννοια, αρμοδιότητες νοούνται προεχόντως οι απτόμενες ζητημάτων γενικωτέρας σημασίας ή αφορώσες πλείονες νομούς, όπως αυτές ειδικώτερα ορίζονται στα εδάφια α-ε της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3200/1955, την εφαρμογή των οποίων επιφυλάσσει η εξουσιοδοτική διάταξη, και οι αρμοδιότητες που συναρτώνται με την ανάληψη, βάσει διεθνών συμβάσεων, διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας. Και οι διατηρούμενες, πάντως, υπέρ των κεντρικών υπηρεσιών, κατά τα ανωτέρω, αρμοδιότητες, δύνανται να μεταβιβάζονται, χωρίς χρονικό περιορισμό, κατά την παρ. 3 του

άρθρου 1 του ν. 2026/1992, στους νομάρχες, εν όψει του ότι το Σύ-
νταγμα και ο κοινός νομοθέτης απέβλεψαν στην ουσιαστική επαύξη-
ση των αρμοδιοτήτων των και στην αναγωγή των ως κυρίων φορέων
εκτελεστικών διοικητικών αρμοδιοτήτων. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα,
διατάξεις του υπό επεξεργασία σχεδίου οι οποίες προβλέπουν την
διατήρηση υπέρ των κεντρικών υπηρεσιών αρμοδιοτήτων που δεν ε-
μπίπτουν στις ως άνω εξαιρέσεις, είναι, κατά τα εκτιθέμενα αναλυτι-
κώς κατωτέρω, μη νόμιμες και διαγραφπτές.

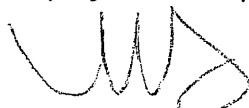
3) Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, και της εν τω μεταξύ,
διά διαφόρων νομοθετημάτων, μεταβιβάσεως, εν όλω ή εν μέρει, αρ-
μοδιοτήτων στους νομάρχες, οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου δεν
δύνανται σε καμμία περίπτωση να ερμηνευθούν ως προβλέπουσες
την ανάληψη από τον Υπουργό της ασκήσεως αρμοδιοτήτων που έ-
χουν ήδη μεταβιβασθή στους νομάρχες.

4) Εν όψει του ότι το σχέδιο δεν καθιδρύει νέες αρμοδι-
ότητες αλλά αποβλέπει στην κατανομή ήδη υφισταμένων αρμοδιοτή-
των μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών οργάνων, πρέπει, στην
περίπτωση των διατηρουμένων υπέρ των κεντρικών υπηρεσιών αρμο-
διοτήτων, να μνημονεύονται αναλυτικώς εντός παρενθέσεως οι δι-
ατάξεις που τις προβλέπουν.

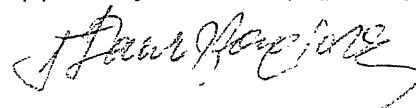
5) Επιλυομένων, κατά τα ανωτέρω, των σημαντικότερων
ζητημάτων τα οποία εγείρει το σχέδιο, η κατά τα λοιπά επεξεργασία
του αφήνεται εις την συνήθη σύνθεση του Τμήματος.

Προς πιστοίησιν των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρα-
κτικό.

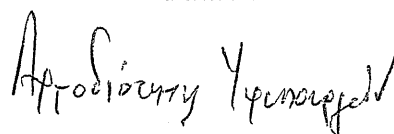
Ο Πρόεδρος του Ε Τμήματος

Μ. Δεκλερής

Η Γραμματέας του Ε Τμήματος

Γ. Σακελλαρίου

1/Θωρω
23/11/92
1/2

Αριθμός 356/1992
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 17 Ιανουαρίου 1992 με την εξής σύνθεση : Δ. Μαργαρίτης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου και του αρχαιότερου του Αντιπροέδρου, που είχαν κώλυμα, Σ. Γιάγκας, Αντιπρόεδρος, Φ. Κατζούρος, Τ. Κούνδουρος, Ι. Τζεβελεκάκης, Γ. Γραίγος, Αδ. Φαρμάκης, Γ. Κουβελάκης, Χ. Μακρίδης, Κ.Γ. Χαλαζωνίτης, Λ. Οικονόμου, Γ. Δεληγιάννης, Ν. Παπαδημητρίου, Μ.

Παλατσάρας, Θ. Χατζηπαύλου, Γ. Παναγιωτόπουλος, Ν. Ντούβας, Γ. Σταυρόπουλος, Σ. Καραλής, Δ. Κωστόπουλος, Κ. Μενουδάκος, Σύμβουλοι, Ν. Σακελλαρίου, Εμ. Δαρζέντας, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Β. Μανωλόπουλος.

Γ ι α να δικάσει την από 7 Νοεμβρίου 1991 αίτηση, η οποία εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου κατόπιν της από 10 Δεκεμβρίου 1991 πράξης του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω της σπουδαιότητάς της, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α του Π.Δ. 18/1989,

τ ο υ Αγγέλου Αρ. Ευσταθίου, κατοίκου Πειραιώς, Ακτή Μιαούλη αρ. 59, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Βασ. Κοντόπουλο (Α.Μ. 1445/91), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, κ α τ α του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ο οποίος παρέστη με τους : 1) Ευστάθιο Κορουγένη, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους και 2) Ηλία Παπαδόπουλο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 89138/5470/19.9.1991 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ΦΕΚ Δ 659/27.9.1991).

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Κ.Γ. Χαλαζωνίτη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους αντιπροσώπους του Υπουργού, που ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη κ α ι,

Α φ ο υ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχουν καταβληθεί τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (διπλότυπα 8822286 και 8822287 έτους 1991 της Δ.Ο.Υ. Δικαστικών Εισπράξεων Αθηνών και ειδικά έντυπα παραβόλου 1113429 και 4487167/1991).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, η οποία εισάγεται προς εκδίκαση στην Ολομέλεια λόγω της σπουδαιότητάς της με την από 10.12.1991 πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, ζητείται παραδεκτός η ακύρωση της αποφάσεως 89138/5470/19.9.1991 το Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 659 της 27.9.1991), με την οποία ανεστάλησαν για έξι μήνες η χορήγηση οικοδομικών αδειών και η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών σε περιοχή του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Πειραιά, η οποία ορίζεται ειδικότερα με την απόφαση αυτή και εντός της οποίας ο αιτών φέρεται ότι έχει οικοπέδο.

3. Επειδή, το άρθρο 83 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζει ότι: "Οι Υφυπουργοί ασκούν τας δια κοινής αποφάσεως του Πρωθυπουργού και του οικείου Υπουργού ανατιθεμένας εις αυτούς αρμοδιότητας". Εξάλλου, το άρθρο 81 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζει ότι την Κυβέρνηση αποτελεί το Υπουργικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς και ότι νόμος ρυθμίζει τη θέση των Υφυπουργών, που μπορεί να αποτελούν μέλη της Κυβερνήσεως, το δε άρθρο 82 παρ. 1 ότι η Κυβέρνηση καθορίζει και κατευθύνει τη γενική πολιτική της Χώρας, σύμφωνα με τους ορισμούς του Συντάγματος και των νόμων.

4. Επειδή, κατά την έννοια της παρατεθείσης στην προηγούμενη σκέψη διατάξεως του άρθρου 83 παρ. 2 του Συντάγματος, συναγόμενη τόσο από την αδιάστικτη διατύπωση του κειμένου της διατάξεως αυτής, όσο και από την ερμηνεία της σε συνδυασμό με τις άλλες δύο μνημονευμένες διατάξεις των άρθρων 81 παρ. 1 και 82 παρ. 1, επιβάλλεται όπως με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του οικείου κατά περίπτωση Υπουργού ανατίθεται στους οικείους

Υφυπουργούς η άσκηση αρμοδιοτήτων εξ εκείνων που κατά το νόμο ανήκουν στους Υπουργούς, επιτρέπεται δε να ορισθεί με την ίδια διαδικασία ότι αρμοδιότητες που ανατέθηκαν στον Υφυπουργό μπορούν να ασκούνται παραλλήλως και από τον οικείο Υπουργό. Κατά τη γνώμη, όμως, δύο μελών του Δικαστηρίου με αποφασιστική ψήφο, η έννοια της διατάξεως του άρθρου 83 παρ. 2 είναι ότι η επί τη βάσει αυτής ανάθεση αρμοδιοτήτων του Υπουργού στον οικείο Υφυπουργό γίνεται κατ' αποκλειστικότητα), του Υπουργού απεκδυμένου παντελώς της ασκήσεως των αρμοδιοτήτων αυτών.

5. Επειδή, περαιτέρω, κατά την έννοια της ίδιας διατάξεως του άρθρου 83 παρ. 2 του Συντάγματος, είναι μεν επιτρεπτό να προβλεφθεί με την επί τη βάσει αυτής εκδιδόμενη κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του οικείου Υπουργού, συντρέχουσα αρμοδιότης του Υπουργού με τον Υφυπουργό επί των αντικειμένων που ανετέθησαν σ' αυτόν, πάντως όμως, με τη διάταξη αυτή επιβάλλεται να ανατίθεται στον Υφυπουργό και αρμοδιότητες, οι οποίες θα ασκούνται αποκλειστικώς από αυτόν. Κατά τη γνώμη, όμως, επτά μελών του Δικαστηρίου με αποφασιστική ψήφο, με την κοινή απόφαση του άρθρου 83 παρ. 2 του Συντάγματος είναι δυνατό να ορισθεί ότι και όλες οι ανατιθέμενες στον Υφυπουργό αρμοδιότητες του Υπουργού μπορούν να ασκούνται παραλλήλως και από τον Υφυπουργό, ενώ κατά τη γνώμη ενός μέλους του Δικαστηρίου με αποφασιστική ψήφο, ο Υπουργός, έχων προσωπική κοινοβουλευτική ευθύνη, έχει ευθέως εκ του Συντάγματος τη δυνατότητα της παραλλήλου προς τον Υφυπουργό ασκήσεως των ανατιθεμένων στον τε-

λευταίο τούτο αρμοδιοτήτων.

6. Επειδή, με την κοινή απόφαση Υ.1503/4.9.1991 του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων "καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Χρήστου Κατσιγιάννη" (ΦΕΚ 702/4.9.1991 τ.Β), η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 83 παρ. 2 του Συντάγματος, ανατίθεται στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Χρήστο Κατσιγιάννη, η άσκηση αρμοδιοτήτων του εν λόγω Υπουργού και συνάμα ορίζεται ότι ο τελευταίος μπορεί να ασκεί παραλλήλως ορισμένες από τις ανατεθείσες στον Υφυπουργό αρμοδιότητες. Με το περιεχόμενο αυτό, η ανωτέρω κοινή απόφαση είναι σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 83 παρ. 2 του Συντάγματος και συνεπώς η προσβαλλόμενη πράξη, η οποία εκδόθηκε από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κατ' ενάσκηση αρμοδιότητας ανατεθείσες εις αυτόν με την εν λόγω κοινή απόφαση, με την οποία ορίζεται ότι η αρμοδιότητα αυτή δύναται να ασκείται παραλλήλως και από τον

Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (βλ. άρθρα 1 παρ. 18 και 4 της ανωτέρω αποφάσεως) είναι νόμιμη, από την άποψη αυτή. Επομένως, ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο υποστηρίζεται αντιθέτως ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι ακυρωτέα γιατί εκδόθηκε από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κατ' ενάσκηση αρμοδιότητας μη εγκύρωσ ανατεθείσες εις αυτόν, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθώς και η υπό κρίση αίτηση.

Δια ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου. Και,

Επιβάλλει στον αιτούντα τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου εκ δραχμών δέκα τεσσάρων χιλιάδων (14.000).

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 24 Ιανουαρίου 1992

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Ο Γραμματέας

Δ.Μαργαρίτης

Β.Μανωλόπουλος

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 31ης Ιανουαρίου 1992.

Ο Πρόεδρος

Β. Μποτόπουλος

Ο Γραμματέας

Φρ. Καμπάνης

Κ.Ι.

Αριθμός 282/1999
 ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ
 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
 Α' ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΩΝ
 της 13ης Ιουλίου 1999

Αρμοδιότητες Υφυπουργών

 Μ Ε Λ Η

Α' ΣΥΝΘΕΣΗ

Μ. Βροντάκης, Σύμβουλος της
 Επικρατείας, Προεδρεύων,
 σε αναπλήρωση της Προέδρου του καταστατικού του Κλάδου
 του Α' Τμήματος Διακοπών και
 του αρχαιότερου του Συμβού-
 λου, που είχαν κώλυμα,
 Γ. Παναγιωτόπουλος, Σύμβουλος,
 Γ. Ανεμογιάννης, "
 Ε. Δανδουλάκη, "
 Πάρεδρος, Μ. Πικραμένος.

Β. Μαντζουράνης. Γραμματέας.

Β' ΣΥΝΘΕΣΗ

Γ. Παναγιωτόπουλος, Σύμβουλος
 της Επικρατείας, Προεδρεύων,
 σε αναπλήρωση της Προέδρου του Α' Τμήματος Διακοπών και των αρχαιότερων του Συμβούλων,
 που είχαν κώλυμα, Γ. Ανεμογιάννης, Σύμβουλος, Μ. Πικραμένος, Πάρεδρος. Β. Μαντζουράνης,
 Γραμματέας.

Α Ν Τ Ι Κ Ε Ι Μ Ε Ν Ο

Ε Π Ε Ξ Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Σχεδίου Διατάγματος

"Προσθήκη διάταξης στο άρθρο 7
 Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερη-
 σίων Εφημερίδων Αθηνών και
 Θεσσαλονίκης (π.δ. 442/1993,
 184 Α)".

Εισηγητής : ο Πάρεδρος Μ. Πικραμένος

 Ε κ θ ε σ η Π ρ α κ τ ι κ ώ ν

Κατά τη σημερινή συνεδρίαση το Τμήμα συνέληθε υπό την ανωτέρω σύνθεση στην αίθουσα διασκέψεων προς επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου Πρ. Διατάγματος διαβιβασθέντος εις το Συμβούλιον της Επικρατείας από την Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου με το 1637/4-6-1999 έγγραφό της, που πρωτοκολλήθηκε στις 7 του ιδίου μηνός και έτους.

Εν πρώτοις, ο Εισηγητής ανέφερε ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η προσθήκη διάταξης στο άρθρο 7 του Καταστατικού του Κλάδου Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (π.δ. 442/1993, Ε.τ.Κ. Α', φ. 184).

Εν συνεχεία, ο Εισηγητής ανέπτυξε τη γνώμη του επί των ζητημάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία του σχεδίου και, μετά από σχετική συζήτηση, το Τμήμα γνωμοδότησε ως ακολούθως :

1) Το παρόν σχέδιο, με το οποίο προστίθεται διάταξη στο άρθρο 7 του π.δ. 442/1993 "Καταστατικό του Κλάδου Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης" (Ε.τ.Κ. Α', φ. 184), βρίσκει, κατ' αρχήν, νόμιμο έρεισμα στις διατάξεις των παραγρ. 1 και 5 του άρθρου 24 του ν. 2079/1992 (Ε.τ.Κ. Α', φ. 142), των οποίων γίνεται επίκληση στο προοίμιο.

2) Κατά το άρθρο 81 παρ. 1 του Συντάγματος την κυβέρνηση αποτελεί το Υπουργικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς, ενώ νόμος ρυθμίζει τη θέση, μεταξύ των άλλων, των Υφυπουργών που μπορεί να αποτελούν μέλη της κυβέρνησης. Σύμφωνα με το άρθρο 83 παρ. 2 του Συντάγματος, οι Υφυπουργοί ασκούν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτουν με

κοινή απόφαση ο Πρωθυπουργός και ο οικείος Υπουργός. Περαιτέρω, στο άρθρο 85 του Συντάγματος προβλέπεται ότι τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί είναι συλλογικά υπεύθυνοι για τη γενική πολιτική της κυβέρνησης και καθένας από αυτούς για τις πράξεις ή παραλείψεις της αρμοδιότητάς του, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων για την ευθύνη των Υπουργών. Κατά το άρθρο δε 86 του Συντάγματος, η Βουλή έχει το δικαίωμα να κατηγορεί, σύμφωνα με τους νόμους για την ευθύνη των Υπουργών, όσους διατελούν ή διετέλεσαν μέλη της κυβέρνησης και τους Υφυπουργούς στο αρμόδιο για το σκοπό αυτό Δικαστήριο. Εξάλλου, στο άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος προβλέπεται ότι ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Τέλος στο άρθρο 35 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι καμία πράξη του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν ισχύει ούτε εκτελείται χωρίς την προσυπογραφή του αρμόδιου Υπουργού, ο οποίος με μόνη την υπογραφή του γίνεται υπεύθυνος.

3) Από τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις προκύπτει ότι οι Υφυπουργοί δεν επιβάλλεται, από το Σύνταγμα, να αποτελούν μέλη της κυβέρνησης, ασκούν δε εκείνες τις υπουργικές αρμοδιότητες που τους αναθέτουν με κοινή απόφαση ο Πρωθυπουργός και ο οικείος Υπουργός. Οι Υφυπουργοί φέρουν πάντως, όπως ακριβώς οι Υπουργοί, τόσο συλλογική ευθύνη, ως προς τη γενική πολιτική της κυβέρνησης, όσο και ατομική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με τον κύκλο των αρμοδιοτήτων, οι οποίες τους έχουν ανατεθεί. Κατ' ακολουθίαν τούτων, οι Υφυπουργοί, όταν προτείνουν την έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων για θέματα τα οποία εμπίπτουν στις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί και προσυπογράφουν τα διατάγματα αυτά, αναλαμβάνουν πλήρη ευθύνη με την υπογραφή των ανωτέρω πράξεων, κατά το άρθρο 35 παρ. 1 του Συντάγματος, που εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Επομένως, δεν τίθεται ζήτημα αντιθέσεως προς το Σύνταγμα, σχετικά με την περαιτέρω αρμοδιότητα των Υφυπουργών να δίδουν εντολή προς εκτέλεση και δημοσίευση των ανωτέρω διαταγμάτων. Με τα δεδομένα αυτά, νομίμως τίθεται στο άρθρο 2 του υπό επεξεργασία σχεδίου διατάγματος η ρήτρα περί αναθέσεως της αρμοδιότητας δημοσίευσης και εκτέλεσης του διατάγματος στον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4) Μετά την επίλυση του ανωτέρω σημαντικού ζητήματος, το οποίο εγείρει το σχέδιο, η, κατά τα λοιπά, επεξεργασία του αφήνεται στη συνήθη σύνθεση του Τμήματος.

Εν πρώτοις, ο εισηγητής ανέφερε ότι το παρόν σχέδιο προεδρικού διατάγματος έτυχε ήδη επεξεργασίας, ως προς το αμέσως ανωτέρω αναφερθέν ζήτημα, από το Τμήμα με αυξημένη σύνθεση, εισάγεται δε ήδη στο Τμήμα υπό τη συνήθη σύνθεση προς επεξεργασία, κατά τις λοιπές του διατάξεις.

Εν συνεχεία, ο εισηγητής ανέπτυξε τη γνώμη του επί των ζητημάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία των λοιπών διατάξεων του σχεδίου και, μετά από σχετική συζήτηση, το Τμήμα γνωμοδότησε ως ακολούθως :

1) Στην παρ. 5 του προοιμίου η οικεία πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης πρέπει να μνημονευθεί, όπως προβλέπεται από την εξουσιοδοτική διάταξη, δηλ. ως "γνώμη" και όχι ως "πρόταση".

2) Στο άρθρο 1 του σχεδίου πρέπει αντί "Στο άρθρο 7 του π.Δ. 422/1993" να γραφτεί το ορθό "Στο άρθρο 7 του Π.Δ. 442/1993".

3) Στο άρθρο 1 του σχεδίου πρέπει να τεθεί ο αριθμός φύλλου Εφημερίδος της Κυβερνήσεως του π.δ. 284/1974.

Προς πιστοποίηση των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρακτικό.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Μ. Βροντάκης Γ. Παναγιωτόπουλος

Ο Γραμματέας

Β. Μαντζουράνης

Αριθμός 282/1999 --

./.

./.

Σ.Μ.

Αριθμός 528/1999

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Ε ΤΜΗΜΑ

της 29ης Δεκεμβρίου 1999

ΜΕΛΗ

Κ.Ι. Χαλαζανίτης, Αντιπρόεδρος,
Πρόεδρος του Ε Τμήματος,
Γ. Μορή, Σύμβουλος,
Α. Χριστοφορίδου, Πάρεδρος,
Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας
του Ε Τμήματος

*Ορθολογική αργείωση
της Διοίκησης*

Αντιπρόσωπος : Αθανάσιος Πα-
ναγιωτόπουλος, Προϊστάμενος
Διεύθυνσης Προσωπικού Υπουρ-
γείου Δικαιοσύνης.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Συνομοσπονδία διατάγματος

"Οργανισμός Υπουργείου Δικαι-

οσύνης"

Εισηγητής: η Πάρεδρος Αικ. Χριστοφορίδου.

Επισημ. Πρακτικών

Κατά την σημερινή συνεδρίαση το Τμήμα συνήλθε υπό την ανωτέρω σύνθεση στην αίθουσα διασκέψεων προς επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος, διαβιβασθέντος εις το Συμβούλιο της Επικρατείας από τη Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου με το 2967/7.10.1999 έγγραφό της, που πρωτοκολλήθηκε την 14.10.1999.

Εν πρώτοις η εισηγητής ανέφερε ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η θέσπιση Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Επιπλέον η εισηγητής ανέπτυξε τη γνώμη της επί των ζητημάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία του σχεδίου και, μετά από σχετική συζήτηση, το Τμήμα εγνωμοδότησε ως ακολούθως:

Α. Η ΕΠ της συνταγματικής αρχής της διακρίσεως των λειτουργιών (άρθρ. 26 του Συντάγματος) και των συνταγματικών διατάξεων περί συγκροτήσεως και αποστολής της Κυβερνήσεως (άρθρ. 81 επ.),

καθώς και περί οργανώσεως της Διοικήσεως (άρθρ. 101) και υπηρεσιακής καταστάσεως των λειτουργών της Διοικήσεως (άρθρ. 103 επ.) συνάγεται ότι η γενική οργάνωση του Κράτους γίνεται

κατά τρόπον ορθολογικό, ορθολογική δε είναι επίσης και η οργάνωση της Δημόσιας Διοικήσεως,

επιπεριεχόμεν η στις αρχές και τα πορίσματα της διοικητικής επιστήμης, η οποία περιέχει αφ' ενός μεν οργανωτικές αρχές κοινές για κάθε οργάνωση, δημόσια ή ιδιωτική, αφ' ετέρου δε αρχές οι οποίες

προσδιορίζουν μόνον στις δημόσιες οργανώσεις, όπως είναι οι υπηρεσίες του Κράτους και των

υπείρου. Κατά τον τρόπο αυτόν η διοικητική επιστήμη καθίσταται περιεχόμενο των κανόνων του

οργανωτικού δικαίου, δηλ. του δικαίου που καθορίζει τα της δομής και λειτουργίας των δημοσίων

υπηρεσιών και των διοικητικών οργανώσεων, οι κανόνες δε αυτοί είναι ορθολογικοί, πάγιοι και

αντικειμενικοί και δι' αυτών η λειτουργία της Διοικήσεως καθίσταται όχι απλώς νόμιμη αλλά και

αποτελεσματική. Τούτο άλλωστε είναι και σύμφωνο προς τη γενικότερη αρχή της

αποτελεσματικότητας που διέπει τη λειτουργία του σύγχρονου κράτους. Εντεύθεν έπεται ότι η

επιμελέση στη δομή διοικητικής υπηρεσίας οποιοδήποτε επιπέδου πρέπει να είναι προϊόν

εμπειρισματομένης μελέτης που στηρίζεται στις αρχές της διοικητικής επιστήμης, εις τρόπον ώστε η

επιμελούμενη οργάνωση να είναι ορθολογική, διαρκής και αποτελεσματική και όχι περιστασιακή,

αποτελεσματική και εξυπηρετική άλλων σκοπών μη σχετιζομένων προς τις ανωτέρω συνταγματικές

αρχές, στο πλαίσιο των αρχών της διοικητικής επιστήμης και της διαπιστωμένης εθνικής ανάγκης

αποσυρρώσεως του κράτους και εκσυγχρονισμού της Ελληνικής Δημόσιας Διοικήσεως για να

συγκλίνει το επίπεδό της προς το γενικό επίπεδο των Διοικήσεων των ευρωπαϊκών εταιριών της χώρας έχουν ήδη γίνει βήματα με έκδοση σειράς νομοθετημάτων, μεταξύ των οποίων ο ν. 1892/1990, με τον οποίο προεβλέφθη η σύσταση μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής και ο οποίος περιέχει και άλλες διατάξεις προς την εν λόγω κατεύθυνση, ο ν. 1943/1991 που αποτυπώνει τις βασικές κατευθύνσεις της ελληνικής στρατηγικής διοικητικού εκσυγχρονισμού (αποτελεσματικότητα, μείωση κόστους λειτουργίας, βελτίωση ποιότητας υπηρεσιών) και ο ν. 2503/1997 ο οποίος ασχολείται τόσο με τον χωροταξικό εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης (ενίσχυση περιφερειακής διοίκησης και ρύθμιση θεμάτων νομαρχιακής αυτοδιοίκησης) όσο και με τον ανασχεδιασμό του οργανωτικού σχήματος της κεντρικής διοίκησης ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη στην επιτέλεση του επιτελικού της ρόλου. Ειδικότερα με το άρθρο 20 του ν. 2503/1997 θεσμοθετείται νέο πλαίσιο οργανώσεως δημοσίων υπηρεσιών και ν.π.δ.δ., σύμφωνα με το οποίο θα καταρτίζονται στο εξής οι οργανισμοί των υπουργείων, των Ο.π.δ.δ. και των αυτοτελών δημοσίων πολιτικών υπηρεσιών. Το πλαίσιο αυτό αποσκοπεί για πρώτη φορά βασικές αρχές της διοικητικής επιστήμης στον τομέα της διοικήσεως δημοσίων οργανώσεων, οι οποίες, συνδυαζόμενες με τις παραδοσιακές διοικητικές αξίες που σχετίζονται με τη Δημόσια Διοίκηση (νομιμότης, δημόσιο συμφέρον, συνέχεια κ.λπ.) δύνανται να θεμελιώσουν την ορθολογική αναδιάρθρωση της εσωτερικής δομής των υπουργείων και της κρατικής διοίκησης εν γένει, ώστε να είναι ευέλικτη, αποτελεσματική και παραγωγική. Οι αρχές αυτές είναι συγκεκριμένα οι εξής :

Α) Δεδομένου ότι το Υπουργείο αποτελεί δημόσια οργάνωση με σκοπούς, στόχους, δομή και λειτουργία προσδιοριζόμενους τόσο από τις γενικές οργανωτικές αρχές όσο και από την ιδιαιτερότητά του, με το νέο νόμο καθιερώνονται εμμέσως ενιαία κριτήρια οργανώσεως των υπουργείων με μεθοδολογία οργανώσεως συνισταμένη στην αρχή ότι η λειτουργία τους στηριχθεί στη διαχείριση διακριτών τομέων δημόσιας πολιτικής. Έτσι, στα πλαίσια σκιαγραφήσεως της κοινής αξιολογικής βάσεως της δράσεως των δημοσίων στελεχών μιας δημόσιας οργάνωσης επιβάλλεται ο καθορισμός της αποστολής εκάστου Υπουργείου, διά της οποίας προσδίδεται η φυσιογνωμία και ταυτότητα σε αυτό ως δημόσιας οργάνωσης και η οποία (αποστολή) αναφέρεται στο πεδίο πολιτικής στο οποίο αυτή δραστηριοποιείται, αποτελεί δε, κατά τα επιστημονικά παραδεδομένα, το πρώτο βήμα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων οργανώσεων. Ο προσδιορισμός όμως της αποστολής αποτελεί περιεχόμενο κανόνος δικαίου ο οποίος πρέπει να διατυπώνεται με νομική ακριβολογία και σαφήνεια, ώστε να αποτυπώνει την κατά το Σύνταγμα λειτουργία του Υπουργείου ως κλάδου της δημόσιας διοικήσεως.

Β) Επιχειρείται η υλοποίηση της σύγχρονης απαιτήσεως για ορθολογική άσκηση πολιτικής διοικητικού εκσυγχρονισμού με το σχεδιασμό των θέσεων εργασίας εκάστου Υπουργείου, που διασυνδέεται και διαπλέκεται λειτουργικώς με τον οργανωτικό σχεδιασμό αυτού, συνακόλουθα δε επιβάλλει και την περιγραφή των καθηκόντων των ιεραρχικώς αξιολογουμένων θέσεων εργασίας, ιδίως δε των καθηκόντων των θέσεων ευθύνης. Η ανάλυση των θέσεων εργασίας και η περιγραφή των καθηκόντων με στόχους συναποτελούν έτσι το περιεχόμενο του οργανωτικού ρόλου που διαδραματίζει το κάθε μέλος της δημόσιας οργάνωσης και προσδιορίζουν το βαθμό οργανωτικής αναπτύξεως αυτής, αναλόγως του βαθμού διαφοροποίησής της. Ο κατά τις ανωτέρω αρχές σχεδιασμός των θέσεων εργασίας (διάρθρωση του προσωπικού) επιχειρείται πλέον, κατά τις διατάξεις ελευθέρως (με δυνατότητα ανακατανομής των θέσεων από κατηγορία σε κατηγορία ή από κλάδο σε κλάδο, με σκοπό τον απεγκλωβισμό του υπαλλήλου και της οργανωτικής δομής από τα στεγανά του κλάδου, προς υποβοήθηση της αποτελεσματικότερης χρησιμοποίησης του επιτελικού δυναμικού) και σε συνδυασμό με την περιγραφή καθηκόντων και τον προσδιορισμό της ευθύνης κάθε θέσεως εργασίας (κυρίως των θέσεων ευθύνης). Άλλωστε, η σύνδεση του συστήματος σχεδιασμού θέσεων - περιγραφής καθηκόντων με τον οργανωτικό σχεδιασμό επιβάλλεται και ολοκληρώνεται με το νέο Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Ν. 2683/1999, Α 19), που συνδέει περαιτέρω τους ανωτέρω σχεδιασμούς με τους βαθμούς του νέου βαθμολογικού συστήματος, με το οποίο ανασυντάσσεται η βαθμολογική ιεραρχία.

Γ) Στα πλαίσια της επιβαλλομένης λήψεως μέτρων διοικήσεως του ανθρωπίνου δυναμικού προς επίτευξη ορθολογικής οργανωτικής αναπτύξεως, που έχει ως αρχή την αποκατάσταση του ορθού μεγέθους στην αριθμητική δύναμη του διοικητικού προσωπικού κατόπιν υπολογισμού του πράγματι αναγκαίου προσωπικού, επιβάλλεται απαγόρευση συστάσεως νέων οργανικών θέσεων με τους

νέους οργανισμούς. Περαιτέρω, προβλέπονται μέτρα προστασίας των υπαλλήλων που τυχόν πλεονάζουν μετά την αναδιαμόρφωση κλάδων και θέσεων (προσωρινές οργανικές θέσεις) και στη συνέχεια κατάργηση των θέσεων αυτών, μετά την αποχώρηση των υπαλλήλων που τις κατέχουν, με στόχο την ανώδυνη αλλά σταθερή υλοποίηση πολιτικής μείωσης του πλεονάζοντος προσωπικού.

Δ) Από τα άρθρα 101 παρ. 1 και 103 επ. του Συντάγματος συνάγεται ότι η Ελληνική Διοίκηση έχει κάθετη ιεραρχική οργάνωση, κατά το γραφειοκρατικό ή βεμπεριανό σύστημα, η δράση της δε διέπεται ως εκ τούτου από τις θεμελιώδεις αρχές της συνέχειας λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, της ισονομίας, της νομιμότητας κ.α. Συνεπώς η μεταφορά στη δημόσια διοίκηση σύγχρονων οργανωτικών αρχών που αποβλέπουν στη διαμόρφωση ευέλικτου δομικού και λειτουργικού συστήματος ικανού να προσαρμόζεται αναλόγως των μεταβαλλομένων αναγκών, τελεί υπό τον απαραίτητο κανόνα σεβασμού των ανωτέρω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών αυτής, συνταγματικώς κατοχυρωμένων.

Με την παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 2503/1997 επιτρέπεται το πρώτον η εισαγωγή στην οργανωτική δομή της δημόσιας διοίκησης των αρχών της διοικήσεως έργου (project management). Ειδικότερα με την εν λόγω διάταξη ορίζονται τα εξής :

Με τους Οργανισμούς επιτρέπεται ακόμη να συνιστώνται οργανικές μονάδες, δίχως εσωτερική διάρθρωση, που ασκούν τις αρμοδιότητές τους με Ομάδες Διοίκησης Έργου (Ο.Δ.Ε.), οι οποίες συνιστώνται κάθε φορά, με απόφαση του οικείου Υπουργού, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και για συγκεκριμένο έργο. Σε κάθε ομάδα διοίκησης έργου ορίζεται με την πιο πάνω απόφαση υπεύθυνος διοίκησης έργου (Υ.Δ.Ε.), με γνώση και πείρα στο αντικείμενο του έργου. Ο Υ.Δ.Ε. έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό και τις παραδοτέες εργασίες του έργου, τον προγραμματισμό και την οργάνωσή του, τη διεξαγωγή του σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα και γενικότερα την παρακολούθηση και τον έλεγχο πορείας του έργου.

Στους υπεύθυνους διοίκησης έργου καταβάλλεται, για όσο χρόνο διαρκεί το αντίστοιχο έργο, το προβλεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις επίδομα θέσης για τους προϊσταμένους υπηρεσιακών μονάδων επιπέδου τμήματος.

Η στελέχωση των ομάδων διοίκησης έργου (Ο.Δ.Ε.) γίνεται με μόνιμους υπαλλήλους ή και με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ειδικό επιστημονικό προσωπικό της οικείας διεύθυνσης ή και άλλων υπηρεσιακών μονάδων του υπουργείου. Η συμμετοχή στις ομάδες και μέχρι περάτωσης του έργου γίνεται με πλήρη και αποκλειστική ή μερική και παράλληλη απασχόληση. Στις ομάδες, ανάλογα με το αντικείμενό τους, μπορεί να μετέχουν και υπάλληλοι από φορείς του δημόσιου τομέα, που αποσπώνται στο υπουργείο, για ορισμένο χρονικό διάστημα, για τις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου. Οι συμμετέχοντες στις ομάδες αναφέρονται στον υπεύθυνο διοίκησης έργου (Υ.Δ.Ε.). Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ερμηνευόμενων σύμφωνα με τις ανωτέρω εκτεθείσες επιταγές του Συντάγματος περί οργάνωσης και δράσεως της δημόσιας διοίκησης, επί τη βάση αντικειμενικών και παγίων κανόνων, στις ομάδες διοίκησης έργου δεν ανατίθεται η άσκηση αποφασιστικών αρμοδιοτήτων αναγομένων στην διαχείριση των δημοσίων υποθέσεων, που αποτελούν το πάγιο έργο της διοικητικής ιεραρχίας και απολήγουν στην έκδοση κανονιστικών ή ατομικών διοικητικών πράξεων. Οι Ο.Δ.Ε. αποτελούν όργανα σχεδιασμού δημοσίας πολιτικής, στα οποία δύναται να ανατίθεται ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πορείας υλοποίησης έργων ή προγραμμάτων, που αναφέρονται σε πολύπλοκα και ιδιόμορφα δημόσια προβλήματα, η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί υπέρβαση των στερεότυπων γραφειοκρατικών ρόλων και συνεργασία στελεχών με ειδικές γνώσεις και εμπειρία διαφορετικών ειδικοτήτων, συνεργαζομένων με δομικά πρότυπα δικτύου. Έτσι, όταν συντρέχουν οι ανωτέρω εξαιρετικές προϋποθέσεις, μπορεί να προβλέπεται κατ' αρχήν στους Οργανισμούς των Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ. η δυνατότης ασκήσεως, με την ανωτέρω έννοια, αρμοδιοτήτων ορισμένων οργανικών μονάδων οποιουδήποτε επιπέδου (Γενικής Διευθύνσεως, Διευθύνσεως ή άλλου) με Ο.Δ.Ε., οι οποίες υπάγονται στην οικεία οργανική μονάδα, που έχει πάντως πλήρη και επαρκή παγία διαμόρφωση και στελέχωση, ώστε να ασκεί κατά τα λοιπά το πάγιο διοικητικό έργο που αντιστοιχεί στις αρμοδιότητές της, διά της διοικητικής ιεραρχίας.

Η) Με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η θέσπιση νέου Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, περιέχοντος ρυθμίσεις με τις οποίες πραγματώνονται οι ανωτέρω νέες οργανωτικές αρχές και κατευθύνσεις του ν. 2503/1997, σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές οργανωτικές βάσεις, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τη φύση των καιρίων για το κράτος δημοσίων πολιτικών που καλείται να υλοποιήσει, ως ανήκουσες στον "σκληρό πυρήνα του

κράτους". Ειδικότερα, οριοθετείται και περιγράφεται η αποστολή του Υπουργείου, επιχειρείται η ορθολογική αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του με περιγραφή καθηκόντων των θέσεων ευθύνης (Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων) και κατανομή των υφισταμένων αρμοδιοτήτων στις προβλεπόμενες οργανικές μονάδες, γίνεται χρήση της δυνατότητας ασκήσεως αρμοδιοτήτων ορισμένων ευαίσθητων διευθύνσεων από Ο.Δ.Ε. (οργάνωσης και λειτουργίας ειδικών θεραπειών καταστημάτων, επιθεώρησης σωφρονιστικών καταστημάτων, θεραπευτικών καταστημάτων ειδικών καταστημάτων κράτησης νέων, καθώς και της τεχνικής υπηρεσίας), κατανέμονται υφιστάμενες θέσεις του προσωπικού κατά κλάδους, κατηγορίες και ειδικότητες και διαβιβάζονται σε βαθμούς, προβλέπονται προσόντα διορισμού, είτε τα γενικώς ισχύοντα από τις κείμενες διατάξεις είτε και ειδικά προσόντα για ορισμένες θέσεις ευθύνης, καθορίζονται κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται προϊστάμενοι οργανικών μονάδων αναλόγως της ειδικότητας του κλάδου και του αντικειμένου εκάστης μονάδας. Υπό το γενικό αυτό περιεχόμενο το σχέδιο, προτεινόμενο αρμοδίως από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, ευρίσκει κατ' αρχήν νόμιμο έρεισμα στις εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 20 ν. 2503/1997 (Α 107), επίκληση των οποίων γίνεται στο προοίμιο.

Δεδομένου όμως ότι, σύμφωνα με τα ήδη εκτεθέντα, ορισμένες, οργανωτικές ρυθμίσεις του σχεδίου τίθενται κατ' εφαρμογήν του νέου Υπαλληλικού Κώδικα (σύμφωνα με την αρχή συνδέσεώς του οργανωτικού σχεδιασμού με το σύστημα σχεδιασμού θέσεων - περιγραφής καθηκόντων και τους βαθμούς του βαθμολογικού συστήματος), πρέπει να προστεθούν στο προοίμιο του σχεδίου οι διατάξεις των άρθρων 77, 79, 84 και 169 ν. 2683/1999 (Α 19).

Περαιτέρω, το σχέδιο προκαλεί τις ακόλουθες επί μέρους παρατηρήσεις :

2. Στο άρθρο 1 του σχεδίου (Αποστολή του Υπουργείου), το εδάφιο α που αναφέρεται στην αποστολή του Υπουργείου εν σχέσει προς τη Δικαιοσύνη, πρέπει να αναδιατυπωθεί και να αποδίδει με νομική ακριβολογία την ουσιαστική έννοια του άρθρου 87 του Συντάγματος ως εξής : "α) Στην παροχή των αναγκαίων μέσων για την ικανοποίηση των οργανωτικών και λειτουργικών αναγκών των δικαστηρίων τηρουμένης της επιταγής του άρθρου 87 του Συντάγματος για διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστών".

Όσαύτως, το εδάφιο β του αυτού άρθρου 1, που αποτυπώνει την αποστολή του Υπουργείου στον τομέα της σωφρονιστικής πολιτικής, πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής : "Στην σχεδίαση και υλοποίηση της γενικής σωφρονιστικής πολιτικής της Χώρας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία". Τέλος και το γ εδάφιο πρέπει να αναδιατυπωθεί υπό τους περιορισμούς της κείμενης νομοθεσίας και της νομικής ακριβολογίας, ως εξής : "Στην εναρμόνιση των κανόνων της εσωτερικής έννοιας τάξης προς τους κανόνες του διεθνούς δικαίου".

3. Στα άρθρα 4 και 5 περιγράφονται τα καθήκοντα των θέσεων ευθύνης επιπέδου Γενικής Διευθύνσεως και Διευθύνσεως αντιστοίχως, όσον αφορά τον τομέα αποστολής του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε σχέση με τη λειτουργία της Δικαιοσύνης και συγκροτούνται τμήματα της Διευθύνσεως Λειτουργίας Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών. Τα γενικά καθήκοντα ανωτέρω θέσεων ευθύνης, αυτά δηλ. που απορρέουν από τη φύση του οργανωτικού ρόλου στελεχών στο επίπεδο των θέσεων αυτών επαναλαμβάνονται εν πολλοίς και σε όσα άρθρα του σχεδίου αναφέρονται στις λοιπές Γενικές Διευθύνσεις και Διευθύνσεις από τις οποίες συγκροτείται το Υπουργείο. Η επανάληψη αυτή είναι ανεκτή δεδομένου ότι δεν έχει εκδοθεί σχετικό νομοθέτημα (Κώδικας Δεοντολογίας) που να ενσωματώνει τα καθήκοντα των δημοσίων λειτουργιών εν σχέσει προς τις σύγχρονες αρχές διοικήσεως προσωπικού και την προσήκουσα ενδο-οργανωτική συμπεριφορά αυτών.

4. Περαιτέρω στο άρθρο 5 παρ. 1 του σχεδίου περιγράφονται και τα ειδικά καθήκοντα της Διεύθυνσης Λειτουργίας Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών. Το ειδικό αυτό μέρος περιλαμβάνει, ως σκοπό ασκήσεως των αρμοδιοτήτων της εν λόγω Διεύθυνσεως, "την ορθολογική οργάνωση των λειτουργιών της δικαστικής εξουσίας". Η φράση αυτή πρέπει να διαγραφεί διότι δύναται να προκαλέσει, ως εκ της διατυπώσεώς της, παρερμηνεία ως προς την έκταση των αρμοδιοτήτων της Διοικήσεως έναντι της κατοχυρουμένης από το άρθρο 87 του Συντάγματος λειτουργικής ανεξαρτησίας των Δικαστηρίων. Η εν λόγω αρμοδιότητα θα μπορούσε να αναφερθεί στην ορθολογική οργάνωση των λειτουργιών της ίδιας της Διεύθυνσεως και των υποκειμένων σε αυτήν οργανικών μονάδων, αποσκοπούσα στην διευκόλυνση του δικαστικού έργου.

5. Για τους αυτούς ως ανωτέρω εκτεθέντες λόγους, αφορώντες την εφαρμογή σε όλα τα ζητήματα

που απαιτούνται της εν γένει λειτουργίας της δικαιοσύνης, της εκ του Συντάγματος κατοχυρουμένης προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας δικαστών και δικαστηρίων, επιβάλλεται η αναδιάρθρωση των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Οργάνωσης Δικαστηρίων και Επιθεώρησης Δικαστικών Λειτουργιών (άρθρ. 5 παρ. 3 εδ. α, υπεδάφιο πρώτο, πλην της τελευταίας φράσεως) ως εξής: "Η προπαρασκευή εκδόσεως διοικητικών πράξεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων πάντοτε των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος: Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων με σκοπό την υποβολή του έργου των δικαστηρίων για τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης σε όλη την επικράτεια. Ίδρυση, συγχώνευση ή κατάργηση δικαστηρίων, περιορισμό ή επέκταση των περιφερειών αυτών, καθώς και καθορισμό των μεταβατικών εδρών τους. Ορισμό των δικαστικών καταστημάτων, συγκρότηση των τμημάτων δικαστικών διακοπών και δημοσίευση των κανονισμών της εσωτερικής υπηρεσίας των δικαστηρίων. Ικανοποίηση των κατά κλάδο αναγκών των δικαστηρίων σε οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργιών και κατανομής τους κατά βαθμούς και δικαστήριο. Επιμέλεια συγκρότησης των ειδικών δικαστηρίων".

Επίσης, στο ένατο υπεδάφιο του αυτού εδαφίου (άρθρου 5 παρ. 3), μετά τις λέξεις "στις εκθέσεις επιθεώρησης" πρέπει να προστεθεί ο αναγκαίος προσδιορισμός "των δικαστηρίων", για να μην προκύπτει σύγχυση ως προς τη δυνατότητα κωδικοποιήσεως στοιχείων που περιέχονται στις εκθέσεις επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργιών.

Εξάλλου, πρέπει να αναδιατυπωθεί και το τελευταίο υπεδάφιο του εν λόγω εδαφίου (α), διότι η αναφορά σε αυτό αρμοδιότητας του Υπουργού Δικαιοσύνης ως "πειθαρχικός δικαιοδοτούντος" δεν εστιμάται προς το άρθρο 91 παρ. 1β και παρ. 3 του Συντάγματος.

Επιπλέον, η φράση αυτή πρέπει συνεπώς να διατυπωθεί ως εξής: "Η επικουρία του Υπουργού Δικαιοσύνης για την άσκηση, κατά το άρθρο 91 παρ. 1β και παρ. 3 του Συντάγματος, της αρμοδιότητάς του προς άσκηση πειθαρχικής αγωγής".

Εξαισώτως χρήζουν αναδιατυπώσεως και οι αρμοδιότητες του Τμήματος Υπηρεσιακής Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, που προβλέπονται στο εδ. β της παρ. 3 του άρθρου 5 του σχεδίου. Ειδικότερα, η πρώτη περίοδος του πρώτου υπεδαφίου δέον όπως διατυπωθεί ως εξής: "Η εφαρμογή της εις εκτέλεση του Συντάγματος κειμένης γενικής και ειδικής νομοθεσίας που αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργιών . . .".

Εξάλλου το δεύτερο υπεδάφιο πρέπει ν' αναδιατυπωθεί κατ' αντιστοιχία προς τη διατύπωση του α υπεδαφίου της παρ

3 του άρθρου 5), όπως αυτή διαμορφώνεται σύμφωνα με την προηγούμενη παρατήρηση, ως εξής: "Η υποβολή στοιχείων στο Τμήμα Οργάνωσης . . . με σκοπό την υποβολή των δικαστηρίων για την προώθηση προτάσεων που αφορούν στην ανάγκη σύστασης οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών ή την πλήρωση των υφισταμένων . . .".

Εξαισώτως εδάφιο γ της παρ. 3 (άρθρ. 5), καθώς και το εδάφιο β της παρ. 3 του άρθρου 7, που αναφέρονται σε αρμοδιότητα του Υπουργού Δικαιοσύνης "ως πειθαρχικός δικαιοδοτούντος" επί των δικαστικών Υπαλλήλων και Συμβολαιογράφων αντιστοίχως, πρέπει να αναδιατυπωθούν κατά λέξη, ώστε να αποδίδεται το κατά το Σύνταγμα και την κειμένη νομοθεσία μέτρο ασκήσεως της εν λόγω αρμοδιότητας, π.χ. "κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του σε θέματα πειθαρχικής δίωξης, καθ' ο μέτρο επιβάλλουν οι κείμενες διατάξεις".

Εξαισώτως το άρθρο 6 παρ. 1 (τελευταία περίοδος) η φράση "παραγωγής νομοθετικού έργου" πρέπει να αντικατασταθεί με τη φράση "προπαρασκευής νομοθετικού έργου", ώστε να αποτυπώνει ορθώς το μέτρο της σχετικής αρμοδιότητας του Υπουργείου ως κλάδου της δημόσιας διοίκησης.

9. Όπου το σχέδιο αναφέρεται σε διεθνείς συμβάσεις (π.χ. άρθρ. 8 παρ. 3β) πρέπει να προστεθεί σε παρένθεση ο κυρωτικός αυτών νόμος διά του οποίου κατέστησαν εσωτερικό δικαίωμα.

10. Με τα άρθρα 13, 14 και 19 προβλέπονται τρεις Διευθύνσεις που επιχειρείται να οργανωθούν κατ' εφαρμογήν της παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 2503/1997, δηλ. να ασκούν τις αρμοδιότητές τους με Ο.Δ.Ε. Οι Διευθύνσεις αυτές ενώ έχουν αρμοδιότητες που περιγράφονται στα οικεία άρθρα, όχι μόνον δεν διαθέτουν εσωτερική διάρθρωση αλλά προβλέπεται να στελεχωθούν ως μονοπρόσωπες μονάδες όπου υπηρετεί μόνον Προϊστάμενος (πλην της Διευθύνσεως Τεχνικής Υπηρεσίας). Στην παρ. 2 των ανωτέρω άρθρων προβλέπεται εξάλλου ότι οι αρμοδιότητες της οικείας Διεύθυνσης ασκούνται με Ο.Δ.Ε. Οι κατά τον τρόπο αυτόν όμως "οργανούμενες" Διευθύνσεις φέρονται να προβλέπονται στον Οργανισμό αποκλειστικώς και μόνον για να υπάρχει φορέας των Ο.Δ.Ε. οι οποίοι θα ασκούν τις πάσης φύσεως αρμοδιότητες εκάστης Διευθύνσεως, συνιστώμενες ad hoc και

κατά περίπτωση. Σύμφωνα όμως με την έννοια της εξουσιοδοτικής διατάξεως, όπως αυτή ορίζεται στην παρατήρηση 1Α, οι διατάξεις των ανωτέρω άρθρων 13, 14 και 19 δεν είναι υφιστάμενες και πρέπει να προσαρμοσθούν καταλλήλως, ώστε εκάστη Διεύθυνση να διαθέτει την απαραίτητη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της διάρθρωση (όπως οι λοιπές Διευθύνσεις), ώστε να διασφαλίζεται η άσκηση του παγίου διοικητικού έργου από τη διοικητική ιεραρχία. Περαιτέρω δύναται να προστεθεί διάταξη (εις αντικατάσταση των παρ. 2 εκάστου άρθρου) με την οποία να ορίζεται ότι στις εν λόγω Διευθύνσεις μπορεί να υπάγονται συνιστώμενες με απόφαση του Υπουργού Ο.Δ.Ε., στις οποίες ανατίθεται συγκεκριμένο έργο ή πρόγραμμα απαιτούμενο ειδικά για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας και προσδιοριζόμενο εκάστοτε ανάλογα με τις ανάγκες αυτής, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 20 παρ. 2 ν. 2503/1997.

11. Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 24 επ. πάσης φύσεως θέσεις του προσωπικού και η κατάνομή τους σε κλάδους και ειδικότητες, κινούνται μέσα στο πλαίσιο του συνολικού αριθμού των υφισταμένων οργανικών θέσεων, όπως επιτάσσει η εξουσιοδοτική διάταξη και προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και τις σχετικές διαβεβαιώσεις και διευκρινίσεις του εκπροσώπου της Διοικήσεως. Επισημαίνεται όμως ότι στο άρθρο 24 παρ. 1Β του σχεδίου (προσωπικό που υπάγεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου), οι αναφερόμενοι σε παρένθεση νόμοι προβλέπουν στο πλαίσιο βάσει του οποίου παρέχεται εκάστοτε η δυνατότητα συστάσεως των οικείων θέσεων διάφορα υπουργεία, ενώ οι απαριθμούμενες θέσεις έχουν προφανώς συσταθεί με ειδικότερες διοικητικές πράξεις (Π.Δ. ή υπουργικές αποφάσεις), οι οποίες και πρέπει να μνημονευθούν ειδικά στην αντικατάσταση των μνημονευομένων διατάξεων νόμων. Επισημαίνεται πάντως στη Διοίκηση πολλές από τις μνημονευόμενες διατάξεις νόμων είναι άσχετες προς το υπό ρύθμιση ζήτημα, προφανώς εκ παραδρομής (π.χ. ν. 1886/70, άρ. 27 ν. 2081/92, άρ. 34 ν. 2190/94). Συνεπώς επιβάλλεται η κατά τα ανωτέρω αναδιατύπωση του άρθρου 24 παρ. 1Β του σχεδίου.

12. Στο άρθρο 25 του σχεδίου μνημονεύονται θέσεις εκτός βαθμολογικής κλίμακας κλάδων, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 79 παρ. 11 του Υ.Κ. (ν. 2683/1999), όπου ορίζεται ότι προαγωγή στις θέσεις βαθμού Γενικού Διευθυντή και Διευθυντή, που κατά τους οργανισμούς των οικείων υπηρεσιών προβλέπεται να συμμετέχουν υπάλληλοι περισσοτέρων κλάδων ή κατηγοριών, "οι θέσεις συνιστώνται εκτός βαθμολογικής κλίμακας των κλάδων αυτών και αντιστοιχούν σε όλους τους κλάδους". Συνεπώς το άρθρο 25 του σχεδίου, έχον την έννοια της απαριθμήσεως των διακλαδικών αυτών θέσεων, οι οποίες πάντως καθ' εαυτές απεικονίζονται ήδη στις επί μέρους διατάξεις του σχεδίου περί οργανικών θέσεων του προσωπικού (άρθρο 24) και περί προϊστάμενων (άρθρο 26), έχει καλώς.

13. Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 28 του σχεδίου επιχειρείται τροποποίηση της 154031/22.12.97 κοινής υπουργικής αποφάσεως (Φ. 1146 Β), με την οποία συνεστήθη ενιαίος Διοικητικός Τομέας Διοικήσεως Δικαιοσύνης, ως προς τις υπηρεσιακές μονάδες από τις οποίες συγκροτείται πλέον ο Τομέας, κατόπιν της διά του σχεδίου αναδιαρθρώσεως των οργανικών μονάδων του Υπουργείου. Δεδομένου ότι η σύσταση άρα και η τροποποίηση ενιαίων διοικητικών τομέων διέπεται από τις ειδικές και παραμένουσες σε ισχύ εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 1 ν. 1558/1985 και του άρθρου 11 παρ. 1 ν. 1586/1986 και γίνεται με υπουργική απόφαση, η ρύθμιση του άρθρου 28 του σχεδίου δεν ευρίσκει νόμιμο έρεισμα στην εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 20 ν. 2503/1997, κατ' επίκληση της οποίας προτείνεται το σχέδιο του Οργανισμού. Συνεπώς πρέπει να διαγραφεί ως μη νόμιμη.

14. Επισημαίνεται, τέλος, ότι το συνοδευόν το σχέδιο "Παράρτημα Σύνθεσης Υπηρεσιακών Μονάδων" (ΠΣΥΜ), όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 20 ν. 2503/1997, πρέπει να συνδημοσιευθεί με το σχέδιο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καλυπτόμενο από τις υπογραφές των προτεινόντων Υπουργών και τη ρήτρα αναθέσεως δημοσιεύσεως και εκτελέσεως του σχεδίου. Προς πιστοποίηση των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρακτικό.

Ο Πρόεδρος του Ε Τμήματος Η Γραμματέας του Ε Τμήματος

Κ.Γ. Χαλαζωνίτης Γ. Σακελλαρίου

Αριθμός 528/1999 --

Αριθμός 44/2000

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε'
της 7ης Φεβρουαρίου 2000

*Ορθολογική οργάνωση
της Διοίκησης*

ΜΕΛΗ:

Κ.Γ. Χαλαζονίτης, Αντιπρόεδρος,
Πρόεδρος του Ε' Τμήματος,
Α. Θεοφιλοπούλου, Σύμβουλος
Μ. Κωνσταντινίδου, Πάρεδρος
Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε' Τμήματος

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Σχεδίου Διατάγματος

"Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας".

Αντιπρόσωποι: 1) Αποστολοπούλου Σοφία, Δ/ντρια Δ/σης Οργάνωσης και Απλούστευσης Διαδικασιών

2) Μακρή Ανδριάνα, Προϊσταμέ-νη Τμήματος Διοικ. Οργάνωσης της Δ/σης Οργάνωσης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

Εισηγητής: η Πάρεδρος Μ. Κωνσταντινίδου

Περίθεση Πρακτικών

Κατά τη σημερινή συνεδρίαση το Τμήμα συνήλθε υπό την ανωτέρω σύνθεση στην αίθουσα διασκέψεων προς επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος, διαβιβασθέντος εις το Συμβούλιο της Επικρατείας από την Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου με το 409/2000/2.1999 έγγραφο της που πρωτοκολλήθηκε στις 5.1.2000.

Εν προκειμένω η Εισηγητής ανέφερε ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η θέσπιση Οργανισμού του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Εν συνέχεια η Εισηγητής ανέπτυξε τη γνώμη της επί των ζητημάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία του σχεδίου και, μετά από σχετική συζήτηση, το Τμήμα γνωμοδότησε ως ακολούθως:

1) Επί της συνταγματικής αρχής της διακρίσεως των λειτουργιών (άρθρ. 26 του Συντάγματος) και των συνταγματικών διατάξεων περί συγκροτήσεως και αποστολής της Κυβερνήσεως (άρθρ. 81 επ.), καθώς και περί οργάνωσης της Διοικήσεως (άρθρ. 101) και υπηρεσιακής καταστάσεως των

οργάνων της Διοικήσεως (άρθρ. 103 επ.) συνάγεται ότι η γενική οργάνωση του Κράτους γίνεται κατά τρόπον ορθολογικό, ορθολογική δε είναι επίσης και η οργάνωση της Δημόσιας Διοικήσεως,

στηριζόμενη στις αρχές και τα πορίσματα της διοικητικής επιστήμης, η οποία περιέχει αφ' ενός μεν οργανωτικές αρχές κοινές για κάθε οργάνωση, δημόσια ή ιδιωτική, αφ' ετέρου δε αρχές οι οποίες

προσδιάζουν μόνον στις δημόσιες οργανώσεις, όπως είναι οι υπηρεσίες του Κράτους και των

π.π.δδ. Κατά τον τρόπο αυτόν η διοικητική επιστήμη καθίσταται περιεχόμενο των κανόνων του

οργανωτικού δικαίου, δηλ. του δικαίου που καθορίζει τα της δομής και λειτουργίας των δημοσίων

υπηρεσιών και των διοικητικών οργάνωσεων, οι κανόνες δε αυτοί είναι ορθολογικοί, πάγιοι και

αποτελεσματικοί και δι' αυτών η λειτουργία της Διοικήσεως καθίσταται όχι απλώς νόμιμη αλλά και

αποτελεσματική. Τούτο άλλωστε είναι και σύμφωνο προς τη γενικότερη αρχή της

αποτελεσματικότητας που διέπει τη λειτουργία του σύγχρονου κράτους. Εντεύθεν έπεται ότι η

επέμβαση στη δομή διοικητικής υπηρεσίας οποιουδήποτε επιπέδου πρέπει να είναι προϊόν

εμπειροστατωμένης μελέτης που στηρίζεται στις αρχές της διοικητικής επιστήμης, εις τρόπον ώστε η

επιχειρούμενη οργάνωση να είναι ορθολογική, διαρκής και αποτελεσματική και όχι περιστασιακή,

αποσπασματική και εξυπηρετική άλλων σκοπών μη σχετιζομένων προς τις ανωτέρω συνταγματικές

αρχές. Στα πλαίσια των αρχών της διοικητικής επιστήμης και της διαπιστωμένης εθνικής ανάγκης

αγαδιαρθρώσεως του κράτους και εκσυγχρονισμού της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης για να

συγκλίνει το επίπεδό της προς το γενικό επίπεδο των Διοικήσεων των ευρωπαϊκών εταίρων της

1892/1990, με τον οποίο προεβλέφθη η σύσταση μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης

πολιτικής και ο οποίος περιέχει και άλλες διατάξεις προς την εν λόγω κατεύθυνση, ο ν. 1943/1991, που αποτυπώνει τις βασικές κατευθύνσεις της ελληνικής στρατηγικής διοικητικού εκσυγχρονισμού (αποτελεσματικότητα, μείωση κόστους λειτουργίας, βελτίωση ποιότητας υπηρεσιών) και ο ν. 2503/1997 ο οποίος ασχολείται τόσο με τον χωροταξικό εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης (ενίσχυση περιφερειακής διοίκησης και ρύθμιση θεμάτων νομαρχιακής αυτοδιοίκησης) όσο και με τον ανασχεδιασμό του οργανωτικού σχήματος της κεντρικής διοίκησης ώστε να καταστεί η απόδοσή της αποτελεσματικότερη στην επιτέλεση του επιτελικού της ρόλου. Ειδικότερα με το άρθρο 1 του ν. 2503/1997 θεσμοθετείται νέο πλαίσιο οργάνωσης δημοσίων υπηρεσιών και ν.π.δ.δ., σύμφωνα με το οποίο θα καταρτίζονται στο εξής οι οργανισμοί των υπουργείων, των ν.π.δ.δ. και των ανώτερων δημοσίων πολιτικών υπηρεσιών. Το πλαίσιο αυτό αποτυπώνει για πρώτη φορά βασικές αρχές της διοικητικής επιστήμης στον τομέα της διοίκησης δημοσίων οργάνωσης, οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2503/1997, είναι συνδυαζόμενες με τις παραδοσιακές διοικητικές αξίες που σχετίζονται με τη Δημόσια Διοίκηση (νομιμότητα, δημόσιο συμφέρον, συνέχεια κ.λπ.) δύνανται να θεμελιώσουν την ορθολογική αναδιάρθρωση της εσωτερικής δομής των υπουργείων και της κρατικής διοίκησης εν γένει, ώστε να είναι ευέλικτη, αποτελεσματική και παραγωγική. Οι αρχές αυτές είναι συγκεκριμένα οι εξής:

Α) Δεδομένου ότι το Υπουργείο αποτελεί δημόσια οργάνωση με σκοπούς, στόχους, δομή και λειτουργία προσδιοριζόμενους τόσο από τις γενικές οργανωτικές αρχές όσο και από την ιδιαιτερότητά του, με το νέο νόμο καθιερώνονται εμμέσως ενιαία κριτήρια οργάνωσης των υπουργείων με μεθοδολογία οργάνωσης συνισταμένη στην αρχή ότι η λειτουργία τους στηρίζεται στη διαχείριση διακριτών τομέων δημόσιας πολιτικής. Έτσι, στα πλαίσια σκιαγραφήσεως της κοινής αξιολογικής βάσεως της δράσεως των δημοσίων στελεχών μιας δημόσιας οργάνωσης επιβάλλεται ο καθορισμός της αποστολής εκάστου Υπουργείου, διά της οποίας προσδίδεται η απόδοσιμότητα και ταυτότητα σε αυτό ως δημόσιας οργάνωσης και η οποία (αποστολή) υλοποιείται στο πεδίο πολιτικής στο οποίο αυτή δραστηριοποιείται, αποτελεί δε, κατά τα επιστημονικά παραδεδομένα, το πρώτο βήμα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων οργάνωσης. Ο προσδιορισμός όμως της αποστολής αποτελεί περιεχόμενο κανόνος δικαίου ο οποίος πρέπει να διατυπώνεται με νομική ακριβολογία και σαφήνεια, ώστε να αποτυπώνει την κατά το σύνταγμα λειτουργία του Υπουργείου ως κλάδου της δημόσιας διοίκησης.

Β) Επιχειρείται η υλοποίηση της σύγχρονης απαιτήσεως για ορθολογική άσκηση πολιτικής διοικητικού εκσυγχρονισμού με το σχεδιασμό των θέσεων εργασίας εκάστου Υπουργείου, που διασυνδέεται και διαπλέκεται λειτουργικώς με τον οργανωτικό σχεδιασμό αυτού, συνακόλουθα δε επιβάλλει και την περιγραφή των καθηκόντων των ιεραρχικώς αξιολογουμένων θέσεων εργασίας, ιδίως δε των καθηκόντων των θέσεων ευθύνης. Η ανάλυση των θέσεων εργασίας και η περιγραφή των καθηκόντων με στόχους συναποτελούν έτσι το περιεχόμενο του οργανωτικού ρόλου που διαδραματίζει το κάθε μέλος της δημόσιας οργάνωσης και προσδιορίζουν το βαθμό οργάνωσης ανάπτυξεως αυτής, αναλόγως του βαθμού διαφοροποίησής της. Ο κατά τις ανωτέρω αρχές σχεδιασμός των θέσεων εργασίας (διάρθρωση του προσωπικού) επιχειρείται πλέον, κατά τις νέες διατάξεις ελευθέρως (με δυνατότητα ανακατανομής των θέσεων από κατηγορία σε κατηγορία ή από κλάδο σε κλάδο, με σκοπό τον απεγκλωβισμό του υπαλλήλου και της οργανωτικής δομής από τα στεγανά του κλάδου, προς υποβοήθηση της αποτελεσματικότερης χρησιμοποίησης του εργατικού δυναμικού) και σε συνδυασμό με την περιγραφή καθηκόντων και τον προσδιορισμό της ευθύνης κάθε θέσεως εργασίας (κυρίως των θέσεων ευθύνης). Άλλωστε, η σύνδεση του συστήματος σχεδιασμού θέσεων - περιγραφής καθηκόντων με τον οργανωτικό σχεδιασμό επιβάλλεται και ολοκληρώνεται με το νέο Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Ν. 2683 1999, Α 19), που συνδέει περαιτέρω τους ανωτέρω σχεδιασμούς και με τους βαθμούς του νέου βαθμολογικού συστήματος, με το οποίο ανασυντάσσεται η βαθμολογική ιεραρχία.

Γ) Στα πλαίσια της επιβαλλομένης λήψεως μέτρων διοίκησης του ανθρωπίνου δυναμικού προς επίτευξη ορθολογικής οργανωτικής ανάπτυξεως, που έχει ως αρχή την αποκατάσταση του ορθού μεγέθους στην αριθμητική δύναμη του διοικητικού προσωπικού κατόπιν υπολογισμού του πραγματικού αναγκαιούτος προσωπικού, επιβάλλεται απαγόρευση συστάσεως νέων οργανικών θέσεων με τους νέους οργανισμούς. Περαιτέρω, προβλέπονται μέτρα προστασίας των υπαλλήλων που τυχόν πλεονάζουν μετά την αναδιαμόρφωση κλάδων και θέσεων (προσωρινές οργανικές θέσεις) και στη συνέχεια κατάργηση των θέσεων αυτών, μετά την αποχώρηση των υπαλλήλων που τις κατέχουν, με στόχο την ανώδυνη αλλά σταθερή υλοποίηση πολιτικής μειώσεως του πλεονάζοντος προσωπικού.

Δ) Από τα άρθρα 101 παρ. 1 και 103 επ. του Συντάγματος συνάγεται ότι η Ελληνική Διοίκηση έχει κάθετη ιεραρχική οργάνωση, κατά το γραφειοκρατικό ή βεμπεριανό σύστημα, η δράση της δε διέπεται ως εκ τούτου από τις θεμελιώδεις αρχές της συνέχειας λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, της ισονομίας, της νομιμότητας κ.α. Συνεπώς η μεταφορά στη δημόσια διοίκηση σύγχρονων οργανωτικών αρχών που αποβλέπουν στη διαμόρφωση ευέλικτου δομικού και λειτουργικού συστήματος ικανού να προσαρμόζεται αναλόγως των μεταβαλλομένων αναγκών, τελεί υπό τον απαραίτητο κανόνα σεβασμού των ανωτέρω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών αυτής, πραγματικώς κατοχυρωμένων.

Με την παρ. 2 του άρθρου 20 ν. 2503/1997 επιτρέπεται το πρώτον η εισαγωγή στην οργανωτική δομή της δημόσιας διοίκησης των αρχών της διοικήσεως έργου (project management). Ειδικότερα με την εν λόγω διάταξη ορίζονται τα εξής:

Με τους Οργανισμούς επιτρέπεται ακόμη να συνιστώνται οργανικές μονάδες, δίχως εσωτερική διάρθρωση, που ασκούν τις αρμοδιότητές τους με Ομάδες Διοίκησης Έργου (Ο.Δ.Ε.), οι οποίες συγκροτούνται κάθε φορά, με απόφαση του οικείου Υπουργού, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και για συγκεκριμένο έργο. Σε κάθε ομάδα διοίκησης έργου ορίζεται με την πιο πάνω απόφαση υπεύθυνος διοίκησης έργου (Υ.Δ.Ε.), με γνώση και πείρα στο αντικείμενο του έργου. Ο Υ.Δ.Ε. έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό και τις παραδοτέες εργασίες του έργου, τον προγραμματισμό και την οργάνωσή του, τη διεξαγωγή του σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα και προϋποθέτουμε την παρακολούθηση και τον έλεγχο πορείας του έργου.

Ο υπεύθυνος διοίκησης έργου καταβάλλεται, για όσο χρόνο διαρκεί το αντίστοιχο έργο, το οποίο ληφόμενο από τις κείμενες διατάξεις επίδομα θέσης για τους προϊστάμενους υπηρεσιακών μονάδων επιπέδου τμήματος.

Η στελέχωση των ομάδων διοίκησης έργου (Ο.Δ.Ε.) γίνεται με μόνιμους υπαλλήλους ή και με σχέση ιδιωτικού δικαίου ειδικό επιστημονικό προσωπικό της οικείας διεύθυνσης ή και άλλων υπηρεσιακών μονάδων του υπουργείου. Η συμμετοχή στις ομάδες και μέχρι περάτωσης του έργου είναι με πλήρη και αποκλειστική ή μερική και παράλληλη απασχόληση. Στις ομάδες, ανάλογα με το αντικείμενό τους, μπορεί να μετέχουν και υπάλληλοι από φορείς του δημόσιου τομέα, που προστάτουν στο υπουργείο, για ορισμένο χρονικό διάστημα, για τις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου. Οι συμμετέχοντες στις ομάδες αναφέρονται στον υπεύθυνο διοίκησης έργου (Υ.Δ.Ε.). Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ερμηνευόμενων σύμφωνα με τις ανωτέρω εκτεθείσες επιταγές του Συντάγματος περί οργάνωσης και δράσεως της δημόσιας διοίκησης, επί τη βάση αρχιπρωτοδικικών και παγίων κανόνων, στις ομάδες διοίκησης έργου δεν ανατίθεται η άσκηση αποκλειστικών αρμοδιοτήτων αναγομένων στην διαχείριση των δημοσίων υποθέσεων, που αποτελούν το πάγιο έργο της διοικητικής ιεραρχίας και απολήγουν στην έκδοση κανονιστικών ή αποφασιστικών διοικητικών πράξεων. Οι Ο.Δ.Ε. αποτελούν όργανα σχεδιασμού δημόσιας πολιτικής, στα οποία δύναται να ανατίθεται ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πορείας υλοποίησης έργων ή προγραμμάτων, που αναφέρονται σε πολύπλοκα και ιδιόμορφα δημόσια προβλήματα, η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί υπέρβαση των στερεότυπων γραφειοκρατικών βημάτων και συνεργασία στελεχών με ειδικές γνώσεις και εμπειρία διαφορετικών ειδικοτήτων, συνεργαζομένων με δομικά πρότυπα δικτύου. Έτσι, όταν συντρέχουν οι ανωτέρω εξαιρετικές προϋποθέσεις, μπορεί να προβλέπεται κατ' αρχήν στους Οργανισμούς των Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ. η δυνατότητα άσκησης, με την ανωτέρω έννοια, αρμοδιοτήτων ορισμένων οργανικών μονάδων οποιουδήποτε επιπέδου (Γενικής Διευθύνσεως, Διευθύνσεως ή άλλου) με Ο.Δ.Ε., οι οποίες υφίστανται στην οικεία οργανική μονάδα, που έχει πάντως πλήρη και επαρκή παγία διάρθρωση και στελέχωση, ώστε να ασκεί κατά τα λοιπά το πάγιο διοικητικό έργο που αντιστοιχεί στις αρμοδιότητές της, διά της διοικητικής ιεραρχίας.

Με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η θέσπιση νέου Οργανισμού του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, ο οποίος περιέχει ρυθμίσεις με τις οποίες πραγματοποιούνται οι αναγκαίες νέες οργανωτικές αρχές και κατευθύνσεις του ν. 2503/1997, σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές οργανωτικές βάσεις, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τη φύση των καιρίων για το κράτος δημοσίων πολιτικών που καλείται να υλοποιήσει, ως ανήκουσες στον "σκληρό πυρήνα του κράτους". Ειδικότερα, οριοθετείται και περιγράφεται η αποστολή του Υπουργείου, επιχειρείται η ορθολογική αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του με περιγραφή καθηκόντων των θέσεων ευθύνης (Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων) και κατανομή των υφισταμένων αρμοδιοτήτων στις προβλεπόμενες οργανικές μονάδες, γίνεται απλή αναφορά της δυνατότητας συγκροτήσεως με

απόφαση του Υπουργού Ομάδων Διοικήσεων Έργου (Ο.Δ.Ε.) για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Υπουργείου και για συγκεκριμένο έργο, κατανέμονται οι υφιστάμενες θέσεις του προσωπικού κατά κλάδους, κατηγορίες και ειδικότητες και διαβαθμίζονται σε βαθμούς, προβλέπονται προσόντα τα διορισμού, είτε τα γενικώς ισχύοντα από τις κείμενες διατάξεις είτε και ειδικά προσόντα για ορισμένες θέσεις ευθύνης, καθορίζονται κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων αναλόγως της ειδικότητας του κλάδου και του αντικειμένου εκάστης μονάδας. Υπό το γενικό αυτό περιεχόμενο, το σχέδιο, προτεινόμενο αρμοδίως από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας και τους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, έχει ως νόμιμο εξουσιοδοτικό έρεισμα τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997 (Α' 107), επίκληση των οποίων γίνεται στο προοίμιο. Δεδομένου όμως ότι, σύμφωνα με τα ήδη εκτεθέντα, ορισμένες οργανωτικές ρυθμίσεις του σχεδίου τίθενται κατ' εφαρμογήν του νέου Υπαλληλικού Κώδικα (σύμφωνα με την αρχή συνδέσεως του οργανωτικού σχεδιασμού με το σύστημα σχεδιασμού θέσεων - περιγραφής καθηκόντων και τους βαθμούς του βαθμολογικού συστήματος), πρέπει να προστεθούν στο προοίμιο του σχεδίου οι διατάξεις των άρθρων 177, 178 και 169 του ν. 2683/1999 (Α' 19).

3. Περαιτέρω, το σχέδιο προκαλεί τις ακόλουθες επί μέρους παρατηρήσεις:

α) Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 47 επ. πάσης φύσεως θέσεως του προσωπικού και η κατανομή τους σε κλάδους και ειδικότητες, κινούνται μέσα στο πλαίσιο του συνολικού αριθμού των υφισταμένων οργανικών θέσεων, όπως επιτάσσει η εξουσιοδοτική διάταξη και προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και τις σχετικές διαβεβαιώσεις και διευκρινίσεις των παρισταμένων εκπροσώπων της Διοικήσεως. Επισημαίνεται όμως ότι στο άρθρο 114 του σχεδίου (προσωπικό που υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου), οι αναφερόμενοι σε παρένθεση νόμοι προβλέπουν απλώς το πλαίσιο βάσει του οποίου παρέχεται εκάστοτε η δυνατότητα συστάσεως των οικείων θέσεων σε διάφορα υπουργεία, ενώ πολλές εκ των απαριθμωμένων θέσεων έχουν προφανώς συσταθεί με ειδικότερες διοικητικές πράξεις (ΠΔ ή υπουργικές αποφάσεις), οι οποίες και πρέπει όπου χρειάζεται, να μνημονευθούν εις αντικατάσταση των μνημονευομένων διατάξεων νόμων. Επισημαίνεται δε στην Διοίκηση, ότι θα πρέπει να τεθούν και τα άρθρα των μνημονευομένων νόμων. Συνεπώς επιβάλλεται η κατά τα ανωτέρω αναδιατύπωση του άρθρου 114 του σχεδίου.

β) Επισημαίνεται, ότι το συνοδευόν το σχέδιο "Παράρτημα Σύνθεσης Υπηρεσιακών Μονάδων" (ΠΣΥΜ), όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 2503/1997, πρέπει να συνδημοσιευθεί με το σχέδιο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καλυπτόμενο από τις υπογραφές των προτεινόμενων Υπουργών και τη ρήτρα αναθέσεως δημοσιεύσεως και εκτελέσεως του σχεδίου.

Προς πιστοποίηση των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρακτικό.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Κ.Γ. Χαλαζωνίτης Γ. Σακελλαρίου

1

-11-

Αριθμός 44/2000

./.

Α.Θ.

./.

Α.Σ.

-1-

Αριθμός 212/2007

- Έγταση 9^{ου} προσημω
- Αρρδιονη κη Υποψηφ - Υφιοργηθη

Αριθμός 212/2007
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε΄

ΜΕΛΗ

Κ. Μενουδάκος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος,
Α. Θεοφιλοπούλου, Σύμβουλος,
Ν. Ρόζος, Σύμβουλος,
Μ. Κωνσταντινίδου, Σύμβουλος,
Χρ. Ντουχάνης, Πάρεδρος,
Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε΄ Τμήματος.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Επεξεργασία σχεδίου
προεδρικού διατάγματος
"Οργανισμός Επιμελητηρίου Μαγνησίας"

Εισηγητής ο Πάρεδρος,
Χρ. Ντουχάνης.

Πρακτικά Συνεδριάσεων

Ι. Το Τμήμα συνήλθε με την ανωτέρω σύνθεση την 1 Φεβρουαρίου 2007, με την παρουσία και της Γραμματέως του Τμήματος Γ. Σακελλαρίου, για να επεξεργασθεί το ανωτέρω σχέδιο προεδρικού διατάγματος, το οποίο διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης με το 2557/28-11-2006 έγγραφό της, που πρωτοκολλήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2006.

Κατά τη συνεδρίαση έλαβε το λόγο ο εισηγητής, ο οποίος αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του υπό επεξεργασία σχεδίου προεδρικού διατάγματος και ανέπτυξε τη γνώμη του για τα ζητήματα που προκύπτουν.

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών και το Τμήμα αποφάσισε να συνεχίσει την επεξεργασία του σχεδίου σε επόμενη συνεδρίαση.

ΙΙ. Το Τμήμα συνήλθε με την ανωτέρω σύνθεση στις 21 Μαΐου 2007, με την παρουσία και της Γραμματέως του Τμήματος Γ. Σακελλαρίου, για να συνεχίσει την επεξεργασία του ανωτέρω

σχεδίου προεδρικού διατάγματος.

Κατά τη συνεδρίαση, ο εισηγητής και τα λοιπά μέλη ανέπτυξαν τη γνώμη τους για τα ζητήματα που προκύπτουν.

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών και το Τμήμα αποφάσισε να συνεχίσει την επεξεργασία του σχεδίου σε επόμενη συνεδρίαση.

III . Το Τμήμα συνήλθε με την ανωτέρω σύνθεση στις 29 Ιουνίου 2007, με την παρουσία και της Γραμματέως του Τμήματος Γ. Σακελλαρίου, για να συνεχίσει την επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου προεδρικού διατάγματος.

Κατά τη συνεδρίαση, ο εισηγητής και τα λοιπά μέλη ανέπτυξαν τη γνώμη τους για τα ζητήματα που προκύπτουν και ύστερα από σχετική συζήτηση το Τμήμα γνωμοδότησε ως εξής :

Γνωμοδότηση

1 . Με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος επιχειρείται η θέσπιση οργανισμού του Επιμελητηρίου Μαγνησίας.

2 . Με το άρθρο 22 του Ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α΄) προστέθηκε, μεταξύ άλλων, άρθρο 3ζ στο Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154 Α΄). Στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου 3ζ του Ν. 2081/1992 ορίσθηκαν τα εξής: «Το προσωπικό των Επιμελητηρίων αποτελείται από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, από υπαλλήλους με θητεία, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και από προσωπικό με έμμισθη εντολή. Ο οργανισμός του κάθε Επιμελητηρίου που ορίζει τη διάρθρωση των υπηρεσιών, τις οργανικές θέσεις και κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια συντάσσεται από το διοικητικό συμβούλιο και εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης». Όπως έχει κριθεί (Π.Ε. 242/2006), η ως άνω διάταξη, με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για τη θέσπιση οργανισμού των Επιμελητηρίων, δεν επιτρέπει στη Διοίκηση να ρυθμίζει και θέματα, τα οποία έχουν, μεν, οργανωτικό χαρακτήρα, αλλά δεν αφορούν στα συγκεκριμένα αντικείμενα, στα οποία αναφέρεται η εν λόγω εξουσιοδοτική διάταξη, δηλαδή «τη διάρθρωση των υπηρεσιών, τις οργανικές θέσεις και κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια ...». Τα οργανωτικά αυτά θέματα, τα οποία δεν καλύπτει η ως άνω εξουσιοδοτική διάταξη, όπως, ο καθορισμός των κλάδων και ειδικοτήτων του προσωπικού, τα τυπικά προσόντα διορισμού κατά κλάδο και ειδικότητα, μπορούν να ρυθμίζονται με προεδρικά διατάγματα, προτεινόμενα, όμως, κατ' επίκληση των γενικών εξουσιοδοτικών διατάξεων του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α΄) και υπογραφόμενα από όλους τους αναφερόμενους στις διατάξεις αυτές Υπουργούς και όχι μόνο από τον Υπουργό Ανάπτυξης, στην υπογραφή του οποίου αρκείται η προπαρατιθέμενη ειδική εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 3ζ παρ. 1 του Ν. 2081/1992.

3. Το υπό επεξεργασία σχέδιο υποβάλλεται προς επεξεργασία κατ' επίκληση των εξουσιοδοτικών διατάξεων του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997, υπογραφόμενο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και από τους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, και Οικονομίας και Οικονομικών. Σύμφωνα με τα ως άνω γενόμενα δεκτά, νομίμως το σχέδιο προτείνεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997, μόνον, όμως, κατά το μέρος που οι ρυθμίσεις του δεν καλύπτονται από την ειδική εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 3ζ παρ. 1 του Ν. 2081/1992. Ως προς τα θέματα, αντιθέτως, για τη ρύθμιση των οποίων παρέχεται εξουσιοδότηση από το άρθρο 3ζ παρ. 1 του Ν. 2081/1992, το σχέδιο ευρίσκει έρεισμα στην ειδική αυτή εξουσιοδοτική διάταξη, μνεία της οποίας πρέπει να προστεθεί στο προοίμιο.

4 . Κατά την έννοια της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 3ζ παρ. 1 του Ν. 2081/1992, η «σύνταξη» του σχεδίου οργανισμού του Επιμελητηρίου από το διοικητικό του συμβούλιο ισοδυναμεί με πρόταση για την έκδοση του οικείου προεδρικού διατάγματος, το οποίο, κατά τη ρητή διατύπωση της διάταξης αυτής, «εγκρίνεται» με προεδρικό διάταγμα. Εξάλλου, όπως παγίως γίνεται δεκτό, ως «πρόταση» στο διοικητικό δίκαιο νοείται προκαταρκτική πράξη της διοικητικής διαδικασίας, υποβαλλόμενη με πρωτοβουλία του οργάνου που την εκδίδει προς το αποφασίζον όργανο, το οποίο έχει τη δυνατότητα ή να δεχθεί την πρόταση, ως έχει, ή να την απορρίψει. Επομένως, το έχον την αποφασιστική αρμοδιότητα όργανο δύναται μεν να απόσχει από τη ρύθμιση του θέματος, ως προς το οποίο έχει διατυπωθεί η πρόταση, δεν δύναται, όμως, καταρχήν, να προβεί στη ρύθμιση του θέματος αυτού κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν, που αποτελεί περιεχόμενο της πρότασης (πρβλ. Π.Ε. 615/2001, 481/2000, 584/1987, 667/1967, 47/1964). Περίπτωση εξαιρέσεως από τον ανωτέρω κανόνα συντρέχει προκειμένου για αποκλίσεις που επιβάλλονται για λόγους νομιμότητας (πρβλ. Π.Ε. 308/2001). Υπό τα δεδομένα αυτά, η νομιμότητα των διατάξεων του σχεδίου, οι οποίες ρυθμίζουν θέματα εμπύκτοντα στο πεδίο εφαρμογής της ειδικής εξουσιοδοτικής

διάταξης του άρθρου 3ζ του Ν. 2081/1992, τελεί υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές δεν αφίστανται του περιεχομένου του προσχεδίου, το οποίο ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου Μαγνησίας με την 210/25.4.2006 πράξη του (πρβλ. Π.Ε. 242/2006), σε αντίθεση προς τις αναφερόμενες σε ζητήματα μη εμπύπτοντα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3ζ του Ν. 2081/1992 ρυθμίσεις του σχεδίου, οι οποίες έχουν έρεισμα, κατά τα ανωτέρω, τις γενικές εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997 και των οποίων η νομιμότητα δεν τελεί υπό την παραπάνω προϋπόθεση.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του σχεδίου, αναφερόμενες στην αποστολή του Επιμελητηρίου Μαγνησίας, αν και δεν περιέχονται στο προσχέδιο, το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου Μαγνησίας και με το οποίο ουδεμία αναφορά γίνεται στο θέμα αυτό, νομίμως περιλαμβάνονται στο υπό επεξεργασία σχέδιο, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν ο καθορισμός της αποστολής του Επιμελητηρίου εμπύπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3ζ του Ν. 2081/1992, σύμφωνα με το οποίο, όπως εκτίθεται στην παρατήρηση 4, το σχετικό προεδρικό διάταγμα δεν επιτρέπεται, καταρχήν, να αποκλίνει του κειμένου που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου, αφού με τις διατάξεις αυτές δεν εισάγεται νέα ουσιαστική ρύθμιση, αλλά επαναλαμβάνονται, κατά βάση, οι σχετικές προβλέψεις του νόμου (άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του Ν. 2081/1992, όπως οι παράγραφοι αυτές αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 19 του Ν. 3419/2005).

6. Το προσχέδιο, το οποίο ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου Μαγνησίας με την 210/25.4.2006 πράξη του, προέβλεπε τη λειτουργία «υπηρεσίας ΓΕ.ΜΗ.» (Γενικού Εμπορικού Μητρώου) στο Τμήμα Μητρώου του Επιμελητηρίου. Το Γενικό Εμπορικό Μητρώο καθιερώθηκε από το Ν. 3419/2005 (άρθρα 1 – 18), ο οποίος προέβλεψε τη σύσταση ειδικών υπηρεσιών ΓΕ.ΜΗ. στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, σε κάθε Επιμελητήριο και στη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, παρέσχε δε εξουσιοδότηση (άρθρο 2 παρ. 6) για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα ρυθμίζονται ορισμένα θέματα οργάνωσης των υπηρεσιών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Όπως έχει δε κριθεί (βλ. Π.Ε. 242/2006), η ειδικότερη οργάνωση της υπηρεσίας ΓΕ.ΜΗ. κάθε Επιμελητηρίου προϋποθέτει την έκδοση του κατ' άρθρο 2 παρ. 6 του Ν. 3419/2005 προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα ρυθμισθούν τα θέματα οργάνωσης των υπηρεσιών ΓΕ.ΜΗ. κατά ενιαίο τρόπο. Εφόσον, λοιπόν, το διάταγμα του άρθρου 2 παρ. 6 του Ν. 3419/2005 δεν έχει ακόμη εκδοθεί, νομίμως από το σχέδιο έχει απαλειφθεί η μνεία της υπηρεσίας ΓΕ.ΜΗ., παρ' ότι η διάρθρωση των υπηρεσιών του Επιμελητηρίου εμπύπτει στο πεδίο εφαρμογής της ειδικής εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 3ζ παρ. 1 του Ν. 2081/1992 και, συνεπώς, το εγκριθέν από το Δ.Σ. του Επιμελητηρίου Μαγνησίας προσχέδιο είναι καταρχήν δεσμευτικό, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρατήρηση 4, δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η διαφοροποίηση του υπό επεξεργασία σχεδίου από το προσχέδιο είναι, κατά τα ανωτέρω, επιβεβλημένη για λόγους νομιμότητας. Για τους ίδιους λόγους, νομίμως δεν περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο Δ του άρθρου 2 του σχεδίου, το οποίο προβλέπει τις αρμοδιότητες του Τμήματος Μητρώου, ο κατάλογος αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας ΓΕ.ΜΗ., τον οποίο περιέχει η πρόταση του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου Μαγνησίας.

7. Είναι αυτονόητο ότι, παρά το δεσμευτικό χαρακτήρα του προσχεδίου ως προς το ζήτημα της διάρθρωσης των υπηρεσιών του Επιμελητηρίου, η Διοίκηση πρέπει να ελέγξει τη διατύπωση του κειμένου και να διορθώσει ορισμένα γραφικά ή συντακτικά σφάλματα, ακόμη και αν τα σφάλματα αυτά έχουν επισημάνει στο κείμενο που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου, σε διατάξεις, ως προς τις οποίες η πρόταση του οργάνου αυτού είναι δεσμευτική, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρατήρηση 4, όπως η αναφερόμενη στην αρμοδιότητα του Τμήματος Επιμελητηριακών Θεμάτων – Ενημέρωσης Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων περίπτωση ιζ' του κεφαλαίου Α του άρθρου 2 του σχεδίου, («η ανάληψη, ύστερα από αίτηση ... για υποβολή αιτημάτων ...»), της οποίας η σύνταξη είναι αδόκιμη και δημιουργεί δυσχέρειες κατανόησης της εννοίας της διάταξης.

8. Στην περίπτωση γ' του κεφαλαίου Γ του άρθρου 2 του σχεδίου γίνεται παραπομπή στον «ενιαίο κανονισμό». Αν ο ενιαίος αυτός κανονισμός αποτελεί ισχύοντα κανόνα δικαίου, πρέπει να γίνει ακριβής μνεία του σχετικού νομοθετήματος εντός παρενθέσεων. Σε αντίθετη περίπτωση, η φράση είναι ασαφής και πρέπει να διαγραφεί.

9. Με το άρθρο 5 του σχεδίου συνιστώνται δύο θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε συμμόρφωση προς την 89/2004 απόφαση του Μονομελούς

Πρωτοδικείου Βόλου. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδόθηκε επί αναγνωριστικής αγωγής δύο προσώπων, τα οποία παρέχουν τις υπηρεσίες τους από το έτος 1993 στο Επιμελητήριο Μαγνησίας με διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, το Δικαστήριο προέβη στον κατά την κρίση του ορθό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης των εναγόντων με το Επιμελητήριο, αναγνώρισε ότι οι ανωτέρω απασχολούνται ο πρώτος ως υπάλληλος γραφείου και ο δεύτερος ως κλητήρας με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και υποχρέωσε το Επιμελητήριο να απασχολεί τα εν λόγω πρόσωπα με την προαναφερόμενη σχέση. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που συνοδεύουν το υπό επεξεργασία σχέδιο, η σύσταση των εν λόγω δύο θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου είχε επιχειρηθεί με βάση τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 3320/2005 (ΦΕΚ 48 Α'), σύμφωνα με την οποία «με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του οικείου κατά περίπτωση Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστώνται οργανικές θέσεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, προκειμένου να καλυφθούν, όπου απαιτείται, οι διαπιστωθείσες πάγιες και διαρκείς ανάγκες». Το σχετικό, όμως, σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης δεν υπεγράφη τελικώς από όλους τους συναρμοδίους υπουργούς, διότι, όπως προκύπτει από το ΔΙΠΔΔ/ Β.18/ 571/ 19272/ 23.11.2005 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προς το Υπουργείο Ανάπτυξης, η ως άνω διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 2300/2005 θεωρήθηκε ότι επιτρέπει τη σύσταση οργανικών θέσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μόνο για την κατάταξη του προσωπικού, του οποίου οι συμβάσεις έχουν θεωρηθεί ως συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατά τη διαγραφόμενη στο άρθρο 11 του Π.Δ. 164/2004 διαδικασία και μετά την τελική κρίση του Α.Σ.Ε.Π. και δεν μπορεί να εφαρμοσθεί για τη σύσταση οργανικών θέσεων ιδιωτικού δικαίου με συμβάσεις αορίστου χρόνου «κατ' εφαρμογή δικαστικής απόφασης». Στο έγγραφο δε αυτό διατυπώνεται η άποψη ότι η σύσταση των θέσεων αυτών σε συμμόρφωση προς τη δικαστική απόφαση μπορεί να γίνει με τροποποίηση του Οργανισμού του Επιμελητηρίου, η οποία χωρεί με προεδρικό διάταγμα. Κατόπιν τούτου, η Διοίκηση επιχειρεί τη σύσταση των εν λόγω δύο θέσεων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με το υπό επεξεργασία σχέδιο.

10. Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι από το δεδεδειγμένο της προαναφερόμενης 89/2004 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή έχει τελεσιδικήσει, ανακύπτει υποχρέωση του Επιμελητηρίου να απασχολήσει τα παραπάνω πρόσωπα με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου. Τυχόν δε εσφαλμένη εκ μέρους του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου εφαρμογή των διεπόντων τις ανωτέρω έννομες σχέσεις κανόνων δικαίου, ως προς την έννοια των οποίων πρέπει να επισημανθεί η διακύμανση της νομολογίας του Αρείου Πάγου (πρβλ. προμν. Α.Π. 18/2006 σε πλήρη Ολομ. και Α.Π. 20/2007 σε πλήρη Ολομ.), δεν συνεπάγεται έλλειψη νόμιμης υπόστασης της ως άνω 89/2004 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου, δεδομένου ότι, και υπό την εκδοχή ότι ο ορθός νομικός χαρακτηρισμός της έννομης σχέσης που συνδέει το Επιμελητήριο Μαγνησίας με τα πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προς αυτό είναι, πλέον, αλυσιτελής ενόψει των διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 8 του (αναθεωρημένου) Συντάγματος, οι οποίες απαγορεύουν τη μετατροπή των συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, όπως κρίθηκε με την πρόσφατη 20/2007 απόφαση του Αρείου Πάγου σε πλήρη Ολομέλεια, η ως άνω 89/2004 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου, η οποία εκδόθηκε προς επίλυση διαφοράς ιδιωτικού δικαίου επί αναγνωριστικής αγωγής που ασκήθηκε κατά τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας και θεμελιώνεται στις διατάξεις που διέπουν τις σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αναπτύσσει, εφόσον καταστεί τελεσιδική, πλήρη δεσμευτικότητα πρωτίτως έναντι του Επιμελητηρίου Μαγνησίας, το οποίο υπήρξε διάδικος στη δίκη, ανεξαρτήτως της ορθότητάς της, αφού πάντως εκδόθηκε στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων προς επίλυση διαφοράς ιδιωτικού δικαίου. Άλλωστε, η δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων επί διαφορών παρόμοιων με την προκειμένη δεν αμφισβητήθηκε ούτε από την προαναφερόμενη 20/2007 απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία, μεταστρέφοντας παλαιότερη νομολογία (Α.Π. 18/2006), έκρινε ότι δεν είναι πλέον επιτρεπτός ο «ορθός νομικός χαρακτηρισμός» συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εφόσον αυτός οδηγεί στη μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Περαιτέρω, η Διοίκηση, αν και δεν υπήρξε διάδικος στη δίκη ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου, οφείλει να προβεί στις αναγκαίες για τη

συμμόρφωση προς τη σχετική δικαστική απόφαση ενέργειες που ανήκουν στην αρμοδιότητά της. Κατά τη γνώμη, όμως, του Παρέδρου, Χρήστου Ντουχάνη, η προαναφερόμενη 89/2004 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου (ημερομηνία δημοσίευσης 9.11.2004) είναι ανυπόστατη, σύμφωνα με το άρθρο 313 παρ. 1 περ. β' του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, διότι εκδόθηκε επί διοικητικής διαφοράς, η δε έλλειψη νομικής δεσμευτικότητας, που το εν λόγω ανυπόστατο συνεπάγεται, μπορεί να διαγνωσθεί στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας προληπτικού ελέγχου νομιμότητας του υπό επεξεργασία σχεδίου. Κατά τη γνώμη αυτή, προκειμένου να χαρακτηριστεί ορισμένη σχέση εργαζομένου στο Δημόσιο κ.ο.κ. ως σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ο νομοθέτης καθιερώνει πλέον ειδική διοικητική διαδικασία, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 11 του Π.Δ. 164/2004 (ΦΕΚ 134 Α') και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κρίση της οικείας ανεξάρτητης αρχής, δηλαδή του Α.Σ.Ε.Π., γεγονός, το οποίο προσδίδει στις γεννώμενες κατά την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας διαφορές το χαρακτήρα των διοικητικών διαφορών. Επομένως, μετά τις 19.7.2004, ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του ως άνω άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004, η μετατροπή διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο κ.ο.κ. σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου είναι δυνατή, μόνον με βάση την ως άνω ειδική διοικητική διαδικασία, οι διαφορές που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της οποίας έχουν το χαρακτήρα διοικητικών και όχι ιδιωτικών διαφορών. Κατά συνέπεια, η μετατροπή των ως άνω συμβάσεων σε συμβάσεις αορίστου χρόνου δεν είναι, μετά την ημερομηνία αυτή, δυνατόν να χωρήσει μέσω του μηχανισμού της αναγνωριστικής αγωγής και του «ορθού νομικού χαρακτηρισμού» της επίμαχης σχέσης, ο οποίος δεν αποκλείεται να χρησιμοποιείται με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του άρθρου 11 του Π.Δ. 164/2004, αλλά και του ίδιου του άρθρου 103 παρ. 8 του Συντάγματος, (πρβλ. πρακτικά της 22ης Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 8.11.2006). Κατά την ίδια γνώμη, η αντίθετη εκδοχή θα εμφάνιζε το άτοπο να καθίσταται κενή περιεχομένου η σαφής, εντούτοις, συνταγματική διάταξη του άρθρου 103 παρ. 8 του Συντάγματος μέσω της εφαρμογής της αμυγώς δικονομικής διάταξης του άρθρου 70 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί αναγνωριστικής αγωγής, γεγονός, που θα είχε ως πιθανότατη συνέπεια να κρίνεται κατά την ως άνω ειδική διοικητική διαδικασία και, σε περίπτωση αμφισβήτησης, από τα διοικητικά δικαστήρια ότι ορισμένα πρόσωπα δεν πληρούν τις προϋποθέσεις να χαρακτηρισθούν οι συμβάσεις τους ως αορίστου χρόνου και τα ίδια αυτά πρόσωπα να αναγνωρίζονται ως «συμβασιούχου» αορίστου χρόνου από τα πολιτικά δικαστήρια.

11. Με την ειδική εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 3ζ παρ. 1 του Ν. 3419/2005, κατ' εφαρμογή της οποίας προτείνονται ορισμένες από τις διατάξεις του σχεδίου, δεν παρέχεται εξουσιοδότηση για τη σύσταση θέσεων προσωπικού. Εξάλλου, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997, με τις οποίες παρέχεται εξουσιοδότηση για τη θέσπιση οργανισμών των υπηρεσιών του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δεν είναι επιτρεπτή η σύσταση νέων θέσεων με τους οργανισμούς αυτούς (βλ. Π.Ε. 283/2006, 436/2002 κ.ά.). Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, ενόψει αφενός της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 103 του Συντάγματος, με την οποία ορίζεται ότι «κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη» και η οποία, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου, έχει εφαρμογή και στο προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, και αφετέρου της δεσμευτικότητας της παραπάνω απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου και της υποχρέωσης συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις, η οποία επιβάλλεται από το Σύνταγμα και από το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ανέκλυτε υποχρέωση της Διοίκησης, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παρατήρηση, να συστήσει θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου που θα καλυφθούν από τα πρόσωπα υπέρ των οποίων εκδόθηκε η δικαστική αυτή απόφαση. Υπό τα ειδικά αυτά νομικά δεδομένα, εφόσον, δηλαδή, η σύσταση των σχετικών θέσεων ήταν υποχρεωτική για τη Διοίκηση, δεν είχε εφαρμογή η επιβαλλόμενη με την προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997 απαγόρευση σύστασης νέων θέσεων προσωπικού. Κατόπιν των ανωτέρω, το άρθρο 5 του σχεδίου, κατά το μέρος με το οποίο συνιστώνται με αυτό οι προαναφερόμενες δύο θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, τίθεται νομίμως. Κατά τη γνώμη, όμως, της Συμβούλου, Αγγελικής Θεοφιλοπούλου και του Παρέδρου, Χρήστου Ντουχάνη, οι προαναφερόμενες εξουσιοδοτικές διατάξεις δεν επιτρέπουν σε καμία περίπτωση τη σύσταση νέων οργανικών θέσεων με τα κατ' εξουσιοδότησή τους προτεινόμενα προεδρικά διατάγματα. Εφόσον δε, κατά τη γνώμη αυτή, η ισχύουσα νομοθεσία δεν παρέχει τη δυνατότητα σύστασης θέσεων με προεδρικά διατάγματα,

επαφίεται στον τυπικό νομοθέτη να θεσπίσει διάταξη νόμου, με την οποία θα υλοποιείται η συνταγματική επιταγή της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων, από τις οποίες, τυχόν, απορρέει για τη Διοίκηση παρόμοια υποχρέωση σύστασης θέσεων. Εξάλλου, η εν λόγω διάταξη τυπικού νόμου μπορεί είτε να συνιστά η ίδια τις εν λόγω θέσεις σε υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε να παρέχει σχετικώς ειδική εξουσιοδότηση για κανονιστική ρύθμιση του θέματος υπό τους όρους που τάσσει το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος.

12. Η διάταξη του άρθρου 5 του σχεδίου, κατά το μέρος που προβλέπει δύο θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού τίθεται νομίμως μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι θέσεις αυτές είναι ήδη συνεστημένες (πρβλ. Π.Ε. 27/2004 κ.ά.). Σε διαφορετική περίπτωση, η διάταξη αυτή είναι μη νόμιμη και διαγραπτέα.

13. Στο άρθρο 7 του σχεδίου προβλέπονται οι κλάδοι, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 7, μη εμπίπτουσες στο πεδίο εφαρμογής της ειδικής εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 3ζ παρ. 1 του Ν. 2081/1992, έχουν ως εξουσιοδοτικό έρεισμα το άρθρο 20 του Ν. 2503/1997 και, επομένως, ως προς αυτές το προσχέδιο που εγκρίθηκε με την 210/25.4.2006 πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου Μαγνησίας δεν είναι δεσμευτικό για τη Διοίκηση. Ανεξαρτήτως αυτού, η διαφοροποίηση της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 3 του σχεδίου, η οποία προβλέπει ότι του Τμήματος Μηχανογραφικών Εφαρμογών προΐσταται υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Πληροφορικής και, εν ελλείψει αυτού, υπάλληλος του Κλάδου ΤΕ Πληροφορικής και εν ελλείψει και αυτού, υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, σε σχέση προς την αντίστοιχη εισήγηση του Δ.Σ. του Επιμελητηρίου Μαγνησίας, η οποία δεν περιελάμβανε πρόβλεψη ως προς τους υπαλλήλους των Κλάδων ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής, είναι εκ του νόμου επιβεβλημένη. Συνεπώς, η διάταξη αυτή προτείνεται, εν πάση περιπτώσει, νομίμως.

14. Σύμφωνα με το άρθρο 81 παρ. 1 του Συντάγματος, την Κυβέρνηση αποτελεί το Υπουργικό Συμβούλιο, που απαρτίζεται από τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς, ορίζεται δε ότι με νόμο μπορεί να προβλέπεται ότι μέλη της Κυβέρνησης αποτελούν και οι Υφυπουργοί, χωρίς, πάντως, ο νομοθέτης να έχει κάνει χρήση της δυνατότητας να αναγορεύσει τους τελευταίους σε μέλη της Κυβέρνησης (βλ. άρθρο 1 παρ. 2 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, Π.Δ. 63/2005 – ΦΕΚ 98 Α'). Περαιτέρω, στο άρθρο 83 παρ. 2 του Συντάγματος προβλέπεται ότι οι Υφυπουργοί ασκούν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει με κοινή απόφαση ο Πρωθυπουργός και ο οικείος Υπουργός. Στο άρθρο 85 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί είναι συλλογικώς υπεύθυνοι για τη γενική πολιτική της Κυβέρνησης και καθένας από αυτούς για τις πράξεις ή παραλείψεις της αρμοδιότητάς του σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων για την ευθύνη των Υπουργών. Τέλος, στο άρθρο 43 παρ. 2 εδ. α' του Συντάγματος ορίζεται ότι «ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της». Από τις συνταγματικές αυτές διατάξεις προκύπτει ότι οι Υφυπουργοί ασκούν τις αρμοδιότητες των Υπουργών, οι οποίες μεταβιβάζονται εκάστοτε σ' αυτούς με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του οικείου Υπουργού. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων αυτών, οι οποίες αναφέρονται σε ορισμένους από τους τομείς ευθύνης του Υπουργείου, μπορεί να περιλαμβάνεται και η πρόταση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την έκδοση κανονιστικού διατάγματος. Εξάλλου, μετά την έκδοση και δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, η εκτέλεσή του ανήκει ομοίως στον αρμόδιο για την πρότασή του Υφυπουργό για όσο χρονικό διάστημα εξακολουθεί να ισχύει η ανάθεση στον τελευταίο της αρμοδιότητας αυτής βάσει κοινής κανονιστικής απόφασης του Πρωθυπουργού και του οικείου Υπουργού. Αν λήξει δε για οποιοδήποτε λόγο η ανάθεση στον Υφυπουργό του κύκλου αρμοδιοτήτων, στον οποίο περιλαμβάνεται η πρόταση του προεδρικού διατάγματος, η αρμοδιότητα εκτέλεσής του επανέρχεται στον Υπουργό. Σε περίπτωση, μάλιστα, αναδιάρθρωσης των Υπουργείων ή των αρμοδιοτήτων τους βάσει μεταγενέστερου κανόνα δικαίου, η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στον Υπουργό ή Υφυπουργό εκείνον, στον οποίο έχει περιέλθει το οικείο αντικείμενο. Δεδομένου δε ότι η αρμοδιότητα εκτέλεσης εκδοθέντος διατάγματος ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος του, υπόκειται στις μεταβολές των κανόνων που διέπουν την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργών ή και Υφυπουργών και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη παγίως και διαχρονικά με την αρμοδιότητα πρότασής του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η οποία ασκείται στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο υπογραφής του σχεδίου προεδρικού διατάγματος. Συνεπώς, στη σχετική ρήτρα των σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων, ακόμη και αν πρόκειται για

προεδρικά διατάγματα προτεινόμενα από τον Υφυπουργό, στον οποίο έχει ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα, πρέπει να αναφέρεται ότι η δημοσίευση και εκτέλεσή τους ανατίθεται στον οικείο Υπουργό, με την εξυπακουόμενη έννοια ότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στο κυβερνητικό όργανο εκείνο, Υπουργό ή Υφυπουργό, στο οποίο ανήκει η αρμοδιότητα πρότασης του διατάγματος, σύμφωνα με την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργών και Υφυπουργών που ισχύει κάθε φορά βάσει των ως άνω συνταγματικών διατάξεων και των κατ' εφαρμογή τους εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων. Στην ακροτελεύτια ρήτρα, επομένως, του παρόντος σχεδίου διατάγματος, πρέπει να αναγραφεί ότι η δημοσίευση και εκτέλεσή του ανατίθεται στον Υπουργό Ανάπτυξης αντί του Υφυπουργού, ο οποίος αναφέρεται στο σχέδιο και ο οποίος, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, παραμένει, πάντως, αρμόδιος για τις ενέργειες αυτές βάσει της κανονιστικής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης, κατ' εφαρμογή της οποίας πρότεινε το σχέδιο προς έκδοση, εφόσον, βεβαίως, η απόφαση αυτή παραμένει σε ισχύ. Η παρούσα γνωμοδότηση εκδόθηκε στις 17 Αυγούστου 2007.
Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Κ. Μενουδάκος Γ. Σακελλαρίου
./.

κατά την οποίαν ο ήδη εγκαλούμενος είχε επισημάνει, ήδη, κατά την πειθαρχική διαδικασία (διά της απολογίας του ή κατά την ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου παράστασιν του) την σχετικήν παράλειψιν και είχε, ρητώς, παραπονεθεί δι' αυτήν, το Τμήμα, κρίνει ότι, η υπόθεσις, πρέπει, να παραπεμφθεί, εις το αυτό Τμήμα υπό την επταμελή του σύνθεσιν, προς επίλυσιν του προαναφερθέντος ζητήματος, το οποίο εμφανίζει μείζονα σπουδαιότητα και να ορισθεί ως εισηγητής ο Σύμβουλος Ν. Σακελλαρίου.

Δ ι α τ ά τ α

Απέχον ν' αποφανθεί, κατά τα εν τω αιτιολογικώ.

Παραπέμπει την υπόθεσιν εις το Τμήμα υπό την επταμελή του σύνθεσιν.

Ορίζει εισηγητήν τον Σύμβουλον Ν. Σακελλαρίου και δικάσιμον την 6^{ην} Δεκεμβρίου 1999 και

Διατάσσει την κοινοποίησιν της παρούσης αποφάσεως εις τους διαδίκους.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 4 Μαρτίου και στις 18 Μαΐου 1999

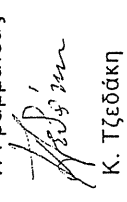
Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος Ο Γραμματέας του ΣΤ' Τμήματος

Av. Marinos

Β. Μανωλόπουλος

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 9^{ης} Ιουτίου 1999.

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος Η Γραμματέας

Av. Marinos

Κ. Τζεδάκη

αξιωματικός - υπηρεσία
Μ. Δ. Σ. Γ.

ΣΤΕΝΟΣ

Αριθμός 1960/1999

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 26 Απριλίου 1999 με την εξής σύνθεση: Α. Μαρίνος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος, Ν. Σακελλαρίου, Α. Συγγούνα, Σύμβουλοι, Ν. Σταθάκης, Β. Ραφτοπούλου, Πάρεδροι, Γραμματέας ο Β. Μανωλόπουλος, Γραμματέας του ΣΤ' Τμήματος.

Γ ι α να δικάσει την από 26 Ιανουαρίου 1996 αίτηση:

τ η ς Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας, η οποία δεν παρέστη, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφει την αίτηση νομιμοποιήθηκε στην πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση.

κ α τ ά των Υπουργών: 1) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοικήσεως και Αποκέντρωσης, ο οποίος παρέστη με τον Η. Δροσογιάννη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 2) Πολιτισμού, ο οποίος παρέστη με την Σ. Χαριτάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 33/15.1.1996 απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Βοιωτίας, καθώς και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Ν. Σακελλαρίου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους αντιπροσώπους των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, διά την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως δεν απαιτείται, κατά νόμον [βλ. άρθρον 38 του ν. 2218/1994, ΦΕΚ Α 90 βλ. ήδη άρθρον 99 του Π.Δ. 30/1996, περί «Κώδικος Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως» - Κ.Ν.Α. - ΦΕΚ Β 21], η καταβολή τελών και παραβόλου.

2. Επειδή η υπό κρίση αίτησις εισάγεται εις το Τμήμα, προς περαιτέρω εκδίκασιν, κατόπιν της υπ' αρ. 3444/1998 αποφάσεως της Ολομελείας του Δικαστηρίου, διά της οποίας επελύθησαν τα παρατεταμένα εις αυτήν, με την υπ' αρ. 888/1997 απόφασιν του ΣΤ' Τμήματος, μείζονος σπουδαιότητος ζητήματα, τα οποία αφορούν εις την κατανομήν των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Κράτους και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως της δευτέρας βαθμίδος.

3. Επειδή, διά της αιτήσεως αυτής, ζητείται υπό της αιτούσης Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως, η ακύρωσις της υπ' αρ. πρ. 33 από 15.1.1998 αποφάσεως του Περιφερειακού Διευθυντού της Περιφερειακής Διοικήσεως Βοιωτίας, διά της οποίας αφ' ενός μεν συνεκροτήθη, εκ νέου, η Επιτροπή Διοικήσεως του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου [ν.π.δ.δ.] υπό την επωνυμίαν: «Εθνικόν Κολυμβητήριον Λεβαδείας», τα μέλη της οποίας είχαν ορισθεί με την υπ' αρ. πρ. 4 από 10.1.1994 απόφασιν του Νομάρχου Βοιωτίας, αφ' ετέρου δεν ανενέωθη η θητεία αυτών επί δύο ακόμη έτη.

4. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας (βλ. τα από 5.1.99 αποδεικτικά επιδόσεως του

./.

Επιμελητού του Δικαστηρίου Εμμ. Παπαδάκη), αντίγραφα της υπ' αρ. 3444/1998 αποφάσεως της Ολομελείας του Δικαστηρίου και της από 9.12.1998 πράξεως του Προέδρου του ΣΤ' Τμήματος, με την οποία ορίσθη δικάσιμος (η 26.4.1999) και εισηγητής διά την εκδίκασιν της υποθέσεως, μετά την αναπομπήν της εις το Τμήμα, από την Ολομέλεια, προς περαιτέρω εκδίκασιν, εκοινοποιήθησαν νομοτύπως και εμπροθέσμως εις τον δικηγόρον της ήδη αιτούσης Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Β. Παπαγεωργίου, ο οποίος είχε παραστεί τόσον κατά την επ' ακροατηρίου συζήτησιν της υποθέσεως ενώπιον του ΣΤ' Τμήματος του Δικαστηρίου (της 2-12-1996) κατόπιν της οποίας εξεδόθη η υπ' αρ. 888/1997 παρατεμπτική, προς την Ολομέλειαν, απόφασις του Τμήματος όσον και κατά την ενώπιον της Ολομελείας επ' ακροατηρίου συζήτησιν (της 6-6-1997) κατόπιν της οποίας εξεδόθη η υπ' αρ. 3444/1998 απόφασις αυτής.

5. Επειδή, εις την παρ. 1 του άρθρου 6 του Π.Δ. 309/1986, η οποία προσετέθη, διά του άρθρου 1 παρ. 2 του Π.Δ. 239/1994, ΦΕΚ Α 135/30.8.94, ορίζεται ότι : «Στο ΣΤ' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας υπάγονται : 1. Η εκδίκαση των αιτήσεων ακυρώσεως κατά πράξεων που αφορούν : α] . . . β] Στην εφαρμογή της νομοθεσίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως γ] . . . δ]».

6. Επειδή, η υπό κρίσιν αίτησις, η οποία αφορά, εις την εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 4 παρ. 6 εδαφίων α' του ν. 2240/1994 υπό τον τίτλον : «Συμπλήρωση διατάξεων για τη Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις», [ΦΕΚ Α 153] κατ' επίκλησιν της οποίας εξεδόθη η ήδη προαναλλομένη πράξις, δηλαδή εις την εφαρμογήν διατάξεως, η οποία εντάσσεται εις την νομοθεσίαν περί Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, εις την οποίαν συγκαταλέγονται, προδήλως, και τα νομοθετήματα, τα οποία

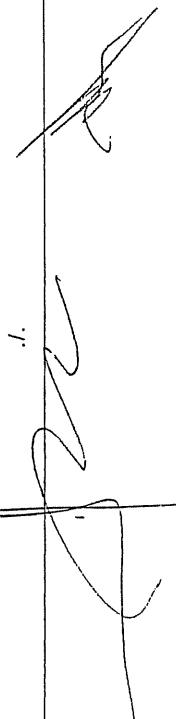
./.

αφορούν εις τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (ΟΤΑ) της δευτέρας βαθμίδος, δηλαδή εις τας Νομαρχιακάς Αυτοδιοικήσεις, ανήκει, συμφώνως προς την αμέσως ανωτέρω αναφερθείσαν διάταξιν του Π.Δ. 309/1986 εις την αρμοδιότητα του ΣΤ' Τμήματος του Δικαστηρίου [βλ. ΣΤΕ: ΑΔ ΗΟC: 888/1997, βλ. επίσης ΣΤΕ: 276/86, 1069/84, 3154/82 κ.α. παραβ. επίσης ΣΤΕ : ΟΛΟΜ.: 1117/1985 και ΣΤΕ : 2865/1996]. Αν και κατά την γνώμην της Συμβούλου Αικ. Συγγούνα εις την οποίαν προσεχώρησε ο Πάρεδρος Α. Σταθάκης η εκδίκαση της υπό κρίσιν αιτήσεως ακυρώσεως δεν υπάγεται στο ΣΤ' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά στο Γ' Τμήμα, σύμφωνα με τη διάταξιν του άρθρου 3 παρ. 1 εδ. α' του π.δ. 309/1986, με την οποία ορίζεται ότι στο Γ' Τμήμα υπάγεται η εκδίκαση των αιτήσεων περί ακυρώσεως πράξεων που αφορούν «στο διορισμό οργάνων διοικήσεως των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και μεταβολές αυτών».

7. Επειδή, η υπό κρίσιν αίτησις, η οποία, παραδεκτικώς, υπογράφεται μόνον από τον Νομάρχη Βοιωτίας, ο οποίος εκπροσωπεί κατά νόμον, το νομικόν πρόσωπον της ήδη αιτούσης Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως (Ν.Α.) [βλ. άρθρα 16 και 62 του ΠΔ 30/1996, ΦΕΚ Α 21, βλ. επίσης ΣΤΕ ΟΛΟΜ.: 3444/98 και ΣΤΕ 888/1997], νομίμως, συζητείται και μη παρισταμένης αυτής, δοθέντος ότι, η ήδη αιτούσα Ν.Α., είχε παραστεί κατά την συζήτησιν της υποθέσεως ενώπιον του ΣΤ' Τμήματος και της Ολομελείας του Δικαστηρίου, με τον προαναφερθέντα δικηγόρον, τον οποίον εδιόρισε με πράξιν του ο ως άνω Νομάρχης. (βλ. ΣΤΕ: Ολομ. 3444/98 και ΣΤΕ 888/1997).

8. Επειδή, εις τα άρθρα 101 και 102 του Συντάγματος, τα οποία είναι ενταγμένα στο Κεφάλαιο Πρώτο («Οργάνωση της Διοικήσεως») του Τμήματος ΣΤ' αυτού («Διοίκηση») ορίζονται τα εξής : (Άρθρο 101) 1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται

./.

σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα. 2. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας διαμορφώνεται με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες. 3. Τα περιφερειακά κρατικά όργανα έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους· οι κεντρικές υπηρεσίες, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει. (Άρθρο 102) 1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως, των οποίων πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Οι λοιπές βαθμίδες ορίζονται με νόμο. 2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως έχουν διοικητική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία. 3. (. . .). 4. Με νόμο μπορεί να προβλεφθεί η συμμετοχή στη διοίκηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως δευτέρης βαθμίδας (. . .)». Τέλος, εις την παρ. 3 του άρθρου 118 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Ωσπου να εκδοθεί ο κατά το άρθρο 101 παράγραφος 3 νόμος εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών. Οι διατάξεις αυτές μπορεί να τροποποιούνται με τη μεταφορά ειδικών αρμοδιοτήτων από τις κεντρικές στις περιφερειακές υπηρεσίες».

9. Επειδή, όπως προκύπτει από τας μνημονευμένας εις την προηγούμενη σκέψη διατάξεις του Συντάγματος, οι οποίες αναφέρονται εις την οργάνωσιν της Διοικήσεως, οι κεντρικές υπηρεσίες έχουν, κατά κανόνα (εκτός από «ειδικές αρμοδιότητες») «τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο των περιφερειακών οργάνων», «όπως νόμος ορίζει» (παρ. 3 του άρθρου 101). Έχει δοθεί, όμως, από την παρ. 3 του άρθρου 118 του Συντάγματος η δυνατότης μεταβιβάσεως εις τα περιφερειακά όργανα αρμοδιοτήτων τας οποίας ασκούσαν οι κεντρικές υπηρεσίες

./.

και αφορούσαν υποθέσεις της περιφέρειας. Εξ άλλου, εις τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ανήκει, κατά την παρ. 1 του άρθρου 102 του Συντάγματος «η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων».

10. Επειδή, περαιτέρω, κατά την έννοια των ίδιων συνταγματικών διατάξεων εις τον νομοθέτη, κατ' αρχήν, απόκειται να καθορίσει ότι ορισμένη κατηγορία υποθέσεων εντάσσεται εις ενιαίον σύστημα διαχειρίσεως ορισμένου διοικητικού, οικονομικού, κοινωνικού ή άλλου τομέως διά την εξυπηρέτησιν δημόσιου σκοπού πέραν ή υπέρτερου των τοπικών αναγκών, να αναγάγει την κατηγορίαν αυτήν των υποθέσεων εις κρατικών μέλημα και να αναθέσει την άσκησιν των συναφών αρμοδιοτήτων εις τας κεντρικάς κρατικές υπηρεσίας ή εις ενιαίον και κοινόν διά όλην την Επικράτειαν κρατικών νομικών πρόσωπων δημοσίου δικαίου είτε τέλος να παραχωρήσει τις αρμοδιότητες αυτές εις περισσότερους φορείς κατά περιφέρειας και να όρισει ότι οι ΟΤΑ δεν έχουν ανάμειξιν εις την κατηγορίαν αυτήν υποθέσεων. Κατά τον ίδιον λόγον, δεν αποκλείεται εις τον νομοθέτην να όρισει, ότι ορισμένη κατηγορία υποθέσεων, οι οποίες ανήκουν εις το Κράτος ή κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, μεταφέρονται εις την αρμοδιότητα ΟΤΑ και καθίστανται εφεξής υποθέσεις αρμοδιότητος και ενδιαφέροντος των ΟΤΑ πρώτης, δεύτερης ή άλλης βαθμίδας. Κατά την κατανομήν αυτών των υποθέσεων εις τους ΟΤΑ κριτήριον, είναι, προδήλως και η ίδια η φύσις της κατηγορίας αυτής των υποθέσεων, εάν δηλαδή από την ίδια τη φύσιν των ως τοπικών υποθέσεων πρέπει ν' ανατεθούν εις οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως με ευρύτερα ή στενότερα εδαφική αρμοδιότητα, διότι, κατά περίπτωσιν, αφορούν υποθέσεις, η διαχείρισις των οποίων έχει επιπτώσιν εις μικρότερα (δήμοι, κοινότητες) ή ευρύτερα περιφέρεια. Περαιτέρω, δεν αποκλείεται, επίσης, εις τον νομοθέτη

./.

να μεταβάλει άποψιν συνεπώς και πολιτικήν, και υποθέσεις τας οποίας, ο ίδιος ο νόμος εις το παρελθόν έκρινε ότι έπρεπε να ανατεθούν εις ΟΤΑ ορισμένης βαθμίδας να κρίνει ότι αποτελούν, εφεξής, υποθέσεις κρατικού και όχι τοπικού ενδιαφέροντος και αντιθέτως. Όριον εις την ευχέρειαν αυτήν του νομοθέτη ως προς το να μεταβιβάσει κατηγορίαν υποθέσεων εις την τοπικήν αυτοδιοίκησιν και να τας καταστήσει τοπικάς είναι το ίδιο το Σύνταγμα εις τον βαθμόν που από αυτό συνάγεται ότι ορισμένες, κατά περίπτωση, κατηγορίες υποθέσεων δεν επιτρέπεται να είναι παρά μόνον της κεντρικής ή της περιφερειακής κρατικής αρμοδιότητος, ενόψει της σημασίας των αρμοδιοτήτων αυτών ή και της ίδιας της μορφής της κατά το Σύνταγμα οργανώσεως του Κράτους ως αδιαίρετου και ενιαίου και της συνακόλουθου θέσεως την οποίαν έχουν κατά το Σύνταγμα, εις την οργάνωσιν της Πολιτείας, οι περιφερειακές κρατικές υπηρεσίες. Εξ άλλου, το Κράτος ως αδιαίρετος ενότης και η ακεραιότης (μη ομοσπονδιακός χαρακτήρ) της Ελληνικής Επικράτειας είναι εγγυημένα από το Σύνταγμα, το αδιάσπαστον δε και αδιαίρετον της κρατικής ενότητος, μόνον μέσω της αρμοδιότητος του νομοθέτου ως προς την κατανομήν κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών υποθέσεων μπορεί να εξασφαλισθεί. Σύστοιχως και υποθέσεις οι οποίες ανήκον εις την τοπικήν αυτοδιοίκησιν μπορεί ο νομοθέτης να αναγάγει ήδη εις υποθέσεις κρατικού ενδιαφέροντος και να μεταβιβάσει εις κρατικά όργανα (κεντρικά ή περιφερειακά) τας σχετικές αρμοδιότητας, υπό τον όρον της τηρήσεως των μνημονευμένων συνταγματικών διατάξεων. Οι σχετικές δε ρυθμίσεις του νόμου υπόκεινται εις τον ακυρωτικόν έλεγχον του Δικαστηρίου ο οποίος είναι εν προκειμένω (ως προς τον χαρακτηρισμόν των υποθέσεων ως κεντρικών, περιφερειακών ή τοπικών) έλεγχος οριακός. Τέλος, το γεγονός ότι, οι τοπικές αρχές εκλέγονται δεν σημαίνει ότι έχουν

./.

αυτόνομο κανονιστικήν αρμοδιότητα (βλ. ΣΤΕ ΟΛΟΜ.: 3440-3444/1998).

11. Επειδή, περαιτέρω, όπως έχει ήδη κριθεί διά των διατάξεων του άρθρου 102 του ισχύοντος Συντάγματος δεν καθιερύεται υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως [Ο.Τ.Α.] των συνιστώντων την πρώτην βαθμίδα αυτών και ρητώς κατονομαζομένων εις το Σύνταγμα Δήμων και Κοινοτήτων αυτονομία και εξουσία όπως θέτουν αυτοτελείς κανόνες δικαίου αλλά παρέχεται εις αυτούς μόνον αυτοδιόκησις, ήτοι εξουσία όπως αποφασίζουν επί των τοπικών υποθέσεων, δι' ιδίων οργάνων εντός των πλαισίων των γενικών κανόνων οι οποίοι διέτουν την οργάνωσιν και λειτουργίαν αυτών, η θέσπισις όμως των οποίων ανήκει εις την αρμοδιότητα του κοινού πολιτειακού νομοθέτου ή της κατ' εξουσιοδότησιν τούτου νομοθετούσης Διοικήσεως, ως εις αυτήν ανήκει επίσης και η οργάνωσις οιασδήποτε δημοσίας υπηρεσίας κρατικής ή αυτοδιοικουμένης [βλ. ΣΤΕ ΟΛΟΜ.: 1809/1983, βλ. επίσης ΣΤΕ : 888/97, 3295/1994 κ.α.]. Αι αιταί ως άνω αρχαί πρέπει να γίνει δεκτόν ότι ισχύουν και προκειμένου περί των Ο.Τ.Α. των λοιπών βαθμίδων οι οποίοι θέλουν ιδρυθεί από τον κοινόν νομοθέτην. Συνεπώς, υπό των διατάξεων τούτων δεν κωλύεται η Νομοθετική Εξουσία όπως ρυθμίζει εντός ορίων μη εκμηδενιζόντων την αυτοδιοίκησιν, τον τρόπον της ευστοχωτέρας λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και θεσπίζει διαδικασίαν ελέγχου των πράξεων των αιρετών οργάνων αυτής (βλ. ΣΤΕ ΟΛΟΜ.: 2070/78, 371-2/85, βλ. επίσης ΣΤΕ: 888/97, 3229/87, 3849/86, 1809/83, 3982/81, 3181/78, 3611/76 κ.ά.).

12. Επειδή, με τις διατάξεις του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ Α 40/13.6.1994) συνεστήθησαν ως δεύτερα βαθμίδς ΟΤΑ αι Νομαρχιακός Αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.) ορίσθη δε, μεταξύ άλλων, ότι αυτά συνιστούν αυτοδιοικούμενα, κατά τόπον, νομικά πρόσωπα

δημοσίου δικαίου, με περιφέρειαν εκείνην του νομού και έδραν την πρωτεύουσαν εκάστου νομού (βλ. άρθρα 1 και 2 παρ. 1 και 2) και ότι όργανα αυτών είναι: το Νομαρχιακόν Συμβούλιον [Ν.Σ.], αι Νομαρχιακαί Επιτροπαί [Ν.Ε.] και ο Νομάρχης [βλ. άρθρον 4, βλ. επίσης άρθρα 13, 15 και 16 αντιστοιχώς] και ότι εξ αυτών τα μέλη Ν.Σ. και ο Νομάρχης είναι αιρετά όργανα [βλ. άρθρον 5]. Εξ άλλου, διά των διατάξεων του αυτού ως άνω νόμου, κατηργήθη ο προβλεπόμενος από την προϊσχύσασα νομοθεσίαν, ως όργανον του Κράτους Νομάρχης, ο οποίος ήτο τότε το ανώτατον όργανον διά την άσκησιν της Διοικήσεως εις τον νομόν, άμεσασ αντιπρόσωπος της Κυβερνήσεως εις αυτόν και υπεύθυνος διά την άσκησιν και εφαρμογήν της Κυβερνητικής πολιτικής εις την περιφέρειαν αυτού [βλ. άρθρον 39 παρ. 13 του ν. 2218/1994, όπως αντικατεστάθη με την παράγραφον 21 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994, ΦΕΚ Α 153/16.9.1994].

13. Επειδή, με την διάταξιν του άρθρου 3 του ν. 2218/1994, όπως διευορφώθη με την παρ. 1 εδαφ. β' του άρθρου 3 του ν. 2240/1994, ΦΕΚ Α 153, ορίσθησαν τα εξής, υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες» «1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α. Στις Ν.Α. περιέρχονται όλες οι σχετικές αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες : α. Των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης. β. Της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών. γ. Της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. δ. Των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας. 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά

./.

περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορούν να μεταβιβάζονται στις Ν.Α. αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης εκτός των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, οι οποίες εναρμονίζονται με το χαρακτήρα, τη φύση και την αποστολή τους, καθώς και οι αναγκαιότεροι πόροι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από τις Ν.Α. μόνο μέσα στα εδαφικά τους όρια. Με όμοια διατάγματα και με τις ίδιες προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας μπορεί να μεταβιβάζονται στη Ν.Α. μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους. 3. (. . .) 4. (. . .)» (αντιστοίχως άρθρο 8 του π.δ. 30/1996). Ακολούθως με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2240/1994, όπως αυτή αντικατεστάθη με την παρ. 1 περ. α του ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Τ.Α') ορίσθη ότι «1. Οι υφιστάμενες δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες κάθε νομού και νομαρχίας, που δεν περιέρχονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, καθώς και η υπηρεσία του επόμενου εδαφίου συγκροτούν την Περιφερειακή Διοίκηση του νομού ή της νομαρχίας (. . .)». (Με τον ν. 2503/1997 – ΦΕΚ 107/30-5-1997 Τ.Α' «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της περιφέρειας κ.λπ.» προεβλέφθη (άρθρον 1 παρ. 1) η μεταβίβασις αρμοδιοτήτων, μεταξύ άλλων, και εις την περιφέρειαν, οι οποίες ασκούνται από Υπουργείο ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία και αφορούν «περιφερειακές υποθέσεις»).

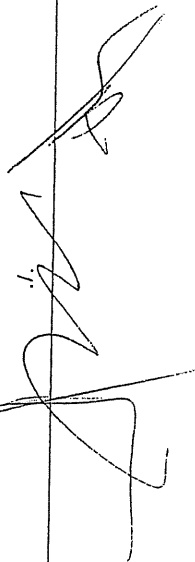
14. Επειδή, με το προαναφερθέν άρθρον 3 (παρ. 1) του ν. 2218/1994 και την μεταφοράν αρμοδιοτήτων εις τας νομαρχιακάς αυτοδιοικήσεις, οι οποίες ιδρύθησαν με τον ίδιο νόμο, δεν προκύπτει, κατ' αρχήν, ότι όλες οι σημαντικές αρμοδιότητες αφαιρέθησαν από τα περιφερειακά όργανα του Κράτους, διότι και οι μη μεταφερόμενες εις την νομαρχιακή αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες, ορισμένες από τις οποίες περιγράφονται κατά γενικές κατηγορίας

εις την ιδίαν διάταξιν είναι σημαντικές· όπως δε ήδη αναφέρθηκε το ίδιο το Σύνταγμα (άρθρο 118 παρ. 3) προβλέπει ότι ο νόμος προκειμένου διά υποθέσεις της περιφέρειας, μεταφέρει αποφασιστικά αρμοδιότητας από κεντρικά εις περιφερειακάς κρατικές υπηρεσίας· ενόψει δε αυτής της συνολικής θεώρησης πρέπει να κριθεί η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ κρατικής Διοικήσεως εις την περιφέρειαν και αυτοδιοικήσεως (ειδικότερα, εις την υπό κρίσιν υπόθεσιν, δευτέρας βαθμίδος). Βάσει των ανωτέρω αλλά και του γεγονότος ότι με την υφιστάμενην κατά την θέσπισιν του ν. 2218/1994 νομοθεσίαν διά την αποκέντρωσιν (όπως ο ν. 3200/1955) σημαντικές αρμοδιότητες είχαν παραμείνει εις περιφερειακάς υπηρεσίας του Κράτους ή και εις τας κεντρικάς υπηρεσίας, και κατά το Σύνταγμα, ενόσω δεν έχει μεταβληθεί η φύσις των (άρθρα 101 παρ. 3 και 118 παρ. 3) προβλέπεται να μεταφερθούν εις τα περιφερειακά κρατικά όργανα και δεν είχαν μεταβιβασθεί εις τους νομάρχας και εις τας νομαρχιακάς υπηρεσίας η διάταξις αυτή (άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2218/1994) και συνολικά ο ν. 2218/1994 δεν αντίκειται εις τας συνταγματικάς διατάξεις οι οποίες έχουν παρατεθεί και μάλιστα εις την παρ. 3 του άρθρου 101 του Συντάγματος, ήτοι δεν πάσχουν το ελάττωμα ότι δεν διεφύλαχθησαν επαρκείς και σημαντικές αρμοδιότητες υπέρ των περιφερειακών κρατικών οργάνων και εν γένει του Κράτους, ως Κεντρικής Διοικήσεως. Εις κάθε δε συγκεκριμένη περίπτωση θα κριθεί εάν ορισμένη αρμοδιότης έχει μεταφερθεί κατά παράβασιν του Συντάγματος, εις την νομαρχιακήν αυτοδιοίκησιν, ενώ έπρεπε να παρακρατηθεί υπέρ της Κεντρικής Διοικήσεως (βλ. ΣΤΕ ΟΛΟΜ. 3440-3444/1998).

15. Επειδή, περαιτέρω, διά των διατάξεων του επιγενομένου νόμου 2240/1994 [ΦΕΚ Α 153/16.9.1994] – όπως αυτός ισχύει μετά την τροποποίησιν του διά των διατάξεων του

./.

νόμου 2307/1995, ΦΕΚ Α 113/15.6.1995 – αφ' ενός μεν συνενεστήθη, εις έκαστον νομόν, Υπηρεσία Περιφερειακής Διοικήσεως, της οποίας προΐσταται μετακλητός υπάλληλος του Κράτους με βαθμόν πρώτον [1ον] και τίτλον : «Περιφερειακός Διευθυντής», ο οποίος διορίζεται μετατίθεται και παύεται από τον Υπ. Εσωτερικών [βλ. άρθρον 12 παρ. 2 του ν. 2307/1995], αφ' ετέρου δε ορίσθη, μεταξύ άλλων, ότι: ο Περιφερειακός Διευθυντής ασκεί : «τις αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών που δεν περιέρχονται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κατά το άρθρο 3 του ν. 2218/1994, καθώς και την εποπτεία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου [Ν.Π.Δ.Δ.]», [βλ. άρθρον 4 παρ. 6 εδάφιοι α' του ν. 2240/1994], την εποπτείαν, συμφώνως προς τας κειμένας διατάξεις, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως πρώτου βαθμού. [βλ. άρθρον 4 παρ. 6 εδάφιοι β' του ν. 2240/1994] και ότι δεν ασκεί εποπτείαν ή έλεγχον επί των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. [βλ. άρθρον 4 παρ. 9 του ν. 2240/1994]. Εξ άλλου, διά της διατάξεως του άρθρου 20 παρ. 4 του ν. 2386/1996, [ΦΕΚ Α 43/7.3.1996], η οποία έχει χαρακτήρα γνησίως ερμηνευτικής διατάξεως [βλ. ΣΤΕ : 2366/1994 κ.α.] και είναι ως εκ τούτου εφαρμοστέα εν προκειμένω, ορίσθη ότι : «Η αλήθης έννοια του εδαφίου α' της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 2240/1994 [ΦΕΚ 153 Α'] είναι ότι στην εποπτεία, που ασκείται από τον περιφερειακό Διευθυντή επί των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου [Ν.Π.Δ.Δ.] περιλαμβάνεται κάθε αρμοδιότητα και κάθε πράξη με την οποία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ασκείται η κρατική εποπτεία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένης και της συγκροτήσεως των συλλογικών τους οργάνων». Τέλος, διά των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2399/1996, [ΦΕΚ Α 90/27.5.1996] κατηνύησαν αι θέσεις των Περιφερειακών Διευθυντών και αι αρμοδιότητες αυτών περιήλθον εις τους Γενικούς Γραμματείς

Περιφερείας [βλ. άρθρον 14].

16. Επειδή, εξ άλλου, διά των διατάξεων του άρθρου 88 του ν.δ. 650/1970 [ΦΕΚ Α 175] ορίσθη ότι : «Από της δημοσιεύσεως του παρόντος Νομοθετικού διατάγματος θεωρούνται νομίμως ιδρυθέντα και λειτουργούντα αφ' ης πράγματι ετέθησαν εν λειτουργία» ορισμένα, 193 τον αριθμόν, Εθνικά Γυμναστήρια, μεταξύ των οποίων και το «Εθνικόν Κολυμβητήριον Λεβαδείας [υπ' αυξ. αριθμόν 148].

17. Επειδή, διά των διατάξεων του νόμου 423/1976 [ΦΕΚ Α 223] ορίσθη, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Τα Γυμναστήρια, κατά την έννοιαν του παρόντος είναι Νομικά Πρόσωπα ή Υπηρεσία και έχουν ως αποστολήν την προαγωγήν και διάδοσιν του αθλητισμού. Προς τον σκοπόν τούτον διαθέτουν οργανωμένους χώρους με γυμναστικές και αγωνιστικές εγκαταστάσεις, ως στάδια, κολυμβητήρια, σκοπευτήρια, κέντρα ιστιοπλοΐας, αθλητικά κέντρα, χώρους χιονοδρομιών, αθλοπαιδιών, αντισφαιρίσεως, κέντρα νεότητος ή εντευκτήρια και χώρους αθλήσεως εν γένει. 2. Τα Γυμναστήρια κατατάσσονται εις τας κάτωθι κατηγορίας : α) Ολυμπιακά, β) Εθνικά, γ) Δημοτικά, δ) Κοινοτικά και ε) Σωματειακά. 3. Εκ των κατά την προηγουμένην παράγραφον Γυμναστηρίων : α) Τα υπό στοιχείον α' αποτελούν Υπηρεσίας της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων [Ε.Ο.Α.], διεπόμενα υπό της περί ταύτης Νομοθεσίας και του παρόντος, β) Τα υπό στοιχείον β' αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου [Ν.Π.Δ.Δ.] πλην εκείνων άτινα εκάστοτε διά Προεδρικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως, καθίστανται Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Δια Προεδρικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει των Υπουργών Προεδρίας Κυβερνήσεως και Εσωτερικών, δύναται Εθνικά Γυμναστήρια Ν.Π.Δ.Δ. εδρεύοντα εις Κοινοτήτας να καθίστανται Υπηρεσία Κοινοτήτων. γ) . . . δ) . . . 4.

./.

Τα λειτουργούντα υπό μορφήν Ν.Π.Δ.Δ. Γυμναστήρια τελούν υπό την εποπτεία και έλεγχο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. 5. . . . 6. . . .» [βλ. άρθρον 1] και ότι : «1. Τα Ολυμπιακά, Εθνικά, Δημοτικά και τα υπό μορφήν Ν.Π.Δ.Δ. Κοινοτικά Γυμναστήρια, ιδρύονται δια Προεδρικού Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως. Δι' ομοίου Διατάγματος δύνανται οιαδήποτε Υπηρεσία Γυμναστηρίου της Γεν. Γραμματείας Αθλητισμού να καθίσταται Ν.Π.Δ.Δ. 2. . . . 3. Τα Εθνικά Γυμναστήρια ιδρύονται εις χώρους ανήκοντας εις το Δημόσιον ή εις Ν.Π.Δ.Δ. . . . 4. . . . 5. . . .» [βλ. άρθρον 2]. Περαιτέρω διά των διατάξεων των άρθρων 6 του ίδιου νόμου ορίσθη ότι : «τα υπό μορφήν Ν.Π.Δ.Δ. λειτουργούντα Εθνικά Γυμναστήρια καθώς και τα Δημοτικά και Κοινοτικά των οποίων η χρήσις παρεχωρήθη ή όχι εις την Γενικήν Γραμματείας Αθλητισμού διοικούνται υπό Επιτροπών τριών έως επτά μελών οριζομένων δι' αποφάσεως του αρμοδίου Υπουργού ή Υφυπουργού επί διετεί θητεία . . . ο αρμόδιος . . . Υπουργός ή Υφυπουργός δύναται δι' αποφάσεώς του να αντικαθιστά, εν όλω ή εν μέρει τας ως άνω Επιτροπάς και προ της λήξεως της θητείας των». [βλ. άρθρον 6 παρ. 1 όπως η παρ. αυτή αντικατεστάθη με το άρθρον 3 περιπτ. ε' του ν. 665/1977, ΦΕΚ Α 225] και ότι καταργείται το Ν.Δ. 650/1970 και πάσα άλλη διάταξις αντικειμένη εις τας διατάξεις του νόμου αυτού [βλ. άρθρον 31 παρ. 2 του Ν. 423/1976]. Εξ άλλου διά της διατάξεως της παραγράφου 10 του άρθρου μόνου του Π.Δ. 48/1984, [ΦΕΚ Α 15] ορίσθη ότι : «Από τις αρμοδιότητες του Υπουργού Προεδρία της Κυβερνήσεως μεταβιβάζονται στους Νομάρχες : «ο διορισμός και αντικατάσταση μελών Επιτροπών Διοικήσεως των υπό μορφή Ν.Π.Δ.Δ. λειτουργούντων Εθνικών, Δημοτικών και Κοινοτικών Γυμναστηρίων [Ν. 423/1976 άρθρο 6 παρ. 1 ΦΕΚ 223/76 τ.Α', όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 περ. ε' του ν. 665/77, ΦΕΚ

/.

225/18.8.77 τ.Α.]» εξαιρέσει ορισμένων Γυμναστηρίων, τα οποία αναφέρονται, κατά τρόπον περιοριστικόν, εις την ως άνω διάταξιν, μεταξύ των οποίων, όμως, δεν περιλαμβάνεται το Εθνικόν Κολυμβητήριον Λεβαδείας.

18. Επειδή η αρμοδιότης διά τον διορισμόν και την αντικατάστασιν των μελών των Επιτροπών Διοικήσεως των υπό μορφήν νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου λειτουργούντων Εθνικών Γυμναστηρίων, η οποία είχαν αρχικώς ανατεθεί εις τους οικείους Νομάρχες, δια του άρθρου μόνου παρ. 10 του Π. Δ/τος 48/1984 και εν συνεχεία περιήλθε διά του άρθρου μόνου παραγρ. 1 του Π.Δ. 91/1990 εις τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως μετεφέρθη, και πάλιν εις τους οικείους νομάρχες διά του άρθρου μόνου του Π.Δ. 397/1990 [ΦΕΚ 159 Α] διά του οποίου αντικατεστάθη η ως άνω παραγρ. 1 του άρθρου μόνου του Π.Δ. 91/1990.

19. Επειδή, εν προκειμένω, διά της προσβαλλομένης πράξεως, η οποία εξεδόθη, κατ' επίκλησιν της διατάξεως της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2240/1990, από τον Περιφερειακόν Διευθυντήν της Περιφερειακής Διοικήσεως Βοιωτίας, αφ' ενός μεν συνεκροτήθη, εκ νέου, αφ' ετέρου δε ανανεώθη, διά δύο [2] ακόμη έτη, η θητεία της Επιτροπής Διοικήσεως του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, υπό την επωνυμίαν : «Εθνικόν Κολυμβητήριον Λεβαδείας» [βλ. άρθρον 18 του ν.δ. 650/76], η οποία [Επιτροπή] είχαν αρχικώς συγκροτηθεί με την υπ' αρ. 4 από 10.1.1994 απόφασιν του τότε «κρατικού» Νομάρχου Βοιωτίας.

20. Επειδή, όπως ήδη εξετέθη, εν όψει της ερμηνείας η οποία εδόθη ανωτέρω από το Δικαστήριον εις τας προαναφερθείσας διατάξεις του Συντάγματος, εις τας Ν.Α. αι οποίαι αποτελούν κατά τα ήδη εκτεθέντα Ο.Τ.Α. δευτέρας βαθμίδος παρέχεται εκ του Συντάγματος – όπως και εις τους Ο.Τ.Α. της

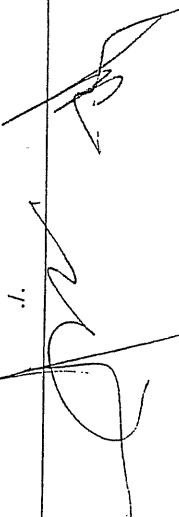
/.

πρώτης βαθμίδας, δηλαδή τους Δήμους και τις Κοινότητες – μόνον αυτοδιοικήσις, δηλαδή εξουσία όπως αποφασίζουν, δι' ιδίων οργάνων, επί τοπικών υποθέσεων του ειδικού των επιπέδου, δηλονότι των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου και όχι εξουσία όπως αποφασίζουν επί γενικών – κρατικών υποθέσεων, αι οποίαι ανήκουν, εκ του Συντάγματος, αποκλειστικώς και μόνον εις το Κράτος, η άσκησης ορισμένων από τας οποίας, είναι δυνατόν, επί τη συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων, να ανατεθεί από τον κοινόν νομοθέτην κατά τα ήδη εκτεθέντα, εις τους Ο.Τ.Α. και δεν καθιερύται ως εκ τούτου, εκ του Συντάγματος, «τεκμήριον διοικητικής αρμοδιότητος» υπέρ των Ν.Α. προς άσκησην όλων των αρμοδιοτήτων αι οποίαι είχαν περιέλθει εις τους «κρατικούς» νομάρχας και τας «κρατικές» νομαρχιακάς υπηρεσίας μέχρι της αναλήψεως των καθηκόντων από τα αιρετά όργανα των Ν.Α., υπ' ην έννοιαν, δηλαδή, αντιλαμβάνεται τούτο η ήδη αιτούσα Ν.Α. Τέτοιο τεκμήριο διοικητικής αρμοδιότητος υπέρ των Ν.Α. δεν καθιερύται, όμως, ούτε και από τας προαναφερθείσας διατάξεις του ν. 2218/1994, δοθέντος ότι, εις αυτές, δεν περιέρχονται όλες αδιακρίτως, οι αρμοδιότητες των καταργηθέντων «κρατικών» νομαρχών και των «κρατικών» υπηρεσιών, εκτός των ρητώς εξαιρουμένων με αυτές, αλλά μόνον οι «σχετικές» (βλ. άρθρον 3 παρ. 1 του ν. 2218/1994, ως διευρωφώθη με την παρ. 1 εδαφ. β' του άρθρου 3 του ν. 2240/1994, ΦΕΚ Α 21) με τοπικές υποθέσεις νομαρχιακού επιπέδου αρμοδιότητες των προαναφερθέντων κρατικών οργάνων, απορριπτέου όντος, ως αβασίμου, του περί του αντιθέτου σχετικού ισχυρισμού της ήδη αιτούσης Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως.

21. Επειδή, ο αθλητισμός, ο οποίος τελεί κατά ρητήν διάταξιν του Συντάγματος (άρθρον 16 παρ. 4) υπό την προστασίαν και άμεσον εποπτείαν του Κράτους, προς εξυπηρέτησιν των

./.

σκοπών του οποίου έχει ιδρυθεί, κατά τα ήδη εκτεθέντα, το προαναφερθέν ν.π.δ.δ. δεν δύναται να θεωρηθεί ότι συνιστά, προεχόντως, τοπικήν υπόθεσιν νομαρχιακού επιπέδου και ως εκ τούτου δεν δύναται να θεωρηθεί ότι η διάταξις του άρθρου 4 παρ. 6 εδαφ. α' του ν. 2218/1994, όπως ηρμηνεύθη αυθεντικώς με την διάταξιν του άρθρου 20 παρ. 4 του ν. 2386/1996 προσκρούει εις τας διατάξεις του άρθρου 102 του Συντάγματος, απορριπτέων όντων ως αβασίμων όλων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της ήδη αιτούσης Ν.Α.

22. Επειδή, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, με την διάταξιν του άρθρου 4 παρ. 6 εδαφ. α' του ν. 2240/1994, όπως αυτή ηρμηνεύθη, αυθεντικώς, με την διάταξιν του άρθρου 20 παρ. 4 του ν. 2386/1990 η οποία και είναι ως εκ τούτου εφαρμοστέα εν προκειμένω, η εποπτεία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (νπδδ) εις την οποίαν περιλαμβάνεται κάθε αρμοδιότης και κάθε πράξις, διά των οποίων ασκείται η κρατική εποπτεία των νπδδ, περιλαμβάνομένης και της συγκροτήσεως των συλλογικών των οργάνων ασκείται από τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή, δηλαδή από Κρατικό όργανο και όχι από τον αιρετό Νομάρχη. Συνεπώς, νομίμως, εξεδόθη η ήδη προσβαλλομένη πράξις από τον ως άνω Περιφερειακόν Διευθυντήν και όλοι οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της ήδη αιτούσης Ν.Α. περί του ότι η πράξις αυτή εξεδόθη αναρμοδίως από τον προαναφερθέντα Περιφερειακόν Διευθυντήν, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

23. Επειδή, τέλος, ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίον προβάλλεται ότι, κατά παράβασιν του άρθρου 3 παρ. 1 του Ευρωπαϊκού Χάρτου διά την-τοπικήν αυτονομίαν, ο οποίος εκυρώθη με τον ν. 1850/1989, ΦΕΚ Α 114, ανετέθη εν προκειμένω η εποπτεία ενός νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου εις τον Περιφερειακόν Διευθυντήν και όχι εις τον αιρετόν Νομάρχη, είναι

./.

απορριπτός ως αβάσιμος, προεχόντως, διότι κατά το άρθρον δεύτερον του ν. 1850/1989 με τον οποίον εκυρώθη από την Ελλάδα ο προαναφερθείς Χάρτης, ρητώς, προβλέπεται ότι «το πεδίο Εφαρμογής του Χάρτη περιορίζεται επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της πρώτης βαθμίδας» και ως εκ τούτου οι διατάξεις του ως άνω Χάρτου δεν έχουν εφαρμογήν επί ΟΤΑ δευτέρας βαθμίδας, όπως είναι η ήδη αιτούσα Ν.Α.

24. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά και μη προβαλλομένου άλλου λόγου ακυρώσεως η υπό κρίσιν αίτηση πρέπει να απορριφθεί εις το σύνολόν της ως αβάσιμος.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίσιν αίτησιν.

και

Επιβάλλει εις την αιτούσα Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση την δικαστικήν δαπάνην του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται εις το ποσόν των τριάντα έξη χιλιάδων (36.000 = 12.0000 + 12.000 + 12.000) δραχμών.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 10 Μαΐου 1999

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος Ο Γραμματέας του ΣΤ' Τμήματος

A. Μαρίνος

B. Μανωλόπουλος

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 9 Ιουνίου 1999.

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος

Η Γραμματέας

A. Μαρίνος

K. Τζεδάκη

./.

Θ.Κ.

σεως.

Ο Γραμματέας

Αριθμός 1961/1999

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 20 Μαΐου 1999 με την εξής σύνθεση: Π.Ν. Φλώρος, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος και των αρχαιότερων του Συμβούλων, που είχαν κώλυμα, Π. Πικραμμένος, Α. Γκότσης, Σύμβουλοι, Ν. Στάθης, Μ. Γκορτζολίδου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Σ. Χάρου.

Για να δικάσει την από 20 Ιουλίου 1997 αίτηση:

του Μιχαήλ Β. Κατσάνη, κατοίκου Ν. Σμύρνης Αττικής (Επταλόφου 21), ο οποίος δεν παρέστη,

κατ'ά του Υπουργού Εθνικής Αμύνης, ο οποίος παρέστη με τον Χ. Μπότσιο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί το υπ' αριθ. 478.2/ΑΔ 3916/Σ. 1187/4-7-1997 έγγραφο του Διοικητή της Σχολής Ικάρων.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Α. Γκότση.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της υπο κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

./.

Αριθμός 2591/1999

-6-

προσβαλλόμενη απόφαση είναι αναίρετα, παρέλκει δε η εξέταση των λοιπών λόγων αναρέσεως. Κατόπιν αυτών, η υπόθεση, που χρειάζεται διευκρίνιση κατά το πραγματικό, πρέπει να παραπεμφθεί στο ίδιο δικαστήριο για νέα κρίση κατ' ουσίαν.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Αναρεί την απόφαση 3968/1993 του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, στο οποίο και παραπέμπει την υπόθεση κατά το αιτιολογικό.

Επιβάλλει στην αναίρεσιβλητη τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, ανερχόμενη σε είκοσι οκτώ χιλιάδες (28.000) δραχμές.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 12 Ιουνίου 1996

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Η Γραμματέας του Β' Τμήματος

Θ. Χατζηγεωργίου

Μ. Μπερδεμπέ

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 4 Αυγούστου 1999.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Ο Γραμματέας

Θ. Χατζηγεωργίου

Ν. Βασιλόπουλος

./.

Συνεδρίαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αριθμ. 1547/5623/95

Σ.Μ.

Αριθμός 2592/1999

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 28 Απριλίου 1999 με την εξής σύνθεση : Σ. Σαρββαλάσης, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Σ. Ρίζος, Α. Θεοφιλοπούλου, Σύμβουλοι, Μ. Καραμανώφ, Αικ. Χριστοφορίδου, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Β. Μαντζουράνης.

Δ ι ά ν α δικάζει την από 4 Μαΐου 1995 αίτηση:

τ η ς Δευτεροβάθμιας Συνδικαλιστικής Οργάνωσης με την επωνυμία "ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (Δ.Ο.Ε.)", που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Ξενοφώντος αρ. 15Α, η οποία παρέστη με το δικηγόρο Ιω. Δραγασάκη (Α.Μ. 4989), που τον διόρισε στο ακροατήριο ο Πρόεδρος της Χρήστος Χρήστου,

κ α τ ά της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας, η οποία δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα Ομοσπονδία ζητεί να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 30/7.2.1995 (ΦΕΚ Β 154/7.3.1995) απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Σ. Ρίζου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο της αιτούσης Ομοσπονδίας, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους

./.

προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου

Είδε τα σχετικά έγγραφα και εκέφθη κατά τον νόμο

Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως κατεβλήθησαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (αριθμοί γραμματίων 1549582, 1549583/1995 και 2277138, 6129308/1995).

Επειδή, με την ως άνω αίτηση η Διδακκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος, δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των διδασκάλων και νηπιαγωγών της χώρας (βλ. άρθρα 1 και 4 του από 24.6.1987 καταστατικού, εγκριθέντος με την 3825/1987 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών), ζητεί την ακύρωση των διατάξεων των περιεχομένων στα άρθρα 15 και 16 του Οργανισμού των Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας (υπ' αριθ. 30/7.2.1995 αποφάσεως του Νομαρχιακού Συμβουλίου Βοιωτίας, ΦΕΚ Β 154/7.3.1995). Με τις ανωτέρω διατάξεις καθιερύεται στην ως άνω Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση "Γενική Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών", η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ των άλλων, την "Διεύθυνση Παιδείας και Θρησκευμάτων". Στην τελευταία υπάγεται το "Τμήμα Παιδείας και Θρησκευμάτων", το οποίο περιλαμβάνει "όλες τις αρμοδιότητες που κατά την ισχύουσα νομοθεσία έχουν μεταβιβασθεί στους νομάρχες και ειδικότερα τις αναφερόμενες σε θέματα αφορώντα την προσχολική, τη στοιχειώδη, τη μέση, την επαγγελματική και την ανώτερη εκπαίδευση".

Επειδή, η υπόθεση είχε παραπεμφθεί στην Ολομέλεια

του Δικαστηρίου με την 263/1997 απόφαση του Τμήματος για να κριθούν ορισμένα συνταγματικής φύσεως ζητήματα. Με την 3442/1998 απόφασή της η Ολομέλεια έκρινε ότι με τον ν. 2218/1994, με τον οποίο ιδρύθηκαν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ως Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοικήσεως β βαθμού δεν περιρίζονται οι αρμοδιότητες του Κράτους (και δη των περιφερειακών του υπηρεσιών) σε τέτοιο βαθμό ώστε να υπάρξει αντίθεση του νόμου αυτού (και των τροποποιητικών αυτού ν. 2240/1994 και 2307/1995) προς τις διατάξεις 101 και 102 του Συντάγματος. Περαιτέρω εκρίθη ότι θα εξετάζεται εκάστοτε in concreto αν συγκεκριμένη αρμοδιότητα από τις μεταφερόμενες στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ανήκει σε εκείνες οι οποίες επιτρέπεται κατά το Σύνταγμα να μεταφέρονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως β βαθμού (νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις) ή σε εκείνες οι οποίες ανατίθενται από το Σύνταγμα στο Κράτος ως αποκλειστικές αρμοδιότητες αυτού (κεντρική ή περιφερειακή διοίκηση). Μετά την κρίση των ως άνω ζητημάτων η υπόθεση ανεπέμφθη στο Ε Τμήμα για τελική εκδίκαση.

Επειδή, νομίμως χωρεί η συζήτηση της υποθέσεως και χωρίς την παράσταση της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας, καθ' όσον σε αυτήν έχουν κοινοποιηθεί αντίγραφο της οικείας πράξεως του Προέδρου του Ε Τμήματος περί ορισμού Εισηγητού και δικασίμου καθώς και αντίγραφο της ως άνω 3442/1998 αναπεμπτικής αποφάσεως της Ολομελείας (βλ. από 3.12.1998 οικεία αποδεικτικά επιδόσεως του αρμοδίου δικαστικού εμπλεητού του Πρωτοδικείου Λεβαδείας).

Επειδή, στο άρθρο 16 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζονται τα εξής : "1. . . . 2. Η παιδεία αποτελεί βασικήν αποστολήν του Κράτους . . . 4. Πάντες οι Έλληνες έχουν δικαίωμα

Με

δωρεάν παιδείας . . . εις τα κρατικά εκπαιδευτήρια. 5. Η ανωτάτη εκπαίδευσις παρέχεται αποκλειστικώς υπό ιδρυμάτων αποτελούντων νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου . . . (τα οποία) τελούν υπό την εποπτείαν του Κράτους . . . 8. Νόμος ορίζει τας προϋποθέσεις και τους όρους χορηγήσεως αδείας προς ίδρυσιν και λειτουργίαν εκπαιδευτηρίων μη ανηκόντων εις το Κράτος . . . Η σύστασις ανωτάτων σχολών υπό ιδιωτών απαγορεύεται". Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι ο συνταγματικός νομοθέτης αναθέτει την αποστολή της παιδείας ευθέως στο Κράτος και αποκλείει την μεταφορά αρμοδιοτήτων σχετικών με αυτήν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως οποιοδήποτε βαθμού. Ειδικότερα, ως προς την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση το ισχύον Σύνταγμα ακολουθεί στο θέμα αυτό την παράδοση των προηγούμενων Συνταγμάτων 1911, 1927 και 1952 και αναγνωρίζει την αποκλειστική ευθύνη και αρμοδιότητα του κράτους για την διοίκηση, την εποπτεία και την λειτουργία των δημοσίων εκπαιδευτηρίων, σε απόκλιση από τα πρώτα ελληνικά Συντάγματα, τα οποία είχαν αναγνωρίσει ως υπόθεση των Δήμων την "δημοτική" εκπαίδευση και για την εκπλήρωση της οποίας το Κράτος απλώς συνέτρεχε αυτούς "κατά το μέτρον της ανάγκης των" (άρθρο 11 παρ. 1 Συντ. 1844, άρθρο 16 εδ. 1 Συντ. 1864). Το Σύνταγμα επιφέρει μόνον την ίδρυσιν και λειτουργία εκπαιδευτηρίων πρωτοβαθμίου ή δευτεροβαθμίου εκπαίδευσως από ιδιώτες υπό όρους και προϋποθέσεις καθοριζόμενες από τον νόμο. Συνεπώς, υπό το ισχύον Σύνταγμα, είναι ανεπίτρεπτη η διά νόμου ή με κανονιστική πράξη της διοικήσεως αναγνώριση υπέρ Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως αρμοδιοτήτων σχετιζομένων με την διοίκηση και λειτουργία της δημοσίας εκπαίδευσως, η οποία, κατά τα ήδη

κριθέντα, ουδέποτε δύναται να θεωρηθεί ως "τοπική υπόθεση" (βλ. Σ.τ.Ε. 563/1979 και Π.Ε. 254, 255/1996, Π.Ε. 185/1999).

Επειδή, οι προσβλλόμενες διατάξεις του Οργανισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας, καθ' ο μέρος αναφέρονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με την οποία σχετίζεται το αιτούν Σωματείο είναι ανισχύρες ως αντικείμενες στις ανωτέρω παρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις. Διότι με αυτές αναγνωρίζονται στην περίπτωσης ο λόγος Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, οργανισμό τοπικής αυτοδιοικήσεως β βαθμού, αρμοδιότητες σχετικές με την εποπτεία και την διοίκηση της πρωτοβαθμίου εκπαίδευσως, οι οποίες προ της κρινόμενης διοικητικής μετarrρυθμίσεως, ανήκαν στον Νομάρχη ως όργανο του Κράτους. Συνεπώς, γινωμένης δεκτικής της κρινόμενης αιτήσεως, οι διατάξεις αυτές πρέπει να ακυρωθούν.

Διὰ τὰ ὑποκείμενα

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Ακυρώνει τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του Οργανισμού των Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας (υπ' αριθ. 30/7.2.1995 αποφασεως του Νομαρχιακού Συμβουλίου Βοιωτίας, ΦΕΚ Β 154/7.2.1995), καθ' ο μέρος αναφέρονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Διατάσσει την απόδοση του παρβόλου.

Επιβάλλει στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας την δικαστική δαπάνη της αιτουσής Ομοσπονδίας εκ δραχμών πενήντα έξη χιλιάδων (56.000).

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα την 24 Μαΐου 1999

Ο Γραμματέας

Ο Προεδρεύων Συμβουλός

Σ. Σαρβαλάσης

Σ. Σαρβαλάσης

σχέδιο νόμου - χωριστή αγωγή

Α.Σ.

29225585-6/1995

Αριθμός 2318/1999

AB

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 28 Απριλίου 1999 με την εξής σύνθεση: Σ. Σαρηβαλάσης, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Σ. Ρίζος, Α. Θεοφιλοπούλου, Σύμβουλοι, Μ. Καραμανιώφ, Αικ. Χριστοφορίδου, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Β. Μαντζουράνης.

Δια να δικάσει την από 17 Νοεμβρίου 1995 αίτηση:

του : Ιωάννου Κωνσταντίνου Μπρίνια, κατοίκου Αθηνών, οδός Εμμ. Μπενάκη, αρ. 24, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Ιωάννη Γεωργιάδη (Α.Μ. 1749) που τον διόρισε στο ακροατήριο,

κατά 1) του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ο οποίος παρέστη με την Β. Δούσκα, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, 2) του Δήμου Πατρέων, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Ν. Παπαστεφανάκη (Α.Μ. 1937), που τον διόρισε με απόφασή της η Δημοφρχιακή Επιτροπή, 3) της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας, η οποία παρέστη με την Β. Δούσκα, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών ζητεί να ακυρωθούν: 1) η υπ' αρ. 3339/27-7-1995 απόφαση του Νομάρχου Αχαΐας (ΦΕΚ 834/Δ/19-10-1995 αριθμ. 2) τα με στοιχεία 11/7-7-1995 (θέμα 2^ο) και 20/13-11-1992 (θέμα 1^ο) πρακτικά του ΣΧΟΠ Ν. Αχαΐας, 3) η υπ' αρ. 326/25-5-1992 γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου

./.

Πατρών ως και των προηγθεισών αυτής ομοίων 96/26-2-1992 και 673/25-11-1991 και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Στη δίκη παρέστη ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με τον Ηλία Δροσσιγιάννη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή Συμβούλου Σ. Ρίζου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος δήλωσε ότι περιορίζει την αίτηση ως προς τους λόγους ακυρώσεως ένα (1) και δύο (2) και της ελλείψεως αιτιολογίας, και στη συνέχεια ανέπτυξε και πρόφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του Δήμου, και τους αντιπροσώπους της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψη της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και ι

Είδε τα σχετικά έγγραφα και
εσκέφη κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως κατεβλήθησαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (αριθμοί γραμματίων 2922585-6/1995 και 2426133, 6565214/1995).

2. Επειδή, με την ως άνω αίτηση ζητείται παραδεκτός (όπως εκρίθη ήδη με την 376/1997 απόφαση του Ε' Τμήματος και την 3443/1998 απόφαση της Ολομελείας) η ακύρωση της υπ' αριθμ. 3339/27.7.1995 αποφάσεως του νομάρχου Αχαΐας, με την οποία απεφασίσθη η τροποποίηση του σχεδίου της πόλεως των Πατρών στην περιοχή Ανθουπόλεως δια του καθορισμού χώρου πλατείας

./.

στο Ο.Τ. 1401 α. Στον χώρο αυτό ο αιτών φέρεται να έχει ακίνητη ιδιοκτησία η οποία ρυμοτομείται από τον δημιουργούμενο κοινόχρηστο χώρο.

3. Επειδή, η υπόθεση είχε παραπεμφθεί στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου με την 376/1997 απόφαση του Τμήματος για να κριθούν ορισμένα συνταγματικής φύσεως ζητήματα. Με την 3443/1998 απόφασή της η Ολομέλεια έκρινε ότι με τον ν. 2218/1994, με τον οποίο ιδρύθηκαν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ως Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοικήσεως β' βαθμού δεν περιορίζονται οι αρμοδιότητες του Κράτους (και δη των περιφερειακών του υπηρεσιών) σε τέτοιο βαθμό ώστε να υπάρχει αντίθεση του νόμου αυτού (και των τροποποιητικών αυτού ν. 2240/1994 και 2307/1995) προς τις διατάξεις 101 και 102 του Συντάγματος. Περαιτέρω εκρίθη ότι θα εξετάζεται εκάστοτε in concreto αν συγκεκριμένη αρμοδιότητα από τις μεταφερόμενες στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ανήκει σε εκείνες οι οποίες επιτρέπεται κατά το Σύνταγμα να μεταφέρονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως β' βαθμού (νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις) ή σε εκείνες οι οποίες ανατίθενται από το Σύνταγμα στο Κράτος ως αποκλειστικές του αρμοδιότητες (κεντρική ή περιφερειακή διοίκηση). Μετά την κρίση των ως άνω ζητημάτων η υπόθεση ανεπέμφθη στο Ε' Τμήμα για τελική εκδίκαση.

4. Επειδή, ο αιτών, με προφορική δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου του επ' ακροατηρίου παρητήθη από τους τυπικούς λόγους που αναγράφονται στο δικόγραφο της αιτήσεως υπό τα στοιχεία Γ', Δ' και Ε'.

5. Επειδή, στο άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής: «1. ... 2. Η χωροταξική αναδιάρθρωσις της Χώρας, η διαμόρφωσις, η ανάπτυξις, η πολεοδομιασις και η επέκτασις των πόλεων και των οικιστικών περιοχών, τελεί υπό την

./.

ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους επί τη τέλη της εξυπηρέτησής της λειτουργικότητας και αναπτύξεως των οικισμών και της εξασφάλισής των καλλιτέρων δυνατών όρων διαβίωσης». Εξ άλλου στο άρθρο 101 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Η Διοίκηση του Κράτους οργανούται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα. 3. Τα περιφερειακά κρατικά όργανα έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα επί των υποθέσεων της περιφέρειας των...», στο δε άρθρο 102 ότι: «1. Η Διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει εις τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως, των οποίων την πρώτην βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Αι λοιπαί βαθμίδες ορίζονται δια νόμου 2. ... 3. ... 5. Το Κράτος ασκεί εποπτεία επί των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως...». Από τον συνδυασμό των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων προκύπτουν τα εξής: Το ισχύον Σύνταγμα εκκινεί από την σαφή διάκριση μεταξύ Κράτους και οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Το Κράτος έχει κατ' αρχήν γενική αρμοδιότητα διοικήσεως των υποθέσεων της χώρας, σε αυτήν δε περιλαμβάνεται και η εποπτεία επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, των οποίων η αρμοδιότητα περιορίζεται στη διοίκηση των υποθέσεων που έχουν τοπικό χαρακτήρα, και ανακλύπουν στα χωρικά τους πλαίσια, χωρίς να έχουν επιρροή στη λοιπή χώρα ή στα εθνικά συμφέροντα. Ειδικότερα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος ανατίθεται ευθέως στο κράτος η αρμοδιότητα της χωροταξίας και της πολεοδομίας για όλο τον εθνικό χώρο, προκειμένου να επιτευχθεί κατά τρόπο ενιαίο η ορθολογική ανάπτυξη των οικισμών και η καλλίτερη δυνατή διαβίωση των ανθρώπων. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή ο χωροταξικός και ο πολεοδομικός σχεδιασμός, στον οποίο όμως δεν περιλαμβάνεται και η εφαρμογή του σχεδίου (πράξεις αναλογισμού, πράξεις εφαρμογής, έκδοση οικοδομικών αδειών) ανατίθεται

/.

αποκλειστικώς στο Κράτος (βλ. Σ.τ.Ε. 563/1979, 2774/1998 Π.Ε. 2/1996, 508/1997), το οποίο, ασκώντας την νομοθετική εξουσία, οφείλει να θεσπίζει εκάστοτε το πλαίσιο των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν τα αντικείμενα αυτά, κατά την άσκηση δε της διοικητικής του λειτουργίας (κεντρικής ή περιφερειακής) υποχρεούται να καταρτίζει τα κατά την επιστήμη της χωροταξίας και πολεοδομίας ενδεικνυόμενα σχέδια (χωροταξικά σχέδια και σχέδια πόλεων). Την αποστολή του αυτή υποχρεούται το Κράτος να εκπληρώνει βάσει ορθολογικών και επιστημονικών κριτηρίων, αποκλείοντας επιρροές εκ μέρους ιδιωτικών συμφερόντων και χρησιμοποίητων ενιαίο κριτήριο, που αποκλείει τον κίνδυνο διασπάσεως της ενότητας του σχεδιασμού στο χώρο. Στην κεντρική όμως Διοίκηση επιφυλάσσεται, κατά τα ήδη κριθέντα (Σ.τ.Ε. 5935/1996, 2009/1997, 2775, 3692/1998 και Π.Ε. 491/1996, 377/1997 κ.ά.) η αρμοδιότητα καταρτίσεως των πολεοδομικών σχεδίων που είναι δυνατών να θίξουν ευπαθή οικοσυστήματα ή που αφορούν παραδοσιακούς οικισμούς, αρμοδιότητα που πρέπει να ασκείται με Προεδρικά Διατάγματα. Δεν είναι επιτρεπτό στο Κράτος να μεταβιβάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο (δηλ. είτε με τυπικό νόμο είτε με κανονιστικές διοικητικές πράξεις) την άσκηση όλων ή μερικών από τις αρμοδιότητες του αυτές στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως οιοδήποτε βαθμού (α' ή β' βαθμίδος, δήμους, κοινότητες, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις), οι οποίες άλλωστε δεν θα ηδύνατο να χαρακτηρισθούν ως τοπικές υποθέσεις κατά το άρθρο 102 παρ. 1Α του Συντάγματος. Διότι από τη φύση τους οι σχεδιασμοί αυτοί, αφορώντες την μορφή των οικισμών και έχοντες ποικίλες επιδράσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον έχουν σημασία που δεν περιορίζεται στον χώρο των Ο.Τ.Α. αλλά εκτείνεται σε ολόκληρο τον εθνικό χώρο.

6. Επειδή, με το άρθρο 1 του Α.Ν. 314/1968 (φ. 47)

/.

προεβλέφθη, υπό προϋποθέσεις η δυνατότητα εγκρίσεως, τροποποιήσεως κ.λπ. του σχεδίου πόλεως με απόφαση του νομάρχου. Με το άρθρο 33 παρ. του 2 ν. 1337/1983 (φ. 33) παρεσχέθη στη διοίκηση η εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, με τα οποία θα μετεβιβάζετο στους νομάρχες, υπό προϋποθέσεις και περιορισμούς, η αρμοδιότητα τροποποιήσεως του σχεδίου πόλεως. Βάσει των διατάξεων αυτών εξεδόθη το υπ' αριθμ. 183/1986 Π. Δ/γμα (φ. 70) με τίτλο «έγκριση τροποποιήσεων σχεδίων πόλεων και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης από τους νομάρχες». Στο άρθρο 1 παρ. 1 εδ. α αυτού προβλέπεται αρμοδιότητα των νομαρχών για έγκριση τροποποιήσεων σχεδίων πόλεων άνω των 20.000 κατοίκων. Οι διατάξεις όμως αυτές είχαν υπ' όψει τους, ως εκ του χρόνου εκδόσεώς των, τους νομάρχες ως όργανα της περιφερειακής διοικήσεως του Κράτους, που είχε ως χώρο αναφοράς τον νομό. Ως εκ τούτου ήταν σύμφωνες με τις παρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις, οι οποίες κατά τα εκτεθέντα αναθέτουν στο κράτος την αποστολή του πολεοδομικού σχεδιασμού. Μετά την ισχύ όμως του ν. 2218/94, με τον οποίο ο νομάρχης έπαυσε να είναι όργανο του κράτους και κατέστη όργανο οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως β' βαθμού (της νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως), οι διατάξεις αυτές είναι ανίσχυρες ως αντισυνταγματικές, καθ' όσον, όπως ήδη εξετέθη, οι αρμοδιότητες της χωροταξίας και της πολεοδομίας πρέπει να ασκούνται αποκλειστικώς από την κρατική διοίκηση (κεντρική ή περιφερειακή).

7. Επειδή, η προσβαλλομένη απόφαση εξεδόθη από τον Νομάρχη Αχαΐας, ο οποίος είχε εκλεγεί ως όργανο της νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως βάσει των διατάξεων του ν. 2218/94 και δεν ήταν πλέον περιφερειακό όργανο του Κράτους. Με την απόφαση αυτή ετροποιώθη το υπάρχον σχέδιο της πόλεως των

/.

Πατρών στην περιοχή Ανθουπόλεως, δια του καθορισμού χώρου πλατείας στο Ο.Τ. 1401 α. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα η απόφαση αυτή είναι ακυρωτά ως βασιζόμενη σε αντισυνταγματικές διατάξεις, κατά τον βασιμώς προβαλλόμενο λόγο ακυρώσεως.

Δ Ι Α Τ Α Υ Τ Α

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 3339/27.7.1995 απόφαση του Νομάρχου Αχαΐας (ΦΕΚ Δ 834/19.10.1995).

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

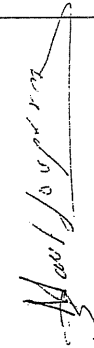
Επιβάλλει στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας την δικαστική δαπάνη του αιτούντος ανερχόμενη σε πενήντα έξι χιλιάδες (56.000) δραχμές.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα την 24η Μαΐου 1999

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος Ο Γραμματέας

Σ. Σαρηβαλάσης

Β. Μαντζουράνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 5 Ιουλίου 1999.

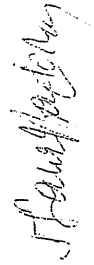
Η Πρόεδρος

του Α' Τμήματος Διακοπών

Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Αθ. Τσαμπάση

Γ. Σακελλαρίου

/.

Αριθμός 3663/2005
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Η ηφαισώδης οργάνωση
χρυσή και όχι τσιπική υπόθεση

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 17 Σεπτεμβρίου 2004, με την εξής σύνθεση: Χ. Γεράρης, Πρόεδρος, Ι. Μαρή, Σ. Καραλής, Ε. Γαλανού, Φ. Αρναούτογλου, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Ν. Σκλιάς, Δ. Πετρούλιας, Ν. Ρόζος, Α. Ράντος, Ε. Δανδουλάκη, Χ. Ράμμος, Δ. Μαρνιάρης, Σ. Χαραλάμπους, Π. Κοτσώνης, Γ. Παπαγεωργίου, Μ. Καραμανάφ, Ι. Μάντζουράνης, Α. Σακελλαροπούλου, Δ. Αλεξανδρή, Κ. Βιολάρης, Μ. Κωνσταντινίδου, Γ. Σγουρόγλου, Α. Καραμχαλέλης, Α.-Γ. Βώρος, Κ. Ευστρατίου, Ε. Αναγνωστοπούλου, Σύμβουλοι, Α. Κάλογεροπούλου, Α. Σταθάκης, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Μ. Καλαντζής.

Για να δικάσει την από 17 Απριλίου 2003 αίτηση:

του Σωματείου με την επωνυμία «Σωματείο Βιοτεχνών Καλτισοποιίας Αθηνών – Πειραιώς και Περιχώρων», που εδρεύει στην Αθήνα (Κολοκοτρώνη 62), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Στ. Κεφαλά (Α.Μ. 14049), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ο οποίος παρέστη με τους : 1) Δ. Αναστασόπουλο, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους και 2) Κ. Χαραλαμπίδη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά του παρεμβαίνοντος Δήμου Ν. Ιωνίας Αττικής, ο οποίος παρέστη με την δικηγόρο Ελένη Χωροπούλου – Θανοπούλου (Α.Μ. 12783), που την διόρισε με απόφασή της η Δημομαρχιακή Επιτροπή. Η πιο πάνω αίτηση εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου κατόπιν της από 15 Σεπτεμβρίου 2003 πράξης του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα άρθρα 14 παρ. 2 περ. α', 20 και 21 του Π.Δ. 18/1989, λόγω της σπουδαιότητάς της.

Με την αίτηση αυτή το αιτούν Σωματείο επιδιώκει να ακυρωθούν : 1) η υπ' αριθμ. 2277/20.1.2003 (ΦΕΚ 112 Δ/19.2.2003) απόφαση της Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΠΕΧΩΔΕ), με την οποία καθορίστηκαν χρήσεις γης και έγινε καθορισμός και τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Νέας Ιωνίας (Ν. Αττικής), τα οποία βρίσκονται επί του βασικού οδικού δικτύου, 2) οι υπ' αριθμ. 202/1999 και 256/2000 γνωμοδοτήσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, 3) οι υπ' αριθμ. 396/1996 και 356/1999 γνωμοδοτήσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Νέας Ιωνίας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Δ. Πετρούλια. Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος Σωματείου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, την πληρεξουσία του παρεμβαίνοντος Δήμου και τους αντιπροσώπους του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Από αυτή εξέλεξε τα σχετικά έγγραφα

Σηκώθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (780377 και 920599/2003 ειδικά έντυπα παραβόλου).

3. Επειδή με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση : α) της αποφάσεως 2277/20.1.2003 (ΦΕΚ 112 Δ) της Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΠΕΧΩΔΕ), με την οποία καθορίστηκαν χρήσεις γης και έγινε καθορισμός και τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Νέας Ιωνίας (Ν. Αττικής), τα οποία βρίσκονται επί του βασικού οδικού δικτύου, β) των γνωμοδοτήσεων 202/1999 και 256/2000 του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος και γ) των γνωμοδοτήσεων 396/1996 και 356/1999 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Νέας Ιωνίας. Η πρώτη προβαλλόμενη πράξη της Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ έχει εκδοθεί κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, και του άρθρου 10 του Ν. 3044/2002, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 29 του Ν. 2831/2000. Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού των νομαρχών, των γενικών γραμματέων των Περιφερειών και του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

3. Επειδή η υπόθεση εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου με την από 15.9.2003 πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' εφαρμογή των άρθρων 14 παρ. 2 περ. α', 20 και

21 του Π.Δ. 18/1989, λόγω των γενικότερης σημασίας ζητημάτων που ανακύπτουν σε αυτή περίπτωση, αφορούν την ερμηνεία συνταγματικών διατάξεων.

4. Επειδή, στη δίκη παραδεκτώσ παρεμβαίνει υπέρ τη διατήρησης της ισχύος των προσβαλλόμενων πράξεων ο Δήμος Νέας Ιωνίας.

5. Επειδή, για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός του, προς άσκηση της υπό κρίση αίτησεως, το αιτούν Σωματείο ισχυρίζεται, προσκομίζοντας στοιχεία, ότι ορισμένα μέλη του θίγονται από τις ρυθμίσεις της προσβαλλόμενης υπουργικής αποφάσεως, διότι είναι υποχρεωμένα να απομακρύνουν, εντός ορισμένου χρόνου, τις βιοτεχνίες που διατηρούν σε οικοδομικά τετράγωνα, στα οποία τροποποιούνται οι επιτρεπόμενες χρήσεις. Δεδομένου δε ότι, μεταξύ των σκοπών του Σωματείου, περιλαμβάνεται και η προάσπιση των οικονομικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του, η κρινόμενη αίτηση ασκείται με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώσ.

6. Επειδή, το Σύνταγμα, όπως ισχύει μετά την αναθεώρηση του έτους 2001, στα άρθρα του 24 παρ. 1, 2 και 6, 43 παρ. 2, 101 παρ. 1, 2 και 3 και 102 παρ. 1, 2 και 4 ορίζει τα εξής : Άρθρο 24 «1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και τη δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. ... 2. Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδομία και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης. Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και ρυθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης ... 6. Τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το Κράτος ...». Άρθρο 43. «1. ... 2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Άρθρο 101: «1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα. 2. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας διαμορφώνεται με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες. 3. Τα περιφερειακά όργανα του Κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα με τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους. Τα κεντρικά όργανα του Κράτους, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει». Άρθρο 102 : «1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους. ...

4. Το Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εποπτεία που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται, όπως νόμος ορίζει...».

7. Επειδή, όταν ετέθη σε ισχύ το Σύνταγμα του 1975, το Ν.Δ. της 17.7/16.8.1923, που ρύθμιζε τον πολεοδομικό σχεδιασμό, προέβλεπε τόσο για την έγκριση, τροποποίηση και επέκταση του σχεδίου πόλεως (άρθρα 1-3) όσο και για τον καθορισμό των όρων και περιορισμών δόμησης και των χρήσεων γης (άρθρο 9 και 11), την έκδοση διατάγματος. Ήδη όμως πριν από το 1975, με τον Α.Ν. 314/1968, ορισμένες αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού είχαν μεταβιβασθεί στους νομάρχες, που ήταν τότε περιφερειακά κρατικά όργανα. Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 1 του Α.Ν. 314/1968 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.Δ. 1018/1971), η έγκριση, επέκταση και τροποποίηση σχεδίων πόλεων και κωμών, ο καθορισμός των όρων δόμησης και η, κατά το άρθρο 8 του Ν.Δ. του 1923, απαγόρευση των εργασιών δόμησης ή η υπό όρους εκτέλεσή τους, ενεργείται με απόφαση του οικείου νομάρχη, με τις προβλεπόμενες εξαιρέσεις και με την εξής διάκριση : προκειμένου περί οικισμών με πληθυσμό μέχρι 5.000 κατοίκους, η αρμοδιότητα του νομάρχη είναι πλήρης, δηλαδή περιλαμβάνει τόσο την έγκριση, επέκταση και τροποποίηση του σχεδίου, όσο και τον καθορισμό των όρων δόμησης, ενώ για οικισμούς με πληθυσμό άνω των 5.000 έως και 20.000 ο νομάρχης είναι αρμόδιος μόνο για την τροποποίηση, όχι δε και την επέκταση του εγκεκριμένου σχεδίου και την μεταβολή των όρων δόμησης αυτού. Το έτος 1980 εκδίδεται, με βάση την εξουσιοδοτική

διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1β του Ν. 865/1979, το Π.Δ. 842/1980 (ΦΕΚ Α 208), με το άρθρο μόνον του οποίου ορίσθηκε, ότι τα θέματα έγκρισης, επέκτασης ή τροποποίησης ρυμοτομικών σχεδίων πόλεων και κωμών του Κράτους (χωρίς πληθυσμιακό περιορισμό) για τη ρύθμιση των οποίων απαιτείται, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 7, 29 και 70 του Ν.Δ/τος του 1923 έκδοση προεδρικού διατάγματος «ατομικού χαρακτήρος», ρυθμίζονται εφεξής με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. Με το Ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33) θεσπίζεται νέα, όσον αφορά την πολεοδομική, συνολική ρύθμιση. Το νέο σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού, που αφορά: α) την επέκταση εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων καθώς και οικισμών που υπάρχουν πριν από το 1923, β) την ένταξη σε πολεοδομικό σχέδιο και την επέκταση οικισμών μεταγενεστέρων του 1923 που στερούνται εγκεκριμένου σχεδίου, και γ) την ένταξη σε πολεοδομικό σχέδιο περιοχών για την εξυπηρέτηση άλλων χρήσεων πλην κατοικίας, περιλαμβάνει δύο διαδοχικές φάσεις, οι οποίες αντιστοιχούν σε δύο διαφορετικά επίπεδα σχεδιασμού. Το πρώτο και υπερκείμενο στάδιο πολεοδομικού σχεδιασμού πραγματοποιείται με το γενικό πολεοδομικό σχέδιο και το δεύτερο με την πολεοδομική μελέτη. Το γενικό πολεοδομικό σχέδιο, που καλύπτει όλες τις πολεοδομημένες ή προς πολεοδόμηση περιοχές ενός τουλάχιστον δήμου ή κοινότητας, περιλαμβάνει ιδίως τους απαραίτητους χάρτες διαγράμματα και κείμενα, με τα όρια της κάθε πολεοδομικής ενότητας, την υποδιαίρεση της περιοχής επέκτασης σε ζώνες πυκνοδομημένες, αραιοκατοικημένες ή αδόμητες, τη γενική εκτίμηση των αναγκών των πολεοδομικών ενότητων σε κοινόχρηστους χώρους, κοινωφελείς εξυπηρετήσεις και παρεμβάσεις ή ενισχύσεις στον τομέα της στέγης και περιέχει τη γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης κατά πολεοδομικές ενότητες. Η γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ιδίως στις χρήσεις γης, τα κέντρα, το κύριο δίκτυο κυκλοφορίας, την πυκνότητα και το μέσο συντελεστή δόμησης και περιλαμβάνει τις τυχόν απαγορεύσεις δόμησης και χρήσης, την επιλογή των τρόπων ανάπτυξης ή αναμόρφωσης με τον καθορισμό των αντίστοιχων ζωνών και την εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων στο περιβάλλον (άρθρ. 2 Ν. 1337/1983). Η πολεοδομική μελέτη αποτελεί εξειδίκευση των προτάσεων και προγραμμάτων του γενικού πολεοδομικού σχεδίου και κυρία χαρακτηριστικά της αποτελούν η ρυμοτομική διαρρύθμιση της πολεοδομούμενης περιοχής και τα συστήματα οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 6 του Ν. 1337/1983 το γενικό πολεοδομικό σχέδιο εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, ενώ κατά το άρθρο 7 του ίδιου Νόμου, η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης, η οποία έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλεως κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. του 1923, γίνεται με προεδρικό διάταγμα. Με το άρθρο 26 του ίδιου Ν. 1337/1983 προβλέφθηκε ότι με προεδρικό διάταγμα μπορεί να εγκρίνεται τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923, για τον καθορισμό χώρων και την ανέγερση κτιρίων δημοσίων και δημοτικών σκοπών και γενικά κτιρίων κοινής ωφέλειας, καθώς και για την εκτέλεση πειγόντων στεγαστικών προγραμμάτων του ΟΕΚ, της ΔΕΠΟΣ και της ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ και να ορίζονται γενικώς οι όροι και περιορισμοί δόμησης τους. Με το Ν. 1512/1985 η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής ανατέθηκε στους νομάρχες, προκειμένου περί τοπικών ρυμοτομικών σχεδίων μέσα στα διοικητικά όρια δήμων και κοινοτήτων κάτω των 5.000 κατοίκων, ενώ με το Ν. 1647/1986 ορίσθηκε ως αρμόδιος για την έγκριση των λοιπών τοπικών ρυμοτομικών σχεδίων ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ (βλ. και άρθρ. 29 παρ. 1 Ν. 2224/94). Εξάλλου, με τις παραγρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 33, ο Ν. 1337/1983 επέτρεψε τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού στους νομάρχες καθώς και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, κατά την παράγραφο 1, με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ μπορεί να καθορίζονται κατά περιοχές της Χώρας μέγεθος οικισμών ή κατηγορίες αυτών, οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το γενικό πολεοδομικό σχέδιο και η πολεοδομική μελέτη εγκρίνονται με απόφαση του οικείου νομάρχη. Κατ'επίκληση, μεταξύ άλλων, και της εν λόγω εξουσιοδοτικής διάταξης εκδόθηκε το Π.Δ. της 20/30.8.1985 (ΦΕΚ Δ' 44) με το οποίο θεσπίσθηκαν οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την πολεοδόμηση (ένταξη στο σχέδιο και καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης) οικισμών της Χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους. Για «την πολεοδόμηση ή επέκταση οικισμού» συντάσσεται πολεοδομική μελέτη, που μεταξύ άλλων, περιέχει και τους όρους δόμησης, και η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Νομάρχη (άρθρ. 3 και 4). Περαιτέρω, με την παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν. 1337/1983 (όπως τελικά αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 παρ. 3 του Ν. 1577/1985) ορίσθηκε ότι «Η έγκριση τροποποιήσεων σχεδίων πόλεων, για οικισμούς με πληθυσμό πάνω από 20.000 κατοίκους, καθώς και η τροποποίηση και ο καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης για οικισμούς πάνω από 5.000 κατοίκους, μπορεί να γίνει με όμοια απόφαση του Νομάρχη στις

περιπτώσεις και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με τον ίδιο τρόπο μπορεί να εγκρίνονται εξαιρέσεις από τις περιπτώσεις της επόμενης παραγράφου 3 του άρθρου αυτού». Με βάση την εξουσιοδοτική αυτή διάταξη εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα 183/1986 (ΦΕΚ 70 Α'), με το οποίο μεταβιβάστηκαν στους νομάρχες ευρείες αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού και ειδικότερα αρμοδιότητες έγκρισης τροποποιήσεων σχεδίων πόλεων και καθορισμού όρων και περιορισμών δόμησης, με τους προβλεπόμενους στο διάταγμα αυτό περιοριστικούς όρους και εξαιρέσεις. Τέλος με την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 1337/1983 χορηγήθηκε εξουσιοδότηση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τη μεταβίβαση, με προεδρικά διατάγματα, πολεοδομικών αρμοδιοτήτων σε συγκεκριμένους δήμους και κοινότητες (έγκριση πολεοδομικής μελέτης και τροποποιήσεων εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων χωρίς μεταβολή όρων και περιορισμών δόμησης, εκτός από τους όρους και περιορισμούς που προβλέπονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση). Με βάση τη διάταξη αυτή εκδόθηκε, από το έτος 1986 έως το 1994, σειρά προεδρικών διαταγμάτων, με τα οποία μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες σε συγκεκριμένους δήμους της Χώρας για τη θέσπιση όχι μόνο ατομικών (τροποποιήσεις εγκεκριμένων σχεδίων) αλλά και κανονιστικών πολεοδομικών ρυθμίσεων (όπως αναστολή και αλλαγή οικοδομικών εργασιών και επιβολή ή τροποποίηση προκηπίου). Το έτος 1986, με το άρθρο 12 παράρ. 5 του Ν. 1647/1986, αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού, για την άσκηση των οποίων προβλεπόταν έως τότε η έκδοση Π.Δ/τος, («θέματα έγκρισεως τοπικών ρυμοτομικών σχεδίων καθορισμού ζωνών οικιστικού ελέγχου κατά τις διατάξεις του ν. 1337/1983, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 1512/1985, τροποποιήσεων σχεδίων πόλεων, τροποποιήσεων και καθορισμού όρων και περιορισμών δόμησης και αναστολής οικοδομικών εργασιών») μεταβιβάζονται στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ. Με το Ν. 2218/1994 ιδρύεται ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες αρμοδιότητες, μεταξύ άλλων, πολεοδομικού σχεδιασμού, που είχαν μεταβιβασθεί στους έως τότε κρατικούς νομάρχες, περιέρχονται στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (άρθρ. 3). Το 1997 δημοσιεύεται ο Ν. 2508/1997, ο οποίος, κατά το άρθρο του 1, σκοπό έχει τον καθορισμό των κατευθυντήριων αρχών, των όρων, των διαδικασιών και των μορφών πολεοδομικού σχεδιασμού για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των ευρύτερων περιοχών των πόλεων και οικισμών της Χώρας. Στο πρώτο, από τα τρία του κεφάλαια, περιλαμβάνονται οι κατευθυντήριες αρχές και οι βασικές διατάξεις ανά επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράρ. 1 του νόμου, «Η οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός πραγματοποιούνται σε δύο επίπεδα. Στο πρώτο επίπεδο περιλαμβάνονται: α) το ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα πολεοδομίας περιβάλλοντος (Ρ.Σ.), όπου αυτό προβλέπεται κατά το άρθρο 2 ή τους ειδικούς νόμους 1515/1985 (Α 18) και 1561/1985 (Α148) για την περιοχή της Αθήνας και Θεσσαλονίκης και β) το γενικό πολεοδομικό σχέδιο (Γ.Π.Σ.) για τον αστικό και περιαστικό χώρο και το σχέδιο χωρικής και οικιστικής οργάνωσης «ανοικτής πόλης» (Σ.Χ.Ο.Α.Π.) για τον μη αστικό χώρο. Το δεύτερο επίπεδο αποτελεί την εξειδίκευση και εφαρμογή του πρώτου επιπέδου και περιλαμβάνει την πολεοδομική μελέτη και την πράξη εφαρμογής της, καθώς και τις πολεοδομικές μελέτες αναπλάσεων, παραγωγικών πάρκων ή άλλες ειδικές πολεοδομικές μελέτες». Στο δεύτερο κεφάλαιο θεσπίζονται οι κανόνες για τις αναπλάσεις και αναμορφώσεις περιοχών και το τρίτο κεφάλαιο αφορά τις επεκτάσεις πολεοδομικών σχεδίων και περιλαμβάνει και ειδικότερες πολεοδομικές ρυθμίσεις. Στο τρίτο κεφάλαιο (άρθρ. 18) ορίζονται ανώτατα όρια συντελεστή δόμησης στις πολεοδομούμενες με τις διατάξεις των Ν. 1337/1983 και 2508/1997 περιοχές. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι ο καθοριζόμενος από την πολεοδομική μελέτη συντελεστής δόμησης δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να είναι μεγαλύτερος του 0,8 και για περιοχές δεύτερης κατοικίας μεγαλύτερος του 0,4. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 10 του Ν. 2508/1997, η έγκριση και αναθεώρηση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας (με εξαίρεση τα γενικά πολεοδομικά σχέδια που αφορούν τις περιοχές των ρυθμιστικών σχεδίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης που εγκρίνονται και αναθεωρούνται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ) ενώ, κατά το άρθρο 7, η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης γίνεται, κατ' αρχήν, με απόφαση του οικείου νομάρχη. Λόγω όμως της εν τω μεταξύ, διαμορφωθείσης νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία ήταν ανεπίτρεπτη, κατά το Σύνταγμα, όπως ίσχυε πριν από την αναθεώρηση του έτους 2001, η μεταβίβαση πολεοδομικών αρμοδιοτήτων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης οποιουδήποτε βαθμού, με το άρθρο 29 του Ν. 2831/2000 οι αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού ανατίθενται σε όργανα του Κράτους και κατά βάση στον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας και τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, ρητώς δε καταργείται κάθε διάταξη με την οποία είχαν μεταβιβαστεί σχετικές αρμοδιότητες στους νομάρχες και σε δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια. Το επόμενο έτος 2001 αναθεωρείται το Σύνταγμα και στο άρθρο 102 παρ. 1 ρητώς προβλέπεται ότι «Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους». Ακολουθεί ο επίμαχος Ν. 3044/2002 με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του οποίου αντικαθίσταται το άρθρο 29 του Ν. 2831/2000, ανατρέπεται ο πάγιος κανόνας του ν.δ. της 17.7.1923 για τη θέσπιση των βασικών πολεοδομικών ρυθμίσεων με την έκδοση προεδρικού διατάγματος και μεταβιβάζονται αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοίκησης, είτε της κρατικής, κεντρικής και περιφερειακής, (υπουργός ΠΕΧΩΔΕ-γενικοί γραμματείς περιφερειών), είτε της τοπικής αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού (νομάρχες). Συγκεκριμένα με το άρθρο αυτό ορίζονται τα εξής: «1. Με απόφαση του οικείου νομάρχη και την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 γίνονται οι ακόλουθες πολεοδομικές ρυθμίσεις: α) Η έγκριση και τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και ο καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης σε αγροτικούς οικισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α'). β) Η τροποποίηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών και ο καθορισμός και η τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης σε αυτά, καθώς και η έγκριση πολεοδομικής μελέτης ανάπλασης και αναμόρφωσης κατά τις διατάξεις των άρθρων 11 και 15 παρ. 4 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'). Αρμόδιο Συμβούλιο να γνωμοδοτεί για τις ρυθμίσεις των εδαφίων α' και β' είναι το Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του οικείου νομού. 2. Με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου γίνονται οι ακόλουθες πολεοδομικές ρυθμίσεις: α) Η τροποποίηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών και ο καθορισμός και η τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης σε αυτά, στις παράκτιες περιοχές και σε βάθος δύο Θ.Τ. από την ακτή, εφόσον αυτά βρίσκονται σε απόσταση 500 μ. από αυτή. β) Ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης οικισμών μέχρι 2.000 κατοίκους σε εφαρμογή του από 24.4.1985 π.δ/τος «Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών, καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης» (ΦΕΚ 181 Δ') και η έγκριση πολεοδομικών μελετών των οικισμών αυτών, σε εφαρμογή του από 20.8.1985 π.δ/τος «Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους και τροποποίηση του από 24.4.1985 π.δ/τος» (ΦΕΚ 414 Δ'). γ) Η έγκριση πολεοδομικών μελετών σε εφαρμογή του άρθρου 7 του ν. 2508/1997. δ) Οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 26 του ν. 1337/1983, όπως ισχύει στις περιπτώσεις εκτέλεσης επειγόντων στεγαστικών προγραμμάτων («Ο.Ε.Κ. κλπ.») και καθορισμού χώρων ανέγερσης κτιρίων δημόσιων και δημοτικών σκοπών και γενικά κτιρίων κοινής ωφέλειας και εφόσον οι συγκεκριμένες χρήσεις δεν έρχονται σε αντίθεση με τις κατευθύνσεις εγκεκριμένου Γ.Π.Σ. ή Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. ή άλλου σχεδίου χρήσεων γης. ε) Η έγκριση για τις περιπτώσεις της παρ. 16 του άρθρου 27 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α'), για τις περιπτώσεις της παρούσας και της προηγούμενης παραγράφου. Αρμόδιο Συμβούλιο να γνωμοδοτεί για τις ως άνω ρυθμίσεις είναι το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων γίνονται οι ακόλουθες πολεοδομικές ρυθμίσεις: α) Η τροποποίηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών, καθώς και ο καθορισμός και η τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης σε αυτά, στις εξής περιπτώσεις: αα. εκατέρωθεν των οδικών αξόνων που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 99 παρ. 4 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), όπως ισχύει, ββ. σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους, σε δάση ή δασικές εκτάσεις, σε περιοχές που προστατεύονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του ν. 1650/1986 ή βάσει διεθνών συνθηκών. β) Ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του από 24.4.1985 π.δ/τος (ΦΕΚ 181 Δ'), καθώς και η έγκριση πολεοδομικών μελετών, σύμφωνα με τις διατάξεις των από 20.8.1985 (ΦΕΚ 414 Δ') και 2.4.1985 (ΦΕΚ 225 Δ') π.δ/των, οικισμών παραλιακών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 1 του από 24.4.1985 π.δ/τος, ή οικισμών των οποίων τα όρια ή η περιοχή στην οποία αφορά η πολεοδομική μελέτη εμπίπτουν σε ζώνη 500 μ. από την ακτή ή οικισμών που ευρίσκονται σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ή σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους ή σε δάση ή σε δασικές εκτάσεις ή σε περιοχές που προστατεύονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του ν.

1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α') ή βάσει διεθνών συνθηκών. γ) Η έγκριση πολεοδομικών μελετών στις περιπτώσεις: αα. πολεοδόμησης περιοχών που εμπίπτουν έστω και μερικά σε ζώνη 500 μ. από την ακτή ή ευρίσκονται σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ή σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους ή σε δάση ή δασικές εκτάσεις ή σε περιοχές που προστατεύονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), ββ. αξιολογών οικισμών κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 π.δ/τος (ΦΕΚ 181 Δ'). δ) Οι ρυθμίσεις του άρθρου 26 του ν. 1337/1983, όπως ισχύει, σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους, δάση ή δασικές εκτάσεις, περιοχές που προστατεύονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του ν. 1650/1986 ή βάσει διεθνών συνθηκών, καθώς και σε περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 500 μ. από την ακτή. Οι ρυθμίσεις αυτές πρέπει να είναι σύμφωνες με τις κατευθύνσεις των πλαισίων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις των νόμων 2742/1999 και 2508/1997, 4. Όπου στις προηγούμενες παραγράφους προβλέπεται τροποποίηση εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών, οι σχετικές πολεοδομικές ρυθμίσεις πρέπει: α) να μην επιφέρουν μείωση της συνολικής επιφάνειας κοινοχρήστων χώρων ούτε των αναγκαίων κοινωφελών χώρων σύμφωνα με τα γενικά πλαίσια χρήσεων γης (Γ.Π.Σ., Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.). Επιτρέπεται η μείωση όταν η τροποποίηση γίνεται λόγω άρσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία γίνεται σε συμμόρφωση αποφάσεων των αρμόδιων Δικαστηρίων, με τις οποίες ακυρώνεται η άρνηση της διοίκησης να άρει την απαλλοτρίωση, β) να μην επιφέρουν αύξηση του ισχύοντος συντελεστή δόμησης ούτε αλλαγή των γενικών κατηγοριών χρήσεων της περιοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του από 23.2.1987 π.δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ'), δυσμενέστερη για το φυσικό και δομημένο περιβάλλον και γ) να μην είναι αντίθετες με τις διατάξεις και κατευθύνσεις των εγκεκριμένων Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. 5. Κάθε διάταξη ως προς τις ως άνω αρμοδιότητες πολεοδομικών ρυθμίσεων που έρχεται σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό καταργείται. Επίσης καταργείται κάθε διάταξη με την οποία μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες πολεοδομικών ρυθμίσεων στους νομάρχες και σε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. 6. ...».

8. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 24 του Συντάγματος, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, δηλαδή η πολεοδομική οργάνωση των πόλεων και των οικισμών της Χώρας, με οποιουδήποτε μεγέθους κατά τρόπο που να εξυπηρετεί τη λειτουργικότητα και την ανάπτυξη τους και να επιτυγχάνει την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβίωσης σ' αυτούς, έχει ευρύτερες συνέπειες, που δεν περιορίζονται στα όρια του συγκεκριμένου οικισμού, αλλά εκτείνονται σ' ολόκληρη την επικράτεια, εν όψει της αλληλεπιδράσεως του τρόπου οργάνωσης κάθε οικισμού με τους υπολοίπους και των επεμβάσεων στο φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον, τις οποίες αφεύκτως συνεπάγεται η πολεοδομική οργάνωση μιας περιοχής. Τούτο, διότι η μορφή κάθε οικισμού της Χώρας, ο τρόπος δομήσεως των κτιρίων του, η σχέση μεταξύ των κοινοχρήστων και των οικοδομησίμων χώρων και τα λοιπά ουσιαστικά πολεοδομικά του χαρακτηριστικά είναι πρόδηλο ότι δεν αφορούν μόνον τους κατοίκους του και τις τοπικές αρχές, και μάλιστα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, που ενδέχεται, εν τούτοις, να καθορίσει κατά τρόπο μη αντιστρέψιμο όλη την περαιτέρω εξέλιξη του, αλλά αποτελεί ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος, στο οποίο πρέπει να έχουν λόγο, κατά συνταγματική επιταγή, και κεντρικά κρατικά όργανα. Πράγματι, όπως είναι αδιανόητο να εισάγονται πολεοδομικές ρυθμίσεις ερήμην των ενδιαφερομένων κατοίκων και αρχών, είναι εξ ίσου αδιανόητο να ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα αποκλειστικώς σε τοπικό επίπεδο, χωρίς την σύμπραξη κεντρικών κρατικών οργάνων. Η αντίθετη άποψη, κατά την οποία τα ανωτέρω δεδομένα αποτελούν ζητήματα προεχόντως τοπικού ενδιαφέροντος, δυνάμει, επομένως, να ρυθμίζονται αποκλειστικώς από όργανα αποκεντρωμένων και αυτοδιοικουμένων αρχών, εμφανίζει την Χώρα, από απόψεως οικιστικής πολιτικής, ως αποτελούσα ένα απλό μηχανικό άθροισμα αυτόνομων οικισμών, οι οποίοι μπορεί να δομούνται κατά το δοκούν, χωρίς να υπάρχουν οι προς τούτο αρχές και κανόνες, καταλείπει δε η ερμηνεία αυτή χωρίς ρυθμιστικό περιεχόμενο τον ρητό εν τούτοις, θεμελιώδη ορισμό του άρθρου 24 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά τον οποίο η διαμόρφωση, η ανάπτυξη και η πολεοδόμηση των οικισμών υπάγονται στην ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους. Επομένως, η έγκριση και τροποποίηση των πολεοδομικών σχεδίων οποιασδήποτε κλίμακος, και η θέσπιση με ρυθμίσεις κανονιστικού χαρακτήρα πάσης φύσεως όρων δομήσεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε ειδικότερο θέμα, κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντ., αλλά ούτε και θέμα τοπικού ενδιαφέροντος ή τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα. Συνεπώς, οι ρυθμίσεις αυτές μπορεί να γίνονται μόνον με την έκδοση προεδρικού διατάγματος. Ο κανόνας εξ άλλου αυτός αφορά τόσο τις αμιγώς κανονιστικές πράξεις

(λ.χ. όροι δομήσεως και χρήσεων) και τις πράξεις μικτού χαρακτήρα (λ.χ. τροποποίηση σχεδίου πόλεως με ταυτόχρονο καθορισμό όρων δομήσεως) όσο και τις ατομικές πράξεις (λ.χ. απλή τροποποίηση σχεδίου πόλεως χωρίς ταυτόχρονο καθορισμό όρων δομήσεως) διότι, κατά το Σύνταγμα, ο πολεοδομικός σχεδιασμός συνδέει, λόγω του μεγάλου βαθμού της εσωτερικής συνοχής του, αρρήκτως τις κατηγορίες αυτές πράξεων, κατά τρόπο ώστε η τροποποίηση από άλλο όργανο ατομικής πολεοδομικής ρυθμίσεως να επιδρά αφευκτως στο υπόλοιπο, κανονιστικό, μέρος αυτής, με αποτέλεσμα τον κίνδυνο ανατροπής της συνοχής της. Δεν ασκεί δε εν προκειμένω επιρροή η κατά το άρθρο 102 παρ. 1 του Συντ., όπως αναθεωρήθηκε το έτος 2001, παροχή της δυνατότητας ανάθεσής στους Ο.Τ.Α. της ασκήσεως αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους, προεχόντως διότι η δυνατότητα αυτή ευρίσκει, κατά ρητή άλλωστε αναφορά στα Πρακτικά Συνεδριάσεων της Επιτροπής Αναθεωρήσεως του Συντάγματος (βλ. σελ. 648), ως όριο την τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, οι οποίες, κατά τα ήδη εκτεθέντα, δεν συντρέχουν εν προκειμένω. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 1 του ν. 3044/2002, με τις οποίες ανατίθεται η ρύθμιση των ανωτέρω ζητημάτων σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα, αντίκεινται στις ως άνω συνταγματικές διατάξεις και δεν είναι εφαρμόστες. Η ερμηνεία αυτή δεν αφορά την νομοθετική πρόβλεψη εγκρίσεως του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου – πρώτου σταδίου του πολεοδομικού σχεδιασμού μιας περιοχής, με υπουργική απόφαση ούτε την καθιστά αντιφατική με τον ανωτέρω κανόνα της θεσπίσεως των πολεοδομικών ρυθμίσεων του δευτέρου σταδίου με προεδρικό διάταγμα προεχόντως διότι, κατά τις οικείες διατάξεις (άρθρο 44 παρ. 1, τελευταίο εδάφιο, του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, π.δ. της 14/27.7.1999, Δ' 580, που αποδίδει το περιεχόμενο του άρθρου 7 παρ. 1 του ν. 1337/1983), όλες οι προβλέψεις του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, ακόμη και οι βασικές, μπορεί να ανατρέπουν κατά την διαδικασία εγκρίσεως της Πολεοδομικής Μελέτης, με την άσκηση ενστάσεων. Περαιτέρω, όμως, οι αρμοδιότητες εφαρμογής των πολεοδομικών σχεδίων και οι συναφείς εκτελεστικές αρμοδιότητες, που δεν έχουν τον κατά τα ανωτέρω γενικότερο χαρακτήρα, επιτρέπεται ανατίθενται σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα. Προς την αρμοδιότητα δε εφαρμογής των πολεοδομικών σχεδίων εξομοιώνεται, από την άποψη αυτή, και η όπως εντεταλισμένη τροποποίησή τους, που μπορεί να επιχειρείται ομοίως με πράξη διάφορη του διατάγματος, δεδομένου ότι η τροποποίηση αυτή δεν εμπεριέχει γενικό πολεοδομικό σχεδιασμό αλλά διανεργείται εντός του πλαισίου ευρύτερου σχεδιασμού που έχει ήδη χωρήσει από τα προς τούτο αρμόδια κατά το Σύνταγμα και τον νόμο όργανα. Και οι τελευταίες, όμως, αυτές όλως εντεταλισμένες τροποποιήσεις πολεοδομικών σχεδίων παύουν να διατηρούν τον ως άνω ειδικότερο χαρακτήρα όταν αφορούν προστατευόμενες περιοχές του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος, λόγω της ιδιαίτερης κατά το Σύνταγμα σημασίας των ως άνω περιοχών, οπότε οι σχετικές ρυθμίσεις πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να διενεργούνται με την έκδοση προεδρικού διατάγματος. Η ανωτέρω κρατήσασα γνώμη δεν αγνοεί, ως διατείνεται κατωτέρω μειοψηφούσα γνώμη, τον στοιχειωδέστερο από τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του Δικαστηρίου, δηλαδή τα συνταγματικά όρια της δικαιοδοσίας του, η δε παραπομπή στην εκεί μνημονευόμενη απόφαση του ΔΕΚ, που πραγματεύεται εντελώς διαφορετικό ζήτημα ερμηνείας διατάξεων του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου, είναι μη συναφής προς το προκειμένο ζήτημα. Εξ άλλου, η γνώμη αυτή παραγκολίζει ευθέως τόσο τη διατύπωση του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος αλλά και την ιστορική ερμηνεία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού σε συνδυασμό με το νέο άρθρο 102 παρ. 1 του Συντάγματος, όσο και βασικούς κανόνες ερμηνείας, κατά τους οποίους ουδόλως αποκλείεται η γραμματική και τελολογική ερμηνεία συνταγματικών όρων, προκειμένου να εξευρεθούν περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται ευθέως και χωρίς ανάγκη νομοθετικής εξειδικεύσεως η τυχόν παρεχόμενη από την οικεία διάταξη συνταγματική προστασία. Κατά την ειδικότερη γνώμη του Συμβούλου, Γ. Παπαμεντζελόπουλου είναι επίσης επιτρεπτή, κατά το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, η θέσπιση όρων δομήσεως σε οικισμό κάτω των 2.000 κατοίκων από άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας όργανα. Μειοψήφησαν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου και οι Σύμβουλοι Σ. Καραλής, Φ. Αρναούτογλου, Ν. Σκλίας, Δ. Πετρούλιας, Σ. Χαραλάμπους, Γ. Σγουρόγλου, Α. Καραμιχάλης και Α. Βώρος, οι οποίοι διέτυπωσαν την εξής γνώμη : Ο πολεοδομικός σχεδιασμός (όπως και ο χωροταξικός), υπαγόμενος, κατά το άρθρο 24 του Συντάγματος, «στην ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους», αποτελεί αποστολή του Κράτους, δηλαδή κρατική αρμοδιότητα. Ως κρατική συνεπώς αρμοδιότητα, ο πολεοδομικός σχεδιασμός δεν περιλαμβάνεται στις κατά το άρθρο 102 του Συντάγματος «τοπικές υποθέσεις», η

διοίκηση των οποίων ανήκει, όπως ορίζει το άρθρο αυτό, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης έστω και αν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, πρόκειται για πολεοδομική ρύθμιση του τοπικού ενδιαφέροντος. Μετά δε την τελευταία αναθεώρηση του Συντάγματος και τη θέσπιση στο άρθρο 102 παρ. 1, συνταγματικής διάταξης, κατά την οποία «Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους», ρητώς πλέον επιτρέπεται η ανάθεση και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε είδους αρμοδιοτήτων πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, όχι δηλαδή μόνο αρμοδιοτήτων εκτελεστικών αλλά και ρυθμιστικών. Η μεταβίβαση ωστόσο αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα, είτε της κρατικής διοίκησης (κεντρικής και περιφερειακής) είτε της τοπικής αυτοδιοίκησης, πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, εφ' όσον βεβαίως πρόκειται για τη θέσπιση πολεοδομικών ρυθμίσεων με κανονιστικό χαρακτήρα. Η άσκηση πάντως πολεοδομικών αρμοδιοτήτων στο μέτρο που ήταν επιτρεπτή, ως ρύθμιση θέματος με τοπικό και όχι γενικότερο ενδιαφέρον, από τον κρατικό, έως το Ν. 2218/1994, νομάρχη, ή από άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα του Κράτους, μπορεί πλέον, μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, να ανατίθεται και στον αιρετό νομάρχη, όργανο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι η μεταβίβαση πολεοδομικών αρμοδιοτήτων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης δεν εκτείνεται σε σημείο που να αναιρεί την, κατά το άρθρο 24 παρ. 3 του Συντάγματος, ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους στη διαμόρφωση, ανάπτυξη, πολεοδόμηση και επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών. Κατά την έννοια δε της διατάξεως του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, ερμηνευόμενης σε συνδυασμό με τα άρθρα 101 και 102 του Συντάγματος, με τα οποία κατοχυρώνονται αντιστοίχως το αποκεντρωτικό σύστημα οργάνωσης της διοίκησης του Κράτους και η τοπική αυτοδιοίκηση, θέματα με τοπικό ενδιαφέρον είναι όσα έχουν ιδιαίτερο σύνδεσμο με συγκεκριμένο τόπο, δηλαδή προεχόντως αφορούν ορισμένη εδαφική περιοχή και συγκεκριμένα μια από τις εδαφικές περιοχές που αποτελούν την εκάστοτε διοικητική υποδιαίρεση της Χώρας (πρβλ. Π.Ε. 654/1986, 51/1987, ΣτΕ 3982/1981, 3442/1998 Ολ.). Πρόκειται ως εκ τούτου για θέματα τα οποία προεχόντως αφορούν την εδαφική περιοχή είτε ενός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού (δήμου ή κοινότητας) ή δεύτερου βαθμού (νομαρχιακής αυτοδιοίκησης) είτε αφορούν ευρύτερη των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων εδαφική περιοχή μιας από τις δεκατρείς Περιφέρειες, στις οποίες διαιρείται η Χώρα και οι οποίες συνιστούν αποκεντρωμένες μονάδες διοίκησης του Κράτους (άρθρ. 1 Ν. 2503/1997, άρθρ. 61 Ν. 1622/1986 και Π.Δ. 51/1987). Συνεπώς, δεν αποτελούν θέματα τοπικού ενδιαφέροντος εκείνα που αφορούν περισσότερες από μία Περιφέρειες της Χώρας ή οι άμεσες επιπτώσεις από τη ρύθμισή τους ή η σημασία τους υπερβαίνουν τα όρια της εδαφικής περιοχής μιας από τις ανωτέρω δεκατρείς Περιφέρειες της Χώρας, και, κατά μείζονα λόγο, ρυθμίσεις θεμάτων που επηρεάζουν άμεσα ή ενδιαφέρουν ολόκληρη την επικράτεια όπως είναι η πολεοδόμηση οιασδήποτε κλίμακας σε ευαίσθητες, από απόψεως προστασίας του φυσικού, πολιτιστικού ή οικιστικού περιβάλλοντος, περιοχές. Έτσι η έγκριση, τροποποίηση, επέκταση κλπ. ρυθμιστικών σχεδίων και ο συναφής καθορισμός όρων δομήσεως στις περιοχές αυτές έχουν προδήλως γενικότερη σημασία και δεν αποτελούν θέμα τοπικού ενδιαφέροντος. Με τα ανωτέρω δεδομένα, όταν πρόκειται για αρμοδιότητες, που κατά το Σύνταγμα, συνιστούν αποστολή του Κράτους όπως είναι, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Συντάγματος, οι αρμοδιότητες χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, ο κοινός νομοθέτης έχει την ευχέρεια, εφ' όσον οι αρμοδιότητες αναφέρονται στην κανονιστική ρύθμιση θεμάτων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού με τοπικό ενδιαφέρον, να αναθέτει, κατά την ανέλεγκτη κυριαρχική του εκτίμηση, την άσκησή τους είτε σε όργανα του Κράτους, στα περιφερειακά κατ' αρχήν και στα κεντρικά κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ. 3 του Συντάγματος, είτε σε όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (πρώτου ή δεύτερου βαθμού), πάντοτε βεβαίως μέσα στα πλαίσια της κατά τόπον αρμοδιότητάς τους, όσον αφορά τα περιφερειακά κρατικά όργανα και τα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (πρβλ. ΣτΕ 3040-3044/1998 Ολομ.). Οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις για την κατανομή αρμοδιοτήτων σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της διοίκησης, υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Δικαστηρίου, ο οποίος πάντως είναι, ως προς τον χαρακτηρισμό των θεμάτων ως τοπικού ενδιαφέροντος, έλεγχος οριακός (πρβλ. ΣτΕ 3440-4/1998 Ολομ.). Προς τούτο πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι, κατ' αρχήν, σύμφωνη με το Σύνταγμα η ανάθεση αρμοδιοτήτων

πολεοδομικού σχεδιασμού σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της κρατικής διοίκησης, κεντρικής και περιφερειακής (υπουργούς, νομάρχες), (ΣτΕ 2916/1989, 1777, 2830/1993, 6476/1995, Π.Ε. 254/1985, 567/1985, 223/1986, 51/1987, 498/1993 κ.άλ.) προς τα οποία μάλιστα, όπως εκτίθεται στην έκτη σκέψη, υπήρξε ευρύτατη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων για τη θέσπιση κανονιστικών πολεοδομικών ρυθμίσεων. Η πάγια δε αυτή στάση του Δικαστηρίου, επιβεβαιώθηκε πλήρως και με τη νομολογία που διαμορφώθηκε μετά το Ν. 2218/1994 και εξ αφορμής του νόμου αυτού, με τον οποίο ιδρύθηκε ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο της Επικρατείας, σε αντίθεση με την έως τότε κρατούσα άποψη στο γνωμοδοτικό Τμήμα επεξεργασίας σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων (βλ. Π.Ε. 633, 654, 655, 656, 657, 658, 662/1986, 295/1988, 152, 170, 210, 213, 226, 412, 530, 531, 532, 533, 534/1994), έκρινε μεν ότι το Σύνταγμα, όπως ίσχυε, πριν από την αναθεώρηση του 2001, απαγορεύει τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων χωροταξίας και πολεοδομίας στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, διότι, κατά το άρθρο του 24, ο χωροταξικός και ο πολεοδομικός σχεδιασμός ανατίθεται αποκλειστικά στην κρατική διοίκηση (κεντρική ή περιφερειακή), δέχθηκε όμως περαιτέρω, εμμένοντας στην πάγια νομολογία του, αφ' ενός μεν ότι οι διατάξεις της νομοθεσίας, που προέβλεπαν ευρεία μεταβίβαση πολεοδομικών αρμοδιοτήτων στους νομάρχες, (Α.Ν. 314/1968 και Π.Δ. 183/1986), ήσαν, καθ' ον χρόνον αυτοί αποτελούσαν περιφερειακά όργανα του Κράτους, σύμφωνες με το Σύνταγμα, αφ' ετέρου δε ότι επιφυλάσσεται στην Κεντρική Διοίκηση και πρέπει να ασκείται με προεδρικά διατάγματα μόνον η αρμοδιότητα κατάρτισης πολεοδομικών σχεδίων που είναι δυνατόν να θίξουν ευπαθή οικογενειακά ή που αφορούν παραδοσιακούς οικισμούς (ΣτΕ 2318, 2319, 2412, 3343/1999, 285, 3405/2001, 317, 1271, 3250/2002, 3397/2003 κ.άλ.) ή άλλους οικισμούς γενικότερης σημασίας (ΣτΕ 5935/1986, 1757, 2775, 3111/1998, 657/2001 κ.άλ.). Πράγματι οι κανονιστικού χαρακτήρα πολεοδομικές ρυθμίσεις, καθώς και ο πολεοδομικός σχεδιασμός εν γένει, υπό την ευρεία του έννοια, που περιλαμβάνει όλες τις πολεοδομικές ρυθμίσεις, κανονιστικές και ατομικές, που συνθέτουν το πολεοδομικό καθεστώς μιας περιοχής, αποτελούν, κατ' αρχήν, ρυθμίσεις τοπικού ενδιαφέροντος. Και τούτο διότι ο πολεοδομικός σχεδιασμός, και ως προς τα δύο του στάδια (γενικό πολεοδομικό σχέδιο, πολεοδομική μελέτη, καθώς και οι τροποποιήσεις εγκεκριμένου σχεδίου) αναρρόμενος, σε αντίθεση με τον χωροταξικό σχεδιασμό, στην πολεοδομική οργάνωση και ανάπτυξη συγκεκριμένης οικιστικής περιοχής (πόλης ή οικισμού), αποτελεί εξ ορισμού σχεδιασμό τοπικής κλίμακας, που ικανοποιεί τις ανάγκες και εξυπηρετεί τα συμφέροντα της τοπικής κοινωνίας. Συνεπώς πρόκειται για ρύθμιση θέματος με ιδιαίτερος τοπικό σύνδεσμο, με τοπική κατ' εξοχήν διάσταση και άρα με προεχόντως τοπικό, κατ' αρχήν, ενδιαφέρον. Για το λόγο δε αυτό η διαδικασία εκπόνησης του γενικού πολεοδομικού σχεδίου και της πολεοδομικής μελέτης, καθώς και για την τροποποίηση εγκεκριμένου σχεδίου κινείται με πρωτοβουλία, κατ' αρχήν, του οικείου δήμου ή της κοινότητας, γνωμοδοτεί το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο (όταν η διαδικασία δεν γίνεται από τον οικείο ΟΤΑ), γνωμοδοτεί το νομαρχιακό συμβούλιο χωροταξίας οικισμού και περιβάλλοντος και μετέχουν οι ενδιαφερόμενοι πολίτες, (κάτοικοι, ιδιοκτήτες, επαγγελματίες) και φορείς της πολεοδομούμενης περιοχής, οι οποίοι είναι εκείνοι που νομιμοποιούνται, κατ' αρχήν, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, να προσβάλουν τις σχετικές εγκριτικές πράξεις (βλ. άρθρ. 1 παρ. 4 και 3 του Ν.Δ. της 17.7.23, άρθρ. 21 του Π.Δ. της 3/22.4.192 άρθρ. 3 και 6 του Ν. 1337/1983, άρθρ. 4 παρ. 10 και 7 παρ. 3 του Ν. 2508/1997). Δεν μπορεί άλλωστε, σύμφωνα και με τα διδάγματα της κοινής πείρας, να γίνει δεκτό ότι η κανονιστικού χαρακτήρα τροποποίηση, έστω και εκτεταμένη, του εγκεκριμένου σχεδίου συγκεκριμένης πόλης, ανεξάρτητα από το μέγεθός της, όπως επίσης η έγκριση και τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων καθώς και ο καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης αγροτικών οικισμών που, με την παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν. 2831/2000, όπως ισχύει, ανατίθενται στον αιρετό πλέον νομάρχη, έχουν επιπτώσεις που υπερβαίνουν τα όρια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, κατά μείζονα δε λόγο της Περιφέρειας. Επίσης δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτό ότι η έγκριση πολεοδομικών μελετών, η έγκριση τοπικών ρυμοτομικών σχεδίων, (κατά το άρθρο 26 του Ν. 1337/1983) και ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης και η έγκριση πολεοδομικών μελετών οικισμών μέχρι 2000 κατοίκους που, κατά το άρθρο 29 παρ. 2 του Ν. 2831/2000, αποτελούν αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, έχουν επιπτώσεις που υπερβαίνουν τα εδαφικά όρια της οικείας Περιφέρειας. Παγίως άλλωστε και χωρίς καμιά εξαίρεση, το Δικαστήριο δέχεται ότι δεν προσκρούει στο Σύνταγμα η, με υπουργική απόφαση, έγκριση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου (άρθρ. 3 παρ. 6 του Ν. 1337/1983), το οποίο περιλαμβάνει και σημαντικές κανονιστικές ρυθμίσεις,

που αφορούν ιδίως τον καθορισμό χρήσεων γής και απαγορεύσεων δόμησης, και του μέσου συντελεστή δόμησης (βλ. ΣτΕ 3157/1993, 666/1994, 5448/1995, 305/1998 Ολομ., 557, 4047/1999, 2235/2000, 2283/2000 Ολομ., 3023, 3786/2001, 2513/2002 Ολομ., 509/2003 κ.ά.). Αν όμως σύμφωνα με τη γνώμη της πλειοψηφίας, με μόνη την εξαίρεση της «όλως εντετοπισμένης» τροποποίησης πολεοδομικού σχεδίου, για όλες τις άλλες πολεοδομικές ρυθμίσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης, απαιτείται, κατά το Σύνταγμα, η έκδοση προεδρικού διατάγματος, και μάλιστα αδιαφόρως του αν πρόκειται για κανονιστικές ή ατομικές, κατά την πάγια διάκριση της νομολογίας, πολεοδομικές ρυθμίσεις (ΣτΕ 533-5/2003 Ολομ., 3041/1999, 2774/1998, 1644/1997, 3845/1996, 2753/1994 Ολομ., 412/1993 Ολομ., 55/1993 Ολομ., 2281/1992 Ολομ., 488/1991 Ολομ. κ.ά.), διότι αποτελούν ρυθμίσεις γενικότερου ενδιαφέροντος, τότε, κατά μείζονα λόγο, και η έγκριση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου συνιστά προφανώς ρύθμιση γενικότερου ενδιαφέροντος και άρα επιβάλλεται να γίνεται με προεδρικό διάταγμα και όχι με υπουργική απόφαση. Και τούτο διότι το γενικό πολεοδομικό σχέδιο αποτελεί το βασικό και καθοριστικό πρώτο στάδιο πολεοδομικού σχεδιασμού, αφού με αυτό γίνονται οι βασικές και δεσμευτικές επιλογές για την πολεοδόμηση μιας περιοχής, με διατάξεις και άμεσες εφαρμογές, όπως είναι οι απαγορεύσεις χρήσεων γης και δόμησης, (άρθρ. 2 παρ. 2 και 5 παρ. 1 του Ν. 1337/1983), προς τις ρυθμίσεις του οποίου πρέπει να εναρμονίζεται η πολεοδομική μελέτη που, κατά νόμον, συνιστά εξειδίκευση και εφαρμογή του γενικού πολεοδομικού σχεδίου, από τελειώνοντας πολεοδομικό σχεδιασμό κατώτερου επιπέδου. Η απαγόρευση δε, με το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, της παροχής εξουσιοδότησης σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της διοίκησης για την έκδοση κανονιστικών πράξεων, όταν πρόκειται να ρυθμισθούν θέματα ή θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος (που επιπλέον δεν αποτελούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ή λεπτομερειακό χαρακτήρα) όπως είναι, κατά την κρατήσασα γνώμη και η έγκριση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου, δεν αίρεται εκ του γεγονότος ότι σε μεταγενέστερο στάδιο του πολεοδομικού σχεδιασμού, δηλαδή κατά τη διαδικασία έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης, υπάρχει, σύμφωνα με το νόμο, δυνατότητα ανατροπής, με την άσκηση ενστάσεων, των ρυθμίσεων του γενικού πολεοδομικού σχεδίου και ούτε ασφαλώς μπορεί, για το λόγο αυτό, να αναιρεθεί η άσκηση συνταγματικά κατοχυρωμένης αρμοδιότητας του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αντίθετη ερμηνεία του Συντάγματος, κατά την οποία ουσιαστικά απαγορεύεται η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοίκησης, πρώτον δεν συμβιβάζεται και με το καθιερούμενο, στο άρθρο 101 παρ. 1 του Συντάγματος, αποκεντρωτικό σύστημα οργάνωσης της διοίκησης του Κράτους, αφού καταλήγει σε μια υπερσυγκέντρωση στο ανώτατο κρατικό επίπεδο, δηλαδή εκείνο του Αρχηγού του Κράτους του συνόλου, κατ' ουσίαν, των αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού. Δεύτερον, είναι ευθέως αντίθετη με τη νέα διάταξη του τελευταίου εδαφίου του αναθεωρημένου άρθρου 102 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά την οποία ρητώς επιτρέπεται η ανάθεση με νόμο στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους. Με τη σαφή αυτή διάταξη, ο συνταγματικός νομοθέτης απέβλεψε, μεταξύ άλλων, κυρίως στη δυνατότητα μεταβίβασης στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων πολεοδομικού αλλά και χωροταξικού σχεδιασμού, με την έκδοση τόσο ατομικών όσο και κανονιστικών πράξεων (βλ. πρακτικά συζητήσεων Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, Συνεδρ. ΠΜΔ της 21.3.2001, ιδίως σελ. 6174 και 6187). Είναι προφανές, ότι με την ερμηνεία αυτή, η συνταγματική αναθεώρηση, όσον αφορά τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εξουδετερώνεται, αφού η εν λόγω νέα συνταγματική διάταξη ουσιαστικά καθίσταται, κατά τούτο, κενή περιεχομένου και ανεφάρμοστη, παρά την απολύτως σαφή διατύπωσή της. Συνεπώς, εν όψει των εκτεθέντων, δεν μπορεί, κατά τη μειοψηφήσασα αυτή γνώμη, να θεωρηθεί και μάλιστα προδήλως, όπως απαιτείται κατά τον ασκούμενο από το Δικαστήριο οριακό ακυρωτικό έλεγχο, ότι οι διάφορες μορφές πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως είναι το γενικό πολεοδομικό σχέδιο και η πολεοδομική μελέτη, άλλες μικρότερης κλίμακας πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως η έγκριση τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου (άρθρο 26 του Ν. 1337/1983), κατά μείζονα δε λόγο οι κανονιστικού χαρακτήρα τροποποιήσεις του ισχύοντος πολεοδομικού καθεστώτος συγκεκριμένης πόλης ή οικισμού, συνιστούν ρυθμίσεις γενικότερου και όχι τοπικού, όπως έκρινε ο νομοθέτης, ενδιαφέροντος. Αντιθέτως, κατά τα προεκτεθέντα, οι ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2831/2000, όπως ήδη ισχύει, (με εξαίρεση την περίπτωση αα του πρώτου εδαφίου για τους οδικούς άξονες), που αναφέρονται σε τροποποιήσεις εγκεκριμένων σχεδίων και καθορισμό ή τροποποίηση

όρων δομήσεως σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, αρχαιολογικούς χώρους, δασικές εκτάσεις, παραλιακούς και παράκτιους οικισμούς κ.λπ., δεν ανάγονται σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος. Εξάλλου, με τις μεταβιβαζόμενες, με το άρθρο 29 παρ. 1 του Ν. 2831/2000, όπως ισχύει, στους νομάρχες, όργανα των ΟΤΑ, πολεοδομικές αρμοδιότητες, ασφαλώς και δεν αναιρείται η, κατά το άρθρο 24 παρ. 3 του Συντάγματος, ρυθμιστική αρμοδιότητα και ο έλεγχος του Κράτους στη διαμόρφωση, πολεοδόμησης και ανάπτυξη των πόλεων και οικιστικών γενικά περιοχών. Και τούτο διότι : 1) Με τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας καθορίζονται, κατά τρόπο συστηματικό και πλήρη, οι όροι, οι διαδικασίες και οι μορφές πολεοδομικού σχεδιασμού και θεσπίζονται κατευθυντήριες αρχές και κανόνες που συνθέτουν το δεσμευτικό πλαίσιο για κάθε εισαγόμενη πολεοδομική ρύθμιση. 2) Το σημαντικότερο μέρος των πολεοδομικών αρμοδιοτήτων παραμένει στο Κράτος, αφού η οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός και στα δύο τους επίπεδα (άρθρ. 1 παρ. 3 Ν. 2508/1997) διενεργούνται με πράξεις κρατικών οργάνων, κεντρικών ή περιφερειακών. Συγκεκριμένα : α. τα ρυθμιστικά σχέδια και προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος των περιοχών Αθήνας και Θεσσαλονίκης τροποποιούνται με προεδρικά διατάγματα (Ν. 1515/1985 άρθρ. 4 παρ. 3 και Ν. 1561/1985 άρθρ. 4 παρ. 3), των δε λοιπών μεγάλων αστικών συγκροτημάτων της Χώρας (Πάτρας, Ηρακλείου Κρήτης, Λάρισας, Βόλου, Καβάλας και Ιωαννίνων) εγκρίνονται με προεδρικά διατάγματα (Ν. 2508/1997 άρθρ. 2 παρ. 3). β. τα γενικά πολεοδομικά σχέδια εγκρίνονται, κατ' άρθρ. 4 παρ. 1 Ν. 2508/1997, με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας είτε με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, όσον αφορά τις περιοχές της Αθήνας και Θεσσαλονίκης (με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κατά το Ν. 1337/1983). γ. τα σχέδια χωρικής και οικιστικής οργάνωσης ανοικτής πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) εγκρίνονται με αποφάσεις του Γ.Γ. Περιφέρειας, και κατ' εξαίρεση με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (άρθρ. 5 παρ. 3 Ν. 2508/1997). δ. οι πολεοδομικές μελέτες του άρθρου 7 του Ν. 2508/1997 καθώς και οι πολεοδομικές μελέτες και ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης οικισμών μέχρι 2.000 κατοίκους, εγκρίνονται με αποφάσεις του Γ.Γ. Περιφέρειας (άρθρ. 29 παρ. 2 Ν. 2831/2000, με τις προβλεπόμενες στην παρ. 3 εξαιρέσεις στις οποίες θεσπίζεται αρμοδιότητα του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ). ε. πολεοδομικές ρυθμίσεις που, κατά βάση, αφορούν προστατευόμενες περιοχές του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, γίνονται με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας (άρθρ. 29 παρ. 2 και 3 του Ν. 2831/2000, όπως ισχύει). Επίσης, με προεδρικά διατάγματα εγκρίνονται, μεταξύ άλλων, πολεοδομικές ρυθμίσεις που αφορούν παραδοσιακούς οικισμούς (άρθρ. 25 παρ. 9β Ν. 2508/1997) και καθορίζονται ζώνες οικιστικού ελέγχου (άρθρ. 29 Ν. 1337/1983). Οι μεταβιβαζόμενες εξ' άλλου στους νομάρχες, με το άρθρο 29 παρ. 1 του Ν. 2831/2000, όπως ισχύει, αρμοδιότητες πολεοδομικού σχεδιασμού περιορίζονται μόνον : α. στην έγκριση και τροποποίηση ρυθμιστικών σχεδίων και τον καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης αγροτικών οικισμών κατά το άρθρο 38 του Ν. 1337/1983 και β. στην τροποποίηση εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών και στον καθορισμό και την τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης και στην έγκριση πολεοδομικής μελέτης και αναμόρφωσης (κατ' άρθρ. 11 και 15 παρ. 4 Ν. 2508/1997), με τις προβλεπόμενες στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 29 εξαιρέσεις και τους οριζόμενους στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου περιορισμούς. Και 3) Οι πράξεις των νομαρχών, με τις οποίες θεσπίζονται πολεοδομικές ρυθμίσεις, υπόκεινται, όπως άλλωστε κάθε νομαρχιακή πράξη, και στον επιβαλλόμενο από το άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος έλεγχο νομιμότητας του Κράτους (άρθρ. 69 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης). Ο Σύμβουλος Δημ. Πετρούλιας διευτύπως περαιτέρω την ειδικότερη γνώμη ότι, ενόψει της ρητής διάταξης του τελευταίου εδαφίου του αναθεωρημένου άρθρου 102 παρ. 1 του Συντάγματος, η οποία εκφράζει την σαφή και απερίφραστη βούληση του αναθεωρητικού νομοθέτη, όπως αυτή προκύπτει και από τις συζητήσεις στη Ζ' Αναθεωρητική Βουλή, να επιτρέψει την ανάθεση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και της προεκτεθείσης άγιας νομολογίας του Δικαστηρίου ότι είναι, κατ' αρχήν, σύμφωνη με τα άρθρα 24 και 43 παρ. 2 του Συντάγματος, η άσκηση από άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα του Κράτους, κεντρικά ή περιφερειακά (υπουργοί, νομάρχες), αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού, εν γνώσει προφάνως της οποίας ο αναθεωρητικός νομοθέτης θέσπισε την ανωτέρω συνταγματική διάταξη του άρθρου 102 παρ. 1, με την υιοθέτηση της άποψης, κατά την οποία οι κανονιστικές πολεοδομικές αρμοδιότητες πρέπει να ασκούνται σχεδόν αποκλειστικά με την έκδοση από τον Αρχηγό του Κράτους προεδρικών διαταγμάτων, και ως εκ τούτου αποκλείεται ουσιαστικά, η

ανάθεσή τους σε άλλα όργανα της κρατικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, το Συμβούλιο της Επικρατείας υπερβαίνει τις αρμοδιότητες που του αναγνωρίζει το Σύνταγμα (παράβαλε ΔΕΚ, απόφαση της 25.7.2002, C-50/2000, Union de Pequenos Agricultores, Συλλ. 2002, σελ. I. 6677, σκ. 44 και 45). Μειοψήφησαν, περαιτέρω οι Σύμβουλοι Ε. Γαλανού και Ε. Δανδουλάκη, κατά την γνώμη των οποίων είναι επιτρεπτή η μεταβίβαση σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της διοίκησης, αρμοδιοτήτων για τη θέσπιση πολεοδομικών ρυθμίσεων κανονιστικού χαρακτήρα, εφ' όσον αυτές αφορούν τροποποιήσεις εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών και τίθενται στην εξουσιοδοτική διάταξη συγκεκριμένοι περιορισμοί και κατευθύνσεις ως προς το περιεχόμενο της ρυθμίσεως. Εν όψει δε των θεσπιζόμενων με την παρ. 4 του άρθρου 29 του Ν. 2831/2000, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 του Ν. 3044/2002, όρων, υπό τους οποίους επιτρέπεται η έγκριση τροποποιήσεων εγκεκριμένων σχεδίων, εγκύρων, από της απόψεως του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, επιτρέπεται με τις προηγούμενες παραγράφους της επίμαχης διατάξεως, η ρύθμιση των αναγομένων στην τροποποίηση εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων θεμάτων, ως ειδικότερων, από όργανα διάφορα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, οι Σύμβουλοι Ν. Σκλίας και Δ. Πετρούλιας υποστήριξαν, με τις σκέψεις που ακολουθούν, ότι είναι, εν πάση περιπτώσει, επιτρεπτή η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων για τη θέσπιση πολεοδομικών κανονιστικών ρυθμίσεων σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της διοίκησης (κρατικής και τοπικής αυτοδιοίκησης), δεδομένου ότι οι πολεοδομικές αυτές ρυθμίσεις, όπως και ο πολεοδομικός εν γένει σχεδιασμός αποτελούν ρυθμίσεις θέματος με τεχνικό χαρακτήρα. Κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, θέματα με τεχνικό χαρακτήρα είναι εκείνα για τη ρύθμιση των οποίων χρησιμοποιούνται τεχνικά εν γένει και επιστημονικά κριτήρια και μέθοδοι και απαιτείται η σύμπραξη ειδικών τεχνικών οργάνων, δηλαδή οργάνων που διαθέτουν εξειδικευμένη επιστημονική ή τεχνική, υπό ευρεία έννοια, κατάρτιση (πρβλ. ΣτΕ 2956/1983, 1370/1985, 2820/1999 και 2667/2001, η οποία χαρακτηρίζει ως ρυθμίσεις τεχνικού θέματος τις κανονιστικού χαρακτήρα ρυθμίσεις της αναστολής οικοδομικών εργασιών και του καθορισμού των αξόνων του βασικού οδικού δικτύου των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης). Η κατάρτιση των πολεοδομικών σχεδίων, με την ευρεία τους έννοια (δηλαδή του συνόλου των πολεοδομικών ρυθμίσεων ατομικών και κανονιστικών που συνθέτουν το πολεοδομικό καθεστώς μιας περιοχής) γίνεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, επί τη βάση επιστημονικών μελετών, που εκπονούνται από ειδικούς επιστήμονες και επί πλέον για την έγκρισή τους γνωμοδοτούν συλλογικά όργανα συγκροτούμενα κατά βάση, από επιστήμονες (δηλαδή τα συμβούλια χωροταξίας, οικισμού και περιβάλλοντος κεντρικό, περιφερειακά και νομαρχιακά). Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας η οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τις αρχές της πολεοδομικής επιστήμης (άρθρο 1 παρ. 3 Ν. 1337/1983 και άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 2508/1997), όπως άλλωστε επιτάσσεται και από το άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος. Αλλά και στη νομολογία του Δικαστηρίου τονίζεται ότι τα σχέδια πόλεων επιβάλλεται, από το Σύνταγμα, να εκπονούνται σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης της πολεοδομίας και με κριτήρια ορθολογικά και επιστημονικά (ΣτΕ 2318-2320, 2412, 3343/1999, 240, 285, 3405/2001, 317, 1271, 3059, 3250/2002, 3397/2003 κ.ά.). Πράγματι δε τα πολεοδομικά σχέδια καταρτίζονται με βάση ειδικές επιστημονικές μελέτες, τις «πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες», που αποτελούν ειδική κατηγορία μελετών, σύμφωνα με το Π.Δ. 541/1978 (ΦΕΚ Α – 116) καθώς και άλλες ειδικότερες επιστημονικές και τεχνικές μελέτες, οι οποίες εκπονούνται από ειδικούς επιστήμονες, διάφορων ειδικοτήτων σύμφωνα με ειδικές τεχνικές και επιστημονικές προδιαγραφές, που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 1 παρ. 7 και 8 του Ν. 2508/1997. Επίσης, κατά την εκπόνηση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων, των σχεδίων χωρικής και οικιστικής οργάνωσης και των πολεοδομικών μελετών εφαρμόζονται τα πολεοδομικά σταθερότυπα (standards) τα οποία, σύμφωνα με την ίδια εξουσιοδοτική διάταξη, εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. Πρόκειται για δείκτες και πρότυπα που προκύπτουν με μεθόδους τεχνικές – επιστημονικές και αφορούν τις διάφορες λειτουργίες κοινωνικές, παραγωγικές, διοικητικές, και τα δίκτυα υποδομής των πολεοδομούμενων περιοχών (βλ. απόφαση 10788/2004 του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, ΦΕΚ Δ 285). Η κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 1 παρ. 7 και 8 του Ν. 2508/1997 έγκριση των πολεοδομικών σταθεροτύπων και ο καθορισμός των προδιαγραφών των απαιτούμενων μελετών επιτρεπτός, κατά το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, γίνονται με υπουργικές αποφάσεις, διότι ασφαλώς πρόκειται για ρυθμίσεις θεμάτων με τεχνικό χαρακτήρα.

όπως, κατά λογική ακολουθία, είναι και τα διάφορα είδη πολεοδομικών σχεδίων, βάσει των οποίων (μελετών και σταθεροτύπων) αυτά καταρτίζονται. Αυτό ισχύει, μάλιστα δε κατά μείζονα λόγο, και για τις πολεοδομικές ρυθμίσεις, που αφορούν τις γενικότερου ενδιαφέροντος προστατευόμενες περιοχές του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος (όπως αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς, προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του Ν. 1650/1986, τις διεθνείς συμβάσεις και το κοινοτικό δίκαιο). Και τούτο διότι οι ρυθμίσεις αυτές, που προεχόντως αποσκοπούν στην προστασία και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών αυτών, ορίζονται με επιστημονικά κριτήρια και μεθόδους. Παγίως άλλωστε, όσον αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους, η νομολογία δέχεται ότι, κατά το Σύνταγμα, η οριοθέτηση των ζωνών προστασίας (Α και Β) των αρχαίων μνημείων, που αποτελεί κανονιστική ρύθμιση (ΣτΕ 530/2003 Ολομ.), και ο καθορισμός των όρων δόμησης και χρήσεων γής (για τις ζώνες Β, διότι στις ζώνες Α απαγορεύεται παντελώς η δόμηση, τόσο κατά το Ν. 1892/1990 όσο και κατά τον ισχύοντα Ν. 3028/2002) επιτρεπτός ρυθμίζονται με υπουργικές αποφάσεις και όχι με προεδρικά διατάγματα (βλ. ΣτΕ 530/2003 Ολομ., 2998/2003, 3627/2004). Και βεβαίως δεν αποτελούν περιορισμένες, εντοπισμένες, πολεοδομικές ρυθμίσεις (βλ. ΣτΕ 3627/2004) ανεξαρτήτως του ότι, σύμφωνα με την κρατήσασα άποψη, κάθε πολεοδομική ρύθμιση, έστω και εντοπισμένη, πρέπει να εισάγεται με προεδρικό διάταγμα, όταν αφορά προστατευόμενη γενικότερου ενδιαφέροντος περιοχή. Δεδομένου δε ότι πρόκειται προφανώς για ρυθμίσεις θεμάτων με γενικότερο ενδιαφέρον, αφού αφορούν τις, κατ' εξοχήν εθνικού ενδιαφέροντος, προστατευόμενες περιοχές του πολιτιστικού περιβάλλοντος, με ειδική μάλιστα από το Σύνταγμα προστασία, οι παραπάνω κανονιστικές ρυθμίσεις μόνον ως ρυθμίσεις θεμάτων με τεχνικό χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθούν, ώστε να είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, εξουσιοδότηση για τη θέσπισή τους σε άλλα, εκτός του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοίκησης. Συνεπώς, κατά τη γνώμη αυτή είναι, εν πάση περιπτώσει, επιτρεπτή η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε άλλα όργανα της Διοίκησης, για τη θέσπιση πολεοδομικών εν γένει κανονιστικών ρυθμίσεων, δηλαδή έστω και αν αφορούν τις γενικότερου ενδιαφέροντος προστατευόμενες περιοχές (όπως αρχαιολογικοί χώροι, παραδοσιακοί οικισμοί, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ιστορικοί τόποι κ.λπ.) διότι αυτές αποτελούν ρυθμίσεις θεμάτων με τεχνικό χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος.

9. Επειδή, μετά την επίλυση των γενικότερης σημασίας ζητημάτων που ανακύπτουν στην κρινόμενη υπόθεση, λόγω των οποίων αυτή εισήχθη στην Ολομέλεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί προς περαιτέρω εκδίκαση στο Ε' Τμήμα.

Διότι τ α ύ τ α

Επιλύει τα γενικότερης σημασίας ζητήματα, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Παραπέμπει την υπόθεση στο Ε' Τμήμα, για περαιτέρω εκδίκαση.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 12, 19 και 25 Νοεμβρίου 2004.

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματέας

Χρ. Περράκης Μ. Καλαντζής

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 4ης Νοεμβρίου 2005.

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματέας

Γ. Παπαγιωτόπουλος Μ. Καλαντζής

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

αυτοδελτίο

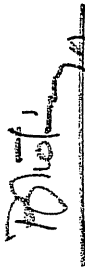
118

Αναπέμπει την υπόθεση στο Ε' Τμήμα για περαιτέρω εκδίκαση.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 23 Ιουνίου 1998

Ο Πρόεδρος

B. Mpotopoulos

Ο Γραμματέας

Φ. Καμπάνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1998.

Ο Πρόεδρος

B. Mpotopoulos

Ο Γραμματέας

M. Καλαντζής

Απόφαση της Νομικής Αρχής

Ε.Β.

Αριθμός 3443/1998

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδράσσε δημόσια στο ακροατήριό της στις 6 Ιουνίου 1997 με την εξής σύνθεση : Β. Μποτόπουλος, Πρόεδρος, Μ. Δεκλερής, Αντιπρόεδρος, Α. Οικονόμου, Γ. Δεληγιάννης, Ν. Παπαδημητρίου, Π. Χριστόφορος, Ι. Μιμή, Μ. Βροντάκης, Θ. Χατζηραύλου, Φ. Στεργιόπουλος, Γ. Σταυρόπουλος, Σ. Καραλής, Δ. Κωστόπουλος, Κ. Μενουδάκος, Γ. Ανεμογιάννης, Σ. Ρίζος, Π. Πικραμμένος, Ν. Σκλιάς, Α. Θεοφιλοπούλου, Ν. Σακελλαρίου, Θ. Πατσαεγγέλου, Ε. Δαρζέντας, Δ. Πετρούλιας, Ν. Ρόζος, Α. Ράντος, Δ. Μπριόλας, Ε. Δανδουλάκη, Σύμβουλοι, Ι. Μαντζουράνης, Σ. Μαρκάτης, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Φ. Καμπάνης.

Για να δικάσει την από 17 Νοεμβρίου 1995 αίτηση :

τ ο υ Ιωάννου Κωνσταντίνου Μπρίνια, κατοίκου Αθηνών, οδός Εμμ. Μπενάκη 24, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Ιωάν. Γεωργαντζή (Α.Μ. 1749), που τον διόρισε στο ακροατήριο,

κα τ ά των : 1) Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος παρέστη με τον Νικ. Μαυρικά, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, 2) Δημιου Πατρώων, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Κων. Ρούσσο (Α.Μ. 2543), που τον διόρισε με πληρεξούσιο και 3) Νομάρχιακής Αυτοδιοικήσεως Αχαΐας, η οποία δεν παρέστη.

Η πιο πάνω αίτηση κατατέθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατόπιν της υπ' αριθ. 376/1997 παραπεμπτικής αποφάσεως του Ε' του Συμβουλίου της Επικρατείας, προκειμένου να επλύσει η Ολομέλεια τα ζητήματα που αναφέρονται στην απόφαση.

./

17/10/98
ΑΠ

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθούν :

α) η 3339/27-7-1995 απόφαση του Νομάρχου Αχαΐας (ΦΕΚ 834/19-10-1995, τ. Δ'), β) τα 11/7-7-1995 (θέμα 2ο) και 20/13-11-1992 (θέμα 1ο) πρακτικά του ΣΧΟΠ Νομού Αχαΐας, γ) οι 96/26-2-1992, 673/25-11-1991 και 326/25-5-1992 γνωμοδοτήσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Πατρών και δ) κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Στη δίκη παρέστη ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με τον Νικ. Μαυρικά, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Ο Εισηγητής, Σύμβουλος Σ. Ρίζος, άρχισε τη συζήτηση της υποθέσεως με την αντίγνωση της παραπεμπτικής αποφάσεως, η οποία αποτελεί και την εισήγηση του Τμήματος.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του Δήμου και τον αντιπρόσωπο των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως κατεβλήθησαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολον (αριθμοί γραμματίων 2922585, 2922586/95 και 2426133, 6565214/95).

2. Επειδή, με την ως άνω αίτηση ζητείται, η ακύρωση : 1) της υπ' αριθμ. 3339/27-7-1995 αποφάσεως του Νομάρχου Αχαΐας, με την οποία απεφασίσθη η τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου

./

Πατρών στην περιοχή Ανθουπόλεως, δια του καθορισμού χώρου πλατείας εις το Ο.Τ. 1401α, 2) των υπ' αριθμ. 11/7-7-1995 (θέμα 2ον) και 20/13-11-1992 (θέμα 1ον) αποφάσεων του ΣΧΟΠ Νομού Αχαΐας, αφορώντων την ως άνω τροποποίησιν 3) των υπ' αριθμ. 673/25-11-1991, 96/26-2-1992 και 326/25-5-1992 γνωμοδοτήσεων του Δημοτικού Συμβουλίου Πατρών, αφορώντων, επίσης, το ίδιον θέμα.

3. Επειδή, η υπόθεση παρεπέμφθη στην Ολομέλεια, λόγω μείζονος σπουδαιότητας ωρισμένων ζητημάτων με την υπ' αριθμ. 376/97 απόφαση του Ε' Τμήματος.

4. Επειδή, οι υπό τους αριθμούς 2 και 3 πράξεις συνιστούν απλές γνωμοδοτήσεις και ως πράξεις μη εκτελεστές δεν προσβάλλονται παραδεκτώς.

5. Επειδή, στα άρθρα 101 και 102 του Συντάγματος, τα οποία είναι συνταγμένα στο Κεφάλαιο Πρώτο («Οργάνωση της Διοίκησης») του Τμήματος Στ' αυτού («Διοίκηση») ορίζονται τα εξής : (Άρθρο 101) 1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρικό σύστημα. 2. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας διαμορφώνεται με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες. 3. Τα περιφερειακά κρατικά όργανα έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους' οι κεντρικές υπηρεσίες, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει. (Άρθρο 102) 1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, των οποίων πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Οι λοιπές βαθμίδες ορίζονται με νόμο. 2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία. 3. (. . .)

4. Με νόμο μπορεί να προβλεφθεί η συμμετοχή στη διοίκηση των

./

οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερης βαθμίδας (. . .). Τέλος, στην παρ. 3 του άρθρου 118 του Συντάγματος ορίζεται ότι : «Ωσπου να εκδοθεί ο κατά το άρθρο 101 παράγραφος 3 νόμος εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών. Οι διατάξεις αυτές μπορεί να τροποποιούνται με τη μεταφορά ειδικών αρμοδιοτήτων από τις κεντρικές στις περιφερειακές υπηρεσίες».

6. Επειδή, όπως προκύπτει από τις μνημονευμένες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις του Συντάγματος, που αναφέρονται στην οργάνωση της Διοίκησης, οι κεντρικές υπηρεσίες έχουν, κατά κανόνα (εκτός από «ειδικές αρμοδιότητες») «τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο των περιφερειακών οργάνων», «όπως νόμος ορίζει» (παρ. 3 του άρθρου 101). Εχει δοθεί όμως από την παρ. 3 του άρθρου 118 του Συντάγματος η δυνατότητα μεταβίβασης στα περιφερειακά όργανα αρμοδιοτήτων που ασκούσαν οι κεντρικές υπηρεσίες και αφορούσαν υποθέσεις της περιφέρειας. Εξάλλου, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ανήκει, κατά την παρ. 1 του άρθρου 102 του Συντάγματος «η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων».

7. Επειδή, περαιτέρω, κατά την έννοια των ίδιων συνταγματικών διατάξεων, στον νομοθέτη, κάτ' αρχήν, απόκειται να καθορίσει ότι ορισμένη κατηγορία υποθέσεων εντάσσεται σε ενιαίο σύστημα διαχείρισης ορισμένου διοικητικού, οικονομικού, κοινωνικού ή άλλου τομέα για την εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού πέραν ή υπέρτερου των τοπικών αναγκών, να αναγάγει την κατηγορία αυτή των υποθέσεων σε κρατικό μέλημα και να αναθέσει την ασκήση των συναφών αρμοδιοτήτων στις κεντρικές κρατικές υπηρεσίες ή σε ενιαίο και κοινό για όλη την Επικράτεια κρατικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου είτε τέλος να παραχωρήσει τις

αρμοδιότητες αυτές σε περισσότερους φορείς κατά περιφέρειες και να ορίσει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης δεν έχουν ανάμειξη στην κατηγορία αυτή υποθέσεων. Κατά τον ίδιο λόγο, δεν αποκλείεται στο νομοθέτη να ορίσει ότι ορισμένη κατηγορία υποθέσεων, που ανήκουν στο Κράτος ή κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, μεταφέρονται στην αρμοδιότητα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και καθίστανται εφεξής υποθέσεις αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης, δεύτερης ή άλλης βαθμίδας. Κατά την κατανομή αυτή των υποθέσεων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κριτήριο είναι προδήλως και η ίδια η φύση της κατηγορίας αυτής των υποθέσεων αν δηλαδή από την ίδια τη φύση τους ως τοπικών υποθέσεων πρέπει ν' ανατεθούν σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης με ευρύτερη ή στενότερη εδαφική αρμοδιότητα, γιατί, κατά περίπτωση, αφορούν υποθέσεις που η διαχείρισή τους έχει επίπτωση σε μικρότερη (δήμοι, κοινότητες) ή ευρύτερη περιφέρεια. Περαιτέρω, δεν αποκλείεται επίσης στον νομοθέτη να μεταβάλει άποψη, συνελπώς και πολιτική και υποθέσεις που ο ίδιος ο νόμος στο παρελθόν έκρινε ότι έπρεπε να ανατεθούν σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ορισμένης βαθμίδας να κρίνει ότι αποτελούν εφεξής υποθέσεις κρατικού και όχι τοπικού ενδιαφέροντος και το αντίθετο. Οριο στην ευχέρεια αυτή του νομοθέτη ως προς το να μεταβιβάσει κατηγορία υποθέσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση και να τις καταστήσει τοπικές είναι το ίδιο το Σύνταγμα, στο βαθμό που από αυτό συνάγεται ότι ορισμένες, κατά περίπτωση, κατηγορίες υποθέσεων δεν επιτρέπεται να είναι παρά μόνο της κεντρικής ή της περιφερειακής κρατικής αρμοδιότητας, ενόψει της σημασίας των αρμοδιοτήτων αυτών ή και της ίδιας της μορφής της κατά το Σύνταγμα οργάνωσης του Κράτους ως

αδιαρέτου και ενιαίου και της συνακόλουθης θέσης που έχουν κατά το Σύνταγμα, στην οργάνωση της Πολιτείας, οι περιφερειακές κρατικές υπηρεσίες. Εξάλλου το κράτος ως αδιαίρετη ενότητα και η ακεραιότητα (μη ομοσπονδιακός χαρακτήρας) της ελληνικής επικράτειας είναι εγγυημένα από το Σύνταγμα, το αδιάσπαστο δε και αδιαίρετο της κρατικής ενότητας μόνο μέσω της αρμοδιότητας του νομοθέτη ως προς την κατανομή κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών υποθέσεων μπορεί να εξασφαλισθεί. Συστοίχως και υποθέσεις που ανήκαν στην τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί ο νομοθέτης να αναγάγει ήδη σε υποθέσεις κρατικού ενδιαφέροντος και να μεταβιβάσει σε κρατικά όργανα (κεντρικά ή περιφερειακά) τις σχετικές αρμοδιότητες, υπό τον όρο της τηρήσεως των μνημονευμένων συνταγματικών διατάξεων. Οι σχετικές δε ρυθμίσεις του νόμου υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Δικαστηρίου που είναι εν προκειμένω (ως προς τον χαρακτηρισμό των υποθέσεων ως κεντρικών, περιφερειακών ή τοπικών) έλεγχος οριακός. Τέλος το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές εκλέγονται δεν σημαίνει ότι έχουν αυτόνομη κανονιστική αρμοδιότητα.

8. Επειδή, με το άρθρο 3 του ν. 2218/1994, ορίσθηκαν τα εξής, υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες» «Ι. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α. Στις Ν.Α. περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες τω νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες : α. Των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, β. Της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών. γ. Της Εθνικής Στατικής Υπηρεσίας της Ελλάδας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, δ. Των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας, 2. Με

προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορούν να μεταβιβάζονται στις Ν.Α. αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης εκτός των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, οι οποίες εναρμονίζονται με το χαρακτήρα, τη φύση και την αποστολή τους, καθώς και οι αναγκαίοι πόροι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από τις Ν.Α. μόνο μέσα στα εδαφικά τους όρια. Με όμοια διατάγματα και με τις ίδιες προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας μπορεί να μεταβιβάζονται στη Ν.Α. μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους. 3. (. .) 4. (. .)» (αντιστοίχως άρθρο 8 του π.δ. 30/1996). Ακολούθως με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2240/1994, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 περ. α του ν. 2307/1995 (ΦΕΚ ΙΙ3 τ. Α') ορίσθηκε ότι «Ι. Οι υφιστάμενες δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες κάθε νομού και νομαρχίας, που δεν περιέρχονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, καθώς και η υπηρεσία του επόμενου εδαφίου συγκροτούν την Περιφερειακή Διοίκηση του νομού ή της νομαρχίας (. .)». (Με τον ν. 2503/1997 - ΦΕΚ 107/30-5-1997 τ. Α' «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της περιφέρειας κ.λπ.» προβλέφθηκε (άρθρο 1 παρ. 1) η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, μεταξύ άλλων, και στην περιφέρεια, οι οποίες ασκούνται από υπουργείο ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία και αφορούν «περιφερειακές υποθέσεις»).

9. Επειδή, με το μνημονευμένο άρθρο 3 (παρ. 1) του ν. 2218/1994 και τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, που ιδρύθηκαν με τον ίδιο νόμο, δεν προκύπτει, κατ' αρχήν, ότι όλες οι σημαντικές αρμοδιότητες αφαιρέθηκαν από τα περιφερειακά όργανα του κράτους, γιατί και οι μη-μεταφερόμενες

στην νομαρχιακή αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες, ορισμένες από τις οποίες περιγράφονται κατά γενικές κατηγορίες στην ίδια διάταξη είναι σημαντικές όπως δε ήδη αναφέρθηκε το ίδιο το Σύνταγμα (άρθρο 118 παρ. 3) προβλέπει ότι ο νόμος προκειμένου για υποθέσεις της περιφέρειας, μεταφέρει αποφασιστικές αρμοδιότητες από τις κεντρικές σε περιφερειακές κρατικές υπηρεσίες, ενόψει δε αυτής της συνολικής θεώρησης πρέπει να κριθεί η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ κρατικής διοίκησης στην περιφέρεια και αυτοδιοίκησης (ειδικότερα, στην κρινόμενη υπόθεση, δεύτερης βαθμίδας). Με βάση τα πιο πάνω καθώς και το γεγονός ότι με την υφιστάμενη κατά την θέσπιση του ν. 2218/1994 νομοθεσία για την αποκέντρωση (όπως ο ν. 3200/1955) σημαντικές αρμοδιότητες είχαν παραμείνει σε περιφερειακές υπηρεσίες του Κράτους ή και στις κεντρικές υπηρεσίες, και κατά το Σύνταγμα ενόσω δεν έχει μεταβληθεί η φύση τους (άρθρα 101 παρ. 3 και 118 παρ. 3) προβλέπεται να μεταφερθούν στα περιφερειακά κρατικά όργανα και δεν είχαν μεταβιβασθεί στους νομάρχες και στις νομαρχιακές υπηρεσίες η διάταξη αυτή (άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2218/1994) και συνολικά ο ν. 2218/1994 δεν αντίκειται στις συνταγματικές διατάξεις που έχουν παρατεθεί και μάλιστα στην παρ. 3 του άρθρου 101 του Συντάγματος, ήτοι δεν πάσχουν το ελάττωμα ότι δεν διαφυλάχθηκαν επαρκείς και σημαντικές αρμοδιότητες υπέρ των περιφερειακών κρατικών οργάνων και εν γένει του Κράτους, ως Κεντρικής Διοίκησης. Σε κάθε δε συγκεκριμένη περίπτωση θα κριθεί αν συγκεκριμένη αρμοδιότητα έχει μεταφερθεί κατά παράβαση του Συντάγματος, στην νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, ενώ έπρεπε να παρακρατηθεί υπέρ της Κεντρικής Διοίκησης. Μειοψήφησαν τα μέλη του Δικαστηρίου Αντιπροέδρου Μ. Δεκλερής, σύμβουλοι Α. Οικονόμου, Ι. Μαρτή, Κ. Μενουδάκος, Σ. Ρίζος, Π. Πικραμένος, Α.γ. Θεοφιλοπούλου, Νικ. Ρόζος, Αθ. Ράντος,

πρόεδρος Σπ. Μαρκάτης, κατά τη γνώμη των οποίων εκ του συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 101 του Συντάγματος, αφορώντος την οργάνωση της Διοικήσεως του Κράτους και του άρθρου 102 αυτού, αφορώντος τους Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως προκύπτουν τα εξής : η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα, τα δε περιφερειακά κρατικά όργανα εντός των διοικητικών διαμερισμάτων της χώρας έχουν καθολική και αποφασιστική αρμοδιότητα, συνιστάμενη στην κατ' αρχή άσκηση όλων των εκτελεστικού χαρακτήρος αρμοδιοτήτων. Από την περιφερειακή διοίκηση σαφώς διακρίνεται η τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία, είναι ανατεθειμένη σε χωρικά (εδαιφικά) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία έχουν αρμοδιότητες μόνο στις τοπικές υποθέσεις. Σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις του Συντάγματος κατοχρώνεται η θεμελιώδης διάκριση των δημοσίων υποθέσεων σε υποθέσεις γενικές και υποθέσεις τοπικές, ούτως ώστε σε κάθε διοικητικό διαμέρισμα συνυπάρχουν οι δύο αυτές κατηγορίες υποθέσεων, από τις οποίες οι γενικές-κρατικές συνιστούν τον κανόνα και ανήκουν στα περιφερειακά-κρατικά όργανα, οι δε τοπικές αποτελούν την εξαιρεση και ανήκουν στα όργανα των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως. Συνεπώς, σε περίπτωση ιδρύσεως Ο.Τ.Α. β' βαθμίδας, όπως έγινε εν προκειμένω με τα παρατεθέντα νομοθετήματα, ο νομοθέτης έπρεπε να εξεύρει τις υποθέσεις που μέχρι τούδε είχαν περιληφθεί στον κύκλο των υποθέσεων της κρατικής αποκεντρωμένης διοικήσεως και οι οποίες ήταν πράγματι κοινές τοπικές υποθέσεις περισσότερων δήμων ή κοινοτήτων και αυτές μόνον να υπαγάγει στους ΟΤΑ β' βαθμίδας, μη δυνάμενος να μεταβαπτίσει απλώς τις υποθέσεις της περιφερειακής κρατικής διοικήσεως σε υποθέσεις των νεοσυνιστωμένων β'θμίδων ΟΤΑ. Το θέμα δε αυτό της κατανομής των

αρμοδιοτήτων στα κρατικά περιφερειακά όργανα και στους ΟΤΑ β' βαθμού, λόγω της σπουδαιότητάς του για την οργάνωση της δημοσίας διοικήσεως θα πρέπει να γίνεται είτε με νόμο είτε με Π.Δ/γμα κατ' εξουσιοδότηση νόμου. Κατά τα ανωτέρω, οι κρινόμενες διατάξεις του ν. 2218/94 και του τροποποιητικού αυτού νόμου είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 του Συντάγματος, εφ' όσον δεν εκκινούν από την βασική διάκριση των δημοσίων υποθέσεων σε γενικές κρατικές και σε τοπικές και δεν διαχωρίζουν εν συνεχεία τις αντίστοιχες αρμοδιότητες κρατικών περιφερειακών οργάνων και οργάνων των ΟΤΑ β' βαθμού, είτε με την καταγραφή τους στο κείμενο του νόμου είτε με παροχή εξουσιοδοτήσεως για την έκδοση Π.Δ/τος.

10. Επειδή, στο άρθρο 30 του ν. 2218/1994 (άρθρο 104 του π.δ. 30/1996) προβλέπονται τα του Εσωτερικού Οργανισμού οργάνωσης και λειτουργίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 2307/1995 ορίσθηκε ότι «Οι οργανισμοί εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι οποίοι δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχύουν ως προς τις αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που αναγράφονται σ' αυτούς μόνο κατά το μέρος που αυτές είναι σύμφωνες με τους νόμους 2218/1994, 2240/1994 και με τον παρόντα νόμο». Όπως προκύπτει από τις διατάξεις αυτές, με τους πιο πάνω εσωτερικούς οργανισμούς γίνεται μόνο κατανομή των αρμοδιοτήτων που ήδη ανήκουν στην νομαρχιακή αυτοδιοίκηση μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της.

11. Επειδή, κατά τα λοιπά η υπόθεση αναπέμπεται στο Ε' Τμήμα προς παραίτρω εκδίκασή της.

Διὰ ταύτα

Επλύει τα εις το σκεπτικό ζητήματα.

./

Αναπέμπει την υπόθεση στο Ε' Τμήμα για περαιτέρω εκδίκαση.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 23 Ιουνίου 1998

Ο Πρόεδρος

B. Μποτόπουλος

Ο Γραμματέας

Φ. Καμπάνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1998.

Ο Πρόεδρος

B. Μποτόπουλος

Ο Γραμματέας

M. Καλαντζής

17/10/98
S.R.

Αριθμός 2217/2006

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 18 Μαΐου 2005, με την εξής σύνθεση : Κ. Μενουδάκος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος, Π. Πικραμμένος, Αγγ. Θεοφιλοπούλου, Αθ. Ράντος, Αικ. Σακελλαροπούλου, Σύμβουλοι, Θ. Αραβάνης, Ολ. Παπαδοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 7 Μαρτίου 1998 αίτηση :

των : 1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «PACIFIC SALMON Α.Ε.», που εδρεύει στον Πειραιά, Ακτή Ποσειδώνος αριθμός 38 και 2) Νίκης Διαμαντή - Καραμανλή, κατοίκου Πειραιά, Ακτή Ποσειδώνος αριθμός 38, οι οποίες δεν παρέστησαν, αλλά νομιμοποιήθηκαν στην πρώτη επ΄ ακροατηρίου συζήτηση, κατά του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Φοίβο Ιατρίδη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούσες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ΄ αριθμ.

1125048/8818/B0010/24.12.1997 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων (ΦΕΚ 2/9.1.1998 τ. Δ΄), με την οποία επικυρώθηκε έκθεση της αρμόδιας επιτροπής περί καθορισμού ορίων αιγιαλού και παλαιού αιγιαλού και δημιουργίας ζώνης παραλίας στο 37,5 χλμ. της παραλιακής λεωφόρου Αθηνών - Σουνίου της Κοινότητας Καλυβίων Αττικής, εμπροσθεν ακινήτων που φέρονται ότι ανήκουν στις αιτούσες, καθ΄ ο μέρος με την απόφαση αυτή καθορίζεται παλαιός αιγιαλός και ζώνη παραλίας και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Θ. Αραβάνη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχουν κατατεθεί τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (9214217 - 18/1998 διπλότυπα της Δ.Ο.Υ. Δικαστικών Εισπράξεων Αθηνών, 055262/1998 γραμμάτιο παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, η οποία παραπέμφθηκε λόγω σπουδαιότητας στην επταμελή σύνθεση με την υπ΄ αριθ. 285/2005 απόφαση της πενταμελούς συνθέσεως του Τμήματος, ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως 1125048/8818/B0010/24.12.1997 του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων (Δ΄ 2/9.1.1998), με την οποία επικυρώθηκε έκθεση της αρμόδιας επιτροπής περί καθορισμού ορίων αιγιαλού και παλαιού αιγιαλού και δημιουργίας ζώνης παραλίας στο 37,5 χλμ. της παραλιακής λεωφόρου Αθηνών - Σουνίου της Κοινότητας Καλυβίων Αττικής, εμπροσθεν ακινήτων που φέρονται ότι ανήκουν στις αιτούσες, καθ΄ ο μέρος με την απόφαση αυτή καθορίζεται παλαιός αιγιαλός και ζώνη παραλίας.

3. Επειδή, ο α.ν. 2344/1940 "Περί αιγιαλού και παραλίας" (Α΄ 154) ορίζει ότι "ο αιγιαλός, ήτοι η περιστοιχούσα την θάλασσαν χερσαία ζώνη, η βρεχομένη από τας μεγίστας πλιν συνήθεις ανάβασεις των κυμάτων, είναι κτήμα κοινόχρηστον ...." (άρθρο 1), ότι «ο καθορισμός της οριογραμμής του αιγιαλού γίνεται ... υπό Επιτροπής ... επί τοπογραφικού και υψομετρικού διαγράμματος» (άρθρο 2 παράγρ. 1 και 2) και ότι η Επιτροπή "εις περίπτωσιν καθ' ην ένεκα προσχώσεων ή άλλων αιτίων είναι εμφανές ότι καθ' ον χρόνον ενεργείται ο καθορισμός ο αιγιαλός είναι διάφορος του εις το παρελθόν τοιούτου .... προβαίνει εις τον καθορισμόν του παλαιού αιγιαλού ..." (παράγρ. 3 του άρθρου 2). Ορίζει επίσης ότι "η έκθεσις της .... Επιτροπής μετά του διαγράμματος, επικυρούμενα υπό του Υπουργού των Οικονομικών κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως του ΓΕΝ, συντάσσονται εις τριπλούν" (άρθρο 3 παρ. 1), ότι "όπου ο αιγιαλός δεν μπορεί λόγω της φύσεως της συνεχομένης ξηράς να εξυπηρετήσει το σκοπό που αναφέρεται στο άρθρο 7 του νόμου αυτού, επιτρέπεται η διαπλάτυνσή του με την πρόσθεση λωρίδας γης ....." (άρθρο 5 παρ. 1, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 23 παρ. 5 του Ν. 1337/1983 (Α΄ 33)), καθώς και ότι "η κατά την προηγούμενην παράγραφον προσαυξανούσα τον

αιγιαλόν λωρίς γης καλείται εν τω παρόντι νόμω παραλία" (άρθρο 5 παρ. 2).

4. Επειδή, οι υπέρ του Υπουργού των Οικονομικών αρμοδιότητες που προβλέπονται στις ανωτέρω διατάξεις του α.ν. 2344/1940, και οι οποίες δεν συνιστούν τοπική υπόθεση κατά την έννοια του άρθρου 102 παρ. 1 του Συντάγματος (ΣΕ 3530/1983, 1306/2000), μεταβιβάστηκαν στους Νομάρχες, που ήταν τότε περιφερειακά κρατικά όργανα, με τις διατάξεις περί διοικητικής αποκεντρώσεως. Ειδικότερα, η αρμοδιότητα καθορισμού οριογραμμής αιγιαλού και παλαίου αιγιαλού μεταβιβάστηκε στους Νομάρχες με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3200/1955 «Περί διοικητικής αποκεντρώσεως» (Α' 97) [ΣΕ 523/77, 3530/83, 680/2002], δεν εθίγη δε από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 532/1970 «Περί συμπληρώσεως των διατάξεων περί διοικητικής αποκεντρώσεως» (Α' 103) και των Β.Δ/των 704 και 705/1970 (Α' 235), τα οποία εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ν.δ/τος αυτού. Εξ άλλου για τον καθορισμό ζώνης παραλίας απαιτείτο αρχικά η έκδοση Β.Δ/τος (άρθρο 6 παρ. 2 του α.ν. 2344/40, όπως ίσχυε αρχικά), ακολούθως δε απόφαση του Υπουργού Οικονομικών [ίδια διάταξη, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1078/80 (Α' 238)], η αρμοδιότητα δε του τελευταίου μεταβιβάστηκε στον Νομάρχη με το άρθρο 1 παρ. 5 του Π.Δ. 71/1984 (Α' 22), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 3200/55 και του ν.δ. 532/70. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν εθίγησαν από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 2026/1992 (Α' 43), το οποίο ορίζει ότι «Με προεδρικά διατάγματα ... καθορίζονται για το υπουργείον (α) ... (β) Οικονομικών ..... οι κατά τις ισχύουσες διατάξεις αρμοδιότητες οι οποίες διατηρούνται : α) από τους οικείους υπουργούς και β) από τις περιφερειακές αρχές και οργανισμούς διανομαρχιακού επιπέδου .... Η άσκηση των λοιπών αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ανήκει αποκλειστικά στους νομάρχες», δεδομένου ότι οι εν λόγω αρμοδιότητες είχαν ήδη μεταβιβασθεί στον Νομάρχη και, πάντως δεν μνημονεύονται στο Π.Δ. 97/1993 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό Οικονομικών ...» (Α' 43), το οποίο εκδόθηκε κατ' επίκληση του ν. 2026/1992, μεταξύ των διατηρουμένων υπέρ του Υπουργού ή περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών αρμοδιοτήτων.

5. Επειδή, επακολούθησε ο ν. 2218/1994 (Α' 90). Με το άρθρο 1 αυτού συνεστήθησαν, ως δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.), ενώ με το άρθρο 3, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 1 του ν. 2240/1994 (Α' 153), ορίστηκε ότι "Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α. Στις Ν.Α. περιέρχονται όλες οι σχετικές αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες : α. Των Υπουργείων Οικονομικών ...." (παρ. 1). Με το άρθρο 39 παράγρ. 2 του ίδιου νόμου, όπως τροποποιήθηκε αρχικά με το άρθρο 6 του ν. 2240/94 και ακολούθως με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 2325/1995 (Α' 153), ορίστηκε ότι "Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες που συγκροτούν τη νομαρχία .... καταργούνται αυτοδικαίως με την έναρξη λειτουργίας της Ν.Α. εκτός από : α ..... β. Τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών ...." (παρ. 2) και με το άρθρο 52 παράγρ. 6, όπως η παράγρ. αυτή αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 2240/94 και ακολούθως με το άρθρο 19 παρ. 5 του ν. 2344/95 (Α' 212), ότι "Οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών σε θέματα των υπηρεσιών, που σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 39 του ν. 2218/94, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ν. 2240/94, εξαιρούνται από την κατάργηση, οι οποίες ανήκαν ή είχαν μεταβιβαστεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος στους νομάρχες, ανήκουν στον περιφερειακό διευθυντή", δηλαδή περιφερειακό κρατικό όργανο. Κατόπιν, με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 2399/1996 (Α' 9) καταργήθηκαν οι θέσεις των περιφερειακών διευθυντών, με την παράγρ. 2 δε του ίδιου άρθρου ορίστηκαν τα εξής : «2. Οι αρμοδιότητες του περιφερειακού διευθυντή περιέρχονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Μέχρι τη δημοσίευση του οργανισμού της περιφέρειας ως ενιαίας οργανικής μονάδας οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από τον ορισθέντα προϊστάμενο ως αναπληρωτή του περιφερειακού διευθυντή πριν από την κατάργηση της θέσης ....». Τέλος, με τον ν. 2503/1997 (Α' 107), ορίστηκαν, μεταξύ των άλλων, τα εξής : Με την παρ. 1 του άρθρου 1, ότι σε κάθε μία από τις περιφέρειες, στις οποίες έχει διαιρεθεί η χώρα κατά το άρθρο 61 του ν. 1622/1986 (Α' 92), συνιστάται, ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοικήσεως του Κράτους η Περιφέρεια (εδάφιο πρώτο), η οποία «... έχει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπηρεσίες της στη συνολική χωρική έκτασή της, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών της Περιφέρειας στον νομό ή την επαρχία, καθώς και τις αρμοδιότητες που ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας» (εδάφιο τρίτο). Με την παρ. 2 ότι στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος είναι εκπρόσωπος της κυβερνήσεως και υπεύθυνος για την άσκηση της

κυβερνητικής πολιτικής για τα θέματα που αφορούν στην περιφέρεια, «... ανήκουν αποκλειστικά οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί ή μεταβιβασθεί στις υπηρεσίες της Περιφέρειας, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που του παρέχει ο νόμος ή ανατίθεται σε αυτόν βάσει νόμου» (εδάφιο πέμπτο). Και, τέλος, με την παρ. 6, ότι οι περιφερειακές υπηρεσίες, μεταξύ άλλων, του Υπουργείου Οικονομικών και τα Κρατικά Κτήματα, δεν καταργούνται με τις διατάξεις του νόμου αυτού, αλλά εξακολουθούν να αποτελούν υπηρεσίες του Υπουργείου αυτού, οι οποίες μπορεί να υπαχθούν στην περιφέρεια με προεδρικά διατάγματα.

6. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων που μνημονεύονται στις προηγούμενες σκέψεις, οι αρμοδιότητες καθορισμού αιγιαλού και παραλίας, οι οποίες είχαν μεταβιβασθεί στο νομάρχη ως κρατικό περιφερειακό όργανο πριν τη σύσταση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που αποτελούν πλέον οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως δεύτερης βαθμίδας, παρέμειναν κρατικές υπό την ισχύ των διατάξεων του ν. 2218/1994 και του ν. 2503/1997. Οι αρμοδιότητες αυτές, ανεξαρτήτως του ζητήματός αν κατά το μεταβατικό στάδιο από την κατάργηση των Νομαρχιών ως κρατικών περιφερειακών υπηρεσιών έως την ολοκλήρωση της νέας οργανώσεως των περιφερειακών υπηρεσιών του Κράτους με το ν. 2503/1997 είχαν διατηρηθεί στα προβλεπόμενα από το ν. 2218/1994 περιφερειακά κρατικά όργανα ή είχαν περιέλθει στην κεντρική υπηρεσία, πάντως δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων του ν. 2503/1997 ανήκουν στον Υπουργό Οικονομικών, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 6 του άρθρου αυτού, οι περιφερειακές υπηρεσίες της Περιφέρειας Οικονομικών και τα Κρατικά Κτήματα δεν αποτελούν υπηρεσίες της Περιφέρειας αλλά του Υπουργείου. Κατά τη γνώμη όμως του Προέδρου του Τμήματος, της Συμβούλου Αγγ.

Θεοφιλοπούλου και των δύο Παρέδρων, από το συνδυασμό των διατάξεων που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη συνάγεται ότι, με την ολοκλήρωση της οργανώσεως της Περιφέρειας με το ν. 2503/1997, στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας περιήλθαν οι αρμοδιότητες, οι οποίες είχαν μεταβιβασθεί στις υπηρεσίες της πρώην Νομαρχίας μέχρι την δημοσίευση του ν. 2218/1994 και δεν «καταργήθηκαν» με τις διατάξεις αυτού του νόμου, δηλαδή δεν μεταβιβάστηκαν σε υπηρεσίες της Ν.Α., κατ' άρθρο 3 αυτού, όπως ισχύει, καθώς και οι αρμοδιότητες, τις οποίες ασκούσε προηγουμένως ο κρατικός Νομάρχης δυνάμει των διατάξεων περί διοικητικής αποκεντρώσεως, ή δυνάμει ειδικού νόμου και όχι ως επικεφαλής συγκεκριμένης «υπηρεσίας» της νομαρχίας.

Αντιθέτως, δεν μεταβιβάστηκαν σε όργανα της Περιφέρειας οι αρμοδιότητες των περιφερειακών υπηρεσιών των Υπουργείων, μεταξύ των οποίων και του Υπουργείου Οικονομικών και οι αρμοδιότητες των αντίστοιχων Υπουργών, οι οποίες δεν είχαν περιέλθει στις Νομαρχίες ή στο Νομάρχη μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2218/1994. Οι τελευταίες αυτές

αρμοδιότητες «εξακολουθούν» να ανήκουν στο οικείο Υπουργείο, δύνανται δε απλώς να μεταβιβασθούν στην Περιφέρεια με προεδρικό διάταγμα, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 2503/1997. (βλ. επίσης άρθρο 1 παρ. 1 εδάφιο έβδομο του νόμου αυτού, την εισηγητική έκθεση του ίδιου νόμου και δήλωση του Υπουργού Εσωτερικών κατά τη σχετική συζήτηση στην Βουλή, συνεδρίαση ΡΚΒ' /7.5.1997, σελ. 6004). Τούτων παρέπεται ότι οι κρίσιμες εν προκειμένω αρμοδιότητες, οι οποίες είχαν μεταβιβασθεί απ' ευθείας στον κρατικό Νομάρχη δυνάμει των διατάξεων περί διοικητικής αποκεντρώσεως, και όχι σε συγκεκριμένη «περιφερειακή υπηρεσία» του Υπουργείου Οικονομικών, και στη συνέχεια, μετά την κατάργηση των Νομαρχιών, περιήλθαν αρχικώς στον Περιφερειακό Διευθυντή και, ακολούθως, στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, δεν «επανήλθαν» στον Υπουργό Οικονομικών με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγρ. 6 του ν. 2503/97, οι οποίες, σύμφωνα με τα ήδη εκτεθέντα, αφορούν σε αρμοδιότητες περιφερειακών υπηρεσιών των Υπουργείων, οι οποίες δεν είχαν μεταβιβασθεί στις Νομαρχίες.

7. Επειδή, με το μεν άρθρο 101 του Συντάγματος ορίζεται ότι «1. Η διοίκηση του Κράτους οργανούται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα. 2. ... 3. Τα περιφερειακά κρατικά όργανα έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα επί των υποθέσεων της περιφέρειας των, αι δε κεντρικά υπηρεσία, πλην ειδικών αρμοδιοτήτων, την γενικήν κατεύθυνσιν, τον συντονισμόν και τον έλεγχον των περιφερειακών οργάνων, ως νόμος ορίζει», με την δε παρ. 3 του άρθρου 118 του Συντάγματος ορίζεται ότι «Μέχρις εκδόσεως του κατ' άρθρο 101 παρ. 3 νόμου εξακολουθούν εφαρμοζόμεναι αι περί κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών ισχύουσαι διατάξεις. Αι διατάξεις αύται, δύνανται να τροποποιούνται διά μεταφοράς ειδικών αρμοδιοτήτων εκ των κεντρικών εις τας περιφερειακάς υπηρεσίας».

8. Επειδή, με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 101 του Συντάγματος εισάγεται το αποκεντρωτικό σύστημα ως κατευθυντήρια αρχή για την οργάνωση της διοικήσεως του Κράτους, χωρίς όμως, κατά

την έννοια των διατάξεων αυτών, να αποκλείεται η επάνοδος συγκεκριμένης αρμοδιότητας στην κεντρική διοίκηση, όταν ο νομοθέτης, κατά την κρίση του, που υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο, θεωρεί τη μεταφορά της αρμοδιότητας αναγκαία για λόγους γενικότερου συμφέροντος, συνδεδεμένους ιδίως με μεταβολή κρίσιμων για τον ορισμό του αρμόδιου οργάνου δεδομένων, με τη σημασία και το χαρακτήρα της μεταφερόμενης αρμοδιότητας και την ανάγκη ασκήσεώς της με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια. Εξάλλου, η ρύθμιση που θεσπίσθηκε με το προαναφερόμενο άρθρο 118 παρ. 3 έχει μεταβατικό χαρακτήρα, εντασσόμενη, άλλωστε, στο Μέρος Τέταρτο του Συντάγματος και, ειδικότερα, στο Τμήμα αυτού το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις». Κατ' ακολουθίαν, σύμφωνα με τη συνταγματική αυτή διάταξη, η απαγόρευση μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τις περιφερειακές στις κεντρικές υπηρεσίες ισχύει για το μεταβατικό στάδιο, μέχρις ότου εκδοθεί ο εκτελεστικός νόμος του άρθρου 101 παρ. 3 του Συντάγματος για την περιφερειακή οργάνωση της Χώρας και, επομένως, δεν έχει εφαρμογή μετά τη δημοσίευσή του προαναφερόμενου σχετικού νόμου 2503/1997. Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του νόμου αυτού, δυνάμει των οποίων η κρίσιμη εν προκειμένω αρμοδιότητα περιήλθε στον Υπουργό Οικονομικών, κατά τα αναφερόμενα σε προηγούμενες σκέψεις, δεν αντίκεινται στις ανωτέρω συνταγματικές ρυθμίσεις.

9. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατ' επίκληση της υπ' αριθ. 1087903/1481/0006B/28.8.1997 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών (Β' 779), με την οποία μεταβιβάσθηκε στον Γενικό Δ/ντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων η αρμοδιότητα εκδόσεως αποφάσεων για την επικύρωση εκθέσεων της επιτροπής καθορισμού αιγιαλού και παραλίας (άρθ. 3 παρ. Γ' περ. ιγ'). Στο προοίμιό της η προσβαλλόμενη διαλαμβάνει μεταξύ άλλων, ότι με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 και 6 του ν. 2503/1997 οι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, που συγκροτούσαν την περιφερειακή Διοίκηση του νομού, δεν υπήχθησαν στην ενιαία οργανική μονάδα της Περιφέρειας, ούτε καταργήθηκαν, αλλά αποτελούν από 1.9.1997 υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Κατά τα γενόμενα δέχεται σε προηγούμενη σκέψη, η προσβαλλόμενη απόφαση αρμοδίως υπογράφεται από τον προαναφερόμενο Γενικό Διευθυντή, εφόσον η σχετική αρμοδιότητα, η οποία με τις μνημονευθείσες διατάξεις του ν. 2503/1997 περιήλθε, θεμιτώς από συνταγματικής απόψεως, στον Υπουργό Οικονομικών, νομίμως μεταβιβάσθηκε περαιτέρω στον Γενικό Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων με την ανωτέρω κανονιστική απόφαση. Κατά τη γνώμη, όμως, της μειονηφίας, η ανωτέρω κανονιστική απόφαση δεν είναι νόμιμη διότι ο Υπουργός Οικονομικών δεν απέκτησε την επίμαχη αρμοδιότητα ώστε να δυνηθεί να την μεταβιβάσει και, επομένως, η προσβαλλόμενη πράξη έπρεπε να ακυρωθεί ως στερούμενη νόμιμης βάσεως.

10. Επειδή, κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο δεν αναπτύχθηκε εισήγηση επί των λοιπών ζητημάτων που τίθενται με την κρινόμενη αίτηση, ενόψει και της υφιστάμενης νομολογίας επί του σχετικού με την αρμοδιότητα του εκδόντος οργάνου ζητήματος, λόγω του οποίου η υπόθεση παραπέμφθηκε στην επταμελή σύνθεση. Επομένως η υπόθεση πρέπει να συζητηθεί σε νέα δικάσιμο, ώστε να εκτεθεί η γνώμη του εισηγητή και να ακουστούν οι διάδικοι επί των λοιπών ως άνω ζητημάτων της υποθέσεως.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Αναβάλλει τη συζήτηση της κρινόμενης αίτησης για τη δικάσιμο της 6ης Δεκεμβρίου 2006.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 4 και στις 7 Ιουλίου 2005

Ο Πρόεδρος Ε' Τμήματος Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Κ. Μενουδάκος Γ. Σακελλαρίου

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 25 Αυγούστου 2006.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Διακοπών

Ν. Ντούβας Γ. Σακελλαρίου

Αριθμός 506/2010**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ΄**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 30 Απριλίου 2009, με την εξής σύνθεση: Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Ν. Μαρκουλάκης, Αθ. Καραμυχάλης, Γ. Ποταμιάς, Γ. Τσιμέκας, Σύμβουλοι, Δ. Μακρής, Δ. Βανδώρος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Α. Τριάδη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 16 Σεπτεμβρίου 2008 αίτηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλοακαρνανίας, που εδρεύει στο Μεσολόγγι, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Νικόλαο Αλιβιζάτο (Α.Μ. 6976), που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο,

κατά: 1) του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 2) του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων οι οποίοι παρέστησαν με τη Φωτεινή Δεδούση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά του παρεμβαίνοντος Δήμου Ναυπάκτου, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Απόστ. Παπακωνσταντίνου (Α.Μ. 25900), που τον διόρισε με απόσπασμα πρακτικού η Δημαρχιακή Επιτροπή.

Με την αίτηση αυτή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση επιδιώκει να ακυρωθεί το υπ' αριθ. 93/11.7.2008 «Κατάργηση του άρθρου 1 του π.δ. 162/1981 «περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων πολεοδομικών εφαρμογών εις τον Δήμον Ναυπάκτου» (ΦΕΚ Α΄ 150/24.7.2008) προεδρικό διάταγμα

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Ποταμιά.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος Δήμου και την αντιπρόσωπο των Υπουργών, οι

./.

Αριθμός 506/2010

-2-

οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως δε απαιτείται κατά νόμο η καταβολή παράβολου.

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση του υπ' αριθμ. 93/2008 πρ. δ/τος (ΦΕΚ 150/24-7-2008, τ. Α΄) με το οποίο καταργείται η διάταξη του άρθρου 1 του πρ. δ/τος 162/1981 (ΦΕΚ 48/26-2-1981, τ. Α) και περιέρχονται οι αρμοδιότητες πολεοδομικών εφαρμογών από τον Δήμο Ναυπάκτου στην αιτούσα Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας.

3. Επειδή, στη δίκη παρεμβαίνει με έννομο συμφέρον ο Δήμος Ναυπάκτου με πρόταση του οποίου (άρθρ. 61 παρ. 3 του ν. 947/1979) εκδόθηκε το προσβαλλόμενο προεδρικό διάταγμα.

4. Επειδή, στο άρθρο 102 του Συντάγματος, όπως αυτό αναθεωρήθηκε με το από 6-4-2001 ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής ορίζονται τα εξής:

«1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αιποσολή του Κράτους. 2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία, όπως νόμος ορίζει. 3. Με νόμο μπορεί να προβλέπονται για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αναγκαστικοί ή εκούσιοι σύνδεσμοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που διοικούνται από αιρετά όργανα. 4. Το Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής

./.

αυτοδιοίκησης εποπτεία που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται, όπως νόμος ορίζει. Πειθαρχικές ποινές στα αιρετά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που συνεπάγονται αυτοδικαίως έκπτωση ή αργία, επιβάλλονται μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από τακτικούς δικαστές, όπως νόμος ορίζει. 5. Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την απόδοση και κατανομή, μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φόρων ή τελών που καθορίζονται υπέρ αυτών και εισπράττονται από το Κράτος. Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την εισπράξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης». Εξάλλου, στο άρθρο 61 παρ. 3 του ν. 947/1979 (Α' 169) ορίζονται τα εξής: «3. Δια προεδρικών διαταγμάτων εκδομένων προτάσει των Υπουργών Εσωτερικών και Δημοσίων Έργων δύναται να μεταβιβάζονται εις συγκεκριμένον Δήμον ή Κοινότητα ή Ένωση Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων πάσαι ή έναι των κατά τας κειμένας διατάξεις αρμοδιοτήτων πολεοδομικών εφαρμογών εν γένει. Τα ανωτέρω διατάγματα εκδίδονται μετά πρότασιν του οικείου Δήμου ή Κοινότητας ή Ένώσεως αυτών εφ' όσον διαπιστωθή η παρ' αυτοίς οργάνωσις ή δυνατότης οργάνωσεως καταλλήλου τεχνικής υπηρεσίας. Εις τας περιπτώσεις μεταβιβάσεως κατά τα ανωτέρω της αρμοδιότητος βεβαιώσεως πολεοδομικών παραβάσεων, περιέρχονται εις τον οικείον Δήμον ή Κοινότητα ή Ένωση αυτών τα υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα δια τας παραβάσεις ταύτας πρόστιμα. Δια των κατά την παρούσαν παράγραφον εκδομένων διαταγμάτων

./.

καθορίζονται τα όργανα του Δήμου ή της Κοινότητας ή Ένώσεως αυτών τα ασκούντα εις εκάστην συγκεκριμένην περίπτωσην μεταβιβάσεως τας ανωτέρω επί μέρους αρμοδιότητας, τα της τεχνικής αστυνομίσεως των κατασκευών, τα της βεβαιώσεως των παραβάσεων και εισπράξεως των προστίμων, τα της προσαρμογής των σχετικών διαδικασιών, τα των σχετικών μεταβατικών ρυθμίσεων και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια». Με βάση την παράγρ. 3 του άρθρου 61 του ν. 947/1979 εκδόθηκε το πρ. δ/γμα 162/1981 «περί μεταβιβάσεως αρμοδιοτήτων πολεοδομικών εφαρμογών εις τον Δήμον Ναυπιάκτου» (Α', 48). Στο άρθρο 1 παρ. 1, 2 και 5 του πρ. δ/τος 162/1981 ορίζεται ότι: «1. Μεταβιβάζονται εις τον Δήμον Ναυπιάκτου η άσκησης, εντός της περιφέρειας του ανωτέρω Δήμου, πασών των επί των κατώτερω αντικειμένων αρμοδιοτήτων της κατά το άρθρο 126 παράγραφος 1 του Ν.Δ. 8/1973 «περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού» Πολεοδομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος. α) Εκδόσεως οικοδομικών αδειών κατά το άρθρον 118 παράγραφος 1 του Ν.Δ. 8/1973. β) Εφαρμογής της κατά τα άρθρα 119, 120 και τας παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 121 του αυτού Ν.Δ. 8/1973 διαδικασίας χαρακτηρισμού αυθαίρετου και επιβολής των κατά τα άρθρα ταύτα συνεπειών. γ) Εφαρμογής του άρθρου 124 του αυτού Ν.Δ. 8/1973 (Κατεδάφισις αυθαίρετων κ.λπ.), και δ) Επιβολής των κατά την περίπτωσην β της παραγράφου 1 του άρθρου 60 του Ν. 947/1979 «περί οικιστικών περιοχών» διοικητικών ποινών προστίμου. 2. Οπου κατά την ενάσκησιν των ανωτέρω μεταβιβαζομένων αρμοδιοτήτων προβλέπεται απόφασις του Προϊσταμένου της κατά τόπον αρμοδίας Πολεοδομικής Αρχής, αυτή εκδίδεται υπό του Προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου. 5. Αι κατά τας περιπτώσεις β, γ και δ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αρμοδιότητες, δύναται να ασκηθούν παραλλήλως και υπό της κατά τας οικείας διατάξεις αρμοδίας Πολεοδομικής Υπηρεσίας, εάν η κατά τα ανωτέρω δημοτική υπηρεσία παραλείψη την άσκησιν αυτών. Εις περίπτωσην καθ' ην αμφοτέροι αι υπηρεσίαι επιληφθούν υποθέσεως κατ' ενάσκησιν της ως άνω αρμοδιότητος την αυτήν ημέραν, κατοχύρει η πράξις της αρμοδίας Πολεοδομικής Υπηρεσίας. Η

./.

παραλείψις της δημοτικής υπηρεσίας τεκμαίρεται αμαχίτως όταν η Πολεοδομική Υπηρεσία εξέδωκε την σχετική πράξη προ της Δημοτικής Υπηρεσίας. Η σχετική πράξη της Πολεοδομικής Υπηρεσίας, κοινοποιείται πάντοτε εις την κατά τα ανωτέρω αρμοδιών Δημοτική Υπηρεσία, ή της υποχρεούται να απέχη πάσης περαιτέρω ενεργείας επί της συγκεκριμένης υποθέσεως». Με το άρθρο 2 του ως άνω διατάγματος μεταβιβάσθηκαν στον Δήμο Ναυπάκτου και εντός της περιφέρειας αυτού πάσαι αι κατά το άρθρο 32 και επόμενα του Ν. Δ/τος της 17-7/16-8-1923 αρμοδιότητες προς κατάρτιση και έκδοσιν των πράξεων αναλογισμού, προσκυρώσεως και τακτοποιήσεως οικοπέδων, πλην των περιπτώσεων καθ' ας την διάνοϊν των οδών επισπεύδει το Δήμοσιν κατά το άρθρον 5 του ν. 653/1977. Ενώ, με το άρθρο 3 του ίδιου διατάγματος μεταβιβάσθηκαν οι αρμοδιότητες συντάξεως εκθέσεων και ανασεωρήσεως τούτων εις περιπτώσεις επικινδύνων οικοδομών κατά το από 13/22-4-1929 πρ. δ/μα, εξαιρουμένης της περιπτώσεως του άρθρου 7 του ανωτέρω Δ/τος δια την κατάρτιση εκθέσεων και επικινδύνως ετοιμορρόπων κατασκευών. Στο δε άρθρο 4 του ίδιου διατάγματος ορίζεται ότι: «1. Οσάκις βεβαιούνται υπό των δημοτικών υπηρεσιών παραβάσεις κατά την περιπτωσιν β της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος τα σχετικά πρόστιμα περιέρχονται εις τον Δήμον. Εις τον αυτόν Δήμον περιέρχεται επίσης το σύνολον των προστίμων της περιπτώσεως δ της αυτής παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος. Οσάκις η βεβαίωσις γίνεται υπό των πολεοδομικών υπηρεσιών κατά εφαρμογήν της παραγράφου 5 του αυτού άρθρου 1 τα πρόστιμα δεν περιέρχονται εις τον Δήμον αλλά βεβαιούνται κατά τας κειμένας διατάξεις. 2. Η υπέρ του Δήμου βεβαίωσις και είσπραξις των προστίμων, ενεργείται μετά παρέλευσιν απράκτου της κατά τας κειμένας διατάξεις προθεσμίας προς υποβολήν ενστάσεως ή προσφυγής ή μετά την έκδοσιν και κοινοποίησιν της αποφάσεως επί της τυχόν ασκήσεως της αιτήσεως, κατά τας εκάστοτε ισχυούσας διατάξεις περί βεβαίωσεως και είσπραξεως των εσόδων των Δήμων». Τέλος, με το άρθρο 1 του προσβαλλομένου διατάγματος (93/2008) ορίζεται ότι, «Καταργείται από τη δημοσίευσή του παρόντος η διάταξη του άρθρου 1 του πρ.

./.

δ/τος 162/1981 «Περί μεταβιβάσεως αρμοδιοτήτων πολεοδομικών εφαρμογών εις τον Δήμον Ναυπάκτου».

5. Επειδή, οι αρμοδιότητες πολεοδομικών εφαρμογών, όπως αυτές που αναφέρονται στο πρ. δ/μα 162/1981 ασκούνταν κατά το αποκεντρωτικό σύστημα από τις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες των νομαρχιών (πρβλ. Σ.Ε. 3535/2001), περιήλθαν δε, δυνάμει του άρθρου 3 παρ. 7 του ν. 2218/1994 (Α', 90) στις αντίστοιχες πολεοδομικές υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (βλ. άρθρο 8 του πρ. δ/τος 30/1996, Α', 21). Περαιτέρω, στο άρθρο 9 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως (πρ. δ/μα 30/1996) ορίζεται ότι: «1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού, μπορούν να μεταβιβάζονται στις Ν.Α. αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης, εκτός των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, οι οποίες εναρμονίζονται με το χαρακτήρα, τη φύση και την αποστολή τους, καθώς και οι αναγκαίουντες πόροι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών. 2. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από τις Ν.Α. μόνο μέσα στα εδαφικά τους όρια. Με όμοια διατάγματα και με τις ίδιες προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα (δημοσίου δικαίου) ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας μπορεί να μεταβιβάζονται στη Ν.Α. μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους». Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι οι μεταβιβασθείσες με το άρθρο 1 του πρ. δ/τος 162/1981 στο Δήμο Ναυπάκτου αρμοδιότητες πολεοδομικών εφαρμογών περιέρχονται, ευθέως, με την κατάρτησή του άρθρου αυτού δια του άρθρου 1 του προσβαλλομένου διατάγματος (93/2008) στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Αιτωλοακαρνανίας χωρίς να απαιτείται προς τούτο η έκδοσις διατάγματος με βάση το άρθρο 9 του πρ. δ/τος 30/1996. Επομένως, το προσβαλλόμενο διάταγμα βρίσκει νόμιμο έρεισμα στην εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 61 παρ. 3 του ν. 947/1979.

6. Επειδή, περαιτέρω, από τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 102 του Συντάγματος και από τις ειδικότερες αρχές της διοικητικής και

./.

οικονομικής αυτοτέλειας των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συνάγεται ότι για την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και για την κατανομή των τοπικών υποθέσεων στους επί μέρους βαθμούς απαιτείται, α) πριν το αρμόδιο όργανο ασκήσει την κανονιστική του αρμοδιότητα να απευθύνει σχετικό ερώτημα προς τον Ο.Τ.Α. στον οποίο πρόκειται να μεταβιβασθούν οι αρμοδιότητες προκειμένου να ζητηθεί η γνώμη του για τη σχεδιαζόμενη μεταβίβαση και β) συγχρόνως με τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων πρέπει να μεταφέρονται και οι αντίστοιχοι πόροι. Εν περιπτώσει δε μη εκπληρώσεως και των δύο αυτών προϋποθέσεων η κανονιστική πράξη περί μεταβίβασεως των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων σε Ο.Τ.Α. παρίσταται μη νόμιμη. Κατά την γνώμη όμως του Συμβούλου Γ. Ποταμιά με την κατάργηση του άρθρου 1 του πρ. δ/τος 162/1981 επαναφέρονται οι αρμοδιότητες πολεοδομικών εφαρμογών, που ασκούνταν μέσα στα εδαφικά όρια του Δήμου Ναυπιάκτου, στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας στην οποία οι αρμοδιότητες αυτές είχαν μεταβιβασθεί με βάση το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2218/1994 για όλη την περιφέρεια της εν λόγω Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης πλην της περιφέρειας του Δήμου Ναυπιάκτου. Η επαναφορά δε των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, γίνεται με το προσβαλλόμενο διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε με βάση την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 61 παρ. 3 του ν. 947/1979, η οποία είναι ειδικότερη διάταξη (μεταβίβαση πασών ή ενίων των) κατά τας κείμενας διατάξεις αρμοδιοτήτων πολεοδομικών εφαρμογών εν γένει σε σχέση με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 του πρ. δ/τος 30/1996 (δυνατότητα μεταβίβασεως στις Ν.Α. αρμοδιοτήτων της κρατικής διοίκησης γενικώς) που δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή και επομένως δεν απαιτείτο προηγουμένως να γνωμοδοτήσει η οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Κατά τη γνώμη δε των Παρέδρων Δ. Μαρκή και Δ. Βανδώρου δεν απαιτείται κατά νόμο από τη Διοίκηση πριν την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε Ο.Τ.Α. να απευθύνει στον συγκεκριμένο Ο.Τ.Α. ερώτημα περί του αν συμφωνεί ή όχι με τη μεταβίβαση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων άμεσα, αρκεί να προκύπτει

./.

τεκμηριωμένη γνώμη της Διοίκησης περί της ανάγκης μεταβίβασεως των αρμοδιοτήτων και περί της μεταφοράς των αναγκαίων πόρων. Περαιτέρω, πρέπει να απολογείται επαρκώς και κατά τρόπο συγκεκριμένο η διαπίστωση περί του ότι η μεταβίβαση των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων στον Ο.Τ.Α. δεν προκαλεί δαπάνη και ως εκ τούτου δεν απαιτείται και μεταφορά αντιστοιχών πόρων.

7. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το προσβαλλόμενο διάταγμα και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου δεν προηγήθηκε της εκδόσεως αυτού, η γνώμη της αιτούσας Ν.Α. για την μεταβίβαση σε αυτήν των επίμαχων πολεοδομικών αρμοδιοτήτων του Δήμου Ναυπιάκτου και δεν μεταφέρθηκαν συγχρόνως σε αυτήν οι αναγκαίοι πόροι για την άσκηση των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων όπως βασιμώς προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση. Για τον λόγο αυτό πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να ακυρωθεί το προσβαλλόμενο διάταγμα. Κατά την γνώμη όμως του Συμβούλου Γ. Ποταμιά το προσβαλλόμενο διάταγμα εκδόθηκε με τη διαδικασία και τους όρους που ορίζονται στο άρθρο 61 παρ. 3 του ν. 947/1979, το οποίο δεν θέτει άλλες προϋποθέσεις για την έκδοση του διατάγματος και ο σχετικός λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος. Κατά την γνώμη δε των Παρέδρων Δ. Μαρκή και Δ. Βανδώρου από την διοικητική διαδικασία εκδόσεως του προσβαλλομένου διατάγματος δεν απολογείται επαρκώς και κατά τρόπο συγκεκριμένο η διαπίστωση περί του ότι η μεταβίβαση των επίμαχων αρμοδιοτήτων στη Ν.Α. δεν προκαλεί δαπάνη και δεν απαιτείται η μεταφορά αντιστοιχών πόρων, ο σχετικός δε λόγος ακυρώσεως είναι βάσιμος.

8. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί το προσβαλλόμενο διάταγμα.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει το υπ' αριθμ. 93/2008 πρ. δ/μα (ΦΕΚ 150/24-7-2008, τ. Α).

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη της αιτούσας

./.

Αριθμός 506/2010

-9-

Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η οποία ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων
είκοσι (460+460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 18 Μαΐου 2009

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

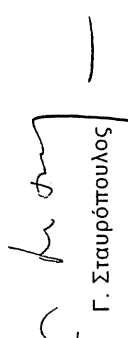
Γ. Σταυρόπουλος

Αρ. Τριάδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 16ης
Φεβρουαρίου 2010.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Δ. Τετράδη

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟ
8-3-2014

./.

Αριθμός 4237/2005**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ΄**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 17 Μαρτίου 2005, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Ν. Σακελλαρίου, Α. Γκότσης, Γ. Ποταμιάς, Γ. Τσιμέκας, Σύμβουλοι, Μ. Παπαδοπούλου, Σ. Κωνσταντίνου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 3 Οκτωβρίου 2003 έφεση :

των : 1) Αικατερίνης Γεωργίου του Στεργίου, 2) Σίμου Βουλουτιδή του Κωνσταντίνου, 3) Βασιλείου Κορογιάννου του Δημητρίου, 4) Ιωάννη Ντουρντουρέκα του Κωνσταντίνου, 5) Γεωργίου Μπόγγρη του Χαράλαμπου, 6) Ιωάννη Πανουργιά του Λουκά, 7) Ιωάννη Τάγκα του Παναγιώτη, 8) Γαρυφαλλιάς Αντωνίου του Ευαγγέλου, 9) Αθανασίου Γεωργακόπουλου του Αγγέλου, 10) Νικόλαου Καραμπέτσου του Αριστείδη, 11) Παναγιώτη Καραστεργίου του Ευαγγέλου, 12) Δημητρίου Μπαρτατήλα του Γεωργίου, 13) Κωστούλας Παπαχρήστου του Αθανασίου, 14) Δήμητρας Χριστοδοπούλου του Βασιλείου, όλων κατοίκων Λιβαδειάς Βοιωτίας, οι οποίοι παρέστησαν με το δικηγόρο Μελέτιο Μουστάκα (Α.Μ. 10371) που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά των : 1) Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Βοιωτίας, η οποία δεν παρέστη και 2) Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ο οποίος παρέστη με τον Δημήτριο Χανή, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά της υπ' αριθμ. 6/2003 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Ποταμιά.

/.

Αριθμός 4237/2005

-2-

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των εκκαλούντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους εφέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η έφεση και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης εφέσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ. 477982, 1003598/03 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση ζητείται η εξαφάνιση της υπ' αριθμ. 6/2003 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, με την οποία απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως των εκκαλούντων, πρώην μονίμων υπαλλήλων του Υπουργείου Γεωργίας (ήδη Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) κατά της υπ' αριθμ. 2797/19.7.2001 αποφάσεως του Νομάρχη Βοιωτίας (φ. 266, τ. ΝΠΔΔ), με την οποία διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη μετάταξη αυτών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 (Α' 91), από το Υπουργείο Γεωργίας στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας από 2.5.2001, ημερομηνία δημοσιεύσεως του παραπάνω νόμου.

3. Επειδή, η υπόθεση εισάγεται στην επιταμειή σύνθεση του Τμήματος με πράξη του Προέδρου του Τμήματος κατ' άρθρ. 14 παρ. 5 του πρ. δ/τος 18/1989 (Α' 8) (ως προς την συνταγματικότητα ή μη της διατάξεως του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 με βάση την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση του Νομάρχη Βοιωτίας περί αυτοδικαίας μετατάξεως των εκκαλούντων).

4. Επειδή, παραδεκτώς συζητείται η κρινόμενη έφεση μολονότι δεν παρέστη η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας εφόσον από το αποδεικτικό που υπάρχει στο φάκελο προκύπτει ότι αντίγραφο της πράξεως του Προέδρου του Γ' Τμήματος περί ορισμού εισηγητή και δικασίμου και της κρινόμενης εφέσεως της έχουν νομίμως κοινοποιηθεί.

5. Επειδή, στο άρθρο 103 του Συντάγματος ορίζονται, μεταξύ άλλων,

/.

και τα εξής : «1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό . οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα. Τα προσόντα και ο τρόπος του διορισμού τους ορίζονται από το νόμο. 2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο, για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου. 3 . . . 4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν. Αυτοί εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τους όρους του νόμου και, εκτός από τις περιπτώσεις που αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας ή παύονται με δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση ούτε να υποβιβαστούν ή να παυθούν χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, που αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους. Κατά των αποφάσεων των συμβουλίων αυτών επιτρέπεται προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως νόμος ορίζει. 5 . . . 6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και στους υπαλλήλους της Βουλής, οι οποίοι κατά τα λοιπά διέπονται εξ ολοκλήρου από τον Κανονισμό της, καθώς και στους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 7 . . .». Εξάλλου, στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι : «1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

6. Επειδή, με το άρθρο 1 του ν. 2218/1994 (Α' 90) συνεστήθησαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.) ως οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερης βαθμίδας, ορίστηκε δε στο άρθρο 2 του ίδιου νόμου ότι οι Ν.Α. είναι «αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου» (παρ. 1). Σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου αυτού, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α., στις οποίες περιέρχονται όλες κατ' αρχήν οι αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών (παρ. 1). Περαιτέρω, στο άρθρο 39 του ίδιου νόμου, υπό τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις», το οποίο περιελήφθη ως άρθρο 115 στο Γρ. Δ/μα 30/1996

/.

«Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» (Α' 21), ορίστηκαν τα εξής : «1. (όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την παράγρ. 16 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994, φ. Α' 153) Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ν.Α. που προβλέπεται στο άρθρο 30, καταρτίζεται μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη λειτουργίας της Ν.Α. 2 (όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την παράγρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994 και στη συνέχεια με την παράγρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2325/1995, φ. Α' 153) Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες που συγκροτούν τη νομαρχία, καθώς και τα επαρχεία και οι διοικητικές τους υπηρεσίες, καταργούνται από την έναρξη της άσκησης των αρμοδιοτήτων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εκτός από : α. Τις Υπηρεσίες Στατιστικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, β. Τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και γ. Τις Δασικές Υπηρεσίες, τα Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων (Κ.Ε.Π.Υ.Ε.Λ.), τα Αμπελοφυρικά Φυτώρια, τους Δενδροκομικούς Σταθμούς, τα Κρατικά Κτήματα και τους Συνοριακούς Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας. 4 (όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την παράγρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994 και με την παράγρ. 24 του άρθρου 13 του ν. 2307/1995, φ. Α' 113). Το προσωπικό των υπηρεσιών, που καταργούνται προσφέρει εφεξής τις υπηρεσίες του στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Το προσωπικό αυτό θεωρείται αποσπασμένο στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κατά παρέκκλιση των διατάξεων για τα χρονικά όρια της απόσπασης δημόσιων υπαλλήλων, εφόσον δεν μεταταγούν στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου. Για την απόσπαση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από το νομαρχη, που κοινοποιείται στο υπουργείο στο οποίο ανήκει ο υπάλληλος. Μετακινήσεις του προσωπικού αυτού από θέση σε θέση της ίδιας υπηρεσίας ή υπηρεσιών, που έχουν την ίδια έδρα, καθώς και τοποθετήσεις σε κενές θέσεις προϊσταμένων γίνονται με απόφαση του νομαρχη. Μετακινήσεις προσωπικού

/.

από υπηρεσία της έδρας της Ν.Α. σε υπηρεσίες εκτός της έδρας ή από υπηρεσία εκτός της έδρας σε άλλη υπηρεσία (της έδρας ή εκτός της έδρας) γίνεται με απόφαση του νομάρχη ύστερα από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τη μοριοποίηση των μεταθέσεων των δημόσιων υπαλλήλων. Το σχετικό διάταγμα εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών. Από τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού εξαιρείται το εκπαιδευτικό προσωπικό της προσχολικής, της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η τοποθέτηση και μετακίνηση του προσωπικού αυτού μέσα στην εδαφική περιφέρεια της Ν.Α. γίνεται από το νομάρχη μετά από πρόταση των Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Πρωτοβάθμιας (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) και Δευτεροβάθμιας (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) Εκπαίδευσης. Οι προτάσεις των Π.Υ.Σ.Π.Ε. και Π.Υ.Σ.Δ.Ε. διατυπώνονται ύστερα από ερώτημα του νομάρχη. Στις εξαιρέσεις αυτές περιλαμβάνονται όσοι ασχολούνται με την επιμόρφωση ενηλίκων στις Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.). 5. (Όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την περ. γ' της παραγρ. 1 του άρθρου 12 και την παράγρ. 25 του άρθρου 13 του ν. 2307/1995). Οι θέσεις που θα συσταθούν με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Ν.Α. καλύπτονται κατά προτεραιότητα με μετατάξεις από το προσωπικό που υπηρετεί κατά το χρόνο δημοσίευσης του οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, στις δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες περιέρχονται στη Ν.Α. Οι μετατάξεις γίνονται ύστερα από αίτηση των υπαλλήλων που υποβάλλεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη δημοσίευση των ως άνω Οργανισμών με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου υπουργού και είναι υποχρεωτικές για την υπηρεσία. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα το οποίο μπορεί να παραταθεί για μια ακόμη διετία με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, οι ως άνω δικαιούμενοι μετατάξης υπάλληλοι έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις κρίσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων, είτε στον κρατικό φορέα είτε στη Ν.Α. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπάλληλος επιθυμεί να κριθεί ως προϊστάμενος οργανικής μονάδας και να μεταταγεί σε

./.

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κρίνεται ύστερα από σχετική αίτηση του από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Εάν το δικαίωμά της με αίτηση μετατάξης στη Ν.Α. δεν ασκηθεί εντός της τετραετίας ούτε πραγματοποιηθεί η μετάταξη, τότε οι υπάλληλοι εξακολουθούν να παραμένουν αποσπασμένοι στη Ν.Α., διατηρώντας το δικαίωμα κρίσης στο φορέα από τον οποίο προέρχονται. Οι δυνατότητες της παραγράφου αυτής παρέχονται και στους υπαλλήλους οι οποίοι υπηρετούν με απόσπαση στις δημόσιες υπηρεσίες που περιέχονται στη Ν.Α. Σε περίπτωση που οι θέσεις που προβλέπει ο Οργανισμός δεν καλύπτουν όσους υποβάλλουν αίτηση, η μετάταξη γίνεται με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο μετατασσόμενος, η οποία μεταφέρεται αυτοδικαίως με την απόφαση της μετάταξης και εντάσσεται στις θέσεις της οικείας κατηγορίας και κλάδου ή σε συνιστώμενο κλάδο. Ίσος αριθμός θέσεων με αυτές που μεταφέρονται καταργείται κάθε φορά που αποχωρούν με οποιονδήποτε τρόπο από την υπηρεσία υπάλληλοι μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των θέσεων που μεταφέρθηκαν. Οι οργανικές θέσεις προσωπικού των υπηρεσιών στα οποία ανήκουν οι υπηρεσίες, που σύμφωνα με την παράγραφο 2, όπως ισχύει, καταργούνται, μειώνονται κατά τον αριθμό των υπαλλήλων, οι οποίοι, μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των εσωτερικών οργανισμών οργάνωσης και λειτουργίας των Ν.Α., αποχωρούν από την υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο. Οι υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις στις διευθύνσεις και τα τμήματα των νομαρχιών και επαρχιών αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, κατά την δημοσίευση των εσωτερικών οργανισμών οργάνωσης και λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, διατηρούνται και κατανέμονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών στις περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών. 6. Η μετάταξη γίνεται με το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει ο μετατασσόμενος, με την τυχόν διατηρούμενη σε αυτό διαφορά. 7. Οι μετατασσόμενοι και μετά τη μετάταξή τους : α. Υπάρχουν στα ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που υπάγονταν και πριν από τη μετάταξη. β. Ακολουθούν το μισθολογικό καθεστώς και λαμβάνουν όλα τα επιδόματα που έχουν οι

./.

υπάλληλοι του Υπουργείου από το οποίο προέρχονται. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνουν τις αποδοχές με όλα τα επιδόματα που προβλέπει το καθεστώς της Ν.Α. για υπαλλήλους με τα ίδια τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και την ίδια εργασία, εφόσον αυτές είναι ανώτερες. 8. Το υπηρεσιακό συμβούλιο για την ένταξη των μετατασσόμενων στις κατηγορίες, στους κλάδους και στους βαθμούς, που προβλέπει ο οργανισμός της Ν.Α., συγκροτείται, κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου, από τους υπαλλήλους που θεωρούνται αποσπασμένοι στη Ν.Α. κατά την παράγραφο 4. 9. Η δαπάνη μισθοδοσίας του προσωπικού, που με βάση τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μετατάσσονται στις Ν.Α., βαρύνει, μέχρι την αποχώρησή του με οποιονδήποτε τρόπο, τον Κρατικό Προϋπολογισμό. 10. Υπάλληλοι της παραγράφου 4 μπορούν με αίτησή τους να επιλέξουν αντί της Ν.Α., τη μετάταξή τους σε συμβούλιο περιοχής. Η ένταξη των υπαλλήλων αυτών στις οργανικές θέσεις του συμβουλίου περιοχής γίνεται από αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο. Κατά τα λοιπά για τις μετατάξεις των υπαλλήλων αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 5 έως 7 και 9 του άρθρου αυτού. 11. Αιτήσεις υπαλλήλων δημόσιων υπηρεσιών, που ζητούν, από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την έναρξη λειτουργίας των Ν.Α., μετάθεση από την κεντρική υπηρεσία σε περιφερειακές υπηρεσίες ή από μία περιφερειακή υπηρεσία σε άλλη, είναι υποχρεωτικές για την υπηρεσία εφόσον ο αιτών ζητάει μετάθεση σε προβληματική περιοχή ή για τη κάλυψη κενής οργανικής θέσης υπηρεσίας νομαρχίας και δηλώνει υπεύθυνα ότι θα μεταταγεί στην οικεία Ν.Α. μετά την κατάρτιση του οριστικού οργανισμού της. Οι μεταθέσεις αυτές πραγματοποιούνται από τα αρμόδια για την πραγματοποίηση της μετάθεσης, όργανα της υπηρεσίας του υπαλλήλου, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης. 12. Μέχρι να καταρτισθεί η συλλογική σύμβαση, που προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 3, το προσωπικό των Ν.Α. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ακολουθεί το μισθολογικό καθεστώς των υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου. 13. Κενές θέσεις του προσωρινού οργανισμού της Ν.Α., εφόσον δε μπορούν να καλυφθούν με απόσπαση, καλύπτονται με πρόσληψη προσωπικού ιδιωτικού δικαίου με

./.

σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων μόνο ως προς τον ανώτατο χρόνο απασχόλησης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο δημόσιο τομέα. Η διάρκεια της σύμβασης αυτής δε μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες από την κατάρτιση του οριστικού οργανισμού της Ν.Α. Η πρόσληψη του ανωτέρω προσωπικού γίνεται με πράξη του νομάρχη ύστερα από απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου. Η δαπάνη μισθοδοσίας του προσωπικού αυτού βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό. 14 . . . 15. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία ειδικής ταμιακής και λογιστικής υπηρεσίας των Ν.Α. για τη διεκπεραίωση των λογιστικών και ταμιακών εργασιών της Ν.Α. μέχρι τη σύνταξη του οργανισμού της. Η στελέχωση της υπηρεσίας αυτής γίνεται από το προσωπικό που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού. 16. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού αναφέρεται «έναρξη λειτουργίας της Ν.Α.» νοείται ο χρόνος κατά τον οποίο έχουν εκλεγεί και συγκροτηθεί τα όργανα, που προβλέπονται στην παράγρ. 1 του άρθρου 4. Ο ακριβής χρόνος προσδιορίζεται με διαπιστωτική πράξη των νομαρχών που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του νόμου. 17 . . .». Περαιτέρω, στο άρθρο 25 παρ. 3 του ν. 2503/1997 (Α' 107) ορίστηκε ότι : «Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν με απόσπαση στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 6 παρ. 8 του ν. 2240/1994, ο διορισμός γίνεται σε συνιστώμενες οργανικές θέσεις με την απόφαση διορισμού σε υφιστάμενους ή συνιστώμενους με την ίδια απόφαση κλάδους με αυτοδικαίη μετατροπή των θέσεων ιδιωτικού δικαίου που κατέχει το διοριζόμενο προσωπικό σε θέσεις μονίμων. Οι υπάλληλοι αυτοί εξακολουθούν να θεωρούνται αποσπασμένοι στις οικείες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, όπως ισχύει». Εν συνεχεία, με το άρθρο 22 του ν. 2738/1999 (Α' 180) ορίστηκαν μεταξύ άλλων, και τα εξής : «Μετατάξεις σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. 1. Οι κενές θέσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καλύπτονται με μετάταξη υπαλλήλων των

./.

πρώην νομαρχιακών υπηρεσιών των Υπουργείων, των οποίων οι αρμοδιότητες περιήλθαν στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οι οποίοι υπηρετούν με απόσπαση σε αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α'), όπως έχουν τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994 (ΦΕΚ 153 Α'). Οι μετατάξεις διενεργούνται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, στην υπηρεσία του οποίου ανήκουν οργανικά οι υπάλληλοι, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, μετά από αίτησή τους, η οποία κατατίθεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση που υπηρετούν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. 2. Οι θέσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που παραμένουν κενές μετά από τις μετατάξεις της προηγούμενης παραγράφου καλύπτονται με μετάταξη υπαλλήλων του ίδιου κλάδου του οικείου Υπουργείου σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων που είναι αυτοδικαίως αποσπασμένοι στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και δεν μετατάχθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Η μετάταξη γίνεται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου του Υπουργείου. Το υπηρεσιακό συμβούλιο λαμβάνει κατά προτεραιότητα υπόψη σχετική αίτηση υπαλλήλου και συνεκτιμά την ειδική εμπειρία του κάθε υπαλλήλου από υπηρεσία του σε πρώην περιφερειακές ή νομαρχιακές υπηρεσίες Υπουργείων και σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού του μητρώου. Τα υπηρεσιακά συμβούλια ολοκληρώνουν τις μετατάξεις της παρούσας παραγράφου μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου. 3. Ο Νομάρχης κατά την τοποθέτηση των υπαλλήλων που μετατάσσονται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, συνεκτιμά τις ανάγκες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και την προϋπηρεσία του υπαλλήλου στη θέση που κατείχε πριν τη μετάταξή του. 4. Η υφιστάμενη αυτοδικαίως απόσπαση όσων από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1 υπαλλήλων δεν μεταταγούν στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις αίρεται αυτοδικαίως από την ημερομηνία κάλυψης της αντίστοιχης θέσης της Ν.Α. με μετάταξη άλλου Υπαλλήλου και

./.

τοποθετούνται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου στο οποίο ανήκουν οργανικά. 5. Οι μεταπασσόμενοι διατηρούν σε κάθε περίπτωση ως προσωπική διαφορά τα τυχόν επιδόματα που ελάμβαναν κατά τη μετάταξή τους από την υπηρεσία στην οποία ανήκουν οργανικά ή άλλες επιπλέον τακτικές απολαβές . . .». Εξάλλου, με το άρθρο δεύτερο παρ. 18 του ν. 2683/1999 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις» (Α' 19) ορίστηκε ότι : «18. Για την αυτοδικαίως κατάταξη των υπαλλήλων του Δημοσίου που είναι αυτοδικαίως αποσπασμένοι στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 8 του ν. 2240/1994, συνιστώνται ισάριθμες προσωποπαγείς θέσεις στους κλάδους που ανήκουν, στις οποίες και κατατάσσονται. Οι υπάλληλοι αυτοί εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους στις υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης όπου είναι αποσπασμένοι». Τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 77 παρ. 1 και 2 του ν. 2190/2001 (Α' 91) ορίστηκαν τα εξής: «1. Οι υφιστάμενες, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Α') και της παρ. 18 του άρθρου δεύτερου του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'), προσωποπαγείς θέσεις, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται. Οι υπάλληλοι που κατέχουν τις θέσεις αυτές μετατάσσονται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, σε κενή οργανική θέση και στον αντίστοιχο κλάδο και αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ή αντίστοιχος κλάδος, σε προσωποπαγή θέση ή και σε προσωρινό κλάδο, που συνιστάται αυτοδικαίως, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Διοικητικές πράξεις άρσεως της αποσπάσεως των ανωτέρω ή της διαπίστωσης της αποσπάσεως δεν λαμβάνονται υπόψη και οι υπάλληλοι μετατάσσονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην οποία θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι. Αποσπάσεις των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της

./.

παρ. 21 του άρθρου 15 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), ή για λόγους συνυπέρβασης συζύγων ή για λόγους υγείας, διατηρούνται σε ισχύ, χωρίς να θίγεται η κατά τα ανωτέρω μετάταξη τους. Για την αυτοδικακή μετάταξη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Νομάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 9 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, η παρ. 6 του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών συντάξεων, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 2512/1997 (ΦΕΚ 38 Α') και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α') και οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 22 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α'). Από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται όσοι εκ των ανωτέρω έχουν κριθεί και κατέχουν, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θέση προϊστάμενου τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, οι οποίοι διατηρούν την προσωποπαγή θέση που κατέχουν στο Υπουργείο που υπηρετούν. 2. Στο άρθρο 104 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') προστίθεται παράγραφος 6, που έχει ως εξής : «6. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συνιστάται αυτοδικακή, στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 καμία θέση Γενικού Διευθυντή, μια θέση με τον βαθμό αυτόν. Για την προαγωγή στη θέση αυτή κρίνονται όλοι οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων, για προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, του Υπαλληλικού Κώδικα. Με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 είναι δυνατόν να περιορίζονται οι κλάδοι του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον συστήνονται και άλλες θέσεις Γενικών Διευθυντών».

7. Επειδή, σύμφωνα με τις παρατεθείσες διατάξεις, μετά τη σύσταση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, ως οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερης βαθμίδας, στα νομικά αυτά πρόσωπα δημοσίου δικαίου περιήλθε η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου. Εξάλλου, οι δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες που συγκροτούσαν τις νομαρχίες και τα επαρχεία, ως αποκεντρωμένες μονάδες της κρατικής Διοικήσεως καταργήθηκαν

./.

αυτοδικαίως με την έναρξη λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) Με το άρθρο 39 του ν. 2218/1994 ορίστηκε ότι το προσωπικό των υπηρεσιών που καταργήθηκαν θα προσφέρει τις υπηρεσίες του στην οικεία Ν.Α. Με την ίδια διάταξη προβλέφθηκε η δυνατότητα για τους υπαλλήλους αυτούς να μεταταγούν ύστερα από αίτηση τους και να καλύψουν κατά προτεραιότητα τις νεοσυνιστώμενες θέσεις του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της οικείας Ν.Α. Για τη μετάταξη του προσωπικού αυτού παρασχέθηκαν κίνητρα και ορίστηκε ότι η μετάταξη γίνεται με το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει ο μετατασσόμενος, ότι θα συνεχίσουν να λαμβάνουν τα επιδόματα που ελάμβαναν ως υπάλληλοι των Υπουργείων, ρυθμίστηκε η υπαγωγή τους στο αυτό, όπως και πριν, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς με την πρόβλεψη ότι η υπηρεσία τους, μετά την μετάταξή τους στις Ν.Α., θα θεωρείται ως πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία που διανύθηκε στην υπηρεσία από την οποία μετατάχθηκε ο υπάλληλος και ότι η προϋπηρεσία του υπαλλήλου στη θέση που κατείχε πριν τη μετάταξη συνεκτιμάται κατά την τοποθέτηση των υπαλλήλων που μετατάσσονται. Εν συνεχεία, με το άρθρο 22 του ν. 2738/1999 προβλέφθηκε η δυνατότητα μετάταξης του «αυτοδικαίως αποσπασμένου» προσωπικού στις Ν.Α. στις οποίες υπηρετεί είτε μετά από προηγούμενη αίτησή του είτε, στην περίπτωση που οι θέσεις των Ν.Α. θα παρέμειναν κενές μετά τις εκούσιες μετατάξεις, ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου του οικείου Υπουργείου. Κατόπιν, με τη θέση σε ισχύ του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999) ορίστηκε ότι για το προσωπικό του Δημοσίου που είναι αυτοδικαίως αποσπασμένο στις Ν.Α. συνιστώνται ισάριθμες προσωποπαγείς θέσεις στους κλάδους που ανήκουν, στις οποίες και κατατάσσεται. Τέλος, με την επίμαχη, εν προκειμένω, διάταξη του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 ορίστηκε, αφ' ενός μεν, ότι καταργούνται οι ως άνω προσωποπαγείς θέσεις του «αυτοδικαίως αποσπασμένου» προσωπικού στις Ν.Α. και, αφ' ετέρου, ότι οι υπάλληλοι που κατέχουν τις θέσεις αυτές μετατάσσονται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση του νόμου στις υπηρεσίες της Ν.Α. που θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι, σε

./.

κενή οργανική θέση και στον αντίστοιχο κλάδο και αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ή αντίστοιχος κλάδος, σε προσωποπαγή θέση ή και σε προσωρινό κλάδο, που συνιστάται αυτοδίκαια, με την έναρξη ισχύος του νόμου. Η επιδική ρύθμιση υπαγορεύθηκε, σύμφωνα με τις προπαρασκευαστικές εργασίες του ν. 2910/2001 (βλ. απολογική έκθεση σε προσθήκη – τροπολογία στο σχέδιο νόμου «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση» και Πρακτικά Βουλής, Συνεδρίαση ΡΜΗ, 28.3.2001, σελ. 6393, 6395-6399) από την ανάγκη αντιμετώπισης των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργήσε στη Δημόσια Διοίκηση η παράταση του ιδιόρρυθμου υπηρεσιακού καθεστώτος των υπαλλήλων με διαρκή απόσπαση. Ειδικότερα, παρεκλύετο ο οργανωτικός επανασχεδιασμός των Υπουργείων, η σύνταξη σύγχρονων οργανισμών σε αυτά, οι προαγωγές και οι επιλογές σε θέσεις προϊσταμένων τμημάτων και διευθυντών των Υπουργείων. Επίσης, παρεκλύετο και ο οργανωτικός σχεδιασμός των Ν.Α. και εδυσχεραίνετο η εκπλήρωση της αποστολής τους. Έτσι, για την ακύρωτη συγκρότηση των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων των Ν.Α. και την εύτακτη οργάνωση των υπηρεσιών τους παρίστατο αναγκαία ή με πάγιο τρόπο στελέχωση του προσωπικού.

8. Επειδή, όπως έχει ήδη κριθεί (βλ. ΣΕ 2934/1993, 1722/1983 Ολομ.) δεν κωλύεται ο κοινός νομοθέτης να καταργεί οργανικές θέσεις ή να τροποποιεί τις αρμοδιότητές τους, καθώς επίσης να επεκτείνει ή να συμπιύσσει τη βαθμολογική κλίμακα, εφόσον με τις ρυθμίσεις αυτές δεν παραβιάζεται ο κανόνας της οργανώσεως και στελεχώσεως της Διοικήσεως με μονίμους υπαλλήλους. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 4 του Συντάγματος, σε περίπτωση καταργήσεως και στελεχώσεως της Διοικήσεως με μονίμους μεμονωμένως είτε δια της καταργήσεως ολοκλήρου της δημοσίας υπηρεσίας στην οποία ανήκει η θέση, μπορεί ο υπάλληλος να απολυθεί ή να τοποθετηθεί σε άλλη υπηρεσία (βλ. ΣΕ 1033/1977 Ολομ., 466/1984). Επί απολύσεως δε δημοσίου υπαλλήλου συνεπεία καταργήσεως όλων των ομοιοβάθμων θέσεων μιας υπηρεσίας δεν απαιτείται προηγούμενη απόφαση υπηρεσιακού

./.

συμβουλίου. Εξάλλου, ο κοινός νομοθέτης, κατά την επιλογή των διαφόρων τρόπων ρύθμισης, πρέπει να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας, δηλαδή να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των υπαλλήλων και να θεσπίζει κανόνες με αντικειμενικά κριτήρια (πρβλ. ΣΕ 2307, 2841/1988).

9. Επειδή, εν προκειμένω, κατά τα ήδη εκτεθέντα, η κατάρτιση των προσωποπαγών θέσεων των μονίμων υπαλλήλων, που υπηρετούσαν με διαρκή απόσπαση στις Ν.Α., ήταν συνέπεια της καταργήσεως, με το άρθρο 39 του ν. 2218/1994, των δημοσίων πολιτικών υπηρεσιών που συγκροτούσαν τη νομαρχία ως αποκεντρωμένη μονάδα της κρατικής διοικήσεως. Εφόσον δε η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου περιήλθε στην αρμοδιότητα των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων εξέλιπε η ανάγκη διατήρησεως των αντιστοιχών οργανικών θέσεων της κρατικής διοικήσεως. Μετά την κατάρτιση των προσωποπαγών αυτών θέσεων ο νομοθέτης μπορούσε να προβλέψει την απόλυση ή την τοποθέτηση των υπαλλήλων που κατείχαν τις συγκεκριμένες θέσεις σε άλλη υπηρεσία. Αντί τούτου με την επίμαχη διάταξη του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 επιλέγει την μετάταξη των υπαλλήλων αυτών σε κενές οργανικές θέσεις των Ν.Α. και σε αντίστοιχους κλάδους και, αν δεν υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις ή αντίστοιχοι κλάδοι, σε προσωποπαγείς θέσεις ή και σε προσωρινούς κλάδους, που συνιστώνται αυτοδίκαια, με την έναρξη ισχύος του νόμου. Η μετάταξη γίνεται με το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει ο μετατασσόμενος, με την τυχόν διατηρούμενη σε αυτό διαφορά. Οι μετατασσόμενοι και μετά τη μετάταξή τους, υπάγονται στα ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που υπάγονταν και πριν από τη μετάταξη. Ακολουθούν το μισθολογικό καθεστώς και λαμβάνουν όλα τα επιδόματα που έχουν οι υπάλληλοι του υπουργείου από το οποίο προέρχονται. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνουν τις αποδοχές με όλα τα επιδόματα που προβλέπει το καθεστώς της Ν.Α. για υπαλλήλους με τα ίδια τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και την ίδια εργασία, εφόσον αυτές είναι ανώτερες. Ενόψει των ρυθμίσεων αυτών του νόμου οι θέσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στις οποίες μετατάσσονται οι εκκαλούντες είναι κατ' ουσίαν,

./.

από απόψεως αντικειμένου, καθιζόντων και αποδοχών, όμοιες προς τις καταργούμενες (βλ. ΣΕ 3807/1972). Οι δε μετατασσόμενοι ως μόνιμοι υπάλληλοι νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου εξακολουθούν να απολαύουν της συνταγματικής προστασίας της μονιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 6 του Συντάγματος. Με τα δεδομένα αυτά ο λόγος εφέσεως, σύμφωνα με τον οποίο η διάταξη του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 αντίκειται προς τη διάταξη του άρθρου 103 παρ. 4 του Συντάγματος ως εκ του ότι οι εφεσεύοντες επέλεξαν από την αρχή της σταδιοδρομίας τους να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ενώ με την αυτοδικαία μετάταξη κατέστησαν υπάλληλοι Ν.Α., δηλαδή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

10. Επειδή, ναί μεν η μετάταξη αναλύεται θεωρητικώς σε απόλυση από μία θέση και διορισμό σε ομοίοβαθμη θέση άλλης υπηρεσίας της Διοικήσεως, η μεταβολή όμως αυτή επέρχεται χωρίς κάποια διακοπή της υπαλληλικής ιδιότητας του μετατασσόμενου δεδομένου ότι και οι δύο πράξεις συμπίπτουν χρονικώς. Συνεπώς, επί μετατάξεως δεν πρόκειται περί μεταβολής της καταστάσεως του υπαλλήλου εξ εκείνων για τις οποίες υφίσταται η ειδική προστασία του άρθρου 103 παρ. 4 του Συντάγματος, το οποίο επιβάλλει απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου μόνο για την απόλυση εκείνη η οποία επάγεται λύση της υπαλληλικής σχέσεως (βλ. ΣΕ 1704-1706, 1713/1955, 1236/1958). Εξάλλου, εν προκειμένω, οι θέσεις του προσωπικού που υπηρετούσε με απόσπαση είχαν ήδη διαχωριστεί με την παράγρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994 έναντι των θέσεων των Κεντρικών Υπηρεσιών των Υπουργείων δοθέντος ότι εκδόθηκαν δύο φορές (με βάση το άρθρο 39 παρ. 4 του ν. 2218/1994 και με βάση την παράγρ. 18 του δεύτερου άρθρου του ν. 2683/1999) διαπιστωτικές πράξεις κατατάξεώς τους σε προσωποπαγείς θέσεις χωρίς οι πράξεις αυτές να αμφισβητηθούν από τους εκκαλούντες. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος εφέσεως, σύμφωνα με τον οποίο έσφαλε η εκκαλουμένη απόφαση η οποία δέχθηκε ότι για την αυτοδικαία μετάταξη των εκκαλούντων δεν απαιτείτο να τηρηθεί προηγουμένως ο ουσιώδης τύπος της προηγουμένης αποφάσεως τού οικείου υπηρεσιακού

./.

συμβουλίου του Υπουργείου και κατά τον οποίο η τήρηση του ουσιώδους κατά τους εκκαλούντες αυτού τύπου απαιτείτο αφ' ενός μεν γιατί η μετάταξη του δημοσίου υπαλλήλου αναλύεται σε απόλυση από τη θέση που κατέχει και στο διορισμό του στη θέση στην οποία μετατάσσεται και αφ' ετέρου διότι κατά τους ίδιους εκκαλούντες έπρεπε να συγκριθούν από τα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια με τους υπόλοιπους ομοίοβαθμους υπαλλήλους του Υπουργείου τους.

11. Επειδή, η μετάταξη, ως υπηρεσιακή μεταβολή, δεν εμπίπτει κατ' αρχήν στην ειδική προστασία του άρθρου 103 παρ. 4 του Συντάγματος (βλ. ΣΕ 1704-06, 1713/1955), συνεπάγεται όμως ουσιώδη μεταβολή της υπηρεσιακής καταστάσεως του μόνιμου υπαλλήλου και όταν προβλέπεται χωρίς τη συναίνεση αυτού αποτελεί μέτρο εξαιρετικής φύσεως και είναι επιτρεπτή μόνο εφόσον προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου προς εξυπηρέτηση υπηρεσιακής ανάγκης (πρβλ. ΣΕ 1236/1958, 393/1959, 1562/1973). Εν προκειμένω, ενόψει του ότι το μέτρο των αυτοδικαίων μετατάξεων υπαγορεύθηκε από την ανάγκη του οργανωτικού επανασχεδιασμού των Υπουργείων και των Ν.Α. και την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούσε το ιδιόρρυθμο καθεστώς της διαρκούς απουσίας των ήδη μετατασσόμενων υπαλλήλων επιτρεπτός προβλέφθηκε η διενέργεια των επιδικών μετατάξεων, ανεξαρτήτως της βουλήσεως των υπαλλήλων αυτών, όσα δε αντίθετα ισχυρίζονται οι εκκαλούντες με την κρινόμενη έφεση είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

12. Επειδή, εν προκειμένω, κατά τα ήδη εκτεθέντα, οι θέσεις του προσωπικού που υπηρετούσε με απόσπαση στις Ν.Α., είχαν ήδη διαχωριστεί πρώτα με την παράγρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994 και εν συνεχεία με την παράγρ. 18 του δεύτερου άρθρου του ν. 2683/1999 έναντι των θέσεων των ομοίοβαθμων υπαλλήλων των Κεντρικών Υπηρεσιών (Κ.Υ.) των Υπουργείων και είχαν εκδοθεί αντίστοιχες διαπιστωτικές πράξεις κατατάξεως του ως άνω προσωπικού σε προσωποπαγείς θέσεις χωρίς οι πράξεις αυτές να αμφισβητηθούν από τους εκκαλούντες. Επομένως, ο λόγος εφέσεως σύμφωνα με τον οποίο έπρεπε να προηγηθούν των επιδικών αυτοδικαίων μετατάξεων

./.

αποφάσεις του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου το οποίο θα έκρινε ποιοι εκ του συνόλου των ομοιοβάθμων υπαλλήλων κάθε Υπουργείου έπρεπε να μεταταθούν και ότι η επίδικη ρύθμιση του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 αντιβαίνει στη συνταγματική αρχή της ισότητας ως εκ του ότι επιφυλάσσει διαφορετική μεταχείριση για το προσωπικό εκείνο που υπηρετούσε με απόσπαση στις Ν.Α. έναντι εκείνου των Κ.Υ. των Υπουργείων πρέπει να απορριφθεί ως στηριζόμενος επί εσφαλμένης προϋποθέσεως. Επίσης, απορριπτός ως στηριζόμενος επί εσφαλμένης βάσεως είναι και ο ισχυρισμός των εκκαλούντων σύμφωνα με τον οποίο σκοπός των αυτοδικαίων μετατάξεων του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 είναι η απαλλαγή της Πολιτείας από τον μεγάλο αριθμό των υπαλλήλων των Υπουργείων, προκειμένου τα τελευταία να μετατραπούν σε μικρά και ευέλικτα οργανωτικά σχήματα και ότι κατά παράβαση της συνταγματικής αρχής της ισότητας επελέγησαν τυχαία όσοι ευρέθησαν να υπηρετούν το έτος 1994 στις αποκεντρωμένες νομαρχιακές υπηρεσίες, δεδομένου ότι, κατά τα ήδη εκτεθέντα στη σκέψη 7 της παρούσας αποφάσεως, ο σκοπός των αυτοδικαίων μετατάξεων με βάση την επίμαχη διάταξη ήταν η ανάγκη αντιμετώπισεως των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργήσε στη δημόσια Διοίκηση η παράταση του ιδιόρρυθμου υπηρεσιακού καθεστώτος των υπαλλήλων με διαρκή απόσπαση. Περαιτέρω, δε, επιπρεπώς εξαιρέθηκαν από τις αυτοδικαιες μετατάξεις όσοι εκ των αρχικώς υπηρετούντων στις Ν.Α. υπαλλήλων με διαρκή απόσπαση είχαν κριθεί και είχαν, κατά τη δημοσίευση του ν. 2910/2001, επιλεγεί ως προϊστάμενοι τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 77 του ν. 2910/2001, διατηρούν την προσωποπαγή θέση που κατέχουν στο Υπουργείο που υπηρετούν. Και τούτο διότι οι εν λόγω υπάλληλοι με την επιλογή και τοποθέτησή τους ως προϊστάμενοι σε οργανικές μονάδες των Υπουργείων έπαισαν να παρέχουν υπηρεσίες στις Ν.Α. με σχέση διαρκούς αποσπάσεως και, συνεπώς, τελούσαν υπό διαφορετικές συνθήκες σε σχέση με τους υπαλλήλους οι οποίοι μετετάγησαν αυτοδικαίως με την επίμαχη ρύθμιση.

13. Επειδή, στο άρθρο 102 παρ. 1 περιод. δ' του Συντάγματος ορίζεται

./.

ότι «Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους», στο δε άρθρο 77 παρ. 1 περιод. ε του ν. 2910/2001 ότι, «Για την αυτοδικαία μετάταξη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Νομάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Με βάση την τελευταία διάταξη εκδόθηκε η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 2797/19.7.2001 απόφαση του Νομάρχη Βοιωτίας, με την οποία διαπιστώθηκε η μετάταξη των εκκαλούντων από το Υπουργείο Γεωργίας του οποίου ήταν υπάλληλοι στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Βοιωτίας, κατά κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα και βαθμό, από 2.5.2001, η απόφαση δε αυτή δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 266, τ. ΝΠΔΔ). Με τα δεδομένα αυτά επιπρεπώς ανατέθηκε στον οικείο Νομάρχη η αρμοδιότητα εκδόσεως της διαπιστωτικής πράξεως για την αυτοδικαία μετάταξη των ως άνω υπαλλήλων και συνεπώς αρμοδίως εν προκειμένω εκδόθηκε η διαπιστωτική πράξη περί αυτοδικαίας μετατάξεως των εκκαλούντων από το Νομάρχη Βοιωτίας. Όσα αντίθετα ισχυρίζονται με την κρινόμενη έφεση οι εκκαλούντες είναι απορριπτά ως αβάσιμα.

14. Επειδή, ενόψει του ότι παρέχεται στο νομοθέτη η ευχέρεια (βλ. ΣΕ 2934/1993, 1715/1983 Ολομ.), κατ' εκτίμηση του προσηφορότερου τρόπου οργανώσεως και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης για την καλύτερη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, να καταργεί οργανικές θέσεις και σε περίπτωση καταργήσεως της κατεχομένης από τον υπάλληλο θέσεως να τον απολύει ή να τον τοποθετεί σε άλλη υπηρεσία, η επιλογή του μέτρου των αυτοδικαίων μετατάξεων, που υπαγορεύθηκε από την ανάγκη του οργανωτικού επανασχεδιασμού των Υπουργείων και των Ν.Α. και την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούσε το ιδιόρρυθμο καθεστώς της διαρκούς αποσπάσεως των ως άνω υπαλλήλων, δεν παρίσταται καταδής/ως αυθαίρετη και απολύτως απρόσφορη προς επίτευξη του επιδιωκόμενου νομοθετικού σκοπού (πρβλ. ΣΕ 1512, 4230/2002, 866/2001). Επομένως, δεν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, όπως αβασίμως προβάλλεται με την κρινόμενη έφεση, η

./.

περαιτέρω δε αμφισβήτηση ενώπιον των δικαστηρίων, των ουσιαστικών επιλογών του νομοθέτη ως προς το προκρίεο μέσο επιτεύξεως του νομοθετικού σκοπού είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη. Ενόψει δε και του ότι, κατά τα ήδη εκτεθέντα, οι επιδικες ρυθμίσεις του άρθρου 77 του ν. 2910/2001 δεν θίγουν το περιεχόμενο της συνταγματικής προστασίας της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, οι αυτοδικαίες μετατάξεις των εκκαλούντων δεν παρίστανται αντίθετες προς την αρχή της προστατευομένης εμπιστοσύνης όπως αβασίμως προβάλλεται με τον αντίστοιχο λόγο εφέσεως.

15. Επειδή, προβάλλεται, τέλος, ότι έσφαλε η εκκαλουμένη απόφαση, η οποία έκρινε ότι η επιδική ρύθμιση περί αυτοδικαίας μετατάξεως των εκκαλούντων στις Ν.Α. δεν προσκρούει στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 1 του Συντάγματος περί προστασίας της οικογένειας. Δεδομένου όμως ότι οι εκκαλούντες ούτε με την αίτηση ακυρώσεως ούτε με την κρινόμενη έφεση συγκεκριμενοποιούν την οικογενειακή τους κατάσταση ούτε αναφέρουν αν οι οικογένειές τους είναι εγκατεστημένες εκτός της περιφέρειας της Ν.Α. Βοιωτίας και έτσι δεν προσδιορίζουν την βλάβη που υφίστανται τα συμφέροντά τους από τις ρυθμίσεις της επιδικού διατάξεως, ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος προεχόντως ως αορίστος προβαλλόμενος. Άλλωστε, η προστασία της οικογένειας και της μητρότητας δεν έχει συγκεκριμένο πάντοτε περιεχόμενο αλλά οι ειδικότερες μορφές προστασίας και η έκτασή της καθορίζονται από τον κοινό νομοθέτη μέσα στα όρια που διαγράφουν οι άλλες συνταγματικές διατάξεις και αρχές (βλ. ΣΕ 12/1999).

16. Επειδή, μη προβαλλόμενου άλλου λόγου εφέσεως αυτή πρέπει να απορριφθεί.

Διάταυτα

Απορρίπτει την κρινόμενη έφεση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου, και

Επιβάλλει στους εκκαλούντες συμμετρως τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

ΒΕΣ: Π.Μ.Μ.Ε.
12-1-05

./.

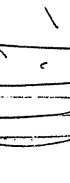
Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 14 Ιουνίου 2005

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρούπουλος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Δ. Μουζάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005.

Ο Προεδρεύων Αντιπροέδρος

Π.Ζ. Φκώρος

Η Γραμματέας

Δ. Πετράδη

./.

Διοικ. αρχειοθ
 Συμβολική κληρονομία

Αριθμός 2655/1987
 ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
 ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συγκείμενον εκ των μελών αυτού Θ. Κουρουσοπούλου, Προέδρου, Κ. Μ. Χαλαζωνίτης, Φ. Κατζούρου, Δ. Μαργαρίτη, Σ. Γιάγκα, Γ. Κουνταζή, Τ. Κουνδούρου, Ιω. Τζεβελεκάκη, Γ. Κουβελάκη, Χ. Μακρίδη, Κ. Γ. Χαλαζωνίτη, Χ. Γεραρή, Γ. Κοσμά, Γ. Δεληγιάννη, Ν. Παπαδημητρίου, Συμβούλων της Επικρατείας, Κ. Μενουδάκου και Ειρ. Σαρπ. Παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Συνεδριάσαν δημοσία εν τω ακροατηρίω του τη 10η Απριλίου 1987, παρόντος και του Γραμματέως Φ. Καμπάνη, ίνα επιλύση το διά της υπ' αριθμ. 222/87 αποφάσεως του Α' Τμήματος παραπεμφθέν ενόπιον αυτής μείζονος σπουδαιότητος και γενικωτέρας σημασίας ζήτημα, προκύψαν εκ της από 10ης Απριλίου 1986 αιτήσεως:

τ η ς Λ.Ε. "ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ" εδρευούσης εν Αθήναις (Λαβάκη 10), παραστάσης διά του πληρεξουσίου της δικηγόρου Κως. Χασάπη (Α.Τ. 589/87), δυνάμει πληρεξουσίου, κ α τ ά της Δημοσίας Επιχειρήσεως Αστικών Συγκοινωνιών (Ε.Α.Σ.), εδρευούσης εν Αθήναις (Λεωφ. Ιωνίας 166-168), παραστάσης δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Αντων. Παπαδάτου (Α.Τ. 1058/87), δυνάμει πληρεξουσίου, όστις διώρισεν επ' ακροατηρίου και τον δικηγόρον Επαμ. Σπηλιωτόπουλον (Α.Τ. 643/87),

π ε ρ ί αναιρέσεως της υπ' αριθμ. 312/1986 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Α κ ο ύ σ α ν του Εισηγητού, Συμβούλου της Επικρατείας Φ. Κατζούρου, αναγνόντος και αναπτύξαντος την έκθεσιν αυτού.

Α κ ο ύ σ α ν του πληρεξουσίου της αναιρεσειούσης Αωνόμου εταιρείας, αναπτύξαντος και προφορικώς τους λόγους της υπό κρίσιν αιτήσεως και αιτησαμένου την παραδοχήν αυτής και των πληρεξουσίων της αναιρεσιβλήτου Δημοσίας Επιχειρήσεως, αιτησαμένων την απόρριψιν ταύτης.

Ι δ ό ν τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σκεφθέν κατά τον Νόμον

Επειδή διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, παραπεμφθείσης διά της υπ' αριθμ. 222/1987 αποφάσεως του Α' Τμήματος εις την Ολομέλειαν λόγω της μείζονος σπουδαιότητος και γενικωτέρας σημασίας αυτής, κατά το άρθρον 14 παρ. 2 περ. β' του ν.δ. 170/1973, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 16 του ν. 702/1977, διά την οποίαν δε κατεβλήθησαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολον κατά το υπ' αριθμ. 8540765 του έτους 1986 γραμμάτιον του Ταμείου Δικαστικών Εισπραξέων Αθηνών και τα υπ' αριθμ. 276985, 276996, και 342842 ειδικά γραμμάτια παραβόλου, η αιτούσα ανώνυμος τεχνική εταιρία διώκει την αναίρεσιν της υπ' αριθμ. 312/1986 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, εκδοθείσης κατά την διαδικασίαν του άρθρου 17 του ν.δ. 1266/1972, διά της οποίας απερρίφθη ως αβάσιμος προσφυγή αυτής έχουσα ως αντικείμενον α) την ακύρωσιν της υπ' αριθμ. 9955 από 8ης Ιουλίου 1985 αποφάσεως του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της αναιρεσιβλήτου δημοσίας επιχειρήσεως, αποτελούσης νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, διά της οποίας απερρίφθη αίτησις θεραπείας της αιτούσης κατά της υπ' αριθμ. 5854 από 5ης Απριλίου 1985 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβούλου μονίμου απασχολήσεως ο οποίος, αποτελών την ιεραρχικώς προϊσταμένην αρχήν της διευθυνούσης τα έργα υπηρεσίας, είχε απορρίψει ένστασιν της ίδιας ανωνόμου εταιρίας κατά του υπ' αριθμ. 334/Φ.47 από 4ης Μαρτίου 1985 εγγράφου της Διευθύνσεως Έργων της αναιρεσιβλήτου επιχειρήσεως περί του ότι εις τας υποχρεώσεις της αιτούσης τας απορρεούσας εκ της από 15ης Ιουλίου 1983 συμβάσεως μεταξύ τούτων περιλαμβάνετο και η υποχρέωσις προμηθείας ωρισμένων εξαρτημάτων του συστήματος παραγωγής καυσαερίων του υπό της αιτούσης ανεγειρομένου εις εκτέλεσιν της συμβάσεως ταύτης αμαξοστασίου και β) την αναγνώρισιν ότι αυτή δεν υπείχε κατά την σύμβασιν τοιαύτην υποχρέωσιν αλλ' ότι η προμήθεια των εξαρτημάτων τούτων εβάρυνε την αναιρεσιβλήτον επιχειρήσιν ως κυρίαν του έργου.

Επειδή το ν.δ. 1266/1972 "περί εκτελέσεως των δημοσίων έργων" προβλέπει εις το άρθρον 1 παρ. 1 ότι δημόσια έργα είναι τα πάσης φύσεως καθ' οιονδήποτε τρόπον συνδεόμενα μετά του εδάφους ή παντός εν γένει ακινήτου τεχνικά έργα, τα εκτελούμενα υπό του Δημοσίου ή υπό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ως και των οργανισμών και επιχειρήσεως κοινής ωφελείας, εις την παρ. 1 του άρθρου 17 ότι πάσα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών διαφορά, προκύπτουσα ίδια είτε εκ της τεχνικής των τοιούτων έργων

εκτελέσεως είτε εκ της ερμηνείας και εκτελέσεως της συμβάσεως, ως και των μεταγενεστέρων διά νόμου ή συμφωνίας τροποποιήσεων αυτής, είτε εκ της καθ' οιονδήποτε τρόπον επερχομένης λύσεως της συμβάσεως, αφορώσα είτε εις τον καθορισμόν της αξίας των εκτελεσθεισών εργασιών ως και την καταβολήν αυτής, είτε εις τον καθορισμόν και την καταβολήν συμβατικών ή νομίμων αποζημιώσεων και γενικώς πάσα διαφορά οιασδήποτε φύσεως, προκύπτουσα εκ συμβάσεως αφορώσης εις την κατασκευήν δημοσίου έργου, κατά την διάρκειαν ή μετά την οπωσδήποτε λύσιν αυτής, λύεται διά της δικαστικής οδού, και εις την παρ. 2 του άρθρου τούτου ότι αρμόδιον προς εκδίκασιν των κατά την παρ. 1 διαφορών είναι το εφετείου της περιφερείας όπου κείται το έργον (.....), αφ' ετέρου δε ορίζει εις την παρ. 3 του αυτού άρθρου ότι η υπόθεσις συζητείται ενώπιον του εφετείου οριζομένης δικασίμου το συντομώτερον δυνατόν (.....) και ότι το εφετείου εκδίδει της απόφασιν του το ταχύτερον, αι δε αποφάσεις αυτού δεν υπόκεινται εις αναίρεσιν.

Επειδή, εξ ετέρου, διά του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 1406/1983, υπήχθησαν εις την δικαιοδοσίαν των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων όλοι οι διοικητικάί διαφοραί ουσίας αι οποίαι δεν είχαν μέχρι τότε υπαχθή εις αυτήν, και ειδικώς αι κατά την παρ. 2 του άρθρου τούτου διαφοραί αι αναφυόμεναι κατά την εφαρμογήν, μεταξύ άλλων, (περ. ι') και των **διοικητικών συμβάσεων**, το δε άρθρον 7 του νόμου τούτου προβλέπει εις την παρ. 1 ότι επί των διαφορών της περιπτώσεως ι' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου τούτου (δηλαδή επί των διαφορών εκ **διοικητικών συμβάσεων**) εφαρμόζονται αναλόγως και αι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 1266/1972, εκτός της τελευταίας περιόδου αυτής, εις την παρ. 2 ότι αι διαφοραί αύται δικάζονται εις πρώτον και τελευταίον βαθμόν υπό του τριμελούς διοικητικού εφετείου και εις την παρ. 3 ότι κατά τόπον αρμόδιον δικαστήριον είναι εκείνο εις της περιφέρειαν του οποίου κατηρτίσθη η σύμβασις, συνεπώς ο κατά την τελευταίαν περίοδον της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν.δ. 1266/1972 αποκλεισμός της αναίρεσεως επί των κατά την διάταξιν ταύτην διαφορών κατηργήθη από της περιελεύσεως των διαφορών τούτων εις τα διοικητικά εφετεία, των οποίων αι αποφάσεις υπόκεινται εις αναίρεσιν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τα άρθρα 53 και επ. του ν.δ. 170/1973, ως τροποποιήθησαν. Εις τα ανωτέρω δεν ήσκησεν επιρροήν ο επιγενόμενος ν. 1418/1984 το μεν, διότι, κατά το άρθρον 27 παρ. 1 αυτού, αι προγενέστεραι της ενάρξεως της ισχύος αυτού συμβάσεις (ως η μεταξύ των διαδίκων συναφθείσα) διέπονται υπό των μέχρι του νόμου τούτου ισχυουσών διατάξεων, το δε διότι, εν πάση περιπτώσει, διά του άρθρου 30 του ν. 1485/1985 ηρμηγύθη αυθεντικώς το άρθρον 13 του ν. 1418/1984 και επεφυλάχθη ή κατά τα άρθρα 1 και 7 του ν. 1406/1983 αρμοδιότης των διοικητικών δικαστηρίων επί των διαφορών εκ του μνησθέντος άρθρου 13 του ν. 1418/1984 (αντιστοίχου προς το άρθρον 17 του ν.δ. 1266/1972), όθεν η υπό κρίσιν αίτησις, ασκηθείσα εμπροθέσμως την 11ην Απριλίου 1986 (δεδομένου ότι η προσβαλλομένη απόφασις επεδόθη εις την αιτούσαν ανώνυμον εταιρίαν την 10ην Μαρτίου 1986) ως και μετ' εννόμου συμφέροντος, είναι τύποις δεκτή.

Επειδή αι εκ **διοικητικών συμβάσεων** διαφοραί συνιστούν διοικητικάς διαφοράς ουσίας κατά την έννοιαν του άρθρου 94 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος και συνεπώς υφίστατο κατά την αυτήν συνταγματικήν διάταξιν υποχρέωσις υπαγωγής των διαφορών τούτων εις τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, προς εκπλήρωσιν δε της υποχρέωσεως ταύτης αι διαφοραί αύται υπήχθησαν εις την δικαιοδοσίαν των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων διά του μνησθέντος άρθρου 1 παρ. 2 περ. ι' του ν. 1406/1983, εξ ετέρου αι εκ συμβάσεων προς κατασκευήν δημοσίων έργων διαφοραί αποτελούν ειδικωτέρα κατηγορίαν των εκ **διοικητικών συμβάσεων** διαφορών, και συνεπώς και αύται συνιστούν διοικητικάς διαφοράς ουσίας κατά την έννοιαν του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος, ενδεικτικόν δε τούτου είναι ότι ήδη διά του άρθρου 1 παρ. 3 του από 7 (19) 14ης Μαΐου 1837 Διατάγματος "περί της αρμοδιότητος των τακτικών δικαστηρίων ως προς τας αμφισβητουμένας υποθέσεις" (ΦΕΚ 18) αι διαφοραί αύται είχαν εξαιρεθή της δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων προς τον σκοπόν της υπαγωγής αυτών εις τα τότε μέλλοντα να συσταθούν διοικητικά δικαστήρια (καταργηθέντα ακολούθως διά του άρθρου 101 του Συντάγματος του έτους 1844), όθεν υφίστατο υποχρέωσις μεταφοράς και των διαφορών τούτων εις τα διοικητικά δικαστήρια κατά τα υπό του άρθρου 94 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος οριζόμενα και επομένως το διά του πρώτου και δευτέρου λόγου αναίρεσεως προβαλλόμενον παράπονον ότι ο ν. 1406/1983 αντίκειται εις τας παρ. 1 και 3 του άρθρου 94 του Συντάγματος καθ' ό μέρος μετέφερε τας διαφοράς ταύτας εκ των πολιτικών εις τα διοικητικά εφετεία, διότι αι διαφοραί αύται έχουν καθ' εαυτάς αστικόν χαρακτήρα, είναι απορριπτέον ως αβάσιμον, το δε υπό της αιτούσης ανωνύμου εταιρίας περαιτέρω προβαλλόμενον ότι η κατά τα ανωτέρω μεταφορά των διαφορών τούτων οδηγεί εις

αχρησίαν τον κατά το άρθρον 17 παρ. 5 του ν.δ. 1266/1972 (ήδη άρθρον 13 του ν. 1418/1984) θεσμόν της παραγραφής εν επιδικία είναι αλυσιτελές διότι η μεταφορά των διαφορών από των πολιτικών εις τα διοικητικά εφετεία απετέλει υποχρέωσιν επιβαλλομένην υπό του Συντάγματος, η εκπλήρωσις της οποίας δεν δύναται να παρακαλυθῆ εκ του ότι διά της μεταφοράς ταύτης θα περιωρίζετο τυχόν η εφαρμογή διατάξεων προγενεστέρως υπό του κοινού νομοθέτου θεσπισθεισών.

Επειδή, ουχί ήττον, ως συμβάσεις προς κατασκευήν δημοσίων έργων εκ των οποίων γεννώνται διαφοραί υπαγόμεναι εις την δικαιοδοσίαν των διοικητικών εφετείων νοούνται ουχί πάσαι αι σύμβασεις αι συναπτόμεναι κατά την εκάστοτε νομοθεσίαν περί δημοσίων έργων, αλλά μόνον εκείναι αι οποίαι, ως εκ της φύσεως αυτών, έχουν διοικητικόν χαρακτήρα, και τούτο διότι η επί των διοικητικών διαφορών ουσίας δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων πηγάζει εξ αυτού του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος και συνεπώς ο κοινός νομοθέτης δεν δύναται, επεκτείνων την εφαρμογήν της νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημοσίων έργων και επί έργων μη εχόντων ως εκ της φύσεως αυτών τοιοῦτον χαρακτήρα, να μεταβάλῃ τα εκ του Συντάγματος όρια της δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων, λαμβανομένου δε υπ' όψει ότι και το άρθρον 95 παρ. 1 του Συντάγματος προβλέπει την ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ασκουμένην αίτησιν ακυρώσεως ως ένδικον μέσον στρεφόμενον κατά των πράξεων των διοικητικών αρχών (συμπεριλαμβανομένων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου), δεν δύναται να υπάρξῃ διοικητικὴ διαφορά εκ συμβάσεως προς κατασκευήν δημοσίου έργου, ἐπιίπτουσα εις την κατά το άρθρον 94 παρ. 1 του Συντάγματος, δικαιοδοσίαν των διοικητικών δικαστηρίων, όταν το έργο εκτελείται υπό ιδιώτου αναδόχου χάριν νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, το οποίον και είναι ο κύριος του έργου τούτου, έστω και εάν το νομικόν τούτο πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου αποτελεί δημοσίαν επιχείρησιν ή ανήκει εις το Δημόσιον, τα δε έργα διεκωνται κατά ειδικήν προβλεψιν του νόμου υπό των περί εκτελέσεως δημοσίων έργων διατάξεων, η τυχόν επέκτασις της δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων επί των τελευταίων τούτων διαφορών θα ωδήγει εις το άτοπον αύται μεν να εκδικάζωνται υπό των διοικητικών δικαστηρίων, ενώ ταύτα δεν θα εκέκτηντο δικαιοδοσίαν επί διαφορών εξ αξιώσεων προκυπτουσών εκ παρανόμων πράξεων των αυτών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, ως επίσης και εις το άτοπον ότι, ενώ αι εκ των συμβάσεων τούτων διαφοραί θα ενέπιπτον εις την δικαιοδοσίαν των διοικητικών δικαστηρίων, αι σχετιζόμεναι προς τας συμβάσεις ταύτας πράξεις των οργάνων των εν λόγω νομικών προσώπων δεν θα υπέκειντο, κατά το άρθρον 95 παρ. 1 του Συντάγματος εις προσβολήν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας δι' αιτήσεως ακυρώσεως, ως υπόκεινται αι αντίστοιχοι πράξεις των οργάνων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου/αν και κατά την γνώμην ενός μετ' αποφασιστικής γνώμης μέλους του Δικαστηρίου, η εξέλιξις της κρατικής δραστηριότητος παρακολουθείται επίσης και υπό της αναζητήσεως νέων μορφών οργανώσεως αυτής (δημοσίων επιχειρήσεων, οργανισμών κ.λπ.), η τοιαύτη όμως υπό μορφήν νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου οργανώσις της κρατικής δραστηριότητος δεν δύναται ν' αλλοιώσῃ τον δημοσίον χαρακτήρα των υπ' αυτών εκτελουμένων έργων, όταν ταύτα εκτελούνται, ως εν προκειμένω, προς εξυπηρέτησιν δημοσίου σκοπού, η υιοθέτησις δ' εξ άλλου ενός τοιούτου λειτουργικού κριτηρίου μετ' απολύτου συνεπειάς δεν ωδήγει εις το άτοπον αι διαφοραί εκ διοικητικών συμβάσεων να υπάγονται εις τα διοικητικά δικαστήρια και αι διαφοραί εκ παρανόμων πράξεων των οργάνων των ανωτέρω νομικών προσώπων να μη υπάγονται εις την δικαιοδοσίαν του Συμβουλίου της Επικρατείας, διότι, πλέον, επί τη βάσει του κριτηρίου τούτου, διοικητικά, αρχαί των οποίων αι πράξεις προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι εκείναι αι οποίαι εκδίδουν εκτελεστάς διοικητικάς πράξεις, υπό της έννοιας ότι δι' αυτών επέρχεται μεταβολή εις την υφισταμένην νομικήν κατάστασιν, συνεπώς, κατά την γνώμην ταύτην, ανεξαρτήτως της ενδεχομένης ιδιωτικού δικαίου οργανώσεως των νομικών προσώπων, αι υπό των οργάνων αυτών εκδιδόμεναι εκτελεσταί ατομικάι πράξεις προσβάλλονται δι' αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Επειδή, εν προκειμένω, η αναιρεσίβλητος επιχείρησις ιδρύθη διά του άρθρου 12 του ν. 588/1977, ως νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, αποτελεί δε δημοσίαν επιχείρησιν λειτουργούσαν χάριν του δημοσίου συμφέροντος, εφαρμόζει τας αρχάς της ιδιωτικής οικονομίας, διέπεται υπό των διατάξεων της περί ανωνύμων εταιριών νομοθεσίας, εκτός εάν άλλως ορίζεται εις τον νόμον τούτον και τα εις εκτέλεσιν τούτου εκδιδόμενα διατάγματα, ανήκει εξ ολοκλήρου εις το Ελληνικόν Δημόσιον, τελεί υπό την εποπτείαν και τον έλεγχον του Υπουργού Συγκοινωνιών, έχει ως σκοπόν την διά λεωφορείων εξυπηρέτησιν των συγκοινωνιακών αναγκών της περιοχής Αθηνών-Πειραιώς και περιχώρων και προβαίνει εις την προμήθειαν και εκμετάλλευσιν του διά την επίτευξιν

του σκοπού αυτής απαιτούμενου τροχαίου υλικού ως και εις την δημιουργίαν των απαιτητών εγκαταστάσεων συντηρήσεως, επισκευών και εν γένει εξυπηρετήσεως αυτού, και κατά πρόβλεψιν του άρθρου 1 του κατά τον εν προκειμένω κρίσιμον χρόνον ισχύοντος ν.δ. 1266/1972, εν συνδυασμώ προς το Διάταγμα 807/1979, υπό των διατάξεων περί δημοσίων έργων, πλην, εν όψει των ανωτέρω, αι διαφοραί αι γεννώμεναι εκ συμβάσεων συναπτομένων μεταξύ της επιχειρήσεως ταύτης και του αναδεχομένου την κατασκευήν τοιούτων εγκαταστάσεων ιδιώτου δεν εμπίπτουν εις την κατά το άρθρον 94 παρ. 1 του Συντάγματος και τα άρθρα 1 παρ. 2 περ. ι' και 7 παρ. 1 του ν. 1406/1983 δικαιοδοσίαν των διοικητικών δικαστηρίων.

Επειδή, συμφώνως προς τα προεκτεθέντα, η προσβαλλομένη απόφασις, καθ' ό μέρος το εκδόν ταύτην Διοικητικόν Εφετείων Αθηνών κατ' εσφαλμένην ερμηνείαν και εφαρμογήν των σχετικών διατάξεων έκρινεν εαυτό ως κεκτημένον δικαιοδοσίαν να δικάση επί της προσφυγής της αιτούσης ανωνύμου τεχνικής εταιρίας, αφορώσης, κατά τα εις την πρώτην σκέψιν, εις διαφοράν γεννηθείσαν εκ συμβάσεως συναφθείσης μεταξύ ταύτης και της αναιρεσιβλήτου δημοσίας επιχειρήσεως περί κατασκευής αμαξοστασίου προοριζομένου διά την εξυπηρέτησιν των αναγκών της επιχειρήσεως ταύτης αποβαίνει αναιρετέα διά τον και αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενον, προβαλλόμενον δ' άλλωστε και υπό της αιτούσης ανωνύμου εταιρίας, λόγον της υπερβάσεως εξουσίας, δεδομένου δ' ότι η υπόθεσις δεν χρήζει διευκρινήσεως κατά το πραγματικόν, δέον διά τον αυτόν λόγον ν' απορριφθή ως απαράδεκτος η το ανωτέρω αντικείμενον έχουσα προσφυγή της ανωνύμου ταύτης τεχνικής εταιρίας.

Επειδή, εν όψει των συνθηκών της υποθέσεως, δέον η αναιρεσίβλητος δημοσία επιχείρησις ν' απαλλαγή της δικαστικής δαπάνης κατά το άρθρον 39 παρ. 2 του ν.δ. 170/1973, τα δε έξοδα της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών δίκης δέον να συμψηφιστούν συμφώνως προς το, κατά το άρθρον 4 του ν. 1406/1983, εν προκειμένω εφαρμοστέον άρθρον 81 παρ. 3 του Διατάγματος 341/1978 λόγω υπάρξεως ευλόγου αμφιβολίας περί την έκβασιν της δίκης ταύτης.

Διά ταύτα

Δέχεται την υπό κρίσιν αίτησιν.

Αναιρεί την υπ' αριθμ. 312/1986 απόφασιν του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κατά τα εν τω σκεπτικώ.

Διατάσσει την απόδοσιν του παραβόλου.

Απαλλάσσει την αναιρεσίβλητον Δημοσία Επιχείρησιν Αστικών Συγκοινωνιών της δικαστικής δαπάνης της κατ' αναίρεσιν δίκης.

Δικάζον επί της από 5ης Σεπτεμβρίου 1985 προσφυγής της ανωνύμου εταιρίας υπό την επωνυμίαν "Ελληνικά Τεχνικά Έργα"

Απορρίπτει ταύτην και

Συμψηφίζει μεταξύ των διαδίκων την δικαστικήν δαπάνην της επί της προσφυγής δίκης.

Εκρίθη και απεφασίσθη εν Αθήναις τη 25η Απριλίου 1987.

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματεύς

Εδημοσιεύθη δ' αυτόθι εν δημοσία συνεδριάσει τη 18η Ιουνίου του ίδιου έτους.

Ο Πρόεδρος Η Γραμματεύς

??

??

??

??

1

-10-

Αριθμός 2655/1987

./.

./.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

ΠΔ 284/1988: Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο :1

Πληροφορίες Νομολογίας & Αρθρογραφίας :1

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 3

ΜΕΡΟΣ Α`

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α`

ΒΑΣΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Άρθρο 1.

1. Η Κεντρική Υπηρεσία (Κ.Υ) του Υπουργείου Οικονομικών διαρθρώνεται ως εξής:

- α) Πολιτικό Γραφείο Υπουργού.
- β) Πολιτικό Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού.
- γ) Πολιτικό Γραφείο Υφυπουργού.
- δ) Γραφείο Γενικού Γραμματέα.
- ε) Διεύθυνση Μελετών και Προγραμματισμού.
- στ) Διεύθυνση Πολιτικής Σχεδίασης Εκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ).
- ζ) Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων.
- η) Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών.
- θ) Γραφεία Υπηρεσιακών Συμβουλίων.
- ι) Γραφείο Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου.
- ια) Γραφείο Ανώτατης Επιτροπής Τελωνειακών Αμφισβητήσεων.
- ιβ) Δ1 Διεύθυνση Διοικητικού.
- ιγ) Δ2 Διεύθυνση Προσωπικού Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ).
- ιδ) Δ3 Διεύθυνση Προσωπικού Τελωνείων.
- ιε) Δ4 Διεύθυνση Προσωπικού Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.).
- ιστ) Δ5 Διεύθυνση Οικονομικού.
- ιζ) Δ6 Διεύθυνση Οικονομικού.
- ιη) Δ7 Διεύθυνση Νομοθετικού Συντονισμού και Κωδικοποιήσεων.
- ιθ) Δ8 Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων.
- ις) Δ9 Διεύθυνση Ελέγχων.
- κα) Δ10 Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας.
- κβ) Δ11 Διεύθυνση Εθνικών Κληροδοτημάτων.
- κγ) Δ12 Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος.
- κδ) Δ13 Διεύθυνση Φορολογίας Κεφαλαίου.
- κε) Δ14 Διεύθυνση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) και Ειδικών Φορολογιών.
- κστ) Δ15 Διεύθυνση Βιβλίων και Στοιχείων.
- κζ) Δ16 Διεύθυνση Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.
- κη) Δ17 Διεύθυνση Δασμολογική.
- κθ) Δ18 Διεύθυνση Τελωνειακών Οικονομικών Συστημάτων.
- λ) Δ19 Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών.
- λα) Δ20 Διεύθυνση Προϋπολογισμού.
- λβ) Δ21 Διεύθυνση Επεξεργασίας Σχεδίων Νόμων και Προεδρικών Διαταγμάτων.
- λγ) Δ22 Διεύθυνση Μισθών και Συντάξεων.
- λδ) Δ23 Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους.
- λε) Δ24 Διεύθυνση Λογαριασμών του Δημοσίου.
- λστ) Δ25 Διεύθυνση Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών.

λζ) Δ26 Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογικών Διατάξεων.

λη) Δ27 Διεύθυνση Τροφίμων και Περιβάλλοντος.

λθ) Δ28 Διεύθυνση Πετροχημικών και Βιομηχανικών Προϊόντων.

μ) Δ29 Διεύθυνση Χημική Φοροτεχνική.

μα) Δ30 Διεύθυνση Εφαρμογών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ).

μβ) Δ31 Διεύθυνση Εκμετάλλευσης Συστημάτων Η/Υ.

μγ) Δ32 Διεύθυνση Εισαγωγής και Ελέγχου Στοιχείων Η/Υ.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. και ΠΔ 156/2007, ΦΕΚ Α 199/23.8.2007, με το άρθρο 1 παρ.1 του οποίου ορίζεται ότι:

"Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (άρθρο 1 του π.δ. 284/1988 - Α` 128) συνιστάται Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας, η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης αυτού, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 2 του π.δ. 167/1996 (Α` 128)".

2.- Στο Υπουργείο Οικονομικών λειτουργούν κατά τις κείμενες διατάξεις:

α) Νομική Διεύθυνση, Τμήμα Φορολογίας Νομικής Διεύθυνσης και Γραφείο Δημοσιονομικό Νομικής Διεύθυνσης.

β) Γραφείο Παρέδρου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

γ) Υπηρεσία Εντελλομένων Εξόδων Υπουργείου Οικονομικών.

δ) Υπηρεσία Στατιστικής.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παρ.2 άρθρ.22 ΠΔ 79/1990 (Α 37) (διόρθ. ασφαμ. στο ΦΕΚ Α 48/1990) ορίστηκε ότι:

"Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.)

υπάγονται και οι παρακάτω Υπηρεσιακές μονάδες, προστιθέμενες στο άρθρο 1 του Π.Δ.284/88, ως εξής:

I. Δ/νσεις:α)Ν.Π.Δ.Δ.,β) Οικονομικού (Γ.Λ.Κ.),γ) Δημοσιονομικών Σχέσεων με Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

II. Οι Διευθύνσεις Συντάξεων.

III. Το ανεξάρτητο τμήμα διεκπεραίωσης - Αρχείου και Πληροφόρησης Πολιτών.

IV. Οι Υ.Ε.Ε. και τα Ειδικά Λογιστήρια των Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ.

εκτός των Υ.Ε.Ε. των Υπουργείων Αιγαίου και Μακεδονίας - Θράκης.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. ΠΔ 141/1992 για τη σύσταση Υπηρεσίας Εντελλομένων Εξόδων στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών. Σύσταση Διεύθυνσης Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με το άρθρο 7 ΠΔ 206/2001 ορίζεται ότι: 1. Οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) και το Ειδικό Λογιστήριο στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, που συνιστώνται με το παρόν Προεδρικό Διάταγμα προστίθενται στις Υπηρεσίες που συγκροτούν τη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής - Γ.Λ. Κράτους και υπάγονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρα 1 και 151 του Π.Δ. 284/88 και άρθρο 22 του Π.Δ. 79/90). 2. Των ανωτέρω Υπηρεσιών και των Τμημάτων αυτών προϊστανται υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ-Δημοσιονομικών και ΠΕ-Δημοσιονομικού (προσωρινός). 3. Η στελέχωση των ανωτέρω Υπηρεσιών γίνεται με υπαλλήλους που ήδη υπηρετούν στις υπάρχουσες οργανικές θέσεις της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής - Γ.Λ. Κράτους.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

ΠΔ 284/1988: Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο :2

Άρθρο 2.

1.- Τα Πολιτικά Γραφεία του Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργού και το Γραφείο Γενικού Γραμματέα συγκεντρώνουν τα αναγκαία στοιχεία για ενημέρωση του Υπουργού, του Αναπληρωτή Υπουργού, του Υφυπουργού και του Γενικού Γραμματέα κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, επιμελούνται για την αλληλογραφία τους γενικά και οργανώνουν την επικοινωνία αυτών με τις υπηρεσίες και το κοινό. (άρθρο 22 Ν. 1558/1985, Π.Υ.Σ. 88/1985 (ΦΕΚ 142/Α) και Υ.114/1986 απόφαση του Πρώθυπουργού (ΦΕΚ. 247/Β).

2.- Η Διεύθυνση Μελετών και Προγραμματισμού είναι αρμόδια για:

Παρακολούθηση της αλλοδαπής φορολογικής και δημοσιονομικής νομοθεσίας και γενικά της αλλοδαπής νομοθεσίας, που αφορά το Υπουργείο Οικονομικών της επιστημονικής κίνησης σε δημοσιονομικά και οικονομικά θέματα και διατύπωση σχολίων και παρατηρήσεων σε σχέση με τα όσα ισχύουν στην ημεδαπή.

Έρευνα για την κατάλληλη χρησιμοποίηση των δημοσιονομικών μέσων, για την επίτευξη των βασικών στόχων της δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, δηλαδή της κατανομής των φορολογικών βαρών και των πόρων, της διανομής του εισοδήματος, της σταθεροποίησης της οικονομίας (μείωση πληθωρισμού και ανεργίας) και της αύξησης του εθνικού προϊόντος.

Συγκέντρωση των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων, για τις παραπάνω έρευνες και μελέτες.

Έρευνα των επιπτώσεων των επί μέρους φόρων και δαπανών και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, σε σχέση με τους παραπάνω στόχους.

Ιεράρχηση αναγκών και καθορισμό προτεραιοτήτων για την εκπόνηση μελετών και προγραμμάτων ανάπτυξης της πληροφορικής σε όλους τους τομείς του Υπουργείου Οικονομικών.

Μέριμνα λειτουργίας των Συντονιστικών Συσκέψεων της παραγρ. 3 του άρθρου 128 και αξιοποίηση των πορισμάτων τους.

Υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων στην Πολιτική Ηγεσία, για κάθε θέμα του Υπουργείου Οικονομικών.

3.- Η Διεύθυνση Πολιτικής Σχεδίασης Εκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ) διέπεται, ως προς την διάρθρωση και τις αρμοδιότητες, από τις ειδικές διατάξεις, που ισχύουν κάθε φορά για αυτή.

4.- Το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων είναι αρμόδιο για :
Την προβολή, με κάθε πρόσφορο μέσο, της δραστηριότητας του Υπουργείου Οικονομικών σε όλους τους τομείς της αρμοδιότητάς του.

Την ενημέρωση των υπηρεσιών του Υπουργείου για τα δημοσιευόμενα σχόλια, προτάσεις, παράπονα, απόψεις σε θέματα αρμοδιότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου και τη μέριμνα απάντησης σε αυτά, την ανάλυση,

επεξήγηση και δικαιολόγηση των νέων φορολογικών, δασμολογικών, δημοσιονομικών και άλλων συναφών μέτρων του Υπουργείου.

Τη μέριμνα για την προμήθεια και διανομή στις υπηρεσίες του Υπουργείου, εφημερίδων, περιοδικών και διαφόρων εντύπων ελληνικής και ξένης προέλευσης, την οργάνωση συνεντεύξεων, φιλοξενιών, εθνικών εορτών και πολιτιστικών, γενικά, εκδηλώσεων στα πλαίσια των δημοσίων σχέσεων του Υπουργείου και συμμετοχή στις εορταστικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις των άλλων Υπουργείων.

Τη μέριμνα για την παραγωγή κινηματογραφικών τηλεοπτικών ταινιών, διαφανειών και φωτογραφιών, σε θέματα ενημερωτικού και πληροφοριακού περιεχομένου αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών.

5.- Το Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών είναι αρμόδιο για την υποδοχή και πληροφόρηση των πολιτών και εξέταση των παραπόνων και αιτημάτων τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και τα εποπτευόμενα απ' αυτό Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ.

Για τους σκοπούς αυτούς συνεργάζεται άμεσα με την Διεύθυνση Οργάνωσης του Υπουργείου.

6.- Τα Γραφεία Υπηρεσιακών Συμβουλίων είναι αρμόδια για την εξυπηρέτηση των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, την κατάρτιση και δακτυλογράφηση των Πρακτικών τη χορήγηση αντιγράφων και αποσπασμάτων στις αρμόδιες Διευθύνσεις και Τμήματα Προσωπικού και στους ενδιαφερόμενους και γενικά έχουν την μέριμνα της λειτουργίας των Υπηρεσιακών Συμβουλίων.

7.- Τα Γραφεία Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου και Ανωτάτης Επιτροπής Τελωνειακών Αμφισβητήσεων είναι αρμόδια για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση των ομώνυμων συλλογικών οργάνων και γενικά έχουν την μέριμνα για τα θέματα που ορίζονται ειδικότερα στα άρθρα 122 και 114 αντίστοιχα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

ΠΔ 284/1988: Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο :3

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 5

Προισχύσασες μορφές άρθρου :1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β`

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Άρθρο 3.

Δ1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

1.- Η Δ1 Διεύθυνση Διοικητικού διαρθρώνεται στα πιο κάτω Τμήματα:

- α) Τμήμα Γενικών Διοικητικών Θεμάτων.
- β) Τμήμα Προσωπικού Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.).
- γ) Τμήμα Λοιπού Προσωπικού.

δ) Τμήμα Εκπαίδευσης).

ε) Τμήμα Γραμματείας.

στ) Τμήμα Εκπαίδευσης Τελωνειακών Υπαλλήλων).

*** Τα τμήματα δ' και στ' (το οποίο είχε προστεθεί από την παρ.1 άρθρ.2 ΠΔ 511/1989 ΦΕΚ Α 218) καταργήθηκαν από την παρ.1 άρθρ.3 ΠΔ 146/1991 ΦΕΚ Α 60, διορθ.σφαλμ. στο ΦΕΚ Α 75/1991.

2.- Η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Διοικητικού αναφέρεται στα πιο κάτω θέματα, που κατανέμονται μεταξύ των τμημάτων, ως εξής:

- α) Τμήμα Γενικών Διοικητικών Θεμάτων.

Μέριμνα για την τοποθέτηση, μετακίνηση και μετάθεση των Προϊσταμένων που επιλέγονται με τη διαδικασία των διατάξεων, του άρθρου 9 παρ. 8 του Ν. 1586/1986 (ΦΕΚ. 37/Α), σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις και τα Τμήματά Προσωπικού.

Συγκέντρωση στοιχείων, από τα β και γ Τμήματα Προσωπικού και από τις Διευθύνσεις Προσωπικού και επεξεργασία αυτών, σχετικά με τις προσλήψεις και απόχωρήσεις υπαλλήλων όλων των κλάδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Μέριμνα για όλα τα θέματα - πλην των πράξεων διορισμού - που αφορούν στην πρόσληψη προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και κατανομή του κατά κλάδους.

Μέριμνα για όλα τα θέματα πρόσληψης και υπηρεσιακής κατάστασης του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του άρθρου 10 Ν. 1476/1984 (ΦΕΚ. 136/Α) και του Προσωπικού του άρθρου 30 Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ.137/Α).

Εκδότηση ημερησίων διαταγών και κοινοποίηση εγγράφων και εγκυκλίων, γενικής φύσης άλλων Υπουργείων.

Συντονισμός ενεργειών και επεξεργασία θεμάτων διοικητικής φύσης, γενικού ενδιαφέροντος.

Γενική αλληλογραφία, με όλα τα Υπουργεία για θέματα, που δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλης Διεύθυνσης ή Τμήματος του Υπουργείου.

Κίνηση διαδικασίας για την μετάκλιση εμπειρογνομόνων, για την εκπόνηση μελετών ή τη διενέργεια ερευνών, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μελετών και Προγραμματισμού.

Ελεγχος της προσέλευσης και αποχώρησης του προσωπικού της Κ.Υ. του Υπουργείου Οικονομικών.

Μέριμνα για την ιατρική εξέταση όλων των υπαλλήλων του Υπουργείου και την παρακολούθηση της πορείας της ασθένειας τους, καθώς και τον έλεγχο και θεώρηση των βιβλιαρίων νοσηλείας τους, από το Ιατρείο, το οποίο λειτουργεί και υπάγεται στο Τμήμα αυτό.

Κάθε άλλο θέμα, που δεν κατονομάζεται ρητά, είναι συναφές προς τα ανωτέρω αντικείμενα και δεν ανήκει στην αρμοδιότητα άλλης Διεύθυνσης, Υπηρεσίας ή Τμήματος του Υπουργείου Οικονομικών.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 1 του ΠΔ 511/1989 (Α 218):

"Οι αρμοδιότητες του (α) Τμήματος Γενικών Διοικητικών θεμάτων της Δ1 Διεύθυνσης Διοικητικού (άρθρ.3 παρ.2 εδάφ.α) που αφορούν όλα τα θέματα πρόσληψης και αποχώρησης του προσωπικού Τελωνειακών υπαλλήλων κάθε κατηγορίας ο έλεγχος προσέλευσης και αποχώρησης των Τελωνειακών υπαλλήλων της Κ.Υ. του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και η μέριμνα για την ιατρική εξέταση όλων των Τελωνειακών Υπαλλήλων του Υπουργείου και την παρακολούθηση της πορείας της ασθένειας τους, όπως και ο έλεγχος και η θεώρηση των βιβλιαρίων νοσηλείας τους από το Ιατρείο, μεταφέρονται και θα ασκούνται από το (α) Τμήμα Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού της Δ3 Διεύθυνσης Προσωπικού Τελωνείων (άρθρο 5 παρ.2 εδάφ.α)".

(β Τμήμα Προσωπικού Γενικού Χημείου του Κράτους).

*** Το εδάφιο β` καταργήθηκε από την παρ.1 άρθρου 1 ΠΔ 543/1989 κατά το οποίο : "Συνιστάται Δ/νση προσωπικού και Τεχνικής Υποστήριξης στην Κ.Υ. του Υπουργείου Οικονομικών στην οποία περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες που αφορούν θέματα του Γ.Χ.Κ. και που προβλέπονται από τα άρθρα 3,7,8,9,10 και 32 του Π.Δ. 284/1988...."

γ) Τμήμα Λοιπού Προσωπικού.

Μέριμνα για χειρισμό όλων των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των κλάδων που δεν υπάγονται, ως προς τα θέματα αυτά, στην αρμοδιότητα άλλης Διεύθυνσης ή Τμήματος Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και του προσωπικού των άρθρων 134 και 136.

Επεξεργασία στοιχείων για την αριθμητική σύνθεση και τις μεταβολές του ανωτέρω προσωπικού. Πρόβλεψη της αριθμητικής εξέλιξης αυτού και προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού, σε συνεργασία με το α` Τμήμα της Διεύθυνσης Διοικητικού.

Ετήσια θεώρηση των βιβλιαρίων νοσηλείας του προσωπικού της Κ.Υ. του Υπουργείου που ανήκει στους παραπάνω κλάδους υπαλλήλων, καθώς και θεώρηση αυτών σε κάθε μεταβολή.

Μέριμνα για τη στελέχωση της Κ.Υ. και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου, με το παραπάνω προσωπικό.

Μέριμνα για την τοποθέτηση και μετακίνηση των προϊσταμένων Διευθύνσεων, Τμημάτων και Αυτοτελών Γραφείων της Κ.Υ. και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου, που επιλέγονται από τους παραπάνω κλάδους και συνεργασία με το α` Τμήμα της ίδιας Διεύθυνσης, εφόσον πρόκειται για προϊσταμένους που επιλέγονται με τη διαδικασία των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. 8 του Ν. 1586/1986 (ΦΕΚ.37/Α).

δ) Τμήμα Εκπαίδευσης Προσωπικού.

Μέριμνα, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Προεδρίας της Κυβέρνησης,

Εθνικής Οικονομίας, καθώς και άλλα Υπουργεία, για τα θέματα που αφορούν την επιμόρφωση των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό.

Διακρίβωση, σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα Προσωπικού της Διεύθυνσης Διοικητικού και τις Διευθύνσεις Προσωπικού και με τις άλλες Διευθύνσεις της Κ.Υ., των αναγκών για επιμόρφωση του προσωπικού.

Οργάνωση και εκτέλεση προγραμμάτων επιμόρφωσης των υπαλλήλων.

Παρακολούθηση των μεταπτυχιακών σπουδών των υπαλλήλων και μέριμνα για την αξιοποίησή τους, σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα και Διευθύνσεις Προσωπικού.

ε) Τμήμα Γραμματείας.

Παραλαβή και πρωτοκόλληση κοινής και εμπιστευτικής αλληλογραφίας, αρμοδιότητας των Διευθύνσεων της Κ.Υ. Δακτυλογράφηση, παραβολή και αποστολή εγγράφων και γενικά εγκυκλίων των ανωτέρω πράξεων. Μέριμνα για τη δημοσίευση διαταγμάτων και υπουργικών πράξεων. Παραλαβή διανομή στις ανωτέρω υπηρεσίες φύλλων Εφημερίδας της Κυβέρνησης και τήρηση σειράς αυτής. Εκτύπωση και αναπαραγωγή εγκυκλίων και άλλων εγγράφων των παραπάνω υπηρεσιών.

Διαχωρισμός εγγράφων σε "εισερχόμενα", "επιστρεπτέα", "μένοντα στο αρχείο", καταχώριση και διανομή αυτών αρμοδίως, συσχέτιση και ταξινόμηση αυτών, τήρηση αρχείου εγγράφων, εγκυκλίων και σχετικών βιβλίων, καθώς και εγγράφων και φακέλων, κατά Διεύθυνση, ως και ειδικών αρχείων. Σύσταση πάγιας προκαταβολής χαρτοσήμου του Δημοσίου, καθώς και εντύπων, υπευθύνων δηλώσεων του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75/Α), για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Βεβαίωση από τον Προϊστάμενο του Τμήματος ή τον αναπληρωτή του της ακρίβειας αντιγράφων, φωτογραφικών ή φωτοτυπιών, οποιωνδήποτε εγγράφων και γενικά δικαιολογητικών, αντιπαραβάλλοντας τα με το επιδεικνυόμενο σχετικό πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο.

Μέριμνα για τη βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής του προσωπικού και των πολιτών. Μέριμνα για τη μετάφραση στην ελληνική ξενόγλωσσων κειμένων και αντίγραφα, που αναφέρονται σε θέματα αρμοδιότητας όλων των Διευθύνσεων και Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Οι ανωτέρω αρμοδιότητες κατανέμονται στα εξής Γραφεία:

I. Γραφείο Πρωτοκόλλησης, Διανομής Αλληλογραφίας και Τήρησης Πάγιας Προκαταβολής, Χαρτοσήμου.

II. Γραφείο Δακτυλογράφησης και Παραβολής Εγγράφων.

III. Γραφείο Διεκπεραίωσης, Αποστολής και Τήρησης Αρχείου Εγγράφων.

IV. Γραφείο Εκτύπωσης και Αποστολής Εγκυκλίου (RONEO) και Εντύπου Υλικού.

V. Γραφείο Μεταφραστικό και Παραβολής Ξενόγλωσσων Εγγράφων.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 1 του ΠΔ 79/1990 (Α 48):

Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων: (α) Γενικών Διοικητικών Θεμάτων και (ε) Γραμματείας της Δ1 - Διεύθυνσης Διοικητικού (άρθρο 3 παρ. 2 περιπτ. α και ε του π.δ. 284/88 Α 128) που αφορούν το προσωπικό του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, μεταφέρονται και ασκούνται από τα Τμήματα: (α) Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού και (β) Οικονομικών Παροχών, Μητρώου και Αρχείου αντίστοιχα, της Δ4 - Διεύθυνσης Προσωπικού Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 6).

Επίσης οι αρμοδιότητες της Δ6 - Διεύθυνσης Οργάνωσης (άρθρο 8 του π.δ. 284/88), όσον αφορά το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, μεταφέρονται και ασκούνται από τη Δ4 - Διεύθυνση Προσωπικού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), δια του (α) Τμήματος αυτής.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

ΠΔ 284/1988: Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών

Αρθρο :14

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 2

Αρθρο 14.

Δ12. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1.- Η Δ12 Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος διαρθρώνεται στα πιο κάτω Τμήματα:

α) Τμήμα Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.

β) Τμήμα Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και Πλοίων.

γ) Τμήμα Φορολογικών Κινήτρων, Συντελεστών Αποσβέσεων και Συντελεστών Κέρδους.

2.- Η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος αναφέρονται στα πιο κάτω θέματα, που κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων και των Γραφείων τους, ως εξής:

α) Τμήμα Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.

Κατεύθυνση και παρακολούθηση της εφαρμογής και της απόδοσης της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Μέριμνα για τη νομοθετική ρύθμιση θεμάτων φορολογίας φυσικών προσώπων.

Διατύπωση απόψεων για θέματα φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, που περιλαμβάνονται σε σχέδια νόμων άλλων Υπουργείων.

Επιμέλεια του σχεδιασμού των απαραίτητων εντύπων στη φορολογία εισοδήματος, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Οργάνωσης.

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος κατανέμονται στα εξής Γραφεία:

I. Γραφείο Επιβολής του Φόρου.

II. Γραφείο Πηγών του Εισοδήματος.

III. Γραφείο Φορολογικής Διαδικασίας.

β) Τμήμα Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και Πλοίων.

Κατεύθυνση και παρακολούθηση της εφαρμογής και της απόδοσης της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων, πλοίων με ελληνική σημαία και της εισφοράς του Ν. 29/1975 (ΦΕΚ.75/Α) για το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ) των πλοίων με ξένη σημαία.

Μέριμνα για τη νομοθετική ρύθμιση θεμάτων φορολογίας νομικών προσώπων.

Διατύπωση απόψεων για θέματα φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων, που περιλαμβάνονται σε σχέδιο νόμων άλλων Υπουργείων.

γ) Τμήμα Φορολογικών Κινήτρων, Συντελεστών Αποσβέσεων και Συντελεστών Κέρδους.

Κατεύθυνση και παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων, για τα φορολογικά κίνητρα στη φορολογία εισοδήματος, που θεσπίζονται από τους αναπτυξιακούς νόμους, τους φορολογικούς συντελεστές και τους συντελεστές αποσβέσεων.

Μέριμνα για τη νομοθετική ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητάς του.

Διατύπωση απόψεων σε αναπτυξιακούς νόμους άλλων Υπουργείων.

Κατάρτιση σχεδίων προϋπολογισμού εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος και πλοίων.

Ερευνα για τις συνθήκες λειτουργίας των διαφόρων κλάδων επιχειρήσεων και συγκέντρωση στοιχείων για τα οικονομικά αποτελέσματα, που επιτυγχάνονται από τις διάφορες επιχειρήσεις, κατά κατηγορίες, για τον καθορισμό των συντελεστών καθαρού ή μικτού κέρδους (αντικειμενικοποίηση της φορολογίας).

Μελέτη θεμάτων αποσβέσεων και επιμέλεια κατάρτισης των βασικών συντελεστών απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων των κάθε κατηγορίας επιχειρήσεων και ελευθερίων επαγγελματιών.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

N 1256/1982: ;ΠΟΛΥΘΕΣΙΑ - ΟΡΙΟ ΑΠΟΛΑΒΩΝ - ΕΛ.Σ.- Ν.Σ.Κ.- κλπ διατάξεις.

Άρθρο :1

Πληροφορίες Νομολογίας & Αρθρογραφίας :274

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 62

Πολυθεσία

Άρθρο 1

1.Απαγορεύεται στους λειτουργούς ή υπαλλήλους έμμισθους και άμισθους πολιτικούς και στρατιωτικούς ή μισθωτούς που απασχολούνται στο Δημόσιο και τα Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου του άρθρου 9 του Ν 1232/1982 για την "επαναφορά σε ισχύ τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν Δ. 4352/1964 και άλλες διατάξεις" και, άσχετα από τη φύση της σχέσεως που τους συνδέει με το Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο, να διορισθούν ή προσληφθούν και σε δεύτερη θέση ή απασχόληση στο δημόσιο τομέα αυτό, τόσο στην ημεδαπή, όσο και στην αλλοδαπή.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Η παρ.2 του άρθρου 5 του Ν.2303/1995 (Α 80) ορίζει ότι: "Στις ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 15 και της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου του ν. 2227/1994 (ΦΕΚ 129 Α`), εμπίπτουν, από την έναρξη της ισχύος τους, και οι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, καθώς και οι ιδιώτες, που διορίζονται στις προβλεπόμενες από τη διάταξη αυτή θέσεις και τα εξ ιδιωτών μέλη των συλλογικών οργάνων του δημόσιου τομέα, αντίστοιχα."

2. Ως δεύτερη θέση ή απασχόληση κατά την προηγούμενη παράγραφο δεν νοείται η συμμετοχή σε ειδικό διοικητικό δικαστήριο, ή συμβούλιο, ή επιτροπή ή ομάδα εργασίας, μόνιμης ή ευκαιριακής μορφής όταν η απασχόληση σ' αυτά δεν είναι πλήρης και έμμισθη.

"Επίσης ως δεύτερη απασχόληση δεν νοείται η απασχόληση που δεν είναι κατά πλήρες ωράριο εργασίας, εφόσον η καταβαλλόμενη γι' αυτή ακαθάριστη αμοιβή δεν υπερβαίνει το βασικό μισθό του 6ου βαθμού και το σύνολο των καθαρών τακτικών απολαβών και από τις δύο απασχολήσεις ή τη θέση και τη μερική απασχόληση δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του βασικού μισθού του 2ου βαθμού. Η πολλαπλή απασχόληση επιτρέπεται με τον περιορισμό ότι το σύνολο των καθαρών τακτικών απολαβών δεν μπορεί να υπερβαίνει το βασικό μισθό του 3ου βαθμού. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου αυτού περικόπτεται το επιπλέον από τις απολαβές της θέσης στο Δημόσιο και, αν και οι δύο θέσεις ή απασχολήσεις ανήκουν στο Δημόσιο, από τη χρονικά δεύτερη θέση ή απασχόληση".

***Τα εντός " " τελευταία εδάφια της παρ. 2 προσετέθησαν δια του άρθρου 21 παρ. 1 του Ν. 1400/1983, ΦΕΚ Α 156.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Κατά το άρθρο 24, παρ.4 του Ν.1735/1987 (Α 195):

"Για μια πενταετία από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, η απόσπαση υπαλλήλων του κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 δημόσιου τομέα στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης επιτρέπεται να γίνεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και χωρίς χρονικό περιορισμό, με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην υπηρεσία που ο

αποσπώμενος υπάλληλος ανήκει οργανικά. Οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού με απόσπαση στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης λογίζεται ότι αποσπάστηκαν κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και χωρίς χρονικό περιορισμό".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την 26985/11533/24 Μαρτ. - 22 Απρ. 1988 (Β` 233):

"Αντί των βασικών μισθών των βαθμών βου, 3ου και 2ου της κλίμακας της Διοικητικής Ιεραρχίας, που καταργήθηκε με το Ν. 1586/86 και που αναφέρονται στο άρθρο 21 του Ν. 1400/83, θα παίρνονται υπόψη αντίστοιχα, οι βασικοί μισθοί των μισθολογικών κλιμακίων 14, 9 και 8 του Ν. 1505/84".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την απόφ. 5057/7-13 Οκτ. 1988 (Β` 745) η ανωτέρω απόφαση επεκτάθηκε και στο προσωπικό της Βουλής για τον υπολογισμό των εξόδων κίνησης.

3. Η απαγόρευση ισχύει επίσης για:

α) τους αναπήρους μειωμένης οράσεως, ή τυφλούς για τους οποίους δεν συνυπολογίζεται το επίδομα ανικανότητας,

β) τους ιερείς, δασκάλους ή ιερείς καθηγητές που υπηρετούν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος,

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σχετικά με τη διατήρηση των θέσεων εφημερίων και εκπαιδευτικών, που κατέχουν ή κατείχαν πριν από την εφαρμογή του Ν. 1256/1982 κληρικοί, βλ. άρθρο 24 του Ν. 1400/1983 (Α` 156).

γ) τους πολυτέκνους, και

δ) τους συνταξιούχους που θεμελίωσαν δικαίωμα συντάξεως βάσει υπηρεσίας τους σε θέση του κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου δημόσιου τομέα, εφ' όσον οι ακαθάριστες αποδοχές όλων των πιο πάνω κατηγοριών υπερβαίνουν το όριο των 3/5 των ακαθάριστων αποδοχών του Προέδρου του Αρείου Πάγου.

***Το αρχικό τελευταίο εδάφιο της περίπτ. δ', το οποίο είχε προστεθεί από το άρθρο 25 του Ν. 1320/1983, καταργήθηκε από την περίπτ. δ' του άρθρου 31 του Ν. 1400/1983 (Α` 156).

"Προκειμένου για τους πολυτέκνους που υπερβαίνουν το παραπάνω όριο, επιτρέπεται η κατοχή δεύτερης θέσης ή απασχόλησης με περιορισμό των ακαθάριστων αποδοχών τους μέχρι του ορίου αυτού. Για όσους έχουν από τρία μέχρι τέσσερα ανήλικα παιδιά το όριο του προηγούμενου εδαφίου αυξάνεται στα 3/5 και για όσους έχουν από πέντε ανήλικα παιδιά και πάνω αυξάνεται στα 4/5".

***Τα εντός " " τελευταία εδάφια της παρ. 3 περ. δ' προσετέθησαν δια του άρθρου 21 παρ. 3, Ν. 1400/1983 (ΦΕΚ Α 156).

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παρ.2 του άρθρου 21 του Ν. 1400/1983 (Α` 156) ορίστηκε ότι τα μέλη της Ακαδημίας Αθηνών δεν υπάγονται στις διατάξεις των παρ. 1 και 3 του παρόντος άρθρου, μόνο για την ιδιότητά τους αυτή, χωρίς όμως εξαιρεση από τις διατάξεις του άρθρου 6 του ίδιου Νόμου.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Το άρθρο 146 του Ν. 2071/1992 (ΦΕΚ Α 123) ορίζει ότι: "Οι περιορισμοί της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 δεν ισχύουν για συνταξιούχους γιατρούς του δημόσιου τομέα και στρατιωτικούς, που διορίζονται στο Ε.Σ.Υ., εφόσον προηγουμένως παρατηθούν της συντάξεώς τους. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζεται και για τους υπηρετούντες στο Ε.Σ.Υ. συνταξιούχους γιατρούς, εφόσον παρατηθούν της συντάξεώς τους."

4. Για τους κατά την παρ. 1 δημοσίου τομέα λειτουργούς ή υπαλλήλους ή μισθωτούς και συνταξιούχους, είναι δυνατός ο διορισμός ή η πρόσληψη σε δεύτερη θέση ή απασχόληση, όταν πρόκειται, για κύριο και βοηθητικό διδακτικό προσωπικό των ανωτέρων και ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για εμπειρογνώμονες, ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς και για τους κατά τα άρθρα 50 του Ν. 993/1979 και 8 του Ν. 1232/1982 ειδικούς συμβούλους και επιστημονικούς συνεργάτες και ειδικούς επιστήμονες της Προεδρίας της Δημοκρατίας του Ν. 161/1975 καθώς και για μετακλητούς ή με θητεία λειτουργούς του άρθρου 9 του ίδιου νόμου, εφ' όσον συντρέχουν οι ειδικοί όροι και ουσιαστικές προϋποθέσεις που θα καθορίζονται για κάθε κατηγορία ή για κάθε περίπτωση με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως, Οικονομικών και του οικείου Υπουργού. Οι αποφάσεις αυτές δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, θα ορίζουν ακόμα τα προσόντα και το ποσοστό επί των αποδοχών της χρονικά δεύτερης θέσεως ή απασχολήσεως που θα δικαιούται να απολαμβάνει ο λειτουργός, υπάλληλος, μισθωτός ή συνταξιούχος που σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το όριο του άρθρου 6 του παρόντος.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παρ. 5 του άρθρου 21 του Ν. 1400/1983 (Α' 156) ορίστηκε ότι ο διορισμός ή η πρόσληψη σε δεύτερη θέση ή απασχόληση σε εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, γίνεται με απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου, χωρίς άλλη διαδικασία.

5. Η παράβαση της θεσπιζόμενης με τις παρ. 1 και 3 του παρόντος άρθρου απαγορεύσεως διώκεται αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελίας οποιουδήποτε πολίτη και τιμωρείται ποινικά σαν παράβαση καθήκοντος με ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον ενός έτους σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 5 του παρόντος και πειθαρχικά σύμφωνα με το ίδιο άρθρο.

6. Η αληθινή έννοια της παρ. 1 του άρθρου 9 του νόμου 1232/1982 για την "επαναφορά σε ισχύ, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν.Δ. 4352/1964 και άλλες διατάξεις" είναι ότι στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται όλοι οι κρατικοί φορείς ανεξάρτητα από το καθεστώς δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου που τους διέπει ήτοι:

α) οι Κρατικές ή Δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκπροσωπούνται από το νομικό πρόσωπο του Δημοσίου,

β) οι Κρατικοί ή Δημόσιοι Οργανισμοί σαν κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ. 5 του Ν. 1586/1986 (Α 37): "Η αληθινή έννοια της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 είναι ότι σ' αυτή περιλαμβάνονται και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης".

γ) οι Κρατικές ή Δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις όπως η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, η Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση κλπ.

δ) Τα Κοινωφελή Ιδρύματα του Αστικού Κώδικα που περιήλθαν στο Δημόσιο και χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται απ' αυτό. "Και προκειμένου για τα μέλη της Ακαδημίας Αθηνών εφ' όσον το σύνολο των ακαθάριστων απολαβών αυτών από έξοδα παράστασης ως μελών της Ακαδημίας, συντάξεις, μισθούς ενεργείας, υπερβαίνουν τις ακαθάριστες αποδοχές του Προέδρου του Αρείου Πάγου, όπως ορίζονται στο άρθρο 6 αρ. 1 αυτού το νόμου".

***Το εντός " " εδάφιο της περ.δ' προστέθηκε με το άρθρο 25 του Ν. 1320/1983 (ΦΕΚ Α 6).

ε) οι Τραπεζικές και άλλες ανώνυμες εταιρείες στις οποίες είτε τα κατά τις προηγούμενες περιπτώσεις νομικά πρόσωπα έχουν το σύνολο ή την πλειοψηφία των μετοχών του εταιρικού κεφαλαίου είτε έχουν κρατικό προνόμιο ή κρατική επιχορήγηση, όπως η Τράπεζα Ελλάδος, η Αγροτική Τράπεζα, η Εθνική Τράπεζα, η Κτηματική Τράπεζα, η Εμπορική Τράπεζα, η Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως κ.α.

στ) τα κρατικά νομικά πρόσωπα που έχουν χαρακτηριστεί από το νόμο ή τα δικαστήρια ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, όπως ο Οργανισμός Συγκοινωνιών Ελλάδος, ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός και που χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται από οποιοδήποτε των προναφερομένων νομικών προσώπων.

ζ) Οι θυγατρικές ανώνυμες εταιρείες των πιο πάνω Νομικών Προσώπων των εδαφίων α' - στ' αυτής της παραγράφου που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από αυτά.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ. άρθρο 10 παρ. 2 του Ν. 1512/1985 (Α 4) ως προς την πλήρωση των θέσεων των ειδικών γραμματέων.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 10 παρ. 6 του αυτού ως άνω νόμου: "Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλων που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση στο δημόσιο τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 ο αποσπόμενος λαμβάνει τη διαφορά των αποδοχών της θέσώς του από τις αποδοχές που ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου αυτού".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλέπε άρθρο 94 παρ. 3 του Ν. 1566/1985 (Α 167),ως προς την απασχόληση μαθητών των εκπαιδευτικών μονάδων μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ., των τεχνικών και επαγγελματικών σχολών και των σχολών εναλλασσόμενης εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την πρακτική τους άσκηση, σύμφωνα με το πρόγραμμα εκπαίδευσης.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 16 παρ. 15 του Ν. 1586/1986 (Α 37): "Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του κατά άρθρο 1 παράγραφος 6 του ν. 1256/1982 δημοσίου τομέα, οι οποίοι πάσχουν ή έχουν παιδιά που πάσχουν από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγίσεις αίματος, δικαιούνται έως 22 εργάσιμες μέρες το χρόνο επιπλέον κανονική άδεια, από τις οποίες οι 11 με αποδοχές και 11 χωρίς αποδοχές".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλέπε άρθρο 20 παρ. 12 του Ν. 1735/1987 (Α 195) ως προς την μεταφορά προσωπικού που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε φορείς του δημόσιου τομέα των περιπτώσεων γ', ε', στ' και ζ' της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 με σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 39 παρ. 1 του Ν. 1882/1990 (Α' 43): "Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου, τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα, που τίθενται σε κυκλοφορία από πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως αυτά καθορίζονται από την παρ.6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), πρέπει να είναι αυτοκίνητα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Εξαιρούνται τα αυτοκίνητα των Ενόπλων Δυνάμεων".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 51 του Ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως αυτό συμπληρώθηκε διά του άρθρου 4 παρ. 6 του Ν. 1943/1991 (Α' 50), ορίζεται ότι:

"Ο κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιος τομέας περιλαμβάνει μόνο:

α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό.

β. Τα κάθε είδους ν.π.δ.δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης.

γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς, "καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς."

δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία και

ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

2. Η κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα δεν θίγει την έκταση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 1882/1990, οι οποίες κατισχύουν των γενικών ή ειδικών καταστατικών διατάξεων φορέων του κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα που προβλέπουν ένταξη στο μόνιμο προσωπικό υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί ως έκτακτοι.

Στις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 1882/1990 υπόγονται και οι υπάλληλοι των φορέων του κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι έχουν προσληφθεί με σύμβαση ορισμένου χρόνου".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 30 του Ν. 1914/1990 (Α` 178):

"Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση άλλου αρμόδιου υπουργού, φορείς του δημόσιου τομέα, κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, όπως επαναοριοθετήθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, μπορεί να εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν εκάστοτε για το δημόσιο τομέα.

Στους φορείς της προηγούμενης παραγράφου εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 25 για χρονικό διάστημα δύο ετών μετά την εξαίρεσή τους από το δημόσιο τομέα".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο μόνο της Υ.Α. ΔΟΑ/Φ7/200/41229 (ΠΡΟΕ) της

5.6.12.90 περί παρατάσεως προθεσμίας για σύσταση, σύνθεση και ανασύνθεση συλλογικών οργάνων του Δημόσιου Τομέα (Β` 773) ορίζεται: "Η προθεσμία που προβλέπεται στο Άρθρο μόνο της απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, αριθ. ΔΟΑ/Φ7/199/23555/4.10.1989 (ΦΕΚ 767 Β), για τη σύσταση, σύνθεση και ανασύνθεση των συλλογικών οργάνων του κατά το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 δημόσιου τομέα όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά, στα οποία δεν περιλαμβάνονται τα υπηρεσιακά συμβούλια του άρθρου 14 του Ν.1586/1986, παρατείνεται μέχρι 31.12.1991".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 89 του Ν. 1943/1991 (Α 50):

"Όλοι οι φορείς, οι οποίοι πριν από την επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990, ανήκαν στο δημόσιο τομέα σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 και συνεχίζουν καθοιονδήποτε τρόπο να ελέγονται άμεσα ή έμμεσα από το Δημόσιο ή να χρηματοδοτούνται ή να επιχορηγούνται απ' αυτό, υποχρεούνται να αποστέλλουν στη Βουλή και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το πρώτο δεκαήμερο των μηνών Ιανουαρίου και Ιουλίου κάθε έτους, ονομαστικές καταστάσεις που θα περιλαμβάνουν το προσωπικό που κατά το προηγούμενο εξάμηνο προσλήφθηκε, αποχώρησε ή απολύθηκε, καθώς και την προκύπτουσα συνολική δύναμη του προσωπικού τους κατά κλάδους και ειδικότητες. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αυτών, αφού οριστεί εύλογη προθεσμία, τουλάχιστο δέκα ημερών, στον παραβάτη για παροχή εξηγήσεων, επιβάλλεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Υπουργού Εμπορίου ή άλλου υπουργού που ασκεί επ' αυτών έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους, πρόστιμο από 300.000 δρχ. μέχρι 1.000.000 δραχμών.

Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., υπέρ του Δημοσίου".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 90 του Ν. 1943/1991 (Α 50):

"Εργαζόμενοι σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείτο προ του ν. 1892/1990 από το ν. 1256/1982, πλην του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α., και σε επιχειρήσεις του άρθρου 57 του Συντάγματος, που εξελέγησαν βουλευτές, δύνανται εφ' όσον δεν απαγορεύεται ρητώς από το Σύνταγμα, μετά τη λήξη της θητείας τους ή σε περίπτωση μη επανεκλογής τους, να επανέλθουν αμέσως στην εργασία τους. Ο χρόνος της θητείας των ανωτέρω, όσων μέχρι σήμερα νόμιμα έχουν επανέλθει, καθώς και των υπαγομένων στις διατάξεις των παρ. 5-8 του άρθρου 18 του ν. 1735/1987, λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξή τους. Ο χρόνος αυτός δεν συνυπολογίζεται στη λοιπή υπηρεσία του εργαζομένου για τη λήψη συντάξεως με την ιδιότητά του αυτή. Το σχετικό δικαίωμα ασκείται εντός έτους από την ημερομηνία

απώλειας της βουλευτικής ιδιότητας".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 του Ν. 1947/1991, ΦΕΚ Α 70:

"Η έξοδος φορέων από το δημόσιο τομέα, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), μπορεί να είναι ολική ή μερική και γίνεται μόνο με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 42 παρ. 2 του Ν. 1947/1991 (Α' 70):

"Επί ανωνύμων εταιριών, των οποίων οι μετοχές ανήκουν κατά ποσοστό άνω του 50% στον Ο.Α.Ε. ή σε κρατικούς φορείς του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, όπως αρχικώς ίσχυσε, η προθεσμία υποχρεωτικής σύγκλησης έκτακτης γενικής συνέλευσης του άρθρου 39 του ν. 2190/1920 είναι δέκα ημερών και ως τόπος συνεδρίασης της συνέλευσης αυτής δύνανται να ορίζονται τα γραφεία της έδρας μετόχων, που εκπροσωπούν άνω του ημίσεως του μετοχικού κεφαλαίου".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 2042/1992 (Α 75):

"Η αύξηση της παρ. 1 καταβάλλεται και σε συνταξιούχους, που απασχολούνται και ως μισθωτοί στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), εφόσον δεν θα λάβουν αύξηση από τη μισθωτή τους υπηρεσία, αν όμως λάβουν αύξηση από την υπηρεσία τους, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις, που διέπουν τη χορήγηση της Α.Τ.Α."

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η παρ.6 του άρθρου 8 του Ν.2194/1994 (ΦΕΚ Α 34) ορίζει ότι: "Οι υπάλληλοι και λειτουργοί του κατά το άρθρο 1 του ν. 1256/1982 δημόσιου τομέα, που διορίζονται σε θέσεις διοικητών, υποδιοικητών, προέδρων και αντιπροέδρων νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορούν να λαμβάνουν, κατ' επιλογή τους, είτε της αποδοχές της θέσης στην οποία διορίζονται είτε τις αποδοχές της θέσης που κατείχαν πριν από το διορισμό τους. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναδρομικά και για όσους διορίστηκαν στις θέσεις αυτές μετά την 1η Σεπτεμβρίου 1993."

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Για δυνατότητα επιλογής αποδοχών βλέπε άρθρο 4 του Ν.2198/1994 (ΦΕΚ Α 43).

*** Βλ. σχ. με επιμερισμό εργοδοτικών εισφορών άρθρ.παρ.4 άρθρ.9 Ν.3075/2002, η οποία προστέθηκε με την παρ.11 β άρθρ.2 Ν.3234/2004, ΦΕΚ Α 52/18.2.2004.

Ε.Β.

Αριθμός 158/1992

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ε Ω Σ

ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε'

της 5ης, 12ης, 18ης και 19ης Μαρτίου 1992

Μ Ε Λ Η	Α Ν Τ Ι Κ Ε Ι Μ Ε Ν Ο
Μ. Δεκελής, Αντιπρόεδρος,	Ε Π Ε Σ Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α
Πρόεδρος του Ε Τμήματος,	Σχεδίου Διατάγματος
Ι. Τζελεκακής, Σύμβουλος,	"Εξοδος της "Δημόσιας Επιχει-
Κ.Γ. Χαλαζωνίτης, "	ρήσεως Πετρελαίου Α.Ε." από το
Γ. Δεληγιάννης, "	δημόσιο τομέα".
Ι. Μαρή,	"
Κ. Μενουδάκος,	" ~~Αντιπρόσωποι~~ : 1) Σωκράτης
Π.Ν. φλώρος,	" Ποταμιάνος Διευθύνων Σύμβου-
Σ. Ρίζος,	" λος ΔΕΠ και 2) Αθ. Πολύχρο-
Γ. Παπαμεντζελοπούλου, Πρόεδρος,	νόπουλος του Υπουργείου Βιο-
Ν. Ρόζος,	" μηχανίας.
Α. Ράντος,	"
Μ. Καραμανώφ,	" Εισηγητής ο Πρόεδρος
Ι. Μαντζουράνης,	" Ν. Ρόζος.
Α. Χριστοφορίδου,	"
Δ. Αλεξανδρή,	"
Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας	"
του Ε Τμήματος,	"

./

Ε κ θ ε σ η Π ρ α κ τ ι κ ώ ν

Κατά την σημερινή συνεδρίαση το Τμήμα συνήλθε υπό την ανωτέρω σύνθεση στην αίθουσα διασκέψεων προς επεξεργασία του ανωτέρω σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος, διαβιβασθέντος εις το Συμβούλιον της Επικρατείας από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, με το Δ15/Φ.52/5059/24.2.1992 έγγραφό του, που πρωτοκολλήθηκε την 25.2.1992.

Εν πρώτοις ο εισηγητής ανέφερε ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος ρυθμίζεται η "έξοδος της "Δημοσίας Επιχείρησης Πετρελαίου Α.Ε." (εφεξής ΔΕΠ) από το δημόσιο τομέα".

Εν συνεχεία ο εισηγητής ανέπτυξε τη γνώμη του επί των ζητημάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία του σχεδίου και μετά από σχετική σύζησηση το Τμήμα γνωμοδότησε ως ακολούθως :

1. Με το άρθρο 25 του Ν. 1914/1990 (178 Α), επερράπη η αίτηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα και λειτουργούν κυρίως υπό τη μορφή ανώνυμης εταιρίας με αποκλειστικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο, υπό την προϋπόθεση ότι το 51% του συνόλου των μετοχών θα ανήκει σε αυτό. Περαιτέρω, με το άρθρο 30 του αυτού Ν., όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 1947/1991 (70 Α), χορηγήθηκε η εξουσιοδότηση για την έκδοση διαταγμάτων με τα οποία θα εξέρχονται από τον δημόσιο τομέα φορείς, επί των οποίων θα εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 25 επί 2 έτη μετά την έξοδό τους.

2. Ο όρος "δημόσιος τομέας" απαντάται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (65 Α), στο άρθρο 19 του Ν. 1682/1987 (14 Α), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 22 του Ν. 1735/1987 (195 Α) και στο άρθρο 51 του Ν. 1892/1990 (101 Α). Από το

/.

σύνολο των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι δημόσιος τομέας είναι το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που προκύπτει από επί μέρους νομοθετήματα που αφορούν σε περιορισμούς προσήκοντες ή συναφείς προς την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας και αναγομένους είτε στην πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού τους, είτε στην απόκτηση και χρήση πόρων προς επίτευξη του δημόσιου σκοπού τον οποίο επιδιώκουν. Συνεπώς, "έξοδος από τον δημόσιο τομέα" σημαίνει, κατά βάση, έξοδος δηλαδή αποδέσμευση από το ιδιαίτερο αυτό νομικό καθεστώς.

3. Από τις διατάξεις των άρθρων 23 παρ. 2, 29 παρ. 3 και 106 παρ. 3 του Συντάγματος, συνάγεται ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν αγαθά ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, όπως είναι ιδίως η ύδρευση, η ενέργεια και οι επικοινωνίες, σκοπών πράγματι δημόσια υπηρεσία. Διότι, ασχέτως του ιδιαίτερου προσώπου των, οι επιχειρήσεις αυτές επιδιώκουν τον δημόσιο σκοπό της διασφάλισης στο κοινωνικό σύνολο εκείνων των ζωτικών αγαθών, χωρίς τα οποία δεν υφίστανται οι ομαλοί όροι για την κατά τα σύγχρονα κριτήρια αξιοπρεπή διαβίωση του ανθρώπου και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς και δραστηριοτήτάς του που εγγυώνται τα άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος. Κατά συνέπεια και στις δημόσιες αυτές επιχειρήσεις ισχύει η αρχή της συνεχούς λειτουργίας που διέπει την Δημόσια Διοίκηση. Την θεμελιώδη αυτή αρχή ουδείς, εντός ή εκτός των δημοσίων επιχειρήσεων, επιτρέπεται να διαταράξει, διότι αυτή τείλει υπό την εγγύηση του κράτους που οφείλει να την πραγματώσει αυτοδυνάμως οσάκις απαιτείται. Ως εκ τούτου, οι δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν αγαθά ζωτικής σημασίας, ασχέτως του νομικού των ενδύματος, τείνουν πάντοτε υπό την εξάρτηση και εποπτεία του κράτους, από την οποία δεν δύνανται να εξέλθουν.

/.

4. Από τις συνταγματικές, όμως, αυτές διατάξεις, ιδίως δε από εκείνη της παρ. 3 του άρθρ. 106, συνάγεται ότι ο νομοθέτης δεν δεσμεύεται με τον ίδιο τρόπο καθ' όσον αφορά τη νομική μορφή των εν λόγω δημοσίων επιχειρήσεων, οι οποίες, επομένως, επιτρέπεται να λειτουργούν είτε κατά τους κανόνες του δημοσίου δικαίου, είτε κατά τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, ανήκουσες στην τελευταία αυτή περίπτωση είτε αποκλειστικώς στο Κράτος, είτε εν μέρει σε αυτό, είτε, τέλος, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εξυπηρετούντα τον δημόσιο σκοπό με τη μέθοδο της παραχωρήσεως (δημόσια έργα ή άλλως πως). Λόγω όμως του κατά τα ανωτέρω δημοσίου σκοπού τους, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει πάντοτε να λειτουργούν υπό τη νομική εγγύηση και εποπτεία του Κράτους, ούτως ώστε να παρέχουν συνεχώς προς το κοινωνικό σύνολο καλής ποιότητας αγαθά και υπηρεσίες. Κατά ταύτα, οι ανωτέρω εξουσιοδοτικές διατάξεις με τις οποίες ουδόλως θίγεται η κρατική εποπτεία των ως άνω δημοσίων επιχειρήσεων, αλλ' επιτρέπεται απλώς η αποδέσμευση τους από περιοριστικές διατάξεις που αφορούν ιδίως στην κατάσταση των υπαλλήλων τους, στο καθεστώς των προμηθειών τους και της εκτέλεσως των έργων τους, με ταυτόχρονη δυνατότητα αυξήσεως του κεφαλαίου τους διά της αγοράς μετοχών από ιδιώτες υπό τους όρους του άρθρ. 25 του Ν. 1914/1990, δεν αντικαθίστανται στις προειρημένες συνταγματικές διατάξεις. Οίκοθεν δε νοείται ότι επί των εν λόγω επιχειρήσεων εξακολουθούν να ισχύουν και οι κείμενες περί αυτών διατάξεις όσον αφορά την εποπτεία του κράτους και την συνεχή παροχή των υπ' αυτών παραγομένων προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών.

5. Εξ άλλου, οι ειρημένες εξουσιοδοτικές διατάξεις είναι ωρισμένες, εφ' όσον με αυτές καθορίζεται κατά τρόπον συγκεκριμένο το αντικείμενο της εξουσιοδοτήσεως, ήτοι η έξοδος δημοσίων επιχει-

/.

ρήσεων από τις προαναφερθείσες περιοριστικές διατάξεις του δημόσιου τομέα και υπό τους προαναφερθέντας περιορισμούς.

6. Εν προκειμένω, σκοπός της ΔΕΠ είναι η ανάπτυξη της βιομηχανίας του πετρελαίου σε όλες της τις φάσεις (άρθρ. 4 Ν. 87/1975) και η καθ' ανάθεση από το Κράτος άσκηση των αρμοδιοτήτων του στον τομέα αυτό (άρθρ. 3 Ν. 1571/1985, 192 Α). Ο σκοπός αυτός της ΔΕΠ θεωρείται από τον ίδιο τον νομοθέτη ως εξυπηρετών το δημόσιο συμφέρον και ως ζωτικής σημασίας για την Πολιτεία και την εθνική οικονομία (άρθρ. 7 Ν. 87/1975). Συνεπώς η ΔΕΠ ασκεί πράγματι δημόσια υπηρεσία. Περαιτέρω, όμως, εφ' όσον λειτουργεί υπό την μορφή της Α.Ε. της οποίας μόνος μέτοχος είναι το Δημόσιο, (βλ. άρθρ. 8 Ν. 87/1975), εμπίπτει στις προαναφερθείσες εξουσιοδοτικές διατάξεις. Όπως δε συνάγεται από αυτές και την εισηγητική έκθεση επί της δευτέρας εξ αυτών (άρθρ. 30 Ν. 1914/1990), με αυτές αποσκοπείται η διά της εκδόσεως διαταγμάτων μείωση του εύρους του δημόσιου τομέα, αφαιρουμένων από αυτόν μόνον φορέων του και, ειδικώτερα, δημοσίων επιχειρήσεων. Το υπό επεξεργασίαν σχέδιο, συνεπώς, αν και ρυθμίζει θέματα αναγόμενα στο καθεστώς το οποίο εφεξής θα διέπει ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, όπως είναι η ΔΕΠ, φέρει κανονιστικό χαρακτήρα, δοθέντος ότι από τις εξουσιοδοτικές αυτές διατάξεις προκύπτει κρατική βούληση προς ρυθμιστική των θεμάτων αυτών επέμβαση, προκειμένου να επιδιωχθούν και να εξασφαλισθούν σκοποί γενικότερου κρατικού ενδιαφέροντος, αναγόμενοι κατά τον νομοθέτη στην αποδοτικότερη λειτουργία δημοσίων υπηρεσιών (πρβλ. Π.Ε. 745/1969, 734, 827/1970, 226/1971, 516/1972, 30/1979).

7. Κατά τα λοιπά και δη εξ εσόμενων περιεχομένου, παρατηρείται ότι :

α) Από την ρητή επιφύλαξη του άρθρου 1 του Δ/τος εν

/.

συνδυασιά προς τα άρθρα 30 παρ. 2 και 25 του Ν. 1914/1990 προκύπτει ότι το 51% του συνόλου των μετοχών της ΔΕΠ θα παραμείνη εις χείρας του Δημοσίου και μετά την πάροδο της υπό του άρθρου 25 προβλεπόμενης διατίας.

β) Στο άρθρο γ. του άρθρου 1 του σχεδίου θα πρέπει να παραπεθούν οι διατάξεις περί του οικονομικού ελέγχου της ΔΕΠ οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, όπως π.χ. ο Ν. 1488/1984 (168 Α).

γ) Το εδάφιο δ. του αυτού άρθρου του σχεδίου είναι αόρι-στο. Θα πρέπει να διευκρινισθεί η μέθοδος με την οποία θα γίνεται η παρακολούθηση, ως π.χ. υποβολή του ετησίου προγράμματος της ΔΕΠ στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και αναφορών περί της πορείας εκτέλεσής του κ.λπ.

δ) Τέλος, από το άρθρο 2 του υπό επεξεργασία σχεδίου, συνάγεται ότι τα ανωτέρω ισχύουν και επί όλων των θυγατρικών ε-ταιρειών της Δ.Ε.Π., ήτοι : α) Τα Ελληνικά διύλιση Ασπροπύ-ργου Α.Ε., β) την ΔΕΠ - Ερευνα - Εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων (ΔΕΠ-ΕΚΥ), γ) την "ΕΚΟ - Ελληνικές Ερευνώσεις Πετρέλαιου και Χημικών Α.Ε.", δ) την Α.Ε. Διύλιση Θεσσαλονίκης, ε) την ΕΚΟ - ΑΒΕΕ και στ) την ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε.

8. Μειωτηφές: Ο Σύμβουλος Γ. Δεληγιάννης διετύπωσε την άποψη ότι η παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας επιτελούμενης από δημόσια επιχείρηση είναι συνταγματικώς επιτρεπτή μόνον αν τίθενται τα χρονικά όρια της παραχωρήσεως, γεγονός που δεν συμ-βαίνει εν προκειμένω.

Οι Σύμβουλοι Γ. Δεληγιάννης, Κ. Μενουδάκος και Π.Ν. Φλώρος και οι Πάρεδροι Ι. Μαντζουράνης και Δ. Αλεξανδρίδης υπο-στήριξαν τη γνώμη ότι για να κριθεί αν η εξουσιοδότηση που παρέ-χεται με τα άρθρα 30 του Ν. 1914/1990 και 22 του Ν. 1947/1991 είναι

/.

ειδική και, επομένως, σύμφωνη προς το Σύνταγμα, πρέπει να διακρι-βάθει η έννοια της παραγράφου 2 του πρώτου από τα άρθρα αυτά και, ειδικότερα, η έννοια του χρονικού περιορισμού της διατίας που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή, δεδομένου ότι καταλείπονται αμ-φιβολίες κατά πόσο η δυνατότητα μεταβολής της κεφαλαιακής κατά-στασης των δημόσιων επιχειρήσεων που εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων για το δημόσιο τομέα, δηλαδή η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και η διέθεση μετοχών σε ιδιώτες, επιτρέ-πεται να γίνει μόνο στην προαναφερθείσα διατία με τους περιορι-σμούς, τους οποίους θέτει το παραπάνω άρθρο 25 και στους οποίους περιλαμβάνεται η επιταγή να παρμείνει στην κυριότητα του Δημοσίου το 51% τουλάχιστον του συνόλου των μετοχών ή αν, αντιθέτως, μετά την πάροδο της διατίας επιτρέπεται η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και η διέθεση των μετοχών χωρίς τους περιορισμούς αυ-τούς. Συνεπρόκειτο, κατά τη γνώμη των παραπάνω μελών, η εξουσιο-δότηση μπορεί να θεωρηθεί ειδική μόνο με την πρώτη από τις προαναφερθείσες εκδοχές ως προς την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 30 Ν. 1914/1990, αφού με την εκδοχή αυτή προκύπτουν οι συ-γκεκριμένες συνέπειες, τις οποίες επιφέρει η χρήση της εξουσιοδότη-σης, δηλαδή η έκδοση διατάγματος για την έξοδο δημόσιας επιχείρησης από το δημόσιο τομέα, και οι οποίες συνίστανται, εκτός από την κατάργηση της διαδικασίας έγκρισης από όργανα της Δι-οίκησης των αποφάσεων των οργάνων της δημόσιας επιχείρησης που αφορούν τα θέματα, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 22 Ν. 1947/1991, στη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 25 Ν. 1914/1990, που εισάγει ολοκληρωμένη ρύθμιση των θεμάτων, τα οποία ανακύπτουν από την αύξηση του κεφαλαίου, ενώ κατά τα λοι-πά η δημόσια επιχείρηση εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις του ιδρυτικού της νόμου και γενικότερα κάθε νομοθετήματος που

/.

ρυθμίζει το σκοπό, την οργάνωση και λειτουργία της. Αντίθετως, με την ερμηνευτική εκδοχή ότι, κατά το άρθρο 30 παρ. 2 Ν. 1914/1990, μετά την πάροδο της διετίας επιτρέπεται αύξηση του κεφαλαίου της δημόσιας επιχείρησης και διάθεση των μετοχών κατ' εφαρμογή της κοινής νομοθεσίας για τις εταιρείες, χωρίς του περιορισμούς που θεσπίζει το άρθρο 25 του ίδιου νόμου, η επίμαχη εξουσιοδότηση θα ήταν μη έγκυρη ως αόριστη διότι τέτοια μεταβολή της κατάστασης του μετοχικού κεφαλαίου, την οποία θα καθιστούσε επιτρεπτή η έκδοση, με βάση την εξουσιοδότηση αυτή, διατάγματος εξόδου της δημόσιας επιχείρησης από το δημόσιο τομέα, δεν θα μπορούσε να εναρμονιστεί με το ειδικό νομοθετικό καθεστώς, το οποίο διέπει τις κατ' ιδίαν δημόσιες επιχειρήσεις και κατά το οποίο προβλέπεται κατ' κανόνα ότι οι επιχειρήσεις αυτές λειτουργούν με τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της οποίας οι μετοχές, στο σύνολο τους ή κατά πλειοψηφία, ανήκουν στο Δημόσιο, η μεταβολή δε αυτή, κατά συνέπεια, θα επέφερε εμμέσως την κατάργηση ή τροποποίηση σειράς ρυθμίσεων προβλεπόμενων στο ειδικό αυτό καθεστώς, οι οποίες όμως δεν προσδιορίζονται στην εξουσιοδοτική διάταξη. Ως προς το ζήτημα αυτό της εννοίας του άρθρου 30 παρ. 2 Ν. 1914/1990, τα παραπάνω μέλη του Συμβουλίου έχουν τη γνώμη ότι ορθή είναι η πρόψη από τις προαναφερόμενες δύο ερμηνευτικές εκδοχές δεδομένου ότι από τις προαναφερόμενες εξουσιοδοτικές διατάξεις δεν συνάγεται ότι ο νομοθέτης απέβλεπε σε μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου των δημόσιων επιχειρήσεων που εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν στο δημόσιο τομέα, πέρα από τη μεταβολή εκείνη που ρυθμίζεται με το άρθρο 25 Ν. 1914/1990, ενόψει και του ότι ουδέμια πρόνοια λαμβάνεται, είτε με διατάξεις εισαγόμενες ευθέως με το νόμο είτε με την παροχή σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης, για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που θα δημιουργούσε

μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου πέρα από το πλαίσιο που χαράσσεται το άρθρο αυτό, όπως είναι η εναρμόνιση του καθεστώτος που θα προέκυπτε από τέτοια μεταβολή προς το ειδικό καθεστώς, το οποίο έχει θεσπιστεί για τις κατ' ιδίαν δημόσιες επιχειρήσεις και το οποίο περιέχει, κατά κανόνα, πρόνοια και ιδιαίτερες ρυθμίσεις συναρτώμενες προς το χαρακτηρισμό τους ως επιχειρήσεων που ανήκουν στο Δημόσιο, όπως συμβαίνει και με τη Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου. Από την παραπάνω άποψη, λοιπόν, η επίμαχη εξουσιοδότηση δεν είναι αοριστία.

Οι Σύμβουλοι Γ. Δεληγιάννης, Π.Ν. Φλώρος και οι Πάρεδροι Αθ. Ράντος και Ιω. Μαντζουράνης υποστήριξαν την άποψη ότι για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και τη μεταβίβαση μερών της Δ.Ε.Π. σε τρίτους χρειάζεται ειδική εξουσιοδότηση - εν όψει των διατάξεων των άρθρων 5, 7 και 29 του ιδρυτικού της επιχειρήσεως Ν. 87/75 - η οποία δεν υπάρχει εν προκειμένω.

Ο Πάρεδρος Ν. Ρόζος υποστήριξε την άποψη ότι οι εξουσιοδοτικές διατάξεις είναι αόριστες - διότι Ι) δεν αναφέρεται σε αυτές ποίων φορέων επιτρέπεται η έξοδος από το δημόσιο τομέα - αοριστία μη δυναμένη να καλυφθεί με ερμηνεία τους -, ούτε τίθενται τα κριτήρια βάσει των οποίων αυτή επιτρέπεται και ΙΙ) δεν καθορίζουν τα κριτήρια βάσει των οποίων η έξοδος αυτή είναι μερική - και κατά πόσο - ή ολική.

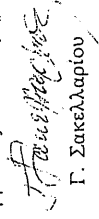
Προς πιστοποίηση των ανωτέρω συντάσσεται το παρόν πρακτικό.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Μ. Δεκλέρης

Γ. Σακελλαρίου

Ελευθερία
Αθήνα

Αριθμός 21/2000
 Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
 (κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος)

Ενωσια Σημείωση
 Επιχειρήση

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές Στέφανο Μαθία, Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ως Πρόεδρο, Γεώργιο Δεληγιάννη, Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, (κωλυμένου του Προέδρου και των αρχαιότερων του Αντιπροέδρων), Αθανάσιο Μπαλκίτζα, Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (κωλυμένου του Προέδρου και του αρχαιότερου του Αντιπροέδρου), Πέτρο Χριστόφορο, Θεόφιλο Χατζηπαύλου, Νικόλαο Σκλία, Συμβούλους της Επικρατείας, Γεώργιο Βρέττα (αναπληρωματικό μέλος, κωλυμένου του τακτικού μέλους Γεωργίου Κρασά), Εμμανουήλ Δαμάσκο, Δημήτριο Σουλτανιά, Θεόδωρο Λαφαζάνο, Εισηγητή, Αρεοπαγίτες, Μαρία Καραμανάφ, Σύμβουλο της Επικρατείας, και το Γραμματέα Γρηγόρη Ψύλλα.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 20 Σεπτεμβρίου 2000, για να δικάσει την παρακάτω υπόθεση μεταξύ των:

ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ: 1) Πολυξένης Γιαννακοπούλου του Λάμπρου, κατοίκου Θεσσαλονίκης, 2) Δέσποινας Νοταρίδου του Αποστόλου, κατοίκου Θεσσαλονίκης, οι οποίες παραστάθηκαν δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Πέτρου Μηλιαράκη.

ΚΑΘΗΣ Η ΕΝΣΤΑΣΗ: Χρύσας Αράπογλου, κατοίκου Θεσσαλονίκης, η οποία παραστάθηκε μετά των πληρεξουσίων της δικηγόρων Κωνσταντίνου Χρυσόγονου και Στέφ.Κουτσουμπίνα.

Οι ενιστάμενες με την από 26 Απριλίου 2000 ένστασή τους, ενώπιον του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που κατέθεσαν κατά νόμο στο Γραμματέα του με αριθμό 32/2.5.2000, ζήτησαν όσα αναφέρονται στο αιτητικό της.

Η εκδίκαση της υποθέσεως άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Αρεοπαγίτη, Θεόδωρου Λαφαζάνου.

Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε τους πληρεξούσιους δικηγόρους των διαδίκων, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τις προτάσεις τους.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58, 100 παρ. 1 περ. α' του Συντάγματος, 6 περ. α' και 24 επ. του ν. 345/1976 ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου η από 26-4-2000, με αριθμό κατάθεσης 32/2-5-2000, ένσταση των Πολυξένης Γιαννακοπούλου και Δέσποινας Νοταρίδου, εκλογέων της εκλογικής περιφέρειας Α' Θεσσαλονίκης του Νομού Θεσσαλονίκης. Η ένσταση αυτή, η οποία έχει ως αίτημα την ακύρωση της ανακήρυξης, με την απόφαση 9578/2000 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, της Χρύσας Αράπογλου, ως βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑΣΟΚ), κατά τις εκλογές της 9-4-2000, στην ίδια εκλογική περιφέρεια, ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (κατάθεση στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2.5.2000), δηλαδή μέσα στη δεκαπενθήμερη προθεσμία του άρθρ. 25 του ν. 345/1976, δεδομένου ότι η απόφαση 9578 του Πολ.Πρωτ. Θεσσαλονίκης για την ανακήρυξη των βουλευτών της εν λόγω περιφέρειας δημοσιεύθηκε στις 17.4.2000). Για τη νομιμοποίησή τους οι ενιστάμενες προσκόμισαν νομίμως επικυρωμένα αντίγραφα των εκλογικών τους βιβλιαρίων, από τα οποία προκύπτει η εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους της άνω εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 116 του Π.Δ/τος 55/1999 "κωδικοποίηση σ'ένιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών". Η ένσταση, κατά το αίτημά της να ανακηρυχθεί ως βουλευτής ο επόμενος κατά σειρά σταυρών προτίμησης από τον ίδιο συνδυασμό στην ίδια εκλογική περιφέρεια (επιλαχών) είναι απαράδεκτη, καθόσον δεν έχει τέτοια δικαιοδοσία το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, το οποίο κατά το άρθρ. 32 παρ. 1 του ν. 345/1976, όταν διαπιστώσει κώλυμα εκλογιμότητας σε ανακηρυχθέντα βουλευτή, του οποίου η εκλογή προσβάλλεται με ένσταση, αρκείται στην απαγγελία της ακύρωσης της ανακήρυξής του ως βουλευτή.

Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρ. 56 παρ.3 του Συντάγματος "Εμμισθοί δημόσιοι υπάλληλοι... υπάλληλοι δημόσιων επιχειρήσεων ... δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές, σε οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια στην οποία υπηρέτησαν περισσότερο από τρεις μήνες κατά την τριετία πριν από τις εκλογές.....". Ως "δημόσια επιχείρηση", κατά την έννοια της διάταξης είναι εκείνη για την οποία ο νόμος, ιδρυτικός ή άλλος ή άλλη κανονιστική πράξη, βάσει νόμου, προβλέπει ότι λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, περαιτέρω δε, οργανωμένη σε

νομικό πρόσωπο, στο οποίο το Δημόσιο ασκεί αποφασιστική επιρροή, λειτουργεί με κριτήρια επιδίωξης οικονομικού αποτελέσματος, με την έννοια όχι της κερδοσκοπίας, η οποία δεν αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για τη δραστηριότητά της, αλλά της δημιουργίας οικονομικών δυνατοτήτων (όπως με τη μείωση του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών) για την επίτευξη των βασικών σκοπών της (πρβλ. ΑΕΔ 32, 61, 71, 86, 87 και 91/97, 29, 30 και 31/95, 40 και 42/91, 46/90, 32/82). Τέτοια επιχείρηση αποτελεί και η ιδρυθείσα με το ν. 1730/1987, ρητά χαρακτηριζόμενη ως δημόσια επιχείρηση που ανήκει στο δημόσιο τομέα (ν. 1256/1982), ελέγχεται και εποπτεύεται από το Κράτος, ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ - ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε." και με το διακριτικό τίτλο "ΕΡΤ - Α.Ε." (βλ. ΑΕΔ 40, 41/1991). Στα πλαίσια της "ΕΡΤ ΑΕ" κατά το άρθρ. 2 παρ. 6 του ν. 2173/1993 και του άρθρ. 1 του εκδοθέντος κατ'εξουσιοδότηση αυτού Π.Δ/τος 133/1994 λειτουργεί και η "Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση - 3" (ΕΡΤ-3), η οποία δεν αποτελεί αυτοτελές νομικό πρόσωπο, αλλά λειτουργεί, ως ανεξάρτητος κλάδος της και με τις ίδιες προϋποθέσεις, στα πλαίσια της "ΕΡΤ Α.Ε.". Το προσωπικό της ΕΡΤ, κατά το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού (ΓΚΠ-ΕΡΤ ΑΕ) που εγκρίθηκε με την απόφ. Αναπλ. Υπ. Προεδρ. Κυβερνήσεως 8256/Ζ2/815/12.4.89 (ΦΕΚ Β'383), όπως αυτός ίσχυε κατά τον επίδικο χρόνο, συνδέεται με αυτή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο (άρθρ. 2 παρ. 1). "Τακτικό προσωπικό" που υπάγεται στις διατάξεις του Κανονισμού αυτού είναι μόνο εκείνοι που καλύπτουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις (άρθρ. 2 παρ. 2), ενώ "έκτακτο προσωπικό" είναι εκείνοι που προσλαμβάνονται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου σε οργανικές θέσεις για την κάλυψη ειδικών αναγκών, ως ειδικοί σύμβουλοι, προσωπικό ειδικών θέσεων, δημοσιογράφοι κλπ. και το έκτακτο αυτό προσωπικό υπάγεται μόνο στις διατάξεις του κανονισμού που αναφέρονται ρητά σαυτό (άρθρ. 2 παρ. 3). Περαιτέρω ορίζεται ότι οι δημοσιογράφοι, ως "έκτακτο προσωπικό", των οποίων ο αριθμός ορίζεται σε 532 (άρθρ. 7 παρ. 2 εδ. γ'), προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αόριστου χρόνου με απόφαση του ΔΣ της ΕΡΤ ΑΕ μετά από εισήγηση του αρμόδιου Γεν.Δ/ντή (άρθρ. 7 παρ. 2 στοιχ. α') και επ'αυτών εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρ. 5 παρ. 1 εδ. α', παρ. 2 εδ. α', γ'- η' και παρ. 3, 4, άρθρ. 6 παρ. 4, 6, 7 και 9 άρθρ. 10 παρ. 1-3, 8 εδ. α' και 9, άρθρ. 11, 15-17, 19, 20, 22-24, άρθρ. 25 παρ. 2, 3, 5-12 και άρθρ. 26-51. Από τις διατάξεις αυτές του ΓΠΚ που εφαρμόζονται επί του έκτακτου προσωπικού και ιδίως από το άρθρο 5 παρ. 1 εδ. α, κατά το οποίο για την πρόσληψή του απαιτείται η ύπαρξη κενής οργανικής θέσης, το άρθρο 11 κατά το οποίο τηρείται ατομικός φάκελλος του προσωπικού και κατατάσσεται αυτός σε επετηρίδα, το άρθρ. 16 περί αξιολόγησης αυτού, το άρθρο 19 περί ιεραρχικής εξάρτησης αυτού, το άρθρο 20 για τα υπηρεσιακά συμβούλια, το άρθρο 22 για τις τοποθετήσεις και μεταθέσεις, το άρθρο 23 για τις αποσπάσεις και μεταβάσεις εκτός έδρας, το άρθρο 24 για το χρόνο εργασίας, το άρθρο 25 για τις κανονικές άδειες και ιδίως τα άρθρα 38 επ. για την πειθαρχική ευθύνη τους, προκύπτει ότι οι εν λόγω δημοσιογράφοι συνδέονται με την επιχείρηση με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Στην προκείμενη περίπτωση από όλα τα έγγραφα της δικογραφίας, τα οποία προσκομίστηκαν εμπρόθεσμα, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: Η καθής η ένσταση προσλήφθηκε, ως δημοσιογράφος από την ΕΡΤ ΑΕ βάσει της από 7-2-1991 έγγραφης "σύμβασης εργασίας" κατά το περιεχόμενο της οποίας "1. Η σύμβαση αυτή συνάπτεται ως σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου και η ισχύς της αρχίζει την 1.5.88". 2. Ο δεύτερος από τους συμβαλλομένους υποχρεώνεται να προσφέρει εργασία με πλήρες ωράριο. Τυχόν απασχόλησή του για λιγότερο χρόνο από τον κανονικό δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως τροποποίηση της σύμβασης και η ΕΡΤ μπορεί να απαιτήσει την απασχόλησή του με πλήρες ωράριο. 3. Οι αποδοχές του δεύτερου καθορίζονται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για την ειδικότητα των δημοσιογράφων..... 5. Ο δεύτερος συμβαλλόμενος υποχρεώνεται να πηγαίνει στο εξωτερικό εφόσον το αποφασίζει η υπηρεσία. 6. Ο δεύτερος των συμβαλλομένων υποχρεώνεται να ..... βρίσκεται στην εργασία του στην καθορισμένη ώρα, να συμμορφώνεται με τις εντολές, τις οδηγίες και διαταγές των Προϊσταμένων, καθώς και με τις διατάξεις του Κανονισμού και για τον οποίο αναγνωρίζουν και οι δύο συμβαλλόμενοι ότι αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης...". Περαιτέρω προκύπτει από τη βεβαίωση, με αριθμό πρωτ. 1817/17.7.2000 της Διευθύντριας Διοίκησης Διαχείρισης της ΕΡΤ 3, ότι "οι υπηρεσίες που η κ. Αράπογλου προσέφερε στην ΕΡΤ 3 κατά την τελευταία τριετία, συνίστανται στην επιμέλεια κύκλου ντοκουμαντέρ με το γενικό τίτλο "Παιδες Ελλήνων", τα οποία πραγματεύονταν την παρουσίαση του έργου σημαντικών Ελλήνων της αλλοδαπής. Μέσα στο γενικό αυτό πλαίσιο, η κ. Αράπογλου επέλεγε ελεύθερα τα θέματά της, τα πρόσωπα που θα παρουσιάσει, καθώς και τον τρόπο παρουσίασης αυτών". Στην ίδια

βεβαίωση αναφέρεται, ότι η καθής η ένσταση δεν είχε κάνει χρήση του δικαιώματος, που είχε σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 23 Ν. 1730/1987, για σύναψη σύμβασης αποκλειστικής απασχόλησης. Δεν αποδείχθηκε ότι (όπως υποστηρίζει αβάσιμα η καθής η ένσταση) η εν λόγω σύμβαση (που έχει όλα τα χαρακτηριστικά της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου) είχε μετατραπεί στην πραγματικότητα σε σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή σε σύμβαση έργου. Η επιλογή των θεμάτων συγκεκριμένης τηλεοπτικής εκπομπής ή των παρουσιαζόμενων προσώπων και του τρόπου παρουσίασης δεν μεταβάλλει το είδος της σύμβασης, καθόσον δεν προκύπτει αλλαγή και των πιο πάνω όρων της, από τους οποίους συνάγεται η ύπαρξη νομικής εξάρτησης. Εξάλλου η ελευθερία της καθής, ως δημοσιογράφου, να επιλέγει θέματα, πρόσωπα και τρόπο παρουσίασης του έργου ελλήνων της αλλοδαπής, που της είχε ανατεθεί, δεν απέκλειαν το χαρακτήρα της εξαρτημένης εργασίας, αφού πρόκειται για ευχέρειες, σύμφωνες προς τη φύση της εργασίας του δημοσιογράφου. Άλλωστε, όπως προκύπτει από την υπάρχουσα στο φάκελλο κατάσταση μισθοδοσίας, η καθής εισέπραττε αποδοχές (μισθό με επιδόματα και Α.Τ.Α.), υποκείμενες σε ασφαλιστικές κρατήσεις υπέρ του ΙΚΑ και άλλων ασφαλιστικών οργανισμών. Κατά συνέπεια η καθής η ένσταση, η οποία προσέφερε συνεχώς (από 1-5-1988 κατά το κείμενο της σύμβασης) τις υπηρεσίες υπαλλήλου δημόσιας επιχείρησης μέχρι την ανακήρυξή της ως υποψήφιας για το αξίωμα του βουλευτή (ενώ παραιτήθηκε την 20-4-2000), είχε κώλυμα εκλογιμότητας στις εκλογές της 9-4-2000, κατά το άρθρο 56 παρ. 3 του Συντάγματος. Η άποψη της καθής η ένσταση, ότι το έκτακτο προσωπικό δημόσιας επιχείρησης πρέπει να εξομοιωθεί προς τους έκτακτους υπαλλήλους του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, για τους οποίους έχει κριθεί, από το Δικαστήριο τούτο, ότι δεν υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας, όταν παρέχουν υπηρεσίες, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δεν είναι ορθή, καθόσον η ανυπαρξία του κωλύματος των εκτάκτων αυτών υπαλλήλων συνδέεται με την έλλειψη σχέσεως δημόσιου δικαίου, ενώ στις δημόσιες επιχειρήσεις όπως η ΕΡΤ Α.Ε., όλο το προσωπικό (τακτικό και έκτακτο) συνδέεται, με αυτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου η οποία δεν παραλλάσσει ούτε κατά τη νομική της μορφή ούτε κατά τα ουσιαστικά εννοιολογικά της γνωρίσματα. Κατά συνέπεια η προτεινόμενη εξομοίωση, που θα συνεπαγόταν διαχωρισμό του προσωπικού με τυπικά απλώς κριτήρια διαφορετικά, της υπαγωγής σε όλες ή σε ορισμένες μόνο από τις διατάξεις του Γεν.Καν.Προσωπικού ΕΡΤ Α.Ε., δεν έχει συνταγματικό ή νομοθετικό έρεισμα. Επίσης δεν είναι βάσιμη η άποψη της καθής, ότι τα κωλύματα των δημοσιογράφων της ΕΡΤ Α.Ε. πρέπει να κριθούν βάσει όσων ίσχυαν κατά την ψήφιση του Συντάγματος (το έτος 1975), όταν οι εργαζόμενοι, ως δημοσιογράφοι, στο ΕΙΡΤ, που ήταν Ν.Π.Δ.Δ., συνδέονταν με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου και επομένως για το λόγο αυτό δεν είχαν τότε κώλυμα εκλογιμότητας. Και τούτο διότι τα κωλύματα εκλογιμότητας για τους υπαλλήλους δημόσιας επιχείρησης δεν εξαρτώνται από το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά την έναρξη ισχύος του Συντάγματος, αλλά συντρέχουν ή μη βάσει του εκάστοτε νομοθετικού πλαισίου. Ακολουθώντας, αφού είναι βάσιμος ο πρώτος λόγος της κρινόμενης ένστασης, παρέλκει η έρευνα των λοιπών λόγων και πρέπει η ένσταση να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η ανακήρυξη της καθής, ως βουλευτή, που έγινε με την πιο πάνω απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης. Περαιτέρω το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, κρίνει ότι πρέπει να απαλλαγεί ολικά η καθής η ένσταση από τη δικαστική δαπάνη (άρθρο 25 παρ. 3 του Ν. 345/1976).

Για τους λόγους αντώς

Δέχεται την ένσταση.

Ακυρώνει την ανακήρυξη, με την απόφαση 9578/2000 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, της Χρύσας Αράπογλου, ως βουλευτή της Α΄ εκλογικής περιφέρειας Θεσσαλονίκης.

Και

Απαλλάσσει την καθής η ένσταση από τη δικαστική δαπάνη.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 27 Σεπτεμβρίου 2000.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Στέφανος Ματθίας   Γρηγόρης Ψύλλιας

Και δημοσιεύθηκε σε δημόσια στο ακροατήριο συνεδρίαση στην Αθήνα στις 11 Οκτωβρίου 2000.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Στέφανος Ματθίας   Γρηγόρης Ψύλλιας

2

2

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)**Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).**

Άρθρο :1

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία :10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ****Άρθρο 1**

Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού, ως "δημόσια επιχείρηση" νοείται κάθε ανώνυμη εταιρεία, στην οποία το ελληνικό δημόσιο δύναται να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή, λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό της κεφάλαιο ή της χρηματοοικονομικής συμμετοχής του ή των κανόνων που τη διέπουν.

2. Η άσκηση αποφασιστικής επιρροής από το ελληνικό δημόσιο τεκμαίρεται όταν το ελληνικό δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρηματοδοτούμενα από το ελληνικό δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό ή άλλες δημόσιες επιχειρήσεις υπό την έννοια του παρόντος νόμου:

α) είναι κύριοι μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ή

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική της συνέλευση ή

γ) δύνανται να διορίζουν το ήμισυ πλέον ενός των μελών του διοικητικού της συμβουλίου ή

δ) χρηματοδοτούν την ετήσια δραστηριότητά της σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό.

3. Ως "δημόσια επιχείρηση" νοείται και κάθε ανώνυμη εταιρεία συνδεδεμένη με άλλη δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42 ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

4. Το Κεφάλαιο Α' του νόμου αυτού εφαρμόζεται σε όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται οι εταιρείες για τις οποίες εφαρμόζεται το Κεφάλαιο Β'.

5. Το Κεφάλαιο Β' του νόμου αυτού εφαρμόζεται:

α) στις ανώνυμες εταιρείες των οποίων μετοχές έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά (χρηματιστήριο), εφόσον το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα της παρ. 2 του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής,

β) στις ανώνυμες εταιρείες που είναι συνδεδεμένες με τις εισηγμένες εταιρείες της προηγούμενης περίπτωσης, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920,

γ) στις ανώνυμες εταιρείες ως προς τις οποίες έχει αποφασιστεί η έναρξη

διαδικασιών αποκρατικοποίησης δια της εισαγωγής μετοχών τους σε οργανωμένη αγορά, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α').

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σχ. με αποσπάσεις προσωπικού των εταιρειών της παρ.5 του παρόντος άρθρου βλ. άρθρο 21 Ν.3581/2007, ΦΕΚ Α 140.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του εποπτεύοντος Υπουργού, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού, εφαρμοζομένων αναλόγως, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (εκτός των δημοσίων επιχειρήσεων) χρηματοδοτούμενα από το Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό ("Οργανισμοί"), καθώς και δημόσιες επιχειρήσεις που έχουν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου αυτού.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με την ΥΑ Φ3/18164/1440/24.3-7.4.2006 (ΦΕΚ 424 Β' /2006), ισχύουν τα ακόλουθα:

"Εξαιρούμε από το πεδίο εφαρμογής όλων των διατάξεων του κεφαλαίου Α του ν.3429/2005 "Δημόσιες επιχειρήσεις και Οργανισμοί (ΔΕΚΟ)" την ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Εξαιρέθηκε με νεότερη ΥΑ 10080/2006 (ΦΕΚ 492 Β' /2006) η θυγατρική της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε εταιρείας με την επωνυμία "ΝΕΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΩΝ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ"

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Με το άρθρο 1 παρ.4 Ν.3581/2007 "Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες και χρηματοδοτικές μισθώσεις του Δημοσίου

και άλλες διατάξεις", ΦΕΚ Α 140, ορίζεται ότι:

"4. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), τα οποία υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α'), δύνανται να συνάπτουν για λογαριασμό τους τις συμβάσεις της παραγράφου 1, με την προϋπόθεση ότι σχέδιο τους έχει συμπεριληφθεί στα εγκρινόμενα κάθε φορά από τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, κατά το άρθρο 6

του ν. 3429/2005, επιχειρησιακά τους σχέδια. Η κατάρτιση και σύναψη των ως άνω συμβάσεων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τα ανωτέρω Ν.Π.Ι.Δ.. Τα ως άνω Ν.Π.Ι.Δ. δύνανται να παρέχουν πληρεξουσιότητα στην Κ.Ε.Δ, για την κατάρτιση και σύναψη των συμβάσεων αυτών".

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).

Άρθρο :2

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

Άρθρο 2

Οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση της δημόσιας επιχείρησης

1. Οι δημόσιες επιχειρήσεις οργανώνονται, λειτουργούν και διοικούνται σύμφωνα με το νόμο αυτόν, τις διατάξεις που διέπουν τις ανώνυμες εταιρείες και τυχόν ειδικές διατάξεις που αφορούν καθεμία από αυτές, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Όλες οι δημόσιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να προσαρμόσουν το καταστατικό τους προς τις διατάξεις του νόμου αυτού, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη θέση του νόμου αυτού σε ισχύ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)**Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).**

Άρθρο :3

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία :1

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 17

Προισχύσασες μορφές άρθρου :2

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ.σχετικά την ΥΑ 5525/ΕΓ ΔΕΚΟ 1364/2007 (ΦΕΚ Β' 168/8.2.2007), περί εξαιρέσεως από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του ν. 3429/2005 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ-ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ".

Άρθρο 3

Διοικητικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης της εταιρείας και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και την κείμενη νομοθεσία.

2. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου, δεν μπορεί να ξεπερνά τους εννέα. Στο διοικητικό συμβούλιο συμμετέχουν έως δύο εκπρόσωποι των εργαζομένων στην δημόσια επιχείρηση, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του άρθρου 10 του παρόντος νόμου. Οι αρχαιρεσίες για την εκλογή των εκπροσώπων των εργαζομένων στη δημόσια επιχείρηση διεξάγονται από την εφορευτική επιτροπή της πλέον αντιπροσωπευτικής δευτεροβάθμιας - και αν δεν υπάρχει τέτοια - της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης της δημόσιας επιχείρησης και η εκλογή τους γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Η διαδικασία των αρχαιρεσιών, ο καθορισμός των τοπικών εφορευτικών επιτροπών, ο χρόνος και οι λεπτομέρειες της ψηφοφορίας και η εξαγωγή και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων αποτελούν έργο της επιτροπής αυτής, που προεδρεύεται από δικαστικό αντιπρόσωπο, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 11 του ν. 1264/1982.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με την ΥΑ Α-Οικ.54007/4610/2006 (ΦΕΚ 1508 Β'/2006) ισχύουν τα ακόλουθα:"Εξαιρούμε από τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν.3429/2005 τον ΟΑΣΑ"

3. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν τη συμμετοχή στα διοικητικά συμβούλια δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών εκπροσώπων επαγγελματικών οργανώσεων και παραγωγικών τάξεων διατηρούνται σε ισχύ, αλλά τα μέλη που ορίζονται βάσει των διατάξεων αυτών συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο της δημόσιας επιχείρησης και καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου των εννέα μελών. Αν με την προσθήκη αυτή προκύπτει άρτιος αριθμός μελών, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'). Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, των επαγγελματικών οργανώσεων και των παραγωγικών τάξεων προτείνονται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου ειδοποιηθούν σχετικά από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

Έως τον ορισμό των εκπροσώπων του προηγούμενου εδαφίου, το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα και χωρίς τα μέλη αυτά.

4. Ο πρόεδρος, ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου,

τα οποία δεν εκλέγονται ή υποδεικνύονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, ορίζονται και παύονται αζημίως για το Δημόσιο και για τη δημόσια επιχείρηση με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού που εποπτεύει τη δημόσια επιχείρηση.

5. Όποιος είναι πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου μιας δημόσιας επιχείρησης απαγορεύεται να είναι πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου άλλης δημόσιας επιχείρησης.

"Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Δημόσιας Επιχείρησης, που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 δύναται να είναι Πρόεδρος, Διευθύνων Σύμβουλος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου συνδεδεμένων με αυτή Δημοσίων Επιχειρήσεων, χωρίς καμία πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση."

*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.5, το οποίο είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 15 Ν.3483/2006, ΦΕΚ Α 169, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 21 Ν.3581/2007, ΦΕΚ Α 140/28.6.2007.

6. Το διοικητικό συμβούλιο της κάθε δημόσιας επιχείρησης αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά μέλη και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 1 και 4 παρ. 1 και 2 του ν. 3016/2002 (ΦΕΚ 110 Α') εφαρμόζονται αναλογικά.

7. Κάθε δημόσια επιχείρηση υποχρεούται να καταρτίσει κανονισμό λειτουργίας του διοικητικού της συμβουλίου, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του διοικητικού της συμβουλίου εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία θέσης του νόμου αυτού σε ισχύ. Ο κανονισμός λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει υποχρεωτικά:

α) τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών, μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μελών του διοικητικού συμβουλίου και

β) τον προσδιορισμό των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου.

8. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της δημόσιας επιχείρησης δεν μπορεί να έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες.

9. Ο διευθύνων σύμβουλος της δημόσιας επιχείρησης επιλέγεται ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης. Κάθε διευθύνων σύμβουλος πρέπει τουλάχιστον να είναι πτυχιούχος Πανεπιστημιακού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής και να έχει τουλάχιστον πενταετή εμπειρία σε θέση σημαντικής ευθύνης και απαιτήσεων στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Η προκήρυξη της θέσης γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού που εποπτεύει τη δημόσια επιχείρηση, με την οποία καθορίζεται η διαδικασία και τα κριτήρια της επιλογής και εξειδικεύονται τυχόν αναγκαία πρόσθετα προσόντα.

10. Με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, που συνιστάται με το άρθρο 10 του νόμου αυτού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η αποζημίωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της κάθε δημόσιας επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου. Για την αποζημίωση του προέδρου, του διευθύνοντος συμβούλου και των εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου, ισχύει ο περιορισμός του άρθρου 14 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α'), όπως έχει ερμηνευθεί με το άρθρο 34 παρ. 4 του ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α'). Κατ' εξαίρεση, με την ίδια απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών μπορεί να καθορίζεται επιπλέον αποζημίωση για τον διευθύνοντα σύμβουλο, λόγω συμμετοχής του στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου, και πέραν του ορίου του προηγούμενου εδαφίου. Η αποζημίωση των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α'), ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων

του διοικητικού συμβουλίου κάθε μήνα. Ο πρόεδρος, ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δημοσίων επιχειρήσεων δεν δικαιούνται καμία άλλη παροχή, απολαβή, αμοιβή ή προνόμιο.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με το άρθρο 21 παρ.2β Ν.3581/2007,ΦΕΚ Α 140/28.6.2007,ορίζεται ότι:

"β. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 10 του άρθρου 3 του ν, 3429/2005 ισχύουν για τα Διοικητικά Συμβούλια που έχουν οριστεί κατά τις προβλέψεις του άρθρου αυτού".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Εξαιρέθηκε με την ΥΑ 30422/ΕΓΔΕΚΟ 342/2006 (ΦΕΚ 967 Β' /2006) από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του παρόντος νόμου η Ανώνυμη Εταιρεία "Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).

Άρθρο :4

Πληροφορίες Νομολογίας & Αρθρογραφίας :1

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ.σχετικά την ΥΑ 5525/ΕΓ ΔΕΚΟ 1364/2007 (ΦΕΚ Β' 168/8.2.2007), περί εξαιρέσεως από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του ν. 3429/2005 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ-ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ".

Άρθρο 4

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας και εσωτερικός έλεγχος

1. Όλες οι δημόσιες επιχειρήσεις έχουν την υποχρέωση να καταρτίσουν νέο Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας καταρτίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της δημόσιας επιχείρησης μέσα σε εννέα μήνες από τη θέση του νόμου αυτού σε ισχύ και δημοσιεύεται σε περίληψη στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

2. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της κάθε δημόσιας επιχείρησης περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) τη διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρείας, τα αντικείμενά τους, καθώς και τη σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη διοίκηση. Μεταξύ των υπηρεσιών της εταιρείας πρέπει υποχρεωτικά να προβλέπεται υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου,

β) τις διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των διευθυντικών στελεχών της εταιρείας.

3. Κάθε δημόσια επιχείρηση οργανώνει υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου. Η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) παρακολουθεί την εφαρμογή και τη συνεχή τήρηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του καταστατικού της δημόσιας επιχείρησης, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά την επιχείρηση,

β) παρακολουθεί και αναφέρει στο διοικητικό συμβούλιο της δημόσιας επιχείρησης και στη γενική συνέλευση των μετόχων περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου με τα συμφέροντα της επιχείρησης ή παράβασης των διατάξεων του νόμου αυτού από μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου,

γ) ενημερώνει εγγράφως μία φορά τουλάχιστον κάθε τρίμηνο το διοικητικό συμβούλιο καθώς και τη γενική συνέλευση των μετόχων για τους ελέγχους που διενεργεί,

δ) είναι υπεύθυνη για την παροχή και την ακρίβεια οποιασδήποτε πληροφορίας ζητηθεί από την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, που συνιστάται με το άρθρο 11 του νόμου αυτού και διευκολύνει με κάθε πρόσφορο μέσο το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που αυτή εκτελεί.

4. Στην υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου απασχολείται τουλάχιστον ένας εσωτερικός ελεγκτής, που ορίζεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Οι εσωτερικοί ελεγκτές είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία υπηρεσιακή μονάδα της δημόσιας επιχείρησης, παρέχουν υπηρεσίες με έμμισθη εντολή και δεν αποκτούν ιδιότητα υπαλλήλου ή σχέση εξαρτημένης εργασίας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).

Άρθρο :5

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ.σχετικά την ΥΑ 5525/ΕΓ ΔΕΚΟ 1364/2007 (ΦΕΚ Β' 168/8.2.2007), περί εξαιρέσεως από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του ν. 3429/2005 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ-ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ".

Άρθρο 5

Στρατηγικό σχέδιο

1. Κάθε δημόσια επιχείρηση καταρτίζει και υποβάλλει στρατηγικό σχέδιο στη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, δια του εποπτεύοντος Υπουργείου.
2. Το στρατηγικό σχέδιο κάθε δημόσιας επιχείρησης πρέπει να είναι συμβατό με το αντίστοιχο τομεακό σχέδιο του Υπουργείου που την εποπτεύει και περιλαμβάνει ιδίως:
  - α) την περιγραφή των στόχων που επιδιώκονται από το διοικητικό συμβούλιο,
  - β) την επιλογή των αναγκαίων μέσων για την επίτευξη των στόχων σύμφωνα με τις επιλογές της διοίκησης,
  - γ) τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους και του τρόπου χρηματοδότησης των επί μέρους δράσεων,
  - δ) τη διασύνδεση του στρατηγικού σχεδίου με το αντίστοιχο τομεακό σχέδιο του εποπτεύοντος Υπουργείου ή τα στρατηγικά σχέδια άλλων δημοσίων επιχειρήσεων.
3. Με αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών εγκρίνονται, τροποποιούνται ή αναθεωρούνται τα στρατηγικά σχέδια των δημοσίων επιχειρήσεων. Με αποφάσεις της ίδιας Επιτροπής ορίζεται ο χρόνος υποβολής και η διάρκεια των στρατηγικών σχεδίων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)**Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).**

Άρθρο :7

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 29

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλ.σχετικά την ΥΑ 5525/ΕΓ ΔΕΚΟ 1364/2007 (ΦΕΚ Β' 168/8.2.2007), περί εξαιρέσεως από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του ν. 3429/2005 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ-ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ".

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις των δημοσίων επιχειρήσεων

1. Κάθε δημόσια επιχείρηση οφείλει:

α) να εφαρμόζει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και να συμμορφώνεται απαρέγκλιτα προς τις διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διαταγμάτων και πράξεων,

β) να τηρεί τις αποφάσεις και τις οδηγίες της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών,

γ) να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων των στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων της δημόσιας επιχείρησης, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών,

δ) να τηρεί την εισοδηματική, τιμολογιακή, δανειοληπτική πολιτική της Κυβέρνησης.

2. Οι δημόσιες επιχειρήσεις υποβάλλουν στην Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών:

α) έως τη 16η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους το σχέδιο του ετήσιου οικονομικού προϋπολογισμού τους, καθώς και εισηγητική έκθεση τεκμηρίωσης των οικονομικών μεγεθών,

β) τον ετήσιο απολογισμό, τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση πεπραγμένων του διοικητικού συμβουλίου και την έκθεση ή το πιστοποιητικό του ορκωτού ελεγκτή λογιστή, εντός των προθεσμιών του κ.ν. 2190/ 1920, όπως ισχύει,

γ) τα απολογιστικά στοιχεία, καθώς και τα στοιχεία της απασχόλησης ανά τρίμηνο, δ) κάθε πρόταση που αφορά σε αλλαγή κανονισμού λειτουργίας, συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τιμολογίων, καθώς και κάθε άλλου μέτρου της διοίκησης που επηρεάζει σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα πριν να τεθεί σε ισχύ.

3. Κάθε δημόσια επιχείρηση που προσφέρει προϊόντα ή υπηρεσίες σε καταναλωτές υποχρεούται, εντός έξι μηνών από τη θέση του νόμου αυτού σε ισχύ, να καταρτίσει και να υποβάλει στη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών Χάρτη Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή (Χ.Υ.Κ.). Εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, οι δημόσιες επιχειρήσεις ζητούν εγγράφως τις απόψεις της Επιτροπής Προστασίας των καταναλωτών των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών του άρθρου 13 του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ 191 Α') και του Συνηγόρου του Καταναλωτή του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α'). Ο Χ.Υ.Κ. καθορίζει τις καταστατικές υποχρεώσεις, τους όρους υπό τους οποίους η

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Με το άρθρο 1 παρ.4 Ν.3581/2007 "Πώληση και ταυτι μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες και χρηματοδοτικές μισθώσεις του Δημοσίου και άλλες διατάξεις", ΦΕΚ Α 140,ορίζεται ότι:
"4. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), τα οποία υπάγονται πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α'), δύ συνάπτουν για λογαριασμό τους τις συμβάσεις της παραγράφου 1, με την προϋπόθεση ότι σχέδιο τους έχει συμπεριληφθεί στα εγκρινόμενα κάθε φ τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, κατά 6 του ν. 3429/2005, επιχειρησιακά τους σχέδια. Η κατάρτιση και σύναψη τ άνω συμβάσεων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τα ανωτέρ Ν.Π.Ι.Δ.. Τα ως άνω Ν.Π.Ι.Δ. δύνανται να παρέχουν πληρεξουσιότητα σπ Κ.Ε.Δ, για την κατάρτιση και σύναψη των συμβάσεων αυτών".

Τεχνική βοήθεια ή αποστολή τυχόν ελλείποντος κειμένου, τηλ.210-6994830-2 ή fax: 210-6920560 ή e-mail: nomos@intracom.gr

© 2007- Designed & Developed by INTRACOM IT SERVICES

δημόσια επιχείρηση παρέχει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της προς τους καταναλωτές και τη διαδικασία αποζημίωσης προς αυτούς σε περίπτωση μη τήρησης εκ μέρους της των ανωτέρω υποχρεώσεων και όρων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).

Άρθρο :8

Άρθρο 8

Έλεγχος και εποπτεία των δημοσίων επιχειρήσεων

1. Ο κρατικός έλεγχος και η οικονομική εποπτεία των δημοσίων επιχειρήσεων ασκείται από τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, διενεργείται κατ' εντολή της από την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών και αφορά στον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

2. Ο έλεγχος των δημοσίων επιχειρήσεων που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν καταργεί ούτε υποκαθιστά φορολογικούς ή άλλους ελέγχους που διενεργούνται με βάση τις κείμενες διατάξεις ούτε την εποπτεία που ασκείται στις ανώνυμες εταιρείες από τη Διοίκηση.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)**Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).**

Άρθρο :9

Άρθρο 9

Κυρώσεις σε βάρος των δημοσίων επιχειρήσεων και των μελών των διοικητικών τους συμβουλίων

Με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, ύστερα από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, που διαπιστώνει ότι κάποια δημόσια επιχείρηση παραβιάζει τις διατάξεις του νόμου αυτού και ανάλογα με την παράβαση, μπορεί:

α) να δεσμευθούν έσοδα των δημοσίων επιχειρήσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων σε ποσοστό μέχρι 50% του ετήσιου προβλεπόμενου ποσού,

β) να μην χορηγηθεί πλέον ουδεμία εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για τα συναπτόμενα δάνεια,

γ) να παυθούν από τα καθήκοντά τους ο πρόεδρος, ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4, ανάλογα με την ευθύνη τους.

Οι κυρώσεις αυτές δεν αναιρούν ούτε αναστέλλουν διαδικασίες επιβολής ποινικών, αστικών ή διοικητικών μέτρων που επιβάλλονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)**Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).**

Άρθρο :10

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 30

Άρθρο 10**Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών**

1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Δ.Ε.Κ.Ο.) στην οποία μετέχουν ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών ως Πρόεδρος και ο Υπουργός Ανάπτυξης, ο Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός ως μέλη. Στη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών μετέχει και ο Ειδικός Γραμματέας Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών συντονίζει τη λειτουργία της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών. Η Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών αποφασίζει, μετά από εισήγηση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα που προβλέπονται σ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).

Άρθρο :15
Πληροφορίες Νομολογίας & Αρθρογραφίας :3
Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ**

Άρθρο 15

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου υπάγονται οι ανώνυμες εταιρείες της παρ. 5 του άρθρου 1.

Οι εταιρείες αυτές ευρίσκονται εκτός του, κατά τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ευρύτερου δημόσιου τομέα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT servises)

Ν 3429/2005: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ και ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Δ.Ε.Κ.Ο.).

Άρθρο :16

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 2

Άρθρο 16

Οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και κρατική εποπτεία

1. Επί των ανωνύμων εταιρειών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, του ν. 3016/2002, όπως ισχύουν, και οι λοιπές διατάξεις οι εφαρμοζόμενες σε κάθε άλλη εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά ανώνυμη εταιρεία.
2. Η κρατική εποπτεία, όπου προβλέπεται, ασκείται επί της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων των εταιρειών αυτών, όπως και επί κάθε άλλης ανώνυμης εταιρείας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις.
3. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 έχει και στην προκειμένη περίπτωση εφαρμογή.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για ΕΚΤΥΠΩΣΗ ή ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ - ΕΠΙΚΟΛΛΗΣΗ κειμένου στο WORD χρησιμοποιήστε την κατωτέρω επιλογή Εκτύπωση/Αποθήκευση (βάσει της οποίας γίνεται ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ του κειμένου).

Οδηγίες Σελίδος	+ Μέγεθος Γραμμάτων -	Εκτύπωση/ Αποθήκευση
	17/1992 ΑΕΔ (23833)	

ΠΙΘΑΝΟΝ
ΣΧΕΤΙΚΕΣ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ:

- 1 10/2005 ΜΠΡ ΡΟΔ (382642)
- 2 120/2000 ΣΤΕ (296240)
- 3 197/2000 ΣΤΕ (296239)

ΕΔΚΑ/1992 (684)

Διοικητικές συμβάσεις προς εκτέλεση δημοσίων έργων. Οι διαφορές που σχετίζονται με τη μελέτη του έργου υπάγονται στη δικαιοδοσία στην οποία υπόκειται το έργο για το οποίο εκπονήθηκε. Σύμβαση για την εκτέλεση δημοσίου έργου με κύριο το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ δεν είναι διοικητική αν το έργο δεν προορίζεται για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού. Σύμβαση του Μετοχικού Ταμείου Στρατού με ιδιωτικό γραφείο μελετών για εκπόνηση μελέτης κατασκευής ακινήτου προς μισθωτική εκμετάλλευση. Οι διαφορές που προκύπτουν από τη σύμβαση υπάγονται στα πολιτικά Δικαστήρια. Αποφατική σύγκρουση Πολιτικών και Διοικητ. Δικαστηρίων. Άρση της σύγκρουσης από το Α.Ε.Δ. Προϋποθέσεις.

Ανωτ. Ειδ. Δικαστηρίου 17/1992.

Πρόεδρος : ΒΑΣ. ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εισηγητής: ΦΩΤ. ΚΑΤΖΟΥΡΟΣ
Δικηγόροι: Παν. Μακαρίτης, Κων. Χασάπης, Κων. Αποστολόπουλος

Επειδή, το νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, υπό την επωνυμίαν Τεχνικόν Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΤΕΕ), ενεργούν ως εκ του νόμου υποκατάστατον δύο κατά τον ν. 716/1977 γραφείων μελετών, ήτοι της ανωνύμου εταιρίας υπό την επωνυμίαν "Α.Δ.Κ.Α.", Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε." και της αστικής εταιρίας υπό την επωνυμίαν "Μηχανική - Γεωστατική, Σύμβουλοι Μηχανικοί, Αστική Εταιρία", ως και τα δύο ταύτα γραφεία μελετών διώκουν δια της υπό κρίσιν αιτήσεως, την κατά το άρθρον 100 παρ. 1 πρ, δ' του Συν/τος και το άρθρον 46 του ν. 345/1976 άρσιν αποφατικής συγκρούσεως μεταξύ του Διοικ. Εφετείου Αθηνών και του Πεντ. Εφετείου Αθηνών, τα οποία δια των υπ' αριθμ. 2489/1990 και 4843/1991 τελεσιδικιών αποφάσεων αυτών, αντιστοίχως, απέρριψαν δι' έλλειψιν δικαιοδοσίας, προσφυγάς του Τεχν. Επιμελ. Ελλάδος, ενεργούντος υπό την ανωτέρω ιδιότητα, ως και παρεμβάσεις των δύο τούτων γραφείων μελετών. Αι ανωτέρω προσφυγαί και παρεμβάσεις αντικείμενον είχαν να υποχρωθεί το καθ' ου νομικό πρόσωπον δημοσίου δικαίου υπό την επωνυμίαν Μετοχικόν Ταμείον Στρατού (Μ.Τ.Σ.) να καταβάλλει εις τα δύο ταύτα πρόσωπα νομίμως εντόκως ωρισμένον ποσόν ως υπόλοιπον αμοιβής δια της υπό των γραφείων τούτων εκπόνησιν της πλήρους στατικής μελέτης της αναμορφώσεως του κεντρικού τμήματος του εν Αθήναις μεγάρου του Μετοχικού Ταμείου Στρατού, κατόπιν της από 6/10/1980 σχετικής συμβάσεως μεταξύ του Μετοχ. Ταμείου Στρατού και των δύο γραφείων.

Επειδή, κατά το άρθρον 100 παρ. 1 Συν/τος, εις το Ανώτ. Ειδικόν Δικαστήριο υπάγεται (περ. δ') η άρσις συγκρούσεως μεταξύ, πλην άλλων, του Συμβ. Επικρατείας αφ' ενός και των αστικών και ποινικών δικαστηρίων αφ' ετέρου. Κατά το άρθρον 46 παρ. 1 του ν. 345/1976, ήτοι, μεταξύ άλλων, το Συμβ. Επικρατείας ή έτερον δικαστήριο αφ' ενός και εν αστικόν ή ποινικόν δικαστήριο αφ' αφ' ετέρου, έκριναν τελεσιδικίως ότι στερούνται δικαιοδοσίας επί της αυτής υποθέσεως η σύγκρουσις αίρεται επιμελεία παντός διαδίκου δια καταθέσεως αιτήσεως ενώπιον του Ειδικού δικαστηρίου εντός ενενήκοντα ημερών από της δημοσιεύσεως της νεωτέρας αποφάσεως. Κατά δε το άρθρον 47 παρ. 4 του αυτού νόμου, η απόφασις του Ειδ. Δικαστηρίου περιορίζεται εις την λύσιν του αμφισβητουμένου ζητήματος δικαιοδοσίας, εξαφανίζει την εσφαλμένως αποφανθείσαν επί τούτου απόφασιν, παραπέμπει την υπόθεσιν εις το κρινόμενον ως έχον δικαιοδοσίαν δικαστήριο και είναι

υποχρεωτική δια τα απασχολούντα να επιληφθούν δικαστήρια και τους διαδίκους.

Επειδή, εν προκειμένω, το μεν Διοικ. Εφετείο Αθηνών, δια της υπ' αριθ. 2489/1990 αποφάσεως αυτού, απέρριψε την ενώπιον αυτού ασκηθείσαν προσφυγήν και την σχετικήν παρέμβασιν δια τον λόγον ότι η ως άνω σύμβασις δεν είχε τον χαρακτήρα διοικητικής συμβάσεως αλλ' απετέλει σύμβασιν του ιδιωτικού δικαίου και συνεπώς η εκ ταύτης αναφύεσα διαφορά, η οποία ήχθη προς επίλυσιν εις το Διοικητικόν τούτο Εφετείο, δεν υπήγετο εις την δικαιοδοσίαν αυτού αλλ' εις την δικαιοδοσίαν των πολιτικών δικαστηρίων, το δε Πεντ. Εφετείο Αθηνών, δια της υπ' αριθ. 4843/1991 αποφάσεως αυτού, απέρριψε την ενώπιον αυτού ασκηθείσαν προσφυγήν και την σχετικήν πρόσθετον παρέμβασιν, δια τον λόγον ότι η σύμβασις αύτη είχε τον χαρακτήρα διοικητικής συμβάσεως και συνεπώς η εκ ταύτης αναφύεσα διαφορά, η οποία ήχθη προς επίλυσιν εις το Εφετείο τούτο, δεν υπήγετο εις την δικαιοδοσίαν αυτού, αλλ' εις την δικαιοδοσίαν των διοικητικών δικαστηρίων. Εφ' όσον δε αι απορριφθείσαι δύο προσφυγαί είχαν το αυτό αντικείμενον, υφίσταται αποφατική σύγκρουσις μεταξύ των δύο τούτων δικαστηρίων η οποία δέον να αρθεί δι' αποφάσεως του Ανωτ. Ειδικού Δικαστηρίου. Δεδομένου δι' ότι αμφότεραι αι αποφάσεις αύται, μη υποκείμεναι εις έφεσιν, είναι ως απαιτεί το άρθρον 46 του ν. 345/1976, τελεσίδικοι, οι δ' αιτούντες, ως διατελέσαντες δι' δίκου κατά τας ενώπιον αμφοτέρων των δικαστηρίων δίκας μη αποβληθέντες εξ αυτών, νομιμοποιούνται, εκ τούτου και μόνον, να ζητήσουν την άρσιν της συγκρούσεως, η υπό κρίσιν αίτησις, ασκηθείσα την 5ην Αυγούστου 1991 εμπροθέσμως, ως κατατεθείσα εντός 90 ημερών από της δημοσιεύσεως της νεωτέρας των αποφάσεων τούτων, ήτοι της του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών, δημοσιευθείσης την 8ην Μαΐου 1991, είναι τύποις δεκτή, νομίμως δ' ήχθη προς συζήτησιν μετά την διενέργειαν των κατά νόμον κοινοποιήσεων.

Επειδή το άρθρον 94 του Συντάγματος προβλέπει εις την παρ. 1 ότι η εκδίκασις των διοικητικών διαφορών ουσίας ανήκει εις τα υφιστάμενα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και ότι εκ των διαφορών αυτών, αι μη υπαχθείσαι, κατά τον χρόνον της θεσπίσεως του Συντάγματος, εις τα δικαστήρια ταύτα, δέον να υπαχθούν υποχρεωτικώς εις την δικαιοδοσίαν αυτών εντός πέντε ετών από της ισχύος του Συντάγματος, η προθεσμία δε αύτη ήτο δυνατόν να παραταθεί δια νόμου και εις την παρ. 2, ότι εις τα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται πάσαι αι ιδιωτικά διαφοραί ως και αι δια νόμου ανατιθέμενοι εις ταύτα υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας. Κατά την έννοιαν της ανωτέρω παρ. 1 του άρθρου 94 του Συντάγματος, μεταξύ των διοικητικών διαφορών ουσίας, η εκδίκασις των οποίων ανήκει εις τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, είναι και αι αναφύομεναι εκ διοικητικών συμβάσεων. Την υπαγωγήν των διαφορών τούτων εις την δικαιοδοσίαν των διοικητικών δικαστηρίων προβλέπει ήδη ρητώς η παρ. 2 περ. 1' του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 εν συνδυσμώ προς το άρθρον 7 αυτού.

Επειδή, εξ ετέρου, κατά το άρθρον 1 παρ. 2 του διέποντος την ως άνω σύμβασιν ν.δ. 1266/1972, η εκτέλεσις δημοσίου έργου περιλαμβάνει την μελέτη και την κατασκευήν αυτού και η μεν κατασκευή των δημοσίων έργων ερρυθμίζεται υπό του ν. διατάγματος τούτου και των εκτελεστών αυτού διαταγμάτων, η δε ρύθμισις των αφορώντως εις τα των μελετών επαφίετο εις ιδίαις οποίας άλλως ωρίζετο υπό του ν. διατάγματος τούτου. Δια του επακολουθήσαντος ν. 716/1977 καθωρίσθησαν, συμφώνως προς το άρθρον 1 αυτού, τα αφορώντα εις τους όρους και την δικαιοδοσίαν της εις ιδιώτας μελετητάς και ιδιωτικά γραφεία μελετών αναθέσεως και της υπό τούτων εκπνοήσεως μελετών δια λογαρισμόν του δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, δημοσίων επιχειρήσεων και λοιπών οργανισμών δημοσίου ενδιαφέροντος, όταν αι μελέται αύται δεν εκπνοούνται απ' ευθείας υπό του προσωπικού τούτων. Λόγω της συναφείας η οποία υφίσταται μεταξύ της κατασκευής ενός δημοσίου έργου και της μελέτης αυτού, αι διαφοραί εκ της συμβάσεως περί εκπνοήσεως της μελέτης δημοσίου έργου υπάγονται εις την δικαιοδοσίαν των δικαστηρίων υπό των οποίων εκδικάζονται αι διαφοραί εκ της συμβάσεως περί κατασκευής του έργου. Δεν δύναται όμως μία σύμβασις περί κατασκευής ενός μετά του εδάφους ή εν γένει ακινήτου συνδεομένου τεχνικού έργου να χαρακτηρισθεί ως διοικητική, αν πάντως το έργον τούτο, έστω και αν εκτελείται χάριν του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η δε σύμβασις διέπεται υπό της ειδικής

νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, δεν προορίζεται να εξυπηρετεί ένα υπό του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου επιδιωκόμενον δημόσιον σκοπόν. Κατ' αναλογία, εκ συμβάσεως περί εκπονήσεως μελετών διεπομένης υπό του ν. 716/1977 διαφορά εμπίπτουσα εις την δικαιοδοσίαν των διοικητικών δικαστηρίων δύναται να γεννηθεί μόνον όταν αυτή αφορά εις τοιοῦτο ἔργον, ἤτοι εις ἔργον δια του οποίου επιδιώκεται ἡ εκπλήρωσις δημοσίου σκοπού, εις τὴν ἀντίθετον δὲ περίπτωσιν ἡ διάφορα υπάγεται εις τὴν δικαιοδοσίαν των πολιτικῶν δικαστηρίων.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει εκ των ἐνώπιον των ἀνωτέρω δικαστηρίων ἀσκηθεισῶν προσφυγῶν καὶ των ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεων, ἡ ἀχθείσα εις τα δικαστήρια ταῦτα διάφορα ἀνεφύη εκ τῆς ἀνωτέρω μνημονευομένης συμβάσεως μεταξὺ των αἰτούντων γραφείων μελετῶν καὶ του καθ' οὐ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, δια τῆς ὁποίας συμβάσεως τα γραφεῖα ταῦτα εἶχον ἀναλάβει τὴν ἐκπόνησιν μελέτης ἀφορώσης εις τὴν μεταρρυθμισιν τμήματος ἐν Αθῆναις μεγάρου ἐπὶ των οδῶν Π.Β.Σ.Α. φερομένου ὡς ἀνήκοντος εις το καθ' οὐ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, δια τῆς κατασκευῆς αἰθουσῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, ὡς δε ἐιδικώτερον πρὸς τα υπ' αριθμ. 11/9 ἀπὸ 20/3/1990 καὶ 35/19 ἀπὸ 26/9/1980 πρακτικὰ του Δ.Σ. του καθ' οὐ Ταμεῖο καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς μελέτης, το ἔργον τοῦτο συνίσταται εις τὴν μεταρρυθμισιν τμήματος του μεγάρου τούτου δια διαμορφώσεως χώρων προοριζομένων να χρησιμεύουν ὡς θέατρα, κινηματογράφοι, κέντρα διασκεδάσεως, σταθμοὶ αυτοκινήτων καὶ καταστήματα. Οὕτω ἡ διαμόρφωσις των χώρων τούτων ἀποβλέπει εις τὴν καλλιτέραν καὶ ἀποδοτικώτεραν ἐκμετάλλευσιν καὶ διαχείρησιν τῆς ἰδιωτικῆς περιουσίας του ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ. Ἡ βελτίωσις ὁμῶς τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐνὸς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου δὲν ἀποτελεῖ, καθ' ἑαυτήν, δημόσιον σκοπόν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐννοιαν. Συνεπῶς το ἔργον τοῦτο, ἔστω καὶ ἀν διέπεται ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν περί εκτελέσεως δημοσίων ἔργων, μὴ ἔχον δημόσιον σκοπόν δὲν φέρει τον χαρακτήρα δημοσίου ἔργου εκ τῆς εκτελέσεως του ὁποίου να γεννῶνται διοικητικαὶ διαφοραί. Ἐπομένως καὶ εκ τῆς συμβάσεως περί εκπονήσεως τῆς μελέτης δια το ἔργον τοῦτο μὴ ἐχούσης κατόπιν των ἀνωτέρω, τον χαρακτήρα διοικητικῆς συμβάσεως, ἔστω καὶ ἐάν διέπεται ὑπὸ του ν. 716/1977, δὲν δύναται να γεννηθοῦν διαφοραὶ ἀνήκουσαι εις τὴν κατὰ τὴν παρ. 1 του ἀρθρου 94 του Συντάγματος δικαιοδοσίαν των διοικητικῶν δικαστηρίων ἀλλὰ διαφοραὶ ἀστικῆς φύσεως, εμπίπτουσαι εις τὴν κατὰ τὴν παρ. 3 του αὐτοῦ ἀρθρου του Συντάγματος γενικὴν δικαιοδοσίαν των πολιτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ των ἰδιωτικῶν διαφορῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων το Πεντ. Ἐφετεῖον Αθηνῶν ἐσφαλμένως ἔκρινεν ὅτι τα πολιτικὰ δικαστήρια στεροῦνται δικαιοδοσίας πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἀσκηθείσης προσφυγῆς καὶ προσθέτου παρεμβάσεως τας ὁποίας ἀπέρριψαν δια τον λόγον τοῦτο καὶ συνεπῶς δέον να ἐξαφανισθεῖ ἡ ἀπόφασις του Ἐφετείου τούτου καὶ να παραπεμφθεῖ ἡ ὑπόθεσις εις το αὐτὸ ὡς ἔχον δικαιοδοσίαν πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς.

Τεχνικὴ βοήθεια ἢ ἀποστολὴ τυχόν ἐλλείποντος κειμένου, τηλ.210-6994830-2 ἢ fax: 210-6920560 ἢ e-mail: nomos@intracom.gr

© 2007- Designed & Developed by INTRACOM IT SERVICES

Αριθμός 3707/1987
 ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
 ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Διοικητική απόφαση

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 5 Ιουνίου 1987, με την εξής σύνθεση: Θ. Κουρουσόπουλος, Πρόεδρος, Γ. Δημητρακάκης, Σ. Νικολάου, Χ. Φατούρος, Τ. Κούνδουρος, Ι. Τζεβελεκάκης, Γ. Γραΐγος, Α. Φαρμάκης, Γ. Κουβελάκης, Κ. Φ. Χαλαζωνίτης, Χ. Γεραρής, Λ. Οικονόμου Αθ. Τσαμπάση, Σύμβουλοι, Ε. Δαρζέντας και Α. Ράντος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Φ. Καμπάνης,

Γ ι α να δικάσει τις από 13 Σεπτεμβρίου 1985 αίτηση, η οποία παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου κατόπιν της 2262/86 απόφασης του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, για να επιλύσει το εις την απόφαση αυτή αναφερόμενο ζήτημα:

τ ω ν: 1) Αντωνίου Λεων. Αμέντα, κατοίκου Αγίας Παρασκευής Αττικής (οδός Τρωάδος αρ.16), 2) Σταύρου Δαμιανού Δαμαλύζη, κατοίκου Σαρωνίδος Αττικής, 3) Αλεξάνδρου Δημητρίου Παππά, κατοίκου Αθηνών (οδός Βρατοάνου αρ. 3), 4) Μαρίας Νικολάου Αξαρή, κατοίκου Αθηνών (οδός Αστερίου αρ. 2-4), 5) Ευαγγέλου Δημητρίου Θωμαΐδη, κατοίκου Νέας Φιλαδελφείας Αττικής (οδός Κ. Αναγνώστου αρ. 11), οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Επ. Σηπλιωτόπουλο (ΑΤ 643/87) που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κ α τ ά του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), ο οποίος παρέστη με τους δικηγόρους: α) Δημ. Σωτηρόπουλο (Α.Τ. 2846/87) στον οποίο δόθηκε προθεσμία έξι (6) ημερών για νομιμοποίησή του και β) Κ. Τσιμιδόπουλο (Α.Τ. 1513/87) που τον διόρισε με πληρεξούσιο, και τ ο υ παρεμβαίνοντος Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ο οποίος παρέστη με τον Πάρεδρο της Διοικήσεως Ηλ. Παπαδόπουλο.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η 531038/16.8.1984 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου, Ι. Τζεβελεκάκη. Κατόπιν το Δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον αντιπρόσωπο του παρεμβαίνοντος Υπουργού και τους πληρεξούσιους του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού που ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη και

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
 Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο νό μ ο

Επειδή έχουν καταβληθεί τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (υπ' αριθ. 6274785, 6274786/1985 γραμμάτια εισπράξεως του Ταμείου Δικαστικών Εισπράξεων Αθηνών και υπ' αριθ. 303670, 15274/1985 ειδικά γραμμάτια παραβόλου).

Επειδή, με την από 8-7-1971 σύμβαση μισθώσεως μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) και του Π. Καραδόντη, ο Ε.Ο.Τ. παραχώρησε τη χρήση ενός δημοσίου τουριστικού κτήματος 383.000 τ.μ. στη θέση "Πιλάκες" του Σουνίου (που είχε υπό τη διοίκηση και διαχείρισή του για την εκπλήρωση των σκοπών του) στον Π. Καραδόντη για 45 έτη, προς τουριστική αξιοποίηση και εκμετάλλευση κατά τους όρους της συμβάσεως. Ο μισθωτής ανέλαβε την υποχρέωση, μεταξύ άλλων, να κατασκευάσει με δαπάνες του στο κτήμα αυτό ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις δυναμικότητας 600 κλινών βάσει σχεδίων εγκρινομένων από τον Ε.Ο.Τ., εντός προθεσμίας δύομισυ ετών και να τις επιπλώσει, να διατηρεί σε λειτουργία τις εγκαταστάσεις αυτές υποχρεωτικά από 1ης Απριλίου μέχρι 31ης Οκτωβρίου κάθε χρόνου και προαιρετικά πέραν της περιόδου αυτής και να καταβάλλει στον Ε.Ο.Τ. ετήσιο μίσθωμα σε χρήμα όπως ειδικότερα αυτό προσδιορίζεται στην σύμβαση. Ο ΕΟΤ ανέλαβε την υποχρέωση να συνηγορήσει σε πιστωτικά ιδρύματα του εσωτερικού και να εγγυηθεί για τη δανειοδότηση του μισθωτή προς εκτέλεση των ανωτέρω έργων και εγκαταστάσεων, τα οποία συμφωνήθηκε ότι περιέρχονται στην κυριότητα του ιδιοκτήτη της εκτάσεως. Στο άρθρο 11 της συμβάσεως αυτής περιελήφθη ο όρος ότι σε περίπτωση παραβάσεως από το μισθωτή όρου της συμβάσεως επιβάλλονται σ' αυτόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. (μετά σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου) κυρώσεις που συνίστανται σε χρηματικά πρόστιμα από 5.000 μέχρι 20.000 δραχμές, ότι επί σοβαρών περιπτώσεων και επί συρροής παραβάσεων ή υποτροπής επιβάλλεται η ποινή της εκπτώσεως, ότι

ειδικά σε περίπτωση μη πλήρους ή μη εμπροθέσμου εκτελέσεως των ανωτέρω έργων επιβάλλεται πρόστιμο ειδικά καθοριζόμενο στο άρθρο αυτό για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι έξι μήνες και ότι εάν η καθυστέρηση διαρκέσει πέραν των έξι μηνών επιβάλλεται η ποινή της εκπτώσεως. Επίσης, στο άρθρο 15 της συμβάσεως περιελήφθη ο όρος ότι σε περίπτωση μη καταβολής ή εκπρόθεσμης καταβολής μιας τοκοχρεωλυτικής δόσεως του ανωτέρω δανείου που θα συναφθεί με την εγγύηση του Ε.Ο.Τ., ο μισθωτής δύναται να κηρυχθεί έκπτωτος με απόφαση του Γενικού Γραμματέα (μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου) του Ε.Ο.Τ. και να αποβληθεί από το μίσθιο. Τέλος, στο άρθρο 15 περιελήφθη ο όρος ότι η παράβαση οποιουδήποτε όρου της συμβάσεως, "απάντων όντων και συμφωνουμένων βασικών και ουσιαστών", παρέχει το δικαίωμα στον Ε.Ο.Τ. να κηρύξει έκπτωτο το μισθωτή. Ακολούθως, με την από 22.3.1973 σύμβαση, η Α.Ε. Ελληνικά θέρετρα υπεισήλθε στα ανωτέρω δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Π. Καραδόντη. Στις 5.1.1984 το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Τ. με την υπ' αριθ. 15/1/5.1.1984 πράξη του εγνωμοδότησε να κηρυχθεί έκπτωση η εταιρεία αυτή από τα δικαιώματά της που απορρέουν από την ανωτέρω σύμβαση της 8.7.1971, για παράβαση όρων της συμβάσεως και συγκεκριμένα διότι κατασκεύασε εγκαταστάσεις μόνο 376 κλινών αντί των 600 που υποχρεούται από τη σύμβαση, διότι δεν κατέβαλε ληξιπρόθεσμες οφειλές δανείων που έλαβε από την Εθνική Τράπεζα με την εγγύηση του Ε.Ο.Τ. και διότι δεν κατέβαλε στον Ε.Ο.Τ. οφειλόμενα μισθώματα. Η πράξη αυτή υποβλήθηκε με το υπ' αριθ. 524438/16.6.1984 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβερνήσεως την 26.6.1984 (αριθ. πρωτοκόλλου Υπουργείου 1319/26.6.1984) και στη συνέχεια ο Γενικός Γραμματέας του Ε.Ο.Τ. με την υπ' αριθ. 531038/16.8.1984 απόφασή του, επικαλούμενος τον ανωτέρω όρο της συμβάσεως περί εκπτώσεως του μισθωτού σε περίπτωση παραβάσεως όρων της συμβάσεως, εκήρυξε έκπτωση την ανωτέρω εταιρεία από όλα τα δικαιώματά της που απορρέουν από τη σύμβαση για τους λόγους που αναφέρονται στην ανωτέρω γνωμοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ήδη, οι αιτούντες, υπάλληλοι της εταιρείας εργαζόμενοι στις ανωτέρω τουριστικές εγκαταστάσεις, ζητούν με την κρινόμενη αίτηση την ακύρωση της αποφάσεως αυτής του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ., επικαλούμενοι κίνδυνο απωλείας της εργασίας τους εάν η εταιρεία αποβληθεί από το μίσθιο λόγω της ανωτέρω εκπτώσεως.

Επειδή στη δίκη παρεμβαίνει, υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως, ο εποπτεύων τον Ε.Ο.Τ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

Επειδή η υπό κρίση αίτηση εισάγεται στην Ολομέλεια κατόπιν της υπ' αριθ. 2262/1986 αποφάσεως του Δ' Τμήματος, με την οποία παραπέμφθηκε το ζήτημα του παραδεκτού της αιτήσεως αυτής και ειδικότερα εάν στην προκειμένη περίπτωση ανακύπτει ακυρωτική διαφορά ή διαφορά από την ανωτέρω σύμβαση.

Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντάγματος (προς το οποίο στοιχεί η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 περ. ι' του ν. 1406/1983), διοικητικές διαφορές ουσίας υπαγόμενες στην δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων είναι και οι διαφορές από διοικητικές συμβάσεις, οι διαφορές δηλαδή που αιτία έχουν τη διοικητική σύμβαση και ειδικότερα ανάγονται στο κύρος, την ερμηνεία και την εκτέλεση αυτής και σε κάθε παρεπόμενη από τη σύμβαση αξίωση. Δεν έχουν όμως αιτία τη διοικητική σύμβαση οι διαφορές που ανακύπτουν μετά την κατάρτιση της συμβάσεως, από εκτελεστές διοικητικές πράξεις που προηγούνται της συμβάσεως και σχετίζονται με την κατάρτισή της εφόσον οι πράξεις αυτές προσβάλλονται από μη συμβληθέντες τρίτους, διότι στην περίπτωση αυτή για τους τρίτους, που δεν έλαβαν μέρος στη σύμβαση η διαφορά δεν έχει αιτία τη σύμβαση αλλά την μονομερή διοικητική πράξη η οποία αποσπασμένη από την καταρτισθείσα ήδη σύμβαση προσβάλλεται αυτοτελώς από τους μη συμβληθέντες τρίτους με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Για τον ίδιο λόγο, δεν υπάγονται στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια οι διαφορές που ανακύπτουν μετά την κατάρτιση της διοικητικής συμβάσεως από την εφαρμογή ή την τροποποίηση, με διοικητική πράξη, όρου της συμβάσεως ο οποίος λόγω του περιεχομένου του και της νομικής σημασίας του δημιουργεί αντικειμενικό δικαίο ισχύον πέραν των συμβαλλομένων και έναντι τρίτων μη συμβαλλομένων των οποίων επηρεάζει τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα. Ο όρος αυτός, που για τα συμβαλλόμενα μέρη είναι συμβατικός, έχει λόγω της γενικότερης αυτής σημασίας του κανονιστικό χαρακτήρα έναντι των τρίτων οι οποίοι δύναται να αμφισβητήσουν με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την νομιμότητα της διοικητικής πράξεως που εκδίδεται βάσει του όρου αυτού ή της διοικητικής πράξεως που τροποποιεί τον όρο επί βλάβη των δικαιωμάτων ή των εννόμων

συμφερόντων τους.

Επειδή ο α.ν. 1565/1950 "περί συστάσεως Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού" (Α' 255), που κυρώθηκε με τον ν. 1624/1951, ορίζει στο άρθρο 2 όπως τροποποιήθηκε με το ν.δ. 3430/1955 (άρθρο 1) ότι "σκοπός του Ε.Ο.Τ. είναι η οργάνωση και η προαγωγή του τουρισμού εν Ελλάδι δια της αξιοποίησεως όλων των προς τούτο υφισταμένων δυνατοτήτων της χώρας, ως και ο συντονισμός προς ενιαία κατεύθυνσιν των ενεργειών πάσης δημοσίας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή κοινωφελών οργανισμών καθώς και ιδιωτικών οργανώσεων ή επιχειρήσεων αποβλεπουσών εις την εξυπηρέτησιν των κυρίων σκοπών του τουρισμού εν Ελλάδι" και ότι για το σκοπό αυτό ο Ε.Ο.Τ. καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα τουρισμού για την προσέλευση ξένων περιηγητών και την τόνωση του εσωτερικού τουρισμού, με την ανάπτυξη τουριστικών κέντρων και τόπων, με τη βελτίωση των συγκοινωνιών, με την τελειοποίηση και ανέγερση νέων ξενοδοχείων και τουριστικών περιπτέρων και εγκαταστάσεων, με την ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων κ.λπ. Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του ν.δ. 4109/1960 (Α'153) ορίζεται ότι για την εκπλήρωση των ανωτέρω σκοπών και την εκμετάλλευση της περιουσίας του ο Ε.Ο.Τ. "ενεργεί είτε δι' αναδόχων (μισθωτών, επικαρπωτών ή εργολάβων) ..... είτε δι' αυτεπιστασίας (δι' αποκεντρωμένων ή μη μονάδων εκμεταλλεύσεως) είτε μέσω αυτοτελών επιχειρηματικών μονάδων υφισταμένων ή επί τούτω συνιστωμένων μετά νομικών η φυσικών προσώπων, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου και συμφώνως προς τους κανόνας της ιδιωτικής οικονομίας, καθορίζαν ελευθέρως τας απαιτούμενας προς τούτο ενεργείας" (παρ. 1) και "δύνανται, α) να αποκτά, λαμβάνη εις την κατοχήν του, χρησιμοποιή και εκμεταλλεύεται δι' αγοράς, μισθώσεως ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον κινητά ή ακίνητα πράγματα, ως και να απαλλοτριού ταύτα ή παραχωρή την χρήσιν των δια πωλήσεως, ανταλλαγής, εκμισθώσεως ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον, ως και να παραχωρή εμπράγματα δικαιώματα ..... β) ..... (παρ. 2). Εξάλλου, στο άρθρο 7 του α.ν. 1565/1950 ορίζεται ότι "ο Γενικός Γραμματεύς έχει πάσαν διοικητικήν αρμοδιότητα" και, μεταξύ άλλων, "διαχειρίζεται την περιουσίαν και τους πόρους του Ε.Ο.Τ." και στο άρθρο 5 παρ. 9 του ν.δ. 4109/1960 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.δ. 1403/1973 και με το άρθρο 3 του ν.δ. 201/1974, ορίζονται τα εξής: "Το Διοικητικόν Συμβούλιον αποφασίζει επί των κάτωθι αντικειμένων: α) επί του ενιαίου προϋπολογισμού ..... ε) επί του τρόπου και των μεθόδων εκμεταλλεύσεως των περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού και ειδικότερον επί της συστάσεως των επιχειρηματικών μονάδων, της συμμετοχής του Ε.Ο.Τ. εις τούτα, ως και επί επενδύσεως των κεφαλαίων αυτών ..... ζ) επί των ειδικού προγραμματισμού των τουριστικών έργων, η) επί των ιδιαίτερας σοβαρότητος δια χειριστικών πράξεων ας θέλει ορίσει Κανονισμός. Ως ιδιαίτερας σοβαρότητος διαχειριστικά πράξεις θεωρούνται η χορήγησις αποζημιώσεως ανωτέρας των 300.000 δραχμών, η εκποίηση ακινήτων, ως και η έκδοσις, οπισθογράφησις και τριτεγγύησις συναλλαγματικών και η παροχή εγγυήσεων υπέρ τρίτων, προκειμένου περί ποσού ανωτέρου των 100.000 δραχμών. Αι επί των ανωτέρω υπό στοιχ. α, β, γ, δ, ε, και στ αντικειμένων αποφάσεις του Συμβουλίου υπόκεινται εις την έγκρισιν του Υπουργού. Εκ τούτων αι υπό στοιχ. ε' έως η αποτελούσι συμφώνους γνωμοδοτήσεις προς άσκησιν επί των θεμάτων τούτων αρμοδιότητος του Γενικού Γραμματέα. Αι επί των ως άνω υπό στοιχ. ζ' και η αντικειμένων αποφάσεις του Συμβουλίου τίθενται υποχρεωτικώς υπ' όψει του Υπουργού όστις δικαιούται να διατάσση την επανεξέτασιν των, εφ' αν αύται, θεμάτων εντός 20 ημερών. Αι ούτω λαμβανόμεναι αποφάσεις του Συμβουλίου είναι οριστικά και δεν υπόκεινται εις αναστολήν".

Επειδή η ανωτέρω σύμβαση μεταξύ νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ε.Ο.Τ.) και ιδιώτη είναι διοικητική, δεδομένου ότι αποβλέπει στην πραγματοποίηση δημοσίου σκοπού (ανάπτυξη του τουρισμού που αποτελεί τον καταστατικό σκοπό του συμβαλλομένου Ε.Ο.Τ.) και τελει υπό εξαιρετικό νομικό καθεστώς, διαγραφόμενο από τους ανωτέρω όρους της συμβάσεως, το οποίο εξασφαλίζει στο συμβαλλόμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπερέχουσα, έναντι του αντισυμβαλλομένου, θέση με την δυνατότητα μονομερούς επεμβάσεως στο συμβατικό δεσμό (άσκηση ελέγχου επί των εκτελουμένων έργων και της λειτουργίας της επιχειρήσεως, επιβολή διοικητικών ποινών κλπ., με εκτελεστές διοικητικές πράξεις). Η ανωτέρω δε διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του ν.δ. 4109/1960, κατά την οποία ο Ε.Ο.Τ. για την εκπλήρωση του σκοπού του και την εκμετάλλευση της περιουσίας του ενεργεί κατά τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, αποβλέπει στην εξασφάλιση μεγάλης ευελιξίας στη δραστηριότητα του Ε.Ο.Τ. για την πραγματοποίηση του καταστατικού του σκοπού και δεν εμποδίζει συνεπώς η διάταξη αυτή τη σύναψη διοικητικής συμβάσεως οσάκις ο Ε.Ο.Τ. κρίνει ότι

με τον τύπο αυτό της συμβάσεως εξασφαλίζεται αποτελεσματικότερα η πραγματοποίηση του δημοσίου σκοπού του. Κατά τη γνώμη όμως ενός μέλους του Δικαστηρίου, η διάταξη αυτή δεν κωλύει μεν την σύναψη διοικητικών συμβάσεων, η προκειμένη όμως σύμβαση εκμισθώσεως του ανωτέρω κτήματος είναι σύμβαση του ιδιωτικού δικαίου διότι όπως προκύπτει από τους όρους αυτής δεν συντρέχουν τα στοιχεία της διοικητικής συμβάσεως. Κατά δε τη γνώμη άλλου μέλους, η ανωτέρω διάταξη επιτρέπει στον Ε.Ο.Τ. την εκμετάλλευση της περιουσίας του μόνο με συμβάσεις του ιδιωτικού δικαίου όπως η προκειμένη σύμβαση, είναι δε η διάταξη αυτή κατά τούτο σύμφωνη προς το Σύνταγμα δεδομένου ότι πρόκειται περί πράξεων καθαρώς διαχειριστικών.

Επειδή η κήρυξη εκπτώτου του αντισυμβαλλομένου του Ε.Ο.Τ ρυθμίζεται, ως προς τη διαδικασία, από την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 5 παρ. 9 περ. ε' του ν.δ. 4109/1960 η οποία απαιτεί έγκριση της σχετικής γνωμοδότησεως του Διοικητικού Συμβουλίου από τον εποπτεύοντα Υπουργό, η οποία έγκριση δεν υπάρχει στην προκειμένη περίπτωση. Κατά τη γνώμη όμως έξι μελών με αποφασιστική ψήφο και ενός Παρέδρου, η ρύθμιση της έκπτωσης τόσο ως προς τις προϋποθέσεις όσο και ως προς τη διαδικασία ανήκει κατά τις ανωτέρω διατάξεις στη σύμβαση και όχι στο νόμο. Στην προκειμένη δε περίπτωση η σύμβαση δεν προβλέπει έγκριση του Υπουργού. Αλλά και στην αντίθετη εκδοχή η κήρυξη της έκπτωσης που αποτελεί μείζονος σημασίας διαχειριστικό θέμα υπάγεται, από την άποψη αυτή, στη διάταξη της περ. η' της ανωτέρω παραγράφου 9, η οποία επίσης δεν απαιτεί τέτοια έγκριση του Υπουργού αλλά αρκείται στην υποβολή της γνωμοδότησεως του Διοικητικού Συμβουλίου στον εποπτεύοντα Υπουργό η οποία και έλαβε χώρα στην προκειμένη περίπτωση.

Επειδή, από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, οι οποίες δεν δύνανται να μεταβληθούν με τη διοικητική σύμβαση, ως προς την προβλεπόμενη από αυτές και ειδικότερα από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 9 περ. ε' του ν.δ. 4109/1960 διαδικασία κηρύξεως της έκπτώσεως του αντισυμβαλλομένου, προκύπτει ότι για την τυπική υπόσταση της κηρύξεως ως εκπτώτου αναδόχου του Ε.Ο.Τ., στον οποίο έχει παραχωρηθεί η εκμετάλλευση ακινήτου προς προαγωγήν του δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπού του τουρισμού, απαιτείται η διαδοχική δήλωση της βουλήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Τ., του εποπτεύοντος Υπουργού ο οποίος την εκκρίνει και του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. ο οποίος βάσει των προηγούμενων πράξεων προβαίνει στην απαγγελία της κηρύξεως ως εκπτώτου του αναδόχου. Εάν λείπει μια από τις ανωτέρω πράξεις και μάλιστα η εγκριτική απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού ο οποίος με την έγκρισή του διαμορφώνει το οριστικό περιεχόμενο και τους λόγους της έκπτώσεως την οποία στη συνέχεια κηρύσσει ο Γενικός Γραμματέας, δεν υφίσταται τυπικώς έκπτωση, και η ασκουμένη αίτηση ακυρώσεως από τους τρίτους μη συμβαλλομένους είναι τυπικώς απαράδεκτη, ως στρεφόμενη κατά αδύνατη και την κρίση περί του *αποσπαστού* ή μη των εκδοθεισών επί μέρους πράξεων από την όλη έννομη σχέση της διοικητικής συμβάσεως, καθώς και την συναφή κρίση περί της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου αυτού να κρίνει την προκειμένη αίτηση ακυρώσεως που ασκείται από τρίτους που δεν μετέχουν στη σύμβαση αυτή, και για το λόγο αυτό προεχόντως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη η υπό κρίση αίτηση. Κατά τη γνώμη, όμως, έξι μελών με αποφασιστική ψήφο και των δύο Παρέδρων, η προσβαλλόμενη πράξη του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. με την οποία, κηρύχθηκε έκπτωτη η ενωτέρω εταιρεία είναι πράξη τελεία κατά τα εξωτερικά τυπικά στοιχεία της, η έλλειψη δε της ανωτέρω εγκριτικής αποφάσεως του εποπτεύοντος Υπουργού, υπό την εκδοχή ότι απαιτείται τέτοια έγκριση από το νόμο, καθιστά την κήρυξη της έκπτώσεως, με την προσβαλλόμενη πράξη του Γενικού Γραμματέα, που έχει την σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα, μη νόμιμη για παράβαση της διαδικασίας και όχι ανυπόστατη. Εξάλλου, η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε βάσει όρου της διοικητικής συμβάσεως που προβλέπει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία της έκπτώσεως το αντισυμβαλλομένου, ο όρος δε αυτός δεν έχει κανονιστικό περιεχόμενο για τους αιτούντες μη συμβαλλομένους. Περαιτέρω, η ίδια διοικητική σύμβαση περιλαμβάνει μεν όρους που αναφέρονται στη ρύθμιση των σχέσεων των συμβαλλομένων και στην οργάνωση και λειτουργία της επιχειρήσεως για την εξασφάλιση του επιδιωκόμενου δημοσίου σκοπού, δεν περιλαμβάνει όμως και όρους αναφερομένους στη ρύθμιση θεμάτων της υπηρεσιακής καταστάσεως του προσωπικού της επιχειρήσεως και μάλιστα κατά τρόπο διαφορετικό από το κοινό δίκαιο, οπότε οι όροι αυτοί θα αποτελούσαν για τους εργαζομένους στην επιχείρηση κανόνες του εξ αντικειμένου δικαίου μεταβαλλόμενους με την λύση της συμβάσεως. Εφόσον, λοιπόν, η προσβαλλόμενη πράξη δεν εκδίδεται κατ' εφαρμογήν όρου της διοικητικής συμβάσεως με

κανονιστικό περιεχόμενο ούτε μεταβάλλει τέτοιον όρο, η αμφισβήτηση της νομιμότητας της πράξεως αυτής, από τους εργαζομένους στην επιχείρηση των οποίων η εργασιακή σχέση διέπεται αποκλειστικά από τους κανόνες του εργατικού δικαίου στα πλαίσια των επί μέρους ατομικών συμβάσεων εργασίας, δεν δημιουργεί κατά τα ανωτέρω ακυρωτική διαφορά υπαγόμενη στη γενική ακυρωτική δικαιοδοσία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ο λόγος δε αυτός της ελλείψεως δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου αυτού, προηγείται του ζητήματος του υποστατού της προσβαλλόμενης πράξεως, η εξέταση του οποίου κατά το Σύνταγμα προϋποθέτει ύπαρξη δικαιοδοσίας, η οποία και μόνη ανοίγει τη σχετική έρευνα.

Επειδή, κατά ταύτα, εφόσον δεν απομένει άλλο ζήτημα προς έρευνα στην προκειμένη υπόθεση, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να δεκτή η παρέμβαση.

Δια ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Δέχεται την ασκηθείσα παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει σε βάρος των αιτούντων τη δικαστική δαπάνη του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού εννέα χιλιάδων (9.000) δραχμών και του παρεμβαίνοντος εννέα χιλιάδων (9.000) δραχμών.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 30 Ιουνίου 1987,

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματέας

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 1ης Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας του Συμβουλίου
της Επικρατείας

??

??

??

??

1

-11-

Αριθμός 3707/1987

./.

./.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή
Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΑΔ-Λιμεν.έργα

Άρθρο :1

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψηφισε η Βουλη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α`

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι επιχειρήσεις του Δημοσίου. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού ως επιχειρήσεις του Δημοσίου νοούνται οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α'), όπως αρχικά ίσχυσε, αυτές που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις διατάξεις του ίδιου νόμου και τα πιστωτικά ιδρύματα των οποίων η απόλυτη πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει άμεσα στο Δημόσιο.

2. Με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 μπορεί να υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού και θυγατρικές των επιχειρήσεων του Δημοσίου, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 1 και άλλοι φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), όπως το άρθρο αυτό αρχικά ίσχυσε.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παρ.9 άρθρ.4 Ν.3270/2004,ΦΕΚ Α 187/11.10.2004,ορίζεται ότι:

" 9. α) Η διάθεση των ακινήτων και επιχειρηματικών μονάδων του Ε.Ο.Τ. των οποίων τη διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση ασκεί η "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε." σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 6 του Ν. 2837/2000, για την εκτέλεση έργων τουριστικής ανάπτυξης και τουριστικών υποδομών, που κρίνεται ότι συμβάλλουν στην προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης της Χώρας, αποφασίζεται από τη Διύπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων κατά τις διατάξεις του Ν. 3049/2002.

β) Με την ίδια απόφαση της Διύπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων καθορίζονται οι αναγκαίες διασφαλίσεις του Δημοσίου για την εκτέλεση των προβλεπόμενων έργων".

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΑΔ-Λιμεν.έργα

Άρθρο :3

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία :1

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 4

Άρθρο 3

Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων

***ΠΡΟΣΟΧΗ:Βλ.στο άρθρο 71 του ΠΔ 63/2005 (ΦΕΚ Α 98/2005) και στο συνημμένο παράρτημα κωδικοποιημένες τις διατάξεις του παρόντος.

1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.). Η Δ.Ε.Α. αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ως Πρόεδρο και τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και κατά περίπτωση από τον Υπουργό που εποπτεύει την επιχείρηση του Δημοσίου που υπάγεται στις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών εποπτεύει το έργο της αποκρατικοποίησης και είναι εισηγητής στη Δ.Ε.Α.. Η Δ.Ε.Α. αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των μελών της.

3. Η λειτουργία της Δ.Ε.Α. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α'). Η Δ.Ε.Α. χαράσσει την κυβερνητική πολιτική για την αποκρατικοποίηση επιχειρήσεων του Δημοσίου και καθορίζει με αποφάσεις της τις επιχειρήσεις του Δημοσίου που αποκρατικοποιούνται.

4. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.), με σκοπό την επικουρία του έργου της Δ.Ε.Α.. Η οργάνωση της Ε.Γ.Α., η λειτουργία και οι αρμοδιότητές της, στις οποίες περιλαμβάνεται και η επικουρία του έργου εποπτείας των δημόσιων επιχειρήσεων (ΔΕΚΟ), καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

5.Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να ανατίθεται στον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής η παράλληλη άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Γραμματέα Αποκρατικοποιήσεων, χωρίς πρόσθετες αποδοχές.

*** Η άνω νέα παρ.5 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.26 Ν.3610/2007,ΦΕΚ Α 258/22.11.2007

6. (5). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποσπώνται στην Ε.Γ.Α., κατ' απόκλιση των περί αποσπάσεων διατάξεων, υπάλληλοι υπουργείων και εποπτευόμενων από αυτά φορέων. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων αυτών βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

7. (6). Με απόφαση της Δ.Ε.Α., για τις ανάγκες της αποκρατικοποίησης και επικουρίας του έργου της Ε.Γ.Α. μπορεί να συνάπτονται, εκτός των συμβάσεων των συμβούλων που προβλέπονται στο άρθρο 7, και συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με ειδικούς επιστημονικούς συμβούλους και εμπειρογνώμονες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζεται και η αμοιβή των πιο πάνω προσώπων.

8. (7). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, στη θέση του προϊσταμένου της Ε.Γ.Α. μπορεί να αποσπάται διευθυντής της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή να τοποθετείται υπάλληλος των ειδικών θέσεων του άρθρου 30 του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α΄).

"Στην περίπτωση παράλληλης άσκησης των καθηκόντων του Ειδικού Γραμματέα Αποκρατικοποιήσεων από τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής κατά την παράγραφο 5, στη θέση του προηγούμενου εδαφίου δύναται να τοποθετείται μετακλητός υπάλληλος με βαθμό 2ο της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων του άρθρου 76 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄) (Υπαλληλικού Κώδικα)."

*** Οι παράγραφοι 5,6 και 7 του ίδιου άρθρου αναριθμήθηκαν σε 6,7 και 8 αντίστοιχως με την παρ.2 άρθρ.26 Ν.3610/2007,ΦΕΚ Α 258/22.11.2007 το δε τελευταίο εδάφιο της παρ.8 προστέθηκε με την παρ.3 του αυτού άρθρου και νόμου.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παρ.9 άρθρ.4 Ν.3270/2004,ΦΕΚ Α 187/11.10.2004,ορίζεται ότι:

" 9. α) Η διάθεση των ακινήτων και επιχειρηματικών μονάδων του Ε.Ο.Τ. των οποίων τη διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση ασκεί η "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε." σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 6 του Ν. 2837/2000, για την εκτέλεση έργων τουριστικής ανάπτυξης και τουριστικών υποδομών, που κρίνεται ότι συμβάλλουν στην προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης της Χώρας, αποφασίζεται από τη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων κατά τις διατάξεις του Ν. 3049/2002.

β) Με την ίδια απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων καθορίζονται οι αναγκαίες διασφαλίσεις του Δημοσίου για την εκτέλεση των προβλεπόμενων έργων".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Με την παρ.2 άρθρ.1 Ν.3581/2007 "Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες και χρηματοδοτικές μισθώσεις του Δημοσίου και άλλες διατάξεις" ορίζεται ότι:

"2. Η σύναψη των συμβάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον το αντικείμενο τους περιλαμβάνει μεταβίβαση ή παραχώρηση δικαιώματος του Δημοσίου επί ακινήτου, αποφασίζεται από τη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.) του άρθρου 3 του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α), εφαρμοζομένων αναλογικά των διατάξεων του ν. 3049/2002. Ως εποπτεύων Υπουργός, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3049/2002, νοείται ο Υπουργός στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το προς αξιοποίηση ακίνητο και, εφόσον η σύμβαση συνάπτεται και για τη στέγαση δημόσιας υπηρεσίας, ο Υπουργός στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η εν λόγω δημόσια υπηρεσία. Η Δ.Ε.Α. ή η Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) του άρθρου 3 του ν. 3049/2002 δύναται να ζητά από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) έκθεση, στην οποία παρουσιάζονται λεπτομερώς στοιχεία για ακίνητα του Δημοσίου και εξετάζεται η δυνατότητα αξιοποίησής τους κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου".

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΑΔ-Λιμεν.έργα

Άρθρο :4

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία :2

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

Άρθρο 4
Μορφές αποκρατικοποιήσεων

1. Μορφές αποκρατικοποίησης είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες:

α) Η πώληση του συνόλου της επιχείρησης ή περιουσιακών στοιχείων ή τμημάτων αυτής ή κλάδων αυτής.

β) Η εισαγωγή της επιχείρησης σε Χρηματιστήριο Αξιών ή σε άλλη οργανωμένη αγορά.

γ) Η πώληση του συνόλου ή μέρους των μετοχών της επιχείρησης, με ή χωρίς ταυτόχρονη σύναψη συμφωνίας μετόχων, καθώς και η περαιτέρω μεταβίβαση μετοχών της επιχείρησης.

"Στις παραπάνω συμφωνίες μετόχων είναι δυνατόν να συμφωνείται η υποχρέωση του μετόχου πλειοψηφίας να εκλέγει ως μέλη διοικητικού συμβουλίου πρόσωπα υποδεικνυόμενα από το μέτοχο μειοψηφίας ή το δικαίωμα της μειοψηφίας να διορίζει με διάταξη του καταστατικού μέλη του διοικητικού συμβουλίου και πέραν του ενός τρίτου."

*** Το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.7 Ν.3139/2003,ΦΕΚ Α 100/30.4.2003.Με τις παρ.2 και 3 του αυτού άρθρου ορίζεται ότι:

"2. Ορος συμβάσεων, που έχουν ήδη συνολογηθεί σε εφαρμογή των διαδικασιών αποκρατικοποίησης του Ν.2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α) ή του Ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α), ο οποίος εξαρτά τη θέση σε ισχύ των συμβάσεων αυτών από τη νομοθετική τους κύρωση, δεν δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη. Οι συμβάσεις αυτές τίθενται σε ισχύ δέκα ημέρες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη δεν συμφωνήσουν διαφορετικά μέσα στην παραπάνω προθεσμία.

3. Οι διατάξεις του Ν. 3049/2002, όπως συμπληρώνονται με την παράγραφο 1, εφαρμόζονται και στις αποκρατικοποιήσεις, στις οποίες δεν έχουν περαιωθεί οι ενέργειες που είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωσή τους".

δ) Η παραχώρηση αδειών ή και δικαιωμάτων εκμετάλλευσης της επιχείρησης.

ε) Η σύσταση εταιρείας ή συμμετοχή σε εταιρείες με συνεισφορά μετρητών, περιουσιακών στοιχείων, κλάδων, δικαιωμάτων, μετοχών.

στ) Η κάθε είδους εκμίσθωση επιχείρησης ως συνόλου ή επί μέρους δικαιωμάτων ή περιουσιακών στοιχείων ή τμημάτων ή κλάδων της επιχείρησης.

ζ) Η ανάθεση σε τρίτο της διαχείρισης της επιχείρησης.

η) Η ανταλλαγή μετοχών.

θ) Η ανταλλαγή μετοχών των αποκρατικοποιούμενων επιχειρήσεων με προμέτοχα του Δημοσίου.

ι) Η πώληση μετοχών με ειδικά σύμφωνα, όπως σύμφωνο επαναγοράς από τον

πωλητή -μέτοχο Δημόσιο ή επιχείρηση του Δημοσίου, με οποιουσδήποτε όρους.

ια) Η πώληση μετοχών σε ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο για την έκδοση από αυτό κινητών αξιών ανταλλάξιμων με τις πωληθείσες μετοχές.

ιβ) Η πώληση μετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοοικονομικούς οίκους της ημεδαπής ή αλλοδαπής προς το σκοπό περαιτέρω διάθεσης από αυτούς των μετοχών σε τρίτους.

ιγ) Η έκδοση εταιρικών ομολόγων μετατρέψιμων σε μετοχές επιχειρήσεων.

2. Οι μορφές αποκρατικοποίησης μπορεί να εφαρμόζονται αποκλειστικά ή και σε συνδυασμό σε μία ή και διαδοχικές πράξεις.

3. Η Δ.Ε.Α. μπορεί να αποφασίζει και τη λήψη μέτρων, καθορίζοντας τον τρόπο και μεθόδους για τον εκσυγχρονισμό και οργανωτική ή κεφαλαιακή αναδιάρθρωση επιχείρησης του Δημοσίου. Στα μέτρα αυτά μπορεί να προβλέπεται και συγχώνευση ή απορρόφηση ή εξαγορά άλλης επιχείρησης του Δημοσίου σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

**Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή
Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΑΔ-Λιμεν.έργα**

Άρθρο :5

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία :1

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

Άρθρο 5

Περιεχόμενο απόφασης της Δ.Ε.Α.

Η απόφαση της Δ.Ε.Α. για την αποκρατικοποίηση επιχείρησης του Δημοσίου καθορίζει τη μορφή, την έκταση, τον τρόπο, τη διαδικασία αποκρατικοποίησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών και μπορεί να προβλέπει ιδίως:

α. τη σύναψη με ή χωρίς διαγωνισμό των απαραίτητων συμβάσεων, περιλαμβανομένων και των συμβάσεων με συμβούλους σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 και το άρθρο 7, από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ή άλλο όργανο εξουσιοδοτημένο από αυτόν, για την πραγματοποίηση της αποκρατικοποίησης και γενικά την εφαρμογή της απόφασης της Δ.Ε.Α.. Η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2789/2000 (ΦΕΚ 21 Α') εφαρμόζεται στις συμβάσεις αυτές,

β. ότι παράλληλα με τη διαδικασία αποκρατικοποίησης, η επιχείρηση μπορεί να διαθέτει μετοχές της με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, όπως με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή με έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου με παραίτηση ή κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης του Δημοσίου,

γ. τη συγκρότηση επιτροπών παρακολούθησης, παραλαβής και εγκρίσεως πληρωμών για το έργο αποκρατικοποίησης, εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης. Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται και αμοιβή των μελών των επιτροπών,

δ. ότι οι κάθε είδους δαπάνες και αμοιβές, που προκύπτουν κατά τη διαδικασία αποκρατικοποίησης, βαρύνουν ειδικό λογαριασμό αποκρατικοποιήσεων που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με την ονομασία "Ελληνικό Δημόσιο Λογαριασμός Εσόδων από Αποκρατικοποιήσεις" ή τον προϋπολογισμό της επιχείρησης του Δημοσίου που αποκρατικοποιείται ή αφαιρούνται από το προϊόν πώλησης των μετοχών,

ε. τη διάθεση ποσοστού μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου στην αποκρατικοποιούμενη επιχείρηση στους εργαζομένους στην επιχείρηση, τους συνταξιούχους αυτής και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι όροι της διάθεσης, οι προϋποθέσεις κτήσης των μετοχών από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, το τίμημα και ο χρόνος αποπληρωμής ή η ενδεχόμενη δωρεάν διάθεσή τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται από τη Δ.Ε.Α. ή, μετά από εξουσιοδότησή της, από το αρμόδιο διοικητικό όργανο της αποκρατικοποιούμενης επιχείρησης. Αν η απόφαση της Δ.Ε.Α. προβλέπει υποχρέωση των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου να κρατήσουν τις μετοχές για ορισμένο χρόνο, η δέσμευση σημειώνεται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται οι όροι εφαρμογής,

στ. τη δωρεάν ή με μειωμένο τίμημα διάθεση επιπλέον μετοχών σε επενδυτές, εφόσον διακρατήσουν τις μετοχές που απέκτησαν κατά τη διαδικασία αποκρατικοποίησης για ορισμένο χρονικό διάστημα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)**Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή
Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΑΔ-Λιμεν.έργα**

Άρθρο :6

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

Άρθρο 6

Διαδικασία αποκρατικοποιήσεων

1. Ο σύμβουλος που προβλέπεται στο άρθρο 7 και αν δεν υπάρχει σύμβουλος η Ε.Γ.Α. συντάσσει και υποβάλλει στη Δ.Ε.Α. και τη Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.) έκθεση συνοδευόμενη από αναλυτικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της απόφασης της Δ.Ε.Α. για την αποκρατικοποίηση της δημόσιας επιχείρησης. Στην έκθεση εξειδικεύεται η μορφή της αποκρατικοποίησης, εντοπίζονται οι προϋποθέσεις που θεωρούνται κρίσιμες, τίθενται οι κατευθύνσεις και αναφέρονται οι ενέργειες για την αποκρατικοποίηση και την τήρηση του χρονοδιαγράμματος.
2. Τα όργανα διοίκησης των επιχειρήσεων του Δημοσίου που αποκρατικοποιούνται υποχρεούνται να λαμβάνουν, μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται κάθε φορά από τη Δ.Ε.Α., κάθε απόφαση και μέτρο σχετικά με την εφαρμογή των αποφάσεων της Δ.Ε.Α. και την τήρηση του χρονοδιαγράμματος.
3. Στην απόφαση της Δ.Ε.Α. μπορεί να προβλέπεται διαδικασία διαπραγμάτευσης με τους ενδιαφερόμενους επενδυτές, είτε με τη μεσολάβηση του συμβούλου είτε απευθείας από τον πωλητή ή τη Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε..
4. Ο πωλητής, το Δημόσιο ή η Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε. ή η επιχείρηση ή ο σύμβουλος, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους επενδυτές, να υποβάλουν προσφορές, καθορίζοντας στη σχετική πρόσκληση, τη διαδικασία, τις προθεσμίες, το περιεχόμενο των προσφορών και τους λοιπούς όρους υποβολής αυτών, μεταξύ των οποίων και την παροχή από τους ενδιαφερόμενους επενδυτές, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας κρίνεται αυτό σκόπιμο, εγγυητικών επιστολών.
5. Μετά από έκδοση σχετικής απόφασης από τη Δ.Ε.Α. διενεργείται αποτίμηση της επιχείρησης ή εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της από ανεξάρτητο σύμβουλο.

Αν πρόκειται για ανταλλαγή μετοχών, η αποτίμηση αφορά τόσο τις μετοχές της αποκρατικοποιούμενης επιχείρησης, όσο και τις μετοχές που ανταλλάσσονται με αυτές. Η απόφαση της Δ.Ε.Α. για τη διενέργεια αποτίμησης της επιχείρησης ή εκτίμησης των περιουσιακών της στοιχείων μπορεί να αναφέρει τα στοιχεία που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τον αποτιμητή, όπως ενδεικτικά, η στρατηγική αξία της επιχείρησης υπό τις κρατούσες συνθήκες διοίκησης, χρηματοδότησης και λειτουργίας, τα δεδομένα της επιχείρησης, αλλά και συγκριτικά στοιχεία, καθώς και οι κρατούσες συνθήκες στην κεφαλαιαγορά. Αποτίμηση δεν απαιτείται αν η διαδικασία αποκρατικοποίησης αφορά επιχείρηση της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες ή πρόκειται να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

6. Για την επιλογή της συνολικά συμφερότερης προσφοράς λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια αξιολόγησης και συνεκτιμώνται ιδίως η εμπειρία στο αντικείμενο της επιχείρησης, η φερεγγυότητα των επενδυτών και η δυνατότητά τους να ολοκληρώσουν τη συναλλαγή, το προσφερόμενο τίμημα, η

ποιότητα του επιχειρηματικού σχεδίου, το μέγεθος και το είδος του επενδυτικού προγράμματος, η διατήρηση ή δημιουργία θέσεων εργασίας στην επιχείρηση που πρόκειται να αποκρατικοποιηθεί. Τα κριτήρια γνωστοποιούνται στους ενδιαφερομένους πριν την υποβολή των οριστικών προσφορών.

7. Η απόφαση για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού λαμβάνεται από τη Δ.Ε.Α., μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του συμβούλου ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει σύμβουλος, της Ε.Γ.Α.. Για την εκτέλεση της απόφασης εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom.IT servises)

Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή
Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΙΑΔ-Λιμεν.έργα

Άρθρο :7

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 1

Άρθρο 7
Σύμβουλοι

1. Με απόφαση της Δ.Ε.Α. μπορεί να συνάπτονται, για τις ανάγκες της αποκρατικοποίησης, συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με χρηματοοικονομικούς και άλλους συμβούλους.

2. Με απόφαση της Δ.Ε.Α. καθορίζονται οι υπηρεσίες που παρέχουν οι σύμβουλοι, που μπορεί να είναι: υπηρεσίες και συμβουλές οργανωτικές, χρηματοοικονομικές, αναδόχου έκδοσης, νομικές, τεχνικές, λογιστικές, ελεγκτικές, μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού, υπηρεσίες και συμβουλές επικοινωνιακής πολιτικής προβολής, υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, υπηρεσίες διοίκησης έργου, αναλογιστικές μελέτες, φοροτεχνικές μελέτες.

3. Η αμοιβή των συμβούλων μπορεί να συναρτάται και με την επιτυχία του επιδιωκόμενου αποτελέσματος.

4. Αν για τις υπηρεσίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 απαιτείται η παροχή υπηρεσιών τρίτων, η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στην αμοιβή των συμβούλων εφόσον η χρησιμοποίησή τους έχει εγκριθεί από τη Δ.Ε.Α. ή τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση.

5. Οι σύμβουλοι πρέπει να έχουν κύρος και εμπειρία στα αντίστοιχα θέματα και ειδικότερα σε αποκρατικοποιήσεις. Οι σύμβουλοι οφείλουν να τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας του επαγγέλματός τους και το επαγγελματικό απόρρητο, ακόμη και μετά το πέρας της εργασίας τους. Οι σύμβουλοι οφείλουν να ενημερώνουν την Ε.Γ.Α. αν συντρέχει περίπτωση τα συμφέροντα του Δημοσίου να συγκρούονται προς τα συμφέροντα των ιδίων ή τρίτου προς τον οποίο προσφέρουν ή πρόσφεραν πρόσφατα τις υπηρεσίες τους.

Οι σύμβουλοι οφείλουν να διαθέτουν έμπειρο προσωπικό με την κατάλληλη εξειδίκευση, να οργανώνουν, διοικούν και διαχειρίζονται το έργο τους με τρόπο ώστε να μην καθυστερεί τη διαδικασία αποκρατικοποίησης και με το πέρας της εργασίας τους να παραδίδουν στην Ε.Γ.Α. όλο το υλικό που παρήχθη στη διάρκειά της.

6. Οι σύμβουλοι δικαιούνται να έχουν άμεση πρόσβαση χρήσεως και λήψεως αντιγράφων όλων των αναγκαίων οικονομικών, λογιστικών, νομικών και λοιπών στοιχείων της επιχείρησης και έχουν εν γένει δικαιώματα ελέγχου αντίστοιχα προς εκείνα των Ορκωτών Ελεγκτών, εφαρμοζομένων των κυρώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 38 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α').

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 12 παρ.2 Ν.3453/2006,ΦΕΚ Α 74/7.4.2006: "2. Στις συμβάσεις του άρθρου 7 του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α') η διαδικασία προληπτικού ελέγχου των άρθρων 5, 6 και 8 έως 10 του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ 30 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (ΦΕΚ 279 Α'), αντικαθίσταται και ολοκληρώνεται με μόνη την υποβολή από τον υποψήφιο Σύμβουλο στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, πριν από τη σύναψη της σύμβασης, υπεύθυνης δήλωσης περί της μη συνδρομής των ασυμβιβάστων ιδιοτήτων και απαγορεύσεων κατά την

έννοια και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 3 και 4 του ν. 3310/2005, όπως ισχύουν. Εάν η υποβολή της ως άνω υπεύθυνης δήλωσης δεν είναι δυνατή, ο υποψήφιος σύμβουλος οφείλει να δηλώσει υπεύθυνα στην Αναθέτουσα Αρχή τους λόγους, εφαρμοζόμενου αναλόγως στην περίπτωση αυτή, για ημεδαπές και αλλοδαπές επιχειρήσεις, του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει"

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)**Ν 3049/2002: Αποκρατικοπ.-Ιδ.επενδ.-Δικαιώμ.δημιουργών-Τουριστικά-Διεθνή
Λογιστ.Πρότ.-ΟΠΑΔ-Λιμεν.έργα**

Άρθρο :8

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία :3

**Άρθρο 8
Επιχειρήσεις δημοσίου συμφέροντος και
κοινής ωφέλειας - Ειδική Μετοχή**

1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών,
Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού:

α) καθορίζονται οι αποκρατικοποιούμενες επιχειρήσεις του Δημοσίου που παρέχουν υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος και κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με την άμυνα και ασφάλεια της χώρας, τη δημόσια υγεία, την ενέργεια, τις μεταφορές και επικοινωνίες, τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών, την εκμετάλλευση πλουτοπαραγωγών πηγών της χώρας, για τις οποίες απαιτείται η συναίνεση του Δημοσίου στη λήψη ορισμένων στρατηγικής σημασίας αποφάσεων,

β) περιγράφεται το προστατευόμενο κάθε φορά αγαθό και εξειδικεύονται οι στρατηγικής σημασίας αποφάσεις για τις οποίες απαιτείται η συναίνεση του Δημοσίου,

γ) καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα παρέχεται η συναίνεση του Δημοσίου.

Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται με κριτήρια σαφή και αντικειμενικά, ικανά να επιτύχουν τον επιδιωκόμενο σκοπό, τα οποία δεν θα υπερβαίνουν το προσήκον μέτρο για την εππευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος και θα εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις.

2. Με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις της παραγράφου 1, μπορεί να προβλέπεται ότι το Δημόσιο θα διατηρεί αριθμό μετοχών με ενσωματωμένα αυξημένα δικαιώματα ("ειδική μετοχή"), όπως της αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων που έχουν παρακτηρησθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 ως στρατηγικής σημασίας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 2773/1999: Απελευθέρωση αγοράς ηλεκτρ.ενέργειας (Βλ.& Ν.3428/05,3468/2006) κλπ διατάξεις

Άρθρο :0

Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 86

Νόμος υπ' αριθ.2773 ΦΕΚ Α' 286/22/12/99 Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας-Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καταρτίστηκε ο Κώδικας Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος και εγκρίθηκε με την ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/οικ./8311/2005 (ΦΕΚ Β' 655/17-5-2005).

*** Βλ. σχ. και Ν.3428/2005

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Βλ. και Ν.3468/2006 "Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις",ΦΕΚ Α 129.

***Η διάταξη της παρ.7 του άρθρου 38 του παρόντος νόμου κρίθηκε αντισυνταγματική με την υπ' αριθμ. 3293/2005 ΣΤΕ (Ολομέλεια).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

Ν 2773/1999: Απελευθέρωση αγοράς ηλεκτρ.ενέργειας (Βλ.& Ν.3428/05,3468/2006) κλπ διατάξεις

Άρθρο :3
Πληροφορίες Νομολογίας & Αρθρογραφίας :3
Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 7

Άρθρο (3)

Κρατική εποπτεία και γενικές αρχές

1. Η άσκηση Δραστηριότητας Ηλεκτρικής Ενέργειας τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της Χώρας.

Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός της Χώρας λαμβάνει υπόψη του τα υπάρχοντα και πιθανολογούμενα ενεργειακά αποθέματα σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, καθώς και τις τάσεις της διεθνούς αγοράς και αποσκοπεί:

α) στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Χώρας,

β) στην προστασία του περιβάλλοντος, στο πλαίσιο και των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας,

γ) στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη της Χώρας.

δ) στην παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας και την επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού με στόχο τη μείωση του κόστους ενέργειας για το σύνολο των χρηστών και καταναλωτών,

Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός διαμορφώνεται σε πενταετή και δεκαετή κυλιόμενη βάση και προσλαμβάνει τη μορφή απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης η οποία γνωστοποιείται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής. Πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης ο Υπουργός Ανάπτυξης ζητά τη γνώμη της Ρ.Α.Ε των παραγωγικών φορέων, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και ειδικών επιστημόνων.

2. Το Κράτος μεριμνά για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των Δραστηριοτήτων Ηλεκτρικής Ενέργειας, για την εξασφάλιση, υπό συνθήκες ανταγωνισμού, της παροχής τεχνικά αξιόπιστης και οικονομικά προσιτής ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές και για την εφαρμογή των κανόνων της σταδιακής απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Για την άσκηση Δραστηριότητας Ηλεκτρικής Ενέργειας απαιτείται προηγούμενη άδεια, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης ύστερα από γνωμοδότηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε).

Οι επιχειρήσεις που ασκούν Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρεούνται:

α. Να ασκούν τη δραστηριότητά τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις άδειες.

β. Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και τη μη διάκρισης των

χρηστών για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων

γ. Να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με την επιφύλαξη της τήρησης των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας,

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλέπε ΥΑ Τ2030/143/Α0019/24.5-18.6.2004 (ΦΕΚ Β' 910), σχετικά με τις απλουστευμένες διαδικασίες εισαγωγής, εξαγωγής και διαμετακόμισης της ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και η Ρ.Α.Ε. ασκούν τις αρμοδιότητες που τους παρέχονται με τον νόμο αυτόν και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του με τέτοιο τρόπο ώστε:

α) Να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από τις επιπτώσεις των Δραστηριοτήτων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

β) Να ικανοποιείται το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της Χώρας.

γ) Να ελέγχεται αν οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες για τις οποίες τους χορηγήθηκε άδεια.

δ) Να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στους τομείς της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής και κάθε άλλης μορφής ενέργειας.

ε) Να προστατεύονται τα συμφέροντα των καταναλωτών και ιδίως οι τιμές, οι όροι προμήθειας, η ασφάλεια εφοδιασμού, η τακτική παροχή και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προμήθειας ηλεκτρικής και κάθε άλλης μορφής ενέργειας.

στ) Να προάγεται η χρήση αποδοτικών και οικονομικών μεθόδων και πρακτικών από τους κατόχους άδειας, καθώς και η αποδοτική και οικονομική χρήση της ηλεκτρικής και κάθε άλλης μορφής ενέργειας που προμηθεύονται οι καταναλωτές.

ζ) Να λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες στις οποίες προβαίνουν οι κάτοχοι άδειας για την έρευνα, ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνικών μεθόδων και διαδικασιών για την παραγωγή, μεταφορά, διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ή άλλης μορφής ενέργειας.

η) Να προστατεύεται το κοινό από κινδύνους που δημιουργούνται από τις ενεργειακές δραστηριότητες και να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας όσων απασχολούνται στις δραστηριότητες αυτές.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (intracom IT services)

N 2773/1999: Απελευθέρωση αγοράς ηλεκτρ.ενέργειας (Βλ.& Ν.3428/05,3468/2006) κλπ διατάξεις

Άρθρο :4
Πληροφορίες Νομολογίας & Αρθρογραφίας :8
Κατ'Εξουσιοδότηση εκδοθείσα Νομοθεσία : 10
Προισχύσασες μορφές άρθρου :1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ρ.Α.Ε.)

Άρθρο 4

Σύσταση της Ρ.Α.Ε.

1. Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε) και έδρα την Αθήνα

2. Η Ρ.Α.Ε. έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης ως προς τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων της και την κίνηση πειθαρχικού ελέγχου κατά των μελών της.

"Η Ρ.Α.Ε έχει την ικανότητα να παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή έννομες σχέσεις που την αφορούν."

*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.2 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.7 Ν.3438/2006,ΦΕΚ Α 33/14.2.2006.

"3. Η Ρ.Α.Ε. συγκροτείται από επτά (7) μέλη τα οποία διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητας τους.

4. Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. επιλέγονται ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε τέσσερις, τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας. Ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, τρία (3) από τα ανωτέρω μέλη της Ρ.Α.Ε. επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και διορίζονται με πράξη του στις θέσεις του Προέδρου και των Α΄ και Β΄ Αντιπροέδρων της Αρχής αυτής. Τα λοιπά μέλη της Ρ.Α.Ε. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης".

*** Οι παρ.3 και 4 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 27 Ν.3377/2005,ΦΕΚ Α 202/19.8.2005

5. Η θητεία των μελών της Ρ.Α.Ε. είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μια μόνο φορά.

Κατά τη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της Ρ.Α.Ε δεν ανακαλούνται.

Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο θέση μέλους, διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αποχώρησε. Κατά την πρώτη συγκρότηση της Ρ.Α.Ε. η θητεία του Προέδρου και ενός μέλους ορίζεται 5ετής, δύο μελών ορίζεται 4ετής και ενός μέλους ορίζεται 3ετής

6. Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. εκπίπτουν αυτοδικαίως από την θέση τους αν εκδοθεί σε βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

7. Η ιδιότητα του μέλους αναστέλλεται αν εκδοθεί αμετάκλητο παραπεμπτικό βούλευμα για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους διορίζεται αναπληρωματικό μέλος, με τη διαδικασία της παραγράφου 4. Η θητεία του αναπληρωματικού μέλους διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή.

8. Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί με πλήρη απασχόληση και έχουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία.

9. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της Ρ.Α.Ε. απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα της ενέργειας.

Αν μέλη της Ρ.Α.Ε. κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των πιο πάνω επιχειρήσεων, τις οποίες έχουν αποκτήσει πριν από το διορισμό τους από οποιαδήποτε αιτία ή κατά τη διάρκεια της θητείας τους μόνον από κληρονομική διαδοχή, οφείλουν να υποβάλουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης δήλωση, με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση να απέχουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και ψήφου στα όργανα διοίκησης, διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρήσεων. Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι σύζυγοί τους.

10. Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. περιλαμβάνονται στους κατά το άρθρο 24 του ν. 2429/1996 (ΦΕΚ 155 Α΄) υποχρέους προς υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης,

"11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, των Αντιπροέδρων και των μελών της Ρ.Α.Ε. κατά παρέκκλιση από κάθε γενική και ειδική διάταξη. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τον προϋπολογισμό της

12. Η Ρ.Α.Ε. στις σχέσεις της με τις άλλες Αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων, εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου, από τον Α΄ Αντιπρόεδρο και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αυτού, από τον Β΄ Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Ε. μπορεί με αποφάσεις του να εξουσιοδοτεί μέλη αυτής ή μέλη της Γραμματείας να ενεργούν για λογαριασμό του και να τον εκπροσωπούν για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών."

*** Οι παρ.3,4,11 και 12,όπως η τελευταία είχε συμπληρωθεί με το άρθρ.26 Ν.3175/2003, ΦΕΚ Α 207,αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 27 Ν.3377/2005,ΦΕΚ Α 202/19.8.2005

13. Η Ρ.Α.Ε. συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση, μέσα σε έναν (1) μήνα από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης διορισμού των μελών της.

14. Μέλος της Ρ.Α.Ε.. που προέρχεται από φορέα του δημόσιου τομέα, επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Η θητεία του στη Ρ.Α.Ε. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοίοβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα. Μέλος

της Ρ.Α.Ε., υπαγόμενο στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπάλληλων και Υπάλληλων Ν.Π.Δ.Δ. εάν κατά τη διάρκεια της θητείας του προαχθεί με αίτησή του στην υπηρεσία από την οποία προέρχεται στο βαθμό του Διευθυντή ή του Γενικού Διευθυντή, επιστρέφει στην υπηρεσία του και ο διορισμός του ως μέλος της Ρ.Α.Ε. ανακαλείται αυτοδίκαια.

"15. Στη Ρ.Α.Ε. συνιστάται μία (1) θέση ειδικού συμβούλου που είναι αρμόδιος για θέματα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία της Ενεργειακής Κοινότητας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η θέση αυτή πληρούται από πρόσωπο που διακρίνεται για την επιστημονική του κατάρτιση και ικανότητα και διαθέτει εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα ενέργειας. Ο ειδικός σύμβουλος διορίζεται με τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 έως και 10 ισχύουν κατ' αναλογία και για τον ειδικό σύμβουλο. Οι αποδοχές του ειδικού συμβούλου ορίζονται ίσες με τις εκάστοτε προβλεπόμενες αποδοχές αντιπροέδρου της Ρ.Α.Ε., κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προ υπολογισμό της Ρ.Α.Ε..

16. Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. δεν επιτρέπεται, για τρία (3) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους, με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχολούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρεία ή επιχείρηση των οποίων οι δραστηριότητες υπάγονται, άμεσα ή έμμεσα, στον έλεγχο και την εποπτεία της Ρ.Α.Ε.. Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβε το μέλος της Ρ.Α.Ε. κατά τη διάρκεια της θητείας του."

*** Οι παρ.15 και 16 προστέθηκαν με την παρ.2 άρθρ.7 Ν.3438/2006,ΦΕΚ Α 33/14.2.2006.

Αριθμός 2322/2007

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 21 Σεπτεμβρίου 2006, με την εξής σύνθεση : Π.Ζ. Φλώρος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος που είχε κώλυμα, Γ. Ποταμιάς, Π. Καρλή, Σύμβουλοι, Κ. Πισπιρίγκος, Δ. Βανδώρος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη-Χαρλαύτη.

Για να δικάσει την από 12 Σεπτεμβρίου 2003 έφεση : του Εμμανουήλ Κοντοστόλη του Βασιλείου, κατοίκου Ιωαννίνων, ο οποίος παρέστη με τους δικηγόρους : 1) Π. Μήτση (Α.Μ. 8802) και 2) Κ. Τζούμα (Α.Μ. 95 Δ.Σ. Ιωαννίνων) που τους διόρισε στο ακροατήριο, κατά των : 1) Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος παρέστη με την Ευστ. Τσαούση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, 2) Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων «Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑΣ», το οποίο παρέστη με το δικηγόρο Γ. Σδούκο (Α.Μ. 9900) που τον διόρισε με απόφασή του ο Διοικητής του Νοσοκομείου και 3) Νικολάου Αντωνίου του Χρήστου, κατοίκου Ανατολής Ιωαννίνων, οδός Πλάτωνος αρ. 5, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Γ. Σωτηρέλη (Α.Μ. 13849) που τον διόρισε με πληρεξούσιο, και κατά της υπ' αριθμ. 96/2003 απόφασεως του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Κ. Πισπιρίγκου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξούσιους του εκκαλούντος, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους εφέσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η έφεση, τον πληρεξούσιο του Νοσοκομείου, τον πληρεξούσιο του εφεσιβλήτου και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

/.

Αριθμός 2322/2007

-2-

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την κρινόμενη έφεση κατεβλήθη το παράβολο (υπ' αριθμ. Α. 217818, 1093680/2003 ειδικά γραμμάτια παραβόλου).
2. Επειδή, με την έφεση αυτή ζητείται η εξαφάνιση της υπ' αριθμ. 96/2003 απόφασεως του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων. Με την εκκαλουμένη απόφαση α) απορρίφθηκε η από 11.1.2002 αίτηση ακυρώσεως που άσκησε ο εκκαλών κατά του υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 πρακτικού του Σ.Κ.Ε.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου, με το οποίο κατετάγη πρώτος στον αξιολογικό πίνακα των υποψηφίων για την πλήρωση μιας θέσεως Διευθυντή Μαειευτικής – Γυναικολογίας του Κλάδου Ιατρών του ΕΣΥ, κατανεμημένης στο Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα», ο Νικόλαος Αντωνίου με δεύτερο τον εκκαλούντα και β) έγινε δεκτή η παρέμβαση που άσκησε ο Νικόλαος Αντωνίου υπέρ του κύρους του προσβληθέντος πρακτικού.

3. Επειδή, η κρινόμενη έφεση παραδεκτως στρέφεται κατά α) του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όργανο του οποίου (Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου) εξέδωσε το πρακτικό που προσεβλήθη με την αίτηση ακυρώσεως και ο οποίος νομίμως παρέστη, ως μόνος κύριος παθητικώς νομιμοποιούμενος διάδικος, στην δίκη ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων και β) του Νικολάου Αντωνίου, που παρενέβη στην ως άνω δίκη υπέρ του κύρους του προσβληθέντος πρακτικού. Απαράδεκτος, όμως, στρέφεται η έφεση κατά του Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα», το οποίο δεν ενομιμοποιείτο παθητικώς στην δίκη ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων υφ' οιανδήποτε ιδιότητα (πρβλ. ΣΠΕ 3699/2002). Συνεπώς, η παράσταση του Π.Γ. Νοσοκομείου «Γ. Χατζηκώστα» στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου κατά την συζήτηση της υποθέσεως πρέπει να κηρυχθεί άκυρη και να αποβληθεί το Νοσοκομείο από την δίκη.

4. Επειδή, σύμφωνα με τα άρθρα 25 παρ. 1 του Ν. 1397/1983 (Α' 143)

/.

και 5 παρ. 3 του Ν. 2345/1995 (Α' 213), όπως το δεύτερο άρθρο συμπληρώθηκε με το άρθρο 23 παρ. 8 του Ν. 2519/1997 (Α' 165), σε προκηρυχθείσα προς πλήρωση κενή θέση Διευθυντή του Κλάδου Ιατρών του ΕΣΥ (που ανήκει στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, ήδη Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) διορίζεται με πράξη του Υπουργού ο πρώτος σε σειρά αξιολόγησης υποψήφιος βάσει του αξιολογικού πίνακα κατατάξεως που συντάσσεται με πράξη του αρμόδιου Συμβουλίου Κρίσεως και Επιλογής Ιατρικού και Οδοντιατρικού Προσωπικού (Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι.) ή ο επόμενος, εφ' όσον ο προηγούμενος δεν αποδέχεται τον διορισμό του, μέχρι και τον τρίτο του αξιολογικού πίνακα. Σύμφωνα δε με το άρθρο 37 παρ. 10 του Ν. 2519/1997, το Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. αποστέλλει το οικείο πρακτικό στον Υπουργό, ο οποίος ελέγχει την νομιμότητα της διαδικασίας ενώπιον του συλλογικού οργάνου και εκδίδει την σχετική πράξη διορισμού, αν δεν διαπιστώσει παράβαση των σχετικών διατάξεων. Αν αντίθετως ο Υπουργός διαπιστώσει παράβαση, αναπέμπει την υπόθεση στο Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι., που υποχρεούται να συμμορφωθεί με την αναπεμπτική απόφαση, να επιληφθεί και πάλι του θέματος και να εκδώσει ενδεχομένως νέο πίνακα αξιολογικής κατατάξεως. Εφ' όσον εκδοθεί η ως άνω υπουργική πράξη διορισμού, ενσωματώνονται σ' αυτήν και αποβάλλουν την εκτελεστότητά τους όλες οι πράξεις της σύνθετης διοικητικής ενέργειας μέχρι και την πράξη του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. (βλ. ΣΤΕ 2974/2006, 1929/2006, 2838/2003). Αν όμως, για οποιονδήποτε λόγο, ο Υπουργός δεν εκδώσει την σχετική πράξη διορισμού και δεν αναπέμπει την υπόθεση στο Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. κατά την ως άνω διαδικασία ελέγχου νομιμότητας, η πράξη του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. διατηρεί την εκτελεστότητά της. Στην προκειμένη περίπτωση, για την πλήρωση της θέσεως Διευθυντή Μαιευτικής – Γυναικολογίας αρχικά εξεδόθη το υπ' αριθμ. 1777.12.1999 πρακτικό του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου, με το οποίο κατετάγη πρώτος στον αξιολογικό πίνακα κατατάξεως των υποψηφίων ο Νικόλαος Αντωνίου. Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. Α 9α/3773/2000 υπουργικής πράξεως διορισμού του Νικόλαου Αντωνίου στην εν λόγω θέση (ΦΕΚ υπ' αριθμ. 50/28.2.2000, τεύχος ΝΠΔΔ). Ο εκκαλών προσέβαλε το

/.

πρακτικό του ΣΚΕΙΟΠΝΙ Περιφέρειας Ηπείρου με αίτηση ακυρώσεως που έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. 108/2001 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων, με την οποία ακυρώθηκε μόνον το εν λόγω πρακτικό χωρίς να θιγεί η πράξη διορισμού και η υπόθεση ανεπέμφθη στην Διοίκηση, προκειμένου να προβεί το Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου σε νέα κρίση. Στη συνέχεια ο Υπουργός, χωρίς να ανακαλέσει ως όφειλε την πράξη διορισμού του Νικόλαου Αντωνίου (λόγω της απωλείας του νομίμου ερείματός της μετά την έκδοση της ως άνω ακυρωτικής αποφάσεως, πρβλ. ΣΤΕ 915/2002), εξήγησε από το Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου να επιληφθεί εκ νέου της υποθέσεως. Το Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου εξέδωσε το πρακτικό υπ' αριθμ. 9/18.7.2001, με το οποίο κατέταξε και πάλι πρώτο τον Νικόλαο Αντωνίου στον αξιολογικό πίνακα και το οποίο προσεβλήθη από τον εκκαλούντα με την αίτηση ακυρώσεως που απερίφθη με την ήδη εκκαλουμένη απόφαση. Τέλος, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. Υ10α/οικ./13.9.2006 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, μετά την έκδοση του πρακτικού υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου ουδεμία εξεδότη σχετική υπουργική πράξη, είτε νέα πράξη διορισμού του Νικόλαου Αντωνίου ερειδομένη στο ως άνω πρακτικό (σε αντικατάσταση της μη ανακληθείσης υπ' αριθμ. Α9α/3773/2000 πράξεως) είτε πράξη αναπομπής της υποθέσεως στο Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. λόγω διαπιστώσεως διαδικαστικής παραβάσεως. Συνεπώς, το πρακτικό υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου διατηρούσε την εκτελεστότητά του κατά τον χρόνο της συζητήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως του εκκαλούντος επί της οποίας εξεδόθη η εκκαλουμένη απόφαση και εξακολουθεί να την διατηρεί.

5. Επιπρόσθετο, στο άρθρο 13 παρ. 1 και 9 του κυρωθέντος με τον Ν. 2690/1999 (Α' 45) Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ορίζονται τα εξής : «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος . . . 5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή

/.

απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίσθηκαν, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρξει απαρτία». Από τις διατάξεις αυτές του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας διέπτετο κατά τον κρίσιμο χρόνο η συγκρότηση των Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι., μη υπαρχουσών ειδικών σχετικών διατάξεων. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις αυτές, μετά την παρέλευση τριμήνου από τον χρόνο κατά τον οποίο εξέλιπε, απεχώρησε ή απώλεσε την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίσθηκε, κάποιος μέλος του, τακτικό ή αναπληρωματικό, το συλλογικό όργανο παύει να λειτουργεί νομίμως, εφ' όσον δεν έχει αποκατασταθεί η πληρότητα της συγκροτήσεώς του. Εξ άλλου, ως απώλεια της ιδιότητας, βάσει της οποίας έγινε ο ορισμός του μέλους του συλλογικού οργάνου, νοείται κάθε υπηρεσιακή μεταβολή που αποκλείει κατά νόμον την άσκηση των καθηκόντων της κυρίας θέσεως, συμπεριλαμβανομένης και της αργίας. Αν συντρέξει τέτοια περίπτωση υπηρεσιακής μεταβολής και η σχετική διοικητική πράξη δεν ανακληθεί, ακυρωθεί ή παύσει άλλως πως να ισχύει εντός τριμήνου από τον χρόνο της εκδόσεώς της, ήτοι εντός του χρόνου κατά τον οποίο το συλλογικό όργανο δύναται να λειτουργεί νομίμως με ελλιπή συγκρότηση, η αποκατάσταση της πληρότητας της συγκροτήσεως του συλλογικού οργάνου και συνακόλουθα της λειτουργίας του καθίσταται άμεσα επιβεβλημένη χάριν συνεχίας της διοικητικής δράσεως και είναι, συνεπώς, δυνατή μόνον με έκδοση πράξεως ορισμού αντικαταστάτη του ως άνω μέλους. Τούτο, διότι η αρχή της συνεχίας της διοικητικής δράσεως δεν ανέχεται να είναι εξηρημένη η αποκατάσταση της λειτουργίας του συλλογικού οργάνου από ενδεχόμενη, μεταγενέστερη της παρελεύσεως του ως άνω τριμήνου, επάνοδο του αρχικώς ορισθέντος μέλους.

6. Επειδή, το Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 1 έως 6 του Ν. 2519/1997 και κατά τον κρίσιμο χρόνο λειτουργούσε βάσει των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 15 παρ. 6 του Ν. 2889/2001 (Α' 37). Με την υπ' αριθμ. ΔΥ1α/2210/19.12.1997 πράξη του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας ορίσθηκε αναπληρωματικό μέλος του ως άνω συλλογικού οργάνου, βάσει της ιδιότητός

./.

του, ο Γεώργιος Γεωργαδάκης, ιατρός του ΕΣΥ, Διευθυντής Μαιευτικής – Γυναικολογίας στο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου. Στη συνέχεια, όμως, με την υπ' αριθμ. Υ10α/41571/4.8.2000 πράξη του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας ο ως άνω ιατρός του ΕΣΥ ετέθη σε αργία, κατόπιν της υπ' αριθμ. 39/5.7.2000 αποφάσεως του Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ιατρών του ΕΣΥ και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 104 του κυρωθέντος με τον Ν. 2683/1999 Υπαλληλικού Κώδικα (Α'19). Επειδή εκκρεμούσε σε βάρος του πειθαρχική δίωξη για αδίκημα που δύναται να επιφέρει την απόλυσή του. Η ως άνω υπ' αριθμ. Υ10α/41571/4.8.2000 πράξη του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας εξακολουθούσε να ισχύει κατά την συμπλήρωση τριμήνου από τον χρόνο της εκδόσεώς της, μη έχουσα ανακληθεί, ακυρωθεί ή παύσει άλλως πως να ισχύει. Συγκεκριμένα, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η εκτέλεση της ως άνω υπουργικής πράξεως ανεστάλη δια της υπ' αριθμ. 370/2001 αποφάσεως της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, η εν λόγω απόφαση όμως δεν αποκατέστησε την πληρότητα της συγκροτήσεως του συλλογικού οργάνου διότι, πάντως, εξεδόθη στις 16.7.2001, ήτοι σε χρόνο πολύ μεταγενέστερο της συμπληρώσεως τριμήνου από την έκδοση της υπουργικής πράξεως. Σύμφωνα δε με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, μετά την συμπλήρωση του ως άνω τριμήνου η αποκατάσταση της πληρότητας της συγκροτήσεως του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου (και συνακόλουθα της λειτουργίας του) ήταν πλέον δυνατή μόνον με έκδοση πράξεως ορισμού αντικαταστάτη του Γεωργίου Γεωργαδάκη. Τέτοια, όμως, πράξη δεν εξεδόθη μέχρι τον χρόνο κατά τον οποίο το Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου επελήφθη της παρούσης υποθέσεως και εξέφερε την κρίση που περιελήφθη στο υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 πρακτικό, το οποίο προσεβλήθη από τον εκκαλούμενο με την αίτηση ακυρώσεως επί της οποίας εξεδόθη η εκκαλουμένη απόφαση. Συνεπώς, βασιμώς προέβαλε ο εκκαλών ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων, με το από 25.11.2002 δικόγραφο προσθέτων λόγων, ότι το υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 πρακτικό του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου παρανόμως εξεδόθη από συλλογικό όργανο που δεν είχε πλήρη συγκρότηση

./.

και έσφαλε η εκκαλουμένη απόφαση που απέρριψε τον ως άνω λόγο ακυρώσεως. Κατ' ακολουθίαν, πρέπει γι' αυτόν τον λόγο εφέσεως, που βασίμως προβάλλεται, να γίνει δεκτή η κρινόμενη έφεση και να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση, αλυσιτελούς καθισταμένης της εξετάσεως των λοιπών προβαλλομένων λόγων. Περαιτέρω, το Συμβούλιο της Επικρατείας πρέπει να δικάσει την από 11.1.2002 αίτηση ακυρώσεως του εκκαλούντος – αιτούντος (άρθρο 64 του Π.Δ. 18/1989, Α' 8). Η αίτηση δε αυτή πρέπει να γίνει δεκτή για τον κατά τα ως άνω βασίμως προβαλλόμενο λόγο ακυρώσεως, αλυσιτελούς καθισταμένης της εξετάσεως των λοιπών προβαλλομένων λόγων, να ακυρωθεί το υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 πρακτικό του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου και να απορριφθεί η παρέμβαση του Νικολάου Αντωνίου. Τέλος, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Διοίκηση προς επανάλυση της κρίσεως επί των υποψηφιοτήτων του εκκαλούντος – αιτούντος και του Νικολάου Αντωνίου για την πλήρωση της θέσεως του Διευθυντή Μαιευτικής – Γυναικολογίας του Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα» σύμφωνα με τις ήδη ισχύουσες διαδικαστικές διατάξεις.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Αποβάλλει το Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα» από την δίκη.

Δέχεται την έφεση.

Εξαφανίζει την υπ' αριθμ. 96/2003 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων.

Δικάζει την από 11.1.2002 αίτηση ακυρώσεως του εκκαλούντος – αιτούντος, την οποία δέχεται.

Ακυρώνει το υπ' αριθμ. 9/18.7.2001 πρακτικό του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. Περιφέρειας Ηπείρου.

Απορρίπτει την παρέμβαση του Νικολάου Αντωνίου.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου της εφέσεως και της αιτήσεως ακυρώσεως.

Αναπέμπει την υπόθεση στην Διοίκηση σύμφωνα με τα εκτιθέμενα

./.

στο αιτιολογικό. Και

Επιβάλλει το ποσόν των χιλίων εκατόν ογδόντα (920+260=1180) ευρώ, ως δικαστική δαπάνη του εκκαλούντος – αιτούντος, συμμετρως στο Ελληνικό Δημόσιο και στον Νικόλαο Αντωνίου.

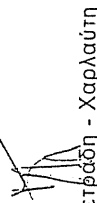
Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 25 Σεπτεμβρίου 2006

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Η Γραμματέας

Π.Ζ. Φιλώρος

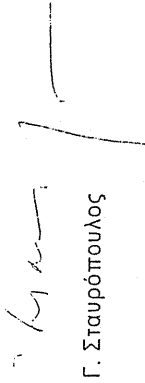

Δ. Τετράδα - Χαρλαύτη

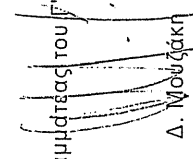
και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2007.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Δ. Μούτζακη

./.

Αριθμός 3493/2009**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ'**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 7 Μαΐου 2009, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος που είχε κώλυμα, Γ. Ποταμιάς, Φ. Ντζίμος, Σύμβουλοι, Μ. Πικραμένος, Μ. Σταματοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Α. Τριάδη, Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 28 Μαρτίου 2005 αίτηση: του Δημητρίου Αποστόλου Γιαννιά, κατοίκου Ν. Σμύρνης Αττικής, οδός Εθνικής Στέγης αρ. 6, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Αναστ. Μιχόπουλο (Α.Μ. 20248) που τον διόρισε με πληρεξούσιο, κατά του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, το οποίο παρέστη με τη δικηγόρο Ουρανία Αλεξάνδρου (Α.Μ. 346 Δ.Σ. Βόλου) που τη διόρισε με πρακτικό του το Πρωτανικό Συμβούλιο του Πανεπιστημίου, και κατά του παρεμβαίνοντος Νικολάου Κυριαζή, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Δημ. Μέλισσα (Α.Μ. 17368) που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθούν : 1) η από 11.6.2004 απόφαση του εκλεκτορικού σώματος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και 2) η υπ' αριθμ. 13191/2.11.2004 απόφαση του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Μ. Πικραμένου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος και την πληρεξούσια του Πανεπιστημίου, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

./.

Αριθμός 3493/2009

-2-

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1159352, 554706/2005 ειδικά έντυπα παραβόλου).
2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση : α) της από 11.6.2004 απόφασης του εκλεκτορικού σώματος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με την οποία ο Νικόλαος Κυριαζής εξελέγη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Οικονομική Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκές Πολιτικές», β) της 13191/2.11.2004 απόφασης του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με την οποία ο επιλεγείς διορίστηκε αναπληρωτής καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο «Οικονομική Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκές Πολιτικές» του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ως άνω Πανεπιστημίου (ΕτΚ τ. Ν.Π.Δ.Δ., φ. 16/26.1.2005).

3. Επειδή, παραδεκτώς προσβάλλεται μόνον η δεύτερη από τις ως άνω πράξεις με την οποία ο επιλεγείς διορίσθηκε στην επίδικη θέση και ολοκληρώθηκε η σύνθετη διοικητική ενέργεια για την πλήρωσή της.

4. Επειδή, με ένομο συμφέρον σκεύη την υπό κρίση αίτηση ο αιτών, καθηγητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, ο οποίος καταψήφισε τον αιτούντα στη συνεδρίαση του εκλεκτορικού σώματος.

5. Επειδή, παραδεκτώς σκεύη παρέμβαση ο διορισθείς με την προσβαλλόμενη πράξη Νικόλαος Κυριαζής.

6. Επειδή, στην περίπτωση Α' του άρθρου 6 του ν. 2083/1992 (ΕτΚ Α', φ. 159), όπως η περίπτωση αυτή μετονομάσθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 εδάφ. α' του ν. 2188/1994 (ΕτΚ Α', φ. 18), ορίζεται ότι: «1. Ο προγραμματισμός νέων θέσεων Δ.Ε.Π. στα Α.Ε.Ι. γίνεται σε ετήσια βάση...2... Στην προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π. αναφέρεται η βαθμίδα, ο τομέας, το γνωστικό αντικείμενο και η συνοπτική περιγραφή του

./.

επιστημονικού πεδίου της υπό πλήρωση θέσης...3. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μετά από άσκηση ελέγχου νομιμότητας από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Μέσα σε δέκα ημέρες από τη γνωστοποίηση του αντίστοιχου αριθμού φύλλου Εφημερίδας της Κυβερνήσεως από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο οικείο Α.Ε.Ι., το τελευταίο ανακοινώνει στον ημερήσιο τύπο τη δημοσίευση της προκήρυξης, τον αριθμό του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων και η οποία καθορίζεται σε δύο μήνες από την ημερομηνία του εγγράφου της ανακοίνωσης .... 4. Μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των δύο (2) μηνών, που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο υποβάλλονται στη γραμματεία του τμήματος οι αιτήσεις των υποψηφίων μαζί με όλα τα αναγκαία για την κρίση δικαιολογητικά. Απολύτως απαραίτητα δικαιολογητικά θεωρούνται το βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο των πτυχίων και των τίτλων σπουδών των υποψηφίων, αναλυτικό υπόμνημα για τα υποβαλλόμενα πρωτότυπα επιστημονικά δημοσιεύματα, καθώς και τόσα αντίτυπά τους, όσα είναι τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος και τα μέλη της γενικής συνέλευσης, που ανήκουν στις ίδιες βαθμίδες με τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος. 5....».

7. Επειδή, κατά την έννοια της ως άνω διάταξης της παρ. 4 της περ. Α' του άρθρου 6 του ν. 2083/1992, αρκεί η εκ μέρους του υποψηφίου υποβολή μιας πλήρους σειράς των προβλεπόμενων δικαιολογητικών στη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία υποχρεούται να καθιστά τα εν λόγω δικαιολογητικά προσιτά στα μέλη του εκλεκτορικού σώματος και της γενικής συνέλευσης καθώς και να τα αναπαράγει εφόσον ζητηθούν. Επομένως, εφόσον έχουν τηρηθεί τα ανωτέρω, η μη υποβολή εκ μέρους του υποψηφίου τόσων αντιτύπων όσα είναι τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος και της γενικής συνέλευσης, όπως περαιτέρω απαιτεί ο νόμος, δεν δύναται να οδηγήσει σε ακυρότητα της υποβληθείσας υποψηφιοτητας

./.

ή εν γένει της διαδικασίας. Επομένως είναι απορριπτός ως αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο ο αιτών προβάλλει ότι η υποψηφιοτητα του παρεμβαίνοντος υπεβλήθη παρανόμως και ήταν άκυρη η εκλογή του, διότι δεν κατετέθησαν τα ανάλογα αντίτυπα των δικαιολογητικών του παρεμβαίνοντος και δεν τα έλαβε ο ίδιος (ο αιτών). Στην προκειμένη δε περίπτωση ο αιτών δεν αμφισβητεί ότι υποβλήθηκε από τον παρεμβαίνοντα πλήρης σειρά δικαιολογητικών στη Γραμματεία του Τμήματος από την οποία θα μπορούσε να λάβει γνώση των επιστημονικών δημοσιευμάτων του παρεμβαίνοντος ή και να ζητήσει την αναπαραγωγή τους.

8. Επειδή, στο άρθρο 5 παρ. 2 του π.δ. 82/2000 (ΕΤΚ Α', φ. 79), που ρυθμίζει ειδικώς τα ζητήματα εκλογής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ορίζεται ότι: «2. Η προκήρυξη για την πλήρωση των κενών θέσεων γίνεται με απόφαση της συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση της προσωρινής γενικής συνέλευσης του τμήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2083/1992, όπως ισχύουν κάθε φορά. Η εκλογή γίνεται από ενδεκαμελή εκλεκτορικά σώματα. Σε κάθε εκλεκτορικό σώμα συμμετέχουν τα μέλη ΔΕΠ που τυχόν υπηρετούν στο οικείο τμήμα και έχουν δικαίωμα ψήφου. Αν τα μέλη ΔΕΠ είναι λιγότερα από ένδεκα (11) το εκλεκτορικό σώμα συμπληρώνεται με απόφαση της συγκλήτου ύστερα από κλήρωση από διπλάσιο τουλάχιστον αριθμό μελών ΔΕΠ που ορίζει η ίδια, από κατάλογο τον οποίο εισηγείται η προσωρινή γενική συνέλευση, η οποία ταυτόχρονα αναφέρει και όσα άλλα μέλη ΔΕΠ μπορούν κατά την κρίση της να περιλαμβάνονται στον κατάλογο. Τα οριζόμενα από τη σύγκλητο μέλη πρέπει να κατέχουν θέση ΔΕΠ του ίδιου γνωστικού αντικείμενου σε ομοειδή ή συγγενή τμήματα του ίδιου ή άλλων ΑΕΙ και να ανήκουν στις βαθμίδες του καθηγητή και του αναπληρωτή καθηγητή. Εάν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν τέτοια μέλη, ορίζονται μέλη ΔΕΠ της βαθμίδας του καθηγητή και του αναπληρωτή καθηγητή του συγγενέστερου γνωστικού αντικείμενου ... Για τη συγκρότηση του

./.

εκλεκτορικού σώματος εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του πρύτανη...». Εξάλλου, στην περίπτ. Γ' του άρθρου 6 του ν. 2083/1992, όπως αυτή μετονομάσθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 εδφ. α' του ν. 2188/1994, ορίζεται ότι: «Εισηγητικές Επιτροπές. 1. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης ή από το τέλος της προθεσμίας για υποβολή υποψηφιότητας, συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ. του τμήματος το οικείο εκλεκτορικό σώμα, το οποίο ορίζει τριμελή εισηγητική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου γνωστικού αντικείμενου, τα οποία μπορούν να έχουν την ιδιότητα του εκλέκτορα. Το εκλεκτορικό σώμα, προκειμένου να προβεί στον ορισμό της εισηγητικής επιτροπής συγκαλείται, σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη συγκρότηση του, με ευθύνη του προέδρου του τμήματος και θεωρείται ότι ευρίσκεται σε απαρτία αν παρευθύνουν το 1/3 των μελών του ή κατά την επαναληπτική συνεδρίαση οσαδήποτε μέλη του και αν παρευθύνουν...». Τέλος, στο άρθρο 14 παρ.2 του ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, ΕΓΚ Α', φ. 45) ορίζεται ότι: «2. Ο πρόεδρος καθορίζει την ημέρα, την ημέρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν. Η πρόσκληση η οποία περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, γνωστοποιείται από το γραμματέα στα μέλη του συλλογικού οργάνου τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, μπορεί δε να γίνει και με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον το γεγονός τούτο αποδεικνύεται από σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και την υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση...».

9. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με την φ. 121/29/56885/Β2/24-9-2003 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΕΓΚ τ. Παράρτημα, φ. 189/6-10-2003) κατά την ημερομηνία 18-12-2002 απόφασης της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του

./.

Πανεπιστημίου Θεσσαλίας προκηρύχθηκε μία (1) θέση στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Οικονομική Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκές Πολιτικές». Αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία εκλογής υπέβαλε ο παρεμβαίνων. Με την 44/19.12.2003 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ορίσθηκαν τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος, μετά από κλήρωση, και στη συνέχεια εκδόθηκε η 106/9.1.2004 διαπιστωτική απόφαση του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με την οποία συγκροτήθηκε το εκλεκτορικό σώμα. Με την από 28.1.2004 απόφαση του εκλεκτορικού σώματος ορίσθηκε η τριμελής εισηγητική επιτροπή και ακολούθησε η από 18.2.2004 απόφαση του ίδιου οργάνου με την οποία αντικαταστάθηκε ένα από τα μέλη της. Η εισηγητική επιτροπή υπέβαλε την έκθεσή της στις 31.3.2004 στην οποία ο παρεμβαίνων προτείνεται ομοφώνως προς κατάληψη της επίδικης θέσης. Το εκλεκτορικό σώμα συνήλθε στις 11.6.2004 και εξέλεξε με 6 θετικές ψήφους και 2 αρνητικές τον παρεμβαίνοντα στην επίδικη θέση. Επί τη βάση της απόφασης αυτής του εκλεκτορικού σώματος εκδόθηκε η προσαρτηθείσα πράξη του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας περί διορισμού του παρεμβαίνοντος στην βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Οικονομική Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκές Πολιτικές» του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

10. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως συγκροτήθηκε το εκλεκτορικό σώμα για την πλήρωση της επίδικης θέσης με πράξη του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του π.δ. 82/2000, εφόσον το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών είχε ήδη αποκτήσει την αυτοδύναμη λειτουργία του, κατά το άρθρο 15 παρ. 3 του ν. 2454/1997, είχε εκλέξει Πρόεδρο και περαιτέρω είχε συγκροτηθεί η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ο λόγος αυτός ακυρώσεως είναι απορριπτικός ως απαράδεκτος διότι αφορά τη νομιμότητα της συγκρότησης του εκλεκτορικού σώματος στο οποίο ο αιτών συμμετείχε χωρίς να διατυπώσει επί του ζητήματος αυτού κάποια αντίφαση.

./.

11. Επειδή, προβάλλεται ότι ο αιτών δεν προσκλήθηκε να λάβει μέρος στη συνεδρίαση του εκλεκторικού σώματος στις 18.2.2004, οπότε έλαβε χώρα η αντικατάσταση μέλους της εισηγητικής επιτροπής, με συνέπεια να μην παραστεί κατά τη συνεδρίαση αυτή. Επί του λόγου αυτού ακυρώσεως το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αναφέρει στο 97/19.11.2007 έγγραφό του προς το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι η Γραμματεία του Τμήματος τοποθέτησε τη σχετική πρόσκληση στις θυρίδες των μελών του εκλεκторικού σώματος και την απέστειλε ταχυδρομικά στις δηλωθείσες από τα μέλη του εκλεκторικού σώματος διευθύνσεις κατοικίας τους, ενώ στο 258/19.11.2007 έγγραφο του εν λόγω Πανεπιστημίου, στο οποίο διατυπώνονται οι απόψεις της Διοίκησης για όλους τους λόγους ακυρώσεως, αναφέρεται ότι ο αιτών προσκλήθηκε και τηλεφωνικώς. Όμως, η τοποθέτηση της σχετικής πρόσκλησης στις θυρίδες των μελών του εκλεκторικού σώματος δεν προβλέπεται ως τρόπος πρόσκλησης των μελών συλλογικού οργάνου και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτει τις απαιτήσεις των ως άνω διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΣΤΕ 3263/2002). Εξάλλου, η Διοίκηση δεν προσκόμισε τα οριζόμενα από το άρθρο 14 παρ.2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας στοιχεία (σημείωση σε ειδικό βιβλίο με την χρονολογία και την υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση) προκειμένου να αποδείξει ότι έλαβε χώρα πρόσκληση του αιτούντος με τηλεφώνημα, ενώ δεν υπάρχουν στο φάκελο στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο αιτών παρέλαβε ταχυδρομικώς την εν λόγω πρόσκληση. Επομένως ο σχετικός λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, είναι δε απορριπτή η παρέμβαση. Επομένως παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

./.

Ακυρώνει την 13191/2.11.2004 απόφαση του Πρύτανη Θεσσαλίας με την οποία ο παρεμβαίνων διορίστηκε στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Οικονομική Ανάπτυξη και Ευρωπαϊκές Πολιτικές» του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΕτΚ, τ. Ν.Π.Δ.Δ. φ.16/26.1.2005).

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου. Και

Επιβάλλει στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και στον παρεμβαίνοντα συμμέτρως τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος που ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 12 Μαΐου 2009

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Σωτ. Ρίζος

Α. Τριάδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 5ης Νοεμβρίου 2009.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Ο Γραμματέας

Δ. Πετρούλιας

Δ. Λαγός

./.

Α.Θ.

Αριθμός 3897/2004

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 2 Νοεμβρίου 2004, με την εξής σύνθεση: Μ. Βροντάκης, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Δ. Πετρούλιας, Γ. Παπαγεωργίου, Σύμβουλοι, Α.Μ. Παπαδημητρίου, Β. Κίντζιου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Α. Ζυγουρίτσα.

Για να δικάσει την από 14 Ιουλίου 2004 αίτηση:

των συμπραττόντων μελετητικών γραφείων: 1) Ιωάννη Γιαννακάκη, κατοίκου Χαλανδρίου Αττικής (Αριστοτέλους 4-6), 2) Γεωργίου Στεφανάκη, κατοίκου Ηρακλείου Κρήτης (Εβανς 83-85), 3) Αναστασίου Μπρεσιάκα, κατοίκου Αθηνών (Ουρανουπόλεως 65), 4) "Ι. ΛΕΠΙΔΑΣ-Ι. ΣΠΙΝΑΣΑΣ Ε.Ε."-"ΙΛΙΣ" Ε.Ε., που εδρεύει στην Αθήνα (Δεινοκράτους 23), 5) Δημητρίου Εξαρχόπουλου, κατοίκου Αγ. Παρασκευής Αττικής (Αγ. Ιωάννου 64B) και 6) Ελένης Κεχαγιά, κατοίκου Μανεσίου Μεσσηνίας, τα οποία παρέστησαν με την δικηγόρο Αθηνά Χουρμουζιάδου-Παπαστυλιανού (Α.Μ. 11915), που την διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά 1) του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και 2) της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης, οι οποίοι δεν παρέστησαν.

Με την αίτηση αυτή τα αιτούντα συμπράττοντα μελετητικά γραφεία επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 23/1/16-10-2003 απόφαση της Νομαρχιακής Επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Παπαγεωργίου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια των αιτούντων συμπραττόντων μελετητικών γραφείων, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

./.

Αριθμός 3897/2004

-2-

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει κατατεθεί το νόμιμο παράβολο (1492236, 1951860/2004, ειδικά έντυπα παραβόλου).
2. Επειδή, με την 23/3/25.11.2002 απόφαση της Νομαρχιακής Επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Ρεθύμνης εγκρίθηκε πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για την ανάθεση με απ' ευθείας επιλογή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 7 του ν. 716/1977, σύνθετης μελέτης (συγκοινωνιακής, τοπογραφικής, γεωλογικής, γεωτεχνικής, στατικής και περιβαλλοντικής) με τίτλο "Ανασύνταξη μελέτης τμήμα Ρέθυμνο-Φράγμα Ποταμών", που αφορά στο τμήμα του οδικού άξονα "Ρέθυμνο-Απόστολοι-Μάνδρες", μήκους 10 περίπου χιλιομέτρων. Ενδιαφέρον για συμμετοχή στον διαγωνισμό εξεδήλωσαν 13 μελετητικά σχήματα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η αιτούσα σύμπραξη μελετητικών γραφείων. Μετά από αξιολόγηση των οριζόμενων από την πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος κριτηρίων (οργάνωση-στέλεχος γραφείων, εμπειρία, φόρτος ανελημμένων υποχρεώσεων), η Επιτροπή Αξιολογήσεως, όπως προκύπτει από το από 18.9.2003 πρακτικό της, βαθμολόγησε τους υποψηφίους και κατέταξε, κατά πλειοψηφίαν, πρώτη την αιτούσα σύμπραξη, έκτη δε την σύμπραξη των μελετητικών γραφείων των Ιωάννου Βαϊλάκη, Γεωργίου Φανουργάκη, Ζαχαρία Δρυγιαννάκη, Αθανασίου Γεωργιά, Αριστοδήμου Χατζηδάκη και Φωτεινής Σαμαριτάκη, στην οποία και ανατέθηκε η εκπόνηση της επίδικης μελέτης με την 23/1/16.10.2003 απόφαση της προμνησθείσης Νομαρχιακής Επιτροπής. Η εκτέλεση της αποφάσεως αυτής ανεστάλη, κατ' αποδοχόν αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων της αιτούσης συμπράξεως, με την 393/2004 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, ήδη δε, με την κρινόμενη αίτηση, ζητείται η ακύρωση της ανωτέρω

./.

αποφάσεως της Νομαρχιακής Επιτροπής Ρεθύμνης. Ως συμπροβαλλομένη με την απόφαση αυτή και μόνη παραδεκτως προσβαλλομένη με την κρινόμενη αίτηση πρέπει να θεωρηθεί η 2/7/20.2.2004 απόφαση της αυτής ως άνω Νομαρχιακής Επιτροπής, με την οποία απερρίφθη η ασκήσιμα κατά το άρθρο 11 παρ. 16 του ν. 716/1977 ένσταση της αιτούσης συμπράξεως, έχουσα χαρακτηριστικά ενδικοφανούς προσφυγής (βλ. Σ.Ε. 3066/2002, 305/2002 επιταμ. συνθ., 4126/2001).

3. Επειδή, σύμφωνα με την από 25.11.2002 πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος (παρ. 2), στον επίδικο διαγωνισμό έχουν εφαρμογή, εκτός άλλων, οι διατάξεις του ν. 716/1977 και του εκτελεστικού του π.δ/τος 194/1979. Στην παρ. 3 της εν λόγω προσκλήσεως ορίζεται επίσης ότι η ανάθεση της μελέτης θα γίνει με απ' ευθείας επιλογή κατά την παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 716/1977, τηρουμένης της διαδικασίας του άρθρου 2 του π.δ/τος 194/1979, ενώ η παρ. 6 της αυτής προσκλήσεως προβλέπει ότι "δικαίωμα υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος έχουν Γραφεία Μελετών ή Συμπράξεις Γραφείων Μελετών εγγεγραμμένα στα αντίστοιχα Μητρώα Γ.Ε.Μ., με τις ακόλουθες τάξεις πτυχίων: -Μελέτες Συγκοινωνιακές ... τάξη πτυχίου Γ'- Μελέτες Τοπογραφικές ... τάξη πτυχίου Β' ή Γ' - Μελέτες Γεωλογικές ... τάξη πτυχίου Α' ή Β' - Μελέτες Γεωτεχνικές ... τάξη πτυχίου Α' ή Β' - Μελέτες Στατικές ... τάξη πτυχίου Β' ή Γ' - Μελέτες Περιβαλλοντικές ... τάξη πτυχίου Β'". Επίσης, στην ίδια πρόσκληση ορίζεται ότι "κατά την επιλογή για την ανάθεση κριτήρια αξιολόγησης θα είναι η αποδεδειγμένη οργάνωση και εμπειρία των συμμετεχόντων σε μελέτες παρόμοιας φύσης, το στελεχιακό δυναμικό, η τεχνική υποδομή και η δυνατότητα εκπόνησης της μελέτης στον προβλεπόμενο χρόνο σε συνδυασμό με τις ανειλημμένες υποχρεώσεις του γραφείου". Εξ άλλου, το άρθρο 11 του ν. 716/1977 (φ. 295) προβλέπει τα ακόλουθα: "1. Προκειμένης της αναθέσεως μελέτης, ο εργοδότης προβαίνει εις δημοσίαν πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος εκ

./.

μέρους Γραφείων Μελετών δια την εκπόνηση της υπό ανάθεση μελέτης ... 2. ... 3. Εις την πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος καθορίζονται συνοπτικώς το αντικείμενο της μελέτης, η κατηγορία ή αι κατηγορίες και αι τάξεις των απαιτούμενων πτυχίων ως και τυχόν πρόσθετα ειδικά προσόντα, άτινα δέον να συγκεντρώνει το Γραφείον Μελετών, κατά περίπτωσιν. ... 4. Αι μελέται ανατίθενται δι' ητιολογημένης αποφάσεως του εργοδότη εις Γραφείον Μελετών, ή εις Συμπράττοντα Γραφεία Μελετών, άτινα εξεδήλωσαν ενδιαφέρον και ανταποκρίνονται εις τους όρους τους διαλαμβανόμενους εις τους την κατά τα ανωτέρω πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος και τας διατάξεις του παρόντος νόμου, συμφώνως προς την κατά τας παρ. 5 και 7 του παρόντος διαδικασία. ... 7. Εάν ο εργοδότης κρίνει ότι δεν υφίσταται δυνατότης εφαρμογής της εν παρ. 5 του παρόντος άρθρου διαδικασίας αναθέσεως δύνатаι, εφ' όσον τούτο αναφέρεται εις την πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος, η μελέτη να ανατίθεται δι' απ' ευθείας επιλογής, βάσει ητιολογημένης αποφάσεως του εργοδότη, μη τηρουμένων των διατάξεων των προηγούμενων παρ. 5 ή 6, εις Γραφείον Μελετών εκ των εκδηλωσάντων ενδιαφέρον, ανταποκρινόμενον εις τους όρους τους διαλαμβανόμενους εις την πρόσκλησιν ενδιαφέροντος και τας διατάξεις του παρόντος. ... 14. Μελέται αι οποίαι απαιτούν πτυχία Α' ή Β' τάξεως ανατίθενται υποχρεωτικώς εις μελετητάς ή Γραφεία Μελετών έχοντα έδραν εις τον Νομόν ή το Διαμέρισμα αντιστοιχώς, εφ' όσον υφίστανται τοιαύτα Γραφεία Μελετών ή μελετηταί ... 16. Καθ' οιασδήποτε πράξεως του εργοδότη, από της δημοσιεύσεως της προσκλήσεως εκδηλώσεως ενδιαφέροντος μέχρι και της εκδόσεως της εγκριτικής αποφάσεως αυτού περί αναθέσεως της μελέτης, δύνатаι να ασκηθή ένσταση υπό παντός ενδιαφερομένου Γραφείου Μελετών εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από της δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως, κατά περίπτωσιν, της σχετικής πράξεως του εργοδότη. Η ένσταση ασκείται ενώπιον του εργοδότη κοινοποιουμένη συγχρόνως και εις την ΓΕΜ, ήτις εντός δέκα πέντε (15)

./.

ημερών γνωμοδοτεί προς τον εργοδότην. Επί της ενστάσεως αποφαίνεται τελικώς ο εργοδότης μετά την λήψιν της γνωμοδοτήσεως ή και άνευ ταύτης εάν παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ ανωτέρω προθεσμία". Περαιτέρω, το εκτελεστικό του ανωτέρω νόμου π.δ. 194/1979 (φ. 53) ορίζει, στο μὲν ἄρθρο 1 παρ. 3, ὅτι "ἡ πρόσκλησις εἰς περίπτωσιν εφαρμογῆς τῆς παρ. 7 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. 716/1977 μνημονεύει ρητῶς τούτο", στο δὲ ἄρθρο 2, ὅτι "1. Ἡ ... αξιολόγησις πρὸς ἐπιλογὴν τῶν γραφείων Μελετῶν ... γίνεται μετὰ γνώμην Ἐπιτροπῆς συνιστωμένης ἐπὶ τούτω ὑπὸ τοῦ εργοδότη ... 2. Ἡ ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τυπικῶν προσόντων τῶν ἐκδηλωσάντων ἐνδιαφέρον και ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν αξιολόγησιν τῶν ἐκ τούτων συγκεντρούντων τὰ τυπικά ταῦτα προσόντα. Ἡ αξιολόγησις στήριζεται ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν οὐσιαστικῶν προσόντων τοῦ Γραφείου Μελετῶν και τῶν κατὰ τὸν προβλεπόμενον χρόνον ἐκπονήσεως τῆς μελέτης δυνατοτήτων τοῦ Γραφείου ἔνεκα τῶν τυχόν ἐτέρων ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθεισῶν υποχρεώσεων. Κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν οὐσιαστικῶν προσόντων λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ γνωστά εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς στοιχεῖα, ἴδια δὲ τὸ ἐπιτελεσθέν μελετητικὸν ἔργον τοῦ Γραφείου Μελετῶν και τοῦ ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ αὐτοῦ και αἰ περὶ τούτων ἐγγραφαὶ εἰς τὸ Μητρώον Μελετητῶν. 3. Αἱ προηγουμένα παράγραφοι ἐφαρμόζονται ἀναλόγως και προκειμένης ἐπιλογῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρ. 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. 716/1977 ...".

4. Ἐπειδὴ, ἐξ ἄλλου, ὁ Κώδικας Διοικητικῆς Διαδικασίας, που κυρώθηκε με τὸ ἄρθρο πρῶτο τοῦ ν. 2690/1999 (φ. 45), προβλέπει, στο ἄρθρο 15, ὅτι "1. Οἱ αποφάσεις τῶν συλλογικῶν ὁργάνων, ἀν ὁ νόμος δὲν ορίζει διαφορετικά, λαμβάνονται με τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. ... Σε κάθε περίπτωση, ἀν ὑπάρξει ἰσοψηφία, ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ προέδρου, ἐκτός ἀν ἡ ψηφοφορία εἶναι μυστική, ὁπότε αὐτὴ ἐπαναλαμβάνεται γιὰ μίᾳ ἀκόμη φορά, ἡ τυχόν δὲ νέα ἰσοψηφία ἰσοδυναμεῖ με ἀπόρριψη. ... 2. ... 3. Ἡ ψηφοφορία εἶναι φανερὴ, ἐκτός ἀν ορίζεται διαφορετικὰ στο νόμο. 4. ... 5. ...", στο ἄρθρο 17, ὅτι "1.

./.

Ἡ ἀτομικὴ διοικητικὴ πράξις πρέπει νὰ περιέχει αιτιολογία, ἡ ὁποία νὰ περιλαμβάνει τὴ διαπίστωση τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ νόμο προϋποθέσεων γιὰ τὴν ἐκδοσὴ τῆς. 2. Ἡ αιτιολογία πρέπει νὰ εἶναι σαφῆς, εἰδική, ἐπαρκῆς και νὰ προκύπτει ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου, ἐκτός ἀν προβλέπεται ρητῶς στο νόμο ὅτι πρέπει νὰ περιέχεται στο σῶμα τῆς πράξεως. 3. ..." και στο ἄρθρο 20 παρ. 2, ὅτι "τὸ ὄργανο που ἔχει τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα δὲν μπορεῖ νὰ ἐκδώσει πράξις με περιεχόμενο διαφορετικὸ ἀπὸ αὐτὸ τῆς σύμφωνης γνώμης ἢ τῆς πρότασης. Ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῆς θετικῆς σύμφωνης γνώμης ἢ τῆς πρότασης καθώς και ἡ ἀπόκλιση ἀπὸ τὴν ἀπλὴ γνώμη, πρέπει νὰ αιτιολογούνται εἰδικῶς".

5. Ἐπειδὴ, ἀπὸ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ν. 716/1977 και τοῦ π.δ/τος 194/1979, σὺς ὁποῖες παραπέμπετ ἡ δέετωση τὸν ἐπίδοκο διαγωνισμό πρόσκληση ἐκδηλώσεως ἐνδιαφέροντος, συνάγεται ὅτι γιὰ τὴν ἐπιλογή τοῦ γραφείου μελετῶν, στο ὁποῖο θα ἀνατεθεῖ ἀπ' εὐθείας ἡ ἐκπόνηση μελέτης κατὰ τὴν διαδικασία τῆς παρ. 7 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν. 716/1977, πρέπει νὰ αξιολογούνται τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα τῶν γραφείων που ἔχουν ἐκδηλώσει ἐνδιαφέρον και νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν και ἡ δυνατότητά τους γιὰ τὴν προσηύκωση ἐκτέλεση τῆς ὑπὸ ἀνάθεσιν μελέτης ἐν ὄψει τῶν ἤδη ἀνελημμένων υποχρεώσεών τους, ἡ αξιολόγησις δὲ αὐτῆ τοῦ ἀρμοδιοῦ ὁργάνου πρέπει νὰ αιτιολογεῖται εἰδικὰ και νὰ βασίζεται σε συγκριτικὴ ἐκτίμησις τῶν προσόντων τῶν διαγωνιζομένων μελετητῶν (πρβλ. Σ.Ε. 3066/2002, 2553/1999, 1824/1997, 1955/1990, ἐπιταμ. συνθ. κ.ά.). Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπόφαση γιὰ ἀνάθεση τῆς μελέτης ἐκδίδεται κατόπιν ἀπλῆς γνώμης ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία συνιστᾶται ἀπὸ τὸν εργοδότη γιὰ τὴν ὥς ἄνω αξιολόγησις. Σύμφωνα δὲ με τὴν προπαρατεθείσα παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κώδικα Διοικητικῆς Διαδικασίας, σε περίπτωσις που μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς σχηματισθοῦν δύο ἰσοψηφούσες γνώμες, ὑπερισχύει ἐκείνη ὑπὲρ τῆς ὁποίας ψηφίζει ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ γνώμη δὲ αὐτὴ ἀποτελεῖ και τὴν κατὰ πλειοψηφίαν εἰσήγησις τῆς τελευταίας" πρὸς τὴν ἀναθέτουσα

./.

αρχή. Η τελευταία, εφ' όσον αποκλίνει από τη γνώμη αυτή, είναι υποχρεωμένη να αιτιολογήσει ειδικά τους λόγους της αποκλίσεως, με παράθεση συγκεκριμένων συγκριτικών στοιχείων ανταποκρινομένων στην έννοια των κριτηρίων αναθέσεως της μελέτης (πρβλ. Σ.Ε. 3015/2000, 1926/1989 κ.ά.).

6. Επειδή, όπως προκύπτει από το από 18.9.2003 πρακτικό της, η τετραμελής Επιτροπή Αξιολογήσεως, που συγκροτήθηκε με την 24/11/9.12.2002 απόφαση της Νομαρχιακής Επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Ρεθύμνης, προέβη σε αξιολόγηση των υποψηφίων βάσει των οριζόμενων στην πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος τριών κριτηρίων, βαθμολογώντας κάθε διαγωνιζόμενο μελετητικό σχήμα τόσο ως προς ένα έκαστο των κριτηρίων τούτων (και μάλιστα αναλυτικώς, κατά κατηγορία μελέτης) όσο και συνολικά. Κατόπιν της αξιολογήσεως αυτής, η ως άνω Επιτροπή Αξιολογήσεως κατέταξε πρώτη την αιτούσα σύμπραξη (στην οποία και εισηγήθηκε να ανατεθεί η επίδικη μελέτη), έκτη δε την σύμπραξη των μελετητικών γραφείων Ιωάννου Βαϊλάκη, Γεωργίου Φανουργάκη, Ζαχαρία Δρυγιαννάκη, Αθανασίου Γεωργιάδη, Αριστοδήμου Χατζηδάκη και Φωτεινής Σαμαριτάκη. Στην κρίση αυτή κατέληξε η εν λόγω τετραμελής Επιτροπή κατά πλειοψηφίαν, την οποία απετέλεσαν η ψήφος της Προέδρου και ενός μέλους, ενώ τα λοιπά δύο μέλη αξιολόγησαν ως πρώτη μεν την ανωτέρω σύμπραξη μελετητικών γραφείων Ιω. Βαϊλάκη κλπ., ως δεύτερη δε την αιτούσα. Ακολούθως, επελήφθη η προμνησθείσα Νομαρχιακή Επιτροπή, η οποία, θεωρώντας ότι στην Επιτροπή Αξιολογήσεως υπήρξε ισοψηφία, απεφάσισε, με την 23/1/16.10.2003 απόφασή της, την ανάθεση της επίδικης μελέτης στην σύμπραξη των μελετητικών γραφείων Ιωάννου Βαϊλάκη κλπ., με την αιτιολογία ότι το μελετητικό αυτό σχήμα "είναι ένα εκ των δύο σχημάτων που κατετάγησαν πρώτα κατά την αξιολόγηση με τη μία άποψη, πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις που απαιτεί η σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, διαθέτει σημαντική εμπειρία σε παρόμοιας φύσης μελέτες,

./.

παρουσιάζει άριστη εικόνα σε πληρότητα από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού και εξοπλισμού, τα περισσότερα μελετητικά γραφεία του σχήματος είναι ντόπια και γνωρίζουν τις δυσκολίες της περιοχής ούτως ώστε η εκπόνηση της μελέτης του θέματος να είναι άρτια και εμπρόθεσμη, ο τοπογράφος του σχήματος έχει μελετήσει παρόμοια έργα κατά το παρελθόν στην ίδια περιοχή".

7. Επειδή, η προπαρατεθείσα αιτιολογία της ως άνω αποφάσεως της Νομαρχιακής Επιτροπής δεν τυχάνει, εν όψει όσων έχουν εκτεθεί στην πέμπτη σκέψη, νόμιμη και επαρκής. Διότι η Νομαρχιακή Επιτροπή, παραγνωρίζοντας-κατά παράβαση του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας-ότι η Επιτροπή Αξιολογήσεως είχε διατυπώσει κατά πλειοψηφίαν γνώμη υπέρ της αναθέσεως της επίδικης μελέτης στην αιτούσα σύμπραξη (και μάλιστα κατόπιν αναλυτικής βαθμολογήσεως των διαγωνιζομένων ως προς τα καθ' έκαστον κριτήρια που έτασσε η πρόσκληση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος), απέκλινε της γνώμης αυτής, επιλέγοντας την, καταταγείσα έκτη από την Επιτροπή Αξιολογήσεως, σύμπραξη των μελετητικών γραφείων Ιωάννου Βαϊλάκη κλπ., χωρίς να προβάλει σε νέα, δική της, συγκριτική αξιολόγηση διά της παραθέσεως συγκεκριμένων στοιχείων, από τα οποία να προκύπτει για ποιόν λόγο προτάχθηκε η επιλεγείσα σύμπραξη ή σε τί υπερέχει έναντι της αιτούσης, ώστε να καθίστανται σαφείς οι λόγοι της μη επιλογής της τελευταίας και, εντεύθεν, εφικτός ο δικαστικός έλεγχος. Εξ άλλου, η ειδικότερη αναφορά της Νομαρχιακής Επιτροπής στο γεγονός ότι τα περισσότερα μελετητικά γραφεία της επιλεγείσης συμπράξεως είναι "ντόπια" (υπό την έννοια, προφανώς, ότι εδρεύουν σε πόλεις της Κρήτης) δεν είναι ικανή καθ' εαυτήν, να αποτελέσει αιτιολογικό έρεισμα της προκρίσεως του επιλεγέντος μελετητικού σχήματος έναντι της αιτούσης συμπράξεως και τούτο διότι η υπό ανάθεση σύνθετη μελέτη απαιτεί πτυχία όχι μόνον Α' και Β' αλλά και ανωτέρων τάξεων (και, συνεπώς, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της προπαρατεθείσης παρ. 14 του άρθρου 11 του

./.

Αριθμός 3897/2004

-9-

ν. 716/1977), η "εντοπιότητα" δε των συγκεκριμένων μελετητικών γραφείων δεν συνδέεται, πάντως, με ειδική εμπειρία σε συγκεκριμένες μελέτες για έργα παρόμοιας φύσεως στην εν λόγω περιοχή. Κατόπιν των ανωτέρω, είναι βάσιμοι οι προβαλλόμενοι σχετικοί λόγοι ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση.

Διά ταύτα

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση,
Ακυρώνει την 2/7/20.2.2004 απόφαση της Νομαρχιακής Επιτροπής Ρεθύμνης, κατά τα εκθέμενα στο αιτιολογικό,

Διατάσσει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου, και
Επιβάλλει στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνης την δικαστική δαπάνη της αιτούσης συμπτράξεως μελετητικών γραφείων, η οποία ανέρχεται στο ποσό των επτακοσίων εξήντα (760) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 2 Νοεμβρίου 2004 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 30 Δεκεμβρίου 2004.

Ο Πρόεδρος του Δ. Τμήματος

Η Γραμματέας

(Μ. Βροντακίτης

Α. Σούφριτα

Κ.Β. (m)

Αριθμός 830/2010

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 6 Μαρτίου 2009, με την εξής σύνθεση: Μ. Βροντάκης, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αντικατάσταση του Προέδρου και των αρχαιότερων αυτού Αντιπροέδρων, που είχαν κώλυμα, Ε. Γαλανού, Γ. Παπαμηντζελόπουλος, Ν. Σκλιάς, Αγγ. Θεοφιλοπούλου, Ν. Ρόζος, Αθ. Ράντος, Ε. Δανδουλάκη, Ε. Σαρπ, Χ. Ράμμος, Δ. Μαρινάκης, Μ. Καραμανώφ, Αικ. Σακελλαροπούλου, Μ.-Ε. Κωνσταντινίδου, Α.-Γ. Βώρος, Ε. Νικά, Ε. Αντωνόπουλος, Γ. Τσιμέκας, Ι. Ζόμπολας, Σ.-Κ. Μαρκάτης, Δ. Γρατσάς, Β. Καμπίτση, Αν. Ντέμισις, Φ. Ντζίμας, Σ. Χρυσικοπούλου, Ηρ. Τσακόπουλος, Β. Καλαντζή, Σύμβουλοι, Μ. Σωτηροπούλου, Δ. Βασιλειάδης, Χριστιάνα Μιπολόφη, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ε. Κουμεντέρη.

Για να δικάσει την από 29 Οκτωβρίου 2008 αίτηση: του σωματείου με την επωνυμία "ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΑΣΟΛΟΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ" (Π.Ε.Δ.Δ.Υ.), που εδρεύει στην Αθήνα (Διδότου 26), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Δ. Νικόπουλο (Α.Μ. 1042 Δ.Σ. Θεσσαλονίκης), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, κατά των Υπουργών: 1) Οικονομίας και Οικονομικών και 2) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίοι παρέστησαν με τους: α) Δ. Αναστασόπουλο, Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και β) Θ. Ψυχogiό, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους.

Η πιο πάνω αίτηση εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατόπιν της από 4 Νοεμβρίου 2008 πράξης του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω της σπουδαιότητάς της, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 εδάφ. α του Π.Δ. 18/1989.

Με την αίτηση αυτή το αιτούν σωματείο επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ε' Τμήματος του Νομικού

./.

-2-

Αριθμός 830/2010

Συμβουλίου του Κράτους.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγήτριας, Συμβούλου Ε. Νικά.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του σωματείου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους εκπροσώπους των Υπουργών, που ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ. 856837/2008 ειδικό έντυπο παραβόλου).
2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 161/2008 γνωμοδότησεως του Ε' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε δεκτή, κατ' άρθρο 7 παρ. 4 του ν. 3086/2002, από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και, περαιτέρω, γνωστοποιήθηκε με το υπ' αριθμ. 3056/13.6.2008 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διευθύνσεως Πολιτικής Γής του αυτού Υπουργείου στις Περιφέρειες και τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Χώρας. Η ανωτέρω γνωμοδότηση εκδόθηκε επί του υπ' αριθμ. 5074/13.12.2007 ερωτήματος που υπεβλήθη από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Επειδή, η αίτηση αυτή εισήχθη στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8), με την από 4.11.2008 πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, λόγω μειζονος σπουδαιότητας.

4. Επειδή, στο άρθρο 2 του ν. 3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και Υπαλλήλων

./.

Αριθμός 830/2010

του» (ΦΕΚ Α'324), στο οποίο άρθρο απαριθμούνται οι αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), ορίζεται ότι στην αρμοδιότητα αυτού υπάγεται, μεταξύ άλλων, «Η καθοδήγηση των ενεργειών της Διοίκησης με νομικές γνωμοδοτήσεις» (εδάφιο στ'). Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.1 του ως άνω νόμου το Ν.Σ.Κ., ως συλλογικό όργανο, λειτουργεί σε Ολομέλεια, Τμήματα και Τριμελείς Επιτροπές. Περαιτέρω, στο άρθρο 6 του ίδιου νόμου προβλέπεται ειδικότερα ότι: «1. ... 2. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) Σε υποθέσεις που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των Επιτροπών ή παραπέμπονται σ' αυτά από Επιτροπή λόγω της σπουδαιότητάς τους. β) ... γ) Σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων που υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Γενικό Γραμματέα της Βουλής, καθώς και σε ερωτήματα της Διοίκησης, που υπογράφονται από τον Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Υφυπουργό και Γενικό Γραμματέα Υπουργείου εφόσον ο τελευταίος είναι ειδικά εξουσιοδοτημένος και μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς του. Επίσης σε ερωτήματα που υπογράφονται από τον Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο κατά νόμο αρμόδιο όργανο Διοίκησης Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., εφόσον αφορούν ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ενώ ερωτήματά τους με γενικότερο ενδιαφέρον υπογράφονται μόνο από τον εποπτεύοντα Υπουργό. δ) Για τα σχέδια νόμου, διαταγμάτων ή κανονιστικών υπουργικών αποφάσεων, που παραπέμπονται στο Ν.Σ.Κ. για επεξεργασία. 3. ... 6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ, προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της ...». Εξ άλλου, στο άρθρο 7 του ίδιου νόμου 3086/2002 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «1. Στις

./.

Αριθμός 830/2010

συνεδριάσεις της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των Επιτροπών οι υποθέσεις και τα ερωτήματα φέρονται για συζήτηση ύστερα από έγγραφη εισήγηση ... Η εισήγηση περιέχει υποχρεωτικά πλήρη έκθεση του πραγματικού και νομικού μέρους της υπόθεσης, με παράθεση του κειμένου των διατάξεων που πρέπει να εφαρμοστούν, της ερμηνείας τους και της λύσης που προτείνεται. ... 2. Για τις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των Επιτροπών συντάσσονται πρακτικά με εξαίρεση τα γνωμοδοτικά θέματα. ... 3. Οι γνωμοδοτήσεις σε ερωτήματα και τα πρακτικά γνωμοδοτήσεων σε δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις των Επιτροπών, των Τμημάτων και της Ολομέλειας εκδίδονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών, που έχουν ψήφο... Επίσημο αντίγραφο κάθε γνωμοδότησης αποστέλλεται στην αντίστοιχη υπηρεσία, που επιμελήθηκε για την υποβολή του ερωτήματος, η οποία υποχρεούται να ενεργήσει για την αποδοχή ή μη αυτής. 4. Οι γνωμοδοτήσεις δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, πριν από την αποδοχή τους με επίσημειωματική πράξη από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον αρμόδιο Υπουργό, ή το Διοικητικό Συμβούλιο Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή άλλο κατά νόμο αρμόδιο όργανο αυτού ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής ή από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις που είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση ή το Νομικό Πρόσωπο ή την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή. 5. Τα πρακτικά γνωμοδοτήσεων σε δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις ... εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Τα πρακτικά σε υποθέσεις ακυρωτικής διαδικασίας εγκρίνονται από τον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό. Τα πρακτικά πριν από την έγκρισή τους δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, ούτε χορηγείται αντίγραφο αυτών. Μετά από την έγκρισή τους, εκτελούνται υποχρεωτικά από τη Διοίκηση και δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε παραπέρα έλεγχο. Σε κάθε περίπτωση δεν χορηγείται

./.

Αριθμός 830/2010

αντίγραφο των εισηγήσεων σε ερωτήματα ή σε δικαστικές ή εξώδικες υποθέσεις».

5. Επειδή, κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων, οι γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που εκδίδονται προς καθοδήγηση των ενεργειών της Διοικήσεως επί υποβαλλομένων σχετικώς ερωτημάτων και οι οποίες έχουν ως περιεχόμενο τις απόψεις του Συμβουλίου τούτου επί των τιθεμένων με τα ερωτήματα νομικών ζητημάτων καθώς και τις προτεινόμενες λύσεις για το νόμιμο, κατά την κρίση του, χειρισμό των πραγματικών καταστάσεων εν όψει των οποίων υπεβλήθησαν τα ερωτήματα, δεν αποτελούν, και μάλιστα αδιαφόρως του ειδικότερου περιεχομένου των αιτολογιών τους, εκτελεστές διοικητικές πράξεις και δεν προσβάλλονται παραδεικτικώς με αίτηση ακυρώσεως (πρβλ. ΣΤΕ Ολομ. 241/1978, 3471, 1478/1977). Εξ άλλου, ούτε η αποδοχή γνωμοδοτήσεως του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά τα οριζόμενα στην διάταξη της παρ.4 του άρθρου 7 του ν. 3086/2002, προσδίδει στην γνωμοδότηση εκτελεστό χαρακτήρα και τούτο διότι η δεσμευτικότητα της γενόμενης, κατά τα ανωτέρω, δεκτής γνώμης του Ν.Σ.Κ. περιορίζεται, κατά την ρητή πρόβλεψη του τελευταίου εδαφίου της ως άνω διατάξεως, στα όργανα της Διοικήσεως, το δε δικαίωμα που γεννάται για τους τρίτους στην περίπτωση αυτή της αποδοχής γνωμοδοτήσεως και στο οποίο αναφέρεται το πρώτο εδάφιο της παρ.4 του άρθρου 7 (βλ. και την προϋπόσασα ομοίου περιεχομένου διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 6 του π.δ. 282/1996, ΦΕΚ Α'199), είναι το δικαίωμα κάθε ενδιαφερομένου να λάβει γνώση της γενόμενης δεκτής γνωμοδοτήσεως, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που θεσπίζει το κατ' αρχήν δικαίωμα κάθε πολίτη να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων, στα οποία περιλαμβάνονται και οι γνωμοδοτήσεις, και το οποίο δικαίωμα γνώσεως αργεί, όσον αφορά τις γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ., πρό της αποδοχής τους αρμοδίως [σε κάθε περίπτωση δεν χορηγούνται

./.

Αριθμός 830/2010

αντίγραφα των εισηγήσεων σε ερωτήματα]. Τέλος, και η επισημειωματική πράξη με την οποία γίνεται αποδεκτή γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στερείται εκτελεστού χαρακτήρα, εφ' όσον περιορίζεται στην αποδοχή και μόνον της γνωμοδοτήσεως (πρβλ. ΣΤΕ Ολομ. 241/1978, 3471, 1478/1977). Οι Σύμβουλοι Χρ. Ράμμος, Γ. Τσιμέκας, Σπ. Μαρκάκης και Δ. Γρατσίας, προς την άποψη των οποίων συνετάχθη και ο Πάρεδρος Δ. Βασιλειάδης, θεωρούν, ομοίως, ότι οι μνημονευθείσες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις του ν. 3086/2002 χορηγούν στο Ν.Σ.Κ. και στα λοιπά, μνημονευόμενα στις διατάξεις αυτές όργανα, αρμοδιότητες που αφορούν, αποκλειστικώς και μόνον, την έκδοση πράξεων στερουμένων εκτελεστότητας, τούτο, όμως, επί τη βάση των εξής σκέψεων: Εν όψει της κατοχυρωμένης συνταγματικώς αρχής της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως, κάθε εκτελεστή διοικητική πράξη ατομικού χαρακτήρα περιέχει έναν, τουλάχιστον, πλήρη νομικό συλλογισμό, συγκροτούμενο: α) Από έναν αφηρημένο κανόνα δικαίου, ο οποίος, όπως ερμηνεύεται από το όργανο που εκδίδει την πράξη, επιτάσσει ή επιτρέπει τη ρύθμιση συγκεκριμένης σχέσεως ή καταστάσεως (μειζων πρόταση του συλλογισμού). β) Από τη διάγνωση (διαπίστωση ή αξιολόγηση) των συγκεκριμένων πραγματικών δεδομένων που συνθέτουν την υπό ρύθμιση σχέση ή κατάσταση (ελάσων πρόταση του συλλογισμού) και γ) Από τη διατύπωση του συμπεράσματος του συλλογισμού, με το οποίο το όργανο που εκδίδει την πράξη υπάγει τα κρίσιμα πραγματικά δεδομένα στον κανόνα δικαίου που επικαλείται και διατυπώνει τη βούλησή του προς μονομερή ρύθμιση της συγκεκριμένης σχέσεως ή καταστάσεως. Υπό το πρίσμα αυτό, ο δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας των εκτελεστών πράξεων ατομικού χαρακτήρα δεν είναι, κατ' ουσίαν, παρά ο έλεγχος, από τον αρμόδιο δικαστή, της ορθότητας του περιεχομένου στην ελεγχόμενη πράξη νομικού συλλογισμού, εντός των ορίων τα οποία χαράσσουν το Σύνταγμα και οι δικονομικοί κανόνες που

./.

Αριθμός 830/2010

καθορίζουν τη φύση της συγκεκριμένης διαφοράς. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η αρμοδιότητα, την οποία οι κρίσιμες διατάξεις του ν. 3086/2002 χορηγούν στο Ν.Σ.Κ., δεν αφορά την έκδοση εκτελεστών διοικητικών πράξεων, και τούτο για τους εξής λόγους: α) Οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν ότι το Ν.Σ.Κ. εκδίδει πράξεις (χαρακτηριζόμενες, άλλωστε, ρητώς στο νόμο ως γνωμοδοτήσεις), στις οποίες διατυπώνεται, αποκλειστικώς και μόνον, η άποψη του Ν.Σ.Κ. επί του πιεμένου ενώπιόν του, κατόπιν ερωτήματος διοικητικής αρχής, ζητήματος ερμηνείας (ή, ενδεχομένως, κύρους) ενός αφηρημένου κανόνα δικαίου. Το Ν.Σ.Κ. δεν έχει, επομένως, κατά νόμον, εξουσία ούτε για τη δεσμευτική διαπίστωση ή αξιολόγηση πραγματικών περιστατικών, ούτε, κατά μείζονα λόγο, για τη ρύθμιση ατομικής σχέσεως ή καταστάσεως μέσω της υπαγωγής συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών σε κανόνα δικαίου. Και vai μεν ο ν. 3086/2002 (άρθρο 6 παράγραφος 6) προβλέπεται ότι τα υποβαλλόμενα στο Ν.Σ.Κ. ερωτήματα της Διοικήσεως «πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης», η υποχρέωση, όμως, αυτή επιβάλλεται, προδήλως, στη Διοίκηση προκειμένου να εντοπισθεί με ακρίβεια το πιθέμενο ζήτημα ερμηνείας του κρίσιμου κανόνα δικαίου και να ασκηθεί λυσιτελώς η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ν.Σ.Κ. β) Οι προβλεπόμενες στις προμνησθείσες διατάξεις του ν. 3086/2002 επισημειωματικές πράξεις, με τις οποίες οι μνημονεύμενες στις διατάξεις αυτές διοικητικές αρχές αποδέχονται γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ., δεν αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις, δεδομένου ότι η χορηγούμενη με τις διατάξεις αυτές αρμοδιότητα δεν αφορά ούτε τη δεσμευτική διάγνωση πραγματικών περιστατικών ούτε την υπαγωγή τέτοιων περιστατικών σε κανόνα δικαίου προς ρύθμιση συγκεκριμένης καταστάσεως ή σχέσεως, αλλά μόνον την αποδοχή, από τη διοικητική αρχή, της διατυπωθείσης από το Ν.Σ.Κ. απόψεως επί της ερμηνείας αφηρημένου κανόνα δικαίου. Δια της

/.

Αριθμός 830/2010

αποδοχής δε αυτής, η διοικητική αρχή εξαγγέλλει, κατ' ουσίαν, ότι η ανωτέρω ερμηνεία θα αποτελέι, εφεξής, την μείζονα πρόταση των νομικών συλλογισμών τους οποίους θα περιέχουν οι εκτελεστές διοικητικές πράξεις που θα εκδίδουν στο μέλλον, κατ' εφαρμογήν του ερμηνευθέντος κανόνα δικαίου και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τόσο η αποδεχόμενη την γνωμοδότηση αρχή, όσο και τα υποκείμενα σ' αυτήν όργανα.

6. Επειδή, η προσβαλλομένη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους εξεδόθη επί ερωτήματος που έθεσε με το υπ' αριθμ. 5074/13.12.2007 έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου, είχαν προηγηθεί τα εξής: η Διοίκηση εκίνησε διαδικασία παραχωρήσεως εκτάσεως (κληροτεμαχίου) του αγροκτήματος Ουρανούπολης του Δήμου Σταγείρων-Ακάνθου βάσει της διατάξεως του άρθρου 75 παρ.2 του ν. 998/1979, η οποία παρέχει στην Διοίκηση, ως προς τις κοινόχρηστες δασικές εκτάσεις του Αγροτικού Κώδικα, την δυνατότητα είτε αποδοσέως τους στην αγροτική εκμετάλλευση είτε διαθέσεώς τους για την εκπλήρωση των τασσομένων από το κεφάλαιο ΣΤ' του ίδιου νόμου (ν. 998/1979) ή άλλων ειδικών νόμων σκοπών. Όμως, εν όψει του άρθρου 1 παρ.7 του ν. 3147/2003, σύμφωνα με το οποίο, ο χαρακτηρισμός από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων και τις Επιτροπές Οριστικών Διανομών, ως προς την μορφή των εκτάσεων που αποτελέσαν αντικείμενο διανομής, είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της Διοικήσης και δοθέντος ότι η υπό παραχώρηση έκταση είχε χαρακτηριστεί από την Επιτροπή Απαλλοτριώσεως Χαλκιδικής (1934) και την οικεία Επιτροπή Οριστικών Διανομών (1971) ως «δάσος χθαμαλόν» και «κοινόχρηστον δάσος», αντιστοιχώς, ανέκυψε το ζήτημα της αντιστοιχίας των χαρακτηρισμών «δάσος χθαμαλόν» και «κοινόχρηστον δάσος» προς τις έννοιες του "δάσους" και της "δασικής εκτάσεως", όπως αυτές ήδη ορίζονται στην

/.

Αριθμός 830/2010

δασική νομοθεσία, και, συνακόλουθα, το ζήτημα της νομιμότητας της επιχειρημένης παραχωρήσεως κατ' άρθρο 75 παρ.2 του ν.998/1979, εφ' όσον η διάταξη αυτή αναφέρεται, κατά το γράμμα της, μόνον σε "δασικές εκτάσεις" (βλ. υπ' αριθμ. 3440/27.6.2007 έγγραφο της Διευθύνσεως Δασών Ν. Χαλκιδικής και υπ' αριθμ. 6698/13.7.2007 έγγραφο της Διευθύνσεως Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας). Εν όψει των ανωτέρω, «στα πλαίσια εφαρμογής της παρ.2 του άρθρου 75 του ν. 998/1979», ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ζήτησε την γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εάν η επίμαχη έκταση (κληροτεμάχιο) του αγροκτήματος Ουρανούπολης, που έχει χαρακτηριστεί από την Επιτροπή Απαλλοτριώσεων Χαλκιδικής και την Επιτροπή Οριστικών Διανομών, αντιστοίχως, ως «δάσος χθαμαλόν» και «κοινόχρηστον δάσος», αποτελεί, κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παρ.7 του άρθρου 1 του ν. 3147/2003, «δασική έκταση», ώστε να συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ.2 του άρθρου 75 του ν. 998/1979, ή «δάσος», οπότε αποκλείεται η εφαρμογή της τελευταίας αυτής διατάξεως. Το πραγματικό που επέθη υπ' όψη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είχε ως εξής: το υπ' αριθμ. 1193με κληροτεμάχιο του αγροκτήματος Ουρανούπολης χαρακτηρίζεται από την Επιτροπή Απαλλοτριώσεων Χαλκιδικής, στην υπ' αριθμ. 147/1934 απόφασή της, ως «δάσος χθαμαλόν» εντός του οποίου υπάρχουν «400 μόνον περίπου στρέμματα πεύκα» και σε άλλο σημείο της ίδιας αποφάσεως ως «έκταση μη καλλιεργήσιμος» και, περαιτέρω, από την Επιτροπή Οριστικών Διανομών, που διενήργησε την συμπληρωματική διανομή του έτους 1971, ως «δάσος κοινόχρηστον», ήδη δε, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 2468/27.6.2007 έγγραφο του Δασάρχη Αρναίας, που διενήργησε αυτοψία, καλύπτεται από δασική βλάστηση αιφύλλων πλατυφύλλων (πουνάρια, ρείκια ασπάλαθρα, αριές και αγριελιές) σε ποσοστό εδαφοκάλυψης 100% με διάσπαρτα άτομα χαλεπίου πεύκης στα

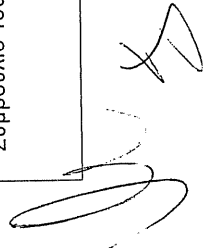
./.

Αριθμός 830/2010

βορειανατολικά όρια αυτής. Επί του ανωτέρω ερωτήματος του Γενικού Γραμματέως του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξεδόθη η προσβαλλομένη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ειδικότερα, το επιληφθέν Ε' Τμήμα του Ν.Σ.Κ., λαμβάνοντας υπ' όψη το προαναφερθέν έγγραφο του Δασάρχη Αρναίας, σε συνδυασμό με τον γενόμενο στο παρελθόν χαρακτηρισμό της βλαστήσεως της επίμαχης εκτάσεως ως χαμηλής, δηλαδή θαμνώδους, και επικαλούμενο την διάταξη του άρθρου 3 παρ.3 περ.ΙΙΙ β' του ν. 998/1979, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του ν. 3208/2003, που ορίζει ότι «εάν στην ως άνω βιοκοινότητα η ξυλώδης βλάστηση αποτελείται από δασοπονικά είδη αειφύλλων ή φυλλοβόλων πλατύφυλλων που εμφανίζονται σε θαμνώδη μορφή, η εν λόγω έκταση χαρακτηρίζεται δασική έκταση, εφόσον οι κόμεις των ειδών αυτών καλύπτουν ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό του εδάφους (συνκρίμωση μεγαλύτερη του 0,25)», κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατ' εφαρμογή της τελευταίας αυτής διατάξεως, «η έκταση την οποία αφορά το ερώτημα και περιγράφεται στο υπ' αριθμ. 2468/27.6.2007 έγγραφο του Δασαρχείου Αρναίας είναι δασική, με περαιτέρω συνέπεια και εφόσον τα αναφερόμενα στο ως άνω έγγραφο περιγραφικά στοιχεία είναι ακριβή, τα αρμόδια όργανα θα πρέπει να εφαρμόσουν το άρθρ. 75 παρ.2 του ν. 998/1979» και απήγησε στο ως άνω υποβληθέν ερώτημα (κατά πλειοψηφίαν) ως εξής: «Ανεξάρτητα από την όποια ερμηνεία αλλά και τη δεσμευτικότητα της υπ' αριθμ. 147/1934 αποφάσεως της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Χαλκιδικής κατ' εφαρμογήν της παρ.7 του άρθρου 1 του ν. 3147/2003, το υπ' αριθμ. 1193με κληροτεμάχιο 8.600 στρεμμάτων έχει χαρακτηρη δασικής έκτασης και όχι δάσους και ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 75 παρ. 2 του ν. 998/79».

7. Επειδή, με την ανωτέρω γνωμοδότησή του το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έκρινε ότι στην υπόθεση που του επέθη υπ' όψη

./.

Αριθμός 830/2010

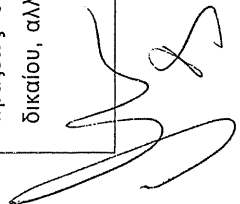
με το ερώτημα του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου και εν όψει των παρασχεθέντων πραγματικών στοιχείων (υπ' αριθμ. 147/1934 απόφαση Ε.Α., οριστική διανομή έτους 1971, έγγραφο Δασαρχείο Αρναίας), συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 75 παρ.2 του ν. 998/1979 (παραχώρηση κοινόχρηστης δασικής εκτάσεως) με το σκεπτικό ότι η υπό παραχώρηση έκταση έχει χαρακτηρίσει δασικής εκτάσεως και όχι δάσους, τούτο δε κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παρ.3 περ.ΙΙΙ β' του ν. 998/1979, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του ν. 3208/2003, ανεξαρτήτως της ερμηνείας που προσηύκει στην διάταξη της παρ.7 του άρθρου 1 του ν. 3147/2003. Η κατά τα ανωτέρω προκρίθισα από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους λύση επί των τεθέντων ενώπιόν του νομικών ζητημάτων, όπως και οι επιμέρους κρίσεις επί των οποίων αυτή ερείδεται, έχουν ως αποδέκτη την Διοίκηση και μόνον, προπάντων δε τα όργανα εκείνα της Διοικήσεως που είναι αρμόδια για την κατ' άρθρο 75 παρ.2 του ν. 998/1979 παραχώρηση, τα οποία, μετά την αποδοχή της ως άνω γνωμοδοτήσεως από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δεσμεύονται από την ως άνω γνωμοδότηση κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων τους, υπό την έννοια ότι οφείλουν να ενεργήσουν σε συμφωνία προς αυτήν. Ως εκ τούτου και σύμφωνα με τα γενόμενα δεκτά στην πέμπτη σκέψη της παρούσας, η ανωτέρω γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία και προς λυσιτελέστερη άσκηση της ανατεθειμένης στο σώμα αυτό αρμοδιότητας δίδονται κατευθύνσεις προς τα όργανα, που έχουν και διατηρούν την σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα, καθώς και τα όργανα που υπέβαλαν το ερώτημα, για την προσηύκουσα στην συγκεκριμένη περίπτωση και νόμιμη, κατά την εκτίμηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ενέργεια, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα. Εξ άλλου, ούτε η απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία περιορίζεται στην αποδοχή της ως άνω γνωμοδοτήσεως, έχει εκτελεστό

/.

Αριθμός 830/2010

χαρακτήρα. Μειοψήφησαν ο Αντιπρόεδρος Μ. Βροντάκης και οι Σύμβουλοι Α. Θεοφιλοπούλου, Ν. Ρόζος, Χρ. Ράμμος, Μ. Καραμανάφ, Αικ. Σακελλαροπούλου, Γ. Τσιμέκας, Σπ. Μαρκάτης, Δ. Γρατσιάς, Α. Ντέμσις και Ηρ. Τσακόπουλος, οι οποίοι διετύπωσαν την εξής άποψη προς την οποία συνετάχθη και ο Πάρεδρος Δ. Βασιλειάδης: Η προσβαλλόμενη πράξη του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., εκδοθείσα επί ερωτήματος της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εκδοθείσα στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας που χορηγούν στο Ν.Σ.Κ. οι μνημονευθείσες στην τέταρτη σκέψη διατάξεις του ν. 3086/2002. Και τούτο, διότι με την πράξη αυτή δεν διερευνώνται ζητήματα ερμηνείας αφηρημένου κανόνα δικαίου, ανακύψαντα ενώπιον διοικητικής αρχής εξ αφορμής συγκεκριμένης υποθέσεως, ώστε να διατυπωθεί η επί των ζητημάτων αυτών άποψη του Ν.Σ.Κ. επί της εννοίας του εν λόγω κανόνα, αλλά εφαρμόζεται στη δεδομένη περίπτωση, κατά διατύπωση πλήρους νομικού συλλογισμού, η διάταξη του άρθρου 3 περίπτωση ΙΙΙ υποπερίπτωση β' του ν. 998/1979, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3208/2003, επί συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών και συνάγεται το συμπέρασμα ότι συγκεκριμένο, με αριθμό 1193 με κληροτεμάχιο του αγροκτήματος Ουρανούπολης του Δήμου Σταγείρων-Ακάνθου Χαλκιδικής, ειδικώς προσδιοριζόμενο κατά το εμβαδόν «έχει χαρακτήρα δασικής εκτάσεως και όχι δάσους». Είναι, από την άποψη αυτή, χαρακτηριστικό ότι, κατά το γράμμα της προσβαλλόμενης πράξεως του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., η προμνησθείσα έκταση πρέπει να χαρακτηριστεί ως δασική «κατ' εφαρμογή» της αναφερθείσας διατάξεως του προμνησθέντος άρθρου 3 περίπτωση ΙΙΙ υποπερίπτωση β' του ν. 998/1979. Εν όψει, άλλωστε, του ότι αντικείμενο της προσβαλλόμενης πράξεως δεν ήταν η διατύπωση απόψεως επί της ερμηνείας κανόνα δικαίου, αλλά η εφαρμογή της προμνησθείσας διατάξεως του ν. 998/1979

/.

Αριθμός 830/2010

επί συγκεκριμένου πραγματικού, ένα μέλος του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. μειώθηκε και, κατ' επίκληση του ότι κατά το άρθρο 6 παράγραφος 6 του ν. 3086/2002 του Ν.Σ.Κ. «γνωμοδοτεί επί της ερμηνείας συγκεκριμένων διατάξεων (νομικών προβληματισμών)», διατύπωσε την άποψη (την οποία η πλειοψηφία του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. δεν αποκρούει με ρητή σκέψη) ότι το Ν.Σ.Κ. «δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει εάν η αναφερόμενη στο ερώτημα έκταση είναι δασική ή δάσος». Υπό τα δεδομένα, όμως, αυτά, η προσβαλλόμενη πράξη του Ν.Σ.Κ. συνιστά, μετά την αποδοχή της από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ο οποίος δεν διατυπώνει, σημειωτέον, καμία επιφύλαξη ως προς την ακρίβεια των πραγματικών δεδομένων στα οποία αναφέρεται η πράξη του Ν.Σ.Κ.), πράξη χαρακτηρισμού συγκεκριμένης εκτάσεως ως δασικής και, επομένως, πράξη εκτελεστή, εκδοθείσα κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 10 και 1 του εκτελεστικού του Συντάγματος ν. 998/1979 περί ανθέσεως της σχετικής αρμοδιότητας στον οικείο Δασάρχη και στην Επιτροπή Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων και δυνάμει, με το περιεχόμενο αυτό, να αποτελέσει έρεισμα για την έκδοση των άλλων, αφορμών την συγκεκριμένη έκταση, εκτελεστών πράξεων, όπως της κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 του ν. 998/1979 πράξεως παραχωρήσεως δασικής εκτάσεως. Εξάλλου, του προεχόντως τιμμένου εν προκειμένω ζητήματος της εκτελεστότητας της προσβαλλομένης πράξεως, διάφορο είναι το ζήτημα αν σε κάθε περίπτωση διατηρείται το αντικείμενο της παρούσης δίκης μετά το υπ' αριθμ. 12020/5.12.2008 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διευθύνσεως Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με το οποίο εντέλλεται το Δασαρχείο Αρναίας για την άμεση έκδοση πράξεως χαρακτηρισμού για το σύνολο του με αριθμό 1193με τεμαχίου, εμβαδού 10.691,43 στρεμμάτων του αγροκτήματος Ουρανούπολης Χαλκιδικής για την περαιτέρω προστασία της εκτάσεως (βλ. και το υπ' αριθμ. 4007/3.12.2008 έγγραφο του Υφυπουργού Αγροτ.

./.

Αριθμός 830/2010

Ανάπτυξης και Τροφίμων), καθώς και το εάν η αίτηση ασκείται με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκώς με την επιδίωξη να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη γνωμοδότηση, που υποστηρίζεται ότι είναι εκτελεστή διοικητική πράξη, ως αναρμοδίως εκδοθείσα κατά παράβαση του άρθρου 6 παρ.6 του ν. 3086/2002.

8. Επειδή, μετά ταύτα, η κρινομένη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στο αιτούν σωματείο την δικαστική δαπάνη του Δημοσίου που ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στις 13η Απριλίου 2009

Ο Πρόεδρος Αντιπροέδρος

Η Γραμματέας

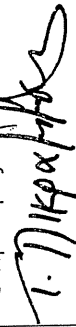
Μ. Βρουγάκης

Ε. Κουμεντέρη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 5ης Μαρτίου 2010.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Π. Πικραμένος

Ε. Κουμεντέρη

Αριθμός 3370/2007**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ'**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 14 Δεκεμβρίου 2006, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ' Τμήματος, Α. Καραμυχαλέλης, Π. Καρλή, Σύμβουλοι, Μ. Πικραμένος, Δ. Βανδώρος, Πρόεδροι. Γραμματέας ο Ν. Αθανασίου.

Για να δικάσει την από 22 Απριλίου 2004 αίτηση:

του Δημητρίου Ηλιόπουλου, κατοίκου Ψυχικού Αττικής, οδός Δημοκρατίας αρ. 68, ο οποίος παρέστη με τους δικηγόρους : 1) Γ. Κόκκα (Α.Μ. 10288) και 2) Κων/νο Καμπουρόπουλο (Α.Μ. 2793) που τους διόρισε στο ακροατήριο,

κατά του Δήμου Ψυχικού Αττικής, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Πλάτωνα Νιάδη (Α.Μ. 14786) που τον διόρισε με απόσπασμα πρακτικού της η Δημαρχιακή Επιτροπή.

Με την αίτηση αυτή ο απών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 66/24.2.2004 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Δ. Βανδώρου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίου του αιτούντος, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση και τον πληρεξούσιο του Δήμου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

Α φ ο ύ μ ε λ ε τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1370127, 1832080/2004 ειδικά έντυπα παραβόλου).

/.

Αριθμός 3370/2007

-2-

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, όπως συμπληρώνεται με τα από 18.3.2005 και 2.10.2006 δικάγραφα προσθέτων λόγων, ο αιτών ζητεί την ακύρωση της 66/24.2.2004 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού κατά το μέρος που με αυτή παύθηκε από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του εν λόγω Δήμου.

3. Επειδή, η υπό κρίση αίτηση νομίμως παραπέμφθηκε προς εκδίκαση στο Συμβούλιο της Επικρατείας από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, με την 2513/2005 απόφασή του, δεδομένου ότι η ένδικη διαφορά δεν υπάγεται στην ακυρωτική αρμοδιότητα των διοικητικών εφετείων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α' 268), ως ισχύει, ή άλλων διατάξεων, αλλά στη γενική, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 95 παρ. 1 του Συντάγματος, ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας.

4. Επειδή, το άρθρο 110 παρ. 1 του προσχύσαντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995, Α' 213) όριζε ότι : «Ο κανονισμός των εργασιών του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να προβλέπει τη σύσταση επιτροπών, οι οποίες θα μελετούν και θα εισηγούνται θέματα που συζητεί το συμβούλιο. ...», ενώ το άρθρο 106 παρ. 1 περ. α' του ίδιου Κώδικα όριζε ότι : «... Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει ιδίως : α) Για την κανονισμό των εργασιών του ...». Τέλος, στο άρθρο 12 του Κανονισμού Εργασιών του Δημοτικού Συμβουλίου Ψυχικού (απόφαση 19/28.1.2003 του Δημοτικού Συμβουλίου Ψυχικού, που δημοσιεύθηκε με τοιχοκόλληση αντιγράφου της στο χώρο δημοσιεύσεων του Δήμου στις 3.2.2003, όπως προκύπτει από το οικείο αποδεικτικό δημοσίευσης) ορίζεται ότι : «1. Το Δημοτικό Συμβούλιο επιλέγει κάθε πρώτο και τρίτο χρόνο εκτός από τις Επιτροπές που προβλέπονται υποχρεωτικά από το νόμο και : α) Επιτροπές του Δήμου ... 2. Οι Επιτροπές του Δήμου αποτελούνται από απεριόριστο αριθμό μελών ανάλογα με το ενδιαφέρον των δημοτικών συμβούλων και των δημοτών. ... 4. Το Δημοτικό Συμβούλιο με την επιλογή των μελών κάθε Επιτροπής του Δήμου ορίζει τον Πρόεδρο και το

/.

Γραμματεία της Επιτροπής, οι οποίοι μπορεί να είναι δημοτικοί σύμβουλοι ή δημότες. ... 6. Επιτροπές του Δήμου με απεριόριστο αριθμό μελών προβλέπονται οι παρακάτω : ... Πολιτιστικών Εκδηλώσεων ...». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών ο Πρόεδρος, ο Γραμματέας και τα μέλη των Επιτροπών του Δήμου Ψυχικού, στις οποίες συγκαταλέγεται και η Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, εκλέγονται, για διετή καταρχήν θητεία, από το Δημοτικό Συμβούλιο στην αρχή του πρώτου και του τρίτου έτους της θητείας του. Η εκλογή αυτή πρέπει να διενεργείται το συντομότερο δυνατό από την έναρξη του οικείου ημερολογιακού έτους. Εξάλλου, κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη του οικείου ημερολογιακού έτους μέχρι τη νέα εκλογή του Προέδρου, του Γραμματέα και των μελών τους, οι Επιτροπές του Δήμου εξακολουθούν να υφίστανται με την έως τότε συγκρότησή τους.

5. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, κατά τον πρώτο χρόνο της θητείας του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού, που εκλέχθηκε κατά τις δημοτικές εκλογές του έτους 2002, οι προβλεπόμενες στο άρθρο 12 παρ. 6 του Κανονισμού Εργασιών του επιτροπές του Δήμου, στις οποίες συγκαταλέγεται και η Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, συγκροτήθηκαν με την 20/28.1.2003 απόφαση του εν λόγω Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία δημοσιεύθηκε με τοιχοκόλληση αντιγράφου της στο χώρο δημοσιεύσεων του Δήμου στις 3.2.2003, όπως προκύπτει από το οικείο αποδεικτικό δημοσίευσης. Με την απόφαση αυτή ο αιτών εκλέχθηκε ως μέλος της εν λόγω επιτροπής. Ακολούθως, με την προσαρτημένη 66/24.2.2004 απόφαση του ίδιου Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία δημοσιεύθηκε με τοιχοκόλληση αντιγράφου της στο χώρο δημοσιεύσεων του Δήμου στις 27.2.2004, όπως προκύπτει από το οικείο αποδεικτικό δημοσίευσης, παύθηκε ο αιτών από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, ενώ, εξάλλου, παύθηκαν και ορισμένα άλλα μέλη της και προστέθηκε ένα νέο μέλος. Περαιτέρω, με την 69/2004 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία δημοσιεύθηκε με τοιχοκόλληση

./.

αντιγράφου της στο χώρο δημοσιεύσεων του Δήμου στις 2.4.2004, όπως προκύπτει από το οικείο αποδεικτικό δημοσίευσης, προστέθηκαν και ορισμένα νέα μέλη στην πιο πάνω Επιτροπή. Τέλος, με την 12/25.1.2005 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού, η οποία δημοσιεύθηκε με τοιχοκόλληση αντιγράφου της στο χώρο δημοσιεύσεων του Δήμου στις 28.1.2005, όπως προκύπτει από το οικείο αποδεικτικό δημοσίευσης, εκλέχθηκαν μόνο νέος Πρόεδρος και Γραμματέας της Επιτροπής, ενώ, κατά τα λοιπά, δεν αποφασίσθηκε καμία μεταβολή, όσον αφορά δηλαδή τα ήδη υφιστάμενα μέλη της, τα οποία διατήρησαν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Υπό τα δεδομένα αυτά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έληξε η ισχύς της προσαρτημένης πράξης λόγω λήξης της θητείας του αιτούντος ως μέλους της Επιτροπής, και, συνεπώς, η δική διατηρεί το αντικείμενό της και δεν τίθεται ζήτημα κατάργησής της, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 π.δ. 18/1989 (Α' 8).

6. Επειδή, στο άρθρο 13 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ο οποίος, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, εφαρμόζεται επίσης «στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου», ορίζεται ότι : « Όταν ο νόμος προβλέπει θητεία για τα μέλη του συλλογικού οργάνου, η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή μόνο για λόγο αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του, ο οποίος και πρέπει να βεβαιώνεται στη σχετική πράξη». Εξάλλου, σύμφωνα με γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, το αρμόδιο προς έκδοση διοικητικής πράξης όργανο είναι, καταρχήν, αρμόδιο να εκδώσει και την αντίθετο προς αυτήν περιεχομένου πράξη (actus contrarius). Από το συνδυασμό των προπαρατεθειών διατάξεων των άρθρων 12 του Κανονισμού Εργασιών του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού, 13 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και της πιο πάνω γενικής αρχής του διοικητικού δικαίου συνάγεται ότι μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του

./.

Δήμου Ψυχικού, δύναται καταρχήν να παυθεί ή να αντικατασταθεί, κατά τη διάρκεια της θητείας του στη θέση αυτή, για λόγο αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του (πρβλ. ΣτΕ 422/2006). Η απόφαση περί παύσης ή αντικατάστασης του μέλους αυτού πρέπει να φέρει αιτιολογία, η οποία μπορεί να συνάγεται και από την προηγηθείσα συζήτηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου. Εξάλλου, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 13 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ερμηνευόμενης ενόψει της οικείας εισηγητικής έκθεσης και της προγενέστερης σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου, στην οποία η εισηγητική αυτή έκθεση αναφέρεται, ως λόγος αναγόμενος στην άσκηση των καθηκόντων του μέλους που αντικαθίσταται ή παύεται νοείται όχι μόνο η συμπεριφορά του μέλους κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αλλά κάθε άλλος λόγος που μπορεί, κατά την ανέλεγκτη ακυρωτικά ουσιαστική κρίση του αρμόδιου για την παύση ή αντικατάσταση διοικητικού οργάνου, να καθιστά το μέλος αυτό ακατάλληλο για την άσκηση των νόμιμων καθηκόντων του.

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, ο αιτών παύθηκε από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, λόγω του περιεχομένου της από 24.9.2003 επιστολής που απηύθυνε στην Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Κέντρου Ψυχικού και σε άλλα νομικά και φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, θεωρήθηκε ότι με την επίμαχη επιστολή του ο αιτών άσκησε μεν κριτική στον τρόπο λειτουργίας του Πολιτιστικού Κέντρου, όπως είχε δικαίωμα, αλλά σε πολλά σημεία προέβη σε απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς έναντι μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Πολιτιστικού Κέντρου, μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, του Δημάρχου και άλλων προσώπων, ακόμη και εκλιπόντων, χρησιμοποιήσε δε και το χαρακτηρισμό «λαουζίκος» για τους πολίτες του Ψυχικού και, επομένως, θεωρήθηκε ότι δεν διέθετε το απαιτούμενο για τα μέλη της Επιτροπής ήθος, καθώς και ότι, από το γεγονός αυτό και από την αντίληψη του αιτούντος, όπως διατυπωνόταν στην επιστολή, ότι η

./.

Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων έπρεπε να αποφασίζει και όχι απλώς να γνωμοδοτεί, δεν ήταν σε θέση να συνεργασθεί με δημοκρατικό πνεύμα με τα υπόλοιπα μέλη της.

8. Επειδή, με το περιεχόμενο αυτό η προσβαλλόμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία ο αιτών παύθηκε από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια της διετούς θητείας του, βρίσκει καταρχήν νόμιμο έρεισμα στις διατάξεις των άρθρων 12 του Κανονισμού Εργασιών του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού, 13 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και της πιο πάνω γενικής αρχής του διοικητικού δικαίου και δεν συνιστά αναρμοδίας εκδοθείσα πειθαρχική απόφαση περί επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης, όπως αβασίμως προβάλλει ο αιτών. Εξάλλου, μόνη η αναφορά της διάταξης του άρθρου 106 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα στην προσβαλλόμενη πράξη, ως νομίμου έρεισμάτος της, αντί των πιο κανόνων δικαίου που αποτελούν πράγματι το νόμιμο έρεισμά της, δεν συνιστά παρανομία της πράξης που άγει σε ακύρωσή της, όπως αβασίμως ισχυρίζεται ο αιτών (πρβλ. ΣτΕ 1538/1975, 2658/1987). Περαιτέρω, ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε κατά παράβαση των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου περί ανακλήσεως των ευμενών για το διοικούμενο διοικητικών πράξεων, είναι απορριπτέος, ως ερειδόμενος στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε δυνάμει των αρχών αυτών.

10. Επειδή, στο άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ορίζεται ότι : «1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. 2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης, εφόσον : ... γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδίازουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους. ...». Κατά την έννοια της πιο

./.

πάνω διατάξης, στην οποία αποτυπώνεται γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τα διοικητικά όργανα και, ειδικότερα, τα μέλη των συλλογικών οργάνων της Διοίκησης δεν παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης όχι μόνο όταν έχουν είτε προσωπικό συμφέρον για την έκβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης είτε ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερόμενους, αλλά και όταν, σύμφωνα με την παρ. 2 περ. γ του ως άνω άρθρου, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια μεροληψίας, όπως όταν τα μέλη των συλλογικών οργάνων έχουν ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί, δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση ή το πρόσωπο που πρόκειται να κρίνουν (βλ. ΣΤΕ 3720/2006, πρβλ. 2522/2001 επταμ., 741/2003). Εξάλλου, από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων με τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 2 του Συντάγματος και 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κατοχυρώνουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης του διοικούμενου, συνάγεται ότι είναι παράνομη απόφαση συλλογικού οργάνου, μέλος του οποίου κατά την οικεία συνεδρίαση και πριν από την απαιτούμενη ακρόαση του διοικούμενου προέβη σε δήλωση από την οποία είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια ότι έχει ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί, δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση ή το πρόσωπο του διοικούμενου.

11. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση κατά την επίμαχη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου το μέλος αυτού Παντελής Ξυριδάκης, όταν τέθηκε το ζήτημα εάν θα έπρεπε να ακουσθεί ο αιτών πριν από τη λήψη απόφασης, διατύπωσε την ακόλουθη άποψη: «Όχι, δεν δέχομαι. Εάν αποφασίσει το Δημοτικό Συμβούλιο ότι θέλει να ακούσει τον κ. Ηλιόπουλο, εγώ θα αποχωρήσω από το Δημοτικό Συμβούλιο. Δεν δέχομαι εγώ να ακούω αυτού του είδους τους ανθρώπους να φέρονται κατ' αυτόν τον τρόπο για ανθρώπους, οι οποίοι είναι συνάδελφοι, είναι

./.

δίπλα μας, έχουν βοηθήσει τον κόσμο του Ψυχικού.» (πρακτικά, σελ. 343). Ακολούθως, αφού εξέφρασε την άποψή της η Ελένη Χαρλαύτη – Ζέτπου, πήρε το λόγο ο Δήμαρχος και στη συνέχεια η προεδρεύουσα κάλεσε τον αιτούντα, λέγοντας: «Ας έρθει ο κ. Ηλιόπουλος. Για πέντε λεπτά παρακαλούμε. Όχι πολλή ώρα.» (πρακτικά, σελ. 343). Εξάλλου, από τα οικεία πρακτικά δεν προκύπτει ότι ο Παντελής Ξυριδάκης αποχώρησε, παρά το γεγονός ότι ακούσθηκαν ο αιτών και δύο πληρεξούσιοι δικηγόροι του.

12. Επειδή, με την προσβαλλόμενη πράξη αποδόθηκε στον αιτούντα υπαίτια συμπεριφορά, επομένως τυχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 2 του Συντάγματος και 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (πρβλ. ΣΤΕ 422/2006), που κατοχυρώνουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης του διοικούμενου. Εξάλλου, από τα όσα, κατά τα προεκτεθέντα, είπε το μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου Παντελής Ξυριδάκης, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια ότι είχε ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί, δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση και το πρόσωπο του αιτούντος, πριν από την απαιτούμενη ακρόαση του ήδη αιτούντος. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη και για το λόγο αυτό, που βασίμως προβάλλεται, πρέπει να ακυρωθεί και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση για νέα κρίση που να είναι νόμιμη, παρέλκει δε ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Δ ι α τ α ύ τ α

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Ακυρώνει την 66/24.2.2004 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ψυχικού κατά το μέρος που, με αυτή παύθηκε ο αιτών από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του εν λόγω Δήμου.

Αναπέμπει την υπόθεση στο Δήμο Ψυχικού για νέα, νόμιμη, κρίση. Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου στον αιτούντα.

Επιβάλλει στο Δήμο Ψυχικού τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος.

./.

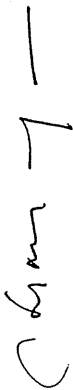
Αριθμός 3370/2007

-9-

που ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 3 Απριλίου 2007

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

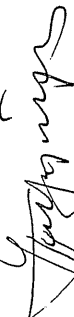
Ο Γραμματέας

Ν. Αθανασίου

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 29ης
Νοεμβρίου 2007.

Ο Πρόεδρος των Συμβούλων

Γ. Παπαμεντζελόπουλος

Ο Γραμματέας

Ν. Αθανασίου

Αποδοθείς
6.12.2007
-ΔΒ-
9

./.

Αριθμός 1582/2003

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 27 Φεβρουαρίου 2003, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Π.Ν. Φλώρος, Α. Γκότσης, Σύμβουλοι, Μ. Γκορτζολίδου, Π. Καρλή, Πρόεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 10 Μαΐου 2002 αίτηση :

των : 1) Ουρανίας Κουτσοσίμου, 2) Νικολέττας Γιαννακοπούλου, οι οποίες παρέστησαν με την δικηγόρο Αικ. Βοσνιάκου (Α.Μ. 14541) που την διόρισαν στο ακροατήριο, 3) Διαμάντας Βογιακίη, η οποία δεν παρέστη, κατοίκων Αθηνών, οδός Σταδίου αρ. 29,

κατά του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος παρέστη με τον Ανδρέα Γραμματικό, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαίνουσών : 1) Αρτέμιδας Αναγγώστου – Δεδούλη, κατοίκου Αθηνών, οδός Νικομηδείας αρ. 13, η οποία παρέστη με την δικηγόρο Πατρίνα Παπαρηγοπούλου (Α.Μ. 13844) που την διόρισε στο ακροατήριο, 2) Καλομοίρας Κατσομίτη, κατοίκου Γλυφάδας Αττικής, οδός Αχιλλέως αρ. 78, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Δημ. Μπαλαμούτη (Α.Μ. 7585) που τον διόρισε στο ακροατήριο.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούσες επιδιώκουν να ακυρωθούν : 1) η υπ' αριθμ. 65/30.8.2001 απόφαση του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου του άρθρου 158 του ν. 2683/1999, 2) η υπ' αριθμ. 4757/10.9.2001 πράξη του Υφυπουργού Εργασίας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγήτριας, Παρέδρου Π. Καρλή.

/.

Αριθμός 1582/2003

-2-

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξουσία των αιτουσών που παρέστησαν, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τους πληρεξουσίου των παρεμβαίνουσών και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (ειδικά γραμμάτια παραβόλου : 26882, 110178/2002).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση : α) της υπ' αριθμ. 65/30.8.2001 αποφάσεως του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου του άρθρου 158 του ν. 2683/1999, με την οποία, κατά παράλειψη των αιτουσών, προήχθησαν στον βαθμό του Γενικού Διευθυντή η Άρτεμις Αναγγώστου – Δεδούλη και η Καλομοίρα Κατσομίτη – Μπαλαμούτη και β) της υπ' αριθμ. 4757/10.9.2001 πράξεως του Υφυπουργού Εργασίας, με την οποία τοποθετήθησαν οι ανωτέρω υπάλληλοι ως Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων Κοινωνικής Ασφάλισης και Διοικητικής Υποστήριξης, αντίστοιχα, της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφού διαπιστώθηκε η προαγωγή τους στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή.

3. Επειδή, η αίτηση ακυρώσεως είναι απορριπτή ως απαράδεκτη, κατά το μέρος που σκεύεται από την τρίτη αιτούσα Διαμάντα Βογιακίη, δεδωμένου ότι ούτε συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο έχει προσαχθεί για την νομιμοποίηση της δικηγόρου που υπογράφει το δικόγραφο της αιτήσεως ούτε κατά την σύζηση της υποθέσεως στο ακροατήριο παρέστη η ανωτέρω αιτούσα με πληρεξούσιο δικηγόρο ούτε τέλος παρουσιάσθηκε η ίδια στο ακροατήριο για να δηλώσει ότι εγκρίνει την άσκηση της αιτήσεως από την υπογράφουσα το δικόγραφο δικηγόρο (άρθρο 27 του π.δ. 18/1989, Α' 8 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο

/.

4 παρ. 2 του ν. 2479/1997, Α' 67).

4. Επειδή, στη δίκη παραδεκτώς παρεμβαίνουν, με χωριστά δικόγραφα, υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων οι ως άνω προαχθείσες και τοποθετηθείσες στις εν λόγω Γενικές Διευθύνσεις.

5. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως προκύπτει, αφενός μεν, ότι αντίγραφο του προσβαλλομένου υπ' αριθμ. 65/30.8.2001 πρακτικού του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου απεστάλη στην Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με το υπ' αριθμ. 655/28.1.2002 έγγραφο του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου, αφετέρου δε, ότι οι αιτήσεις με τις από 8.3.2002 αιτήσεις τους ζήτησαν την χορήγηση αντιγράφων του πρακτικού, τα οποία τους διαβιβάστηκαν με τα απευθυνόμενα προς αυτές υπ' αριθμ. 1257, 1259/13.3.2002 έγγραφα, αντιστοίχως, χωρίς να προκύπτει η ακριβής ημερομηνία περιελεύσεως σ' αυτές των αιτηθέντων αντιγράφων. Με τα δεδομένα αυτά η κρινόμενη αίτηση που κατατέθηκε στις 10.5.2002 είναι εμπρόθεσμη, ο δε ισχυρισμός της Διοικήσεως και των παρεμβαίνουσών περί του εκπροθέσμου της ασκήσεώς της είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

6. Επειδή, οι αιτήσεις που συμμετείχαν στην επίδικη διαδικασία προαγωγής, μετ' ενόμου συμφέροντος ασκούν την αίτηση ακυρώσεως, ο δε ισχυρισμός των παρεμβαίνουσών, με τον οποίο προβάλλονται τα αντίθετα, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

7. Επειδή, στο άρθρο 82 παρ. 7 του ν. 2683/1999 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις» (Α' 19/9.2.1999) (Υ.Κ.) ορίζεται ότι : «7. Οι προαγωγές των υπαλλήλων στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή γίνονται με απόφαση του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου του άρθρου 158, ύστερα από αίτηση υποψηφιότητας που υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία που τάσσεται από τον οικείο υπουργό . . .» στο δε άρθρο 84 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι : «1. Ως προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων τοποθετούνται υπάλληλοι με βαθμό Γενικού Διευθυντή. 2. . . .». Περαιτέρω στο άρθρο 158 του ανωτέρω ν.

./.

2683/1999 ορίζεται ότι το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των ανωτάτων υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ., με εξαίρεση την Ακαδημία Αθηνών και τα Α.Ε.Ι. (παρ. 1 α), ενώ στο άρθρο 160 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι : «1. Το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο είναι επιταμειές και αποτελείται από : α . . . . β . . . . γ . . . . δ . . . . ε . . . . στ. Το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, αρμόδιο για θέματα μισθών και συντάξεων, με αναπληρωτή του το γενικό διευθυντή Διοικητικής Υποστήριξης του ίδιου Υπουργείου . . . . ζ . . . . 2 . . . .» και στο άρθρο 163, ορίζεται ότι : «1. Τα αναπληρωματικά μέλη συμμετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών. 2 . . . 3 . . . 4 . . . 5 . . 6 . . 7. Όλα τα υπηρεσιακά συμβούλια βρίσκονται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον μέλη τους, εκτός από το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο που συνεδριάζει με την παρουσία πέντε (5) τουλάχιστον μελών . . 8».

8. Επειδή, εξ άλλου στο άρθρο 13 του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45/9.3.1999), ο οποίος εφαρμόζεται εν προκειμένω, ορίζεται ότι : «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος . . . . 2 . . . 3 . . . 4 . . . 5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιοδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία 6 . . .» και στο άρθρο 14 παρ. 3 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι : «3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλυομένων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία».

9. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι κατά την συνεδρίαση του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου της 30.8.2001 που συνήλθε για την προαγωγή δύο υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας στο βαθμό του

./.

Γενικού Διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 7 του ν. 2683/1999 (Υ.Κ.), ήταν παρόντα επτά (7) μέλη. Αντί όμως του ορισθέντος, με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ. 38/29131/28.12.2000 απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης υπό στοιχ. (στ), τακτικού μέλους του συμβουλίου Δημητρίου Λαγούτη, Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Μισθών και Συντάξεων του Υπουργείου Οικονομικών, του οποίου η υπαλληλική σχέση με το Δημόσιο είχε λυθεί από 22.6.2001 λόγω συμπληρώσεως τριακονταπενταετούς υπηρεσίας, παρέστη ο ορισθείς με την ίδια απόφαση ως αναπληρωτής του Νικόλαος Σταυριανάκης, Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του ανωτέρω Υπουργείου. Σύμφωνα, όμως, με τις ανωτέρω εκτεθείσες διατάξεις, νομίμως μεν συνεδρίασε το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο στις 30.8.2001 χωρίς την παρουσία του αποχωρήσαντος από την Υπηρεσία τακτικού του μέλους Δημητρίου Λαγούτη, εφόσον δεν είχε παρέλθει τρίμηνο από την αποχώρηση του μέλους αυτού και υπήρχε απαρτία του συλλογικού οργάνου, κατά τα οριζόμενα στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 13 παρ. 5 του ν. 2690/1999, η οποία αποσκοπεί στην εύρυθμη και συνεχή λειτουργία των συλλογικών οργάνων της Διοικήσεως, μη νομίμως, όμως, παρέστη ο αναπληρωτής του Δημητρίου Λαγούτη Νικόλαος Σταυριανάκης, διότι, όπως συνάγεται από την διάταξη του άρθρου 14 παρ. 3 του ίδιου νόμου και τις διατάξεις των άρθρων 160 παρ. 1 και 163 παρ. 1 του ν. 2683/1999 (Υ.Κ.), που αφορούν την λειτουργία του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου, τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση των απόντων ή προσκαίρως κωλυομένων τακτικών μελών του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου, όχι δε και των ελλειπόντων τακτικών μελών του (πρβλ. ΣΤΕ 1211/2002, 1514/1995). Συνεπώς, λόγω της μη νόμιμης σύνθεσης του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου, όπως βασίμως προβαλλεται, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, κατά το μέρος που ασκείται από τις δύο πρώτες αιτήσεις, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 65/30.8.2001 απόφαση του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου, με την οποία έγινε η προαγωγή των παρεμβαίνουσών στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, κατά το μέρος που με

./.

αυτήν εκδηλώθηκαν αντίστοιχες παραλείψεις προαγωγής των ανωτέρω αιτουσών, συνακόλουθα δε, και η υπ' αριθμ. 4757/10.9.2001 πράξη του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία έγινε η τοποθέτηση των παρεμβαίνουσών ως Προϊσταμένων των ως άνω Γενικών Διευθύνσεων, η οποία στηρίζεται στην απόφαση αυτή του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου περί προαγωγής των παρεμβαίνουσών στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, περαιτέρω, δε, πρέπει να απορριφθούν οι παρεμβάσεις και να αναπεμφθεί η υπόθεση στην Διοίκηση για νέα κρίση των αιτουσών και παρεμβαίνουσών από συμβούλιο νομίμως συντεθειμένο, ενώ παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών προβαλλομένων λόγων ακυρώσεως.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση ακυρώσεως κατά το μέρος που ασκείται από την Ουρανία Κουτσουσίμου και την Νικολέτα Γιαννακοπούλου.

Ακυρώνει : α) την υπ' αριθμ. 65/30.8.2001 απόφαση του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου με την οποία έγινε η προαγωγή των παρεμβαίνουσών στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, κατά το μέρος που με αυτήν εκδηλώθηκαν αντίστοιχες παραλείψεις προαγωγής των ανωτέρω δύο αιτουσών στον ως άνω βαθμό και β) την υπ' αριθμ. 4757/10.9.2001 πράξη του Υφυπουργού Εργασίας με την οποία έγινε η τοποθέτηση των παρεμβαίνουσών ως Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων Κοινωνικής Ασφάλισης και Διοικητικής Υποστήριξης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Απορρίπτει την αίτηση κατά το μέρος που ασκείται από την Διαμάντα Βογιάκη, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και

Επιβάλλει στο Δημόσιο και στις παρεμβαίνουσες συμμετρως την

./.

Αριθμός 1582/2003

-7-

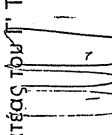
δικαστική δαπάνη των αιτουσών Ουρανίας Κουτσοσίμου και Νικολέτας Γιαννακοπούλου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των επτακοσίων εξήντα ευρώ (760 Ε).

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 7 και 22 Απριλίου 2003 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 12ης Ιουνίου 2003.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Δ. Μουζάκη

Συμφωνημένο

Ε.Ο.

επεδόθηκε το πρωτότυπο 2048445/2003
του Ταμείου Δικαστικών Εισπραξεών Αθηνών
προσαρτώμενο στο φάκελο της αποφάσεως
ο Γραμματέας

Αριθμός 3906/2003

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 4 Ιουνίου 2003, με την εξής σύνθεση : Κ. Μενουδάκος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε πλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Π. Πικραμμένος, Ν. Ρόζος, Σύμβουλοι, Κ. Κουσουλής, Μ. Τριπολιτσιώτη, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Β. Μαντζουράνης.

Για να δικάσει την από 30 Οκτωβρίου 2000 αίτηση :

των : 1) Δημητρίου Παναγιώτη Ζέρβα, κατοίκου Αθηνών, οδός Ρενιέρη αριθμός 1, ο οποίος παρέστη με τους δικηγόρους : α) Βασίλειο Παπαδημητρίου (Α.Μ. 16908) και β) Κωνσταντίνου Γαλάνη (Α.Μ. 6244), που τους διόρισε στο ακροατήριο, 2) Παναγιώτη Δημητρίου Ζέρβα, κατοίκου εν ζωή Αθηνών, οδός Ρενιέρη αριθμός 1, ο οποίος απεβίωσε και την δίκη συνεχίζουν οι κληρονόμοι του : α) Δημήτριος Παναγιώτη Ζέρβας, β) Απόστολος Δημητρίου Ζέρβας και γ) Χρυσάνθη Δημητρίου Ζέρβα, οι οποίοι παρέστησαν με τους ίδιους πτώπών δικηγόρους : α) Βασίλειο Παπαδημητρίου και β) Κωνσταντίνου Γαλάνη, που τους διόρισαν στο ακροατήριο, 3) Απόστολου Δημητρίου Ζέρβα και 4) Χρυσάνθης Δημητρίου Ζέρβα, κατοίκων Αθηνών, οδός Ρενιέρη αριθμός 1, οι οποίοι παρέστησαν με τους ίδιους πτώπών δικηγόρους : α) Βασίλειο Παπαδημητρίου και β) Κωνσταντίνου Γαλάνη, που τους διόρισαν στο ακροατήριο,

κατά του Υπουργού Πολιτισμού, ο οποίος παρέστη με τον Αντώνιο Κλαδιά, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαίνόντων : Α) Δήμου Αθηναίων, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Στυλιανό Μπεζαντέ (Α.Μ. 10510), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, Β) 1) Άννας Ελευθερίου Βλάχου, κατοίκου Αθηνών, οδός Θεοτοκοπούλου αριθμός 35, 2) Αντωνίου Παντελή Γκούρα, 3) Ιάκωβου

./.

Αριθμός 3906/2003

-2-

Δημητρίου Γαλαγκολίδη, κατοίκων Αθηνών, οδός Θεοτοκοπούλου αριθμός 32, 4) Αρετής συζ. Νικολάου Θανάσουλα - Ξένου, κατοίκου Αθηνών, οδός Θεοτοκοπούλου αριθμός 35, οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Κωνσταντίνου Διάκου (Α.Μ. 5419), που τον διόρισαν στο ακροατήριο, 5) ο οποίος δήλωσε ότι διορθώνεται το όνομα του δεύτερου (2^{ου}) αιτούντα στο σωστό "Αντώνιος Γκούρας", 6) Γεράσιμου Σπυριδωνα Ιωαννάντου, 6) Χρυσούλας Νικολάου Κανελλοπούλου, κατοίκων Αθηνών, οδός Θεοτοκοπούλου αριθμός 35, οι οποίοι παρέστησαν με τον ίδιο πτώπών δικηγόρο Κωνσταντίνου Διάκου, στον οποίο δόθηκε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών για την νομιμοποίησή του, 7) Σπυριδωνα Αθανασίου Μπουρτζάλα, κατοίκου Αθηνών, οδός Θεοτοκοπούλου αριθμός 35, ο οποίος παρέστη με τον ίδιο πτώπών δικηγόρο Κωνσταντίνου Διάκου, που τον διόρισε με πληρεξούσιο και 8) Ιωάννη Νικολάου Φαίρυλη, κατοίκου Αθηνών, οδός Δερεχάνη αριθμός 8, ο οποίος παρέστη με τον ίδιο πτώπών δικηγόρο Κωνσταντίνου Διάκου, που τον διόρισε στο ακροατήριο, ο οποίος δήλωσε ότι διορθώνεται το όνομά στο σωστό "Νικόλαος Φαφούτης".

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΙΠΑΠ/Γ/568/39354/1.8.2000 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 1059/28.8.2000 τ. Β'), με την οποία χαρακτηρίστηκε ιστορικός τόπος ο θερνός κνηματογράφος Α Β που ευρίσκεται στην οδό Θεοτοκοπούλου της περιοχής Κλωναρίδου Πατησίων και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκασση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Ν. Ρόζου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων ατομικά και ως κληρονόμων του δεύτερου (2^{ου}) αποβιώσαντος αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος Δήμου, ο οποίος δήλωσε ότι παραιτείται από την παρέμβαση που αφορά την πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημο-

./.

σίων Έργων, τον πληρεξούσιο των λοιπών παρεμβαίνόντων και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φ ο υ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
Σ κ έ φ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχουν καταβληθεί τα νόμιμα τέλη (διπλότυπα εισπράξεως 1048445/2000 Δ.Ο.Υ. Ενοσήμεων και Δικαστικών Εισπράξεων Αθηνών) και το παράβολο (ειδικά έντυπα γραμμάτια 1694841 και 1826530/2000).

2. Επειδή με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΑΠ/Γ/568/39354/1-28.8.2000 αποφάσεως του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 1059 Δ'), με την οποία χαρακτηρίσθηκε ιστορικός τόπος ο θερινός κινηματογράφος Α Β που ευρίσκεται στην οδό Θεοτοκοπούλου της περιοχής Κλωναριδίου Πατησίων.

3. Επειδή ως προς τον δεύτερο από τους αιτούντες (Παναγιώτη Δημητρίου Ζέρβα), ο οποίος απεβίωσε μετά την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως (βλ. την 5/01 από 31.3.2001 ληξιαρχική πράξη θανάτου της Ληξιαρχου Κοινότητας Δροσιάς), νομίμως συνεχίζουν τη δίκη οι υπόλοιποι αιτούντες, φερόμενοι ως κληρονόμοι του (βλ. το 20.592/11.4.2002 σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο του Συμβολαιογράφου Αθήνας Πάνου Γεωργίου Λούμου), με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου τους στο ακροατήριο.

4. Επειδή οι αιτούντες, οι οποίοι φέρονται ως ιδιοκτήτες του θερινού κινηματογράφου που κηρύχθηκε ιστορικός τόπος με την προσβαλλομένη υπουργική απόφαση, με έννομο συμφέρον και εμπροθέσμιως ασκούν την κρινομένη αίτηση. Περαιτέρω παραδεκτικώς ομοδικούν, προβάλλοντες κοινούς λόγους ακυρώσεως που στηρίζονται στην αυτή πραγματική και νομική βάση.

5. Επειδή με έννομο συμφέρον παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης αποφάσεως ο Δήμος Αθηναίων, του οποίου το δημοτικό συμβούλιο, με τις 2244 (συν. 19^η/10.9.1998) και 2507(συν. 20^η/14.10.1999) αποφάσεις, είχε ταχθεί υπέρ της αναστολής εκδόσεως οικοδομικών αδειών και της παρατά-

./.

σεως της αναστολής αυτής, αντιστοίχως, στην περιοχή όπου ευρίσκεται ο επίδικος κινηματογράφος εν όψει και της κηρύξεώς του ως ιστορικού τόπου.

6. Επειδή υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης αποφάσεως παρεμβαίνουν επίσης με κοινό δικόγραφο παραδεκτικώς ομοδικούντες οι Άννα Ελευθερίου Βλάχου, Αντώνιος Παντελής Γκούφας, Ιάκωβος Δημητρίου Γαλαγκολίδης, Αρετή συζ. Νικ. Θανάσουλα και Νικόλαος Ιωάννου Φαφούτης, φερόμενοι ως κάτοικοι ακινήτων που ευρίσκονται πλησιέστατα του επίδικου κινηματογράφου. Η παρέμβαση όμως αυτή είναι απορριπτή ως προς τον έβδομο των παρεμβαίνόντων (Σπυριδωνα Αθανασίου Μπουρτζάλα), ο οποίος δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία της ιδιότητάς του ως κατοίκου σε ακίνητο πλησίον του προαναφερόμενου κινηματογράφου.

7. Επειδή το δικόγραφο της αυτής παρεμβάσεως, το οποίο υπογράφηκε και από δικηγόρο, είναι απορριπτό ως απαράδεκτο και ως προς τον πέμπτο (Γεράσιμο Σπυριδωνος Ιωαννάτο) και την έκτη (Χρυσούλα Νικολάου Κανελουπούλου) των παρεμβαίνόντων, εφ' όσον δεν προσκομίστηκε εντός της προθεσμίας που έταξε προς τούτο ο Πρόεδρος συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο προς τον δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο και παρέστη κατά τη σύζηση στο ακροατήριο (άρθρο 27 παρ. 1 και 2 π.δ/τος 18/1989, ΦΕΚ 8 Α', όπως ισχύει).

8. Επειδή με το πρώτο άρθρο του Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α') κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, ενώ με το τρίτο άρθρο του νόμου αυτού ορίζεται ότι η ισχύς του αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Περαιτέρω, με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ανωτέρω Κώδικα ορίζεται ότι "Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κλυδόμενων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία". Κατά τις διατάξεις αυτές, το αναπληρωματικό μέλος συλλογικού οργάνου δεν δύναται να συμμετάσχει σε αυτό παρά μόνο αν το τακτικό μέλος το οποίο αναπληρώνει, είναι απόν ή κωλύεται. Τούτου δε έπεται ότι δεν είναι νόμιμη η συμμετοχή στο αυτό συλλογικό όργανο τόσο του τακτικού μέλους αυτού όσο και του αναπληρωτή του.

./.

9. Επειδή εν προκειμένω, με την ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/5944/19.12.1998 απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού ορίστηκε ως Πρόεδρος του Κ.Σ.Ν.Μ. με διετή θητεία ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού Ευγένιος Γιαννακόπουλος με αναπληρωτή του τον Δημοσθένη Ζιρώ, Προϊστάμενο της Διευθύνσεως Ανασφαλώσεως Αρχαίων Μνημείων. Η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με την ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/217377.5.1999 απόφαση της αυτής Υπουργού, με την οποία ορίστηκε ως Πρόεδρος του Κ.Σ.Ν.Μ. η ήδη Γενική Γραμματέας του ανωτέρω Υπουργείου Λίνα Μενδώνη. Εξάλλου, στην συνεδρίαση της 10.2.2000 του Κ.Σ.Ν.Μ., κατά την οποία ελήφθη η υπ' αριθμ. 5 γνωμοδότηση, στην οποία ερείδεται η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση, παρέστησαν, όπως προκύπτει από το σχετικό πρακτικό, τόσο η Πρόεδρος του (Λίνα Μενδώνη) όσο και ο ανώτερω αναπληρωτής της (Δημοσθένης Ζιρώ), κατά παράβαση των διατάξεων που έχουν παρατεθεί στην προηγούμενη σκέψη. Για το λόγο επομένως αυτό, που βασίμως προβάλλεται με το δικόγραφο προσθέτων λόγων, πρέπει να γίνη δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να ακυρωθή η προσβαλλόμενη πράξη, να απορριφθούν οι παρεμβάσεις και να αναπεμφθή η υπόθεση στη Διοίκηση προς νέα, νόμιμη, κρίση. Κατόπιν τούτου, αποβαίνει αλυσιτελής η έρευνα των λοιπών προβαλλομένων λόγων ακυρώσεως.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.

Ακυρώνει την ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΑΠ/Γ/568/39354/1-28.8.2000 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 1059 Δ').

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση προς νέα, νόμιμη κρίση, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Επιβάλλει εις βάρος των παρεμβαλλόντων και του Δημοσίου Ισοπέτρως την πληρωμή της δικαστικής δαπάνης των αιτούντων, η οποία ανέρχεται σε επτακόσια εξήντα (760) Ευρώ.

./.

Θεωρήθηκε

10.2.04

[Signature]

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 10 Νοεμβρίου 2003

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

[Signature]

Ο Γραμματέας

[Signature]

Κ. Μενουδάκος

Β. Μαντζουράνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 29 Δεκεμβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

[Signature]

Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

[Signature]

Κ. Μενουδάκος

Γ. Σακελλαρίου

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα, ...16.11.2003

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

[Signature]

Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

[Signature]

./.

Αριθμός 1505/2005**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Δ΄**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 7 Δεκεμβρίου 2004, με την εξής σύνθεση: Μ. Βροντάκης, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος, Χρ. Ράμμος, Π. Κοτσώνης, Γ. Παπαγεωργίου, Ε. Νίκα, Σύμβουλοι, Ο. Ζύγουρα, Α. Παπαδημητρίου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Α. Τριάδη, Γραμματέας του Δ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 18 Απριλίου 2002 αίτηση: του Χρήστου Καρανίκα, κατοίκου Καισαριανής Αττικής, Ειρήνης 1, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Ιω. Αδαμόπουλο (Α.Μ. 12000), που τον διόρισε στο ακροατήριο,

κατά της «Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα», η οποία παρέστη με την Ιω. Λεμπέση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά της παρεμβαίνουσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΤΕnet Ανώνυμη Εταιρεία», που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, Λεωφ. Κηφισίας 109 και Σίνα, η οποία παρέστη με την δικηγόρο Ειρ. Σούλη (Α.Μ. 17122), που την διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακρωθεί η υπ' αριθ. 19/2001 απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάνηψη της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Π. Κοτσώνη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, την αντιπρόσωπο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και την

/.

Αριθμός 1505/2005

-2-

πληρεξούσια της παρεμβαίνουσας εταιρείας, οι οποίες ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (ειδικά έντυπα παραβόλου Α 112178, 134897 και 156721/2002).
2. Επειδή, με την από 17.5.2002 πράξη του Προέδρου του Τμήματος, η υπόθεση εισήχθη στην 7μελή σύνθεση, λόγω σπουδαιότητας.
3. Επειδή, ζητείται, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, η ακύρωση της 19/2001 αποφάσεως της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
4. Επειδή, με έννομο συμφέρον παρεμβαίνει η εταιρεία «ΟΤΕnet Ανώνυμη Εταιρεία», η οποία, κατά τα κατωτέρω εκτιθέμενα, προκάλεσε, με έγγραφο της προς την καθ' ης αρχή, την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως.

5. Επειδή, στο άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 2472/1997 (Α' 50) προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις που η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα μπορεί να επιβάλει σε όσους παραβιάζουν τη σχετική νομοθεσία, στις οποίες περιλαμβάνεται η «προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης» (περίπτ. α').

6. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Ο αιτών, δημοσιογράφος στο επάγγελμα, εκδίδει, μέσω της ιστοσελίδας του «www.Empeles.gr», ηλεκτρονική «εφημερίδα», με τίτλο «Το Εμμελές». Τον Ιούλιο του 2001 η εταιρεία «ΟΤΕnet Ανώνυμη Εταιρεία», η οποία παρέχει υπηρεσίες διαδικτύου (internet), δέχθηκε διαμαρτυρίες από συνδρομητές της, οι οποίοι ανέφεραν ότι ελάμβαναν, συστηματικά και χωρίς να το έχουν ζητήσει, ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails) από την ανωτέρω ιστοσελίδα. Τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των εν λόγω

/.

συνδρομητών ο αιτών είχε εξύρει από τον δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα της παρεμβαίνουσας (www.otenet.gr) κατάλογο ονομάτων πρόσβασης (user id) των συνδρομητών της που είχαν κατασκευάσει δική τους ιστοσελίδα (υπηρεσία «OTENet Σελίδες Χρηστών»), με την προσαθήκη της κατάληξης «@otenet.gr» στα ονόματα αυτά πρόσβασης. Ενόψει αυτών, η εταιρεία «OTENet» διέκοψε, μέσω του διακομιστή αλληλογραφίας της (mail server), την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων από την ανωτέρω ιστοσελίδα του αιτούντος και προσέφυγε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Η εν λόγω αρχή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία εκδόθηκε μετά από δύο συνεδριάσεις (26.11 και 17.12.2001), δέχθηκε ότι «η διακοπή από την OTENET της αποστολής μη ζητηθέντος μηνύματος από τον διαδικτυακό τόπο www.empeles.gr κάτοχος του οποίου είναι ο Χρήστος Καρανίκας ήταν νόμιμη» και απηύθυνε αυστηρή προειδοποίηση προς αυτόν «να μην χρησιμοποιεί τα επίδικα δεδομένα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων».

7. Επειδή, στο άρθρο 19 του ανωτέρω ν. 2472/1997 ορίζεται ότι «1. ... 2. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικώς ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συνεδριάζει εκτάκτως ... Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων μελών της. ... 3. ...». Εξάλλου, σύμφωνα με γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, για τη νόμιμη σύνθεση συλλογικού οργάνου της Διοικήσεως δεν αρκεί η παρουσία στη συνεδρίαση των μελών που αποτελούν τη νόμιμη απαρτία, αλλ' απαιτείται να εξασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής όλων των τακτικών μελών, καθώς και των αναπληρωματικών, για την περίπτωση κωλύματος των πρώτων, με την έγκαιρη και έγγραφη πρόσκλησή τους, η οποία πρέπει να αποδεικνύεται με στοιχεία προγενέστερα της συνεδριάσεως. Η τήρηση του τύπου αυτού δεν απαιτείται μόνον όταν η ημέρα συνεδριάσεως ορίσθηκε σε προγενέστερη συνεδρίαση, στην οποία μετείχαν όλα τα τακτικά μέλη, ή όταν οι συνεδριάσεις γίνονται σε τακτές και εκ των προτέρων

./.

καθορισμένες ημερομηνίες αποδεδειγμένως γνωστές σε όλα τα μέλη του συλλογικού οργάνου, καθώς και όταν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία προσελεύσεως του μέλους στη συνεδρίαση, γνωστή εκ των προτέρων, ή όταν το μέλος έχει δηλώσει εγγράφως πριν από τη συνεδρίαση κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν. Αν δεν έχει τηρηθεί ο τύπος αυτός και το συλλογικό όργανο συνεδριάζει χωρίς τη συμμετοχή τακτικού μέλους, η σχετική απόφαση είναι παράνομη, λόγω κακής συνθέσεως, είναι δε αδιάφορο το ότι τυχόν παρέστη το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος (βλ. ΣΤΕ 175, 3598/2002, 2635/2000, 4030/1998 κ.ά.). Σε αντιστοιχία με τη γενική αυτή αρχή, στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ορίζεται, στο άρθρο 14 ότι «1. Το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως όταν στη σύνθεσή του μετέχουν, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, περισσότερα από τα μισά τω διορισμένων τακτικών μελών (απαρτία). ... 2. Ο πρόεδρος καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν. Η πρόσκληση, η οποία περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, γνωστοποιείται, από το γραμματέα, στα μέλη του συλλογικού οργάνου τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, μπορεί δε να γίνει και με τηλεφώνημα,, τηλεγράφημα, τηλεμοιριστήρια ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον το γεγονός τούτο αποδεικνύεται από σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και την υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση. ... Πρόσκληση των μελών του συλλογικού οργάνου δεν απαιτείται όταν οι συνεδριάσεις γίνονται σε ημερομηνίες τακτές, που ορίζονται με απόφασή του, η οποία και γνωστοποιείται στα μέλη του. Πρόσκληση δεν απαιτείται, επίσης, όταν μέλος έχει δηλώσει, πριν από τη συνεδρίαση, κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν, ή όταν το κώλυμα τούτο είναι γνωστό στον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου. 3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλυμένων μελών της ίδιας κατηγορίας ... 4. Αν κατά τη συνεδρίαση απουσιάσει τακτικό μέλος το οποίο δεν είχε

./.

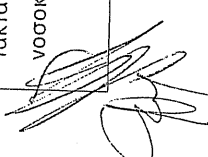
προσκληθεί, η συνεδρίαση είναι παράνομη. Το ίδιο ισχύει ακόμη και αν, αντ' αυτού, είχε μετάσχει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. ... 5. Η νομιμότητα της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου δεν επηρεάζεται από την τυχόν εναλλαγή των μετεχόντων μελών σε διαδοχικές συνεδριάσεις. 6. ...» και στο άρθρο 15 παρ. 2 ότι «Αν η σύζηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού προηγουμένως, τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις, ενημερωθούν πλήρως ως προς τα ουσιαστά σημεία των κατ' αυτές συζητήσεων. Η ενημέρωση πρέπει να προκύπτει από δήλωση των μελών αυτών, η οποία και καταχωρίζεται στα πρακτικά». Από τις διατάξεις αυτές του κώδικα συνάγεται, περαιτέρω, ότι, σε περίπτωση που απόφαση συλλογικού οργάνου λαμβάνεται μετά από περισσότερες της μιας συνεδριάσεις, κακή σύνθεση του οργάνου σε συνεδρίαση που προηγείται της τελευταίας δεν είναι νομικώς αδιάφορη, αλλ' ενδέχεται, υπό τις ειδικότερες συνθήκες της κάθε περιπτώσεως και ενόψει των επισυμβάντων κατά την εν λόγω συνεδρίαση και της σημασίας αυτών, να καταστήσει παράνομη την κατά την τελευταία συνεδρίαση λαμβανόμενη απόφαση. Η Πάρεδρος όμως Ο. Ζύγουρα υποστήριξε την εξής γνώμη: κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, εφόσον συλλογικό όργανο της Διοικήσεως επιλαμβάνεται θέματος ή υποθέσεως σε περισσότερες συνεδριάσεις, πρέπει να λαμβάνει την επ' αυτού απόφαση ή γνωμοδότηση με την ίδια σύνθεση, την οποία είχε και κατά την προηγούμενη ή τις προηγούμενες συνεδριάσεις, εκτός αν κατά τη μεταγενέστερη ή την τελευταία συνεδρίαση τεθεί υπόψη του συλλογικού οργάνου εξ υπαρχής η όλη υπόθεση, οπότε και οι προηγούμενες συνεδριάσεις θεωρείται ότι δεν έλαβαν χώρα και δεν επηρεάζουν το κύρος της μεταγενέστερης ενώπιον του συλλογικού οργάνου διαδικασίας (βλ. ΣΤΕ 1298/1979). Κάμψη της ανωτέρω αρχής νοείται, οσάκις κατά την προηγούμενη συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου διενεργείται αυτοτελής διαδικαστική πράξη και χωρεί αυτοτελής

./.

ψηφοφορία, οπότε και κατά την εν λόγω συνεδρίαση πρέπει να είναι νομίμως συντεθειμένο το συλλογικό όργανο για το έγκυρο της ενδιάμεσης αυτής αποφάσεως (βλ. ΣΤΕ 1918/1977, 1096/1989, 2945/1991).

8. Επειδή, εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε, κατά τα προεκτεθέντα, μετά από δύο συνεδριάσεις (26.11 και 17.12.2001). Στην πρώτη από αυτές η εισηγητής της υποθέσεως ανέπτυξε το θέμα, ακολουθώντας δε προσήλθαν οι εκπρόσωποι του αιτούντος και της παρεμβαινουσας, οι οποίοι εξέθεσαν τις θέσεις τους και απάντησαν σε ερωτήσεις των μελών. Υπό τα δεδομένα αυτά και δοθέντος ότι το περιεχόμενο των υποβληθεισών ερωτήσεων και των εν συνεχεία δοθεισών απαντήσεων ασκεί, κατ' ανάγκην, επιρροή στη λήψη της αποφάσεως, η οποία έλαβε χώρα στη δεύτερη συνεδρίαση, τυχόν κακή σύνθεση του οργάνου κατά την εν λόγω πρώτη συνεδρίαση καθιστά παράνομη την τελικώς ληφθείσα απόφαση, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη. Επομένως, οι σχετικοί λόγοι ακυρώσεως προβάλλονται λυσιτελώς και πρέπει να εξετασθούν κατ' ουσίαν. Περαιτέρω, κατά τη συνεδρίαση αυτή, αντί των τακτικών μελών Σ. Λύτρα, Π. Πάγκαλου και Ν. Αλιβιζάτου, μετείχαν τα αντίστοιχα αναπληρωματικά, χωρίς να αναγράφεται στα οικεία πρακτικά ούτε να προκύπτει από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου ότι τα μη παρασπύσαντα τακτικά αυτά μέλη είχαν κληθεί εγγράφως να παραστούν ή ότι συνέτρεχαν οι κατά τα ανωτέρω προϋποθέσεις, υπό τις οποίες και μόνο θα ήταν δυνατόν να παραλειφθεί η κλήτευσή τους. Εξάλλου, κατά τη συνεδρίαση της 17.12.2001 αναπληρώθηκε μόνο το τακτικό μέλος Π. Πάγκαλος. Η καθ' ης αρχή, με το 2790/1.12.2004 έγγραφο προς το Δικαστήριο, αναφέρεται μόνο στα δύο από τα τρία αυτά τακτικά μέλη και προβάλλει ότι ο μεν Σ. Λύτρας απουσίαζε εκτός Ελλάδος, σε διατεταγμένη υπηρεσία, ο δε Π. Πάγκαλος, κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2001, νοσηλευόταν ανά τακτά χρονικά διαστήματα, λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας, σε νοσοκομείο. Οι ισχυρισμοί όμως αυτοί, ανεξαρτήτως του ότι τα περί του

./.

μέλους Σ. Λύτρα εν πάση περιπτώσει προβάλλονται αναποδεικτως, δεν αποδεικνύουν νόμιμη σύνθεση του οργάνου, προεχόντως διότι δεν προκύπτει ο λόγος της αναπληρώσεως του τακτικού μέλους Ν. Αλιβιζάτου. Συνεπώς, και ανεξαρτήτως του κατά πόσον νομίμως ή όχι αναπληρώθηκε, και στις δύο συνεδριάσεις, ο Π. Πάγκαλος, η μη νόμιμη σύνθεση του συλλογικού οργάνου ως προς τα ανωτέρω δύο τακτικά μέλη κατά τη συνεδρίαση της 26.11.2001 καθιστά την προσαβλλόμενη πράξη μη νόμιμη και ακυρωτέα, όπως βασίμως προβάλλεται. Κατά την άποψη της Παρέδρου όμως Ο. Ζύγουρα, η ανωτέρω πλημμέλεια της συνθέσεως της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα κατά τη συνεδρία της 26.11.2001 δεν συνιστά καθ' εαυτήν λόγο ακυρώσεως της προσαβλλομένης πράξεως η οποία ελήφθη κατά τη συνεδρίαση της 17.12.2001, διότι εν όψει των κατά τα ανωτέρω περί της εννοίας των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας εκτεθέντων, υπό την προϋπόθεση ότι θα επίθετο υπόψη των μετασχόντων κατά την τελευταία αυτή συνεδρίαση μελών εξ υπαρχής η υπόθεση, ήτοι και τα υπό των εκπροσώπων του αιτούντος κατά τη συνεδρίαση της 26.11.2001 εκτεθέντα (πρβλ. a contrario ΣΤΕ 1887/1986), κρίσιμη θα ήταν μόνον η νομιμότης της συνθέσεως της Αρχής κατά την τελευταία αυτή συνεδρίαση.

9. Επειδή, κατ' ακολουθίαν αυτών, η αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, παρέλκει δε η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την 19/2001 απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κατά το σκεπτικό.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και

Επιβάλλει στην καθ' ης αρχή και την παρεμβαίνουσα, συμμέτρως, τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος, που ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι

./.

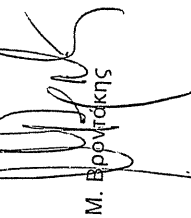
Εμπρόθετα
πλ

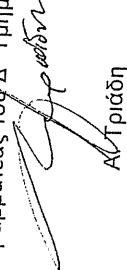
(920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 3 Φεβρουαρίου 2005 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2005.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Μ. Βροντάκης

Α. Γριάδη

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

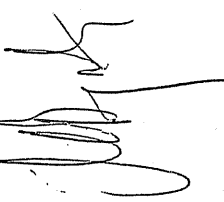
Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

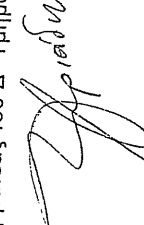
Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα, ...

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

./.

Αριθμός 593/2008**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ΄**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 27 Σεπτεμβρίου 2007, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος που είχε κώλυμα, Α. Γκότσης, Ν. Μαρκουλάκης, Σύμβουλοι, Μ. Πικραμένος, Ι. Μιχαλακόπουλος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 22 Νοεμβρίου 2005 έφεση :

της Σοφίας Σαράντη, κατοίκου Περιστερίου Αττικής, οδός Ακροναυπλίας αρ. 6, η οποία παρέστη με τη δικηγόρο Ελένη Πατσεαγγέλου (Α.Μ. 13715) που την διόρισε με πληρεξούσιο, κατά της Αγγελικής Π. Αρκά, κατοίκου Αμαρουσίου Αττικής, οδός Δ. Γούναρη αρ. 114, η οποία παρέστη με το δικηγόρο Βλάσιο Παπαρηγορίου (Α.Μ. 4267) που τον διόρισε με πληρεξούσιο, και κατά της υπ' αριθμ. 19688/2005 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Μ. Πικραμένου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια της εκκαλούσας, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους εφέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η έφεση και τον πληρεξούσιο της εφεσβλήτου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση εφέσεως έχει καταβληθεί το κατά νόμο παράβολο (922115, 1227745/2005 ειδικά έντυπα

./.

Αριθμός 593/2008

-2-

παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση ζητείται η εξοφάνιση της 1968/2005 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με την οποία έγινε δεκτή αίτηση ακυρώσεως της εφεσβλήτης και ακυρώθηκε η Υ10α/ Γ.Π. 125874/6.2.2004 απόφαση της Γενικής Διευθύντριας Υγείας του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας (ΕτΚ τ. Ν.Π.Δ.Δ., φ. 55). Με την τελευταία αυτή απόφαση η εκκαλούσα διορίστηκε σε θέση Επιμελητή Α' Πυρηνικής Ιατρικής στο Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο «Οι Άγιοι Ανάργυροι» επί τη βάση του από 15.12.2003 πρακτικού του Περιφερειακού Συμβουλίου Επιλογής Ιατρών Ε.Σ.Υ. με το οποίο επελέγη, κατά παράλειψη της εφεσβλήτης.

3. Επειδή, στην παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 2889/2001 «Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΕτΚ Α', φ. 37), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο μετά την αντικατάστασή του με την περίπτ. Δ' του άρθρου 20 του ν. 3172/2003 (ΕτΚ Α', φ. 197), ορίζεται ότι : «8.Σε κάθε Πε.Σ.Υ.Π. συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου του, Περιφερειακά Συμβούλια Επιλογής των Ιατρών ΕΣΥ ανά ειδικότητα. Η θητεία των Περιφερειακών Συμβουλίων είναι διετής. Τα Περιφερειακά Συμβούλια Επιλογής είναι πενταμελή και αποτελούνται από : α) Το Διοικητή του νοσοκομείου, για το οποίο γίνεται η κρίση, ως Πρόεδρος, ή τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Πε.Σ.Υ.Π. όταν πρόκειται για Κέντρα Υγείας... β) Τον Διευθυντή του οικείου τμήματος ή κλινικής του Νοσοκομείου ή το Διευθυντή του Κέντρου Υγείας. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχει Διευθυντής ή υπάρχουν περισσότεροι από έναν, προτείνει Διευθυντή ίδιας ή συναφούς ειδικότητας το Επιστημονικό Συμβούλιο του Πε.Σ.Υ.Π. γ) Τον Διευθυντή της ιατρικής υπηρεσίας του νοσοκομείου ή τον Πρόεδρο του Επιστημονικού Συμβουλίου του Πε.Σ.Υ.Π., όταν πρόκειται για Κέντρα Υγείας. Σε περίπτωση έλλειψης Διευθυντή Ιατρικής Υπηρεσίας ή κωλύματος αυτού, τα καθήκοντά του ασκεί μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του

./.

Πε.Σ.Υ.Π., που αυτό υποδεικνύει, δ) Έναν (1) ιατρό Διευθυντή της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας, με αυτήν για την οποία γίνεται η κρίση, που υπηρξει σε νοσοκομείο ή κέντρο υγείας του οικείου Πε.Σ.Υ.Π. και προτείνεται από το Κ.Ε.Σ.Υ. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, ορίζεται ένας ιατρός Διευθυντής της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας με αυτή για την οποία γίνεται η κρίση, που υπηρξει σε νοσοκομείο ή κέντρο υγείας άλλου Πε.Σ.Υ.Π. και προτείνεται από το Κ.Ε.Σ.Υ. , ε) Έναν (1) ιατρό Επιμελητή Α' ή Αναπληρωτή Διευθυντή της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας με αυτή για την οποία γίνεται η κρίση, που υπηρξει σε νοσοκομείο ή κέντρο υγείας του οικείου Πε.Σ.Υ.Π. και προτείνεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ.). Σε περίπτωση έλλειψης προτείνεται από τον Π.Ι.Σ. ιατρός με βαθμό Επιμελητή ή Αναπληρωτή Διευθυντή, της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας, από άλλο Πε.Σ.Υ.Π. Τα μέλη των Περιφερειακών Συμβουλίων Επιλογής αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Τα μέλη των περιπτώσεων δ' και ε' ορίζονται ως εισηγητές ...9. Τα Περιφερειακά Συμβούλια Επιλογής λειτουργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 37 του ν. 2519/1997 για τη λειτουργία των Συμβουλίων Κρίσης και Επιλογής Ιατρικού και Οδοντιατρικού Προσωπικού Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι.). Τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης των υποψηφίων για θέσεις Επιμελητών Ιατρών Ε.Σ.Υ. καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμόζεται η υπουργική απόφαση αριθμ. ΔΥ 13α/οικ. 39832/4.12.1997 «Ιεράρχηση των κριτηρίων κρίσης και αξιολόγησης υποψηφίων για θέσεις του κλάδου Ιατρών Ε.Σ.Υ.» (ΦΕΚ 1088/Β/9.12.1997)... Στο άρθρο 37 παρ. 9 του ν. 2519/1997 (ΕΓΚ Α', φ. 165) ορίζεται ότι: « Ο κάθε κριτής-εισηγητής συντάσσει και υποβάλλει στη Γραμματεία του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. την εισήγησή του μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την παραλαβή των φακέλων, με τα δικαιολογητικά των υποψηφίων. Ο Πρόεδρος του Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. αποστέλλει με έγγραφο του αντίγραφο των εισηγήσεων σε

/.

όλους τους υποψηφίους, οι οποίοι μπορούν μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους να υποβάλουν τις τυχόν ενστάσεις τους επί αυτών. Ο κριτής-εισηγητής επί της εισήγησης του οποίου υποβάλλονται οι ενστάσεις διατυπώνει έγγραφως και τεκμηριωμένα τις απόψεις επί των ενστάσεων τις οποίες και συνυποβάλλει μαζί με την εισήγησή του στο Συμβούλιο. Τα Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. υποχρεούνται να συνεξετάζουν σε κάθε περίπτωση τις υποβαλλόμενες ενστάσεις και τις επί αυτών απόψεις των εισηγητών, οι οποίες καταχωρίζονται στο πρακτικό κρίσης που αφορά τη συγκεκριμένη υποψηφιότητα. Μετά την εξέταση των ενστάσεων, τα Σ.Κ.Ε.Ι.Ο.Π.Ν.Ι. συντάσσουν αξιολογικό πίνακα, στον οποίο κατατάσσονται όλοι οι υποψήφιοι για την κατάληψη θέσεως γιατρού του Ε.Σ.Υ.». Εξάλλου, στο άρθρο 1 της ΔΥ13α/οικ. 39832/4.12.1997 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας «Ιεράρχηση κριτηρίων κρίσης και συγκριτικής αξιολόγησης υποψηφίων για θέσεις του κλάδου γιατρών Ε.Σ.Υ.» (ΕΓΚ Β', φ. 1088) προβλέπεται ότι: «1 ... 2.Η συγκριτική αξιολόγηση των υποψηφίων για κατάληψη θέσης Επιμελητή Α' και Διευθυντή γίνεται με κριτήρια την προϋπηρεσία, την κλινική εμπειρία, το επιστημονικό έργο, την εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, την εν γένει ανταπόκριση του κρινόμενου στις επιταγές του ιατρικού λειτουργήματος και επικουρικά την προσωπική συνέντευξη ενώπιον του Συμβουλίου ... 3. Καθιερώνεται η αξιολόγηση ως μέθοδος κρίσης και επιβάλλεται αιτιολογημένη άποψη για κάθε κρινόμενο σε όλα τα κριτήρια». Στο άρθρο 2 της ως άνω υπουργικής απόφασης ορίζονται τα εξής: « ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'. Τα κριτήρια ιεραρχούνται για τις θέσεις Επιμελητών Α' και Διευθυντών κλάδου γιατρών Ε.Σ.Υ. ως εξής: 1. Κλινική εμπειρία 35% Επιστημονικό έργο 20% 3. Εκπαιδευτικό έργο 20% (15% ως εκπαιδευόμενος και 5% ως εκπαιδευτής). 4. Προϋπηρεσία 15%. Ανταπόκριση στο ιατρικό λειτουργήμα 10%. Οι κρινόμενοι βαθμολογούνται από 1 έως 10. Όποιος βαθμολογείται με 10 λαμβάνει μετά από αναγωγή το 40 στο 100, το 20 στα 100 κ.λ.π. Τα ποσοστά αυτά είναι το ανώτατο

/.

όριο, που μπορεί να συγκεντρώσει ο υποψήφιος σε κάθε αντίστοιχη ενότητα κριτηρίων». Στο άρθρο 3 της ίδιας υπουργικής απόφασης ορίζεται ότι: «Τα προσόντα κάθε υποψηφίου, που αντιστοιχούν στην κάθε μια από τις παραπάνω πέντε ενότητες κριτηρίων αξιολογούνται ως εξής: 1. Κλινική εμπειρία α) Η βαρύτητα, το εύρος και η ποιότητα των ιατρικών πράξεων, που πραγματοποιήσε τόσο το τμήμα και ο υποψήφιος γιατρός και αξιολογείται κατά την τελευταία κυρίως πενταετία. Για την αξιολόγηση κατατίθεται έκθεση πεπραγμένων, αντιστοίχου χρόνου με εκείνου που αναφέρει ο κρινόμενος, των τμημάτων, εργαστηρίων, ή μονάδων στα οποία υπηρέτησε. Στην ίδια έκθεση να αναφέρεται και η θέση του (των) νοσοκομείου (ων) στο σύστημα εφημερίας της υγειονομικής περιφέρειας που ανήκει. Οι εκθέσεις αυτές υπογράφονται και από το Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας. β) Πιστοποιητικό του Διευθυντή του Τμήματος που θα υπογράφεται και από τον Προϊστάμενο ή τον Τομέαρχη της Ιατρικής Υπηρεσίας στο οποίο θα αναγράφεται λεπτομερώς και συγκεκριμένα το έργο του υποψηφίου κλινικό ή εργαστηριακό, τυχόν ερευνητικό ή εκπαιδευτικό έργο στην κλινική, καθώς και η γενικότερη παρουσία του μέσα στην κλινική...γ) Οι εκθέσεις αξιολόγησης του Διευθυντή του Τμήματος και τομέα, όπως προβλέπει ο ν. 2519/1997, μετά την πρώτη εφαρμογή τους. δ) Η εργασία μετά τη λήψη της ειδικότητας σε Κέντρα του Εξωτερικού (Νοσοκομεία, Ερευνητικά Κέντρα κ.λ.π.) εφόσον ο κρινόμενος υπηρέτησε σ' αυτό ως έμμισθος ή ως υπότροφος επίσημων προγραμμάτων κρατικών φορέων ή κοινωφελούς χαρακτήρα ιδρυμάτων. ε) Η ειδική εμπειρία ή εξάσκηση σε ειδικευμένα Κέντρα ή ειδικά Νοσοκομεία... 2. Επιστημονικό έργο ... 3. Εκπαιδευτικό έργο .... 4. Προϋπηρεσία.... 5. Ανταπόκριση στο ιατρικό λειτουργημά...».

4. Επειδή, από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι για την επιλογή του ιατρικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων καθιερώνεται μικτό σύστημα κρίσης και συγκριτικής αξιολόγησης των προσόντων των υποψηφίων ιατρών του Ε.Σ.Υ., που

/.

διενεργείται βάσει μαθηματικού υπολογισμού και κατόπιν κρίσεως και αξιολογήσεως των προσόντων από τα συμβούλια επιλογής. Ειδικότερα για ορισμένα προσόντα διενεργείται μαθηματικός υπολογισμός βάσει των ποσοστών που καθορίζονται από την ΔΥ13 α/οικ. 39832/4.12.1997 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται μεν ειδική αιτιολόγηση των εισηγήσεων εφόσον το υπολογιζόμενο ποσοστό καθορίζεται ως ορισμένος συντελεστής από την εφαρμοζόμενη διάταξη, πρέπει όμως να προκύπτει είτε από τις εισηγήσεις είτε από την απόφαση του Συμβουλίου αναλυτικά κάθε προσόν και το ποσοστό που αναλογεί σε αυτό για να είναι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας της οικείας πράξης. Αντιθέτως, για τα υπόλοιπα προσόντα όπως η αξιολόγηση της κλινικής εμπειρίας, του επιστημονικού έργου και του εκπαιδευτικού έργου, για τα οποία δεν καθορίζεται συγκεκριμένος σταθερός συντελεστής αλλά επαφίεται η αξιολόγηση στην κρίση του Συμβουλίου ανάλογα με την επίδοση του υποψηφίου, απαιτείται καταρχήν αιτιολόγηση, από τις εισηγήσεις ή την απόφαση του Συμβουλίου, της κρίσης και αξιολόγησης του καθενός στα προσόντα αυτά καθώς και της συγκριτικής κατάταξης των υποψηφίων (πρβλ. ΣΤΕ 4340/1997, 2750/1993 κ.α.). Ειδικότερα, ως προς το κριτήριο της κλινικής εμπειρίας δεν αποκλείεται να λαμβάνεται υπόψη, κατά την έννοια των παρατεθεισών διατάξεων, η εμπειρία την οποία απέκτησε υποψήφιος κατά την άσκηση των ιατρικών καθηκόντων του σε ιδιωτικό νοσοκομείο.

5. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου και την εκκαλουμένη απόφαση προκύπτουν τα εξής: Με την Υ10α/ΓΠ 54167/6.8.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας προκηρύχθηκε, μεταξύ άλλων, μια θέση Επιμελητή Α' Πυρηνικής Ιατρικής του Γενικού Ογκολογικού Νοσοκομείου «Άγιοι Ανάργυροι». Για την ανωτέρω θέση υπέβησαν υποψηφιότητα έξι ιατροί μεταξύ των οποίων η εκκαλούσα και η εφεσβλητή. Στην 60/8.7.2003 εισήγηση του Α. Μπαλωμένου η εκκαλούσα κατέταξε πρώτη με 87.05 μονάδες (ποσοστό

/.

100%) και η εφεσίβλητη δεύτερη με 80.75 μονάδες (ποσοστό 92.7%). Ειδικά στο κριτήριο της κλινικής εμπειρίας ο Α. Μπαλωμένος βαθμολόγησε την μεν εκκαλούσα με 10 μονάδες (ποσοστό 35%) λαμβάνοντας υπόψη και την επί εννέα έτη εργασία της στο ιδιωτικό διαγνωστικό και θεραπευτικό κέντρο «Υγεία», όπου πραγματοποιήσε σημαντικό αριθμό εξετάσεων, την δε εφεσίβλητη με 6 μονάδες (ποσοστό 21%). Την ίδια κατάταξη μεταξύ της εκκαλούσας και της εφεσίβλητης ακολούθησε και η 59/8.7.2003 εισήγηση της Ιουλίας Χριστακοπούλου στην οποία η εκκαλούσα έλαβε 86,65 μονάδες (ποσοστό 100%) και η εφεσίβλητη 83,25 μονάδες (ποσοστό 96%), στο δε κριτήριο της κλινικής εμπειρίας η πρώτη έλαβε 10 μονάδες (ποσοστό 35%), αφού ελήφθη υπόψη η εμπειρία που απέκτησε στο ως άνω ιδιωτικό νοσοκομείο, και η δεύτερη 6,5 μονάδες (ποσοστό 22.75%). Ακολούθως η εφεσίβλητη προέβαλε αντιρρήσεις κατά της εισήγησης του Α. Μπαλωμένου ο οποίος απάντησε με το από 7.11.2003 σημείωμά του τροποποιώντας μεν τη βαθμολογία της εισήγησης του όχι όμως και τη σειρά κατάταξης των δύο υποψηφίων. Έτσι, η εκκαλούσα έλαβε 85,65 μονάδες (ποσοστό 100%) και η εφεσίβλητη 83,25 μονάδες (ποσοστό 97,19%), ειδικά δε στο κριτήριο της κλινικής εμπειρίας η εκκαλούσα έλαβε 10 μονάδες, λαμβανομένης υπόψη και της εμπειρίας που απέκτησε στο ανωτέρω ιδιωτικό νοσοκομείο, και η εφεσίβλητη 6,5 μονάδες. Η εφεσίβλητη υπέβαλε αντιρρήσεις και κατά της εισήγησης της Ι. Χριστακοπούλου. Η τελευταία, με το από 7.11.2003 σημείωμά της, μετέβαλε εν μέρει τη βαθμολογία δίδοντας 86,15 μονάδες στην εκκαλούσα (ποσοστό 100%) και 83,85 μονάδες (ποσοστό 97,30%) στην εφεσίβλητη, χωρίς όμως να αλλάξει τη σειρά κατάταξης μεταξύ των δύο υποψηφίων, στο δε κριτήριο της κλινικής εμπειρίας διατήρησε τη βαθμολογία της αρχικής εισήγησης λαμβάνοντας υπόψη την κλινική εμπειρία της εκκαλούσας στο θεραπευτήριο «Υγεία». Το Περιφερειακό Συμβούλιο Επιλογής Επιμελητών Ιατρών Ε.Σ.Υ., με την από 15.12.2003 απόφαση του, έλαβε υπόψη για τη διαμόρφωση της κρίσης του ότι η εφεσίβλητη δεν

/.

μπόρεσε να οργανώσει τμήμα Πυρηνικής Ιατρικής στο νοσοκομείο «Άγιος Παντελεήμων» όπου είχε διοριστεί το 1989, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε η εκκαλούσα έχοντας την εμπειρία οργάνωσης αντίστοιχου τμήματος στον ιδιωτικό τομέα. Το ως άνω Συμβούλιο υιοθέτησε τη βαθμολογία της εισήγησης της Ι. Χριστακοπούλου και κατέταξε πρώτη την εκκαλούσα με 86,15 μονάδες (ποσοστό 100%) και δεύτερη την εφεσίβλητη με 83,85 μονάδες (ποσοστό 97,30%). Ακολούθως η εκκαλούσα διορίστηκε στη θέση Επιμελήτη Α΄ Πυρηνικής Ιατρικής στο Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο «Άγιοι Ανάργυροι» με την Υ10/ΓΠ 125874/6.2.2004 απόφαση της Γενικής Διευθύντριας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η εφεσίβλητη άσκησε αίτηση ακυρώσεως κατά της ως άνω πράξης διορισμού της εκκαλούσας, ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία έγινε δεκτή με την εκκαλουμένη απόφαση με τη σκέψη ότι κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων για την επιλογή σε θέση Διευθυντή ή Επιμελήτη Α΄ λαμβάνεται υπόψη μόνον η κλινική εμπειρία την οποία έχει αποκτήσει ο υποψήφιος σε δημόσια νοσοκομεία και όχι σε ιδιωτικά θεραπευτήρια και επομένως μη νομίμως το Συμβούλιο έλαβε υπόψη, κατά την κρίση και αξιολόγηση των υποψηφίων, την εμπειρία που απέκτησε η εκκαλούσα στον ιδιωτικό τομέα οργανώνοντας τμήμα Πυρηνικής Ιατρικής στο διαγνωστικό και θεραπευτικό κέντρο «Υγεία».

6. Επειδή, το Συμβούλιο κατά τη βαθμολόγηση του κριτηρίου της κλινικής εμπειρίας νομίμως έλαβε υπόψη, σύμφωνα με την προεκτεθείσα ερμηνεία των σχετικών διατάξεων, και την εμπειρία που απέκτησε η εκκαλούσα κατά την άσκηση των ιατρικών της καθηκόντων στο ανωτέρω ιδιωτικό νοσοκομείο και επομένως πρέπει να γίνει δεκτός ο σχετικός λόγος εφέσεως, να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση, η οποία έκρινε αντιθέτως, και να δικασθεί, σύμφωνα με το άρθρο 64 του π.δ. 18/1989 (ΕτΚ Α΄, φ. 8), η αίτηση ακυρώσεως της εφεσίβλητης Αγγελικής Αρκά κατά της Υ10α/Γ.Π. 125874/6.2.2004 απόφασης της Γενικής Διευθύντριας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, με την οποία διορίστηκε η

/.

Σοφία Σαράντη, κατά παράλειψη αυτής, σε θέση Επιμελητή Α' Πυρηνικής Ιατρικής του Γενικού Ογκολογικού Νοσοκομείου «Οι Άγιοι Ανάργυροι». Με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς ασκεί παρέμβαση, υπέρ του κύριου της προσβαλλόμενης πράξης, η διορισθείσα με την ανωτέρω απόφαση Σοφία Σαράντη.

7. Επειδή, η αιτούσα προβάλλει ότι οι εισηγητές δεν υπέβαλαν τις εισηγήσεις τους εντός είκοσι ημερών από την παραλαβή των φακέλων με τα δικαιολογητικά των υποψηφίων, όπως επιβάλλει ο νόμος, αλλά μετά την παρέλευση οκτώ μηνών υπερβαίνοντας έτσι τον εύλογο χρόνο, με συνέπεια να καθίσταται ακυρωτέα η περαιτέρω διαδικασία επιλογής. Ο λόγος αυτός ακυρώσεως είναι απορριπτός ως αόριστος και αναπόδεικτος διότι η αιτούσα ούτε προσδιορίζει τον χρόνο κατά τον οποίο οι εισηγητές κριτές παρέλαβαν τους φακέλους των υποψηφίων ούτε προσκομίζει σχετικά στοιχεία.

8. Επειδή, στο άρθρο 13 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, ΕΓΚ Α',φ. 45) ορίζεται ότι: «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος.... Αν ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί από τα αρμόδια όργανα, η συγκρότηση είναι νόμιμη αν έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους και τα υπόλοιπα μέλη επαρκούν ώστε να υπάρξει απαρτία». Από την ανωτέρω διάταξη συνάγεται ότι ο νομοθέτης θέτει ως κανόνα για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου τον ορισμό όλων των προβλεπόμενων από το νόμο μελών αυτού, κατ' εξαίρεση δε προβλέπει τη συγκρότησή του με μικρότερο αριθμό μελών στην περίπτωση που ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν εκλεγεί ή υποδειχθεί, έχει δε εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους από τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

./.

9. Επειδή, η αιτούσα προβάλλει ότι το Συμβούλιο δεν συγκροτήθηκε νομίμως γιατί κατά παράβαση του ως άνω άρθρου 13 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας είχαν ορισθεί μόνον τα τέσσερα από τα πέντε μέλη αυτού, ο ορισμός δε του πέμπτου μέλους δεν ζητήθηκε εγκαίρως, από το Β' Πε.Σ.Υ.Π. Αττικής, πριν από τη συνεδρίαση του Συμβουλίου η οποία έλαβε χώρα στις 15.12.2003, εφόσον το έγγραφο του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Επιλογής προς το Β' Πε.Σ.Υ.Π. φέρει ημερομηνία 8.12.2003. Ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός, διότι και μεν ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Επιλογής, με το Α.Π. 146/8.12.2003 έγγραφό του, ζήτησε από το Επιστημονικό Συμβούλιο του Β' Πε.Σ.Υ.Π. να ορίσει ως μέλος του Συμβουλίου ιατρό διευθυντή αντίστοιχης ειδικότητας λόγω του ότι δεν υπηρχει στο Νοσοκομείο «Άγιοι Ανάργυροι» διευθυντής με την ειδικότητα της προκηρυχθείσας θέσης, όμως το έγγραφο αυτό, εκτός του ότι δεν προκύπτει αν περιήλθε στο Β' Πε.Σ.Υ.Π. και σε ποιο χρόνο, δεν εστάλη εγκαίρως πριν από τη συνεδρίαση του Συμβουλίου (15.12.2003), σύμφωνα με την εξαίρεση του άρθρου 13 παρ.1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, για να συνεδριάσει το Συμβούλιο με μικρότερο αριθμό μελών. Κατόπιν αυτού, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να απορριφθεί η παρέμβαση και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη κατά το μέρος που με αυτήν εκδηλώθηκε παράλειψη επιλογής της αιτούσας. Περαιτέρω πρέπει να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες.

10. Επειδή, μετά την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης κατά το μέρος που με αυτήν εκδηλώθηκε παράλειψη επιλογής της αιτούσας, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

11. Επειδή, το Δικαστήριο, μετά την αποδοχή της έφεσης της εκκαλούσας και την αποδοχή της αιτήσεως ακυρώσεως της εφεσβλητής-αιτούσας και την απόρριψη της παρέμβασης της εκκαλούσας-παρεμβαίνουσας, συμπληφίζει τη δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων

./.

και για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την έφεση.

Εξαφανίζει την 1968/2005 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κατά τα αναφερόμενα στο αιτιολογικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου της εφέσεως.

Δικάζει την από 9.2.2004 αίτηση ακυρώσεως της εφεσίβλητης αιτούσας και τη δέχεται, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Απορρίπτει την παρέμβαση της Σοφίας Σαράντη.

Ακυρώνει την εκδηλωθείσα, με την Υ10 α/Γ.Π. 125874/6.2.2004 απόφαση της Γενικής Διευθύντριας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας (ΕτΚ τ. Ν.Π.Δ.Δ., φ. 55) περί διορισμού της Σοφίας Σαράντη σε θέση Επιμελήτη Α' Πυρηνικής Ιατρικής του Γενικού Ογκολογικού Νοσοκομείου «Άγιοι Ανάργυροι», παράλειψη επιλογής της αιτούσας.

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου της αιτήσεως ακυρώσεως.

Και

Συμψηφίζει τη δικαστική δαπάνη και των δύο βαθμών δικαιοδοσίας μεταξύ των διαδίκων.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 2 Οκτωβρίου 2007 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου 2008.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Σωτ. Βίτζας

Δ. Μουζάκη

Αριθμός 1626/2008

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Μαΐου 2008, με την εξής σύνθεση: Θ. Χατζηπαύλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του ΣΤ΄ Τμήματος, Μ. Καραμανώφ, Κ. Ευστρατίου, Σύμβουλοι, Α. Χλαμπέα, Φ. Γιαννακού, Πάρεδροι. Γραμματέας η Β. Ραφαηλάκη, Γραμματέας του ΣΤ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 31 Ιουλίου 2006 αίτηση :
του Παναγιώτη Στεργιόπουλου του Αθανασίου, κατοίκου Παρισίου,
ο οποίος δεν παρέστη, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφη την αίτηση,
νομιμοποιήθηκε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο,
κατά του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ο οποίος παρέστη με τον Δ.
Κατωπόδη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ.
Φ429.341/89/153549/Σ956/13.6.2006 απόφαση του Υπουργού Εθνικής
Άμυνας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της
Εισηγήτριας, Παρέδρου Φ. Γιαννακού.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο
οποίος ζήτησε την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη
σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει
καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ. 3029006, 2187525/2006
ειδικά γραμμάτια παραβόλου, σειράς Α΄).

./.

Αριθμός 1626/2008

-2-

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της Φ.
429.341/89/153549/Σ956/13.6.2006 αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής
Αμύνης, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα του αιτούντος περί
αναβολής της στρατεύσεώς του, ως διαπρέποντος επιστήμονος στο
εξωτερικό.

3. Επειδή, νομίμως φέρεται προς ανασυζήτηση η παρούσα
υπόθεση, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 34 του π.δ/τος
18/1989 (Α΄ 8), δεδομένου ότι μετά την πρώτη συζήτηση της ενώπιον του
Τμήματος (11.6.2007) και πριν από τη λήψη αποφάσεως απεβίωσε ο
Νικόλαος Ντούβας, ο οποίος είχε προεδρεύσει της συνθέσεως.

4. Επειδή, η κρινομένη αίτηση, καθ' ό μέρος στρέφεται κατά του
από 7.7.2006 σημειώματος κατατάξεως του Στρατολογικού Γραφείου Β΄
Αθηνών, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, διότι το σημείωμα
κατατάξεως συνιστά πράξη εκτελέσεως, και, συνεπώς, στερείται
εκτελεστού χαρακτήρα (ΣτΕ 1272/2004).

5. Επειδή, το άρθρο 19 του ν. 3421/2005 (Α΄ 302) ορίζει τα
ακόλουθα: «1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των
στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για
κατάταξη είναι: α. ... β. Κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος που
διαπρέπουν σε επιστημονικές εργασίες ή έρευνες στο εξωτερικό. 2. ... 3.
Η αναβολή κατάταξης των στρατευσίμων της υποπαραγράφου β΄ της
παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η
Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνουν το τριακοστό τρίτο έτος της
ηλικίας τους. Για τη χορήγηση ή μη της αναβολής αυτής και για τη διάρκεια
της αποφασίζει, κατά περίπτωση, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ύστερα
από εισήγηση επιτροπής που αποτελείται από έναν ανώτατο και έναν
ανώτερο αξιωματικούς του Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων
Δυνάμεων και δύο καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Η
συγκρότηση της παραπάνω επιτροπής καθορίζεται με κοινή απόφαση των
Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που

./.

Handwritten mark

δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ...». Εξάλλου, ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ο οποίος εφαρμόζεται, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, «στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου», ορίζει στο άρθρο 13 τα εξής: «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος. Ο ορισμός του ίδιου προσώπου με περισσότερες από μια ιδιότητες δεν επιτρέπεται. Αν ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί από τα αρμόδια όργανα, η συγκρότηση είναι νόμιμη αν έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους και τα υπόλοιπα μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία. 2. Τα συλλογικά όργανα, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, συγκροτούνται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη. 3. ... 5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία. 6. ...». Τέλος, στο άρθρο 14 του ίδιου Κώδικα ορίστηκε ότι: «1. ... 3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλύομένων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία. 4. ...».

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο αιτών, ο οποίος γεννήθηκε το έτος 1977, έλαβε διαδοχικές αναβολές κατατάξεως λόγω σπουδών και είχε υποχρέωση κατατάξεως με την 2006 Β' ΕΣΣΟ το Μάιο του 2006. Στις 8 Μαΐου 2006, ο αιτών υπέβαλε αίτηση στο Στρατολογικό Γραφείο Β' Αθηνών, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά, προκειμένου να τύχει περαιτέρω αναβολής στρατεύσεως, ως διαπρόβλεπται σε επιστημονικές εργασίες και έρευνες στο εξωτερικό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 παρ. 1

/.

υποπαρ. β του ν. 3421/2005. Από τα δικαιολογητικά αυτά προέκυπτε ότι ο αιτών είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος της Εθνικής Ανώτατης Σχολής Ορυχείων Παρισίων στην ειδικότητα Πληροφορική Πραγματικού Χρόνου, αυτόματου ελέγχου, ρομποτικής, εργάζεται στη Γαλλία ως υπεύθυνος έργου για τη δημιουργία εξομοιωτών και συστημάτων εικονικής πραγματικότητας στην εταιρεία PSA Peugeot Citroen και έχει δημοσιεύσει σε επιστημονικά περιοδικά του κλάδου και συμμετοχή σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια. Η αίτησή του απορρίφθηκε με την ήδη προσβαλλόμενη Φ.429.341/89/153549/13.6.2006 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Αμύνης με την αιτιολογία ότι «από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά δεν προκύπτει ότι η επίδοσή του στις επιστημονικές εργασίες και έρευνες στο εξωτερικό, καθώς και η απήχηση που έχουν αυτές στους διεθνείς ερευνητικούς και επιστημονικούς κύκλους είναι σε τέτοιο επίπεδο, ώστε αυτός να χαρακτηριστεί ως διαπρόβλεπτος...». Η απόφαση αυτή εκδόθηκε ύστερα από εισήγηση ταυτοσήμου περιεχομένου της επιτροπής του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 3421/2005, στην οποία, όπως προκύπτει από το οικείο 65/24.5.2006 πρακτικό συνεδριάσεως, μετείχαν, ως μέλη, δύο αξιωματικοί του Στρατού και δύο μέλη Α.Ε.Ι.

7. Επειδή, από καμία διάταξη δεν προκύπτει η υποχρέωση της Διοικήσεως να συγκροτεί επιτροπές με περιττό αριθμό μελών (ΣΤΕ 4341/1997, 410/2002). Πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ως αβάσιμος ο, εμμέσως προβαλλόμενος, σχετικός ισχυρισμός του αιτούντος περί παρανόμου συγκροτήσεως της ως άνω, τετραμελούς, επιτροπής του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 3421/2005.

8. Επειδή, εξάλλου, με την Φ.420/82/81370 Σ. 240/2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Αμύνης και Εθνικής Παιδείας (Β' 1334/31.8.2004), όπως τροποποιήθηκε με την Φ.420/60/81225/2005 κοινή απόφαση των ιδίων Υπουργών (Β' 1108/4.8.2005), ορίστηκαν τα μέλη της επιτροπής του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 3421/2005 για την εξέταση αιτημάτων χορηγήσεως αναβολής κατατάξεως σε στρατεύσιμους που είναι

/.

κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και διατρέπουν σε επιστημονικές εργασίες ή έρευνες στο εξωτερικό. Κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής αυτής στις 24.5.2006, για την εξέταση του αιτήματος του αιτούντος, μετείχαν, ως μέλη Α.Ε.Ι., η Βασιλεία Ρηγοπούλου, καθηγήτρια του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και ο Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του ίδιου Πολυτεχνείου. Εξάλλου, όπως ρητά αναφέρεται στο ανωτέρω 65/24.5.2006 πρακτικό της επιτροπής, η Βασιλεία Ρηγοπούλου μετείχε της επιτροπής ως αναπληρωματικό μέλος, στη θέση του τακτικού μέλους Γεωργίου Κονταξή, καθηγητή του Τμήματος Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ο οποίος απεβίωσε. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από στοιχεία που προσκόμισε ο αιτών, χωρίς να αντιλέξει το Δημόσιο, ο Γεώργιος Κονταξής είχε αποβιώσει ήδη από 1.11.2004. Σύμφωνα, όμως, με τα οριζόμενα στη μνημονευθείσα διάταξη του άρθρου 13 παρ. 5 του ν. 2690/1999, που εφαρμόζεται εν προκειμένω, η ως άνω επιτροπή του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 3421/2005 δύναται να λειτουργήσει με ελλιπή συγκρότηση, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, όταν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της μέλη της επιτροπής απεβίωσαν ή δεν αποδέχθηκαν το διορισμό τους ή αποχώρησαν για οποιοδήποτε λόγο (πρβλ. ΣΤΕ 95/2004, 1582/2003, 3814, 3321/2000, 894/1997). Με τα ως άνω δεδομένα, εφόσον το τακτικό μέλος της ανωτέρω επιτροπής Γεώργιος Κονταξής είχε αποβιώσει την 1η.11.2004, η δε επιτροπή συνεδρίασε στις 24.5.2006, η επιτροπή αυτή εξέδωσε την ως άνω εισήγησή της υπό μη νόμιμη συγκρότηση, κατά παράβαση του άρθρου 13 παρ. 5 του ν. 2690/1999. Συνεπώς, για το λόγο αυτό, ο οποίος αφορά τη νομιμότητα της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως (πρβλ. ΣΤΕ 1104/2004), βασίμως προβαλλόμενο, πρέπει να ακρωθεί η προσβαλλομένη απόφαση του Υπουργού Εθνικής Αμύνης, παρέλκει δε ως αλυσταλής η έρευνα των λοιπών προβαλλομένων με την κρινομένη αίτηση λόγων ακυρώσεως. Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να

./.

αναπεμφθεί στη Διοίκηση, προκειμένου να κριθεί το αίτημα του ήδη αιτούντος, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 3421/2005, νομίμως συγκροτημένης.

9. Επιπλέον, εφόσον ο αιτών παρέστη μόνον κατά την αρχική, της 11ης Ιουνίου 2007, δικάσιμο της παρούσης υποθέσεως, η επιβλητέα στο καθ' ου Ελληνικό Δημόσιο δαπάνη πρέπει να ανέλθει στο ποσό των 920 ευρώ (ΣΤΕ 1305/2003).

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται εν μέρει την υπό κρίση αίτηση.

Ακυρώνει την φ. 429.341/89/153549/Σ956/13.6.2006 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Αμύνης.

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση, κατά το αιτιολογικό.

Διατάσσει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου και

Επιβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος, η οποία ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ, κατά το αιτιολογικό.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 12 Μαΐου 2008 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 26^{ης} Μαΐου 2008.

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος Η Γραμματέας του ΣΤ' Τμήματος

Ευφροσύνη

15-9-08

Ε. Χατζηπαύλου

Β. Παφσηλάκη

./.

Κ.Ε.

Αριθμός 1369/2001

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 23 Ιανουαρίου 2001, με την εξής σύνθεση: Αθ. Τσαμπάση, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Ε. Δανδουλάκη, Π. Κοτσώνης, Σύμβουλοι, Δ. Γρατσιάς, Α.Μ. Παπαδημητρίου, Πάρεδροι, Γραμματέας η Α. Κολιοπούλου.

Για να δικάσει την από 10 Ιανουαρίου 1999 αίτηση του Αντωνίου Καφάτου, κατοίκου Ηρακλείου Κρήτης, Μαιάνδρου 14, ο οποίος δεν παρέστη, κατά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης, η οποία δεν παρέστη,

και κατά της ανώνυμης ξενοδοχειακής και τουριστικής εταιρείας με την επωνυμία "ΟΜΙΛΟΣ ΓΑΛΑΝΗ Α.Ξ.Τ.Ε.", που εδρεύει στο Ρέθυμνο Κρήτης, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Γ. Φραντζεσκάκη (Α.Μ. 1314), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 92/97 άδεια οικοδομής υπέρ του ξενοδοχείου "EUROPA HOTEL", το οποίο ανήκει στον Όμιλο Γαλάνη Α.Ξ.Τ.Ε.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγητού, Συμβούλου Ε. Δανδουλάκη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο της παρεμβαίνουσας εταιρείας, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

./.

Αριθμός 1369/2001

-2-

Σ κέ φ θ η κ ε κα τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, η οποία συμπληρώθηκε με το από 8.3.99 δικόγραφο προσθέτων λόγων και για την οποία καταβλήθηκαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (0456842-3/99 διπλότυπα Δ.Ο.Υ. δικαστικών εισπράξεων Αθηνών, 1542998/99 ειδικό έντυπο παραβόλου) ζητείται η ακύρωση της 92/1997 άδειας οικοδομής, η οποία χορηγήθηκε από τη Πολεοδομική υπηρεσία Πανόρμου της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Ρεθύμνης στο ξενοδοχείο "EUROPA HOTEL" την ανέγερση οπτικού πετάσματος.

2. Επειδή, στη δίκη παρεμβαίνει νομιούτως και παραδεκτώς ο "ΟΜΙΛΟΣ ΓΑΛΑΝΗ Α.Ξ.Τ.Ε.", η οποία φέρεται ως ιδιοκτήτρια του προαναφερθέντος ξενοδοχείου.

3. Επειδή, το δικόγραφο της αίτησης υπογράφεται από δικηγόρο ως πληρεξούσιο του αιτούντος. Κατά τη συζήτηση, όμως, στο ακροατήριο ο αιτών δεν παρέστη με πληρεξούσιο δικηγόρο ούτε εμφανίσθηκε για να δηλώσει ότι εγκρίνει την άσκηση του ενδίκου μέσου και δεν προσκομίσθηκε συμβολαιογραφική πράξη παροχής πληρεξουσιότητας στο δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 27 του κωδ. π.δ/τος 18/1989 (ΦΕΚ 8 τ. Α), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2479/1997 (ΦΕΚ 67 Α') η αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση.

Δέχεται την παρέμβαση.

Διατάζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στον αιτούντα τη δικαστική δαπάνη της παρεμβαίνουσας που ανέρχεται στο ποσό των εκατόν ογδόντα χιλιάδων (180.000) δραχμών.

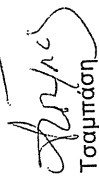
./.

Αριθμός 1369/2001

-3-

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 24 Ιανουαρίου 2001

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Αθ. Τσαμπάνη

Η Γραμματέας

Α. Κολιοπούλου

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 20 Απριλίου 2001.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Μ. Βροντάγιτη

Α. Τριάδη

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα, ...

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Αριθμός 3516/2003**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ'**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 30 Οκτωβρίου 2003, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ' Τμήματος, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Α. Γκότσης, Σύμβουλοι, Μ. Πικραμένος, Π. Τσούκας, Πρόεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 5 Σεπτεμβρίου 2002 αίτηση : του Δημητρίου Χατζημιχάλη, Δικηγόρου, Συμβούλου Δ.Σ.Α., κατοίκου Αθηνών, οδός Σκουφά αρ. 62, ο οποίος παρέστη αυτοπροσώπως ως δικηγόρος (Α.Μ. 6516).

κατά του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Κων/νο Κουτσουλέλο (Α.Μ. 12191) που τον διόρισε με απόσπασμα πρακτικού του το Δ.Σ. του Συλλόγου.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η από 25.6.2002 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Παπαμεντζελόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον αιτούντα ως δικηγόρο, ο οποίος ανέπτυξε και παραφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον πληρεξούσιο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την κρινόμενη αίτηση καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο

./.

Αριθμός 3516/2003

-2-

(γρ.αμ.άπ.α 225745, 242280/2002).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της από 25.6.2002 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (συνεδρίαση 13/25.6.2002), με την οποία ψηφίσθηκε ο προϋπολογισμός του Συλλόγου για το έτος 2002 και εγκρίθηκε ο απολογισμός αυτού για το έτος 2001.

3. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη συλλογικού οργάνου ν.π.δ.δ. (βλ. άρθρο 194 Δικηγ. Κώδικα) και παραδεκτός από της απόψεως αυτής προσβάλλεται, όσα δε περί του ανηθέντου προβάλλονται από τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών με το από 3.11.2003 υπόμνημά του είναι απορριπτέα ως αβάσιμα (πρβλ. ΣΤΕ 1851, 1852/2003).

4. Επειδή, όπως προκύπτει από το άρθρο 200 του Δικηγορικού Κώδικα (ν.δ. 3026/1954, Α' 235), ο προϋπολογισμός των δικηγορικών συλλόγων είναι ετήσιος. Κατά συνέπεια, μετά τη λήξη της περιορισμένης χρονικής ισχύος του προϋπολογισμού του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών του έτους 2002, ο οποίος ψηφίσθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, έληξε και η ισχύς της πράξεως αυτής κατά το αντίστοιχο μέρος και επομένως εξέλιπε το αντικείμενο της κρινόμενης αιτήσεως κατά το μέρος αυτό, ως εκ τούτου δε η δίκη πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), να κηρυχθεί κατά το πιο πάνω μέρος ως καταργημένη. Και επικαλείται μεν ο αιτών με το από 31.10.2003 υπόμνημά του ως ιδιαίτερο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης το ενδιαφέρον που έχει ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για την τήρηση της νομιμότητας στη λειτουργία του Συλλόγου, το ενδιαφέρον όμως αυτό είναι γενικό και όχι ιδιαίτερο, όπως απαιτεί η πιο πάνω διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, και ως εκ τούτου δεν δύναται να δικαιολογήσει τη συνέχιση της δίκης κατά το προαναφερθέν μέρος.

5. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση είναι εξεταστέα μόνο καθό μέρος στρέφεται κατά του τμήματος της προσβαλλομένης

./.

αποφάσεως που αφορά την έγκριση του απολογισμού του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για το έτος 2001, ως προς το οποίο, ενόψει της κατά τ' ανωτέρω ιδιότητας του αιτούντος ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου, ασκείται με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτός.

6. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται και στα ν.π.δ.δ. σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, : «Αντικείμενο της συνεδρίασης είναι μόνο τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να συζητηθούν και θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, αν είναι παρόντα όλα τα τακτικά μέλη και συμφωνούν για τη συζήτησή τους». Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, το θέμα του απολογισμού του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για το έτος 2001 συζητήθηκε και ψηφίσθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου κατά τη συνεδρίασή του της 25.6.2002 χωρίς να περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης αυτής. Δεδομένου όμως ότι, όπως προκύπτει από το οικείο πρακτικό, κατά την εν λόγω συνεδρίαση ήταν παρόντα μόνο 22 από τα 25 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η συζήτηση και τελικά η έγκριση του απολογισμού (με 16 θετικές ψήφους) έγινε κατά παράβαση της πιο πάνω διατάξεως, προεχόντως δε (πρβλ. ΣτΕ 3400/2003) για το λόγο αυτό, που προβάλλεται βάσιμα, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το αντίστοιχο μέρος.

Διὰ ταύτα

Κηρύσσει τη δική καταργημένη εν μέρει, κατά τα αναφερόμενα στο αιτιολογικό.

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση κατά τα λοιπά.

Ακυρώνει την από 25.6.2002 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (συνεδρίαση 13/25.6.2002) καθό μέρος αφορά την έγκριση του απολογισμού του Συλλόγου για το έτος 2001.

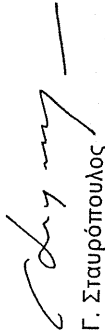
./.

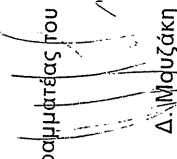
Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και Επιδάλλει στο Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος, που ανέρχεται στο ποσό των επτακοσίων εξήντα (760) ευρώ.

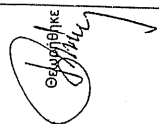
Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 3 Νοεμβρίου 2003 και 27 Νοεμβρίου 2003 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 4ης Δεκεμβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Δ. Μαυρούζακη

Θεωρήθηκε

./.

Αριθμός 518/2009**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ****ΤΜΗΜΑ Γ΄**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 14 Ιουνίου 2007, με την εξής σύνθεση: Ν. Σακελλαρίου, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος και του Αναπληρωτή Προέδρου που είχαν κώλυμα, Α. Γκότσης, Γ. Τσιμέκας, Σύμβουλοι, Μ. Παπαδοπούλου, Δ. Βανδώρος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Ν. Αθανασίου.

Για να δικάσει την από 21 Δεκεμβρίου 2001 προσφυγή : του Νικολάου Διαμαντόπουλου του Αντωνίου, κατοίκου Πατρών, οδός Αγίου Δημητρίου αρ. 48, ο οποίος παρέστη με τη δικηγόρο Ειρήνη Αναπλιώτου – Βαζαίου (Α.Μ. 4730) που τη διόρισε στο ακροατήριο, κατά του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος παρέστη με την Ευστ. Τσαούση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά της υπ' αριθμ. 14/9.10.2001 απόφασης του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.).

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Γ. Τσιμέκα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξουσία του προσφεύγοντος, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους προσφυγής και ζήτησε να γίνει δεκτή η προσφυγή και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

Α φ ο ύ μ ε λ ε τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή για την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής καταβλήθηκε

./.

Αριθμός 518/2009

-2-

το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ. 2143930, 3177186-87/2001 ειδικά έντυπα παραβόλου, σειράς Α΄).

2. Επειδή, με την προσφυγή αυτή, όπως συμπληρώθηκε με δικόγραφο προσθέτων λόγων, ο ήδη προσφεύγων, διευθυντής Παιδονευρολογίας του Νομαρχιακού Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών «Καραμανδάνειο», ζητεί παραδεκτώς την εξαφάνιση της υπ' αρ. 14/9-10-2001 απόφασης του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), κατά το μέρος που με αυτήν του επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης για το αναφερόμενο στην απόφαση αυτή πειθαρχικό παράπτωμα στο οποίο φέρεται ότι υπέπεσε αυτός.

3. Επειδή, στο άρθρο 39 παρ. 5 του ν. 2519/1997 (Α΄ 165), που προβλέπει τη συγκρότηση του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών του Ε.Σ.Υ., όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πειθαρχικής απόφασης (μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 11 παρ. 20 του ν. 2889/2001 - Α΄ 37/2.3.2001 και πριν τη συμπλήρωσή του με το άρθρο 13 παρ. 25 του ν. 2955/2001 - Α΄ 256/2.11.2001) ορίζονται τα εξής : «5. Το προβλεπόμενο από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του ν. 1397/1983 Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από: α) έναν (1) Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του έναν Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ... β) έναν (1) Πρόεδρο Πε.Σ.Υ., με αναπληρωτή Πρόεδρο άλλου Πε.Σ.Υ., ... γ) τον Πρόεδρο του ΚΕ.Σ.Υ. με αναπληρωτή του τον Αντιπρόεδρο του ΚΕ.Σ.Υ., δ) τον Πρόεδρο του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, με αναπληρωτή του τον Αντιπρόεδρο του ίδιου Συμβουλίου .... ε) έναν (1) Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, με αναπληρωτή του άλλο Γενικό Διευθυντή του ίδιου Υπουργείου, ...». Εξ άλλου, στα άρθρα 63, 66 και 73 του βδ/τος της 11-10/7-11-1957 (Α΄ 225), με τίτλο «Σχετικά με την τροποποίηση και κωδικοποίηση των διατάξεων περί

./.

Ιατρικών Συλλόγων και των Πειθαρχικών Συμβουλίων του Α.Ν. 1565/1939», που προβλέπουν τα των Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρών, ορίζονται τα εξής : Άρθρο 63 : « 1. Παρ' εκάστω Συλλόγω συνιστάται Πειθαρχικών Συμβουλίων προς εκδίκασιν και κολασμόν των πειθαρχικών παραπτώματων των μελών του Συλλόγου. 2. ...». Άρθρο 66 (όπως τροποπ. με το άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 1076/1980 - Α' 224, διάθ. σφάλματος Α' 231) : «1. Το Πειθαρχικών Συμβουλίων αποτελείται εκ του Προέδρου αυτού και 4 άλλων μελών εάν ο Ι.Σ. αριθμεί μέχρι 100 μέλη, και 6 μελών εάν ο Ι.Σ. έχει άνω των 100 μελών .... Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος των Π.Σ. εκλέγονται εκ των εν τη περιφέρειά του Ι.Σ. ασκούντων το επάγγελμα από 15ετίας Ιατρών, τα λοιπά δε τακτικά και αναπληρωματικά μέλη αυτών εκ των ασκούντων από 10ετίας, υπό πάντων των εις την δικαιοδοσίαν του Ι.Σ. ανηκόντων και εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών. ... Η εκλογή γίνεται κατά τριετίαν διά μυστικής διά ψηφοδελτίων ψηφοφορίας, ... 2. ....». Άρθρο 73 : «1. Συνιστάται Ανώτατον Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρών (Α.Π.Σ.Ι.) εδρεύον εν Αθήναις έργον έχον να εκδικάζη τας εφέσεις κατ' αποφάσεων των πειθαρχικών Συμβουλίων κατά τας διατάξεις του παρόντος. 2. Το Α.Π.Σ.Ι. είναι πενταμελές συντίθεται δε εκ του Προέδρου αυτού, εξ ενός Εφέτου οριζομένου υπό του Προέδρου Εφετών Αθηνών κατ' αίτησιν του Δ.Σ. του Π.Ι.Σ. και εκ τριών μελών. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Α.Π.Σ.Ι. πλην του Εφέτου εκλέγονται υπό της Γεν. Συνελεύσεως. Ο Πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του Α.Π.Σ.Ι. ως και ο Αντιπρόεδρος και τα αναπληρωματικά μέλη αυτού εκλέγονται εξ Ιατρών εχόντων 20ετή άσκησιν του επαγγέλματος εκ των εν Αθήναις ή Πειραιί εγκατεστημένων. (Με το άρθρο 21 παρ. 2 και 3 του ν. 1076/1980 ορίστηκε ότι το ΑΠΣΙ αποτελείται από τον Πρόεδρο και 4 μέλη, οι οποίοι εκλέγονται μαζί με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του βδ/τος της 11-10/7-11-1957). 3. .... 7. Η θητεία του Α.Π.Σ.Ι. είναι τριετής. Τα μέλη των Π.Σ. καθώς και του Α.Π.Σ.Ι. είναι επανεκλέξιμα. 8. ... ». Περαιτέρω, στις διατάξεις του ίδιου ως άνω βδ/τος της 11-10/7-11-1957 που αφορούν τα

./.

της εγγραφής και διαγραφής στα μητρώα των Ιατρικών Συλλόγων και τα της εκλογής των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής : Άρθρο 5 : «1. Ο Ιατρικός Σύλλογος τηρεί μητρώον των μελών αυτού, ακριβές αντίγραφον του οποίου υποχρεούται να υποβάλη εις το Υγειονομικόν Κέντρον και τον Π.Ι.Σ. .... 2. .... 3. Εν τω μητρώω του Ιατρικού Συλλόγου εγγράφεται ο Ιατρός εφόσον υποβάλει την περι εγγραφής αίτησιν αυτού εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δύο μηνών από της κατά το άρθρ. 2 του Α.Ν. 1565/39 κοινοποιήσεως της άδειας του. Προ της εγγραφής εις τον οικειον Ιατρικόν Σύλλογον απαγορεύεται η υπό του Ιατρού άσκησις του επαγγέλματος αυτού». Άρθρο 6 : «Η αίτησις εγγραφής .... δέον να συνοδεύεται διά κεκυρωμένον αντιγράφου του πτυχίου ημεδαπής ή αλλοδαπής Ιατρικής Σχολής και άδειας ασκήσεως του Ιατρικού επαγγέλματος εν Ελλάδι, ...». Άρθρο 7 : «1. Ο εν τω μητρώω του Ιατρικού Συλλόγου εγγεγραμμένος Ιατρός υποχρεούται καθ' έκαστον έτος και μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, να υποβάλη εις τον Σύλλογον ούτινος είναι μέλος δήλωσιν, περιέχουσαν τα εξής στοιχεία : α) Το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός, όνομα μητρός, τόπον γεννήσεως, ιθαγένειαν, διεύθυνσιν κατοικίας και του Ιατρείου, την Ιατρικήν ειδικότητα ην ασκεί νομίμως. (όπως η περίπτ. α' αντικαταστάθηκε με την παρ.1 άρθρου 3 του νδ/τος 3895/1958). β) Βεβαίωσιν ότι ούτος ασκεί πράγματι το λειτουργήμα του Ιατρού διατηρών ίδιον Ιατρείον ή Κλινικήν ή από κοινού με άλλου Ιατρού,....». Άρθρο 8 : «Η κατά το προηγούμενον άρθρον δήλωσις επισυνάπτεται εις το κατά το άρθρ.5 του παρόντος μητρώον του Συλλόγου και κατατίθεται εν τω δι' έκαστον Ιατρον μέλος του Συλλόγου, τηρουμένω στομικώ φακέλλω». Άρθρο 9 : «1.Εις τον υποβάλοντα εμπροθεσμώς πλήρη δήλωσιν χορηγείται δελτίον ταυτότητος Ιατρού ισχύον μέχρι τέλους Φεβρουαρίου του επομένου της εκδόσεως έτους, ... 2 ... 3. ....». Άρθρο 10 : «1. Το Δ.Σ. εκάστου Συλλόγου υποχρεούται να διαγράψη τους εντός του έτους παραπουμένους Ιατρούς, ... τους αποθνήσκοντας, τους λαμβάνοντας σύνταξιν γήρατος .... παρά του Τ.Σ.Α.Υ. τους εις ους

./.

τελεσιδικώς επεβλήθη η ποινή της οριστικής παύσεως .... Οι Εισαγγελίες των Δικαστηρίων και οι Ληξιαρχοί ως και το Τ.Σ.Α.Υ. υποχρεούται να αποστείλουν αμελλητί εις τον οικείον Σύλλογον αντίγραφα των καταδικαστικών αποφάσεων κατά των ιατρών, των ληξιαρχικών πράξεων αυτών, ως και της συνταξιοδοτήσεως ολικής ή μερικής αυτών. 2. ... ». Άρθρο 15. «Εις την Συνέλευσιν του Ι.Σ. ανήκει. 1) .....2) Η εκλογή των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου 3).....». Άρθρο 23 : «1. Δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στα όργανα των Ιατρικών Συλλόγων έχουν τα μέλη που ανανέωσαν το δελτίο ταυτότητας και δεν τιμωρήθηκαν τελεσίδικα με την ποινή της προσωρινής παύσης της άσκησης του επαγγέλματος. (όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 1 του άρθρου τρίτου του ν. 1425/1984 - Α' 30). 2. ....». Άρθρο 24 : «1. (όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του νδ/τος 3895/1958 - Α' 194). Η εκλογή των μελών .... του Πειθαρχικού Συμβουλίου ... ενεργείται εν τακτική συνεδρίασει του Συλλόγου, συγκαλουμένης συνελύσεως ειδικώς προς τούτο, εν ημέρα Κυριακή του μηνός Απριλίου εκάστης τριετίας, οριζομένης δι'αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου ήτις λαμβάνεται 40 τουλάχιστον ημέρας προ της ημέρας της εκλογής. Εν τη αποφάσει τούτου ορίζεται και ο αριθμός των εκλεκτέων μελών. 2. ....». Άρθρο 25 : «1. Την εκλογήν ενεργεί επιτροπή αποτελουμένη εκ του Προέδρου, του Γραμματέως του Ι.Σ. και των τριών ψηφολεκτών, ... 2. Η εκλογή των μελών .... του Πειθαρχικού Συμβουλίου .... γίνεται με μυστική ψηφοφορία με ψηφοδέλτια, με το σύστημα της απλής αναλογικής .... 3. ....». Άρθρο 26 (όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του νδ/τος 3895/1958) : «Η ανακήρυξις υποψηφίων .... του Πειθαρχικού Συμβουλίου .... ενεργείται κατόπιν αιτήσεως των υποψηφίων υποβαλλομένης εις τον Πρόεδρον του Ι.Σ. 30 ημέρας προ της εκλογής. ....». Άρθρο 27 (όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 του νδ/τος 3895/1958) : «Η αίτησις είναι απαράδεκτος εφ' όσον δεν συνοδεύεται υπό βεβαιώσεως του Συλλόγου περί της εις αυτόν εγγραφής

./.

και της ανανέσεως του υπό του άρθρου 9 προβλεπομένου δελτίου ταυτότητος». Τέλος, στο άρθρο 13 του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45), ο οποίος εφαρμόζεται εν προκειμένω, ορίζεται ότι : «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιοδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία. 6. ....» και στο άρθρο 14 παρ. 3 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι : «3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κλυομένων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία».

4. Επειδή, με το από 19.12.2002 δικόγραφο προσθέτων λόγων, προβάλλεται μη νόμιμη συγκρότηση του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών του Ε.Σ.Υ. που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πειθαρχική απόφαση. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, ειδικότερα, ότι το μέλος του συμβουλίου αυτού Στυλιανός Αντύπας, ο οποίος διορίστηκε μέλος του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου υπό την ιδιότητά του ως Πρόεδρος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, είχε διαγραφεί από τα μητρώα του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών την 31-1-2001, λόγω συνταξιοδοτήσεώς του από το Τ.Σ.Α.Υ. και, επομένως, μη νομίμως ορίσθηκε ως μέλος του ΚΠΣ. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει πράγματι ότι το εν λόγω μέλος Στυλιανός Αντύπας, που διορίσθηκε ως μέλος του ΚΠΣ του Ε.Σ.Υ. με την υπ' αρ. ΔΥ1δ/8570/14-5-2001 απόφαση του Υπουργού Υγείας, είχε διαγραφεί από τα μητρώα του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών την 31-1-2001 κατόπιν της υπό ίδια ημερομηνία αιτήσεώς του, λόγω συνταξιοδοτήσεως από το Τ.Σ.Α.Υ. από 31-5-2000 (βλ. τα υπ' αρ. πρωτ. 5502/13.3.2003 και 27059/25.5.2006

./.

έγγραφο του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών). Συνεπώς, και όταν διορίστηκε (14-5-2001) και όταν ελήφθη η απόφαση του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου (9-10-2001) δεν ήταν πλέον μέλος του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών. Εξάλλου, από τις προμνησθείσες διατάξεις του βδ/τος της 11-10/7-11-1957, που διέπουν τα του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, συνάγεται ότι ως Πρόεδρος του συμβουλίου αυτού εκλέγεται εν ενεργεία ιατρός μέλος Ιατρικού Συλλόγου της χώρας και όχι συνταξιούχος, η ιδιότητα δε του συνταξιούχου και η επακολουθούσα, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του ανωτέρω βδ/τος, διαγραφεί από τα μητρώα του Ιατρικού Συλλόγου συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητας του Προέδρου του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου. Συνεπώς, η συγκρότηση ΚΠΣ του Ε.Σ.Υ. έπασχε εν προκειμένω, διότι τούτο συνεδρίασε και εξέδωσε την προσαλλόμενη απόφασή του με ελλιπή σύνθεση, εφόσον ο ανωτέρω Στυλιανός Αντύπας όταν διορίστηκε ως μέλος του συμβουλίου αυτού είχε ήδη απολέσει την ιδιότητα του Προέδρου του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, βάσει της οποίας διορίστηκε, αφού ως συνταξιούχος ιατρός είχε πλέον διαγραφεί από τα μητρώα του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών στον οποίο ανήκε. Περαιτέρω δε, μη νομίμως παρέστη στη θέση του κατά την επίμαχη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η προσαλλόμενη απόφαση ο ορισθείς ως αναπληρωτής αυτού Γρηγόριος Ρέντης, αντιπρόεδρος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, διότι, όπως συνάγεται από την προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 14 παρ. 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση των απόντων ή προσκαίρως κωλυμένων τακτικών μελών ΚΠΣ του Ε.Σ.Υ., όχι δε και των ελλειπόντων τακτικών μελών του (πρβλ. ΣΤΕ 1211/2002, 1514/1995). Συνεπώς, λόγω της μη νόμιμης συγκρότησης του πειθαρχικού συμβουλίου που εξέδωσε την προσαλλόμενη πράξη, πρέπει, όπως βασίμως προβάλλεται, να γίνει

./.

δεκτή η κρινόμενη προσφυγή, να εξαφανισθεί η προσαλλόμενη απόφαση του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών του Ε.Σ.Υ., κατά το μέρος που αφορά τον προσφεύγοντα, να παραλειφθεί η εξέταση των λοιπών προσαλλομένων λόγων ως αλυσιτελής και να αναπεμφθεί η υπόθεση στην Διοίκηση για νέα κρίση του προσφεύγοντος από συμβούλιο συγκροτημένο νομίμως.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται την προσφυγή.

Εξαφανίζει την υπ' αριθμ. 14/9-10-2001 απόφαση του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών του Ε.Σ.Υ., κατά το μέρος που αφορά τον προσφεύγοντα, κατά τα εκτιθέμενα στο σκεπτικό.

Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του κατατεθέντος παραβόλου, και

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη του προσφεύγοντος, η οποία ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 27 Νοεμβρίου 2007 και 26 Μαΐου 2008

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Ο Γραμματέας

Χαλεθούριαν Νικόλαος

Νικ. Αθανασίου

Ν. Σακελλαρίου

Ν. Αθανασίου

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 12ης Φεβρουαρίου 2009.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Σταυρόπουλος
Γ. Σταυρόπουλος

Α. Τριάδη
Α. Τριάδη

./.